

မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး
ညောင်ဦးမြို့နယ်
သဲပြင်တောရွာ၊ ရွာရှေ့ကျောင်းမှ
ရရှိသော ပေမူ

သာရတ္ထဋီကာနိဿယ

ဝေရဉ္စကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ
(ဒုတိယတွဲ)

အရှင်ပညိဿရ
နိကာယ်စာသင်တိုက်
ဒဂုံမြို့သစ်(တောင်ပိုင်း)မြို့နယ်
ရန်ကုန်မြို့
စီစဉ်ပူဇော်အပ်ပါသည်။

သာသနာတော်နှစ်

၂၅၅၅

ကောဇာသက္ကရာဇ်

၁၃၇၃

ခရစ်နှစ်

၂၀၁၁

မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး
ညောင်ဦးမြို့နယ်
သဲပြင်တောရွာ၊ ရွာရွှေကျောင်းမှ
ရရှိသော ပေမူ

သာရတ္ထဋီကာနိဿယ

ဝေရဉ္စကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ
(ဒုတိယတွဲ)

အရှင်ပညိဿရ
နိကာယ်စာသင်တိုက်
ဒဂုံမြို့သစ်(တောင်ပိုင်း)မြို့နယ်
ရန်ကုန်မြို့
စီစဉ်ပူဇော်အပ်ပါသည်။

သာသနာတော်နှစ်

၂၅၅၅

ကောဇာသက္ကရာဇ်

၁၃၇၃

ခရစ်နှစ်

၂၀၁၁

သာရတ္ထဋီကာနိဿယ

(က)

“မာတိကာ”

၁။	ပဌမဇ္ဈာနကထာ	၁
၂။	ဒုတိယဇ္ဈာနကထာ	၃၃
၃။	တတိယဇ္ဈာနကထာ	၄၇
၄။	စတုတ္ထဇ္ဈာနကထာ	၇၂
၅။	ပုဗ္ဗေနိဝါသကထာ	၈၂
၆။	ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏကထာ	၁၃၄
၇။	အာသဝက္ခယဉာဏကထာ	၁၆၈
၈။	ဒေသနာနုမောဒနကထာ	၁၈၀
၉။	ပသန္နကာရကထာ	၁၈၈
၁၀။	သရဏဂမနကထာ	၁၉၄
၁၁။	သရဏဂမနဖလကထာ	၂၀၅
၁၂။	သရဏဂမနသံကိလေသဘေဒကထာ	၂၁၁
၁၃။	ဥပါသကတ္တပဋိဝေဒနာကထာ	၂၁၄
၁၄။	ဒုဗ္ဘိက္ခကထာ	၂၂၅
၁၅။	မဟာမောဂ္ဂလာနသိဟနာဒကထာ	၂၅၈
၁၆။	ဝိနယပညတ္တိယာစနကထာ	၂၆၆
၁၇။	ဗုဒ္ဓစိန္တကထာ	၃၁၁

“မာတိကာပြီး၏”

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

ပဌမဇ္ဈာနကထာ

ဣဒါနိ ဣမသ္မိ ကာလေ=ဤယခုအခါ၌၊ “ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ”
 တိ အာဒိနယပ္ပဝတ္တာယ=“ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ”ဤသို့အစရှိသောနည်းဖြင့်
 ဖြစ်သော၊ ပါဠိယာ=ပါဠိအားဖြင့်၊ ဈာနဝိဘင်္ဂ=ဈာနဝိဘင်း၌၊ ဝုတ္တမ္ပိ=ဆို
 အပ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ အတ္ထံ=အနက်ကို၊ အဋ္ဌကထာနယေနေဝ=
 အဋ္ဌကထာနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ သံဝဏ္ဏေတုကာမော=ဖွင့်ပြလိုသော အဋ္ဌ-
 ကထာဆရာသည်၊ ဝိဘင်္ဂါပါဠိယံ=ဈာနဝိဘင်းပါဠိတော်၌၊ ဝုတ္တနယေန=
 ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ အဝစနေ=မဆိုခြင်း၌၊ ကာရဏံ=အကြောင်းကို၊
 ဒဿေတု=ပြဆိုခြင်းငှာ၊ “ကိဉ္ဇာပိ တတ္ထ ကတမေ ကာမော” အာဒိ=
 “ကိဉ္ဇာပိ တတ္ထ ကတမေ ကာမော”အစရှိသောစကားရပ်ကို၊ အာဟာ=
 မိန့်ဆို၏။ တတ္ထ တသ္မိ ဝစနေ=“ကိဉ္ဇာပိ တတ္ထ ကတမေ ကာမော”
 အစရှိသောထိုစကားရပ်၌၊ ပတ္ထနာကာရေန=တောင်းတသောအခြင်းအရာ
 အားဖြင့်၊ ပဝတ္တော=ဖြစ်သော၊ ဒုဗ္ဗလော=အားမရှိသော၊ (ဝါ) အားနည်း
 သော၊ လောဘော=လောဘသည်၊ ဆန္ဒနဋ္ဌေန=လိုခြင်တပ်မက်ခြင်းအနက်
 ကြောင့်၊ ဆန္ဒော=“ဆန္ဒ”မည်၏၊ တတော=ထိုဆန္ဒထက်၊ ဗလဝါ=အားရှိ
 သောလောဘသည်၊ (ဝါ) အားကြီးသောလောဘသည်၊ ရုဉ္ဇနဋ္ဌေန=တပ်
 မက်သောအနက်ကြောင့်၊ ရာဂေါ=“ရာဂ”မည်၏၊ တတော=ထိုအားကြီး
 သော လောဘထက်လည်း၊ ဗလဝတရော=အထူးသဖြင့် အားကြီးသော၊
 ဗဟလရာဂေါ=အားကြီးသောရာဂသည်၊ ဆန္ဒရာဂေါ=“ဆန္ဒရာဂ”မည်၏၊
 ဧတေန=ထိုလောဘဖြင့်၊ (ဝါ) ထိုဆန္ဒရာဂဖြင့်၊ နိမိတ္တာနုဗျဉ္ဇနာနိ=ပုရိသ
 နိမိတ်၊ ဣတ္ထိနိမိတ်၊ လက်၊ ခြေအစရှိသောအင်္ဂါကြီးငယ်တို့ကို၊ သင်္ကပ္ပေ-
 တိ=ကြံစည်တတ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ကြောင့်၊ သင်္ကပ္ပေါ=“သင်္ကပ္ပ”မည်၏၊
 တတာ ပဝတ္တော=ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သော၊ လော-
 ဘော=“လောဘ”တည်း၊ တတ္ထ တသ္မိ ဝစနေ=ထိုစကားရပ်၌၊ နိမိတ္တ-

သင်္ကပ္ပနာ နာမ=“နိမိတ္တသင်္ကပ္ပန”မည်သည်ကား၊ အဝယဝေ=အစိပ်
 အစိပ်၌၊ သမောဓာနေတွာ=ပေါင်း၍၊ “ဣတ္ထိပုရိသော”တိ အာဒိနာ=မိန်းမ၊
 ယောကျ်ား ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်၊ ဧကန္တံ=တပေါင်းတည်း၊ ကတွာ=ပြု၍၊
 ဥပရူပရိ=အထက်အထက်၌၊ ကိလေသုပ္ပတ္တိယာ=ကိလေသာ၏ ဖြစ်ခြင်း
 ကြောင့်၊ နိမိတ္တဿ=ဣတ္ထိနိမိတ်၊ ပုရိသနိမိတ်ကို၊ ကပ္ပနာ=ကြံစည်ခြင်း
 တည်း၊ အနုဗျဉ္ဇနသင်္ကပ္ပနာ ပန=“အနုဗျဉ္ဇန သင်္ကပ္ပန”တို့မည်သည်ကား၊
 “ဟတ္ထာ=လက်တို့သည်၊ သောဘဏာ=တင့်တယ်ကုန်၏၊ ပါဒါ=ခြေထောက်
 တို့သည်၊ သောဘဏာ=တင့်တယ်ကုန်၏”၊ ဣတိ ဧဝံ=ဤသို့၊ အနုဗျဉ္ဇန-
 ပဿနာ=လက်၊ ခြေ အစရှိသော ကိုယ်အင်္ဂါ အစိပ်အပိုင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊
 ကပ္ပနာ=ပြင်းထန်စွာ ကြံစည်ခြင်းတည်း၊ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွ၊ ကိလေသာနံ=
 ကိလေသာတို့ကို၊ အနု အနု=အဆင့်အဆင့်၊ (ဝါ) အဖန်တလဲလဲ၊ ဗျဉ္ဇန-
 တော=တိုးပွားခြင်းမှ၊ ပရိဗျဉ္ဇနတော=အလွန်တိုးပွားခြင်းမှ၊ ပရိဗျတ္တိဝသေန=
 ထင်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဥပ္ပတ္တိယာ=ဖြစ်ခြင်း၏၊ ပစ္စယဘာဝတော=
 အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဟတ္ထပါဒါဒိအဝယဝါ=လက်၊ခြေ အစရှိသော
 အစိပ်အစိပ်အင်္ဂါတို့သည်၊ အနုဗျဉ္ဇနံ=“အနုဗျဉ္ဇန”မည်၏၊ ဣတိ=ဤသို့၊
 ဝုစ္စန္တိ=ဆိုအပ်ကုန်၏၊ တတော=ထိုထက်၊ ဗလဝါ=အားကြီးစွာ၊ ရဉ္ဇနဋ္ဌေန=
 တပ်မက်သောအနက်ကြောင့်၊ ရာဂေါ=“ရာဂ”မည်၏၊ သင်္ကပ္ပဝသေနော=
 ပြင်းထန်စွာ တပ်မက်ခြင်းကို ကြံစည်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်၊
 ပဝတ္ထော=ဖြစ်သော၊ ဌာတောပိ=ထိုရာဂထက်လည်း၊ ဗလဝတရော=အထူး
 သဖြင့် အားရှိသော ရာဂသည်၊ သင်္ကပ္ပရာဂေါ=“သင်္ကပ္ပရာဂ”မည်၏၊
 သွာယံ သော အယံ ရာဂေါ=ထိုရာဂကို၊ ဧဘေဒေါ=အပြားသည်၊ ဧက-
 သေဝ=တစ်ပါးသာလျှင်ဖြစ်သော၊ လောဘဿ=လောဘ၏၊ ပဝတ္ထိအာ-
 ကာရဝသေန စ=ဖြစ်သောအခြင်းအရာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊
 အဝတ္ထာဘေဒဝသေန စ=အခိုက်အတန့်၏အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊
 ဝေဒိတဗ္ဗော=သိအပ်၏၊ “ဝစ္ဆော၊ ဒမ္မော၊ ဗလိဗဒ္ဓေါ”တိ ယထာ=“ဝစ္ဆော၊
 ဒမ္မော၊ ဗလိဗဒ္ဓေါ”ကဲ့သို့တည်း၊ ကာမာတိ=“ကာမာ”ဟူသည်ကား၊
 ကိလေသာကာမာ=ကိလေသာကာမတို့တည်း၊ ကာမေန္တိ=အလိုသို့ လိုက်
 တတ်ကုန်၏၊ ဣတိ ဝံသွာ=ထို့ကြောင့်၊ ကာမာ=“ကာမ”တို့မည်ကုန်၏၊

ဝါ-တနည်းကား၊ ဧတေဟိ-ထိုတရားတို့ဖြင့်၊ ကာမေန္တိ-အလိုသို့လိုက်အပ်
ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ ကာမာ-“ကာမ”တို့ မည်ကုန်၏။

သေယျထိဒန္တိ ဣမဿ-“သေယျထိဒံ”ဟူသောဤပုဒ်၏၊ တံ-
ထိုအဋ္ဌကထာ၌ ဆိုအပ်သောနည်းဟူသည်၊ ကတမံ-အဘယ်လေနည်း၊
ဝါ-တနည်းသော်ကား၊ တံ-ထိုအဋ္ဌကထာ၌ ဆိုအပ်သောနည်းဟူသည်၊
ကထံ-အဘယ်လေနည်း၊ ဣတိ အယံ-ကား၊ အတ္ထော-အနက်တည်း၊
ဝိဝိစ္စိတွာတံ-ကား၊ ဝိသု-အသီးအခြား၊ ဟုတွာ-ဖြစ်၍၊ တေန-ထို့ကြောင့်၊
“ဝိနာ ဟုတွာ အပသက္ကိတွာ”တံ-“ဝိနာ ဟုတွာ အပသက္ကိတွာ”ဟူ၍၊
အာဟ-မိန့်ဆိုပြီး၊ ပဇဟနဝသေန-ပယ်စွန့်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ အပ-
သက္ကိတွာ-မဲ့ခါ၍၊ (ဝါ) မဲကြဉ်၍၊ ဣတိ အယံ-ကား၊ အတ္ထော-တည်း၊
ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိတိ ဧတ္ထ ပဒေ-“ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ”ဟူသော
ဤပုဒ်၌၊ ဝိဝိဇ္ဇာတိ ဣမိနာ-“ဝိဝိဇ္ဇ”ဟူသော ဤပါဠိရပ်ဖြင့်၊ ဝိဝေစနံ-
ကင်းဆိတ်ခြင်းကို၊ ဈာနက္ခဏေ-ဈာန်၏ခဏ၌၊ ကာမာနံ-ကာမတို့၏၊
အဘာဝမတ္တံ-မဖြစ်ခြင်းမျှကို၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်၏၊ ဝိဝိဇ္ဇေဝါတိ ပန ဣမိနာ-
“ဝိဝိဇ္ဇေဝ”ဟူသောဤပါဠိရပ်ဖြင့်ကား၊ ကာမာနံ-ကာမတို့၏၊ ဝိဝေစေ-
တဗ္ဗဒီပနေန-ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြသဖြင့်၊ တပုဋိပက္ခတာ-ထို
ကာမတို့၏ ဆန့်ကျင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဈာနဿ စ-ဈာန်၏လည်း
ကောင်း၊ ကာမဝိဝေကပ္ပဟာနဿ စ-ကာမတို့၏ ကင်းဆိတ်ခြင်းကိုပယ်
သဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဈာနာဓိဂမ္မပါယတာ-ဈာန်ကိုရခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်
သည်ကို၊ ဒဿိတာ-ပြအပ်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ-
ဤအနက်ကို၊ ဒဿေတံ-ပြခြင်းငှာ၊ “ပဌမဇ္ဈာန”န္တိ အာဒိ-“ပဌမဇ္ဈာနံ”
အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ ဝတွာ-မိန့်ဆိုပြီး၍၊ တမေဝတ္ထံ-ထိုအနက်ကို
သာလျှင်၊ ပါကဋတရံ-အလွန်ထင်ရှားသည်ကို၊ (ဝါ) အထူးသဖြင့်ထင်ရှား
သည်ကို၊ ကာတံ-ပြခြင်းငှာ၊ ကထန္တိ အာဒိ-“ကထံ”အစရှိသောစကားရပ်
ကို၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်၏၊ အန္တကာရေ သတိ ပဒီပေါ ဝိယာတိ ဧတေန-
“အန္တကာရေ သတိ ပဒီပေါ ဝိယ”ဟူသော ဤပါဠိရပ်ဖြင့်၊ ပဒီပါ-

ဘာဝေန=ဆီမီး၏အလင်းရောင်မရှိသဖြင့်၊ ရတ္တိယံ=ညဉ့်အခါ၌၊ အန္တကာ-
ရာဘိဘဝေါ=အမိုက်မှောင်ဖြင့် နှိပ်စက်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ ယထာ=ဖြစ်
သကဲ့သို့၊ ဧဝံ တထာ=ထိုအတူ၊ ဈာနဘာဝေန=ဈာန်၏မရှိသဖြင့်၊ စိတ္တ-
သန္တတိယံ=စိတ်၏အစဉ်၌၊ ကာမာဘိဘဝေါ=ကာမဖြင့်နှိပ်စက်ခြင်းသည်၊
ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ ဣတိ=ဤအနက်ကို၊ ဒသေတိ=ပြ၏။

ဧတန္တိ=“ဧတံ”ဟူသည်ကား၊ ပုဗ္ဗပဒေယေဝ=“ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေ-
ဟိ”ဟူသောရှေ့ပုဒ်၌သာလျှင်၊ အဝဓာရဏာဝစနံ=အဝဓာရဏ “ဧဝ-သဒ္ဓါ”
သည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ ခေါ ပန=စင်စစ်သော်ကား၊ ဧဝံ=ဤသို့၊ န ဒဋ္ဌဗ္ဗံ=
မမှတ်အပ်၊ ကသ္မာ=အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ “ကာမေဟိ ဧဝါ”တိ=“ကာမေဟိ
ဧဝံ”ဟူ၍၊ အဝဓာရဏဿ=အဝဓာရဏ “ဧဝ-သဒ္ဓါ”ကို၊ အကတတ္တာ-
မပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ တန္တိဿရဏတောတိ=ကား၊
ဧတေန=ဤဈာန်ဖြင့်၊ နိဿရန္တိ နိဂ္ဂစ္ဆန္တိ=ထွက်မြောက်တတ်ကုန်၏၊ ဣတိ
တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ နိဿရဏံ=“နိဿရဏ”မည်၏၊ ဝါ=တနည်းကား၊
ဧတ္ထ=ဤဈာန်၌၊ နိဿရဏန္တိ နိဂ္ဂစ္ဆန္တိ=ထွက်မြောက်ကုန်၏၊ ဣတိ တသ္မာ-
ထို့ကြောင့်၊ နိဿရဏံ=“နိဿရဏ”မည်၏၊ ကေ=အဘယ်တရားတို့သည်၊
နိဂ္ဂစ္ဆန္တိ=ထွက်မြောက်ကုန်သနည်း၊ ကာမာ=ကာမရာဂမှ၊ နိဂ္ဂစ္ဆန္တိ=ထွက်
မြောက်ကုန်၏၊ တေသံ ကာမာနံ=ထိုကာမတရားတို့၏၊ နိဿရဏံ=ထွက်
မြောက်ခြင်းတည်း၊ ပဟာနံ=ပယ်ခြင်းတည်း၊ တန္တိဿရဏံ=ထိုကာမရာဂမှ
ထွက်မြောက်ခြင်းသည်၊ တတော ကာမနိဿရဏတော=ထိုကာမရာဂမှ
ထွက်မြောက်ခြင်း၏ အကြောင်းတည်း၊ ဣတိ အယံ=ကား၊ အတ္ထော-
တည်း၊ ဝိခမ္ဘနေ=ပယ်ခွါခြင်းသည်၊ သမာနေ=ဖြစ်သည်ရှိသော်၊ ကာမာန-
မေဝ=ကိလေသာကာမတို့၏သာလျှင်၊ ဧတံ ဈာနံ=ဤဈာန်သည်၊ နိဿ-
ရဏံ=ထွက်မြောက်ကြောင်း၊ ထွက်မြောက်ရာသည်၊ ကထံ ပန=အဘယ်
သို့လျှင်၊ ဟောတိ=ဖြစ်သနည်း၊ ဗျာပါဒါဒီနံ=ဗျာပါဒအစရှိသည်တို့၏၊ ဧတံ
ဈာနံ=ဤဈာန်သည်၊ နိဿရဏံ=ထွက်မြောက်ကြောင်း၊ ထွက်မြောက်ရာ
သည်၊ ကထံ ပန=အဘယ်သို့လျှင်၊ န ဟောတိ=မဖြစ်သနည်း၊ ဣတိ=ဤ

သို့၊ စောဒနံ=စောဒနာခြင်းကို၊ ယုတ္တိတော စ=အသင့်ယုတ္တိအားဖြင့်လည်း
 ကောင်း၊ အာဂမတော စ=အာဂုံပါဠိအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ သာဓေတုံ=
 ပြီးစေခြင်းငှာ၊ “ကာမဓာတု”တိ အာဒိ=“ကာမဓာတု”အစရှိသောစကား
 ရပ်ကို၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ တတ္ထ တသ္မိံ ဝစနေ=“ကာမဓာတု”အစရှိသော
 ထိုစကားရပ်၌၊ ကာမဓာတုသမတိက္ကမနတောတိ=ကား၊ သကလဿပိ=
 အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော၊ ကာမဘဝဿ=ကာမဘဝကို၊ သမတိက္ကမပဋိ-
 ပဒါဘာဝတော=ကျော်လွန်၍ကျင့်ခြင်း၏ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ တေန=ထို
 “ကာမဓာတုသမတိက္ကမနတော”ဟူသောပါဠိရပ်ဖြင့်၊ ဣမဿ ဈာန-
 သမ=ဤဈာန်၏၊ ကာမပရိညဘာဝံ=ကာမကို ပိုင်းခြားခြင်း၏ မရှိခြင်းကို၊
 အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ကာမရာဂပဋိပက္ခတောတိ=“ဆန္ဒော ကာမော”တိ
 အာဒိနာ=“ဆန္ဒော ကာမော”အစရှိသော စကားရပ်ဖြင့်၊ ဝုတ္တဝိဘာဂ-
 သမ=ဆိုအပ်သောအတိုရှိသော၊ ကိလေသကာမဿ=ကိလေသာကာမ၏၊
 ပစ္စတ္တိကဘာဝတော=ရန်သူ၏အဖြစ်ကြောင့်၊ တေန=“ဆန္ဒော ကာမော”
 ဟူသော ထိုပါဠိရပ်ဖြင့်၊ မေတ္တာ=မေတ္တာသည်၊ ဗျာပါဒဿ=ဗျာပါဒ၏၊
 (ဝါ) ဒေါသ၏၊ နိဿရဏံ ယထာ=ထွက်မြောက်ကြောင်း၊ ထွက်မြောက်
 ရာဖြစ်သကဲ့သို့၊ ကရုဏာ=ကရုဏာသည်၊ ဝိဟိသာယ=ညှင်းဆဲခြင်း၏၊
 နိဿရဏံ ယထာ=ထွက်မြောက်ကြောင်း၊ ထွက်မြောက်ရာ ဖြစ်သကဲ့သို့၊
 ဧဝံ တဿာ=ထိုအတူ၊ ဣဒံ ဈာနံ=ဤဈာန်သည်၊ ကာမရာဂဿ=ကာမ-
 ရာဂ၏၊ ဥဇ္ဇဝိပစ္စနိကဘူတန္တိ=ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်ဘက်၏အဖြစ်ဟူ၍၊
 ဒဿေတိ=ပြ၏၊ ဧတ္ထ=“ကာမရာဂပဋိပက္ခတော”ဟူသောဤပါဠိရပ်၌၊
 ဝိပါကေန စ=အကျိုးဖြင့်လည်း၊ ကာမဓာတုသမတိက္ကမော=ကာမဓာတ်ကို
 လွန်ခြင်းသည်၊ အတ္တနော=မိမိ၏၊ ပဝတ္တိက္ခဏော=ဖြစ်သောခဏ၌၊ ကာမ-
 ရာဂပဋိပက္ခတာ စ=ကာမရာဂ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်၏အဖြစ်ကိုလည်း၊ ဝေ-
 ဒိတဗ္ဗော=သိအပ်၏၊ ဧဝံ=ဤသို့၊ အတ္တနော=မိမိ၏၊ ပဝတ္တိယာ စ=ဖြစ်ခြင်း
 ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝိပါကပ္ပဝတ္တိယာ စ=အကျိုး၏ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်လည်း
 ကောင်း၊ ကာမရာဂတော စ=ကာမရာဂမှလည်းကောင်း၊ ကာမဓာတုတော
 စ=ကာမဓာတ်မှလည်းကောင်း၊ ဝိနိဝတ္တသဘာဝတ္တာ=ဆုတ်နုတ်သော သ-
 ဘော၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဣဒံ ဈာနံ=ဤဈာန်သည်၊ ဝိသေသတော=အထူး

အားဖြင့်၊ ကာမာနမေဝ=ကာမရာဂတို့၏သာလျှင်၊ နိဿရဏံ=ထွက်
မြောက်ကြောင်း၊ ထွက်မြောက်ရာသည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ သွာယံ သော
အယံ အတ္ထော=ထိုအနက်သည်၊ ပါဌာဂတော ဧဝ=ပါဠိတော်၌လာသည်
သာလျှင်တည်း၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ “ယထာဟာ”တိ အာဒိ-
“ယထာဟာ”အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟာ=ဆိုပြီ၊ နေက္ခမ္ပန္တိ=ကား၊
ပဌမဇ္ဈာန်=ပဌမဇ္ဈာန်ကို။

တမတ္ထံ=ထိုအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို၊ ဒီပေတံ=ပြခြင်းငှာ၊ ပုရိမပဒေ-
ယေဝ=“ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ”ဟူသောရှေ့ပုဒ်၌သာလျှင်၊ အဝဇာရဏံ=
အဝဇာရဏ ဧဝ=သဒ္ဓါကို၊ ကာမဉ္စ ဂဟိတံ=အကယ်၍ကား ယူအပ်ပါပေ
၏၊ ပန တထာပိ=ထိုသို့ပင် ယူအပ်ပါသော်လည်း၊ ဥတ္တရပဒေပိ=“ဝိဝိစ္စ
အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ”ဟူသောနောက်ပုဒ်၌လည်း၊ တံ=ထို ဧဝ=သဒ္ဓါကို၊
ဂဟေတဗ္ဗမေဝ=ယူအပ်သည်သာလျှင်တည်း၊ တထာ=ထိုမှတပါး၊ အတ္ထ-
သမ္ဘဝတော=အနက်၏ဖြစ်သင့်သောကြောင့်တည်း၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဒဿေ-
တံ=ပြဆိုခြင်းငှာ၊ “ဥတ္တရပဒေပိ”တိ အာဒိ=“ဥတ္တရပဒေပိ”အစရှိသော
စကားရပ်ကို၊ ဝုတ္တံ=၏၊ ဣတောတိ=ကား၊ ကာမစ္ဆန္ဒတော=ကာမစ္ဆန္ဒ-
နီဝရဏမှ၊ ဧသ ဒဌဗ္ဗောတိ=ကား၊ ဧသ ဧသော နိယမော=ဤသို့သတ်
မှတ်ခြင်းကို၊ ဒဌဗ္ဗော=မှတ်ထိုက်၏၊ သာဓာရဏဝစနေနာတိ=ကား၊
သဗ္ဗဝိဝေကသာဓာရဏဝစနေန=အလုံးစုံသောဝိဝေကနှင့်ဆက်ဆံသော
သဒ္ဓါဖြင့်၊ တဒင်္ဂဝိက္ခမ္ပနသမုစ္ဆေဒပဋိပဿန္တိနိဿရဏဝိဝေကော=တဒင်္ဂ-
ဝိဝေက၊ ဝိက္ခမ္ပနဝိဝေက၊ သမုစ္ဆေဒဝိဝေက၊ ပဋိပဿန္တိဝိဝေက၊ နိဿရ-
ဏဝိဝေကတို့သည်၊ တဒင်္ဂဝိဝေကောဒယော=“တဒင်္ဂဝိဝေကောဒယော”
တို့မည်ကုန်၏၊ ကာယစိတ္တဥပဓိဝိဝေကော=ကာယဝိဝေက၊ စိတ္တဝိဝေက၊
ဥပဓိဝိဝေကတို့သည်၊ ကာယဝိဝေကောဒယော=“ကာယဝိဝေကောဒယော”
တို့မည်ကုန်၏၊ တယော ဧဝ ဣဓ ဒဌဗ္ဗောတိ=ကား၊ တယော ဧဝ=ထို
ကာယဝိဝေက၊ စိတ္တဝိဝေက၊ ဥပဓိဝိဝေက သုံးပါးတို့ကိုသာလျှင်၊ ဣဓ
ဣဓိသံ ဈာနကထာယံ=ဤဈာနကထာ၌၊ ဒဌဗ္ဗော=မှတ်အပ်ကုန်၏၊

ကသ္မာ=အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ သမုစ္ဆေဒဝိဝေကာဒိနံ=သမုစ္ဆေဒဝိဝေကာ
 အစရှိသည်တို့၏၊ အသမ္ဘဝတော=မဖြစ်သင့်သောကြောင့်တည်း၊ နိဒ္ဒေသေ
 တိ-ကား၊ မဟာနိဒ္ဒေသေ=မဟာနိဒ္ဒေသ၌၊ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွ၊ တတ္ထ=ထို
 မဟာနိဒ္ဒေသပါဠိတော်၌၊ “ဥဒ္ဓါနတော=ညွှန်ပြခြင်းအားဖြင့်၊ ဒွေ ကာမာ
 ဝတ္ထုကာမာ ကိလေသကာမာတိ=ဒွေ ကာမာ ဝတ္ထုကာမာ ကိလေသ-
 ကာမာ”ဟူ၍၊ ဥဒ္ဓိသိတွာ=ညွှန်ပြပြီး၍၊ တတ္ထ=ထိုမဟာနိဒ္ဒေသပါဠိတော်
 ၌၊ “ကတမေ ဝတ္ထုကာမာ မနာပိယာ ရူပါ ။ ပ ။ မနာပိယာ ဗောဠဗ္ဗာ”
 တိ အာဒိနာ=“ကတမေ ဝတ္ထုကာမာ ။ ပ ။ ဗောဠဗ္ဗာ”ဤသို့အစရှိသည်
 ဖြင့်၊ ဝတ္ထုကာမာ=ဝတ္ထုကာမတို့ကို၊ နိဒ္ဓိဌာ=ညွှန်ပြအပ်ကုန်၏၊ တေ ပန=
 ဟိုဝတ္ထုကာမတို့သည်၊ ကာမိယန္တိ=အလိုရှိအပ်ကုန်၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့
 ကြောင့်၊ ကာမာတိ=“ကာမ”တို့ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ=သိအပ်ကုန်၏၊ တတ္ထေ-
 ဝါတိ=နိဒ္ဒေသေယေဝ=မဟာနိဒ္ဒေသ ပါဠိတော်၌သာလျှင်၊ ဝိဘဏီတိ-
 ကား၊ ဈာနဝိဘဏီ=ဈာနဝိဘင်းပါဠိတော်၌၊ ဧဝံ ညီ သတိတိ=ကား၊ ဧဝံ=
 ဤသို့၊ ဥဘယေသမ္ပိ=နှစ်ပါးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ကာမာနံ=ကာမတို့ကို၊
 သင်္ဂဟေ=သိမ်းယူခြင်းသည်၊ သတိ=ရှိလတ်သော်၊ ဝတ္ထုကာမေဟိတိ-
 ကား၊ ဝတ္ထုကာမေဟိ=ဝတ္ထုကာမတို့မှ၊ ဝိဝိစ္စေဝ=ကင်းဆိတ်၍သာလျှင်၊
 ဣတံပိ အတ္ထော=ဤအနက်သည်လည်း၊ ယုဇ္ဇတိ=သင့်၏၊ ဣတိ ဧဝံ=
 ဤသို့၊ ပိ-သဒ္ဓေါ=ပိ-သဒ္ဓါသည်၊ ယုဇ္ဇမာနတ္ထန္တရသမုစ္စယတ္ထော=ယှဉ်သော
 အနက်၊ ထုတ်သောအနက်ကို ပေါင်းဆည်းခြင်းအနက်ရှိ၏၊ ကိလေသ-
 ကာမသမုစ္စယတ္ထော=ကိလေသကာမကို ပေါင်းဆည်းခြင်းအနက်ရှိသည်၊
 န ဟောတိ=မဟုတ်၊ ကသ္မာ=အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ဣမသ္မိ အတ္ထေ=ဤ
 အနက်၌၊ ကိလေသကာမေဟိ=ကိလေသာကာမတို့မှ၊ ဝိဝေကာဿ=ကင်း
 ဆိတ်ခြင်းကို၊ ဒုတိယပဒေန=“ဝိဝိစ္စ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ”ဟူသော
 ဒုတိယပုဒ်ဖြင့်၊ ဝုတ္တတ္တာ=ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ တေနာတိ-
 ကား၊ ဝတ္ထုကာမဝိဝေကေန=ဝတ္ထုကာမမှ ကင်းဆိတ်သဖြင့်၊ ကာယဝိ-
 ဝေကော ဝုတ္တော ဟောတိတိ=ကား၊ ပုတ္တဒါရာဒိပရိဂ္ဂဟဝိဝေကာဒိပ-
 နတော=သား၊ သမီး၊ ဇနီးမယား အစရှိသည်ကို သိမ်းပိုက်ခြင်း၊ ကင်းဆိတ်
 ခြင်းကို ပြသဖြင့်၊ ကာယဝိဝေကော=ကာယဝိဝေကကို၊ ဝုတ္တော=ဆိုအပ်

သည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏။

ပုရိမေနာတိ=ကာ၊ ကာယဝိဝေကေန=ကာယဝိဝေကဖြင့်၊ ဧတ္တာ
 တိ=ကာ၊ “ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိစ္စ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ”တိ ဧတသ္မိ
 ပဒဒ္ဒယေ=“ဝိဝိစ္စေဝ ။ ပ ။ ဓမ္မေဟိ”ဟူသောဤပုဒ်နှစ်ပါးတို့၏အပေါင်း၌၊
 ဣတော ဝါ=ဤပုဒ်မှလည်း၊ နိဒ္ဒါရိတေ=ထုတ်အပ်သော၊ ဝိဝေကဒ္ဒယေ=
 ဝိဝေကနှစ်ပါးတို့၏အပေါင်း၌၊ အကုသလ-သဒ္ဓေန=အကုသလ-သဒ္ဓါဖြင့်၊
 ကိလေသကာမာ=ကိလေသကာမတို့ကိုလည်းကောင်း၊ သဗ္ဗာကုသလာပိ=
 အလုံးစုံသော အကုသိုလ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဂဟိတာ=ယူအပ်သည်၊
 ယဒိ သိယာ=အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့၊ ဧဝံ သတိ=ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်၊
 သဗ္ဗထာ=အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ကိလေသကာမေဟိ=
 ကိလေသကာမတို့မှ၊ ဝိဝေကော=ကင်းဆိတ်ခြင်းကို၊ ဝုတ္တော=ဆိုအပ်
 သည်၊ သိယာ=ဖြစ်ရာ၏၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဝဒေယျ=ဆိုငြားအံ့၊ “ဒုတိယေန
 ကိလေသကာမေဟိ ဝိဝေကဝစနတော”တိ=“ဒုတိယေန ။ ပ ။
 ဝိဝေကဝစနတော”ဟူ၍၊ အာဟ=ဆိုပြီ၊ ဒုတိယေနာတိ=ကာ၊ စိတ္တ-
 ဝိဝေကေန=စိတ္တဝိဝေကဖြင့်၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊ အတ္ထော=အနက်
 တည်း၊ ဧတေသန္တိ=ကာ၊ ယထာဝုတ္တာနံ=အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ကုန်သော၊
 ဒွိန္ဒု=နှစ်ခုကုန်သော၊ ပဒါနံ=ပုဒ်တို့တွင်၊ နိဒ္ဒါရဏော=နိဒ္ဒါရဏအနက်၌၊
 ဧဟံ ဝစနံ=ထို“ဧတေသံ”သဒ္ဓါသည်၊ သာမိဝစနံ=ဆဋ္ဌိ“နံ”ဝိဘတ်တည်း၊
 ဟက္ခာဒိသံကိလေသာနံ=တဏှာ အစရှိကုန်သော ညစ်ညူးခြင်းတို့၏၊
 ဝတ္ထုနော=အကြောင်းကို၊ ပဟာနံ=ပယ်ခြင်းတည်း၊ သံကိလေသဝတ္ထုပ္ပ-
 ဟာနံ=တဏှာအစရှိကုန်သော ညစ်ညူးခြင်း၏ အကြောင်းကိုပယ်ခြင်း၊
 လောလဘာဝေါ နာမ=လျှပ်ပေါ်လော်လီသော အဖြစ်မည်သည်ကား၊
 ဟတ္ထ တတ္ထ ရူပါဒိသု=ထိုထိုသို့သောရူပါရုံအစရှိသည်တို့၌၊ တဏှုပ္ပါဒေါ=
 တပ်မက်ခြင်း၏ဖြစ်ခြင်းတည်း၊ တဿ=ထိုတပ်မက်ခြင်း၏၊ ဟေတူ=အ
 ကြောင်းကို၊ ဝတ္ထုကာမာ ဧဝံ=ဝတ္ထုကာမသာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော=သိအပ်၏၊
 ဗာလဘာဝဿ=မိုက်သောအဖြစ်၏၊ ဟေတုပရိစ္စာဂေါ=အကြောင်းကို
 ပယ်စွန့်ခြင်းတည်း၊ ဣတိ=ဤသို့ သမ္ပန္နော=စပ်ယှဉ်အပ်၏၊ ဗာလဘာဝေါ

နာမ=“မိုက်မဲသောအဖြစ်”မည်သည်ကား၊ အဝိဇ္ဇာ ဝါ=အဝိဇ္ဇာသည်လည်း
 ကောင်း၊ ဒုစိန္တိတစိန္တိတာဒိ ဝါ=မကြံစည်ကောင်းသည်ကို ကြံစည်ခြင်းအစ
 ရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊ တဿ=ထိုအဝိဇ္ဇာ၏၊ အယောနိသောမနသိ-
 ကာရော=မသင့်သောနှလုံးသွင်းခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗေပိ=အလုံး
 စုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ အကုသလဓမ္မာ=အကုသိုလ်တရားတို့သည်လည်း
 ကောင်း၊ ဟေတူ=အကြောင်းတို့တည်း၊ ကာမဂုဏာဓိဂမဟေတု=ကာမ-
 ဂုဏ်ကို ရခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော၊ ပါဏာတိပါတဒိအသုဒ္ဓပယောဂေါ-
 ပါဏာတိပါတအစရှိသည်တို့မှ မစဉ်ကြွယ်သောပယောဂသည်၊ ဟောတိ=
 ဖြစ်၏၊ ဣတိ=ဤသို့၊ တဗ္ဗိဝိဝေဏေန=ထိုပါဏာတိပါတအစရှိသည်တို့မှ
 ကင်းဆိတ်သဖြင့်၊ ပယောဂသိဒ္ဓိ=ပယောဂသိဒ္ဓိကို၊ ဝိဘာဝိတာ=ထင်စွာပြု
 အပ်၏၊ တဏှာသံကိလေသသောဓနေန=တဏှာဟူသော ညစ်ညူးခြင်းကို
 သုတ်သင်သဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝိဝဇ္ဈပနိဿယသံဝဍ္ဎနေန=ဝဋ်ဆင်းရဲမှ
 ကင်းခြင်း ဥပနိသျည်းကို ပွားစေခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အဇ္ဈာသယ-
 ဝိသောဓနံ=အလိုကိုသုတ်သင်ခြင်းသည်၊ အာသယပေါသနံ=“အာသ-
 ယပေါသန”မည်၏၊ အာသယပေါသနန္တိ စ=“အာသယပေါသနံ”
 ဟူသည်လည်း၊ ဈာနဘာဝနာယ=ဈာနဘာဝနာ၏၊ ပစ္စယဘူတာ=အ-
 ကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ပုဗ္ဗယောဂါဒိဝသေန=ပုဗ္ဗယောဂအစရှိသည်၏
 အစွမ်းဖြင့်၊ သိဒ္ဓေါ=ပြီးစီးသော၊ အဇ္ဈာသယသမ္ပဒါ=အလိုအဇ္ဈာသယ၏
 ပြည့်စုံခြင်းတည်း၊ သာ ပန=ထိုအဇ္ဈာသယဟူသည်ကား၊ တဏှပတာပ-
 ဝိဂမေန=တဏှာဟူသောအလွန်ပူပန်ခြင်းမှကင်းသဖြင့်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊
 တေန=ထို့ကြောင့်၊ “တဏှာသံကိလေသဝိသောဓနေနာ”တိ=“တဏှာ-
 သံကိလေသ ဝိသောဓနေန”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ ကာမေသ္မတိ-
 ကား၊ နိဒ္ဒါရဏေ=နိဒ္ဒါရဏအနက်၌၊ ဘုမ္မံ=သတ္တမိဝိဘတ်တည်း။

အနေကဘေဒေါတိ=ကား၊ ကာမာသဝ, ကာမရာဂ သံယော-
 ဇနာဒိဝသေန စ=ကာမာသဝ, ကာမရာဂသံယောဇဉ် အစရှိသည်တို့၏
 အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ရူပတဏှာဒိဝသေန စ=ရူပတဏှာအစရှိ

သည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အနေကပ္ပဘေဒါ-တစ်ပါးမ
 က များသောအပြားရှိသော၊ ကာမတ္ထန္တောယေဝါတိ-ကား၊ ကာမသ-
 ဘာဝေါယေဝ-“ကာမသဘာဝ” သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဆန္တော-ဆန္တသည်၊
 ကတ္တုကမ္ပတာဆန္တော-ပြုလိုသောဆန္တသည်၊ န ဟောတိ-မဟုတ်၊ ကုသ-
 လတ္တန္တော-ကုသလတ္တန္တသည်၊ န ပိ ဟောတိ-မဟုတ်၊ ဣတိ အယံ-ဤ
 သည်ကား၊ အဓိပ္ပါယော-တည်း၊ အကုသလပရိယာပန္တောပိတိ-ကား၊
 “ဝိဝိစ္စ အကုသလေဟိ”တိ ဧတ္ထ ပဒေ-“ဝိဝိစ္စ အကုသလေဟိ”ဟူသော
 ဤပုဒ်၌၊ ဝုတ္တအကုသလေသု-ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးကုန်သော အကုသိုလ်တရား
 တို့၌၊ အန္တောဂဓောပိ-အကျုံးဝင်သည်လည်း၊ ဈာနပဋိပက္ခတောတိ-
 ကား၊ ဈာနဿ-ဈာန်၏၊ ပဋိပက္ခဘာဝတော-ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်၊ တံ ဟေတု တံ နိမိတ္တံ-ထိုအကုသိုလ်ဟူသော အကြောင်းကို၊
 ဝိသု-အသီးအခြား၊ ဝုတ္တော-ဟောတော်မူအပ်၏၊ အကုသလဘာဝ-
 သာမညေန-အကုသိုလ်၏ အဖြစ်သာမညဖြင့်၊ အဂ္ဂဟေတွာ-မယူမူ၍၊
 ဝိသု-အသီးအခြား၊ သရူပေန-သရုပ်အားဖြင့်၊ ဂဟိတော-ယူအပ်၏၊
 ကိလေသကာမောဝ-ကိလေသာကာမကိုသာလျှင်၊ ပုရိမပဒေ-“ဝိဝိစ္စေဝ
 ကာမေဟိ”ဟူသောရှေ့ပုဒ်၌၊ ဝုတ္တော-ဆိုအပ်သည်၊ ယဒိ သိယာ-အကယ်
 ၍ဖြစ်ငြားအံ့၊ ဧဝံ သတိ-ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်၊ တံ ပဒေ-“ဝိဝိစ္စေဝ ကာ-
 မေဟိ”ဟူသော ထိုပုဒ်သည်၊ ဗဟုဝစနံ-ဗဟုဝစ်ဝိဘတ်သည်၊ ကထံ-အ
 ဘယ်သို့၊ သိယာ-ဖြစ်ရာအံ့နည်း၊ ဣတိ ပုစ္ဆာယံ-ဤသို့သောအမေးပုစ္ဆာ
 သည်၊ သတိ-ရှိလတ်သော်၊ အနေကဘေဒတောတိ အာဒိ-“အနေက-
 ဘေဒတော”အစရှိသောစကားရပ်ကို၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ၊ အညေသမ္ပိ-
 တိ-ကား၊ ဒိဋ္ဌိမာနအဟိရိကာနောတပ္ပါဒိနံ-ဒိဋ္ဌိ၊ မာန၊ အဟိရိက၊ အနော-
 တပ္ပ အစရှိသည်တို့၏လည်းကောင်း၊ တံ သဟိတဖဿာဒိနဉ္စ-ထိုဒိဋ္ဌိတို့
 နှင့် အဟူတကွဖြစ်ကုန်သော ဖဿအစရှိသည်တို့၏လည်းကောင်း၊
 ဥပရိဈာနဂ်ပစ္စနိကပဋိပက္ခဘာဝဒဿနတောတိ-ကား၊ “သဝိတက္ကံ
 သဝိစာရ”န္တိ အာဒိနာ-“သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ”အစရှိသောစကားရပ်ဖြင့်၊
 ဥပရိ-အထက်၌၊ ဝုစ္စမာနာနိ-ဆိုအပ်လတ်ကုန်သော၊ ဈာနဂီနိ-ဈာန်
 အင်္ဂါတို့တည်း၊ ဥပရိဈာနဂီနိ-အထက်၌ ဆိုအပ်လတ်ကုန်သော ဈာန်

အင်္ဂါတို့တည်း။ တေသံ-ထိုစွာန်အင်္ဂါတရားတို့အား။ အတ္တနော-မိမိ၏။ ပစ္စနိကာနံ-ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သောတရားတို့၏။ ပဋိပက္ခဘာဝဒဿန-တော-ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အဖြစ်ကိုပြသဖြင့်၊ တပုစ္ဆနိကာနိဝရဏဝစနံ-ထိုစွာန်တရားနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သောတရားတို့ကိုဆိုခြင်းသည်။ “ဥပရိ-စွာန်ဂါနံ ပစ္စနိကပဋိပက္ခဘာဝဒဿနတော”တိပိ-“ဥပရိစွာန်ဂါနံ ပစ္စနိက ပဋိပက္ခဘာဝဒဿနတော”ဟူ၍လည်း၊ ပါဌော-ပါဠိသည်။ အတ္ထိ-ရှိ၏။ တတ္ထ-“ဥပရိစွာန်ဂါနံ ပစ္စနိက ပဋိပက္ခဘာဝဒဿန-တော”ဟူသော ထိုပါဠိရပ်၌၊ ပစ္စနိကပဋိပက္ခဘာဝဒဿနတောတိ-ကား၊ ဥပရိ-အထက်၌၊ ဝုစ္စမာနစွာန်ဂါနံ-ဆိုအပ်လတံကုန်သောစွာန်အင်္ဂါတို့၏။ ဥဇ္ဈိပစ္စနိကဝသေန-ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်သောအားဖြင့်၊ ပဋိပက္ခဘာဝဒဿနတော-ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အဖြစ်ကို ပြသဖြင့်၊ ဣတိ အတ္ထိ-ဤအနက်ကို၊ ဝဒန္တိ-ဆိုကြကုန်၏။ စွာန်ပစ္စနိကာနိတိ-ကား၊ စွာန်ဂါနံ-စွာန်အင်္ဂါတို့၏။ ပဝတ္ထိနိဝရဏတော-ဖြစ်ခြင်းကို တားဖြစ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ စွာန်ပစ္စနိကာနိ-“စွာန်ပစ္စနိကာနိ”တို့မည်ကုန်၏။ ဝိဒ္ဓံသကာနိတိ-ကား၊ ဝိယာတကာနိ-ဖျက်ဆီးတတ်ကုန်၏။ သမာဓိကာမစ္ဆန္တဿ ပဋိပက္ခောတိ-ကား၊ ရာဂပဏိဓိယာ-ရာဂဟူသော တောင်းတခြင်းဖြင့်၊ ဥဇ္ဈိပစ္စနိကဘာဝတော-ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်ဘက်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ နာနာရမ္မဏေဟိ-အထူးထူးသော အာရုံတို့သည်၊ ပလောဘိတဿ-ဖျားရောင်းထသော၊ ပရိဗ္ဗမန္တဿ-ချာချာလည်သော၊ စိတ္တဿ-စိတ်၏။ သမာဓာနတော-ကောင်းစွာတည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သမာဓိ-သမာဓိသည်။ ကာမစ္ဆန္တဿ-ကာမစ္ဆန္တနိဝရဏ၏။ ပဋိပက္ခော-ဆန့်ကျင်ဘက်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ ပီတိဗျာပါဒဿာတိ-ကား၊ ပါမောဇ္ဇေန-ပါမောဇ္ဇသည်၊ သမာနယောဂက္ခေမတ္တာ-ကောင်းစွာယောဂ၏ ကုန်ခြင်းကြောင့်၊ ပီတိ-ပီတိသည်၊ ဗျာပါဒဿ-ဗျာပါဒ၏။ (ဝါ) ဒေါသ၏။ ပဋိပက္ခော-ဆန့်ကျင်ဘက်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ ဝိတက္ခောထိနမိဒ္ဓဿာတိ-ကား၊ ယောနိသော-သင့်လျော်သော အကြောင်းအားဖြင့်၊ သင်္ကပ္ပနိဝသေန-ကောင်းစွာကြံစည်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ သဝိပ္ပါရပု-ဝတ္ထိဟော-ပြန်ခြင်းနှင့် တကွဖြစ်သောကြောင့်၊ ဝိတက္ခော-ဝိတက်သည်။

ထိနမိဒ္ဓဿ=ထိန,မိဒ္ဓ၏။ ပဋိပက္ခော=ဆန့်ကျင်ဘက်သည်။ ဟောတိ=ဖြစ်၏။ သုခံ=ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စဿာတိ=ကား၊ သုခံ=သုခသည်။ ဝူပသန္တသီတလသဘာဝတ္တာ=ငြိမ်းအေးသော သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အဝူပသမာနုတာပသဘာဝဿ=မငြိမ်းအေးသောသဘောရှိသော၊ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စဿ=ဥဒ္ဓစ္စ, ကုက္ကုစ္စ၏။ ပဋိပက္ခံ=ဆန့်ကျင်ဘက်သည်။ ဟောတိ=ဖြစ်၏။ ဝိစာရော ဝိစိကိစ္ဆာယာတိ=ကား၊ ဝိစာရော=ဝိစာရသည်။ အာရမ္မဏော=အာရုံတို့ကို၊ အနုမဇ္ဇနဝသေန=သုံးသပ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ပညာပဟိရူပသဘာဝတ္တာ=ပညာအား လျှောက်ပတ်သောသဘော၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝိစိကိစ္ဆာယ=ဝိစိကိစ္ဆာ၏။ ပဋိပက္ခော=ဆန့်ကျင်ဘက်သည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏။ မဟာကစ္စာယနတ္ထေရေန=မဟာကစ္စာယနမထေရ်သည်၊ ဒေသိတာ=ဟောကြားအပ်သော၊ ပိဋကနံ=ပိဋကတ်သုံးပုံတို့၏၊ သံဝဏ္ဏနာ=အဖွင့်သံဝဏ္ဏနာတည်း၊ ပေဋကံ=ပိဋကတ်သုံးပုံတို့၏အဖွင့်သံဝဏ္ဏနာဖြစ်သော ပေဋကောပဒေသကျမ်းတည်း၊ (ဝါ) နေတ္ထိကျမ်းတည်း၊ တသ္မိပေဋကေ=ထိုပေဋကောပဒေသကျမ်း၌၊ (ဝါ) နေတ္ထိကျမ်း၌။

ပဉ္စကာမဂုဏဘေဒဝိသယဿာတိ=ကား၊ ရူပါဒိ ပဉ္စကာမဂုဏဝိသေသဝိသယဿ=ရူပါရုံအစရှိသောငါးပါးသောကာမဂုဏ်လျှင် အာရုံရှိသော၊ အာယာတဝတ္ထုဘေဒါဝိသယာနန္တိ=ကား၊ ဗျာပါဒဝိဝေကဝစနေန=ဗျာပါဒမှ ကင်းဆိတ်ခြင်းကို ဆိုသဖြင့်၊ “အနတ္တံ မေ အစရိ”တိ အာဒိ=“အနတ္တံ မေ အစရိ” အစရှိသော၊ အာယာတဝတ္ထုဘေဒဝိသယဿ=အာယာတဝတ္ထုအပြားလျှင် အာရုံရှိသော၊ ဒေါသဿ=ဒေါသကို၊ မောဟမိကေဟိ=မောဟပိုလွန်ကုန်သော၊ ထိနမိဒ္ဓါဒိဟိ=ထိန, မိဒ္ဓ အစရှိသည်တို့မှ၊ ဝိဝေကဝစနေန=ကင်းဆိတ်ခြင်းကိုဆိုသဖြင့်၊ ပဋိစ္ဆာနဝသေန=ဖုံးလွှမ်းခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဒုက္ခာဒိပုဗ္ဗန္တာဒိဘေဒဝိသယဿ=ဒုက္ခအစရှိသော၊ ပုဗ္ဗန္တအစရှိသော အပြားလျှင်အာရုံရှိသော၊ မောဟဿ=မောဟကို၊ ဝိက္ခမ္ဘနုပိဝေကော=ဝေးစွာပယ်ခွါသဖြင့် ကင်းဆိတ်ခြင်းကို၊ ဝုတ္တော=၏၊ ကာမရာဂဗျာပါဒတဒေကဋ္ဌထိနမိဒ္ဓါဒိဝိက္ခမ္ဘကဉ္စ=ကာမရာဂ, ဗျာပါဒ,

ထိုကာမရာဂဗျာပါဒနှင့် တူသောအနက်ရှိသော ထိနမိဒ္ဓ အစရှိသည်မှ
ဝေးစွာပယ်ခွါခြင်းရှိသော၊ ဧတံ-ဤစာန်သည်၊ သဗ္ဗာကုသလပဋိပက္ခ-
သဘာဝတ္တာ-အလုံးစုံသော အကုသိုလ်တရား၏ ဆန့်ကျင်ဘက်သဘော
၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သဗ္ဗာကုသလာနံ-အလုံးစုံကုန်သော အကုသိုလ်တို့၏၊
တေန သဘာဝေန-ထိုသဘောဖြင့်၊ သဗ္ဗာကုသလပ္ပဟာယကံ-အလုံးစုံ
သော အကုသိုလ်တရားကိုပယ်ခြင်းသည်၊ ဟောန္တေပိ-ဖြစ်ပါသော်လည်း၊
ကာမရာဂါဒိဝိက္ခမ္ဘနသဘာဝမေဝ-ကာမရာဂ အစရှိသည်ကို ပယ်ခွါခြင်း
သဘောသည်သာလျှင်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ တံ သဘာဝတ္တာ-ထိုသဘော၏
အဖြစ်ကြောင့်၊ ဣတိ-ဤသို့၊ အဝိဇ္ဇာသေတော-မထူး-မပြုမူ၍၊ နိဝရဏာ-
ကုသလမူလာဒိနံ-နိဝရဏ အကုသလမူလ အစရှိသည်တို့၏၊ ဝိက္ခမ္ဘန-
ဝိဝေကော-ဝေးစွာပယ်ခွါသဖြင့် ကင်းဆိတ်ခြင်းကို၊ ဝုတ္တော-ဆိုအပ်သည်၊
ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ။

ယထာပစ္စယံ-သဘောအားလျော်စွာ၊ ပဝတ္တမာနာနံ-ဖြစ်ကုန်သော
သဘာဝဓမ္မာနံ-သဘောတရားတို့၏၊ ကာစိ-တစုံတခုသော၊ ဝသဝတ္တိတာ-
အလိုသို့လိုက်သည်၏ အဖြစ်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ဝသဝတ္တိတာတိ-ကား၊
ဝသဝတ္တိဘာဝနိဝါရဏတ္ထံ-အလိုသို့ လိုက်ခြင်းကို နစ်စေခြင်းအကျိုးငှာ၊
“ဝိတက္ကနံ ဝိတက္ကော”တိ-“ဝိတက္ကနံ ဝိတက္ကော”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်
၏၊ ဟိ ယုတ္တံ-သင့်စွာ၊ ဝိတက္ကနန္တိ-ကား၊ ဝိတက္ကနကိရိယာ-ကြံစည်ခြင်းကို
ပြုခြင်းတည်း၊ သာ စ-ထိုကြံစည်ခြင်းကို ပြုခြင်းသည်လည်း၊ ဝိတက္ကဿ-
ဝိတက်၏၊ အတ္တနော-မိမိအား၊ ပစ္စယေဟိ-အကြောင်းတရားတို့သည်၊
ပဝတ္တိမတ္တမေဝ-ဖြစ်ကာမျှသာလျှင်၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဘာဝနိဒ္ဓေသော-ဖြစ်
ခြင်းကို ညွှန်ပြခြင်းသည်၊ ဝသဝတ္တိဘာဝနိဝါရဏာယ-အလိုသို့လိုက်ခြင်းကို
တားမြစ်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ တယိဒံ တံ ဣဒံ ဝိတက္ကနံ-ထို
ဝိတက်သည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ “ဤဒိသံ ဝိတက္ကနံ-ဤဝိတက်သည်၊ ဣဒံ-ဤ
သည်တည်း”၊ ဣတိ-ဤသို့၊ အာရမ္မဏပရိကပ္ပနံ-အာရုံကိုကြံစည်ခြင်း
တည်း၊ ဣတိ တသ္မာ-ကြောင့်၊ “ဥိဟနန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ”တိ-“ဥိဟနန္တိ

ဝုတ္တံ ဟောတိ”ဟူ၍၊ အာဟာမိနံဆိုပြီး၊ ယသ္မာအကြင်ကြောင့်၊ စိတ္တံ-
 စိတ်သည်၊ ဝိတက္ကနဗလေန=ဝိတက်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ အာရမ္မဏံ=အာရုံသို့၊
 အဘိနိရုဋ္ဌံ ဝိယ=ထင်သကဲ့သို့၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊
 သော=ထိုဝိတက်ကို၊ အာရမ္မဏာဘိနိရောပနလက္ခဏော=အာရုံသို့ရှေးရှု
 ဟင်ခြင်း လက္ခဏာကို၊ ဝုတ္တော=ဆိုအပ်၏၊ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွ၊ ကောစိ-
 တစုံတစ်ယောက်သော၊ ရာဇဝလ္လဘံ=မင်းကြွမ်းဝင်သော၊ ဉာတိ ဝါ-
 ဆွေမျိုးကိုသော်လည်းကောင်း၊ မိတ္တံ ဝါ=မိတ်ဆွေကိုသော်လည်းကောင်း၊
 နိဿာယ=အမှီပြု၍၊ ရာဇဂေဟံ=မင်းနန်းတော်သို့၊ အာရောဟတိ ယထာ-
 တက်ရောက်သကဲ့သို့၊ အနုပဝိသတိ ယထာ=ဝင်ရောက်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ
 တထာ=ထိုအတူ၊ ဝိတက္ကံ=ဝိတက်ကို၊ နိဿာယ=အမှီပြု၍၊ စိတ္တံ=စိတ်
 သည်၊ အာရမ္မဏံ=အာရုံသို့၊ ယဒိ အာရောဟတိ=အကယ်၍တင်ပေးအံ့၊
 ဧဝံ=ဤသို့ ဝိတက်ကိုအမှီပြု၍ စိတ်သည်အာရုံသို့ တင်ပေးသည်ရှိသော်၊
 အဝိတက္ကံ=ဝိတက်မရှိသော၊ (ဝါ) ဝိတက်နှင့်မယှဉ်သော၊ စိတ္တံ=စိတ်သည်၊
 ကထံ=အဘယ်သို့လျှင်၊ အာရမ္မဏံ=အာရုံသို့၊ အာရောဟတိ=တက်ရောက်
 သနည်း၊ ဣတိ ပုစ္ဆာယံ=ဤသို့သော အမေးပုစ္ဆာသည်၊ သတိ=ရှိလတ်
 သော်၊ ဝိတက္ကဗလေန=ဝိတက်၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ အဝိတက္ကံ=ဝိတက်
 မရှိသော၊ (ဝါ) ဝိတက်နှင့်မယှဉ်သော၊ စိတ္တံ=စိတ်သည်၊ အာရမ္မဏံ=အာ
 ရုံသို့၊ အာရောဟတိ=တက်ရောက်၏၊ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွ၊ သော ပုရိသော-
 ထိုယောက်ျားသည်၊ ပရိစယေန=အကြွမ်းဝင်သော၊ တေန ရာဇဝလ္လဘေန-
 ထိုမင်းနှင့်အကြွမ်းဝင်သော ယောက်ျားနှင့်၊ ဝိနာပိ=ကင်း၍လည်း၊ နိရာ-
 သင်္ကော=ရုံရှာခြင်း ကင်းသည်ဖြစ်၍၊ ရာဇဂေဟံ=မင်းနန်းတော်သို့၊ ပဝိ-
 သတိ ယထာ=ဝင်ရောက်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ တထာ=ထိုအတူ၊ ပရိစယေန-
 အကြွမ်းဝင်သော၊ ဝိတက္ကေန=ဝိတက်နှင့်၊ ဝိနာပိ=ကင်း၍သော်လည်း၊
 အဝိတက္ကံ=ဝိတက်မရှိသော၊ (ဝါ) ဝိတက်နှင့်မယှဉ်သော၊ စိတ္တံ=စိတ်သည်၊
 အာရမ္မဏံ=အာရုံသို့၊ အာရောဟတိ=တက်ရောက်၏၊ ဣတိ=ဤသို့၊
 ဝေဒိတဗ္ဗံ=သိအပ်၏၊ ပရိစယေနာတိ=ကာ၊ သန္တာနေ=သန္တာန်၌၊ ပဝတ္တ-
 ဝိတက္ကဘာဝနာသင်္ခါတေန=ဖြစ်သောဝိတက်၏ ပွားခြင်းဟုဆိုအပ်သော၊
 ပရိစယေန=ဆည်းပူးခြင်းဖြင့်၊ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွ၊ ဝိတက္ကဿ=ဝိတက်၏၊

သန္တာနေ=သန္တာန်၌၊ အဘိဏ္ဍ=မပြတ်မလပ်၊ ပဝတ္တဿ=ဖြစ်ခြင်း၏၊ ဝသေ-
န=အစွမ်းဖြင့်၊ စိတ္တဿ=စိတ်၏၊ အာရမ္မဏာဘိရဟနံ=အာရုံသို့ရှေးရှုတင်
ခြင်းသည်၊ စိရပရိစိတံ=ကြာမြင့်စွာ လေ့ကျက်အပ်သော၊ တံ=ထိုစိတ်သည်၊
ကဒါစိ=တရံတခါ၊ တေန ဝိတက္ကေန=ထိုဝိတက်နှင့်၊ ဝိနာပိ=ကင်း၍လည်း၊
တတ္ထ=ထိုအာရုံ၌၊ ပဝတ္တေဝ=ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း၊ ဉာဏသဟိတံ=
ဉာဏ်နှင့် အတူတကွဖြစ်သည်၊ ဟုတွာ=ဖြစ်၍၊ သမ္ပသနဝသေန=သုံးသပ်
သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ စိရပရိစိတံ=ကြာမြင့်စွာ လေ့ကျက်အပ်သော၊
တံ=ထိုစိတ်သည်၊ ကဒါစိ=တခါတရံ၊ ဉာဏရဟိတံ=ဉာဏ်နှင့်ကင်းသော
သူသည်၊ သမ္ပသနဝသေန=သုံးသပ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်၊ ပဝတ္တတိ ယထာ=
ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း၊ ကိလေသသဟိတံ=ကိလေသာနှင့်အတူတကွ၊ ဟုတွာ=
ဖြစ်၍၊ ပဝတ္တံ=ဖြစ်သောစိတ်သည်၊ သဗ္ဗသော=အချင်းခပ်သိမ်း၊ ကိလေသ-
ရဟိတမ္ပိ=ကိလေသာနှင့် ကင်းသော်လည်း၊ ပရိစယေန=လေ့ကျက်အပ်
သော၊ ကိလေသဝါသနာဝသေန=ကိလေသာ၊ ဝါသနာတို့၏အစွမ်းအား
ဖြင့်၊ ပဝတ္တတိ ယထာ ဝါ=ဖြစ်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဧဝံ သမ္ပဒမိဒံ
အယံ ဥပမာယသမ္ပတ္တိ=ဤဥပမာ၏ ပြည့်စုံခြင်းကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ=မှတ်ထိုက်၏။

အာဟနနပရိယာဟနနရသောတိ=ကာ၊ အာဒိတော=အစမှ၊
ဟနနံ=ခေါက်ခြင်း၊ တီးခြင်းသည်၊ အာဟနနံ=“အာဟနန”မည်၏၊ ဝါ=
တနည်းကား၊ အဘိဗုဒ္ဓံ=ရှေးရှု၊ ဟနနံ=ခေါက်ခြင်း၊ တီးခြင်းသည်၊ အာ-
ဟနနံ=“အာဟနန”မည်၏၊ အာဟနနံ=အစမှ ခေါက်ခြင်း၊ တီးခြင်း၊ (ဝါ)
ရှေးရှု ခေါက်ခြင်း၊ တီးခြင်း၊ ပရိတော=ထက်ဝန်းကျင်မှ၊ အာဟနနံ=ခေါက်
ခြင်း၊ တီးခြင်းသည်၊ ပရိယာဟနနံ=“ပရိယာဟနနံ”မည်၏၊ ပရိယာဟနနံ=
ထက်ဝန်းကျင်မှ ခေါက်ခြင်း၊ တီးခြင်း၊ ဝါ=တနည်းကား၊ ပရိဝတ္တိတွာ=ပြန်
လည်၍၊ ဟနနံ=ခေါက်ခြင်း၊ တီးခြင်းသည်၊ ပရိယာဟနနံ=“ပရိယာဟနနံ”
“ပရိယာဟနနံ”မည်၏၊ ပရိယာဟနနံ=ပြန်လည်၍ ခေါက်ခြင်း၊ တီးခြင်း၊
“ရူပံ ရူပံ”တိ=“ရူပံ ရူပံ”ဟူ၍လည်းကောင်း၊ “ပထဝီ ပထဝီ”တိ=“ပထဝီ
ပထဝီ”ဟူ၍လည်းကောင်း၊ အာကောဋေန္တဿ ဝိယ=ခေါက်သကဲ့သို့၊

ပဝတ္တိ-ဖြစ်ခြင်းကို၊ အာဟနနံ ပရိယာဟနနန္တိ စ-“အာဟနနံ ပရိ-
ယာဟနနံ”ဟူ၍လည်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-သိအပ်၏။ ဟိ ယုတ္တံ-သင့်စွ၊ ယသ္မိ
အာရမ္ဗဏေ-အကြင်အာရုံ၌၊ စိတ္တံ-စိတ်ကို၊ အဘိနိရောပေတိ-ရှေးရှုတင်
တတ်၏။ တဿ စိတ္တဿ-ထိုစိတ်၏။ တံ ဂဟဏယောဂျ-ထိုအာရုံကို
ယူခြင်းနှင့် ယှဉ်သည်ကို၊ ကရောန္တော-ပြုလိုသည်ဖြစ်၍၊ ဝိတက္ကော-
ဝိတက်သည်၊ အာကောဋေန္တော ဝိယ-ခေါက်သကဲ့သို့၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။
ဝိတက္ကော-ဝိတက်သည်၊ အာကောဋေနလက္ခဏော-အာရုံကို ခေါက်ခြင်း
လက္ခဏာရှိသည်၊ ယဒိ သိယာ-အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့၊ ဧဝံ သတိ-ဤသို့
ဝိတက်သည် အာရုံကို ခေါက်ခြင်းလက္ခဏာရှိသည် ဖြစ်သည်ရှိသော်၊
နာဂသေနတ္ထေရေန-နာဂသေန မဟာထေရ်သည်၊ “မဟာရာဇ-မိလိန္ဒ-”
မင်းကြီး၊ အာကောဋိတာ-တီးခေါက်အပ်သော၊ ဘေရိ-စည်သည်၊ အထ
ပစ္ဆာ-တီးခတ်ပြီးသည်မှနောက်၌၊ အနုရဝတိ အနုသဒ္ဓါယတိ-အစဉ်မြည်
သကဲ့သို့၊ မဟာရာဇ-မိလိန္ဒမင်းကြီး၊ ဧဝမေဝ ခေါ-ပုစံနှိုင်းယူ ဤအတူသာ
လျှင်၊ အာကောဋနာ ယထာ-တီးခေါက်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-ဤအတူ၊ ဝိတက္ကော-
ဝိတက်ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော-မှတ်ထိုက်၏။ အထ ပစ္ဆာ-ထိုမှနောက်၌၊ အနုရဝနာ-
အစဉ်မြည်သောအသံတည်း၊ အနုသဒ္ဓနာ-အစဉ်ဖြစ်သော အသံတည်း၊
ဧဝံ-ဤအတူ၊ ဝိစာရော-ဝိစာရကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော-မှတ်ထိုက်၏။ ဣတိ-ဤသို့၊
ဝိတက္ကဿ-ဝိတက်၏။ အာကောဋေနလက္ခဏတာ-တီးခေါက်ခြင်း လက္ခ-
ဏာ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို၊ ကသ္မာ-အဘယ်ကြောင့်၊ ဝုတ္တာ-ဆိုအပ်သနည်း၊
အယံ ဝိရောဓော-ဤသို့ဆန့်ကျင်ခြင်းသည်၊ န ဟောတိ-မဖြစ်၊ ဟိ ယသ္မာ-
အကြင်ကြောင့်၊ ထေရေန-အရှင်နာဂသေနမထေရ်သည်၊ ကိစ္စသန္နိသ္မိတံ-
ကိစ္စ၌မီသည်ကို၊ ကတွာ-ပြု၍၊ လက္ခဏံ-လက္ခဏာကို၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်၏။
ဟိ ယုတ္တံ-သင့်စွ၊ ဓမ္မာနံ-တရားတို့၏။ သဘာဝဝိနိမုတ္တာ-သဘောမှလွတ်
သော၊ ကာစိ-တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ကိရိယာ နာမ-“ကိရိယာ”မည်သည်၊
နတ္ထိ-မရှိ၊ တထာ တေန အာကာရေန-ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်၊
ဂဟေတဗ္ဗာကာရော စ-ယူအပ်သောအခြင်းအရာသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။
ဟေဝနေယျဇာနာနုရောဓေန-သိအပ်ခြင်းငှာ ထိုက်သောသူတို့အားမဆန့်
ကျင်သဖြင့်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ ပရမတ္ထတော-ပရမတ္ထအားဖြင့်၊ ဧကိဘာ-

ဝေါ=ဟူသောအဖြစ်ရှိသော၊ သဘာဝဓမ္မော=သဘာဝဓမ္မကိုလည်း၊ ပရိ-
ယာယဝစနေဟိ=ပရိယာယစကားတို့ဖြင့်၊ သမာရောပိတရူပေဟိ=ကောင်း
စွာတင်အပ်သော သဘောရှိကုန်သော၊ ဗဟူဟိ=များစွာကုန်သော၊ ပကာ-
ရေဟိ=အပြားတို့ဖြင့်၊ ပကာသီယတိ ယထာ=ပြအပ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ ဟိ=
ဤသို့လျှင်၊ သော=ထိုသဘောတရားကို၊ သုဋ္ဌာ=ကောင်းစွာ၊ ပကာသိတော=
ပြအပ်သည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ အာနယနပစ္စုပဋ္ဌာနောတိ ဧတ္ထ=“အာန-
ယနပစ္စုပဋ္ဌာနော”ဟူသော ဤပုဒ်၌၊ စိတ္တေ=စိတ်တို့ကို၊ အာရမ္မဿ=
အာရုံသို့၊ ဥပနယနံ=ကပ်ဆောင်ခြင်းသည်၊ အာနယနံ=“အာနယန”
မည်၏၊ ဝါ=ဟနည်းကား၊ စိတ္တေ=စိတ်တို့ကို၊ အာရမ္မဿ=အာရုံသို့၊ အာ-
ကမနံ=ငင်ခြင်းသည်၊ အာနယနံ=“အာနယန”မည်၏။

အနုပရိတ္တမနံ=အစဉ်ရောက်ခြင်းသည်၊ အနုသဉ္ဇရဏံ=“အနုသဉ္ဇ-
ရဏ”မည်၏၊ အနုသဉ္ဇရဏံ=အစဉ်ရောက်ခြင်း၊ သွာယံ သော အယံ
ဝိသေသော=တို့အထူးကို၊ သန္တာနမ္ပိ=သန္တာန်၌၊ လတ္တမာနော ဧဝံ=ရအပ်သည်
သာလျှင်တည်း၊ သန္တာနော=သန္တာန်၌၊ ပါကဋ္ဌော=ထင်ရှားသည်၊ ဟောတိ=
ဖြစ်၏၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော=မှတ်ထိုက်၏၊ သေသေသုပိ=ကြွင်းကျန်ကုန်
သော ပုဒ်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝ နယော=ဤနည်းကိုသာလျှင်၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော=
မှတ်ထိုက်၏၊ အနုမဇ္ဇနန္တိ=ကား၊ အာရမ္မဏေ=အာရုံ၌၊ စိတ္တဿ=စိတ်ကို၊
အနုမသနံ=သုံးသပ်ခြင်းတည်း၊ ပရိမဇ္ဇနံ=သုံးသပ်ခြင်းတည်း၊ ဣတိ အယံ=
ဤသည်ကား၊ အတ္ထော=အနက်တည်း၊ တထာ တံ ဝစနံ=ထိုစကားသည်၊
ဟိ သစ္စံ=မှန်၏၊ “ဝိစာရော=ဝိစာရကို၊ ပရိမဇ္ဇနဟတ္ထော ဝိယ=သုံးသပ်
သော လက်ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ သဉ္ဇရဏဟတ္ထော ဝိယ=သိမ်းဆည်း
သော လက်ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဝုတ္တော=ဆိုအပ်၏၊ တတ္ထာ
တိ=ကား၊ အာရမ္မဏေ=အာရုံ၌၊ သဟဇာတာနံ=သဟဇာတ်ဖြစ်ကုန်သော
တရားတို့အား၊ (ဝါ) အတူတကွဖြစ်ကုန်သောတရားတို့အား၊ အနုယော-
ဇနံ=ယှဉ်စေခြင်းတည်း၊ အာရမ္မဏေ=အာရုံ၌၊ အနုဝိစာရဏသင်္ခါတ-
အနုမဇ္ဇနဝသေနေဝ=ဆင်ခြင်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော သုတ်သင်ခြင်း၏အစွမ်း

ဖြင့်သာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-သိအပ်၏။ အာရမ္မဏေ-အာရုံ၌၊ စိတ္တဿ-စိတ်
 ကို၊ အနုပ္ပဗန္ဓနံ-အစဉ်ဖွဲ့ခြင်းကို၊ အဝိစ္စန္ဓဿ ဝိယ-မပြတ်သကဲ့သို့၊ ပဝတ္တိ-
 ဖြစ်၏။ တံထာ ဟိ တတော ဧဝ-ထို့ကြောင့်သာလျှင်၊ သော-ထိုဝိစာရကို၊
 “အနုပ္ပဗန္ဓနတာ-အစဉ်ဖွဲ့သောအားဖြင့်”၊ ဣတိ-ဤသို့၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ-ညွှန်ပြ
 အပ်၏။ တေနေဝ-ထို့ကြောင့်သာလျှင်၊ “ယဏှာနုရဝေါ ဝိယာတိ စ-
 ထိုးအပ်သောခေါင်းလောင်း၏အသံကဲ့သို့ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ပရိတ္တမနံ
 ဝိယာတိ စ-ဘေးရန်မရှိခြင်းကို စုံစမ်းခြင်းငှာ ရစ်ဝဲခြင်းကဲ့သို့ဟူ၍လည်း
 ကောင်း”၊ ဝုတ္တော-ဆိုအပ်၏။ ကတ္ထစိတိ-ကား၊ ပဌမဇ္ဈာနေ စ-ပဌမဈာန်၌
 လည်းကောင်း၊ ပရိတ္တစိတ္တုပ္ပါဒေသု စ-ကာမာဝစရစိတ္တုပ္ပါဒ်တို့၌လည်း
 ကောင်း၊ ဩဠာရိကဌေနာတိ-ကား၊ ဝိစာရတော-ဝိစာရထက်၊ ဩဠာရိ-
 ကဌေန-ယုတ်ရင်းကြမ်းတမ်းသောအနက်ကြောင့်၊ ယဏှာဘိယာတ-
 သဒ္ဓေါ-ခေါင်းလောင်းထိုးသံသည်၊ ပဌမာဘိနိပါတော-ရှေးဦးစွာ ကျ
 ရောက်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ ယထာ-ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ တထာ-ထိုအတူ၊
 အာရမ္မဏောဘိမုခနိရောပနဌေန-အာရုံကိုရှေးရှုထင်စေတတ်သောအနက်
 ကြောင့်၊ ဝိတက္ကော-ဝိတက်သည်၊ စေတသော-စိတ်၏၊ ပဌမာဘိနိပါတော
 ဝိယ-ရှေးဦးစွာဖြစ်သောအသံကဲ့သို့၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ ဣတိ တသ္မာ-ထို့
 ကြောင့်၊ “ယဏှာဘိယာတသဒ္ဓေါ ဝိယာ”တိအာဒိ-“ယဏှာဘိယာ-
 တသဒ္ဓေါ ဝိယ” အစရှိသည်ကို၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ၊ ဝိပ္ပါရဝါတိ ဧတ္ထ-
 “ဝိပ္ပါရဝါ”ဟူသော ဤပုဒ်၌၊ ဝိပ္ပါရော နာမ-“ဝိပ္ပါရ”မည်သည်ကား၊
 ဝိတက္ကဿ-ဝိတက်၏၊ ထိနမိဒ္ဓပဋိပက္ခော-ထိနမိဒ္ဓ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်
 သော၊ အာရမ္မဏေ-အာရုံ၌၊ အနောလိနဉာ-မတွန့်တိုသည်၏ အဖြစ်
 သည်၊ အသင်္ကောစော-“အသင်္ကောစ”မည်သည်၊ (ဝါ) မတွန့်တိုသည်၏
 အဖြစ်မည်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ သော ပန-ထိုဝိတက်သည်ကား၊
 အဘိနိရောပနဘာဝေန-အာရုံသို့ရှေးရှုတင်တတ်သောကြောင့်၊ စလနံ
 ဝိယ-တုန်လှုပ်သကဲ့သို့၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ ဣတိ ဣမိနာ အဓိပ္ပါယေန-
 ဤသို့သောအဓိပ္ပါယ်ဖြင့်၊ “ပရိပ္ပန္နနဘာဝေါ စိတ္တဿ”တိ-“ပရိပ္ပန္နန-
 ဘာဝေါ စိတ္တဿ”ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ၊ ပရိတ္တနံ ဝိယာတိ ဧတ္ထ-
 “ပရိတ္တနံ ဝိယ”ဟူသော ဤပုဒ်၌၊ ပရိဿယာဘာဝဝိမံသနတ္ထံ-ဘေးရန်

မရှိသည်ကို စုံစမ်းခြင်းငှာ၊ ပရိတ္တမနံ-လှည့်လည်ခြင်းတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ-မှတ်ထိုက်၏။

ဒုကနိပါတဋ္ဌကထာယံ ပန=ဒုကနိပါတ် အဋ္ဌကထာဋ္ဌကား-

“အာကာသေ=ကောင်းကင်၌၊ ဂစ္ဆတော=ပျံသွားသော၊ မဟာ-
သကုဏဿ=ကြီးစွာသောငှက်၏၊ (ဝါ) ငှက်ကြီး၏၊ ဥဘောဟိ ပက္ခေဟိ=
အတောင်နှစ်ဘက်တို့ဖြင့်၊ ဝါတံ=လေကို၊ ဂဟေတွာ=ယူ၍၊ ပက္ခေ=အ-
တောင်တို့ကို၊ သန္နိသီဒါပေတွာ=ပြင်းထန်နစ်စေ၍၊ ဂမနံ ဝိယ=ပျံသွား
သကဲ့သို့၊ အာရမ္မဏေ=အာရုံ၌၊ စေတသော=စိတ်ကို၊ အဘိနိရောပန-
ဘာဝေန=ရှေးရှုတင်တတ်သော အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝိတက္ကော=ဝိတက်သည်၊
ပဝတ္ထော=ဖြစ်၏၊ ဝါတဂ္ဂဟဏတ္ထံ=လေကိုယူစေခြင်းငှာ၊ ပက္ခေ=အတောင်
တို့ကို၊ ဗန္ဓာပယမာနဿ=တုန်လှုပ်သောငှက်ကြီး၏၊ ဂမနံ ဝိယ=ပျံသွား
သကဲ့သို့၊ အနုမဇ္ဇနဘာဝေန=သုံးသပ်သောအဖြစ်ဖြင့်၊ ဝိစာရော=ဝိစာရ
သည်၊ ပဝတ္ထော=ဖြစ်၏”၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏။

တံ ဝစနံ=ထိုစကားရပ်သည်၊ အနုပ္ပဗန္ဓနေန=အစဉ်ဖွဲ့သောအား
ဖြင့်၊ ပဝတ္ထိယံ=ဖြစ်ခြင်း၌၊ ယုတ္တံ=သင့်၏၊ တထာ ဟိ တတော ဧဝ=ထို့
ကြောင့်သာလျှင်၊ ဥပစာရေ ဝါ=ဥပစာ၌သော်လည်းကောင်း၊ အပ္ပနာယံ
ဝါ=အပ္ပနာ၌သော်လည်းကောင်း၊ သန္တာနေန=သန္တာန်ဖြင့်၊ ပဝတ္ထိယံ=ဖြစ်
ခြင်း၌၊ ဝိတက္ကော=ဝိတက်သည်၊ နိစ္စလော=မတုန်လှုပ်သည်၊ ဟုတွာ=ဖြစ်၍၊
အာရမ္မဏံ=အာရုံသို့၊ အနုပဝိသိတွာ ဝိယ=ဝင်သကဲ့သို့၊ ပဝတ္တတိ=ဖြစ်၏၊
ပဌမာဘိနိပါတော=ရှေးဦးစွာ ကျခြင်းဖြစ်၍၊ ပါကဋ္ဌော=ထင်ရှားသည်၊
န ဟောတိ=မဖြစ်၊ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွ၊ အပ္ပဗ္ဗာရမ္မဏေ=ရှေးကမဖြစ်ခဲ့ဘူး
သောအာရုံ၌၊ ပဌမာဘိနိပါတဘူတော=ရှေးဦးစွာကျခြင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော၊
ဝိတက္ကော=ဝိတက်သည်၊ ဝိပ္ပါရဝါ=ပြန်လွင့်သည်၊ ဟောတိ ဝိယ=ဖြစ်သ
ကဲ့သို့၊ တထာ တေန အာကာရေန=ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊
ဧကသ္မိယေဝ အာရမ္မဏေ=တစ်ခုတည်းသောအာရုံ၌သာလျှင်၊ နိရန္တရံ=

မပြတ်မလတ်၊ အနုပ္ပဗန္ဓဝသေန-အစဉ်ဖြစ်သောအားဖြင့်၊ ပဝတ္တိယံ-ဖြစ်ခြင်း၌၊ န-ဟောတိ-မဖြစ်၊ တတ္ထ ပန-ထိုအနက်၌ကား၊ နာတိဝိပ္ပါရဝါ-မပြန်လွင့်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ကသွာ-အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ သန္နိ-သိန္နဘာဝတော-စည်းဝေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ပဌမဒုတိယဇ္ဈာနေသု ပါကဋ္ဌော ဟောတိတိ-ကား၊ ဝိတက္ကဿ-ဝိတက်၏၊ ဝိသေသော-အထူးကား၊ အဘိနိရောပနာကာရော-အာရုံသို့ ရှေးရှုတင်သော အခြင်းအရာတည်း၊ ဩဠာရိကတ္တာ-ယုတ်ရင်းကြမ်းတမ်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ပဌမဇ္ဈာနေ-ပဌမဈာန်၌၊ ပါကဋ္ဌော-ထင်ရှားသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ တဒဘာဝတော-ထိုဝိတက်၏ မရှိသောကြောင့်၊ ပဉ္စကနယေ-ပဉ္စကနည်းဖြစ်သော၊ ဒုတိယဇ္ဈာနေ-ဒုတိယဈာန်၌၊ ဝိစာရဿ-ဝိစာရ၏၊ ဝိသေသော-အထူးကား၊ အနုမဇ္ဇနာကာရော-အာရုံကို သုံးသပ်သော အခြင်းအရာသည်၊ ပါကဋ္ဌော-ထင်ရှားသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။

ဧတ္ထ-ဤဝိတက်၊ ဝိစာရတို့၏ အထူး၌၊ အယံ ပန-ဤဆိုအပ်လတ်သည်ကား၊ အပရော-တပါးတခြားသော၊ နယော-နည်းတည်း၊ မလဂ္ဂဟိတံ-အညစ်အကြေးရှိသော၊ ကံသဘာဇနံ-ကြေးခွက်ကို၊ ဧကေန-တစ်ဘက်သော၊ ဟတ္ထေန-လက်ဖြင့်၊ ဒဠ်-မြဲမြန်စွာ၊ ဂဟေတွာ-ကိုင်၍၊ ဣတရေန-တပါးတခြားသော၊ (ဝါ) တစ်ဘက်သော၊ ဟတ္ထေန-လက်ဖြင့်၊ စုဏ္ဏတေလဇဠကလောမာဒိကတစုမ္ပဋ္ဌကေန-မုံဆီ၊ ဆိတ်မွေးအစရှိသည်ကိုသုတ်သင်ခြင်းဖြင့်၊ ပရိမဇ္ဈဿ-ပွတ်တိုက်သောယောက်ျား၏၊ ဒဠ်-မြဲမြံစွာ၊ ဂဟဏဟတ္ထော ဝိယ-ကိုင်သောလက်ကဲ့သို့၊ ဝိတက္ကော-ဝိတက်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ပရိမဇ္ဇနဟတ္ထော ဝိယ-ပွတ်တိုက်သော လက်ကဲ့သို့၊ ဝိစာရော-ဝိစာရသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ တထာ-ထိုမှတပါး၊ ဒဏ္ဍပုဟာရေန-လက်ခတ်ဖြင့် ရိုက်ခတ်သကဲ့သို့၊ စက္ကံ-စက်ကို၊ ဘမယိတွာ-ခြာခြာလည်စေ၍၊ ဘာဇနံ-ခွက်ကို၊ (ဝါ) အိုးကို၊ ကရောန္တဿ-ပြုသော၊ ကုမ္ဘကာရဿ-အိုးထိမ်းသည်၏၊ ဝိဏ္ဏဿ-မြေစိုင်ခဲကို၊ ဥပ္ပိဋ္ဌနဟတ္ထော ဝိယ-နှိပ်သောလက်ကဲ့သို့၊ ဝိတက္ကော-ဝိတက်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ တဿေဝ

ပိဏ္ဏဿ=ထိုမြေစိုင်းခဲကိုသာလျှင်၊ ဣတော စိတော စ=ထိုမှ ဤမှလည်း၊ သဒ္ဓရဏဟတ္ထော ဝိယ=သုံးသပ်သော လက်ကဲ့သို့၊ ဝိစာရော=ဝိစာရသည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ တထာ=ထိုမှတပါး၊ ကံသဘာဇနာဒိသု=အိုး၊ ခွက်အစရှိသည်တို့၌၊ ကိဉ္စိ=တစ်စုံတစ်ခုသော၊ မဏ္ဍလံ=အဝန်းကို၊ ဝဋ္ဋလေခံ=လုံးသော အရေးအသားကို၊ ကရောန္တဿ=ပြုသောယောက်ျား၏၊ မဇ္ဈေ=အလယ်၌၊ သန္တိရုမ္ဘိတ္တာ=မိန့်ပ်၍၊ ဌိတကဏုကော ဝိယ=တည်သောဆူးကဲ့သို့၊ အဘိနိရောပနော=အာရုံသို့ ရှေးရှုတင်ခြင်းသည်၊ ဝိတက္ကော="ဝိတက်" မည်၏၊ ဗဟိ=အပြင်ပ၌၊ ပရိဗ္ဗမနကဏုကော ဝိယ=လည်သောဆူးကဲ့သို့၊ အဗုမဇ္ဇနော=အာရုံကို အဖန်တလဲလဲ သုံးသပ်သော တရားသည်၊ ဝိစာရော="ဝိစာရ"မည်၏၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော=သိအပ်၏။

ပုပ္ဖမလသာခါဒိအဝယဝဝိနိမုတ္တော=အပွင့်၊ အသီး၊ အခက် အစရှိသော အစိပ်မှလွတ်သော၊ ရုက္ခော=သစ်ပင်သည်၊ အဝိဇ္ဇမာနောပိ=ထင်ရှားမရှိပါသော်လည်း၊ ရုက္ခော=သစ်ပင်ကို၊ "သပုပ္ဖေါ သဖလော"တိ= "သပုပ္ဖေါ သဖလော"ဟူ၍၊ ဝေါဟရိယတိ ယထာ=ခေါ်ဆိုအပ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ တထာ=ထိုအတူ၊ ဝိတက္ကာဒိအင်္ဂဝိနိမုတ္တံ=ဝိတက်အစရှိသောဈာန်အင်္ဂါမှလွတ်သော၊ ဈာန်=ဈာန်သည်၊ အဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ=မရှိပါသော်လည်း၊ "သဝိတက္ကံ သဝိစာရ"န္တိ= "သဝိတက္ကံ သဝိစာရ"ဟူ၍၊ ဝေါဟရိယတိ=ခေါ်ဝေါ်အပ်၏၊ ဣတိ=ဤသို့သောအနက်ကို၊ ဒသေတံ=ပြခြင်းငှာ၊ "ရုက္ခော ဝိယာ"တိ အာဒိ="ရုက္ခော ဝိယ"အစရှိသောစကားရပ်ကို၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ ဝိဘင်္ဂေပနာဟိ အာဒိသု=ဈာန်ဝိဘင်းပါဠိတော်အစရှိသည်တို့၌ကား၊ ဈာနဘာဝနာယ=ဈာနဘာဝနာ၏၊ ပုဂ္ဂလဝသေန=ပုဂ္ဂိုလ်၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဒေသေတဗ္ဗတ္တာ=ဟောတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ "ဣဓ ဘိက္ခုဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ"တိ အာဒိနာ="ဣဓ ဘိက္ခု ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ"အစရှိသည်ဖြင့်၊ ပုဂ္ဂလာဓိဌာနေန=ပုဂ္ဂလာဓိဌာနဒေသနာတော်ဖြင့်၊ ဈာနာနိ=ဈာန်တို့ကို၊ ဥဒ္ဓိဌာနိ=ညွှန်ပြအပ်ကုန်၏၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော=သိအပ်ကုန်၏၊ ဝိဘင်္ဂေ=ဈာန်ဝိဘင်းပါဠိတော်၌၊ ပုဂ္ဂလာဓိဌာနာ=ပုဂ္ဂလာဓိဌာန်

ဖြစ်သော၊ ဒေသနာ-ဒေသနာတော်ကို၊ ကတာ-ပြုတော်မူအပ်သည်၊ (ဝါ)
ဟောတော်မူအပ်သည်၊ ယဒိပိ ဟောတိ-အကယ်၍ဖြစ်အံ့၊ ပန တထာပိ-
ထိုသို့ပင်-ဖြစ်ပါသောလည်း၊ အတ္ထော-အနက်ကို၊ တတြာပိ ဝိဘင်္ဂေပိ-
ထိုစွာနဝိဘင်း၊ ပါဠိတော်၌လည်းကောင်း၊ ဣဓ-ဤ“သမန္တပါသာဒိတ-
ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ”၌လည်းကောင်း၊ “ဣမိနာ စ ဝိတက္ကေန”တိ အာဒိနာ-
“ဣမိနာ စ ဝိတက္ကေန”အစရှိသော၊ ဓမ္မဝသေန-တရားတော်၏အစွမ်းဖြင့်၊
ဝုတ္တော ယထာ-ဆိုအပ်သကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ-ဤအတူသာလျှင်၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော-
မှတ်ထိုက်၏၊ ပရမတ္ထတော-ပရမတ္ထအားဖြင့်၊ ပုဂ္ဂလဿေဝ-ပုဂ္ဂိုလ်အား
သာလျှင်၊ အဘာဝတော-ထင်ရှားမရှိခြင်းကြောင့်၊ ဣတိ အယံ-ဤသည်
ကား၊ အဓိပ္ပါယော-အဓိပ္ပါယ်တည်း၊ အထ ဝါ-တနည်းကား၊ ဈာနသမင်္ဂီ-
နော-ဈာန်နှင့်ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဝိတက္ကဝိစာရသမင်္ဂီတာဒဿနေ-
န-ဝိတက်၊ ဝိစာရနှင့် ပြည့်စုံသောအဖြစ်ကို ပြခြင်းကြောင့်၊ ဈာနဿေဝ-
ဈာန်အားသာလျှင်၊ သဝိတက္ကသဝိစာရတာ-“သဝိတက္က၊ သဝိစာရ”အဖြစ်
ကို၊ ဝုတ္တာ-ဆိုအပ်ကုန်၏၊ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ “အတ္ထော ဝန
တတြာပိ ဧဝမေဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗော”တိ-“အတ္ထော ပန တတြာပိ ဧဝမေဝ
ဒဋ္ဌဗ္ဗော”ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ။

ဝိဝေက-သဒ္ဓဿ-ဝိဝေက-သဒ္ဓါ၏၊ ဘာဝသာနေတံ-ဘာဝ-
သာနေ၏ အဖြစ်ကို၊ သန္ဓာယ-ရည်ရွယ်၍၊ “တသ္မာ ဝိဝေကာ”တိ-
“တသ္မာ ဝိဝေကာ”ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ၊ ဧတံ-“ဝိဝေကာ”ဟူသော
ဤသဒ္ဓါသည်၊ ဟေတုအတ္ထေ-ဟိတ်အနက်၌၊ နိဿက္ကဝစနံ-ပဉ္စမိဝိဘတ်
ရှိသောသဒ္ဓါတည်း၊ တသ္မာ ဝိဝေကာဟေတုဘူတာ-ထိုဝိဝေကကြောင့်
ဖြစ်သည်၊ ဣတိ အယံ-ဤသည်ကား၊ အတ္ထော-အနက်တည်း၊ ဝိဝေက-
သဒ္ဓဿ-ဝိဝေက-သဒ္ဓါ၏၊ ကတ္တုသာနေတံ-သုဒ္ဓကတ္တုသာနေ၏အဖြစ်
ကိုလည်းကောင်း၊ ကမ္မသာနေတံ-ဟေတုကမ္မသာနေ၏ အဖြစ်ကိုလည်း
ကောင်း၊ သန္ဓာယ-ရည်ရွယ်၍၊ “တသ္မိ ဝါ ဝိဝေကေ”တိ-“တသ္မိ ဝါ
ဝိဝေကေ”ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ၊ ဟိ ယုတ္တံ-သင့်စွာ၊ ဝိဝိတ္ထောတိ

ဣမိနာ=“ဝိဝိတ္ထော”ဟူသော ဤပါဠိရပ်ဖြင့်၊ နိဝရဏေဟိ=နိဝရဏတရားတို့မှ၊ ဝိနာဘူတော=ကင်းဆိတ်၍ ဖြစ်တတ်သော၊ တေဟိ နိဝရဏေဟိ=ထိုနိဝရဏတရားတို့သည်၊ ဝိဝေစိတော=ကင်းဆိတ်စေအပ်၏။ ဣတိ=ဤသို့၊ သာဓနဒွယမ္ပိ=သုဒ္ဓကတ္တုသာဓန၊ ဟေတုကမ္ပသာဓနနှစ်ပါးတို့ကိုလည်း၊ သင်္ဂဟိတမေဝ=သိမ်းယူအပ်သည်သာလျှင်တည်း၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ=သိအပ်၏။

ပိနယတိတိ=ကား၊ တပေတိ=ချစ်တတ်၏၊ ဝါ=တနည်းကား၊ ဝဗေတိ=တိုးပွားစေတတ်၏၊ သမ္ပိယာယနလက္ခဏာတိ=ကား၊ ပရိတုဿနလက္ခဏာ=အလွန်နှစ်သက်စေခြင်းလက္ခဏာရှိ၏၊ ပီနနရသာတိ=ကား၊ ပရိဗြူဟဟနရသာ=ကိုယ်စိတ်တို့၏ ပြည့်ဖြိုးခြင်းကိစ္စရှိ၏၊ ဖရဏရသာတိ=ကား၊ ပဏီတရူပေဟိ=မြတ်သော အဆင်းတို့ဖြင့်၊ ကာယဿ=ခန္ဓာကိုယ်ကို၊ ဗျာပနရသာ=နဲ့စေခြင်းကိစ္စရှိ၏၊ ဥဒဂ္ဂဘာဝေါ=နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သောအဖြစ်သည်၊ သြဒရံ=“သြဒရံ”မည်၏။

သုခယတိ=ချမ်းသာတတ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ သုခံ=“သုခ”မည်၏၊ အတ္တနာ=မိမိသည်၊ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ=သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို၊ လဒ္ဓဿာဒေ=ရအပ်သောသာယာခြင်းတို့ကို၊ ကရောတိ=ပြုတတ်၏၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊ အတ္ထော=အနက်တည်း၊ သွာယံ သော အယံ ကတ္တုနိဒ္ဒေသော=ထိုကတ္တုနိဒ္ဒေသသည်၊ ပရိယာယလဒ္ဓေါ=ပရိယာယ်အားဖြင့် ရအပ်၏၊ ဓမ္မတော=ဓမ္မအားဖြင့်၊ အညဿ=တပါးတခြား၏၊ ကတ္တုနိဝတ္တနတ္ထော=ကတ္တာကို နှစ်စေခြင်းအနက်ရှိ၏၊ နိပ္ပရိယာယတော ပန=ပရိယာယ်မဟုတ် မုချတိုက်ရိုက်အားဖြင့်ကား၊ ဘာဝသာဓနမေဝ=ဘာဝသာဓနကိုသာလျှင်၊ လတ္တတိ=ရအပ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ကြောင့်၊ “သုခနံ သုခ”ဦး=“သုခနံ သုခံ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ သာတလက္ခဏန္တိ=ကား၊ ဣဋ္ဌသဘာဝတ္တာ=အလိုရှိအပ်သောသဘော၏အဖြစ်ကြောင့်၊ တံ သမဂ္ဂိပုဂ္ဂလံ=တို့ချာန်နှင့်ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်းကောင်း၊ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ ဝါ=သမ္ပယုတ်တရားတို့ကိုလည်းကောင်း၊ အတ္တနိ=မိမိ၌၊ သာဒယတိ=သာယာစေတတ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ သာတံ=“သာတ”မည်၏၊ ဒ-ကာ

ရဿ=ဒ-အက္ခရာ၏၊ တ-ကာရံ=တ-အက္ခရာကို၊ ကတွာ=ပြု၍၊ သာတံ
မဓုရန္တိ=“သာတံ မဓုရံ”ဟူ၍၊ ဝဒန္တိ=ဆိုကြကုန်၏၊ ဧတဿ=ဤတရားအား၊
သာတံ=သာယာအပ်သော၊ လက္ခဏံ=လက္ခဏာသည်၊ အတ္ထိ=ရှိ၏၊ ဣတိ
တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ သော ဓမ္မော=ထိုတရားသည်၊ သာတလက္ခဏံ=“သာ-
တလက္ခဏ”မည်၏၊ သာတလက္ခဏံ=သာယာအပ်သောလက္ခဏာရှိသော
တရား၊ ဥပဠာဟနရသန္တိ အာဒိသု=တို့၌၊ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ=သမ္ပယုတ်
တရားတို့အား၊ သံဝဗ္ဗနံ=ပွားစေခြင်းသည်၊ ဥပဠာဟနံ=“ဥပဠာဟန”
မည်၏၊ ဒုက္ခံ ဝိယ=ဆင်းရဲဒုက္ခကဲ့သို့၊ အဝိဿဇ္ဇေတွာ=မစွန့်မူ၍၊ အဒုက္ခ-
မသုခါ ဝိယ=“အဒုက္ခမသုခ”ကဲ့သို့၊ အနုဇ္ဈပေက္ခိတွာ=လစ်လျူမရှုမူ၍၊ အနု
အနု ဂဏှနံ=ချီးမြှင့်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဥပကာရိတာ ဝါ=ကျေးဇူး
ပြုခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ အနုဂ္ဂဟော=“အနုဂ္ဂဟ”မည်၏၊ ကတ္ထစိ
တိ=ကား၊ ပဌမဇ္ဈာနာဒိကေ=ပဌမဇ္ဈာန်အစရှိသောစိတ်၌၊ ပဋိလာဘတုဋ္ဌိ
တိ=ကား၊ ပဋိလာဘဝသေန=ရသည်၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဥပ္ပဇ္ဇနကတုဋ္ဌိ=ဖြစ်ခြင်း
ရှိသော နှစ်သက်ခြင်းသည်၊ ပဋိလဒ္ဓရသာနုဘဝနန္တိ=ကား၊ ပဋိလဒ္ဓဿ-
ရအပ်သော၊ အာရမ္မဏရသဿ=အာရုံ၏အရသာကို၊ အနုဘဝနံ=ခံစား
ခြင်းတည်း၊ ဧတေန=ထိုအာရုံ၏အရသာကို ခံစားခြင်းဖြင့်၊ ပီတိသုခါနိ-
ပီတိသုခတို့ကို၊ သဘာဝတော=သဘောအားဖြင့်၊ ဝိဘဇိတွာ=ဝေဘန်၍၊
ဒဿိတာနိ=ပြုအပ်ကုန်၏၊ ယတ္ထ ပီတိ တတ္ထ သုခန္တိ=ကား၊ ဝိတက္ကဿ-
ဝိတက်၏၊ ဝိစာရေန=ဝိစာရနှင့်၊ အစ္စန္တသံယောဂံ=စင်စစ်ယှဉ်ခြင်းကို၊ (ဝါ)
အမြဲမပြတ် ယှဉ်ခြင်းကို၊ အာဟ ဝိယ=ဆိုသကဲ့သို့၊ ပီတိယာ=ပီတိ၏၊
သုခေန=သုခနှင့်၊ အစ္စန္တသံယောဂံ=စင်စစ်ယှဉ်ခြင်းကို၊ (ဝါ) အမြဲမပြတ်
ယှဉ်ခြင်းကို၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ယတ္ထ သုခံ တတ္ထ န နိယမတော ပီတိ
ဟိ=ကား၊ ဝိစာရဿ=ဝိစာရ၏၊ ဝိတက္ကေန=ဝိတက်နှင့်၊ အနုစ္စန္တသံယောဂံ-
စင်စစ်မယှဉ်ခြင်းကို၊ (ဝါ) အမြဲမပြတ် မယှဉ်ခြင်းကို၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊
ဟေန=ထို့ကြောင့်၊ “ယတ္ထ သုခံ၊ တတ္ထ န နိယမတော ပီတိ”ဟိ-
“ယတ္ထ ။ ပ ။ ပီတိ” ဟူသောပုဒ်ဖြင့်၊ အစ္စန္တနုစ္စန္တသံယောဂိတာယ-
အစ္စန္တသံယောဂ၊ အနုစ္စန္တသံယောဂအားဖြင့်၊ (ဝါ) အမြဲမပြတ်ယှဉ်ခြင်း၊
အမြဲမပြတ် မယှဉ်ခြင်းအားဖြင့်၊ ပီတိသုခါနိ=ပီတိ၊ သုခတို့၏၊ ဝိသေသော-

အထူးကို၊ ဒသေတိ-ပြဆို၏။

တ္ထေ ဧတံသို့ ဌာနေ-ဤအရပ်၌၊ ကံ ဥဒကံ-ရေကို၊ တာရေန္တိ-
ကူးနိုင်ကုန်၏။ (ဝါ) လွန်မြောက်နိုင်ကုန်၏။ ဣတိ တသွာ-ထို့ကြောင့်၊
တံ ဌာနံ-ထိုအရပ်သည်၊ ကန္တာရံ-“ကန္တာရ”မည်၏။ နိရုဒကမရဌာနံ-
ရေမရှိသော တောအရပ်ကို၊ လဗ္ဘတိ-ရအပ်၏။ ဝနမေဝ-တောသည်သာ
လျှင်၊ ဝနန္တံ-“ဝနန္တ”မည်၏။ ဝနန္တံ-တော၊ ဝနစ္ဆာယပွဝေသန ဥဒက-
ပရိဘောဂေသု ဝိယ သုခန္တိ-ကာ၊ ပုရိသော-ယောက်ျားသည်၊ မဟာ-
ကန္တာရမဂ္ဂံ-မဟာကန္တာရဖြစ်သောလမ်းခရီးသို့၊ ယဗ္ဗပရေတော-အပူဖြင့်
နှိပ်စက်လျက်၊ တသိတော-ရေငတ်သည်ဖြစ်၍၊ ပိပါသိတော-ရေသိတ်
သည်ဖြစ်၍၊ (ဝါ) ရေဆာသည်ဖြစ်၍၊ ပဋိပန္နော-သွားသည်ရှိသော်၊ ပဋိ-
ပထံ-ခရီးရင်ဆိုင်၊ အာဂတံ-လာနေသော၊ ပုရိသံ-ယောက်ျားကို၊ ဒိသွာ-
တွေ့မြင်၍၊ “ကတ္ထံ-အဘယ်အရပ်၌၊ ပါနိယံ-ရေသည်၊ အတ္ထိ-ရှိသနည်း”၊
ဣတိ-ဤသို့၊ ပုစ္ဆေယျ-မေးငြားအံ့၊ သော ပုရိသော-ထိုယောက်ျားသည်၊
“အဋ္ဌဝိ-တောအုပ်ကို၊ ဥတ္တရိတွာဝ-ကျော်လွန်၍သာလျှင်၊ ဇာတဿရ-
ဝနသဇ္ဈော-အလိုအလိုဖြစ်သော အိုင်ရှိသော တောအုပ်သည်၊ အတ္ထိ-
ရှိ၏။ တတ္ထံ-ထိုတောအုပ်သို့၊ ဂန္ဓာ-သွား၍၊ (ဝါ) ရောက်၍၊ ဥဒကံ-ရေကို၊
လဘိဿတိ-ရလတ်”၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝဒေယျ-ပြောဆိုရာ၏။ သော ပုရိ-
သော-ထိုရေသိတ်သော ယောက်ျားသည်၊ (ဝါ) ထိုရေဆာလောင်သော
ယောက်ျားသည်၊ တဿ ပုရိသဿ-‘ရေရှိ၏’ဟုကြားရသောထိုယောက်ျား
၏။ ကထံ-စကားကို၊ သုတွာဝ-ကြားရ၍သာလျှင်၊ ဟဌပဟဌော-ရွှင်လန်း
နှစ်သက်ခြင်းရှိသည်၊ ဘဝေယျ-ဖြစ်ရာ၏။ တတော-ထိုအရပ်မှ၊ ဂစ္ဆန္တော-
သွားသည်ရှိသော်၊ အလ္လဝတ္ထေ-စိုစွတ်သောအဝတ်ရှိကုန်သော၊ အလ္လ-
ကေသေ-စိုစွတ်သော ဆံပင်ရှိကုန်သော၊ ပုရိသေ-ယောက်ျားတို့ကို၊ ပ-
သေယျ-တွေ့မြင်ရာ၏။ ဝနကုက္ကုဋ္ဌဝနမောရာဒိနံ-တောကြက်၊ တော
ဥဒေါင်းအစရှိသည်တို့၏၊ သဒ္ဓံ-တွန်သံကို၊ သုဏေယျ-ကြားရာ၏။ ဇာတ-
ဿရ ပရိယန္တေ-ဇာတဿရအိုင်၏အနီး၌၊ (ဝါ) အလိုလိုဖြစ်သောရေအိုင်

၏ အနီး၌၊ ဇာတမဏိဇာလသဒိသံ-ဖြစ်သောပတ္တမြားကွန်ယက်နှင့် တူ
 သော၊ နီလဝနသဏ္ဌာန်-ညိုသောတောအုပ်ကို၊ ပဿယျ-တွေမြင်ရာ၏၊
 သရေ-ရေအိုင်၌၊ ဇာတာနိ-ပေါက်ကုန်သော၊ ဥပ္ပလပဒုမကုမုဒါနိ-ကြာညို၊
 ကြာပဒုမ္မာ၊ ကြာခေါင်းလောင်းတို့ကို၊ ပဿယျ-တွေမြင်ရာ၏၊ အစ္ဆံ-
 ကင်းသော မြူရှိသော၊ (ဝါ) ကြည်လင်သော၊ ဝိပ္ပသန္တံ-အထူးသဖြင့်ကြည်
 လင်သော၊ ဥဒကမ္ပိ-ရေကိုလည်း၊ ပဿယျ-တွေမြင်ရာ၏၊ သော ပုရိ-
 သော-ထိုရေသိတ်သောယောက်ျားသည်၊ (ဝါ) ထိုရေဆာလောင်သော
 ယောက်ျားသည်၊ ဘိယျော ဘိယျော-လွန်စွာ၊ လွန်စွာ၊ ဟဋ္ဌပဟဋ္ဌော-ရွှင်
 လန်းနှစ်သက်ခြင်းရှိသည်၊ ဟုတွာ-ဖြစ်၍၊ ဇာတဿရံ-“ဇာတဿရ”ရံ
 အိုင်သို့၊ (ဝါ) အလိုလိုဖြစ်သော ရေအိုင်သို့၊ ဩတရိတွာ-သက်ဆင်း၍၊
 ယထာရုစိ-အလိုရှိတိုင်း၊ နှတွာ-ရေချိုး၍လည်းကောင်း၊ ပိဝိတွာ-ရေ
 သောက်၍လည်းကောင်း၊ ပဿဒ္ဓဒရထော-ငြိမ်အေးသော ပူပန်ခြင်းရှိ
 သည်ဖြစ်၍၊ ဘိသမုဋ္ဌာလပေါက္ခရာဒိနိ-ကြာစွယ်၊ ကြာရင်းအစရှိသည်တို့
 ကို၊ ခါဒိတွာ-ခဲစားပြီး၍၊ နိလုပ္ပလာဒိနိ-ကြာညိုအစရှိသည်တို့ကို၊ ပိဋန္တိ-
 တွာ-ပန်ဆင်၍၊ မန္တာလဝမူလာနိ-မြောက်လှေကူမြစ် အစရှိသည်တို့ကို၊
 ခန္ဓေ-ကျောက်ကုန်းပေါ်၌၊ ဒိပိတွာ-ပစ်တင်၍၊ ဥတ္တရိတွာ-ရေအိုင်မှတက်
 ၍၊ သာဋကံ-ပုဆိုးကို၊ နိဝါသေတွာ-ဝတ်၍၊ ဥဒကသာဋကံ-ရေသနုပ်ကို၊
 အာပတေ-နေပူ၌၊ ကတွာ-လှန်းသည်ကိုပြု၍၊ သီတတ္ထာယ-အေးချမ်းသော
 အရိပ်၌၊ မန္တမန္တေ-ညှင်းညှင်းသော၊ ဝါတေ-လေသည်၊ မဟရန္တေ-တိုက်
 ခတ်သည်ရှိသော်၊ နိပန္နောဝ-လျောင်းလျှောက်သာလျှင်၊ “အဟော သုခံ၊
 အဟော သုခ”န္တိ-“ဪ ချမ်းသာပေစွတကား၊ ဪ ချမ်းသာပေစွ
 တကား”ဟူ၍၊ ဝဒေယျ ယထာ-ပြောဆိုသကဲ့သို့၊ ဧဝံ တထာ-ထိုအတူ၊
 ဣဒံ သမ္ပဒံ အယံ ဥပမာသမ္ပတ္တိ-ဤဥပမာ၏ ပြည့်စုံခြင်းကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ-မှတ်
 ထိုက်၏၊ ဟိ ယုတ္တံ-သင့်စွ၊ တဿ ပုရိသဿ-ထိုရေအိုင်သော သက်
 ရောက်ယောက်ျား၏၊ ဇာတဿရဝနသဏ္ဌာသဝနတော-“ဇာတဿရ”
 ရေအိုင်ရှိသော တောအုပ်ကို ကြားသောအခါမှ၊ (ဝါ) အလိုလိုဖြစ်သော
 ရေအိုင်ရှိသော တောအုပ်ကို ကြားသောအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ-စ၍၊ ယာဝ
 ဥဒကဒဿနာ-ရေကိုမြင်သည့်တိုင်အောင်၊ ဟဋ္ဌပဟဋ္ဌကာလော ဝိယ-

အလွန်ရှင်လန်းနှစ်သက်သောစိတ်ရှိသောအခါကဲ့သို့၊ ပုဗ္ဗဘာဂါရမ္မဏေ-
 ရှေ့အဘို့၌ဖြစ်သောအာရုံ၌၊ ဟဋ္ဌပဟဋ္ဌကာရာ=အလွန်ရှင်လန်းနှစ်သက်
 သော အခြင်းအရာသည်၊ ပီတိ-“ပီတိ”မည်၏၊ နှာယိတွာ စ=ရေခိုးပြီး၍
 လည်းကောင်း၊ ပီဝိတွာ စ=ရေသောက်ပြီး၍လည်းကောင်း၊ သီတတ္ထာယာ-
 ယ=ချမ်းအေးသောအရိပ်၌၊ မန္တမန္တေ=ညှင်းညှင်းသော၊ ဝါတေ=လေသည်၊
 ပဟရန္တေ=တိုက်ခတ်သည်ရှိသော်၊ “အဟော သုခံ၊ အဟော သုခန္တိ” ဪ
 ချမ်းသာပေစွ၊ ဪ ချမ်းသာပေစွ”ဟူ၍၊ ဝဒန္တော=ပြောဆိုလျက်၊ နိပန္န-
 ကာလော ဝိယ=လျောင်းသောအခါကဲ့သို့၊ ဗလပ္ပတ္တံ=အားရှိသည်၏အဖြစ်
 သို့ရောက်သော၊ အာရမ္မဏရသာနုဘူဝနန္တကာရသဏ္ဍိတံ=အာရုံ၏ အရ-
 သာကို ခံစားသောအခြင်းအရာဖြင့်တည်ခြင်းသည်၊ သုခံ=“သုခ”မည်၏။

တသ္မိ တသ္မိ သမယေတိ=ကာ၊ ဣဋ္ဌာရဓ္မဏဿ=အလိုရှိအပ်
 သောအာရုံကို၊ ပဋိလ္လာဘသမယေ စ=ရသောအခါ၌လည်းကောင်း၊ ပဋိ-
 လဒ္ဓဿ=အလိုရှိအပ်သော အာရုံကိုရခြင်း၏၊ ရသာနုဘူဝနသမယေ စ=
 အရသာကို ခံစားသောအခါ၌လည်းကောင်း၊ ဝနတ္ထာယာဒိနံ=တောအရိပ်
 အစရှိသည်တို့ကို၊ သဝနဒဿနသမယေ=ရေရှိ၏ဟု ကြားသောအခါ၊
 ရေကိုမြင်သော အခါ၌လည်းကောင်း၊ ပရိဘောဂသမယေ စ=ရေကိုသုံး
 ဆောင်သောအခါ၌လည်းကောင်း၊ ပါကဋ္ဌဘာဝတောတိ=ကာ၊ ယထာ-
 ဣမံ=အခါ၌အတိုင်း၊ ပီတိသုခါနံ=ပီတိနှင့်သုခတို့၏၊ ဝိဘူတဘာဝတော-
 ထင်ရှားသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝိဝေကဇ္ဇံ ပီတိသုခန္တိ ဧတ္ထ ပဒေ=“ဝိ-
 ဝေကဇ္ဇံ ပီတိသုခံ”ဟူသောဤပုဒ်၌၊ ပုရိမသ္မိ=ရှေ့၌ဖြစ်သော၊ အတ္ထေ-
 အနက်၌၊ ဈာနံ=ဈာန်ကို၊ ဝိဝေကဇ္ဇန္တိ=“ဝိဝေကဇ္ဇံ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်
 ၏၊ ပီတိသုခသဒ္ဓတော စ=ပီတိသုခ-သဒ္ဓါအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အတ္ထ-
 ဝိသေသတော စ=အနက်အထူးအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အတ္ထိ=ရှိ၏၊
 အဿ ဈာနဿ၊ အသ္မိ ဈာနေတိ ဧတ္ထ ပဒေ=“အဿ ဈာနဿ၊
 အသ္မိ ဈာနေ”ဟူသောဤပုဒ်၌၊ အ-ကာရော=အ-အက္ခရာကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော-
 မှတ်ထိုက်၏၊ အရိသသောတိ ယထာ=“အရိသသော”ဟူသကဲ့သို့တည်း။

ဒုတိယေ=ဒုတိယဖြစ်သော၊ အတ္ထေ=အနက်၌၊ ပီတိသုခမေဝ= ပီတိသုခကိုသာလျှင်၊ ဝိဝေကဇန္တိ=“ဝိဝေကဇ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ ဝိဝေကဇံ ပီတိသုခန္တိ=“ဝိဝေကဇံ ပီတိသုခံ”ဟူသည်ကား၊ အညပဒတ္တ သမာသော=အညပဒတ္တသမာသ်တည်း၊ ပစ္စတ္တနိဒ္ဒေသဿ စ=ပဌမာဝိဘတ် ကို ညွှန်ပြခြင်း၏ကား၊ အ-လောပေါ=အ-အက္ခရာ၏ကြေခြင်းကို၊ က-တော=ပြုအပ်၏၊ ဝါ=တနည်းကား၊ လောပေ=အ-အက္ခရာ၏ ကြေခြင်း သည်၊ သတိ=ရှိလတ်သော်၊ “ဝိဝေကဇံ ပီတိသုခ”န္တိ=“ဝိဝေကဇံ ပီတိ- သုခံ”ဟူ၍၊ ပါဌော=ပါဠိသည်၊ အတ္ထိ=ရှိသေး၏၊ ဣတိ အယံ=ဤသည် ကား၊ ဝိသေသော=အထူးတည်း။

ဒေသနာနုပုဗ္ဗတော ပဌမန္တိ ဣမိနာ=“ဒေသနာနုပုဗ္ဗတော ပဌမံ”ဟူသော ဤပါဠိရပ်ဖြင့်၊ ဒေသနာက္ကမံ=ဒေသနာသို့ သက်ဝင်ခြင်း ကို၊ ဥလ္လင်္ဂေတိ=ညွှန်ပြ၏၊ “ဂဏနာနုပုဗ္ဗတော ပဌမ”န္တိပိ=“ဂဏနာနုပုဗ္ဗ- တော ပဌမံ”ဟူ၍လည်း၊ ပါဌော=ပါဠိသည်၊ အတ္ထိ=ရှိသေး၏၊ တတ္ထာပိ= “ဂဏနာနုပုဗ္ဗတော ပဌမံ”ဟူသောထိုပါဠိရပ်၌လည်း၊ ဂဏနာနုပုဗ္ဗတာယ= ရေတွက်ခြင်း ဂဏန်းအစဉ်အားဖြင့်၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊ အတ္ထော= အနက်တည်း၊ ဝါ=တနည်းကား၊ ဂဏနာနုပုဗ္ဗတာမတ္တံ=ရေတွက်ခြင်း၏ ဂဏန်းအစဉ်မျှသည်၊ ပဌမံ=“ပဌမ”မည်၏၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊ အတ္ထော=အနက်တည်း၊ ပဌမံ သမာပဇ္ဇတီတိ ပဌမန္တိ ဣဒံ ပန ဝစနံ= “ပဌမံ သမာပဇ္ဇတီ ပဌမံ”ဟူသောဤစကားရပ်သည်ကား၊ ဧကန္တလက္ခ- ဏံ=စင်စစ်သော လက္ခဏာသည်၊ န ဟောတိ=မဟုတ်၊ ဟိ သစ္စံ=မှန်၏၊ စိဣ္ဎဝသီဘာဝေါ=လေ့ကျက်အပ်သောဝသီဘော်ရှိသော၊ အဋ္ဌသမာပတ္တိ- လာဘ်=ရှစ်ပါးသောသမာပတ်ကို ရသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အာဒိတော=အစမှ၊ ပဌာယံ=စ၍၊ မတ္တကံ=အထက်အထက်သောစွာန်ကို၊ ပါပေန္နောပိ=ရောက် စေသည်ဖြစ်၍လည်း၊ သမာပဇ္ဇိတုံ=ဝင်စားအံ့သောငှာ၊ သက္ကောတိ=တတ် နိုင်၏၊ မတ္တကတော=အထက်အထက်သောစွာန်မှ၊ ပဌာယံ=စ၍၊ အာဒိ= အစသို့၊ ပါပေန္နော=ရောက်စေသည်ဖြစ်၍၊ သမာပဇ္ဇိတုမ္ပိ=ဝင်စားခြင်းငှာ

လည်း၊ သက္ကောတိ-တတ်နိုင်၏။ အန္တရန္တရာ-ကြီးကြားကြီးကြားစွာကို၊
 ဩက္ကမန္တောပိ-သက်ရောက်၍လည်း၊ သမာပဋိတုံ-ဝင်စားအံ့သောငှာ၊
 သက္ကောတိ-တတ်နိုင်၏။ ဧဝံ-ဤသို့၊ ပုဗ္ဗပုတ္တိယဌေန-ရှေးဦးစွာ ဖြစ်တတ်
 သော သဘောအားဖြင့်၊ ပဌမံ-ရှေးဦးစွာ၊ ဥပ္ပန္နံ-ဖြစ်သည်တည်း၊ ဣတိပိ-
 ဤအနက်ကြောင့်လည်း၊ ပဌမံ-“ပဌမ”မည်၏။ တေနော-ထို့ကြောင့်သာ
 လျှင်၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ-ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌၊ “ဂဏနာနုပုဗ္ဗတာ ပဌမံ၊ ပဌမံ ဥပ္ပန္နန္တိပိ
 ပဌမ”န္တိ-“ဂဏနာနုပုဗ္ဗတာ ပဌမံ၊ ပဌမံ ဥပ္ပန္နန္တိပိ ပဌမံ”ဟူ၍၊ ဧတ္တတ-
 မေဝ-ဤမျှလောက်ကိုသာလျှင်၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်၏။

ပစ္စနိကဓမ္မေ စာပေတိတိန္ဒါ-ကား၊ နိဝရဏာဒိပစ္စနိကဓမ္မေ-
 နိဝရဏအစရှိကုန်သော ဆန့်ကျင်ဘက်တရားတို့ကို၊ ဒဟတိ-ဖုတ်ကြည်း
 တတ်၏။ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန-ပယ်ခွါသောအားဖြင့်၊ ပဇာတိ-စွန့်ပယ်တတ်၏။
 ဣတိ အယံ-ဤသည်ကား၊ အတ္ထော-အနက်တည်း၊ ဂေါစရန္တိ-ကား၊
 ကသိဏာဒိအာလမ္ဗနံ-ကသိုဏ်းအစရှိသောအာရုံကို၊ တန္တိ-“တံ”ဟူသည်
 ကား၊ တံ ဂေါစရံ-ထိုကသိုဏ်းအစရှိသောအာရုံကို၊ ဥပနိဇ္ဈာယတိတိ-
 ကား၊ ပဿတိ-ရှုတတ်၏။ သဟ ဥပစာရေနာတိ-ကား၊ ဥပစာရေန-
 စွာန်၏၊ ဥပစာရနှင့်၊ (ဝါ) ဥပစာရစွာန်နှင့်၊ သဒ္ဓိ-အတူတကွ၊ ကသိဏာ-
 ရမ္ပဏူပနိဇ္ဈာယနတောတိ-ကား၊ ပထဝီကသိဏာဒိနော-ပထဝီ က-
 သိုဏ်းအစရှိသော၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊ အာရမ္ပဏဿ-အာရုံကို၊ ရူပံ ဝိယ-
 အဆင်းကဲ့သို့ စက္ခုနာ-မျက်စိဖြင့်၊ ဥပနိဇ္ဈာယနတော-ကပ်၍ရှုတတ်သော
 ကြောင့်၊ လက္ခဏူပနိဇ္ဈာယနတောတိ-ကား၊ ယထာသမ္ဘဝံ-ထိုက်သည်
 အားလျော်စွာ၊ အနိစ္စာဒိလက္ခဏတ္တယဿ-အနိစ္စအစရှိသော လက္ခဏာ
 ယာဉ် သုံးပါးကိုလည်းကောင်း၊ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ-နိဗ္ဗာနဓာတ်၏၊ တထ-
 လက္ခဏဿ စ-မဖောက်မပြန်ဟုတ်မှန်သောလက္ခဏာကိုလည်းကောင်း၊
 ဥပနိဇ္ဈာယနတော-ကပ်၍ရှုတတ်သောကြောင့်၊ လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနံ-
 “လက္ခဏူနိဇ္ဈာန်”မည်၏။ တေနော-ထို့ကြောင့်သာလျှင်၊ “ဧတ္ထ ဟိ”တိ
 အာဒိ-“ဧတ္ထ ဟိ”အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ၊ မဂ္ဂေါ-
 အရိယာမဂ်သည်၊ နိစ္စာဒိဝိပလ္လာသပ္ပဟာနေန-“နိစ္စ” အစရှိသည်တို့၏

ဖေါက်ပြန်သည်ကို ပယ်သောအားဖြင့်၊ အသမ္မောဟတော-မတွေ့ဝေ
သောအားဖြင့်၊ အနိစ္စာဒိလက္ခဏာနိ-အနိစ္စအစရှိသော လက္ခဏာတို့ကို၊
ဥပနိဇ္ဈာယတိ-ကပ်၍ ရှုတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ လက္ခဏူပ-
နိဇ္ဈာနံ-“လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနံ”မည်၏။ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ “ဝိပဿ-
နာယ ဥပနိဇ္ဈာယနကိစ္စ”န္တိ အာဒိ-“ဝိပဿနာယ ဥပနိဇ္ဈာယနကိစ္စ”
အစရှိသောစကားရပ်ကို၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီး၊ တထလက္ခဏန္တိ-ကား၊ အဝိ-
နာသဓမ္မဿ-မပျက်စီးသောသဘောရှိသော၊ နိဗ္ဗာနဿ-နိဗ္ဗာန်၏၊ အန-
ညဏာဘာဝတော-တပါးသောအပြား၏ မရှိသောအားဖြင့်၊ အဝိပရိတ-
သဘာဝေါ-မဖေါက်မပြန်သော သဘောသည်၊ တထလက္ခဏံ-“တထ-
လက္ခဏာ”မည်၏။ ဝါ-တနည်းကား၊ မဂ္ဂဿပိ-အရိယာမဂ်၏လည်း၊
နိဗ္ဗာနရမ္ပဏတော-နိဗ္ဗာန်ဟူသောအာရုံရှိသောကြောင့်၊ တထလက္ခဏူပ-
နိဇ္ဈာယနတာ-မဖေါက်မပြန် ဟုတ်မှန်သော သဘောကို ကပ်၍ ရှုတတ်
သောအဖြစ်ကို၊ ယောဇေတဗ္ဗာ-ယှဉ်အပ်၏။

ဝိသဒိသောဒါဟရဏံ-ဝိသဒိသဥဒါဟရဏံကို၊ (ဝါ) မညီမညွတ်
သော ဥဒါဟရဏံ ပုစံပြယုဂ်ကို၊ တာဝ-ရှေးဦးစွာ၊ ဒဿေတုံ-ပြခြင်းငှာ၊
“ယထာ သဓနော”တိ အာဒိ-“ယထာ သဓနော”အစရှိသောစကားရပ်
ကို၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီး၊ အညော အပဒေသာရဟောတိတိ-ကား၊ ဓနတော
စ-ဥစ္စာမှလည်းကောင်း၊ ပရိဇနတော စ-အခြံအရံအလုပ်အကြွေးမှလည်း
ကောင်း၊ အညော-တပါးတခြားသော၊ ဓနဝါစ-ဥစ္စာရှိသောသူသည်လည်း
ကောင်း၊ ပရိဇနဝါ စ-အခြံအရံအလုပ်အကြွေးသည်လည်းကောင်း၊ ပုရိ-
သော-ယောက်ျားသည်၊ ဓနေန-ဥစ္စာနှင့်၊ သဟ-အတူတကွ၊ ဝတ္တတိ-
ဖြစ်၏။ ပရိဇနေန စ-အခြံအရံ အလုပ်အကြွေးနှင့်လည်း၊ သဟ-အတူ
တကွ၊ ဝတ္တတိ-ဖြစ်၏။ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ သဓနော သပရိဇနော-
“သဓနော သပရိဇနော”မည်၏။ ဣတိ-ဤသို့၊ အပဒေသံ-ညွှန်ပြခြင်းတို့၊
အရဟတိ-ထိုက်၏။ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ အပဒေသာရဟော-ညွှန်
ပြခြင်းကိုထိုက်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ အပဒိသိတဗ္ဗော-ညွှန်ပြအပ်သည်။

ဟောတိ=ဖြစ်၏။ ဣတိ ဣဒံ အတ္ထဇာတံ=သည်၊ (ဝါ) ကို၊ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော=သည်၊ (ဝါ) သည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏။

သေနဇ္ဇေသု ဧဝ သေနာသမ္ပုတိတိ=ကား၊ ရထာဒိသေနဇ္ဇိဝိ-
နိမုတ္တာယ=ရထားအစရှိသော စစ်အင်္ဂါမှလွတ်သော၊ သေနာယ=စစ်သည်
၏၊ အဘာဝေပိ=မရှိပါသော်လည်း၊ ရထေဟိ စ=ရထားတို့နှင့်လည်း
ကောင်း၊ ပတ္တိဟိ စ=ခြေသည်တို့နှင့်လည်းကောင်း၊ သဟ=အတူတကွ၊
ပဝတ္တနတော=ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ သရထာ သပတ္တိသေနာတိ=“သရထာ
သပတ္တိသေနာ”ဟူ၍၊ ရထာဒိသေနဇ္ဇေသုယေဝ=ရထားအစရှိသော စစ်
အင်္ဂါ၏ အစိပ်အပိုင်းတို့၌သာလျှင်၊ သေနာဝေါဟာရော=“စစ်တပ်”ဟူ၍
ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုခြင်းသည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊
အတ္ထော=အနက်တည်း။

ဧတ္ထ ဧတသ္မိ ဈာနပါဌေ=“ဈာန” ဤပါဠိရပ်၌၊ စိတ္တေကဂ္ဂတာ=
စိတ္တေကဂ္ဂတာကို၊ ကသ္မာ ပန=အဘယ်ကြောင့်၊ အဂ္ဂဟိတာ=မယူအပ်သ
နည်း၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဝဒေယျ=မေးငြားအံ့၊ အနုယောဂံ=မေးစိစစ်ခြင်းကို၊
သန္ဓာယ=ရည်ရွယ်၍၊ “အဝုတ္တတ္တာ”တိ အာဒိ=“အဝုတ္တတ္တာ” အစရှိ
သော စကားရပ်ကို၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ဧဝံ ဝုတ္တာယေဝါတိ=ကား၊ ဧဝံ=
ဤသို့၊ သရူပတော=သရုပ်အားဖြင့်၊ ဝိဘင်္ဂေ=ဈာနဝိဘင်းပါဠိတော်၌၊
ဝုတ္တာယေဝ=ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိသည်သာလျှင်တည်း၊ သစိတ္တေကဂ္ဂ-
တန္တိ ဣစ အဝုတ္တေပိတိ=ကား၊ “သစိတ္တေကဂ္ဂတ”န္တိ=“သစိတ္တေကဂ္ဂ-
တံ”ဟူ၍၊ ဧဝံ=ဤသို့၊ သရူပတော=သရုပ်အားဖြင့်၊ ဣမသ္မိ ဈာန ပါဌေ=
“ဈာန”ဟူသော ဤပါဠိရပ်၌၊ အဝုတ္တေပိ=မဆိုအပ်ပါသော်လည်း၊ ဣတိ
အယံ=ဤသည်ကား၊ အတ္ထော=အနက်တည်း၊ သာမညတော ပန=သာမည
အားဖြင့်ကား၊ ဈာနဂ္ဂဟဏေန=ဈာန-သဒ္ဓါဖြင့်၊ ဂဟိတာ ဧဝံ=ယူအပ်သည်
သာလျှင်တည်း၊ တေနေဝ=ထို့ကြောင့်သာလျှင်၊ “ယေန ဟိ”တိ အာဒိ=
“ယေန ဟိ” အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ဣဒံ ဒေသော=
ဤသို့သော ဝါကျပိဏ္ဍတ္တကို၊ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော=သည်၊ (ဝါ) သည်၊ ဟောတိ=၏၊
ဝိတက္ကာဒိဟိ=ဝိတက်အစရှိသည်တို့နှင့်၊ သဟ=အတူတကွ၊ ဝတ္တဗ္ဗံ=ဆိုအပ်

၏။ တံ ဓမ္မံ=ထိုဝိတက်အစရှိသည်တို့နှင့် ဆိုအပ်သောတရားကို၊ ဒီပေတုံ=ပြခြင်းငှာ၊ တဿ=ထိုဧကဂ္ဂတာကို၊ ယေန ပကာသနာဓိပ္ပါယေန=အကြင်ထင်ရှားပြလိုသဖြင့်၊ “သဝိတက္ကံ သဝိစာရ”န္တိ အာဒိနာ=“သဝိတက္ကံ သဝိစာရ”အစရှိသော ဤပါဠိရပ်ဖြင့်၊ ဥဒ္ဓေသော=ဥဒ္ဓေသကို၊ ကတော=ပြုအပ်၏။ သော ဧဝ အဓိပ္ပါယော=ထိုအလိုသည်သာလျှင်၊ တေန ဘဂဝတာ=ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဝိဘဏ်=ဈာနဝိဘင်းပါဠိတော်၌၊ “စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ”တိ=“စိတ္တဿေကဂ္ဂတာ”ဟူ၍၊ နိဒ္ဒိသန္တေန=ညွှန်ပြသဖြင့်၊ ပကာသိတော=ပြတော်မူအပ်၏။ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ သာ=ထို“ဧကဂ္ဂတာ”ကို၊ ဈာန-ပါဌေ=“ဈာန”ဟူသောပါဠိရပ်၌၊ အဂ္ဂဟိတာ=မယူအပ်၊ ဣတိ=ဤသို့၊ န စိန္တေတဗ္ဗံ=မကြံစည်အပ်၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ=သိအပ်၏။

ဥပသမ္ပဇ္ဇာတိ ဧတ္ထ ပဒေ=“ဥပသမ္ပဇ္ဇ”ဟူသောဤပါဠိရပ်၌၊ ဥပသံသဒ္ဓါ=ဥပ-သဒ္ဓါ၊ သံ-သဒ္ဓါတို့သည်၊ “ဥပလဗ္ဘတိ”တိ အာဒိသု ဝိယ=“ဥပလဗ္ဘတိ”အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌ကဲ့သို့ နိရတ္ထကာတိ=အကျိုးမရှိဟူ၍၊ (ဝါ) အနက်မရှိဟူ၍၊ ဒဿေတုံ=ပြခြင်းငှာ၊ “ဥပဂန္တာ”တိ အာဒိ=“ဥပဂန္တာ”အစရှိသောစကားရပ်ကို၊ ဝတ္တာ=ဆိုပြီး၍၊ ပုန=နောက်ထပ်တဖန်၊ တေသံ=ထို ဥပ-သဒ္ဓါ၊ သံ-သဒ္ဓါတို့၏၊ သာတ္ထကဘာဝံ=အကျိုးနှင့်တကွဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ (ဝါ) အနက်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဒဿေတုံ=ငှာ၊ “ဥပသမ္မာဒယိတွာ”တိ အာဒိ=“ဥပသမ္မာဒယိတွာ”အစရှိသောစကားရပ်ကို၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏။ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ ဥပသမ္ပဇ္ဇာတိ ဧတ္ထ ပဒေ=“ဥပသမ္ပဇ္ဇ”ဟူသောဤပုဒ်၌၊ ပတွာ=ရောက်၍၊ ဝါ=တနည်းကား၊ သာဓေတွာ=ပြီးစေ၍၊ ဣတိ=ဤသို့၊ အတ္ထော=အနက်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော=သိအပ်၏၊ ဣရိယန္တိကား၊ ကိရိယံ=အမှုအရာကို၊ ဝုတ္တိန္တိ အာဒိနိ=ဝုတ္တိအစရှိသောပါဠိရပ်တို့သည်ကား၊ တဿေဝ=ထို“ဣရိယ”သဒ္ဓါ၏သာလျှင်၊ ဝေဝစနာနိ=ဝေဝစစကားလှယ်ပရိယာယ်တို့တည်း၊ ဧကံ=တစ်ခုသော၊ ဣရိယာပထဗျာဓနံ=ဣရိယာပုတ်ဖွဲ့ခြင်းသည်၊ ဣရိယာပထန္တရေဟိ=ဣရိယာပုတ် အထူးတို့ဖြင့်၊ ရက္ခဏံ ပါလနံ=စောင့်ရှောက်ခြင်းတည်း၊ သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ=အလုံးစုံကုန်သော

မြတ်စွာဘုရားတို့၏၊ အာစိဏ္ဏတ္တာ=အလေ့အကျက်တော်၏အဖြစ်ကြောင့်၊
အာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာနမေဝ=အာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းကိုသာလျှင်၊
ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွ၊ တံ=ထိုအာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊
သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ=အလုံးစုံကုန်သော မြတ်စွာဘုရားတို့၏၊ အာစိဏ္ဏန္တိ=“အလေ့
အကျက်တော်”ဟူ၍၊ ဝဒန္တိ=ဆိုကြကုန်၏။

ပဌမဇ္ဈာနကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒုတိယဇ္ဈာနကထာ

ဝူပသမာတိ=ကား၊ ဝူပသမဟေတု=ငြိမ်းအေးခြင်းကြောင့်၊ စ=
ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့၊ ဧတ္ထ=“ဝူပသမာ”ဟူသောကြံ့ပါငြိရပ်၌၊ ပဟာနံ=ပယ်ခြင်း
ကို၊ ဝူပသမာတိ=“ဝူပသမာ”ဟူ၍၊ အဓိပ္ပေတံ=အလိုရှိအပ်၏၊ တဉ္စ ပဟာ-
နံ=ထိုပယ်ခြင်းသည်လည်း၊ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ=ဝိတက်၊ ဝိစာရတို့ကို၊ အတိက္က-
မော=လွန်မြောက်ခြင်းတည်း၊ အတ္ထတော=အနက်အားဖြင့်၊ ဒုတိယဇ္ဈာ-
နက္ခလေ=ဒုတိယဈာန်၏ခဏ၌၊ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ=ဝိတက်၊ ဝိစာရတို့၏၊
အနုပ္ပါဒေါ=မဖြစ်ခြင်းတည်း၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ “သမတိက္ကမော”
တိ အာဒိ=“သမတိက္ကမော”အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊
ဧတ္ထ=ဤအရာ၌၊ ကတမေသံ=အဘယ်စွာနိဗ္ဗာန်တို့အား၊ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ=
ဝိတက်၊ ဝိစာရတို့၏၊ ဝူပသမော=ငြိမ်းအေးခြင်းကို၊ အဓိပ္ပေတော=အလိုရှိ
အပ်သနည်း၊ ပဌမဇ္ဈာနိကာနံ=ပဌမဈာန်တရားဖြစ်ကုန်သော၊ ဝိတက္က-
ဝိစာရာနံ=ဝိတက်၊ ဝိစာရတို့၏၊ ဝူပသမော=ငြိမ်းအေးခြင်းကို၊ အဓိပ္ပေ-
တော=အလိုရှိအပ်လေသလော၊ ဥဒါဟု=ထိုသို့မဟုတ်၊ ဒုတိယဇ္ဈာနိကာနံ=
ဒုတိယဈာန်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ=ဝိတက်၊ ဝိစာရတို့၏၊ ဝူပ-
သမော=ငြိမ်းအေးခြင်းကို၊ အဓိပ္ပေတော=အလိုရှိအပ်လေသလော၊ ဣတိ=
ဤသို့၊ စေ ဝဒေယျ=အကယ်၍ ပြောဆိုငြားအံ့၊ ဧတ္ထ=ဤအရာ၌၊ ပဌ-
မဇ္ဈာနိကာနံ=ပဌမဈာန်ဖြစ်ကုန်သော၊ တေသံ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ=ထိုဝိတက်၊
ဝိစာရတို့၏၊ ဝူပသမော=ငြိမ်းအေးခြင်းသည်၊ ကိဉ္စ=တစုံတခုသည်၊ နတ္ထိ=

မရှိ၊ ဟံ ယုတ္တံ=သင့်စွ၊ ပဌမဇ္ဈာနံ=ပဌမဇ္ဈာန်သည်၊ ဝိတက္ကဝိစာရရဟိတံ= ဝိတက်၊ ဝိစာရတို့မှကင်းသည်၊ ကဒါစိ-တရံတခါ၊ ယမိ နတ္ထိ-အကယ်၍ မရှိအံ့၊ အထ-ထိုသို့ ပဌမဇ္ဈာန်သည် ဝိတက်၊ ဝိစာရတို့မှ မကင်းသည်ရှိ သော်၊ ဒုတိယဇ္ဈာန်ကာနံ=ဒုတိယဇ္ဈာန်ဖြစ်ကုန်သောဝိတက်၊ ဝိစာရတို့အား၊ ဧဝမ္ပိ=ဤအတူလည်း၊ ဝူပသမော-ငြိမ်းအေးခြင်းသည်၊ နတ္ထေဝ နတ္ထိ ဧဝ- မရှိသည်သာလျှင်တည်း၊ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ-အခြင်းခပ်သိမ်း၊ တေသံ=ထို ဝိတက်၊ ဝိစာရတို့၏၊ တတ္ထ=ထိုဒုတိယဇ္ဈာန်၌၊ အဘာဝတော=မရှိသော ကြောင့်တည်း၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဣမံ အနုယောဂံ=ဤသို့သောစိစစ်ခြင်းကို၊ သန္တာယ=ရည်ရွယ်၍၊ “တတ္ထ ကိဉ္ဇာပိ”တိ အာဒိ=“တတ္ထ ကိဉ္ဇာပိ” အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ။

ဒိဋ္ဌာဒိနဝဿ=မြင်ခြင်းရှိသောအပြစ်၏၊ တံ တံ ဈာနက္ခဏေ- ထိုထိုသို့သော ဈာန်ခဏ၌၊ အနုပုတ္တိဓမ္မတာပါဒနံ=မဖြစ်ခြင်းသဘော ရှိ သည်၏အဖြစ်သို့ရောက်ကုန်သော၊ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ=ဝိတက်၊ ဝိစာရတို့၏၊ ဝူပသမနံ=ငြိမ်းအေးခြင်းကို၊ အဓိပ္ပေတံ=အလိုရှိအပ်၏၊ စ-ဆက်၍ဆိုဦး အံ့၊ ဝိတက္ကာဒယော ဧဝ=ဝိတက်အစရှိသည်တို့သည်သာလျှင်၊ ဈာနဂ်ဘူ- တာ=ဈာန်အင်္ဂါဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်၏၊ တထာ=ထိုဝိတက်အတူ၊ ကရိယန္တိ=ပြု အပ်ကုန်၏၊ တံ သမ္ပယုတ္တာ=ထိုဈာန်နှင့်သမ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဖဿာ- ဒယော=ဖဿအစရှိကုန်သော တရားတို့သည်၊ ယသ္မာ=အကြင်ကြောင့်၊ န ကရိယန္တိ=မပြုအပ်ကုန်၊ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ ဝိတက္ကာဒိနံယေဝ=ဝိတက် အစရှိသည်တို့ကိုသာလျှင်၊ ဝူပသမာဓိဝစနံ=“ဝူပသမာ”အစရှိသောစကား ရပ်သည်၊ ဈာနေ-ဈာန်၌၊ အာဂတံ=လာ၏၊ ဝိတက္ကာဒိနံ ဝိယ=ဝိတက် အစရှိသည်တို့ကဲ့သို့၊ တံ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနုပ္ပိ=ထိုဝိတက်နှင့်သမ္ပယုတ်တရား တို့၏လည်း၊ “ဧတေန=ထိုဝိတက်ကြောင့်၊ ဧတံ=ထိုဖဿအစရှိသောတရား သည်၊ ဩဠာရိကံ=ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်း၏”၊ ဣတိ=ဤသို့၊ အာဒိနဝဒဿနံ= အပြစ်ကိုပြခြင်းကို၊ သုတ္တေ=ပါဠိတော်၌၊ ယသ္မာ=အကြင်ကြောင့်၊ အာဂတံ= လာ၏၊ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ အဝိသေသေန=အထူးမ-မ သာမညအားဖြင့်၊ ဝိတက္ကာဒိနုဉ္စ=ဝိတက်အစရှိသည်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ တံ သဟဂတာနုဉ္စ=

ထိုဝိတက်အစရှိသည်တို့နှင့် အတူတကွဖြစ်ကုန်သောဖဿ အစရှိကုန်
 သောတရားတို့၏လည်းကောင်း၊ ဝူပသမာဒိကေ=“ဝူပသမာ”အစရှိကုန်
 သော စကားရပ်တို့ကို၊ ဝတ္ထဗ္ဗေ=ဆိုအပ်ပါလျက်၊ ဝိတက္ကာဒိနံယေဝ=ဝိ-
 တက်အစရှိသည်တို့ကိုသာလျှင်၊ ဝူပသမော=ငြိမ်းအေးခြင်းကို၊ ဝုစ္စမာနော=
 ဆိုအပ်သည်ရှိသော်၊ အဓိကဝစနံ=အလွန်အကဲ ဟောအပ်သော၊ အညံ-
 တပါးတခြားသော၊ အတ္ထံ=အနက်ကို၊ ဟောဓေတိ=သိစေ၏၊ ဣတိ=ဤသို့၊
 ကတွာ=ပြု၍၊ ဝုတ္ထံ=ဆိုအပ်၏၊ ကဗ္ဗိ ဝိသေသံ=တစုံတခုသောအထူးကို၊
 ဒိပေတိ=ပြ၏၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဒသေန္တော=ပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ “ဩဠာရိက-
 သ ဝနာ”တိ အာဒိ=“ဩဠာရိကသ ဝန”အစရှိသော စကားရပ်ကို၊
 အာဟာ=မိန့်ဆိုပြီ။

အယံ=ဤသည်ကား၊ ဧတ္ထ=ဤအရာ၌၊ အဓိပ္ပါယော=အဓိပ္ပါယ်
 တည်း၊ ယေဟိ ဝိတက္ကဝိစာရေဟိ=အကြင်ဝိတက်၊ ဝိစာရတို့ကြောင့်၊
 ပဌမဇ္ဈာနဿ=ပဌမဇ္ဈာန်အား၊ ဩဠာရိကတာ=ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော
 အဖြစ်သည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ တေသံ=ထိုဝိတက်၊ ဝိစာရတို့၏၊ သမတိက္က-
 မာ=လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့်၊ ဒုတိယဇ္ဈာနဿ=ဒုတိယဇ္ဈာန်ကို၊ သမဓိဂ-
 မော=ကောင်းစွာရခြင်းသည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ သဘာဝတော=သဘော
 အားဖြင့်၊ အနောဠာရိကာနံ=မရုန့်ရင်း မကြမ်းတမ်းကုန်သော၊ ဖဿာဒိနံ-
 ဖဿအစရှိကုန်သောတရားတို့ကို၊ သမတိက္ကမာ=လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့်၊
 န ဟောတိ=မဖြစ်၊ ဣတိ=ဤသို့၊ အယံ အတ္ထော=ဤအနက်ကို၊ “ဝိတက္က-
 ဝိစာရာနံ ဝူပသမာ”တိ ဧတေန=“ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝူပသမာ”ဟူသော
 ဤပါဠိရပ်ဖြင့်၊ ယသ္မာ=အကြင်ကြောင့်၊ ဒီပိတော=ပြအပ်၏၊ တသ္မာ=ထို့
 ကြောင့်၊ “ပဌမဇ္ဈာနိကာနံ=ပဌမဇ္ဈာန်၌ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ-
 ဝိတက်၊ ဝိစာရတို့၏၊ ဝူပသမော=ငြိမ်းအေးခြင်းကို၊ ဣဓ=ဤပဌမဇ္ဈာန်၌၊
 အဓိပ္ပေဟော=အလိုရှိအပ်လေသလော၊ ဥဒါဟု=ထိုသို့မဟုတ်၊ ဒုတိယဇ္ဈာ-
 နိကာနံ=ဒုတိယဇ္ဈာန်၌ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ=ဝိတက်၊ ဝိစာရတို့၏၊
 ဝူပသမော=ငြိမ်းအေးခြင်းကို၊ အဓိပ္ပေဟော=အလိုရှိအပ်လေသလော၊
 ဣတိ ဤဒိသိ စောဒနာ=ဤသို့စောဒနာခြင်းသည်၊ အနောကာသာဝ=

အရာမဟုတ်သည်သာလျှင်တည်း။ “ပီတိယာ စ ဝိရာဂါ”တိ အာဒိသုပိ-
 “ပီတိယာ စ ဝိရာဂါ”အစရှိကုန်သောပါဠိရပ်တို့၌လည်း၊ ဒေသေ နယော-
 ဤနည်းကိုသာလျှင်၊ ဒဌဗ္ဗေ=မှတ်ထိုက်၏၊ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ ဝိတက္က-
 ဝိစာရပီတိသုခသမတိက္ကမဝစနာနိ=“ဝိတက္ကဝိစာရပီတိသုခသမတိက္ကမာ”
 ဟူသောစကားရပ်တို့သည်၊ ဩဠာရိကောဠာရိကင်္ဂသမတိက္ကမာ=ရုန့်ရင်း
 ကြမ်းတမ်းအင်္ဂါ၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသောအင်္ဂါကို လွန်မြောက်မှသာလျှင်၊
 ဒုတိယာဒိအဓိဂမဒီပကာနိ=ဒုတိယဈာန်အစရှိသည်တို့ကို ရခြင်းကိုပြအပ်
 ကုန်၏၊ ဣတိ=ဤသို့၊ တေသံ=ထို “ဝိတက်၊ ဝိစာရ” အစရှိသည်တို့၏၊
 ဧကဒေသဘူတံ=တစ်စိတ်တစ်ဒေသဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ဝိတက္ကဝိစာရသမ-
 တိက္ကမဝစနံ=“ဝိတက္ကဝိစာရသမတိက္ကမ”ဟူသောစကားရပ်သည်၊ အဝယ-
 ဝေန=အစိတ်ဖြင့်၊ သမုဒါယောပလက္ခဏနယေန=အပေါင်းကိုမှတ်သော
 နည်းဖြင့်၊ တံ=ထိုဝိတက်၊ ဝိစာရအစရှိသောတရားကို၊ ဒီပကံ=ပြခြင်းကို၊
 ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွ၊ ဝိသု ဝိသု=အသီး၊ အသီး၊ ဌိတေပိ-
 တည်ပါသော်လည်း၊ ဝိတက္ကဝိစာရသမတိက္ကမဝစနာဒိကေ=“ဝိတက္ကဝိစာရ-
 သမတိက္ကမ”စကားရပ် အစရှိသည်ကို၊ ကထိတေ=ဆိုအပ်သည်သော်၊
 ပဟေယျင်္ဂနိဒ္ဒေသတာသာမညေန=ပယ်အပ်သောအင်္ဂါကိုပြသောသာမည
 ဖြစ်သော၊ စိတ္တေန=စိတ်နှင့်၊ သမူဟတော=ပေါင်းသောအားဖြင့်၊ ဂဟိ-
 တေ=ယူအပ်ရာ၌၊ ဝိတက္ကဝိစာရဝူပသမဝစနဿ=“ဝိတက္ကဝိစာရဝူပသမ”
 ဟူသောစကားရပ်၏၊ တဒေကဒေသတာ=အစိတ်ကို ပယ်သည်၏ အဖြစ်
 သည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဒဌဗ္ဗေ=မှတ်ထိုက်၏၊ အထ ဝါ-
 တနည်းသော်ကား၊ ဝိတက္ကဝိစာရဝူပသမဝစနေနေဝ=“ဝိတက္ကဝိစာရ-
 ဝူပသမ”ဟူသော စကားရပ်ဖြင့်သာလျှင်၊ တံသမတိက္ကမာ=ထိုဝိတက်၊ ဝိ-
 စာရကို လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့်၊ ဒုတိယာဒိအဓိဂမဒီပကေန=ဒုတိယဈာန်
 အစရှိသည်ကို ရခြင်းကိုပြသဖြင့်၊ ပီတိဝိရာဂါဒိဝစနာနံ=“ပီတိဝိရာဂ”အစ
 ရှိသော စကားရပ်တို့ကို၊ ပီတိအာဒိသမတိက္ကမာ=ပီတိအစရှိသည်ကိုလွန်
 မြောက်ခြင်းကြောင့်၊ တတိယာဒိအဓိဂမဒီပကတာ=တတိယဈာန် အစရှိ
 သော ဈာန်ကိုရသောအဖြစ်ကို၊ ဒီပိတာ=ပြအပ်သည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊
 ဣတိ=ဤသို့၊ တဿ=ထိုဈာန်အား၊ တံဒီပကတာ=ထိုဝိတက်၊ ဝိစာရမရှိ

ဟူသောအဖြစ်ကို ပြအပ်သောအဖြစ်ကို၊ ဝုတ္တာ=ဆိုအပ်ကုန်၏။ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွ၊ ဧဝံ=ဤသို့ “ဝိတက်၊ ဝိစာရမရှိဟူသောအဖြစ်ကို” ပြသည်ရှိသော်၊ အဝယဝေန=အစိတ်ဖြင့်၊ သမုဒါယောပလက္ခဏံ=အပေါင်းကို မှတ်သောနည်းသည်၊ ဝိတက္ကဝိစာရဝူပသမဝစနေန=“ဝိတက္ကဝိစာရဝူပသမ”ဟူသောစကားရပ်နှင့်၊ ဝိနာ=ကင်း၍၊ ပီတိဝိရာဂါဒိဝစနာနံ=“ပီတိဝိရာဂ”အစရှိသောစကားရပ်တို့၏၊ သဝိသယေ=အရာနှင့်တကွ၊ သမာနဗျာပါရတာ=တူမျှသော ဗျာပါရ၏အဖြစ်ကို၊ ဒဿိတာ=ပြအပ်သည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏။

အဇ္ဈတ္တန္တိ=ကား၊ နိယကဇ္ဈတ္တံ=နိယကဇ္ဈတ္တကို၊ (ဝါ) မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်သောအဇ္ဈတ္တကို၊ အဓိပ္ပေတံ=အလိုရှိအပ်၏။ အဇ္ဈတ္တဇ္ဈတ္တာဒိ=“အဇ္ဈတ္တဇ္ဈတ္တ”အစရှိသည်တို့ကို၊ န အဓိပ္ပေတံ=အလိုမရှိအပ်၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဒေသေန္တော=ပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ “အဇ္ဈတ္တန္တိ နိယကဇ္ဈတ္တံ အဓိပ္ပေတံ”န္တိ=“အဇ္ဈတ္တန္တိ နိယကဇ္ဈတ္တံ အဓိပ္ပေတံ”အစရှိသောစကားရပ်ကို၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ တတ္ထ တသ္မိံ ဝစနေ=“အဇ္ဈတ္တန္တိ နိယကဇ္ဈတ္တံ အဓိပ္ပေတံ”အစရှိသော ထိုစကားရပ်၌၊ ကာရဏံ=အကြောင်းကို၊ “ဝိဘဏေ ပနာ”တိ အာဒိ=“ဝိဘဏေ ပန”အစရှိသောစကားရပ်ကို၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ပနသဒ္ဒေါပိ=ပန-သဒ္ဒါသည်လည်း၊ အပိ-သဒ္ဒတ္ထော=အပိ-သဒ္ဒါ၏အနက်ရှိ၏၊ ဝါ=တနည်းကား၊ အယမေဝ=ဤ“ဝိဘဏေပိ”ဟူ၍ သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ပါဌော=ပါဠိသည်၊ အတ္ထိ=ရှိသေး၏။

နိလဝဏ္ဏယောဂတော နိလဝတ္ထံ ဝိယာတိ=ကား၊ နိလယောဂတော=ညှိသောအဆင်းနှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့်၊ ဝတ္ထံ=အဝတ်ပုဆိုးသည်၊ နိလံဝိယ=“နိလ”မည်သကဲ့သို့၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊ အဓိပ္ပါယော=အဓိပ္ပါယ်တည်း၊ ဣမသ္မိံ အတ္ထဝိကပ္ပေတိ=ကား၊ “စေတော သမ္ပဿာဒယတိ”တိ=“စေတော သမ္ပဿာဒယတိ”ဟူသော၊ ဧတသ္မိံ အတ္ထဝိကပ္ပေ=ဤအတ္ထဝိကပ်၌၊ (စေတော=စိတ်ကို၊ သမ္ပဿာဒယတိ=ကောင်းစွာကြည်

လင်စေတတ်၏)၊ စ=ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့၊ စေတသောတိ ဧတံ ဝစနံ=“စေတသော”ဟူသောဤသဒ္ဒါသည်၊ ဥပယောဂတ္ထေ=ဒုတိယာဝိဘတ်အနက်၌၊ သာမိဝစနံ=ဆဋ္ဌိ“သ”ဝိဘတ်ရှိသောသဒ္ဒါတည်း၊ ပုရိမသ္မိန္တိ=ကား၊ “သမ္ပသာဒနယောဂတော ဈာနမ္ပိ သမ္ပသာဒန”န္တိ=“သမ္ပသာဒနယောဂတော ဈာနမ္ပိ သမ္ပသာဒန”ဟူသော၊ ဝုတ္တပက္ခေ=ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောပက္ခ၌၊ (သမ္ပသာဒနယောဂတော=ကောင်းစွာကြည်လင်သော သဒ္ဒါနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့် ဈာနမ္ပိ=ဈာန်သည်လည်း၊ သမ္ပသာဒနံ=“သမ္ပသာဒန”မည်၏)၊ စေတသောတိ ဧတံ ဝစနံ=“စေတသော”ဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်၊ သမ္ပန္နေ=သမ္ပာန်အနက်၌၊ သာမိဝစနံ=ဆဋ္ဌိ“သ”ဝိဘတ်ရှိသောသဒ္ဒါတည်း၊ “ယာဝ န ပရေ ဧကဂတေ ကရောမိ”တိ အာဒိသု=“ယာဝ န ပရေ ဧကဂတေ ကရောမိ”အစရှိသောဤပါဠိရပ်တို့၌၊ သေဋ္ဌဝစနောပိ=သေဋ္ဌ-သဒ္ဒါကိုလည်း၊ ဧက-သဒ္ဒေါ=ဧက-သဒ္ဒါသည်၊ (ဝါ) ကို၊ လောစေ=လောက၌၊ ဒိဿတိ=ထင်၏၊ (ဝါ) ရှုအပ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ “သေဋ္ဌာပိ ဟိ လောကေ ဧကောတိ ဝုစ္စတိ”တိ=“သေဋ္ဌာပိ ဟိ လောကေ ဧကောတိ ဝုစ္စတိ”ဟူ၍၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ “ဧကာကိဟိ ခုဒ္ဒကေဟိ ဇိတ”န္တိ အာဒိသု=“ဧကာကိဟိ ခုဒ္ဒကေဟိ ဇိတ”အစရှိသောပါဠိရပ်တို့၌၊ အသဟာယတ္ထောပိ=“အသဟာယ”အနက်ကိုလည်း၊ ဧက-သဒ္ဒေါ=ဧက-သဒ္ဒါသည်၊ (ဝါ) ကို၊ ဒိဋ္ဌော=ထင်၏၊ (ဝါ) ရှုအပ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ - “ဧကော အသဟာယော ဟုတွာ”တိ=“ဧကော အသဟာယော ဟုတွာ”ဟူ၍၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ကာမံ=မိမိအလိုလို၊ သဒ္ဒါဒယောပိ=သဒ္ဒါစရှိသည်တို့သည်လည်း၊ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ=သမ္ပယုတ်တရားတို့အား၊ သာဓာရဏတော စ=ဆက်ဆံသောအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အသာဓာရဏတော စ=မဆက်ဆံသောအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပစ္စယာ=ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိဇေဝ=ဖြစ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း၊ သမာဓိ ပန=သမာဓိသည်ကား၊ ဈာနက္ခဏေ=ဈာန်ခဏ၌၊ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ=သမ္ပယုတ်တရားတို့အား၊ အဝိက္ခေပလက္ခဏေ=မပျံ့လွင့်ခြင်းလက္ခဏာ၌၊ ဣန္ဒြဋ္ဌကာရဏေန=အစိုးရခြင်းကိုပြုသဖြင့်၊ သာတိပစ္စယံ=အလွန်အကဲနှင့် အတူတကွဖြစ်သောအကြောင်းသည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ ဣတိ=

ဤသို့ ဒဿေန္တော-ပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ “သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ ။ ပ ။ အဓိဝစန”
 နှိ-“သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ ။ ပ ။ အဓိဝစန”ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ။

“သမ္ပသာဒနံ စေတသော ဧကောဒိဘာဝ”နှိ-“သမ္ပသာဒနံ
 စေတသော ဧကောဒိဘာဝ”ဟူ၍၊ ဝိသေသနဒွယံ-ဝိသေသနပုဒ်နှစ်ခု
 အပေါင်းကို၊ ဈာနဿ-ဈာန်၏၊ အတိသယဝစနိစ္ဆာဝသေန-အလွန်ကြည်
 လင်သောစကားကို အလိုရှိသည်၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဂဟိတံ-ယူအပ်၏၊ သွာယံ
 သော အယံ အတိသယော-ထိုအလွန်ကြည်လင်ခြင်းကို၊ ဣမသ္မိ ဈာနေ-
 ဤဒုတိယဈာန်၌၊ လဗ္ဘတိ ယထာ-ရအပ်သကဲ့သို့၊ တထာ-ထိုဒုတိယဈာန်
 အတူ၊ ပဌဇ္ဈာနေ-ပဌမဇ္ဈာန်၌၊ န လဗ္ဘတိ-မရအပ်၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဣမံ
 ဝိသေသံ-ဤအထူးကို၊ ဒဿေတံ-ပြခြင်းအကျိုးငှာ၊ “နန္တ စာ”တိ အာဒိ-
 “နန္တ စ”အစရှိသောစကားရပ်ကို၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်၏၊ အာရမ္မဏေ-အာရုံ၌၊
 အာဟနနပရိယာဟနနဝသေန-ရှေးရှုခေါက်ခြင်း၊ ထက်ဝန်းကျင်မှခေါက်
 ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အနုမဇ္ဇနအနုယုဇ္ဇနဝသေန စ-သုံးသပ်
 ခြင်း၊ ယှဉ်စေခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပဝတ္ထမာနာ-ဖြစ်ကုန်သော၊
 ဓမ္မာ-တရားတို့သည်၊ နိဝရဏပ္ပဟာနေန-နိဝရဏတရားတို့ကိုပယ်သဖြင့်၊
 ကိလေသကာလုဿိယာပဂမေ-“ကိလေသာ”ဟူသော ချောက်ခြားခြင်း
 သို့ မကင်းခြင်းသည်၊ သတိပိ-ရှိပါသော်လည်း၊ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ-သမ္ပယုတ်
 တရားတို့အား၊ ကိဉ္စိ ခေါဘံ-တစုံတခုသော ချောက်ခြားခြင်းကို၊ ကရော-
 န္တော ဝိယ-ပြုသကဲ့သို့၊ တေဟိ စ-ထိုသမ္ပယုတ်တရားတို့နှင့်လည်း၊ တေ-
 ထိုဝိတက်၊ ဝိစာရတို့သည်၊ သန္နိသိန္နာ-တပေါင်းတည်းစည်းဝေးကုန်သည်၊
 န ဟောဋ္ဌိ-မဖြစ်ကုန်၊ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ “ဝိတက္ကဝိစာရက္ခော-
 ဘေန ။ ပ ။ န သုပ္ပသန္တ”နှိ-“ဝိတက္ကဝိစာရက္ခောဘေန ။ ပ ။
 န သုပ္ပသန္တ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်၏၊ တတ္ထ တသ္မိ ဝစနေ-“ဝိတက္က-
 ဝိစာရက္ခောဘေန ။ ပ ။ န သုပ္ပသန္တ”ဟူသောထိုစကားရပ်၌၊ ခုဒ္ဒိ-
 ကာ-ငယ်ကုန်သော၊ ဥမိယော-လှိုင်းတံပိုးတို့သည်၊ ဝိစိယော-“ဝိစိ”တို့
 မည်ကုန်၏၊ မဟတိယော-ကြီးကုန်သော၊ ဥမိယော-လှိုင်းတံပိုးတို့သည်၊

တရဂီ="တရဂီ"တို့ မည်ကုန်၏။ သမာဓိပိ န သုဠ ပါကဋောတိ-
 ကား။ ဣန္ဒြိယသမတ္တေ စက္ကန္တေတို့၏မျှခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဝိရိယ-
 သမတောယ စ=ဝိရိယ၏ မျှခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ သတိပိ=ရုံပါသော်
 လည်း၊ ဇလေ=ရေ၌၊ မတ္တေ=ငါးသည်၊ ဗဟလေ ဝိယ=နှောက်သကဲ့သို့၊
 သမာဓိပိ=သမာဓိသည်လည်း၊ သုဠ=ကောင်းစွာ၊ န ပါကဋော=မထင်ရှား၊
 ဝိတက္ကဝိစာရပလိဗောဓာဘာဝေနာတိ ဧတ္ထ ပဒေ="ဝိတက္ကဝိစာရ-
 ပလိဗောဓာဘာဝေန"ဟူသော ဤပုဒ်၌၊ ယထာဝုတ္တခေါဘော ဧဝ-
 အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ချောက်ခြားခြင်းသည်သာလျှင်၊ ပလိ-
 ဗောဓော="ပလိဗောဓ"မည်၏။ ဧဝံ ဝုတ္တေနာတိ=ကား၊ ယဿာ
 သဒ္ဓါယ=အကြင်သဒ္ဓါ၏၊ ဝသေန=အစွမ်းကြောင့်၊ သမ္ပသာဒနဉ္စ="သမ္ပ-
 သာဒန"ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ယဿာ စိတ္တေကဂ္ဂတာယ=အကြင်စိတ္တ-
 ကဂ္ဂတာ၏၊ ဝသေန=အစွမ်းကြောင့်၊ ဧကောဒိဘာဝန္တိ စ="ဧကောဒိဘာဝံ"
 ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဈာနံ=ဈာန်ကို၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ တာသံ ဧဝ=ထိုဈာန်
 တို့အားသာလျှင်၊ သဒ္ဓဟနာတိ အာဒိနာ=ယုံကြည်ခြင်း အစရှိသည်ဖြင့်၊
 ပဝတ္တိအာကာရဝိသေသဝိဘာဝနုဝသေန=ဖြစ်သောအခြင်းအရာအထူးကို
 ထင်ရှားပြသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝုတ္တေန=ဆိုအပ်သော၊ တေန ဝိဘင်္ဂ-
 ပါဌေန=ထိုဈာန်ဝိဘင်း ပါဠိတော်နှင့်၊ အယံ အတ္ထဝဏ္ဏနာတိ=ကား၊
 သမ္ပသာဒနယောဂတော=ကောင်းစွာကြည်လင်သော သဒ္ဓါနှင့်ယှဉ်သော
 ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဝါ=တနည်းကား၊ သမ္ပသာဒနတော=ကောင်းစွာ
 ကြည်လင်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ သမ္ပသာဒနံ="သမ္ပ-
 သာဒန"မည်၏။ ဧကောဒိ ဘာဝေတိတိ="ဧကောဒိ ဘာဝေတိ"ဟူ၍လည်း
 ကောင်း၊ ဧကောဒိဘာဝန္တိ="ဧကောဒိဘာဝံ"ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဈာနံ=
 ဈာန်ကို၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ ဣတိ ဧဝံ=ဤသို့၊ ပဝတ္တာ=ဖြစ်သော၊ အယံ
 အတ္ထဝဏ္ဏနာ=ဤအနက်၏ အဖွင့်သံဝဏ္ဏနာသည်၊ အညဒတ္ထု သံသန္ဓ-
 တိ စေဝ သမေတိ စ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ=ကား၊ ကထံ ပန=အဘယ်
 သို့လျှင်၊ အယံ အတ္ထဝဏ္ဏနာ=ဤအနက်၏ အဖွင့်သံဝဏ္ဏနာသည်၊ တေန
 ဝိဘင်္ဂ ပါဌေန=ထိုဈာန်ဝိဘင်းပါဠိတော်နှင့်၊ သဒ္ဓိ=အတူတကွ၊ သံသန္ဓတိ=
 နှိုးနှောသနည်း၊ သမေတိ=ညီညွတ်သနည်း၊ ဘာဝေတိ=ဈာန်ဝိဘင်း

ပါဠိတော်၌၊ “သမ္မသာဒန”န္တိ ပဒံ-“သမ္မသာဒန”ဟူသောပုဒ်ကို၊ ဥဒ္ဓရိတွာ-
ထုတ်ဆောင်၍၊ “ယာ သဒ္ဓါ သဒ္ဓဟနာ”တိ အာဒိနာ-“ယာ သဒ္ဓါ သဒ္ဓဟ-
နာ”အစရှိသော စကားရပ်ဖြင့်၊ သဒ္ဓါယေဝ=သဒ္ဓါကိုသာလျှင်၊ ဝုတ္တာ=ဆို
အပ်၏၊ “စေတသော ဧကောဒိဘာဝ”န္တိ စ-“စေတသော ဧကောဒိဘာဝ”
ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ပဒံ=ပုဒ်ကို၊ ဥဒ္ဓရိတွာ=ထုတ်ဆောင်၍၊ “ယာ စိတ္တဿ
ဌိတိ သဏ္ဌိတိ အဝဋ္ဌိတိ”တိ အာဒိနာ-“ယာ စိတ္တဿ ဌိတိ သဏ္ဌိတိ
အဝဋ္ဌိတိ”အစရှိသော စကားရပ်ဖြင့်၊ သမာဓိဿေဝ=သမာဓိကိုသာလျှင်၊
နိဒ္ဒေသော=ညွှန်ပြခြင်းကို၊ ကတော=ပြုအပ်၏၊ အဋ္ဌကထာယံ ပန=အဋ္ဌ-
ကထာ၌ကား၊ “သမ္မသာဒနံ ဧကောဒိဘာဝ”န္တိ=“သမ္မသာဒနံ ဧကောဒိ-
ဘာဝ”ဟူ၍၊ ဈာနမေဝ=ဈာန်ကိုသာလျှင်၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ-
ထို့ကြောင့်၊ အဋ္ဌကထာယ=အဋ္ဌကထာသည်၊ ဝိဘင်္ဂပါဌေန=ဈာနဝိဘင်း
ပါဠိတော်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ=အတူတကွ၊ ဝိရောဓော=ဆန့်ကျင်ခြင်းသို့၊ အာပဇ္ဇတိ-
ရောက်လေသလော?၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊ စောဒနာ=စောဒနာ
ခြင်းတည်း၊ ဝိရောဓော=ဆန့်ကျင်ခြင်းသည်၊ နာပဇ္ဇတိ=မရောက်၊ ကသ္မာ-
အဘယ်ကြောင့်၊ ဝိရောဓော=ဆန့်ကျင်ခြင်းသည်၊ နာပဇ္ဇတိ=မရောက်သ
နည်း?၊ ဝိဘင်္ဂပိ=ဈာနဝိဘင်းပါဠိတော်၌လည်း၊ ဣမိနာဝ အဓိပ္ပါယေန-
ဤသို့သောအဓိပ္ပါယ်ဖြင့်သာလျှင်၊ နိဒ္ဒေသဿ=ညွှန်ပြခြင်းကို၊ ကတတ္တာ-
ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ တထာ တံ ဝစနံ=ထိုစကားရပ်သည်၊
ဟိ သစ္စံ=မှန်၏၊ ယေန သမ္မသာဒနေန=အကြင်သမ္မသာဒနနှင့်၊ (ဝါ) အ
ကြင်သဒ္ဓါနှင့်၊ ယောဂါ=ယှဉ်သော၊ ဈာနံ=ဈာန်ကို၊ “သမ္မသာဒန”န္တိ=“သမ္မ-
သာဒန”ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ=ဆိုအပ်၏၊ တသ္မိ ဈာနေ=ထိုဈာန်၌၊ “ယာ သဒ္ဓါ
သဒ္ဓဟနာ”တိ အာဒိနာ-“ယာ သဒ္ဓါ သဒ္ဓဟနာ”အစရှိသောစကားရပ်ဖြင့်၊
ဒဿိတေ=ပြုအပ်သည်ရှိသော်၊ သမ္မသာဒနံ=သမ္မသာဒနကို၊ ဈာနံ=“ဈာန်”
ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ=ဆိုအပ်၏၊ သမာနာဓိကရဏနိဒ္ဒေသေနေဝ=တည်ကြည်
ခြင်းအကြောင်းကို ညွှန်ပြသည်၏အစွမ်းဖြင့်၊ တံ ယောဂါ=ထိုသဒ္ဓါနှင့်
ယှဉ်သော၊ ဈာနေ=ဈာန်၌၊ တံသဒ္ဓပ္ပဝတ္ထိံ=ထိုသဒ္ဓါ၏ဖြစ်ခြင်းကို၊ ဒဿိတာ-
ပြုအပ်သည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ “ဧကောဒိဘာဝ”န္တိ စ=“ဧကောဒိဘာဝ”ဟူ
၍လည်း၊ ပဒံ=ပုဒ်ကို၊ ဥဒ္ဓရိတွာ=ထုတ်ဆောင်၍၊ ဧကောဒိမ္ပိ=“ဧကောဒိ”

ပုဒ်ကို၊ သမိတေ=ပြအပ်သည်ရှိသော်၊ ဧကောဒိဘာဝံ=ဧကောဒိဘာဝကို၊
 ဈာနန္တိ=“ဈာန်”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ သမာနာဓိကရဏနိဒ္ဒေသေနော-
 တည်ကြည်ခြင်း အကြောင်းကို ညွှန်ပြသဖြင့်သာလျှင်၊ ဈာနဿ=ဈာန်အား၊
 ဧကောဒိဝနတာ=သမာဓိ၏ တိုးပွားသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝုတ္တာဝံ=ဆိုအပ်
 သည်သာလျှင်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ ဣမိနာ အဓိပ္ပါယေန=ဤသို့သော အ-
 ဓိပ္ပါယ်ဖြင့်၊ ဗုဒ္ဓနဝိစာရံ=သဒ္ဓါကို စိစစ်ခြင်းကို၊ အကတွာ=မပြုမူ၍၊ ဓမ္မ-
 မတ္တမေဝ=တရားမျှကိုသာလျှင်၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ=ညွှန်ပြအပ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့
 ကြောင့်၊ အဝိရောဓော=မဆန့်ကျင်ခြင်းသည်၊ ယုတ္တော=သင့်မြတ်၏။

ယံ ပန ဝစနံ=အကြင်စကားရပ်ကို၊ ဋီကာကာရေဟိ=ဋီကာကျမ်းကို
 ပြု စီရင်တတ်ကုန်သော၊ အာစရိယဓမ္မပါလတ္ထေရာဒိဟိ=ဆရာဖြစ်သော
 “ဓမ္မပါလမထေရ်” အစရှိသည်တို့သည်၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ “ဧကောဒိတိ-
 “ဧကောဒိ”ဟူ၍၊ သမာဓိဿ=သမာဓိကို၊ ဂဟဏံ=ယူခြင်းကို၊ ယဒါ=အကြင်
 အခါ၌၊ အဓိပ္ပေတံ=အလိုရှိအပ်၏၊ တဒါ=ထိုအခါ၌၊ “ဧကောဒိဘာဝ”န္တိ-
 “ဧကောဒိဘာဝံ”ဟူ၍၊ ပဒံ=ပုဒ်ကို၊ ဥဒ္ဓရိတွာ=ထုတ်ဆောင်၍၊ သမာဓိဿ-
 သမာဓိကို၊ နိဒ္ဒေသော=ညွှန်ပြခြင်းကို၊ န ကာတဗ္ဗော=မပြုအပ်သည်၊
 သိယာ=ဖြစ်ရာ၏၊ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ ဧကောဒိဘာဝသဒ္ဓေါ ဧဝံ=“ဧကော-
 ဒိဘာဝံ”သဒ္ဓါသည်သာလျှင်၊ သမ္ပသာဒန-သဒ္ဓေါ=သမ္ပသာဒန-သဒ္ဓါသည်၊
 ဈာနေ=ဈာန်၌၊ ပဝတ္တိံ ဝိယ=ဖြစ်သကဲ့သို့၊ သမာဓိမ္ပိ=သမာဓိ၌၊ ပဝတ္တော-
 ဖြစ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ ယုတ္တော=သင့်မြတ်၏၊ ဣတိ=ဤသို့၊
 ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ တံ ဝစနံ=ထိုစကားသည်၊ အဋ္ဌကထာယ=အဋ္ဌကထာနှင့်၊
 ဝိရုဇ္ဈတိ=ဆန့်ကျင်၏၊ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ သော=ထိုအဋ္ဌကထာ စကား
 ရပ်သည်၊ အဋ္ဌကထာနိရပေက္ခာ=အဋ္ဌကထာကိုပယ်ခြင်းကင်း၏၊ ဝိသု-
 ယေဝ=အသီးအခြားသာလျှင်၊ ဧကော=တစ်ခုသော၊ အတ္ထဝိကပ္ပေါတိ-
 “အတ္ထဝိကပ္ပ”ဟူ၍၊ (ဝါ) “အနက်ကိုကြံစည်ခြင်း”ဟူ၍၊ ဂဟေတဗ္ဗံ=ယူ
 အပ်၏၊ ဟိ သစ္စံ=မှန်၏၊ အယံ=ဤသည်ကား၊ နေသံ=ထိုဆရာတို့၏၊
 အဓိပ္ပါယော=အဓိပ္ပါယ်တည်း၊ ဝိတက္ကဝိစာရေဟိ=ဝိတက်၊ ဝိစာရတို့သည်၊

အနဇ္ဈာရုဇ္ဈာ=မတက်ရောက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် (ဝါ) မတင်အပ်
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဧကံ=တစ်ပါးတည်း၊ ဥဒေတိ=ဖြစ်တတ်၏၊ ဣတိ
တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ ဧကောဒိ=“ဧကောဒိ”မည်၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊
တထာဝရသမာဓိယုတ္တံ=ထိုသို့သော အပြားရှိသော သမာဓိနှင့်ယှဉ်သော၊
ဈာနစိတ္တမေဝ=ဈာန်စိတ်ကိုသာလျှင်၊ ဂဟေတွာ=ယူ၍၊ ဧကောဒိဿ=
သမာဓိ၏၊ ဘာဝေါ=အဖြစ်ကို၊ ဧကောဒိဘာဝေါတိ=ဧကောဒိဘာဝေါတိ=“
ဧကောဒိဘာဝံ”ဟူ၍၊ သမာဓိဿ=သမာဓိ၏၊ ဂဟဏံ=ယူခြင်းကို၊ ဝတ္တံ=
ဆိုခြင်းငှာ၊ သက္ကာ=တတ်ကောင်း၏၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊ တေသံ=
ထိုဆရာတို့၏၊ ယောပနာယံ ယော ဖုန အယံ အဘိနိဝေသော=အကြင်
ကောင်းစွာနှလုံးသွင်းခြင်းသည်၊ ဧကောဒိ=“ဧကောဒိ”မည်၏၊ ဣတိ=ဤသို့
သမာဓိဿ=သမာဓိကို၊ ဂဟဏေ=ယူခြင်းသည်၊ သတိ=ရှိလတ်သော်၊
“ဧကောဒိဘာဝံ”န္တိ=“ဧကောဒိဘာဝံ”ဟူ၍၊ ပဒံ=ပုဒ်ကို၊ ဥဒ္ဓရိတွာ=ထုတ်
ဆောင်၍၊ သမာဓိဿ=သမာဓိကို၊ နိဒ္ဒေသော=ညွှန်ပြခြင်းကို၊ န ကတ္တဗ္ဗော=
မပြုအပ်သည်၊ သိယာ=ဖြစ်ရာ၏၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဝတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ သော=
ထိုစကားရပ်သည်၊ အနေကန္တိကတ္တာ=“အနေကန္တ”၏အဖြစ်ကြောင့် (ဝါ)
“ဧကန္တ”မဟုတ်သည်အဖြစ်ကြောင့်၊ အယုတ္တော=မသင့်၊ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွ၊
အညတ္တာပိ=တပါးတခြား၌လည်း၊ ဗျဉ္ဇနဝိစာရံ=သဒ္ဓါကို စိစစ်ခြင်းကို၊
အကတွာ=မပြုမူ၍၊ အတ္ထမတ္ထဿေဝ=အနက်မျှကိုသာလျှင်၊ ဗာဟုလ္လေန=
များသောအားဖြင့်၊ စိဘင်္ဂေ=ဈာနဝိဘင်း ပါဠိတော်၌၊ နိဒ္ဒေသော=ညွှန်ပြ
ခြင်းသည်၊ ဒိဿတိ=ထင်ရှား၏။

သန္တာတိ=ကား၊ သမံ နိရောဓံ=ချုပ်ခြင်းသို့၊ ဂတာ=ရောက်ကုန်
သည်၊ သမိတာတိ=ကား၊ ဘာဝနာယ=ဘာဝနာဖြင့်၊ သမံ ဂမိတာ နိရော-
ဓာ=ချုပ်ကုန်သည်၊ ဝူပသန္တာတိ=ကား၊ တတော ဧဝ=ထိုသို့ချုပ်ကုန်သော
ကြောင့်သာလျှင်၊ သုဠု=ကောင်းစွာ၊ ဥပသန္တာ=ငြိမ်းအေးကုန်သည်၊ အတ္ထ-
ဂ်တာတိ=ကား၊ အတ္ထံ ဝိနာသံ=ပျက်စီးခြင်းသို့၊ ဂတာ=ရောက်ကုန်သည်၊
အတ္တတ္ထဂ်တာတိ=ကား၊ ဥပသဂ္ဂေန=ဥပသာရပုဒ်ဖြင့်၊ ပဒံ=ပုဒ်ကို၊ ဝမေတွာ=

တိုးပွားစေ၍၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏။ အပ္ပိတာတိ=ကား၊ ဝိနာသံ=ပျက်စီးခြင်းသို့၊ ဂမိတာ ဂတာ=ရောက်ကုန်သည်၊ သောသိတာတိ=ကား၊ ပဝတ္တိသင်္ခါတသမ=ဖြစ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော၊ သန္တာနဿ=သန္တာန်၏။ အဘာဝေန=မဖြစ်သောအားဖြင့်၊ သောသံ သုက္ခဘာဝံ=ချောက်ကပ်သောအဖြစ်သို့၊ ဂတာ=ရောက်ကုန်သည်၊ ဗျန္တိကတာတိ=ကား၊ ဝိဂတန္တာ=ကင်းခြင်းကို၊ ကတာ=ပြုအပ်ကုန်သည်။

အယမတ္ထောတိ=ကား၊ ဘာဝနာယ=ဘာဝနာဖြင့်၊ ပဟိနတ္တာ=ပယ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ=ဝိတက်၊ ဝိစာရတို့၏၊ အဘာဝသင်္ခါတော=မရှိခြင်းဟု ဆိုအပ်သော၊ အတ္ထော=အနက်တည်း၊ စောဒကေန=စောဒကပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်သော၊ အတ္တံ=အနက်ကို၊ သမ္ပဋိစ္ဆိတ္တာ=လက်ခံ၍၊ ပရိဟရိတံ=ဖြေဆိုခြင်းငှာ၊ “ဧဝမေတံ သိဒ္ဓေါဝါယမတ္ထော”တိ=“ဧဝမေတံ သိဒ္ဓေါဝါယမတ္ထော”ဟူ၍၊ ဝတ္တာ=ဆိုပြီး၍၊ “န ပနေတ”န္တိ အာဒိ=“န ပနေတံ”အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏။ ဟတ္ထ တသ္မိ ဝစနေ=ထိုစကားရပ်၌၊ ဧတန္တိ=ကား၊ “ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝုပသမာ” ဧတံ ဝစနံ=“ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝုပသမာ”ဟူသော ထိုစကားရပ်သည်၊ တဒတ္ထဒီပကန္တိ=ကား၊ တဿ ဝိတက္ကဝိစာရာဘာဝမတ္တသင်္ခါတဿ=ထိုဝိတက်၊ ဝိစာရတို့၏ မရှိကာမျှအဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော၊ အတ္ထဿ=အနက်ကို၊ ဒီပကံ=ပြတတ်သော၊ န ကိလေသကာလုဿိယဿာတိ=ကား၊ ဥပစာရက္ခဏေ ဝိယ=ဥပစာရဓာန်ကဲ့သို့၊ နိဝရဏသင်္ခါတဿ=နိဝရဏဟုဆိုအပ်သော၊ ကိလေသသင်္ခါတဿ=ကိလေသာတို့ဖြင့် ချောက်ခြားခြင်း၏၊ ဝုပသမာ=ငြိမ်းအေးခြင်းကြောင့်၊ သမ္ပဿာဒနံ=ကြည်လင်ခြင်းသည်၊ န ဟောတိ=မဖြစ်၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊ အတ္ထော=အနက်တည်း၊ နနု စ စောဒေမိ=စောဒနာပါဦးအံ့၊ “ပုရိမံ ဝတ္တာပိ ဝတ္ထဗ္ဗမေဝါ”တိ ဣဒံ ဝစနံ=“ပုရိမံ ဝတ္တာပိ ဝတ္ထဗ္ဗမေဝ”ဟူသော ဤစကားရပ်ကို၊ ကသ္မာ=အဘယ်ကြောင့်၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်သနည်း၊ တတာ တံ ဝစနံ=ထိုစကားသည်၊ ဟိ သစ္စံ=မှန်၏၊ ဒုတိယဇ္ဈာဒိအဓိဂမ္မ-

ပါယဒီပကေန=ဒုတိယဈာန်အစရှိသည်ကိုခြင်း၏အကြောင်းကိုပြသော
 အားဖြင့်၊ အဇ္ဈတ္တံမိမိသန္တာန်၌၊ သမ္ပသာဒနတာယ=ကြည်လင်စေတတ်
 သော၊ စေတသော=စိတ်၏၊ ဧကောဒိဘာဝတာယ စ=“ဧကောဒိဘာဝ”
 ၏အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဟေတုဒီပကေန=အကြောင်းကို ပြသဖြင့်၊
 အဝိတက္ကအဝိစာရဘာဝဟေတုဒီပကေန စ=အဝိတက္က၊အဝိစာရ၏ အ
 ကြောင်းကို ပြသဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝိတက္ကဝိစာရဝူပသမဝစနေနေဝ=
 “ဝိတက္ကဝိစာရဝူပသမ”သဒ္ဓါဖြင့်သာလျှင်၊ ဝိတက္ကဝိစာရဘာဝေါ-ဝိတက်၊
 ဝိစာရတို့၏ မရှိသောအဖြစ်ကို ဒီပိတော=ပြအပ်၏၊ ဣတိ=ဤသို့ ဒဋ္ဌဗ္ဗော-
 မှတ်ထိုက်၏၊ ကိ ပန=အဘယ်သို့လျှင်၊ အဝိတက္ကအဝိစာရဝစနေန=
 “အဝိတက္ကအဝိစာရ”ဟူသောသဒ္ဓါဖြင့်၊ ကတေန=ပြအံ့နည်း၊ ဣတိ အယံ-
 ဤသည်ကား၊ စောဒနာ=စောဒနာခြင်းတည်း၊ အဝိတက္ကအဝိစာရဝစ-
 နေန=“အဝိတက္ကအဝိစာရ”ဟူသောသဒ္ဓါဖြင့်၊ န ကတော=မပြုအပ်၊ ဣတိ
 အယံ=ဤသည်ကား၊ ဝိဿန္ဓနာ=အဖြေတည်း၊ ကသွာ=အဘယ်ကြောင့်၊
 န ကဟော=မပြုအပ်သနည်း၊ အဝိတက္ကအဝိစာရဝစနေန=“အဝိတက္က-
 အဝိစာရ”ဟူသောသဒ္ဓါဖြင့်၊ အဒီပိတက္က=မပြုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်
 တည်း၊ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်၏၊ ဝိတက္ကဝိစာရဝူပသမဝစနေန=“ဝိတက္ကဝိစာရ-
 ဝူပသမ”ဟူသောသဒ္ဓါဖြင့်၊ ဝိတက္ကဝိစာရနံ=ဝိတက်၊ဝိစာရတို့၏၊ အပ္ပဝတ္တိ-
 မဖြစ်ခြင်းကို၊ ဝုတ္တာ=ဆိုအပ်သည်၊ န ဟောတိ=မဖြစ်၊ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွ၊
 ဝိတက္ကဝိစာရေသု=ဝိတက်၊ဝိစာရတို့၌၊ တဏှာပ္ပဟာနံ=တဏှာ၏ပယ်ခြင်း
 ကိုလည်းကောင်း၊ ဧတေသံ=ထိုဝိတက်၊ဝိစာရတို့၏၊ ဝူပသမနံ=ငြိမ်းအေး
 ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဝုတ္တာ=ဆိုအပ်သည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ ဟိ ယုတ္တံ=
 ဩဠာရိကင်္ဂမုခေန=ရုတ်ရင်းသောအင်္ဂါကို ပဓာနပြုသောကြောင့်၊ တံ တံ
 ဈာနနိကန္တိယာ=ထိုထိုဈာန်ကို တပ်မက်ခြင်း၌၊ ဝိက္ခမ္ဘနံ=ပယ်ခွါခြင်းကို၊
 ဝိတက္ကဝိစာရဝူပသမဝစနာဒီဟိ=“ဝိတက္ကဝိစာရဝူပသမ”အစရှိသောသဒ္ဓါ
 တို့ဖြင့်၊ ပကာသိတံ=ထင်ရှားပြအပ်၏၊ ယတော=အကြင်ကြောင့်၊ ဝိတက္က-
 ဝိစာရေသု=ဝိတက်၊ဝိစာရတို့၌၊ ဝိရတ္တဘာဝဒီပကံ=မတပ်မက်သောအဖြစ်
 ကို ပြဟော်သော၊ ဝိတက္ကဝိစာရဝူပသမဝစနံ=“ဝိတက္ကဝိစာရဝူပသမ”ဟူ
 သောသဒ္ဓါသည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ ယေ စ=အကြင်ဈာန်တို့သည်လည်း၊

သင်္ခါရေသု-ရုပ်၊ နာမ်ဓမ္မ သင်္ခါရတရားတို့၌၊ တဏှာပွဟာနံ-တဏှာ၏ ပယ်ခြင်းကို၊ ကရောန္တိ-ပြုကုန်၏။ တေသု စ-ထိုစွာန်တို့၌လည်းကောင်း၊ မဂ္ဂေသု စ-မဂ်တို့၌လည်းကောင်း၊ ပဟိနတဏှေသု စ-ပယ်အပ်ကုန်သော တဏှာတို့၌လည်းကောင်း၊ ဖလေသု စ-ဖိုလ်တို့၌လည်းကောင်း၊ သင်္ခါရ-ပွဝတ္တိ-သင်္ခါရ၏ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိယေဝ-ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း၊ ဧဝံ-ဤအတူ၊ ဣဓာပိ-ဤဒုတိယစွာန်၌လည်း၊ ဝိခမ္ဘိတဝိတက္ကဝိစာရ-တဏှာယ-ပယ်ခွါအပ်သော ဝိတက်၊ ဝိစာရဟူသော တပ်မက်ခြင်း၏၊ ဒုတိယဇ္ဈာနဿ-ဒုတိယဇ္ဈာန်ကို၊ ဝိတက္ကဝိစာရသမ္ပယောဂေါ-ဝိတက်၊ ဝိစာရတို့၏မယှဉ်ခြင်းကို၊ ပုရိမေန-ရှေးပုဒ်ဖြင့်၊ နိဝါရိတော-တားမြစ်အပ် သည်၊ န သိယာ-မဖြစ်ရာ၊ ဣတိ တသွာ-ထို့ကြောင့်၊ တနိဝါရဏတ္ထဉ္စ- ထိုဝိတက်၊ ဝိစာရတို့၏မယှဉ်ခြင်းကိုတားမြစ်ခြင်းအကျိုးငှာလည်းကောင်း၊ အာဝဇ္ဇိတုကာမတာဒိ-ဆင်ခြင်ခြင်းငှာ အလိုရှိသောအဖြစ်အစရှိသည်ကို၊ အတိက္ကမော စ-ကျော်လွန်သည်လည်းကောင်း၊ တေသံ-ထိုဝိတက်၊ ဝိစာရ တို့၏၊ ဝူပသမော-ငြိမ်းအေးခြင်းတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဒဿနတ္ထဉ္စ-ပြခြင်း အကျိုးငှာလည်းကောင်း၊ “အဝိတက္ကံ အဝိစာရ”န္တိ-“အဝိတက္ကံ အဝိစာ-ရံ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်၏၊ ပဌမဇ္ဈာနံ-ပဌမဇ္ဈာန်သည်၊ ဒုတိယဇ္ဈာနဿ- ဒုတိယဇ္ဈာန်အား၊ ဥပနိဿယပစ္စယေန-ဥပနိဿယပစ္စည်းဖြင့်၊ ပစ္စယော- ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ဣတိ တသွာ-ထို့ကြောင့် “ပဌမ-ဇ္ဈာနသမာဓိတော”-တိ-“ပဌမဇ္ဈာနသမာဓိတော”ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့် ဆိုပြီ၊ ပဌမဗ္ဗိတိ-ကာ၊ ပဌမဇ္ဈာနဗ္ဗိ-ပဌမဇ္ဈာန်ကိုလည်းကောင်း။

ဂဏနာနုပုဗ္ဗတောထိ အာဒိ-“ဂဏနာနုပုဗ္ဗတော”အစရှိသည် ကို၊ ဟေဌာ-အောက်၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်သာ လျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-သိအပ်၏၊ ဧတ္ထာပိ-ဤဒုတိယစွာန်၌လည်း၊ “ဒုတိယံ ဥပ္ပန္နန္တိပိ ဒုတိယ”န္တိ-“ဒုတိယံ ဥပ္ပန္နန္တိပိ ဒုတိယံ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ဆိုခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိယေဝ-အပ်သည်သာလျှင်တည်း၊ ဝုတ္တမေဝ-ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ အတ္ထံ-အနက်ကို၊ ဝိဘင်္ဂပါဌေန-စွာနဝိဘင်းပါဠိတော်နှင့်၊

သာဓေန္တော=ပြီးစေလိုသည်ဖြစ်၍၊ “ယထာဟာ”တိ အာဒိ=“ယထာဟာ”
 အစရှိသည်ကို၊ အာဟာ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ယံ ပန ဝစနံ=အကြင်စကားရပ်ကို၊
 ဝိဘင်္ဂေ=ဈာနဝိဘင်းပါဠိတော်၌၊ “ဈာနန္တိ သမ္ပသာဒေါ ပီတိ သုခံ စိတ္တ-
 သေကဂ္ဂတာ”တိ=“ဈာနန္တိ သမ္ပသာဒေါ ပီတိ သုခံ စိတ္တသေကဂ္ဂတာ”
 ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ သပရိက္ခာရံ=အခြံအရံနှင့်တကွဖြစ်သော၊ တံ ဈာနံ-
 ထိုဈာန်ကို၊ ဒသေတု=ပြခြင်းငှာ၊ ပရိယာယေန=ပရိယာယ်အားဖြင့်၊ ဝုတ္တံ-
 ဆိုအပ်၏၊ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွ၊ ရထဿ=ရထား၏၊ ပဏ္ဍုကမ္မလံ ဝိယ-
 ပဏ္ဍုကမ္မလာကဲ့သို့၊ သမ္ပသာဒေါ=သမ္ပသာဒသည်၊ ဈာနဿ=ဒုတိယဈာန်
 ၏၊ ပရိက္ခာရော=အခြံအရံသည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ သမ္ပသာဒေါ=သမ္ပသာဒ
 သည်၊ ဈာနဂံ=ဈာန်အင်္ဂါသည်၊ န ဟောတိ=မဖြစ်၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့
 ကြောင့်၊ “ပရိယာယောယေဝ စေသော”တိ=“ပရိယာယောယေဝ
 စေသော”ဟူ၍၊ အာဟာ=မိန့်ဆိုပြီ၊ နိပ္ပရိယာယေန=ပရိယာယ်မဟုတ် မုချ
 တိုက်ရိုက်အားဖြင့်၊ ဥပနိဇ္ဈာနလက္ခဏပုတ္တာနံ=ကပ်၍ရခြင်းလက္ခဏာသို့
 ရောက်ကုန်သော၊ (ဝါ) ဖုတ်ကြည်းခြင်းလက္ခဏာသို့ ရောက်ကုန်သော၊
 အင်္ဂါနံ=ဈာန်အင်္ဂါတို့၏၊ ဝသေန=အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဣဒံ ဈာနံ=ဤဒုတိယ
 ဈာန်သည်၊ တိဝဂီကမေဝ=သုံးပါးသောအင်္ဂါရှိသည်သာလျှင်၊ (ဝါ) အင်္ဂါ
 သုံးပါးရှိသည်သာလျှင်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ “သမ္ပ-
 သာဒနံ ဌပေတွာ”တိ အာဒိ=“သမ္ပသာဒနံ ဌပေတွာ” အစရှိသော
 စကားရပ်ကို၊ အာဟံ=မိန့်ဆိုပြီ။

ဒုတိယဇ္ဈာနကထာ နိဋ္ဌိတာ။

“တတိယဇ္ဈာနကထာ”

ဝိရဇ္ဇနံ=စက်ဆုပ်ခြင်း၊ ဝိရာဂေါ=စက်ဆုပ်ခြင်း၊ တံ ပန ဝိရဇ္ဇနံ=
 ထိုစက်ဆုပ်ခြင်းကိုလည်း၊ နိဗ္ဗိန္ဒမုခေန=ငြီးငွေ့ခြင်းကို အဦးပဓာနပြုသဖြင့်၊
 ဟိဋ္ဌနံ ဝါ=စက်ဆုပ်ခြင်းလည်းကောင်း၊ တပုဋိဗဒ္ဓရာဂပ္ပဟာနံ=ထိုစက်ဆုပ်
 ခြင်းနှင့် စပ်ယှဉ်သောရာဂကို ပယ်ခြင်းလည်းကောင်း၊ ဣတိ=ဤသို့၊

ဒဿေတုံ=ပြခြင်းငှာ၊ “တဿာ ပီတိယာ ဇိဂုစ္ဆနံ ဝါ သမတိက္ကမော ဝါ”တိ=“တဿာ ပီတိယာ ဇိဂုစ္ဆနံ ဝါ သမတိက္ကမော ဝါ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ ဥဘိန္နမန္တရာတိ=ကား၊ ပီတိယာ စ=“ပီတိယာ”ပုဒ်၏လည်းကောင်း၊ ဝိရာဂါ=“ဝိရာဂါ”ပုဒ်၏လည်းကောင်း၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ခွိန္နံ=နှစ်ခုကုန်သော၊ ဣမေသံ ပဒါနံ=“ပီတိယာ”ပုဒ်၊ “ဝိရာဂါ”ပုဒ်သောဤပုဒ်တို့၏၊ အန္တရာ=အလယ်အကြား၌၊ မဇ္ဈေ=အလယ်အကြား၌၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊ အတ္ထော=အနက်တည်း၊ သမ္ပိဏ္ဏနံ=ပေါင်းဆည်းခြင်း၊ သမုစ္စယော=ပေါင်းဆည်းခြင်း၊ မဂ္ဂေါတိ=ကား၊ ဥပါယော=အကြောင်းတည်း၊ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွ၊ ဒုတိယဇ္ဈာနဿ=ဒုတိယဈာန်ကို၊ ပဋိလာဘံ=ရခြင်းကို၊ ဝိနာ=ကြဉ်၍၊ တတိယဇ္ဈာနဿ=တတိယဈာန်ကို၊ အဓိဂမော=ရခြင်းသည်၊ န ဟောတိ=မဖြစ်၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ=ဝိတက်၊ ဝိစာရတို့၏၊ ဝူပသမော=ငြိမ်းအေးခြင်းသည်၊ တတိယဇ္ဈာနာဓိဂမဿ=တတိယဈာန်ကိုရခြင်း၏၊ ဥပါယော=အကြောင်းတည်း၊ တဒဓိဂမာယာတိ=ကား၊ တတိယမဂ္ဂါဓိဂမာယ=တတိယဖြစ်သော အနာဂါမိမဂ်ကိုရစိမ့်သောငှာ။

ဥပပတ္တိတောတိ=ကား၊ သမဝါဟိတဘာဝေန=အညီအမျှ ရွက်ဆောင်အားဖြင့်၊ ပတိရူပတော=သင့်လျော် လျှောက်ပတ်သောအားဖြင့်၊ ဈာနုပေက္ခာပိ=ဈာနုပေက္ခာကိုလည်း၊ သမဝါဟိတမေဝ=အညီအမျှ ရွက်ဆောင်ခြင်းကိုသာလျှင်၊ အန္တောနီတံ=အတွင်း၌ထားသည်ကို၊ ကတွာ=ပြု၍၊ ပဝုတ္တတိ=ဖြစ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ “သမံ ပဿတိ”တိ=“သမံ ပဿတိ”ဟူ၍၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီး၊ ဝိသဒါယာတိ=ကား၊ သံကိလေသဝိဂမေန=ညစ်ညူးခြင်းမှ ကင်းသဖြင့်၊ ပရိဗုတ္တာယ=ထင်ရှားသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝိပုလာယာတိ=ကား၊ သာတိသယံ=အလွန်အကဲနှင့်အတူတကွ၊ မဟဂ္ဂတဘာဝပုတ္တာယ=ကြီးသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သောအားဖြင့်၊ မဟတိယာ=ကြီးသောအဖြစ်ရှိသော၊ ထာမဂတာယာတိ=ကား၊ ပီတိဝိဂမေန=ပီတိမှကင်းသဖြင့်၊ ထိရဘာဝပုတ္တာယ=မြဲမြန်သောအဖြစ်သို့ရောက်

သဖြင့် စက္က=ဤတတိယစာနိဿယ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာဝ=ဥပေက္ခာဝေဒနာသည်
သာလျှင်၊ န သမ္ဘဝတိ နနု=မဖြစ်သင့်လေသလော ?၊ တသွားထိုသို့ဖြစ်
ပါလျက်၊ ကထံ=အဘယ်အကြောင်းကြောင့်၊ အယံ တတိယဇ္ဈာနသမဂ္ဂီ=
ဤတတိယစာနိဿယနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဥပေက္ခာယ=ဥပေက္ခာနှင့်၊
သမန္တာဂတတ္တာ=ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ “ဥပေက္ခကော”တိ=
“ဥပေက္ခကော”ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ=ဆိုအပ်သနည်း၊ ဣတိ=ဤသို့၊ စေ ဝဒေယျ=
အကယ်၍ ပြောဆိုငြားအံ့၊ ကေဝလံ=သက်သက်၊ ဝေဒနုပေက္ခာဝ=“ဝေ-
ဒနုပေက္ခာ”ကိုသာလျှင်၊ ဥပေက္ခကောတိ=“ဥပေက္ခကော”ဟူ၍၊ န ဝုစ္စတိ=
မဆိုအပ်၊ အထ ခေါ=စင်စစ်သော်ကား၊ အညာပိ=တပါးတခြားလည်းဖြစ်
ကုန်သော၊ ဥပေက္ခာ=ဥပေက္ခာတို့သည်လည်း၊ ဝိဇ္ဇန္တိ=ရှိကုန်သေး၏၊ ဣတိ=
ဤသို့၊ ဒဿန္တော=ပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ “ဥပေက္ခာ ပန ဒသဝိဓာ ဟော-
တိ”တိ အာဒိ=“ဥပေက္ခာ ပန ဒသဝိဓာ ဟောတိ”အစရှိသောစကား
ရပ်ကို၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ တတ္ထ တသ္မိ ဝစနေ=ထိုစကားရပ်၌၊ “ဘိက္ခဝေ=
ရဟန်းတို့၊ ဣမ ဣမသ္မိ သာသနေ=ဤသာသနာတော်၌၊ ခိဏာသဝေါ=
ကုန်ခမ်းကုန်ပြီးသော အာသဝေါတရားရှိသော၊ (ဝါ) အာသဝေါတရား
ကုန်ခမ်းကုန်ပြီးသော၊ ဘိက္ခု=ရဟန်းသည်၊ စက္ခုနာ=မျက်စိဖြင့်၊ ရူပံ=ရူပါ-
ရုံကို၊ ဒိသ္မာ=တွေ့မြင်၍၊ သုမနာ=ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာသည်၊ န ဟောတိ=
မဖြစ်၊ ဒုမ္ပနော=စိတ်နှလုံး မသာယာသည်၊ န ဟောတိ=မဖြစ်၊ ဥပေက္ခ-
ကော=လျစ်လျူရှုလျှက်၊ သတော=သတိနှင့်ပြည့်စုံလျက်၊ သမ္ပဇာနော=
ပညာအဆင်အခြင်နှင့် ပြည့်စုံလျက်၊ ဝိဟရတိ=နေ၏၊ ဣတိ ဧဝံ=ဤသို့၊
အာဂဟာ=လာသော၊ ခိဏာသဝဿ=ရမ္မန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဆသု ဒွါရေသု=
ခြောက်ပါးသောဒွါရတို့၌၊ ဣဌာနိဌာဆဌာရမ္မဏပါထေ=ဣဌာရုံအနိဌာရုံ
ဖြစ်သော ခြောက်ပါးသောအာရုံ၏ ထင်ခြင်း၌၊ ပရိသုဒ္ဓပကတိဘာဝိ-
ဝိဇ္ဇာနာကာရဘူတာ=စင်ကြယ်သောအဖြစ်ကို မစွန့်သော အခြင်းအရာ
ဖြစ်သော၊ ယာ ဥပေက္ခာ=အကြင်ဥပေက္ခာသည်၊ အတ္ထိ=ရှိ၏၊ အယံ=ဤ
ဥပေက္ခာသည်၊ ဆဠှုပေက္ခာ နာမ=“ဆဠှုပေက္ခာ”မည်၏။

“ဥပေက္ခာသဟဂတေန=ဥပေက္ခာနှင့် တကွဖြစ်သော၊ စေတသာ=

စိတ်ဖြင့်၊ ဧကံ=တစ်ခုသော၊ ဒိသံ=အရပ်မျက်နှာကို၊ ဖရိတွာ=ဖြန့်နှံ့၍၊
ဝိဟရတိ=နေ၏။ ဣတိ ဧဝံ=ဤသို့၊ အာဂတာ=လာသော၊ သတ္တေသု=
သတ္တဝါတို့၌၊ မဇ္ဈတ္တာကာရဘူတာ=လျစ်လျူရှုသောအခြင်းအရာအားဖြင့်
ဖြစ်သော၊ ယာ ဥပေက္ခာ=အကြင်ဥပေက္ခာသည်၊ အတ္ထိ=ရှိ၏၊ အယံ=ဤ
ဥပေက္ခာသည်၊ ဗြဟ္မဝိဟာရုပေက္ခာ နာမ=“ဗြဟ္မဝိဟာရုပေက္ခာ”
မည်၏။

“ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ=ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်ကို၊ ဘာဝေတိ=ပွားများ
၏၊ ဝိဝေကနိဿိတံ=ဆိတ်ငြိမ်ခြင်းကိုမှီ၏။ ဣတိ ဧဝံ=ဤသို့၊ အာဂတာ=
လာသော၊ သဟဇာတုဓမ္မာနံ=သဟဇာတ်ဖြစ်သောတရားတို့ကို (ဝါ) အတူ
တကွဖြစ်သောတရားတို့ကို၊ မဇ္ဈတ္တာကာရဘူတာ=လျစ်လျူရှုသော အခြင်း
အရာအားဖြင့်ဖြစ်သော၊ ယာ ဥပေက္ခာ=အကြင်ဥပေက္ခာသည်၊ အတ္ထိ=ရှိ၏၊
အယံ ဥပေက္ခာ=ဤဥပေက္ခာသည်၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂုပေက္ခာ နာမ=“ဗောဇ္ဈင်္ဂု-
ပေက္ခာ”မည်၏။

“ကာလေန ကာလံ=အခါခပ်သိမ်း၊ ဥပေက္ခာနိမိတ္တံ=ဥပေက္ခာ
နိမိတ်ကို၊ မနသိ ကရောတိ=နှလုံးသွင်း၏။ ဣတိ ဧဝံ=ဤသို့၊ အာဂတာ=
လာသော၊ အနတ္တရဒ္ဓနာတိသိထိလဝီရိယသင်္ခါတာ=မပြင်းမလျော့သော
ဝီရိယဟုဆိုအပ်သော၊ ယာ ဥပေက္ခာ=အကြင်ဥပေက္ခာသည်၊ အတ္ထိ=ရှိ၏၊
အယံ ဥပေက္ခာ=ဤဥပေက္ခာသည်၊ ဝီရိယုပေက္ခာ နာမ=“ဝီရိယုပေက္ခာ”
မည်၏။

“ကတိ=အဘယ်သို့လျှင်၊ သင်္ခါရေသျှံ=ရုပ်၊ နာမ်ဓမ္မသင်္ခါရတရားတို့
၌၊ သမထဝသေန=သမထ၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဥပ္ပဇ္ဈန္တိ=ဖြစ်ကုန်သနည်း၊
ကတိ=အဘယ်သို့လျှင်၊ သင်္ခါရုပေက္ခာ=သင်္ခါရုပေက္ခာသည်၊ ဝိပဿနာ-
ဝသေန=ဝိပဿနာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဥပ္ပဇ္ဈန္တိ=ဖြစ်ကုန်သနည်း?၊ အဋ္ဌ-
ရှစ်ပါးကုန်သော၊ သင်္ခါရုပေက္ခာ=သင်္ခါရုပေက္ခာတို့သည်၊ သမထဝသေန=
သမထ၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဥပ္ပဇ္ဈန္တိ=ဖြစ်ကုန်၏၊ ဒသ=ဆယ်ပါးကုန်သော၊
သင်္ခါရုပေက္ခာ=သင်္ခါရုပေက္ခာတို့သည်၊ ဝိပဿနာ ဝသေန=ဝိပဿနာ၏

အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ=ဖြစ်ကုန်၏။

ကတမာ=အဘယ်မည်ကုန်သော၊ အဋ္ဌ=ရှစ်ပါးကုန်သော၊ သင်္ခါရ-
ပေက္ခာ=သင်္ခါရပေက္ခာတို့သည်၊ သမထဝသေန=သမထ၏အစွမ်းအားဖြင့်
ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ=ဖြစ်ကုန်သနည်း။

ပဌမဇ္ဈာနပဋိလာဘတ္ထာယ=ပဌမဈာန်ကိုရခြင်းအကျိုးငှာ၊ နိဝရ-
ဏေ=နိဝရဏတရားတို့ကို၊ ပဋိသင်္ခါ=သိမ်းဆည်း၍၊ သန္တိဌနာ=နိဝရဏ
တရားတို့ကို ပယ်ခြင်း၌ ကြောင့်ကျခြင်းမရှိ ငြိမ်သက်ခြင်းသို့ ရောက်သဖြင့်
လျစ်လျူ ရှုသော၊ ပညာ=ပညာသည်၊ သင်္ခါရပေက္ခာသု=သင်္ခါရတရားတို့ကို
လျစ်လျူ ရှုခြင်းတို့၌၊ ဉာဏံ=“ဉာဏ်”မည်၏။

ဒုတိယဇ္ဈာနပဋိလာဘတ္ထာယ=ဒုတိယဈာန်ကို ရခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဝိ-
တက္ကဝိစာရေ=ဝိတက်၊ဝိစာရတို့ကို၊ ပဋိသင်္ခါ=သိမ်းဆည်း၍၊ သန္တိဌနာ=
နိဝရဏတရားတို့ကိုပယ်ခြင်း၌ ကြောင့်ကျခြင်းမရှိ ငြိမ်သက်ခြင်းသို့ရောက်
သဖြင့် လျစ်လျူရှုသော၊ ပညာ=ပညာသည်၊ သင်္ခါရပေက္ခာသု=သင်္ခါရတရား
တို့ကို လျစ်လျူရှုခြင်းတို့၌၊ ဉာဏံ=“ဉာဏ်”မည်၏။

တတိယဇ္ဈာနပဋိလာဘတ္ထာယ=တတိယဈာန်ကိုရခြင်းအကျိုးငှာ၊
ပီတိံ=ပီတိကို၊ ပဋိသင်္ခါ=သိမ်းဆည်း၍၊ သန္တိဌနာ=နိဝရဏတရားတို့ကို
ပယ်ခြင်း၌ ကြောင့်ကျခြင်းမရှိ ငြိမ်သက်ခြင်းသို့ ရောက်သဖြင့် လျစ်လျူရှု
သော၊ ပညာ=ပညာသည်၊ သင်္ခါရပေက္ခာသု=သင်္ခါရတရားတို့ကို လျစ်လျူ
ရှုခြင်းတို့၌၊ ဉာဏံ=“ဉာဏ်”မည်၏။

စတုတ္ထဇ္ဈာနပဋိလာဘတ္ထာယ=စတုတ္ထဈာန်ကို ရခြင်းအကျိုးငှာ၊
သုခဒုက္ခေ=သုခ၊ဒုက္ခတို့ကို၊ ပဋိသင်္ခါ=သိမ်းဆည်း၍၊ သန္တိဌနာ=နိဝရဏ
တရားတို့ကို ပယ်ခြင်း၌ ကြောင့်ကျခြင်းမရှိ ငြိမ်သက်ခြင်းသို့ရောက်သဖြင့်
လျစ်လျူရှုသော၊ ပညာ=ပညာသည်၊ သင်္ခါရပေက္ခာသု=သင်္ခါရတရားတို့
ကို လျစ်လျူရှုခြင်းတို့၌၊ ဉာဏံ=“ဉာဏ်”မည်၏။

အာကာသာနဉာယတနသမာပတ္တိပဋိလာဘတ္ထာယ=အာကာသာနဉာ-

ယတနသမာပတ်ကို ရခြင်းအကျိုးငှာ၊ ရူပသညံ=ရူပသညာကိုလည်းကောင်း၊ ပဋိယသညံ=ပဋိယသညာကိုလည်းကောင်း၊ နာနတ္တသညံ=နာနတ္တသညာကိုလည်းကောင်း၊ ပဋိသင်္ခါ=သိမ်းဆည်း၍၊ သန္တိဋ္ဌနာ=နိဝရဏတရားတို့ကို ပယ်ခြင်းတို့၌ ကြောင့်ကျခြင်းမရှိ ငြိမ်သက်ခြင်းသို့ ရောက်သဖြင့်လျစ်လျူရှုသော၊ ပညာ=ပညာသည်၊ သင်္ခါရုပေက္ခာသု=သင်္ခါရတရားတို့ကို လျစ်လျူရှုခြင်းတို့၌၊ ဉာဏံ=“ဉာဏ်”မည်၏။

ဝိညာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိပဋိလာဘတ္ထာယ=ဝိညာနဉ္စာယတနသမာပတ်ကို ရခြင်းအကျိုးငှာ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနသညံ=အာကာသာနဉ္စာယတနသညာကို၊ ပဋိသင်္ခါ=သိမ်းဆည်း၍၊ သန္တိဋ္ဌနာ=နိဝရဏတရားတို့ကို ပယ်ခြင်းတို့၌ ကြောင့်ကျခြင်းမရှိ ငြိမ်သက်ခြင်းသို့ ရောက်သဖြင့် လျစ်လျူရှုသော၊ ပညာ=ပညာသည်၊ သင်္ခါရုပေက္ခာသု=သင်္ခါရတရားတို့ကို လျစ်လျူရှုခြင်းတို့၌၊ ဉာဏံ=“ဉာဏ်”မည်၏။

အာကိဉ္စညာယတန သမာပတ္တိ ပဋိလာဘတ္ထာယ=အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ်ကို ရခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနသညံ=ဝိညာဏဉ္စာယတနသညာကို၊ ပဋိသင်္ခါ=သိမ်းဆည်း၍၊ သန္တိဋ္ဌနာ=နိဝရဏတရားတို့ကိုပယ်ခြင်းတို့၌ ကြောင့်ကျခြင်းမရှိ ငြိမ်သက်ခြင်းသို့ ရောက်သဖြင့်၊ လျစ်လျူရှုခြင်းတို့၌၊ ပညာ=ပညာသည်၊ သင်္ခါရုပေက္ခာသု=သင်္ခါရတရားတို့ကို လျစ်လျူရှုခြင်းတို့၌၊ ဉာဏံ=“ဉာဏ်”မည်၏။

နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိပဋိလာဘတ္ထာယ=နေဝသညာနာသညာယတန သမာပတ်ကို ရခြင်းအကျိုးငှာ၊ အာကိဉ္စညာယတနသညံ=အာကိဉ္စညာယတနသညာကို၊ ပဋိသင်္ခါ=သိမ်းဆည်း၍၊ သန္တိဋ္ဌနာ=နိဝရဏတရားတို့ကို ပယ်ခြင်းတို့၌ ကြောင့်ကျခြင်းမရှိ ငြိမ်သက်ခြင်းသို့ ရောက်သဖြင့် လျစ်လျူရှုခြင်းတို့၌၊ ဉာဏံ=“ဉာဏ်”မည်၏။

အဋ္ဌ=ရှစ်ပါးကုန်သော၊ ဣမာ သင်္ခါရုပေက္ခာ=ဤသင်္ခါရုပေက္ခာတို့သည်၊ (ဝါ) ဤသင်္ခါရတရားတို့ကို လျစ်လျူရှုခြင်းတို့သည်၊ သမထဝသေန=သမထဘာဝနာ၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဥပ္ပလန္တိ=ဖြစ်ကုန်၏။

ကတမာ=အဘယ်သို့လျှင်၊ ဒသ=ဆယ်ပါးကုန်သော၊ သင်္ခါရ-
ပေက္ခာ=သင်္ခါရပေက္ခာတို့သည်၊ ဝိပဿနာဝသေန=ဝိပဿနာဘာဝနာ၏
အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ=ဖြစ်ကုန်သနည်း။

သောတာပတ္တိမဂ္ဂပဋိလာဘတ္တာယ=သောတာပတ္တိမဂ်ကို ရခြင်း
အကျိုးငှာ၊ ဥပ္ပါဒ်=ဤဘဝ၌ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပဝတ္တံ=
ဤဘဝ၌ ပဝတ္တိကိုလည်းကောင်း၊ နိမိတ္တံ=အလုံးစုံသော တေဘုမ္မက
သင်္ခါရအကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ အာယုဟနံ=အားထုတ်ခြင်းကိုလည်း
ကောင်း၊ ပဋိသန္ဓိ=ပဋိသန္ဓေကိုလည်းကောင်း၊ ဂတိ=လားရောက်ရာဂတိ
ကိုလည်းကောင်း၊ နိဗ္ဗတ္တိ=ဖြစ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဥပပတ္တိ=အကျိုး၏
ဖြစ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဇာတိ=ပဋိသန္ဓေနေခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဇရု-
ဘိမင်းရင့်ရော်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဗျာဓိ=ဖျားနာခြင်းကိုလည်းကောင်း၊
မရဏံ=သေဆုံးခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ သောကံ=စိုးရိမ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊
ပရိဒေဝံ=ငိုကြွေးခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဥပါယာသံ=ဆင်းရဲပင်ပန်းခြင်းကို
လည်းကောင်း၊ ပဋိသင်္ခါ=သိမ်းဆည်း၍၊ သန္တိဋ္ဌနာ=နိဝရဏတရားတို့ကို
ပယ်ခြင်းတို့၌ ကြောင့်ကျခြင်းမရှိ ငြိမ်သက်ခြင်းသို့ရောက်သဖြင့်လျစ်လျူ
ရှုခြင်းတို့၌၊ ပညာ=ပညာသည်၊ သင်္ခါရပေက္ခာသု=သင်္ခါရတရားတို့ကိုလျစ်
လျူရှုခြင်းတို့၌၊ ဉာဏံ="ဉာဏ်"မည်၏။

သောတာပတ္တိဖလသမာပတ္တတ္တာယ=သောတာပတ္တိ ဖလသမာ-
ပတ်ကိုရခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဥပ္ပါဒ်=ကိုလည်းကောင်း၊ ။ ပ ။ ဉာဏံ="ဉာဏ်"
မည်၏။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂပဋိလာဘတ္တာယ=သကဒါဂါမိမဂ်ကို ရခြင်းအကျိုး
ငှာ၊ ဥပ္ပါဒ်=ကိုလည်းကောင်း၊ ။ ပ ။ ဉာဏံ="ဉာဏ်"မည်၏။ သကဒါဂါမိ-
ဖလသမာပတ္တတ္တာယ=သကဒါဂါမိဖလသမာပတ်အကျိုးငှာ၊ ဥပ္ပါဒ်=ကိုလည်း
ကောင်း၊ ။ ပ ။ ဉာဏံ="ဉာဏ်"မည်၏။ အနာဂါမိမဂ္ဂပဋိလာဘတ္တာယ=
အနာဂါမိမဂ်ကို ရခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဥပ္ပါဒ်=ကိုလည်းကောင်း၊ ။ ပ ။ ဉာဏံ=
"ဉာဏ်"မည်၏။ အနာဂါမိဖလသမာပတ္တတ္တာယ=အနာဂါမိဖလသမာပတ်
အကျိုးငှာ၊ ဥပ္ပါဒ်=ကိုလည်းကောင်း၊ ။ ပ ။ ဉာဏံ="ဉာဏ်"မည်၏။
အရဟတ္တမဂ္ဂပဋိလာဘတ္တာယ=အရဟတ္တမဂ်ကိုရခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဥပ္ပါဒ်=

ကိုလည်းကောင်း၊ ။ ပ ။ ဉာဏံ=“ဉာဏ်”မည်၏။ အရဟတ္တဖလသမာ-
ပတ္တတ္ထာယ=အရဟတ္တဖလသမာပတ်အကျိုးငှာ၊ ဥပ္ပါဒံ=ကိုလည်းကောင်း၊
။ ပ ။ ဉာဏံ=“ဉာဏ်”မည်၏။ သုညတဝိဟာရသမာပတ္တတ္ထာယ=သုည-
တဝိဟာရသမာပတ်အကျိုးငှာ၊ ဥပ္ပါဒံ=ကိုလည်းကောင်း၊ ။ ပ ။ ဉာဏံ=
“ဉာဏ်”မည်၏။ အနိမိတ္တဝိဟာရသမာပတ္တတ္ထာယ=အနိမိတ္တဝိဟာရသ-
မာပတ်အကျိုးငှာ၊ ဥပ္ပါဒံ=ကိုလည်းကောင်း၊ ။ ပ ။ ဉာဏံ=“ဉာဏ်”မည်၏။
ဒသ=ဆယ်ပါးကုန်သော၊ ဣမာ သင်္ခါရပေက္ခာ=ဤသင်္ခါရပေက္ခာတို့သည်၊
(ဝါ) ဤသင်္ခါရတို့၌ လျစ်လျူရှုခြင်းတို့သည်၊ ဝိပဿနာဝသေန=ဝိပဿ-
နာ ဘာဝနာ၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ=ဖြစ်ကုန်၏။

ဣတိ ဧဝံ=ဤသို့၊ အာဂတာ=လာသော၊ နိဝရဏာဒိပဋိသင်္ခါသန္တိ-
ဌနာကာရဘူတာ=နိဝရဏအစရှိသည်တို့ကို သိမ်းဆည်း၍ နိဝရဏတရား
တို့ကို ပယ်ခြင်း၌ ကြောင့်ကျမရှိ ငြိမ်သက်ခြင်းသို့ ရောက်သဖြင့် လျစ်လျူရှု
သော အခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သော၊ အယံ ဥပေက္ခာ=ဤဥပေက္ခာသည်၊
သင်္ခါရပေက္ခာ နာမ=“သင်္ခါရပေက္ခာ”မည်၏။

တတ္ထ တေသု ပါဌေသု=ထိုပါဠိရပ်တို့၌၊ နိဝရဏေ ပဋိသင်္ခါတိ=
ကား၊ ပဉ္စ=ငါးပါးကုန်သော၊ နိဝရဏာနိ=နိဝရဏတရားတို့ကို၊ ပဟာတဗ္ဗ-
ဘာဝေန=ပယ်အပ်သည်၏အဖြစ်အားဖြင့်၊ ပဋိသင်္ခါ=သိမ်းဆည်း၍၊ ပရိစ္စ-
ဟေတွာ=သိမ်းယူ၍၊ ဣတိ အယံ=ကား၊ အတ္ထော=အနက်တည်း၊ သန္တိဌ-
နန္တိကား၊ နိဝရဏာနံ=နိဝရဏတရားတို့ကို၊ ပဟာနာဘိမုခဘူတတ္တာ=
ပယ်ခြင်း၌ ရှေးရှုသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဧဝံ=ထိုနိဝရဏတရားတို့ကို၊
ပဟာနေပိ=ပယ်ခြင်း၌လည်း၊ အဗျာပါရဘာဝုပဂမနေန=ဗျာပါရမရှိသည်၏
အဖြစ်သို့ကပ်ရောက်သဖြင့်၊ (ဝါ) ကြောင့်ကျခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်သို့
ကပ်ရောက်သဖြင့်၊ မဇ္ဈတ္တတာယ=လျစ်လျူရှုသောအားဖြင့်၊ သန္တိဌနာ=
ကောင်းစွာတည်ခြင်းတည်း၊ သင်္ခါရပေက္ခာသုတိ=ကား၊ နိဝရဏပွ-
ဟာနေ=နိဝရဏတရားတို့ကိုပယ်ခြင်း၌၊ ဗျာပါရကရဏေန=ဗျာပါရကို
ပြုသဖြင့်၊ (ဝါ) ကြောင်းကျခြင်းကိုပြုသဖြင့်၊ နိဝရဏသင်္ခါတာနံ=နိဝရဏ
ဟုဆိုအပ်ကုန်သော၊ သင်္ခါရာနံ=သင်္ခါရတရားတို့ကို၊ ဥပေက္ခနာသု=လျစ်

လျှူခြင်းတို့၌၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊ အတ္ထော=အနက်တည်း၊ ဝိ-
 တက္ကဝိစာရာဒိသု စ=“ဝိတက္ကဝိစာရာ” အစရှိသောပုဒ်တို့၌လည်းကောင်း၊
 ဥပ္ပါဒါဒိသု စ=“ဥပ္ပါဒ” အစရှိသောပုဒ်တို့၌လည်းကောင်း၊ ဒေသ ဒေသော
 နယော=ဤနည်းကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော=မှတ်ထိုက်၏၊ တတ္ထ တသ္မိ ဝစနေ=ထိုစကား
 ရပ်၌၊ ဥပ္ပါဒန္တိ=ကား၊ ပုရိမကမ္မပစ္စယာ=ရှေးဘဝ၌ဖြစ်သောကံကြောင့်၊ (ဝါ)
 အတိတ်ကံကြောင့်၊ ဣဓ=ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌၊ ခန္ဓာနံ=ခန္ဓာတို့၏၊ ဥပ္ပတ္တိ=ဖြစ်
 ခြင်းကို၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ပဝတ္တန္တိ=ကား၊ တထာဥပ္ပန္နဿ=ထိုသို့သော
 အခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သောခန္ဓာကိုယ်၏၊ ပဝတ္တိ=ဖြစ်ခြင်းကို၊ နိမိတ္တန္တိ=
 ကား၊ သဗ္ဗမ္ပိ=အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော၊ တေဘူမကံ=ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သော၊
 သင်္ခါရဂတံ=သင်္ခါရ၏အဖြစ်ကို၊ နိမိတ္တာဘာဝေန=အကြောင်းနိမိတ်၏အ
 ဖြစ်ဖြင့်၊ ဥပဋ္ဌာနတော=ရှေးရှုထင်လာသောအဖြစ်တည်း၊ အာယုဟနန္တိ=
 ကား၊ အာယတိ=နောင် အနာဂတ်ကာလ၌၊ ပဋိသန္ဓိဟေတုဘူတံ=ပဋိ-
 သဗ္ဗေ၏ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ကမ္မံ=ကံတည်း၊ ပဋိသန္ဓိန္တိ=ကား၊
 အာယတိ=နောင် အနာဂတ်ကာလ၌၊ ဥပပတ္တိ=ဖြစ်ခြင်းတည်း၊ ဂတိန္တိ=
 ကား၊ ယာယ ဂတိယာ=အကြင်ဂတိ၌၊ (ဝါ) အကြင်လားရောက်အပ်သော
 ဘုံဘဝ၌၊ သာ ပဋိသန္ဓိ=ထိုပဋိသန္ဓေသည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ နိဗ္ဗတ္တိန္တိ=
 ကား၊ ခန္ဓာနံ=ခန္ဓာတို့၏၊ နိဗ္ဗတ္တနံ=ဖြစ်ခြင်းတည်း၊ ဥပပတ္တိန္တိ=ကား၊ ဝိပါ-
 ကပ္ပဝတ္တိ=အကျိုးဖြစ်သောခန္ဓာတို့၏ဖြစ်ခြင်းတည်း၊ ဇာတိန္တိ=ကား၊ ဇရာ-
 ဒိနံ=ဇရာအစရှိသည်တို့၏၊ (ဝါ) အိုမင်းရင့်ရော်ခြင်း အစရှိသည်တို့၏၊
 ပစ္စယဘူတံ=အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ဘဝပစ္စယာ=“ဘဝ”ဟူသောအ
 ကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော၊ ဇာတိ=ဇာတိတည်း၊ (ဝါ) ပဋိသန္ဓေနေခြင်းတည်း၊
 ဇရာမရဏာဒယော=“ဇရာမရဏ” အစရှိသည်တို့သည်၊ ပါကဋာ ဧဝ-
 ထင်ရှားကုန်သည်သာလျှင်တည်း။

စ=ဆက်၍ဆိုဦးအံ့၊ ဧတ္ထ ဧတသ္မိ ဝစနေ=ဤစကားရပ်၌၊ ဥပ္ပါဒါ-
 ဒယော=“ဥပ္ပါဒ” အစရှိကုန်သော၊ ပဉ္စေဝ=ငါးပုဒ်တို့ကိုသာလျှင်၊ သင်္ခါရ-
 ပေက္ခာယ=သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်၏၊ ဝိသယဝသေန=ဝိသယ၏ အစွမ်းအား
 ဖြင့်၊ (ဝါ) အာရုံ၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝုတ္တာ=ဆိုအပ်ကုန်၏၊ သေသာ=

“ဥပ္ပါဒ” အစရှိကုန်သောငါးပုဒ်တို့မှကြွင်းကျန်ကုန်သောပုဒ်တို့ကို၊ တေသံ-
 ထို“ဥပ္ပါဒ” အစရှိကုန်သောပုဒ်တို့၏၊ ဝေဝေစနဝသေန=ဝေဝေစကားလှယ်
 ပရိယာယ်၏၊ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝုတ္တာ=ဆိုအပ်ကုန်၏၊ ဟိ သစ္စံ=မှန်၏၊
 “နိဗ္ဗတ္တိ ဇာတိ”တိ ဣဒံ ဒွယံ=“နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဇာတိ”ဟူသောဤပုဒ်နှစ်ပါး
 အပေါင်းသည်၊ ဥပ္ပါဒဿ စေဝ=“ဥပ္ပါဒ”ပုဒ်၏လည်းကောင်း၊ ပဋိသန္ဓိယာ
 စ=“ပဋိသန္ဓိယာ”ပုဒ်၏လည်းကောင်း၊ ဝေဝေစနံ=ဝေဝေစကားလှယ် ပရိ-
 ယာယ်တည်း၊ “ဂတိ ဥပပတ္တိစာ”တိ ဣဒံ ဒွယံ=“ဂတိ၊ ဥပပတ္တိ”ဟူသော
 ဤပုဒ်နှစ်ပါးအပေါင်းသည်၊ ပဝတ္တဿ=“ပဝတ္တ”ပုဒ်၏၊ ဝေဝေစနံ=တည်း၊
 ဇရာဒယော=“ဇရာ”အစရှိကုန်သောပုဒ်တို့သည်၊ နိမိတ္တဿ=“နိမိတ္တ”ပုဒ်၏၊
 ဝေဝေစနံ=ဝေဝေစကားလှယ်ပရိယာယ်တည်း၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-
 သိအပ်၏၊ နနု စ စောဒေမိ=စောဒနာပါဦးအံ၊ ဧတ္ထ=ဤပါဠိရပ်၌၊ စတုသု-
 လေးပါးကုန်သော၊ မဂ္ဂဝါရေသု=မဂ္ဂဝါရတို့၌၊ “ဥပ္ပါဒ”န္တိ အာဒိနိ=“ဥပ္ပါဒ”
 အစရှိကုန်သော၊ ပဉ္စ=ငါးပါးကုန်သော၊ မူလပဒါနိ စ=မူလပုဒ်တို့ကိုလည်း
 ကောင်း၊ “ဂတိ”တိ အာဒိနိ=“ဂတိ”အစရှိကုန်သော၊ ဒသ=ဆယ်ပုဒ်ကုန်
 သော၊ ဝေဝေစနပဒါနိ=ဝေဝေစကားလှယ်ပရိယာယ်ပုဒ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊
 ဣတိ=ဤသို့၊ ပနုရသပဒါနိ=တစ်ဆယ့်ငါးပုဒ်တို့ကို၊ ဝုတ္တာနိ=ဟောတော်
 မူအပ်ကုန်၏၊ ဆသု=ခြောက်ခုကုန်သော၊ ဖလသမာပတ္တိဝါရေသု=ဖလ-
 သမာပတ္တိဝါရတို့၌၊ ပဉ္စ=ငါးခုကုန်သော၊ မူလပဒါနေဝ=မူလပုဒ်တို့ကိုသာ
 လျှင်၊ ဝုတ္တာနိ=ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏၊ တံ=ထိုသို့ဟောတော်မူခြင်းသည်၊
 ကသ္မာ=အဘယ်ကြောင့်နည်း?၊ ဣတိ=ဤသို့၊ စေ ဝဒေယျ=အကယ်၍
 ပြောဆိုငြားအံ၊ သင်္ခါရပေက္ခာယ=သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်၏၊ တိက္ခဘာဝေ-
 ထက်သည်၏အဖြစ်သည်၊ သတိ=ရိုလတ်သော်၊ ကိလေသပ္ပဟာနသမတ္ထ-
 သာ=ကိလေသာကို ပယ်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော၊ မဂ္ဂဿ=အရိယာမဂ်၏၊
 သမ္ဘာဝတော=ဖြစ်သင့်သောကြောင့်တည်း၊ တဿာ=ထိုလေးပါးသော
 မဂ္ဂဝါရ၏၊ တိက္ခဘာဝဒဿနတ္ထံ=ထက်သောအဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှာ၊
 ဝေဝေစနပဒေပန္နိ=ဝေဝေစကားလှယ် ပရိယာပုဒ်တို့နှင့်၊ သဟ=အတူတကွ၊
 ဒဠ်=မြဲမြန်စွာ၊ ကတွာ=ပြု၍၊ မူလပဒါနိ=အဓိကပဓာနမူလပုဒ်တို့ကို၊ ဝုတ္တာ-
 ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏၊ ဖလဿ=အရိယာဖိုလ်၏၊ နိရုဿာဟဘာဝေ-

န=အကြွင်းမဲ့အားထုတ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ သန္တသဘာဝတ္တာ စ=ငြိမ်သက်သော သဘောကြောင့်လည်းကောင်း၊ မဂ္ဂါယတ္တတ္တာ စ=အရိယာမဂ်နှင့် စပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ မန္တဘူတာ=နှုန်းနွေးသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော၊ သင်္ခါရပေက္ခာပိ=သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်သည်လည်း၊ ဖလဿ=အရိယာဖိုလ်၏၊ ပစ္စယော=အကြောင်းသည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဒဿနတ္ထံ=ပြခြင်းအကျိုးငှာ၊ မူလပဒါနေဝ=အဓိကပဓာနမူလပုဒ်တို့ကိုသာလျှင်၊ ဝုတ္တာနိ=ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ=သိအပ်ကုန်၏။

တတ္ထ=ထိုမဂ္ဂဝါရ၊ ဖလဝါရတို့၌၊ “သောတာပတ္တိမဂ္ဂပဋိလာဘတ္တာယာ”တိ အာဒိသု=“သောတာပတ္တိမဂ္ဂပဋိလာဘတ္တာယ” အစရှိကုန်သော၊ စတုသု=လေးပါးကုန်သော၊ မဂ္ဂဝါရေသု ပန=မဂ္ဂဝါရတို့၌ကား၊ သုညတာနိမိတ္တပ္ပဏိဟိတမဂ္ဂါနံ=သုညတမဂ်၊ အနိမိတ္တမဂ်၊ ပဏိဟိတမဂ်တို့တွင်၊ အညတရော=အမှတ်မထား တပါးပါးသောမဂ်ကို၊ ဝုတ္တော=ဆိုအပ်၏၊ “သောတာပတ္တိဖလသမာပတ္တတ္တာယာ”တိ အာဒိသု=“သောတာပတ္တိဖလသမာပတ္တတ္တာယ” အစရှိကုန်သော၊ စတုသု=လေးပါးကုန်သော၊ ဖလဝါရေသု ပန=ဖလဝါရတို့၌ကား၊ အပ္ပဏိဟိတဖလသမာပတ္တိ=အပ္ပဏိဟိတဖလသမာပတ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ=သိအပ်ကုန်၏၊ ကသ္မာ=အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ သုညတဝိဟာရသမာပတ္တတ္တာယ=သုညတဝိဟာရသမာပတ်အကျိုးငှာလည်းကောင်း၊ အနိမိတ္တဝိဟာရသမာပတ္တတ္တာယ=အနိမိတ္တဝိဟာရသမာပတ်အကျိုးငှာလည်းကောင်း၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဣတရာသံ=ဤသုညတဝိဟာရသမာပတ်၊ အနိမိတ္တဝိဟာရသမာပတ်မှ တပါးတခြားကုန်သော၊ ခွိန္တံ=နှစ်ပါးကုန်သော၊ ဖလသမာပတ္တိနံ=ဖလသမာပတ်ကို၊ ဝိသု=အသီးအခြား၊ ဝုတ္တတ္တာ=ဟောတော်မူအပ်သောကြောင့်တည်း၊ ဟိယုတ္တံ=သင့်စွ၊ အနိစ္စာနုပဿနာဝုဋ္ဌာနဝသေန=အနိစ္စာနုပဿနာဝုဋ္ဌာန၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ အနိမိတ္တမဂ္ဂေါ=အနိမိတ္တမဂ်ကို၊ ဝုတ္တော=ဟောတော်မူအပ်၏၊ တထေဝ=ထိုအတူသာလျှင်၊ ဖလသမာပတ္တိကာလေ=ဖလသမာ-

ပတ်ကို ဝင်စားသော . အချိန်အခါကာလ၌၊ အနိမိတ္တဖလသမာပတ္တိ-
 အနိမိတ္တဖလသမာပတ်ကို၊ ဝုတ္တာ-ဟောတော်မူအပ်၏။ ဒုက္ခာနုပဿနာ-
 ဝုဋ္ဌာနဝသေန-ဒုက္ခာနုပဿနာဝုဋ္ဌာန၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ အပ္ပဏိဟိတ-
 မဂ္ဂဖလသမာပတ္တိယော-အပ္ပဏိဟိတမဂ္ဂသမာပတ်၊ အပ္ပဏိဟိတဖလ-
 သမာပတ်တို့ကို၊ ဝုတ္တာ-ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။ အနတ္တာနုပဿနာ-
 ဝုဋ္ဌာနဝသေန-အနတ္တာနုပဿနာဝုဋ္ဌာန၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ သုညတမဂ္ဂ-
 ဖလသမာပတ္တိယော-သုညတမဂ္ဂသမာပတ်၊ သုညတဖလသမာပတ်တို့ကို
 ဝုတ္တာ-ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။ ဣတိ-ဤသို့၊ သုတ္တန္တနယေန-သုတ္တန်
 ပိဋကတ်နည်းအားဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-သိအပ်ကုန်၏။ ဧဝံ-ဤသို့လည်း၊
 ကတွာ-ပြု၍၊ သုညတာဒိဝိမောက္ခဝသေန-သုညတဝိမောက္ခအစရှိသည်
 တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ မဂ္ဂပ္ပတ္တိဟေတုဘူတာ-အရိယာမဂ်ကို ရခြင်း၏
 အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ စတဿော-လေးပါးတို့ကိုလည်းကောင်း၊
 တုထာ-ထိုအတူ၊ အပ္ပဏိဟိတဖလသမာပတ္တိယာ-အပ္ပဏိဟိတဖလ
 သမာပတ်၏၊ ဝသေန-အစွမ်းအားဖြင့်၊ စတဿော-လေးပါးတို့ကိုလည်း
 ကောင်း၊ သုညတဝိဟာရအနိမိတ္တဝိဟာရဝသေန-သုညတဝိဟာရ၊ အနိ-
 မိတ္တဝိဟာရတို့၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဒွေ-နှစ်ပါးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဣတိ-
 ဤသို့၊ ဒသ-ဆယ်ပါးကုန်သော၊ သင်္ခါရုပေက္ခာဝိပဿနာပညာ-သင်္ခါရု-
 ပေက္ခာဝိပဿနာပညာတို့ကို၊ ဝုတ္တာ-ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။ သမထ-
 သင်္ခါရုပေက္ခာ ပန-သမထသင်္ခါရုပေက္ခာတို့သည်ကား၊ အပ္ပနာဝိထိယာ-
 အပ္ပနာဝိထိ၏၊ အာသန္နပုဗ္ဗဘာဂေ-အနီးဖြစ်သောရှေ့အဘို့၌၊ ဗလပ္ပတ္တိ-
 အားအစွမ်းသို့ရောက်သော၊ ဘာဝနာမယဉာဏံ-ဘာဝနာဖြင့်ပြီးသော
 ဉာဏ်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။

ပန-အဘို့တပါးကား၊ “ယသ္မိ သမယေ-အကြင်အခါ၌၊ ကာမာ-
 ဝစရံ-ကာမာဝစရဖြစ်သော၊ ဥပေက္ခာသဟဂတံ-ဥပေက္ခာဝေဒနာနှင့်အ
 တူတကွဖြစ်သော၊ ကုသလံ-ကုသိုလ်ဖြစ်သော၊ စိတ္တံ-စိတ်သည်၊ ဥပ္ပန္နံ-
 ဖြစ်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏”။ ဣတိ ဧဝံ-ဤသို့၊ အာဂတာ-လာသော၊

အဒုက္ခမသုခသညိတာ="အဒုက္ခမသုခ"ဟူ၍ဟောတော်မူအပ်သော၊ ယာ ပန ဥပေက္ခာ=အကြင်"အဒုက္ခမသုခဝေဒနာ"သည်၊ အတ္ထိ=ရှိ၏၊ အယံ= ဤ"အဒုက္ခမသုခဝေဒနာ"သည်၊ ဝေဒနုပေက္ခာ နာမ= "ဝေဒနုပေက္ခာ" မည်၏။

ယံ=အကြင်တရားသည်၊ အတ္ထိ=ရှိ၏၊ ယံ=အကြင်တရားသည်၊ ဘူတံ=ဟုတ်မှန်၏၊ တံ=ထိုတရားကို၊ ပဇာတိ=စွန့်ပယ်၏၊ ဥပေက္ခံ= ဥပေက္ခာဝေဒနာကို၊ ပဋိလဘတိ=ရ၏"၊ ဣတိ ဧဝံ=ဤသို့၊ အာဂတာ= လာသော၊ ဝိစိနနေ=စုံစမ်းခြင်း၌၊ မဇ္ဈတ္တဘူတာ=လျစ်လျူရှုသော အခြင်း အရာအားဖြင့် ဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ယှာ ဥပေက္ခာ=အကြင်ဥပေက္ခာသည်၊ အတ္ထိ=ရှိ၏၊ အယံ ဥပေက္ခာ=ဤဥပေက္ခာသည်၊ ဝိပဿနုပေက္ခာ နာမ= "ဝိပဿနုပေက္ခာ"မည်၏။

တတ္ထ တသ္မိံ ဝစနေ=ထိုစကားရပ်၌၊ ယဒတ္ထိ ယံ ဘူတန္တိ=ကား၊ ခန္ဓပဉ္စကံ=ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းတည်း၊ တံ=ထိုခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းကို၊ မုဗ္ဗိ- တုကမ္ပတာဉာဏေန=မုဗ္ဗိတုကမ္ပတာဉာဏ်ဖြင့်၊ ပဇာတိ=စွန့်ပယ်၏၊ ဥပေက္ခံ ပဋိလဘတိတိ=ကား၊ ဒိဌသောဝတ္တိကတ္တယဿ=လည်ရေး သန္တာန်ကို မြင်သောသူအား၊ သပ္ပဿ=မြေ့၏၊ လက္ခဏဝိစိနနေ ဝိယ= လက္ခဏာကို စူးစမ်းဆင်ခြင်သကဲ့သို့၊ ဒိဌလက္ခဏတ္တယဿ=မြင်အပ်သော လက္ခဏာရေးသုံးပါးရှိသော၊ ခန္ဓပဉ္စကဿ=ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းကို၊ သင်္ခါ- ရလက္ခဏဝိစိနနေ=သင်္ခါရတရားတို့၏ လက္ခဏာကိုစူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်း၌၊ ဥပေက္ခံ=ဥပေက္ခာကို၊ ပဋိလဘတိ=ရ၏၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊ အတ္ထော=အနက်တည်း။

ဆန္ဒာဒိသု=ဆန္ဒ အစရှိကုန်သော၊ ယေဝါပနကေသု="ယေဝါပန- က"တရားတို့တွင်၊ အာဂတာ=လာကုန်သော၊ သဟဇာတာနံ=သဟဇာတ် ဖြစ်ကုန်သောတရားတို့အား၊ (ဝါ) အတူတကွဖြစ်ကုန်သောတရားတို့အား၊ သမပ္ပဝတ္တိဟေတုဘူတာ=အညီအမျှဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ယာ ဥပေက္ခာ=အကြင်ဥပေက္ခာသည်၊ အတ္ထိ=ရှိ၏၊ အယံ=ဤဥပေက္ခာ

သည်၊ တတြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာ နာမ=“တတြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာ”မည်၏။

“ဥပေက္ခာကော=လျစ်လျူရှုလျက်၊ ဝိဟရတိ=နေ၏”။ ဣတိ ဧဝံ= ဤသို့၊ အာဂတာ=လာကုန်သော၊ အဂ္ဂသုခေပိ=မြတ်သောချမ်းသာခြင်း ရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ တသ္မိံ သုခေ=ထိုမြတ်သောချမ်းသာ၌၊ အပက္ခ- ပါတဇနနိ=သုခ၊ ဒုက္ခတို့၏အဘို့၌ မကျခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော၊ ယာ ဥပေက္ခာ=အကြင်ဥပေက္ခာသည်၊ အတ္ထိ=ရှိ၏၊ အယံ=ဤဥပေက္ခာသည်၊ ဈာနုပေက္ခာ နာမ=“ဈာနုပေက္ခာ”မည်၏။

ပန=အဘို့တပါးကား၊ “ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိ=တတြမဇ္ဈတ္တ- ပေက္ခာသည် ဖြစ်စေအပ်သောသတိ၏ ထက်ဝန်းကျင်စင်ကြယ်ခြင်းရှိ သော၊ စတုတ္ထ=လေးကြိမ်မြောက် ရအပ်၊ ရောက်အပ်၊ ဝင်စားအပ်သော၊ ဈာနံ=စတုတ္ထဈာန်ကို”။ ဣတိ ဧဝံ=ဤသို့၊ အာဂတာ=လာသော၊ သဗ္ဗ- ပစ္စနိကပရိသုဒ္ဓါ=အလုံးစုံသောဆန့်ကျင်ဘက်တရားတို့မှ စင်ကြယ်သော၊ ပစ္စနိကဝုပသမနေပိ=ဆန့်ကျင်ဘက်တရားတို့၏ ငြိမ်းအေးခြင်း၌၊ အဗျာ- ပါရဘူတာ=ဗျာပါရမရှိသဖြင့်ဖြစ်သော၊ (ဝါ) ကြောင့်ကျခြင်း မရှိသဖြင့် ဖြစ်သော၊ ယာ ဥပေက္ခာ=အကြင်ဥပေက္ခာသည်၊ အတ္ထိ=ရှိ၏၊ အယံ ဥပေက္ခာ=ဤဥပေက္ခာသည်၊ ပါရိသုဒ္ဓါပေက္ခာ နာမ=“ပါရိသုဒ္ဓါပေ- က္ခာ”မည်၏။

တတ္ထ တာသု ဥပေက္ခာသု=ထိုဥပေက္ခာတို့တွင်၊ ဆဠှုပေက္ခာ စ= ဆဠှုပေက္ခာသည်လည်းကောင်း၊ ဗြဟ္မဝိဟာရပေက္ခာ စ=ဗြဟ္မဝိဟာရ- ပေက္ခာသည်လည်းကောင်း၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂပေက္ခာ စ=ဗောဇ္ဈင်္ဂပေက္ခာသည် လည်းကောင်း၊ တတြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာ စ=တတြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာသည်လည်း ကောင်း၊ ဈာနုပေက္ခာ စ=ဈာနုပေက္ခာသည်လည်းကောင်း၊ ပါရိသုဒ္ဓါပေက္ခာ စ=ပါရိသုဒ္ဓါပေက္ခာသည်လည်းကောင်း၊ အတ္ထတော=အနက်အားဖြင့်၊ (ဝါ) သရုပ်တရားကိုယ်အားဖြင့်၊ ဧကာ=တစ်ခုသော၊ တတြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာဝ- တတြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာသည်သာလျှင်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ တေန တေန

အဝတ္ထာဘေဒန=ထိုထိုသို့သော အခိုက်အတန့်အားဖြင့်၊ အဿာ အယံ
ဘေဒေါ-အကြင်အကြင်သို့သော အပြားသည်၊ ဧကဿ-တစ်ခုသော၊
သတ္တဿ=သတ္တဝါ၏၊ သတော=ထင်ရှားရှိလျက်၊ ကုမာရယုဝထေရ-
သေနာပတိရာဇာဒိဝသေန-ခလေးသူငယ်၊ လုလင်ပျို၊ မထေရ်၊ စစ်သူ
ကြီး၊ မင်း အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဘေဒေါ ဝိယ-ပြားသကဲ့သို့၊
ဘေဒေါ-အပြားသည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ တာသု=ထို
ဥပေက္ခာတို့တွင်၊ ယတ္ထ-အကြင်အရာ၌၊ ဆဠှပေက္ခာ=ဆဠှပေက္ခာသည်၊
အတ္ထိ-ရှိ၏၊ တတ္ထ-ထိုအရာ၌၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂပေက္ခာဒယော-ဗောဇ္ဈင်္ဂပေက္ခာ
အစရှိသည်တို့သည်၊ န သန္တိ-မရှိကုန်၊ ယတ္ထ ဝါ ပန-အကြင်အရာ၌ကား၊
ဗောဇ္ဈင်္ဂပေက္ခာ-ဗောဇ္ဈင်္ဂပေက္ခာသည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ တတ္ထ-ထိုအရာ၌၊
ဆဠှပေက္ခာဒယော-ဆဠှပေက္ခာအစရှိသည်တို့သည်၊ န သန္တိ-မရှိကုန်၊
ဣတိ-ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-သိအပ်ကုန်၏၊ ဧတာသံ=ထိုဆဠှပေက္ခာအစ
ရှိသည်တို့၏၊ အတ္ထတော-အနက်အားဖြင့်၊ ဧကိဘာဝေါ ယထာ=တူသော
အဖြစ်ရှိသကဲ့သို့၊ ဧတံ တထာ-ထိုအတူ၊ သင်္ခါရပေက္ခာ ဝိပဿနပေက္ခာ-
နမ္ပိ-သင်္ခါရပေက္ခာ၊ ဝိပဿနပေက္ခာတို့၏လည်း၊ အတ္ထတော-အနက်အား
ဖြင့်၊ (ဝါ) သရုပ်တရားကိုယ်အားဖြင့်၊ ဧကိဘာဝေါ-တူသည်၏အဖြစ်သည်၊
အတ္ထိ-ရှိ၏၊ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွ၊ သာ=ထိုသင်္ခါရပေက္ခာ၊ ဝိပဿနပေက္ခာသည်၊
ပညာ ဧဝ=ပညာသည်သာလျှင်တည်း၊ သာ=ထိုပညာသည်၊ ကိစ္စဝသေန-
ကိစ္စ၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဒွိဓာ=နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့်၊ ဘိဒ္ဓာ=ကွဲပြား၏၊ ဟိ
ယုတ္တံ=သင့်စွ၊ ပုရိသဿ=ယောက်ျားအား၊ သာယံ=ညနေချမ်းအခါ၌၊
ဂေဟံ=အိမ်ထဲသို့၊ ပဝိဋ္ဌံ=ဝင်ရောက်လာသော၊ သပ္ပံ=မြွေကို၊ အဇေဒဒဏ္ဍံ-
ဆိတ်ခြေထောက်နှင့်တူသော ကောက်သောနှင်တံကို၊ ဂဟေတွာ=ဆွဲတိုင်
၍၊ ပရိယေသမာနဿ=ရှာဖွေသည်ရှိသော်၊ ထုသကောဠကေ=ဖွဲ့စည်း (ဝါ)
ဖွဲ့ပုံပေါ်၌၊ နိပန္နံ=အိပ်နေသော၊ တံ သပ္ပံ=ထိုမြွေကို၊ ဒိသ္မာ=တွေ့မြင်၍၊
“သပ္ပေါ န ခေါ=မြွေဟုတ်လေသလော၊ နော သပ္ပေါ န ခေါ=မြွေမဟုတ်
လေသလော”၊ ဣတိ-ဤသို့၊ အဝလောကေန္တဿ=တစ်မိမ့်မိမ့်ကြည့်ရှုသည်
ရှိသော်၊ သောဝတ္တိကတ္တယံ=လည်ရေးသုံးဆင့်ကို၊ ဒိသ္မာ=တွေ့မြင်၍၊
နိဗ္ဗေမတိကဿ=ယုံမှားသံသယမရှိသော၊ ပုရိသဿ=ယောက်ျားအား၊

“သပ္ပေါ=မြေဟုတ်လေသလော၊ န သပ္ပေါ=မြေမဟုတ်လေသလော”၊
 ဣတိ=ဤသို့၊ ဝိစိနနေ=စုံစမ်းဆင်ခြင်ခြင်း၌၊ မဇ္ဈတ္တတာ=လျစ်လျူရှုသော
 အဖြစ်သည်၊ ဟောတိ ယထာ=ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ=ပုံစံနှိုင်းယူ ဤအတူ
 သာလျှင်၊ အာရဒ္ဓဝိပဿကဿ=အားထုတ်အပ်သောဝိပဿနာရှိသော
 ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဝိပဿနာဉာဏေန=ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့်၊ လက္ခဏတ္ထယေ=
 လက္ခဏာရေး သုံးပါးအပေါင်းတို့ကို၊ ဒိဋ္ဌေ=တွေ့မြင်အပ်သည်ရှိသော်၊
 သင်္ခါရာနံ=သင်္ခါရတရားတို့၏၊ အနိစ္စဘာဝါဒိဝိစိနနေ=အနိစ္စ၏အဖြစ်အစ
 ရှိသည်တို့ကို စုံစမ်းဆင်ခြင်ခြင်း၌၊ မဇ္ဈတ္တတာ=လျစ်လျူရှုသောအဖြစ်သည်၊
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ=ဖြစ်၏၊ အယံ ဥပေက္ခာ=ဤဥပေက္ခာသည်၊ ဝိပဿနုပေက္ခာ=၊
 “ဝိပဿနုပေက္ခာ”မည်၏။

အဇပဒေန=ဆိတ်ခြေနှင့်တူသော၊ ဒဏ္ဍကေန=နှင်တံငယ်ဖြင့်၊
 ဂါဠံ=ခိုင်မြဲစွာ၊ သပ္ပံ=မြေကို၊ ဂဟေတွာ=ကိုင်၍၊ “ကိန္တိ=အဘယ်သို့လျှင်၊
 အဟံ=ငါသည်၊ ဣမံ သပ္ပံ=ဤမြေကို၊ အဝိဟေဌေန္တော=မပင်မပန်းစေဘဲ၊
 အတ္တာနဉ္စ=မိမိကိုယ်ကိုလည်း၊ ဣမိနာ=ဤမြေဖြင့်၊ (ဝါ) ဤမြေက၊ အသံ-
 သာပေန္တော=မကိုက်စေမူ၍၊ မုဇ္ဈေယျ=လွတ်ရအံ့နည်း”၊ ဣတိ=ဤသို့၊
 မုဉ္ဇနာကာရမေဝ=လွတ်လိုသော အခြင်းအရာကိုသာလျှင်၊ ပရိယေသ-
 တော=ရှာဖွေသော၊ တဿ ပုရိသဿ=ထိုယောက်ျားအား၊ ဂဟဏေ=
 မြေကိုကိုင်ခြင်း၌၊ မဇ္ဈတ္တတာ=လျစ်လျူရှုသောအဖြစ်သည်၊ ဟောတိ ယ-
 ထာ=ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ=ပုံစံနှိုင်းယူ ဤအတူသာလျှင်၊ လက္ခဏတ္ထ-
 ယဿ=လက္ခဏာရေး သုံးပါးအပေါင်း၏၊ ဒိဋ္ဌတ္တာ=တွေ့မြင်အပ်ပြီးသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်၊ တယော=သုံးပါးကုန်သော၊ ဘဝေ=ကာမဘုံ၊ ရူပဘုံ၊ အ-
 ရူပဘုံတည်းဟူသောဘုံဘဝတို့ကို၊ အာဒိတ္ထေ ဝိယ=ရဲရဲတောက် တောက်
 လောင်သကဲ့သို့၊ ပဿတော=တွေ့မြင်သော၊ ယောဂါဝစရဿ=ယောဂီ
 ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ (ဝါ) ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားကို စီးဖြန်းအားထုတ်သောပုဂ္ဂိုလ်အား၊
 သင်္ခါရဂ္ဂဏေ=သင်္ခါရတရားတို့ကိုယူခြင်း၌၊ မဇ္ဈတ္တတာ=လျစ်လျူရှုသော
 အဖြစ်သည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ အယံ ဥပေက္ခာ=ဤဥပေက္ခာသည်၊
 သင်္ခါရုပေက္ခာ=“သင်္ခါရုပေက္ခာ”မည်၏။

ဣတိ-ဤသို့လျှင်၊ ဝိပဿနပေက္ခာယ-ဝိပဿနပေက္ခာသည်၊
သိဒ္ဓါယ-ပြည့်စုံသည်ရှိသော်၊ သင်္ခါရပေက္ခာပိ-သင်္ခါရပေက္ခာသည်လည်း၊
သိဒ္ဓါဝ-ပြည့်စုံသည်သာလျှင်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ပန တထာပိ-ထိုသို့ပင်
သင်္ခါရပေက္ခာသည် ပြည့်စုံပါသော်လည်း၊ ဝိစိနနဂဟဏေသု-စုံစမ်းဆင်
ခြင်ခြင်း၊ ယူခြင်းတို့၌၊ မဇ္ဈတ္တသင်္ခါတေန-လျစ်လျူရှုခြင်းဟု ဆိုအပ်သော၊
ဣမိနာ ကိစ္စေန-ဤကိစ္စဖြင့်၊ ဒဿ-ဤဝိပဿနပေက္ခာသည်၊ ဒွိဓာ-
နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့်၊ ဘိန္နာ-ကွဲပြား၏၊ ပန-ဆက်၍ဆိုဦးအံ့၊ ဝီရိယု-
ပေက္ခာ စ-ဝီရိယုပေက္ခာသည်လည်းကောင်း၊ ဝေဒနပေက္ခာ စ-ဝေဒန-
ပေက္ခာသည်လည်းကောင်း၊ အညမညဉ္စ-အချင်းချင်းသည်လည်းကောင်း၊
တစ်ခုသည် တစ်ခုမှလည်းကောင်း၊ အစသေသာဟိ စ-ကြွင်းကျသော
ဥပေက္ခာတို့မှလည်းကောင်း၊ အတ္ထတော-အနက်အားဖြင့်၊ (ဝါ) သရုပ်
တရား ကိုယ်အားဖြင့်၊ ဘိန္နာ ဧဝ-ကွဲပြားကုန်သည်သာလျှင်တည်း၊ ဣတိ-
ဤသို့၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ-မှတ်ထိုက်၏။

ပန-ဆက်၍ဆိုဦးအံ့၊ ဣမာသံ ဒသန္ဓမ္မိ ဥပေက္ခာနံ-ဤဆယ်ပါး
ကုန်သော ဥပေက္ခာတို့ကို၊ ဘူမိပုဂ္ဂလာဒီဝသေန-ဘုံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အစရှိသော
အားဖြင့်၊ ဝိဘာဂေါ-ဝေဘန်ခြင်းကို၊ တတ္ထ တတ္ထ-ထိုထိုကျမ်းတို့၌၊ ဝုတ္တ-
နယေနေဝ-ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-သိအပ်၏၊
ဣတိ-ဤသို့၊ ဒဿန္တော-ပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ “ဧဝမယံ ဒသဝိဇာပိ”တိ
အာဒိ-“ဧဝမယံ ဒသဝိဇာပိ”အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟ-ဆိုပြီ၊
တတ္ထ တသ္မိ ဝစနေ-“ဧဝမယံ ဒသဝိဇာပိ”အစရှိသော ထိုစကားရပ်၌၊
ဘူမိပုဂ္ဂလစိတ္တာရမ္ပဏတောတိ-ကား၊ “ဆဠှဂုံပေက္ခာ ကာမာဝစရာ၊
ဗြဟ္မဝိဟာရပေက္ခာ ရူပါဝစရာ”တိ ဧဝမာဒိနာ-“ဆဠှဂုံပေက္ခာ ။ ပ ။
ရူပါဝစရာ”အစရှိသော ဤစကားရပ်ဖြင့်၊ ဘူမိတော-ဘုံအားဖြင့်လည်း
ကောင်း၊ “ဆဠှဂုံပေက္ခာ ခိဏာသဝသေဝ၊ ဗြဟ္မဝိဟာရပေက္ခာ တိဏ္ဍမ္ပိ
ပုထုဇ္ဇနသေက္ခာသေက္ခာနံ”န္တိ ဧဝမာဒိနာ-“ဆဠှဂုံပေက္ခာ ။ ပ ။ ပုထုဇ္ဇနာ-
သေက္ခာသေက္ခာနံ”အစရှိသော ဤစကားရပ်ဖြင့်၊ ပုဂ္ဂလတော စ-ပုဂ္ဂိုလ်

အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ “ဆဠှုပေက္ခာ သောမနဿုပေက္ခာသဟဂတ-
 စိတ္တသမ္ပယုတ္တာ”တိ အာဒိနာ=“ဆဠှုပေက္ခာ ။ ပ ။ စိတ္တသမ္ပယုတ္တံ”အစ
 ရှိသော ဤစကားရပ်ဖြင့်၊ စိတ္တတော စ=စိတ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊
 “ဆဠှုပေက္ခာ ဆဠှာရမ္ပဏာ၊ ဗြဟ္မဝိဟာရပေက္ခာ ဓမ္မာရမ္ပဏာ”တိ အာ-
 ဒိနာ=“ဆဠှုပေက္ခာ ။ ပ ။ ဓမ္မာရမ္ပဏံ” အစရှိသော ဤစကားရပ်ဖြင့်၊
 အာရမ္ပဏတော စ=အာရုံအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ ခန္ဓ-
 သင်္ဂဟဧကက္ခဏကုသလတ္တိကသင်္ခေပဝသေနာတိ=ကား၊ “ဝေဒန-
 ပေက္ခာ=ဝေဒနပေက္ခာကို၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓေန=ဝေဒနာက္ခန္ဓာဖြင့်၊ သင်္ဂဟိတာ-
 သိမ်းယူရေတွက်အပ်၏၊ ဣတရာ=ဝေဒနပေက္ခာမှတပါးတခြားကုန်သော၊
 နဝ=ကိုးပါးကုန်သော ဥပေက္ခာတို့ကို၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓေန=သင်္ခါရက္ခန္ဓာဖြင့်၊
 သင်္ဂဟိတာ=သိမ်းယူရေတွက်အပ်ကုန်၏”၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ခန္ဓသင်္ဂဟ-
 ဝသေန=ခန္ဓာဖြင့် သိမ်းယူရေတွက်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဟောတိ-
 ဖြစ်၏။ ဆဠှုပေက္ခာ၊ ဗြဟ္မဝိဟာရ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂ၊ ဈာန၊ ပါရိသုဒ္ဓိ၊ တတြမဇ္ဈတ္တ-
 ပေက္ခာ စ=ဆဠှုပေက္ခာ၊ ဗြဟ္မဝိဟာရပေက္ခာ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂပေက္ခာ၊ ဈာန-
 ပေက္ခာ၊ ပါရိသုဒ္ဓိပေက္ခာ၊ တတြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာတို့သည်လည်း၊ အတ္ထတော-
 တရားကိုယ်အားဖြင့်၊ ဧကာ=တစ်ခုတည်းသည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ တသ္မာ-
 ထို့ကြောင့်၊ ဧကက္ခဏေ=တစ်ဧကတည်း၌၊ တာသု=ထိုဥပေက္ခာတို့တွင်၊
 ဧကာယ=တစ်ခုသည်၊ သတိ=ရှိလတ်သော်၊ ဣတရာ=ဤဥပေက္ခာတို့မှ
 တပါးတခြားသော ဥပေက္ခာတို့သည်၊ န ဟောန္တိ=မဖြစ်ကုန်၊ တထာ=ထို
 အတူ၊ သင်္ခါရပေက္ခာဝိပဿနပေက္ခာပိ=သင်္ခါရပေက္ခာ၊ ဝိပဿနပေက္ခာ
 တို့ကိုလည်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ=သိအပ်ကုန်၏၊ ဝေဒနာဝီရိယုပေက္ခာနံ=ဝေဒန-
 ပေက္ခာ၊ ဝီရိယုပေက္ခာတို့၏၊ ဧကက္ခဏေ=တစ်ဧကတည်း၌၊ ဥပ္ပတ္တိ=ဖြစ်
 ခြင်းသည်၊ သိယာ=ဖြစ်ရာ၏၊ ဣတိ=ဧဝံ=ဤသို့၊ ဧကက္ခဏဝသေန=
 ဧကက္ခဏ၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ ဆဠှုပေက္ခာ=ဆဠှုပေက္ခာ
 သည်၊ အဗျာကတာ=အဗျာကတသည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ ဗြဟ္မဝိဟာရ-
 ပေက္ခာ=ဗြဟ္မဝိဟာရပေက္ခာ=ဗြဟ္မဝိဟာရပေက္ခာသည်၊ ကုသလာဗျာက-
 တာ=ကုသိုလ်၊ အဗျာကတတို့သည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ သေသာ=ဆဠှု-
 ပေက္ခာ၊ ဗြဟ္မဝိဟာရပေက္ခာတို့မှ ကြွင်းကျန်သော ဥပေက္ခာတို့သည်၊

တထာ=တို့အတူ ကုသိုလ်၊ အဗျာကတတို့သည်၊ ဟောန္တိ=ဖြစ်ကုန်၏၊ ပန=ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့၊ ဝေဒနုပေက္ခာ=ဝေဒနုပေက္ခာသည်၊ အကုသလာပိ=အကုသိုလ်သည်လည်း၊ သိယာ=ဖြစ်၏၊ ဧဝံ=ဤသို့၊ ကုသလတ္တိကဝသေန=ကုသလတ္တိက၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ=သိအပ်ကုန်၏၊ ဒသပိ=ဆယ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဧတာ ဥပေက္ခာ=ဤဥပေက္ခာတို့သည်၊ သင်္ခေပတော=အကျဉ်းသင်္ခေပအားဖြင့်၊ ဝီရိယ၊ ဝေဒနာ၊ တတြမဇ္ဈတ္တတာ၊ ဉာဏဝသေန=ဝီရိယ၊ ဝေဒနာ၊ တတြမဇ္ဈတ္တတာ၊ ဉာဏ်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ စတ္တာရောဝ=လေးပါးသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ=တရားတို့သည်၊ ဟောန္တိ=ကုန်၏၊ ဣတိ ဧဝံ=ဤသို့၊ သင်္ခေပဝသေန=သင်္ခေပ၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ=သိအပ်ကုန်၏။

ဣဒါနိ ဣမသ္မိံ ကာလေ=ဤယခုအခါ၌၊ ဣဓ=ဤတတိယဈာန်၌၊ အဓိပ္ပေတာယ=အလိုရှိအပ်သော၊ ဈာနုပေက္ခာယ=ဈာနုပေက္ခာ၏၊ လက္ခဏာဒိ=လက္ခဏာ အစရှိသည်ကို၊ နိဒ္ဒါရေတွာ=ထုတ်ဆောင်၍၊ ဒသေသန္တော=ပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ “လက္ခဏာဒိတော ပနာ”တိ အာဒိ=“လက္ခဏာဒိတော ပန”အစရှိသောစကားရပ်ကို၊ အာဟာ=မိန့်ဆိုပြီ၊ တတ္ထ တသ္မိံ ဝစနေ=“လက္ခဏာဒိတော ပန”အစရှိသောထိုစကားရပ်၌၊ အနာဘောဂရသာတိ=ကား၊ ပဏီတသုခေ=မွန်မြတ်သော ချမ်းသာသည်၊ သတိပရိပါသော်လည်း၊ တသ္မိံ ပဏီတသုခေ=ထိုမွန်မြတ်သောချမ်းသာ၌၊ အဝနတိပဋိပက္ခာကိစ္စာ=နှလုံးမသွင်းခြင်းဟူသော ဆန့်ကျင်ဘက် ကိစ္စရှိ၏၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊ အတ္ထော=အနက်တည်း၊ အဗျာပါရာပစ္စုပဋ္ဌာနာတိ=ကား၊ သုခပါရမိပ္ပတ္တိယံ=သုခပါရမိသို့ ရောက်ခြင်း၌၊ တသ္မိံ သုခေ=ထိုချမ်းသာသည်၊ သတိပရိပါသော်လည်း၊ အဗျာဝဋ္ဋာ=ကြောင့်ကျခြင်းမရှိသည်၊ ဟုတွာ=ဖြစ်၍၊ ပစ္စုပတိဋ္ဌတိ=ရှေးရှုထင်လာတတ်၏၊ ဝါတနည်းကား၊ သမ္ပယုတ္တာနံ=သမ္ပယုတ်တရားတို့အား၊ တတ္ထ=ထိုချမ်းသာ၌၊ အဗျာပါရံ=ကြောင့်ကျခြင်းမရှိခြင်းကို၊ ပစ္စုပဋ္ဌပေတိ=ရှေးရှုထင်လာတတ်၏၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊ အတ္ထော=အနက်တည်း၊ သမ္ပယုတ္တာနံ=သမ္ပ-

ယုတ်တရားတို့အား၊ ခေါ်ဘဉ္စ=ခြောက်ခုးခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဥပ္ပိလ-
 ဝဉ္စ=ပေါ်လွင်ထင်ရှားခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ အာဝဟန္တေဟိ=ရွက်ဆောင်
 ကုန်သော၊ ဝိတက္ကဒီဟိ=ဝိတက် အစရှိသည်တို့သည်၊ အဘိဘူတတ္တာ=
 လွမ်းမိုးအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် (ဝါ) နှိပ်စက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်
 ဟတ္ထ=ထိုပဌမဈာန်၊ ဒုတိယဈာန်တို့၌၊ တတြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာယ=တတြမဇ္ဈ-
 တ္တပေက္ခာ၏၊ ကိစ္စ=ကိစ္စသည်၊ အပရိဗျတ္တံ=မထင်ရှား၊ ဣဓ=ဤတတိယ
 ဈာန်၌၊ တဒဘာဝတော=ထိုဝိတက်အစရှိသည်မရှိသောကြောင့်၊ ပရိဗျတ္တံ=
 ထင်ရှား၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ အပရိဗျတ္တကိစ္စတောတိ=“အပရိ-
 ဗျတ္တကိစ္စတော”ဟူ၍၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ တေနော=ထို့ကြောင့်သာလျှင်၊
 “အပရိဗျတ္တံ ဟိ”တိ အာဒိ=“အပရိဗျတ္တံ ဟိ”အစရှိသောစကားရပ်ကို၊
 အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ။

ဣဒါနိ သတော စ သမ္ပဇာနောတိ ဧတ္ထ=“ဣဒါနိ သတော
 သမ္ပဇာနော”ဟူသော ဤပါဠိရပ်၌၊ “ဝုစ္စတိ”တိ=“ဝုစ္စတိ”ဟူ၍၊ အဇ္ဈာဟရိ-
 တဗ္ဗံ=တဖန်ဆောင်အပ်၏၊ သရတိတိ ဣမိနာ=“သရတိ”ဟူသောဤ
 ပါဠိရပ်ဖြင့်၊ သတောတိ ပဒဿ=“သတော”ဟူသောပုဒ်၏၊ ကတ္တုသာဓန-
 တံ=ကတ္တုသာဓန၏အဖြစ်ကို၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ သမ္ပဇာနောတိတိ=တား၊
 သမ္ပဒေဝ=ကောင်းစွာသာလျှင်၊ ပဇာနာတိ=အပြားအားဖြင့် သိတတ်၏၊
 ပုဂ္ဂလေနာတိ=ကား၊ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနေန=ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနာဒေသနာတော်ဖြင့်၊
 (ဝါ) ပုဂ္ဂိုလ်လျှင်တည်ရာရှိသော ဒေသနာတော်ဖြင့်၊ ဧတိဿာ=ထိုသတိ
 အား၊ သရဏံ=အောင်းမေ့ခြင်းဟူသော၊ စိန္တနံ=ကြံစည်ခြင်းဟူသော၊ ဥပ-
 ဌာနံ=ရှေးရှုထင်လာခြင်းဟူသော၊ လက္ခဏံ=လက္ခဏာသည်၊ အတ္ထိ=ရှိ၏၊
 ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ သာ သတိ=ထိုသတိသည်၊ သရဏလက္ခဏာ=
 “သရဏလက္ခဏာ”မည်၏၊ ဧတိဿာ သတိယာ=ဤသတိအား၊ သမ္ပု-
 သာနပဋိပက္ခော=မေ့လျော့ခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော၊ အသမ္ပုဿ-
 နံ=မမေ့မလျော့ခြင်းဟူသော၊ ကိစ္စံ=ကိစ္စသည်၊ အတ္ထိ=ရှိ၏၊ ဣတိ တသ္မာ=
 ထို့ကြောင့်၊ သာ သတိ=ထိုသတိသည်၊ အသမ္ပုဿနရသာ=“အသမ္ပု-

သာနရသာ"မည်၏။ ကိလေသေဟိ=ကိလေသာတို့မျှ၊ အာရက္ခာ=အစောင့်
 အရှောက်သည်၊ ဟုတ္တာ=ဖြစ်၍၊ ပစ္စုပတိဌတိ=ရှေးရှုတည်တတ်၏၊ ဝါ-
 တနည်းကား၊ တတော=ထိုကိလေသာတို့မျှ၊ အာရက္ခံ=အစောင့်အရှောက်
 ကို၊ ပစ္စုပဌပေတိ=ရှေးရှုတည်စေတတ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ သာ
 သတိ=ထိုသတိသည်၊ အာရက္ခပစ္စုပဌာနာ=အာရက္ခပစ္စုပဌာနာ"မည်
 ၏၊ ဧတဿ=ဤသမ္ပဇာနအား၊ အသမ္ပယုနံ=မတွေဝေခြင်းသည်၊ သမ္ပ-
 ဒေဝ=ကောင်းစွာသာလျှင်၊ ပဇာနနံ=အပြားအားဖြင့် သိခြင်းသည်၊ အတ္ထိ-
 ရှိ၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ သော သမ္ပဇာနော=ထိုသမ္ပဇာနသည်၊
 အသမ္ပောဟလက္ခဏံ=အသမ္ပောဟလက္ခဏာ"မည်၏၊ ဝါ=တနည်း
 ကား၊ သမ္ပောဟပဋိပက္ခော=တွေဝေခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော၊
 အသမ္ပောဟော=မတွေဝေခြင်းဟူသော၊ လက္ခဏံ=လက္ခဏာသည်၊ အတ္ထိ-
 ရှိ၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ သော သမ္ပဇာနော=ထိုသမ္ပဇာနသည်၊
 အသမ္ပောဟလက္ခဏံ="အသမ္ပောဟလက္ခဏာ"မည်၏၊ တိရုဏံ
 ကိစ္စဿ ပါရဂမနံ=တဘက်ကမ်းသို့ ကူးမြောက်ခြင်းတည်း၊ ပဝိစယော-
 စုံစမ်းဆင်ခြင်ခြင်း၊ ဝိမံသာ=စုံစမ်းဆင်ခြင်ခြင်း၊ ကာမံ=စင်စစ်ဧကန် အမှန်
 အားဖြင့်၊ ဥပစာရဇ္ဈာဒိ=ဥပစာရဇ္ဈာန် အစရှိသည်ကို၊ ဥပါဒါယ=စွဲမှီသမှု
 အကြောင်းပြု၍၊ "ဩဠာရိကတ္တာ ပန တေသံ ဈာနံ"န္တိ="ဩဠာရိ-
 ကတ္တာ ပန တေသံ ဈာနံ"ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ သာ စ ဩဠာရိက-
 တာ=ထိုရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသောအဖြစ်ကိုလည်း၊ ဝိတက္ကာဒိထူလင်္ဂတာ-
 ယ=ဝိတက်အစရှိသော ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသော အင်္ဂါ၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝေဒိ-
 ဟဗ္ဗာ=သိအပ်ကုန်၏၊ "ဗဟုစေတသိကတာယာ"တိ စ="ဗဟုစေတသိ-
 ကတာယ"ဟူ၍လည်း၊ ကေစိ=အချို့သော ဆရာတို့သည်၊ ဝဒန္တိ=ဆိုကြ
 ကုန်၏၊ ဘူမိယံ ဝိယ ပုရိသဿာတိ=ကား၊ ပုရိသဿ=ယောက်ျား၏၊
 ဂတိ ဝိယ=လားရောက်ခြင်းကဲ့သို့၊ ဣတိ ဣဒံ အတ္ထဇာတံ=သည်၊ (ဝါ)
 ကို၊ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော=သည်၊ (ဝါ) သည်၊ ဟောတိ=၏၊ ဂတိ သုခါ ဟောတိ
 တိ=ကား၊ တေသု ဈာနေသု=ထိုဈာန်တို့တွင်၊ ဂတိ=လားရောက်ခြင်းသည်၊
 သုခါ=လွယ်ကူသည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ အဗျတ္တံ တတ္ထ သတိသမ္ပဇည-
 ကိစ္စန္တိ=ကား၊ "ဣဒံ နာမ ဒုက္ကရံ=ဤမည်သော ပြုနိုင်ခဲခြင်းကို၊ ကရိယံ-

တိ=ပြုအပ်၏။ ဣတိ=ဤသို့၊ ဝတ္ထုဗ္ဗဿ=ဆိုအပ်သည်၏၊ အဘာဝတော=မရှိခြင်းကြောင့်၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ ဩဠာရိကင်္ဂပုဟာနေန ပန သုခုမတ္တာတိ=ကား၊ အယံ=ဤဆိုအပ်လတံသည်ကား၊ အတ္ထော=အနက်တည်း၊ ကာမံ=စင်စစ်၊ ဒုတိယဇ္ဈာနေပိ=ဒုတိယဈာန်၌လည်း၊ သမ္ဘဝတိ=ဖြစ်သင့်၏၊ တထာ=ထိုမှတပါး၊ ယေဘုယျေန=များသောအားဖြင့်၊ အဝိပ္ပယောဂိဘာဝေန=မကွေမကွာသော ဖြစ်ခြင်းဖြင့်၊ ဝတ္ထုမာနေသု=ဖြစ်ကုန်သော၊ ပီတိသုခေသု=ပီတိ၊ သုခတို့တွင်၊ ပီတိသင်္ခါတဿ=ပီတိဟုဆိုအပ်သော၊ ဩဠာရိကင်္ဂဿ=ရန်ရင်းသောအင်္ဂါကို၊ ပဟာနေန=ပယ်ခြင်းကြောင့်၊ သုခုမတာယ=သိမ်မွေ့နူးညံ့သောအားဖြင့်၊ ဣဓ=ဤတတိယဈာန်၌၊ သာတိယော=အလွန်အကဲနှင့်တကွဖြစ်သော၊ သတိပညာဗျာပါရော=သတိ၊ ပညာ၊ ဗျာပါရသည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ ပုရိသဿာတိ အာဒိ=“ပုရိသဿာ”အစရှိသောစကားရပ်ကို၊ အာဟ=ပြီ၊ ဓေနံ=နို့ရည်ကို၊ ပိဝတိ=သောက်စို့တတ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ ဓေနုပဂေါ=“ဓေနုပဂ”မည်၏၊ ဓေနုယာ=နွားမ၏၊ ဓေနံ=နို့ရည်ကို၊ ပိဝန္တော=သောက်စို့သော၊ ဣတိ ဣဒံ အတ္ထဇာတံ=သည်၊ (ဝါ) ကို၊ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော=သည်၊ (ဝါ) သည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ ပုနဒေဝ ပီတိ ဥပဂစ္ဆေယျာတိ=ကား၊ ဟာနဘာဂိယံ=ယုတ်သောအဘို့၌၊ ဈာနံ=ဈာန်သည်၊ သိယာ=ဖြစ်ရာ၏၊ ဒုတိယဇ္ဈာနေမေဝ=ဒုတိယဈာန်သည်သာလျှင်၊ သမ္ပဇေယျ=ပြည့်စုံရာ၏၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊ အတ္ထော=အနက်တည်း၊ တေန=ထို့ကြောင့်၊ “ပီတိသမ္ပယုတ္တမေဝ သိယာ”တိ=“ပီတိသမ္ပယုတ္တမေဝ သိယာ”ဟူ၍၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ဣဒဉ္စ အတိမဓုရံ သုခန္တိ=ကား၊ တတိယဇ္ဈာနေ=တတိယဈာန်၌၊ သုခံ=သုခကို၊ သန္တာယ=ရည်ရွယ်၍၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ အဿ=ထိုတတိယဈာန်အား၊ အတိမဓုရတာယ=အလွန်မြတ်သည်၏အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပဟာသောဒဂျသဘာဝါယ=ပဟာသောဒဂျ၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ (ဝါ) အလွန်နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သောအဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပီတိယာ=ပီတိ၏၊ အဘာဝေန=မရှိသော အဖြစ်ကိုသာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ=သိအပ်ကုန်၏၊ ဣဒန္တိ=ကား၊ “သတော သမ္ပဇာနော”တိ ပဒဒ္ဒယံ=“သတော သမ္ပဇာနော”ဟူသော ပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်းကို။

သုခဉ္စ ကာယေန ပဋိသံဝေဒေသိန္တိ ဧတ္ထ ပါဠိယံ။ “သုခဉ္စ
 ကာယေန ပဋိသံဝေဒေသိ” ဟူသော ဤပါဠိရပ်၌၊ အာဘောဂေန-
 နှလုံးသွင်းခြင်းနှင့်၊ ဝိနာ-ကင်း၍၊ သုခပဋိသံဝေဒနာ-သုခကို ခံစားခြင်း
 သည်၊ ကထံ-အဘယ်သို့နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝဒေယျ-ပြောဆိုငြားအံ့၊
 ဣတိ တသွာ-ထို့ကြောင့်၊ “ကိဉ္ဇာပီ”တိ အာဒိ-“ကိဉ္ဇာပီ”အစရှိသော
 စကားရပ်ကို၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ၊ ယသွာ-အကြင်ကြောင့်၊ တဿ-ထိုတတိ-
 ယဇ္ဈာနသမဂ္ဂီပုဂ္ဂိုလ်အား၊ နာမကာယေန-တတိယဈာန်စိတ္တုပ္ပါဒ်တည်း
 ဟူသော နာမကာယနှင့်၊ သမ္ပယုတ္တံ-ယှဉ်သော၊ သုခံ-သုခသည်၊ အတ္ထိ-
 ရှိ၏၊ တသွာ-ထို့ကြောင့်၊ တမတ္ထံ-ထိုအနက်ကို၊ ဒဿန္တော-ပြလိုသည်ဖြစ်
 ၍၊ “သုခဉ္စ ကာယေန ပဋိသံဝေဒေသိ”န္တိ-“သုခဉ္စ ကာယေန ပဋိသံဝေဒေ-
 သိ”ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ယောဇေတဝ္ဗံ-ယှဉ်စေအပ်၏၊
 အယံ ပန-ဤဆိုအပ်လတံသည်ကား၊ ဧတ္ထ-“သုခဉ္စ ကာယေန ပဋိသံဝေ-
 ဒေသိ”ဟူသောဤပါဠိရပ်၌၊ သင်္ခေပတ္ထော-အကျဉ်းသင်္ခေပအနက်တည်း၊
 “သုခံ-တတိယဈာန်ချမ်းသာကို၊ ဝေဒယာမိ-ခံစားအံ့”၊ ဣတိ ဧဝံ-ဤသို့၊
 အာဘောဂေန-နှလုံးသွင်းခြင်းသည်၊ အသတိပိ-မရှိပါသော်လည်း၊ နာမ-
 ကာယေန-တတိယဈာန်စိတ္တုပ္ပါဒ်တည်းဟူသောနာမကာယဖြင့်၊ စေတ-
 သိကသုခံ-စေတသိကသုခကိုလည်းကောင်း၊ ကာယိကသုခဟေတုရူပ-
 သမုဋ္ဌာပနေန-ကာယိကသုခ၏အကြောင်းဖြစ်သောရုပ်ကိုဖြစ်သောအား
 ဖြင့်၊ ကာယိကသုခဉ္စ-ကာယိကသုခကိုလည်းကောင်း၊ ဈာနသမဂ္ဂီ-တတိ-
 ယဈာန်နှင့် ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ပဋိသံဝေဒေတိ-ခံစား၏၊ ဣတိ-ဤ
 သို့၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏၊ တဿာံတိ-ကား၊ ဧဝံနသမဂ္ဂီနော-တတိယဈာန်
 နှင့် ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ယံ ဝါ တံ ဝါတိ-ကား၊ ယံ ဝါ တံ ယထာ-
 ဝုတ္တံ-အကြင်အကြင် ဆိုအပ်သော၊ နာမကာယသမ္ပယုတ္တံ-တတိယဈာန်
 စိတ္တုပ္ပါဒ်ဟူသော နာမကာယနှင့်ယှဉ်သော၊ သုခံ-စေတသိကသုခကို၊
 တံ သပုဋ္ဌာနေနာတိ-ကား၊ တတော သမုဋ္ဌာနေန-ထိုသုခဝေဒနာကြောင့်
 ဖြစ်သော၊ အတိပဏီတေန-အလွန်မွန်မြတ်သော၊ ရူပေန-စိတ္တရုပ်နှင့်၊
 အဿ တတိယဇ္ဈာနသမဂ္ဂီနော-ထိုတတိယဈာန်နှင့် ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်
 အား၊ ရူပကာယော-ရူပကာယကို၊ ယသွာ-အကြင်ကြောင့်၊ ဖုဋ္ဌော-တွေ့

ထိအပ်၏။ တသွာ•ထို့ကြောင့်၊ ဧတမတ္ထံ•ဤအနက်ကို၊ ဒသေသန္တော•ပြ
 လိုသည်ဖြစ်၍၊ ဣတိ•ဤသို့၊ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ•စပ်ယှဉ်အပ်၏။ ယဿာတိ•
 ကား၊ ရူပကာယံဿ•ရူပကာယ၏၊ ဖုဋ္ဌတ္တာတိ•ကား၊ ဗျာပိတတ္တာ•ပြန့်န့်
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဣတိ အယံ•ဤသည်ကား၊ အတ္ထော•အနက်
 တည်း၊ ဟိ ယုတ္တံ•သင့်စွ၊ ဥဒကေန•ရေဖြင့်၊ ဖုဋ္ဌသရီရဿ•ပြန့်န့်သော
 ခန္ဓာကိုယ်၏၊ တာဒိသော•ထိုသို့သဘောရှိသော၊ နာတိပစ္စနိကေ•မပြန့်
 လွင့်သော၊ ဝါတာဒိ•လေအစရှိသော၊ ဟေဋ္ဌဗ္ဗေ•အတွေ့အထိကို၊ ဖုဋ္ဌေ•
 တွေ့ထိအပ်သည်ရှိသော်၊ သုခံ•ချမ်းသာခြင်းသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ယထာ•ဖြစ်
 သကဲ့သို့၊ ဧဝံ တထာ•ထိုအတူ၊ ဧတေဟိ ဈာနစိတ္တသမုဋ္ဌိတေဟိ•ထိုဈာန်
 စိတ်တို့ကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော၊ ရူပေဟိ•ရုပ်တို့ဖြင့်၊ ဖုဋ္ဌသရီရဿ•တွေ့ထိ
 အပ်သောခန္ဓာကိုယ်၏၊ ဈာနာ ဝုဋ္ဌိတောတိ•ကား၊ ဈာနာ•တတိယဈာန်မှ၊
 ဝုဋ္ဌိတောပိ•ထပါသော်လည်း၊ သုခံ ပဋိသံဝေဒေယျာတိ•ကား၊ စိတ္တသမု-
 ဋ္ဌိတရူပေဟိ•စိတ်သည်ဖြစ်စေအပ်သောရုပ်တို့မှ၊ အဝသေသတိသမုဋ္ဌိတ-
 ရူပသယံဋ္ဌနေန•ကြွင်းကျန်သော သုံးပါးသောသမုဋ္ဌာန်ရုပ်၏ထိပါးခြင်းဟူ
 သော၊ ဥပ္ပန္နကာယဝိညာဏေန•ဖြစ်သော ကာယဝိညာဏ်ဖြင့်၊ ကာယိ-
 ကံ•ကာယိကဖြစ်သော၊ ခန္ဓာကိုယ်ကို စွဲမှီ၍ဖြစ်သော၊ သုခံ•ချမ်းသာခြင်းကို၊
 ပဋိသံဝေဒေယျ•ခံစားရာ၏၊ ဧတမတ္ထန္တိ•ကား၊ ဝုတ္တနယေန•ဆိုအပ်ခဲ့ပြီး
 သောနည်းဖြင့်၊ စေတသိကကာယိကသုခပဋိသံဝေဒနသင်္ခါတံ•စေတသိ-
 ကသုခ၊ ကာယိကသုခကို ခံစားခြင်းဟုဆိုအပ်သော၊ အတ္ထံ•အနက်တို့။

ယန္တိ“ယံ”ဟူသည်ကား၊ ဟေတုအတ္ထေ•ဟိတ်အနက်၌၊ နိပါ-
 ဟော•နိပါတ်ပုဒ်တည်း၊ ယသွာ•အကြင်ကြောင့်၊ ဣတိ အယံ•ဤသည်
 ကား၊ အတ္ထော•အနက်တည်း၊ တေန•ထို့ကြောင့်၊ “ယံ ဈာနဟေတု”
 တိ•“ယံ ဈာနဟေတု”ဟူ၍၊ အာဟ•မိန့်ဆိုပြီး၊ အာစိက္ခန္တိတိ အာဒိနိ•
 “အာစိက္ခန္တိ”အစရှိကုန်သော၊ ပဒါနိ•ပုဒ်တို့သည်၊ ကိတ္တနတ္တာနိ•ချီးမွမ်း
 ခြင်းအနက်ရှိကုန်၏၊ ဣတိ ဣမိနာ အဓိပ္ပါယေန•ဤသို့သော အဓိပ္ပါယ်
 ဖြင့်၊ “ပသံသန္တိတိ အဓိပ္ပါယော”တိ•“ပသံသန္တိတိ အဓိပ္ပါယော”

ဟူ၍၊ အာဟာမိန်ဆိုပြီ၊ ကိန္နိတိ-“ကိန္နိ”ဟူသည်ကား၊ ပသံသနာကာရ-
ပုတ္တာချီမွမ်းသောအခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သောအမေးပုတ္တာတည်း၊ သုခ-
ပါရိမိပွတ္တေတိ-ကား၊ သုခဿချမ်းသာခြင်း၏၊ ပရမံမြတ်သော၊ ပရိ-
ယန္တံအထက်သို့၊ ပတ္တေရောက်သော၊ သုခါဘိသင်္ဃေနာတိ-ကား၊ သုခ-
သို့ချမ်းသာခြင်း၌၊ အာလယေနတပ်မက်သဖြင့်၊ ဧဒိသေသုဤသို့
သဘောရှိကုန်သော၊ ဌာနေသုအရာဌာနတို့၌၊ သတိဂ္ဂဟဏောနေဝသတိ
ကိုယူသဖြင့်သာလျှင်၊ သမ္ပဇညမ္ပိသမ္ပဇညကိုလည်း၊ ဂဟိတံယူအပ်သည်၊
ဟောတိဖြစ်၏၊ ဣတိဤသို့၊ ဣမ ဣမိဿံ ပါဠိယံဤပါဠိတော်၌၊
သတိ ဧဝသတိကိုသာလျှင်၊ ဂဟိတတ္တာယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊
ဧဝံဤသို့၊ ဥပဋ္ဌိတာသတိတာယ သတိမာ ဣစ္စေဝ-“ဥပဋ္ဌိတာသတိ-
တာယ သတိမာ”ဟူ၍သာလျှင်၊ ဝုတ္တံဟောတော်မူအပ်၏၊ သမ္ပဇာနော
တိ-ကား၊ ဟေဌာအောက်၌၊ ဝုတ္တတ္တာ ဝါဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်
တည်း၊ အသံကိလိဋ္ဌန္တိ-ကား၊ ကိလေသေဟိကိလေသာတို့ဖြင့်၊ အဿမ္ပိ-
ဿတ္တာမရောနှောသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အသံကိလိဋ္ဌံ-“အသံကိလိဋ္ဌံ”
မည်၏၊ ဈာနက္ခယောဇာနိဗ္ဗာန်၊ နိပ္ပရိယာယတောပရိယာယ်မဟုတ်
မူချတိုက်ရိုက်အားဖြင့်၊ စေတသိကသုခမေဝစေတသိကသုခကိုသာလျှင်၊
လဗ္ဘတိရအပ်၏၊ ဣတိ တသွာထို့ကြောင့်၊ “သုခံ နာမကာယေန
ပဋိသံဝေဒေတိ”တိ-“သုခံ နာမကာယေန ပဋိသံဝေဒေတိ”ဟူ၍၊
ဝုတ္တံဟောတော်မူအပ်၏၊ တတိယန္တိ ဂဏနာနုပုဗ္ဗတော တတိယန္တိ
အာဒိတတိယန္တိ ဂဏနာနုပုဗ္ဗတော တတိယံ”အစရှိသောစကားရပ်
ကို၊ ဟေဌာအောက်၌၊ ဝုတ္တနယာနုသာဓရေနဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းကို
အစဉ်မှီးသဖြင့်သာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗံသိအပ်၏။

တတိယဇ္ဈာနကထာ နိဋ္ဌိတာ။

“စတုတ္ထဇ္ဈာနကထာ”

“ပုဗ္ဗေဝါ”တိ-“ပုဗ္ဗေဝ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တတ္တာ=ဟောတော်မူအပ်သည် ဟုအဖြစ်ကြောင့်၊ “ကဒါ ပန နေသံ ပဟာနံ ဟောတိ”တိ-“ကဒါ ပန နေသံ ပဟာနံ ဟောတိ”ဟူ၍၊ (ဝါ) ဟူသော၊ စောဒနံ-စောဒနာ ခြင်းကို၊ သမုဋ္ဌာပေတွာ-ဖြစ်စေ၍၊ “စတုန္တံ ဈာနာနံ ဥပစာရက္ခဏေ” တိ-“စတုန္တံ ဈာနာနံ ဥပစာရက္ခဏေ”ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီး၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-သိအပ်၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ သမ္ပန္နော-ပုဒ်တို့၏စပ်ယှဉ် ခြင်းကို၊ ကာတဗ္ဗော-ပြုအပ်၏၊ ပဟာနက္ခမေန အဝုတ္တာနန္တိ ဧတ္ထ ပဒေ- “ပဟာနက္ခမေန အဝုတ္တာနံ”ဟူသောဤပုဒ်၌၊ ပဟာနက္ခမော နာမ- ကား၊ ပဟာယကဓမ္မာနံ-ပဟာယကတရားတို့၏၊ (ဝါ) ပယ်တတ်ကုန်သော တရားတို့၏၊ ဥပ္ပတ္တိပဋိပါဋိ-ဖြစ်သောအစဉ်တည်း၊ တေန-ထိုပယ်တတ် ကုန်သောတရားတို့၏အစဉ်ဖြင့်၊ ဝုစ္စမာနေ ပန-ဆိုအပ်သော်ကား၊ “ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ သုခံ သောမနဿံ”န္တိ-“ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ သုခံ သောမနဿံ” ဟူ၍၊ ဝတ္တဗ္ဗံ-ဆိုအပ်သည်၊ သိယာ-ဖြစ်ရာ၏၊ ကသ္မာ-အဘယ်ကြောင့်၊ ဣတော-ဤပဟာယကတရားတို့၏အစဉ်မှ၊ (ဝါ) ဤပယ်တတ်ကုန်သော တရားတို့၏အစဉ်မှ၊ အညထာ-တပါးတခြားကုန်သောအစဉ်ဖြင့်၊ ဝစနံ- ဆိုခြင်းသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်သနည်း ?၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝဒေယျ-ပြောဆိုငြား အံ၊ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ “ဣန္ဒြိယဝိဘဏ်”တိ အာဒိ-“ဣန္ဒြိယ- ဝိဘဏ်”အစရှိသောစကားရပ်ကို၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီး၊ ဥဒ္ဓေသက္ခမေနာ တိ-ကား၊ “သုခိန္ဒြိယံ ဒုက္ခိန္ဒြိယံ သောမနဿိန္ဒြိယံ ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ”န္တိ- “သုခိန္ဒြိယံ ဒုက္ခိန္ဒြိယံ သောမနဿိန္ဒြိယံ ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ”ဟူ၍၊ ဣတိ ဧဝံ- ဤသို့၊ ပဝတ္ထဥဒ္ဓေသက္ခမေန-ဖြစ်သောဥဒ္ဓေသအစဉ်ဖြင့်။

အထ-ထိုသို့ဖြစ်ပါလျက်၊ ကသ္မာ-အဘယ်ကြောင့်၊ ဈာနေသ္မေဝ- ဈာန်တို့၌သာလျှင်၊ နိရောဓော-ချုပ်ခြင်းကို၊ ဝုတ္တော-ဆိုအပ်သနည်း?၊ ဣတိ-ဤသို့၊ သမ္ပန္နော-ပုဒ်တို့၏စပ်ယှဉ်ခြင်းကို၊ ကာတဗ္ဗော-ပြုအပ်၏၊

ကတ္ထ ဓုပ္ပန္နံ ဒုက္ခိန္ဒြိယန္တိ-ကား၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊ ပစ္စယေဟိ-အကြောင်း
 တရားတို့ကြောင့်၊ ဥပ္ပန္နံ-ဖြစ်သော၊ အဝိက္ခမ္ဘိတံ-မပယ်မခွါအပ်သော၊
 ဒုက္ခိန္ဒြိယံ-ဒုက္ခိန္ဒြေသည်၊ ကတ္ထ စ အပရိသေသံ နိရုဇ္ဈတိတိ-ကား၊
 နိရောဓဌာနံ-ချုပ်ရာအရပ်ကို၊ နိရောဓကာရဏံ-ချုပ်ခြင်း၏အကြောင်းကို၊
 ပုစ္ဆတိ-မေး၏၊ တေန-ထို့ကြောင့်၊ ကတ္ထာတိပုစ္ဆာယပိ-“ကတ္ထ”ဟူသော
 အမေးပုစ္ဆာ၌လည်းကောင်း၊ ဧတ္တာတိ ဝိဿဇ္ဇနေပိ-“ဧတ္ထ”ဟူသော
 ဝိဿဇ္ဇနာ၌လည်းကောင်း၊ ဟေတုမ္ပိ-ဟိတ်အနက်၌၊ ဘုပ္ပဝစနံ-သတ္တမိ
 ဝိဘတ်ကို၊ ဒဌဗ္ဗံ-မှတ်ထိုက်၏၊ ဟိ ယုတ္တံ-သင့်စွ၊ ဈာနာနုဘာဝနိမိတ္တံ-
 ဈာန်၏အာနုဘော်ကြောင့်၊ အနုပ္ပဇ္ဇန္တိ-မဖြစ်သော၊ ဒုက္ခိန္ဒြိယံ-ဒုက္ခိန္ဒြေသည်၊
 အပရိသေသံ-အကြွင်းမဲ့၊ နိရုဇ္ဈတိ-ချုပ်၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်၏၊
 သုဌ-ကောင်းစွာ၊ ပဟာနံ-ပယ်ခြင်းသည်၊ အတိသယနိရောဓော-
 “အတိသယနိရောဓ”မည်၏၊ ဥပပဋိပက္ခေန-ဖြောင့်ဖြောင့် ဆန့်ကျင်
 သောအားဖြင့်၊ ဝူပသမော-ငြိမ်းအေးခြင်းတည်း၊ ပဟာနမတ္တံ-ပယ်အပ်ကာ
 မျှသည်၊ နိရောဓော-“နိရောဓ”မည်၏၊ နာနာဝဇ္ဇနေတိ-ကား၊ ယေန
 အာဝဇ္ဇေန-အကြင်အာဝဇ္ဇန်းဖြင့်၊ အပ္ပနာဝိထိ-အပ္ပနာဝိထိသို့၊ တတော-
 ထိုအပ္ပနာဝိထိမှ၊ ဘိန္နာဝဇ္ဇနေ ဝါ-ကွဲပြားသော အာဝဇ္ဇန်းသည်လည်း
 ကောင်း၊ အနေကာဝဇ္ဇနေ ဝါ-တစ်ပါးမကများစွာသော အာဝဇ္ဇန်းသည်
 လည်းကောင်း၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ဟိ ယုတ္တံ-သင့်စွ၊ အပ္ပနာဝိထိယံ-အပ္ပနာ-
 ဝိထိ၌၊ ဥပစာရော-ဥပစာရသည်၊ ဧကာဝဇ္ဇနော-တူသောအာဝဇ္ဇန်းရှိ၏၊
 (ဝါ) တစ်ခုသော အာဝဇ္ဇန်းရှိ၏၊ ဣတရော-ဥပစာရမှ တပါးတခြားသော
 အပ္ပနာသည်၊ အနေကာဝဇ္ဇနော-တစ်ပါးမကများစွာသော အာဝဇ္ဇန်းရှိ၏၊
 ကသ္မာ-အဘယ်ကြောင့်နည်း?၊ အနေကက္ခတ္တံ-အကြိမ်များစွာ၊ ပဝတ္တန-
 တော-ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း၊ ဝိသမနိသဇ္ဇာယ-မညီမညွတ်သောနေရာ၌၊
 ဥပ္ပန္နကိလမထော-ဖြစ်သောပင်ပန်းခြင်းသည်၊ ဝိသမာနုတာပေါ-“ဝိသ-
 ဟာနုတာပ”မည်၏၊ ပီတိဖရဏေနာတိ-ကား၊ ပီတိယာ-ပီတိဖြင့်၊ ဖရဏ-
 ရသာတ္တာ-ပြန့်နှံ့သောအရသာရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ-တနည်းကား၊
 ပီတိသမုဋ္ဌာနာနံ-ပီတိကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော၊ ပဏီတရူပါနံ-မွန်မြတ်ကုန်
 သော ရုပ်တို့အား၊ ကာယဿ-ခန္ဓာကိုယ်ကို၊ ဗျာပနတော-ပြန့်နှံ့ခြင်း

ကြောင့်၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏။ တေန=ထို့ကြောင့်၊ “သဗ္ဗောကာယော သုခေါ-
 က္ကန္တော ဟောတိ”တိ=“သဗ္ဗောကာယော သုခေါက္ကန္တော ဟောတိ”
 ဟူ၍၊ အာဟာ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ပဏိတရူပဖုဋ္ဌသရီရဿ=မွန်မြတ်သောရုပ်တို့နှင့်
 တွေ့သောသူအား၊ သုခေါက္ကန္တကာယတ္တာ=ချမ်းသာသို့ သက်ရောက်သော
 ခန္ဓာကိုယ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ကုတော=အဘယ်မှာ၊ ဝိသမာနပတာ-
 ပနာဒိနာ=မညီမညွတ်သောနေရာစဉ်ဖြင့်ဖြစ်သော၊ ဒုက္ခပုတ္တိ=ဒုက္ခိန္ဒြေ၏
 ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်သနည်း၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဝဒေယျ=ပြောဆိုငြား
 အံ့၊ ဣတိ တသ္မာ=ကြောင့်၊ “ပဋိပက္ခေန အဝိဟတ္တာ”တိ=“ပဋိပက္ခေန
 အဝိဟတ္တာ”ဟူ၍၊ အာဟာ=ဆိုပြီ၊ ဝိတက္ကဝိစာရပစ္စယေပိတိ ဧတ္ထ ပဒေ-
 “ဝိတက္ကဝိစာရပစ္စယေပိ”ဟူသောဤပါဠိရပ်၌၊ ပိ-သဒ္ဓေါ-ပိ-သဒ္ဓါသည်၊
 ဧဌာနပယုတ္တော=အရာမဟုတ်၌စပ်၏၊ သော=ထိုပိ-သဒ္ဓါကို၊ “ပဟိန-
 သာ”တိ ဧတ္ထ=“ပဟိနဿ”ဟူသောပုဒ်သို့၊ အာနေတွာ=ဆောင်ယူ၍၊
 သမ္ပန္နိတဗ္ဗော=စပ်ယှဉ်အပ်၏၊ ပဟိနဿာပိ ဒေါမနဿိန္ဒြိယဿာတိ
 ဣဒဉ္စ=“ပဟိနဿာပိ ဒေါမနဿိန္ဒြိယဿ”ဟူသော ဤပုဒ်ကိုလည်း၊
 “သိယာ ဥပ္ပတ္တိ”တိ ဣမိနာ=“သိယာ ဥပ္ပတ္တိ”ဟူသောဤပုဒ်နှင့်၊ သမ္ပန္နိ-
 တဗ္ဗော=စပ်ယှဉ်အပ်၏၊ ဧတန္တိ=ကား၊ ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ=ဒေါမနဿိန္ဒြေတို့၊
 “ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိ ဣမိနာ=“ဥပ္ပဇ္ဇတိ”ဟူသောဤပုဒ်နှင့်၊ သမ္ပန္နော=စပ်ယှဉ်ခြင်း
 ကို၊ ကာတဗ္ဗော=ပြုအပ်၏၊ “တဿ မယံ အတိစိရံ ဝိတက္ကယတော
 ဝိစာရယတော ကာယောပိ ကိလမတိ၊ စိတ္တမ္ပိ ဥပါညီ”တိ=“တဿ မယံ
 အတိစိရံ ။ပ။ စိတ္တမ္ပိ ဥပါညီ”ဟူ၍၊ ဝစနတော=ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်၊
 ကာယစိတ္တဒေဝါနံ=ကိုယ်၊စိတ်တို့၏ပင်ပန်းခြင်းကို၊ ဝိတက္ကဝိစာရပစ္စယ-
 တာ=ဝိတက်၊ ဝိစာရဟူသော အကြောင်းရှိသောအဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-
 သိအပ်၏၊ ဝိတက္ကဝိစာရဘာဝေတိ ဧတ္ထ ပဒေ=၌၊ “ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဒေါမန-
 သိန္ဒြိယ”န္တိ=“ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ”ဟူ၍၊ အာနေတွာ=ဆောင်ယူ၍၊
 သမ္ပန္နိတဗ္ဗော=စပ်ယှဉ်အပ်၏၊ တတ္ထဿ သိယာ ဥပ္ပတ္တိတိ=ကား၊ တတ္ထ
 တသ္မိ ဒုတိယဇ္ဈာနပစာရေ=ထိုဒုတိယဇ္ဈာန်၏ဥပစာရ၌၊ အဿ ပဟိနဿ-
 ပိ=ထိုပယ်ခြင်း၏လည်း၊ ဒေါမနဿိန္ဒြိယဿ=ဒေါမနဿိန္ဒြေ၏၊ ဥပ္ပတ္တိ-
 ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဘဝေယျ=ဖြစ်ရာ၏။

စ=ဆက်၍ဆိုဦးအံ့၊ ဧတ္ထ ဧတသ္မိ ဝစနေ=ဤစကားရပ်၌၊ ဧကေ=
 အချို့ကုန်သော၊ အာစရိယာ=ဆရာတို့သည်၊ ယံ ဝစနံ=အကြင်စကားရပ်
 ကို၊ ဝဒန္တိ=ဆိုကြကုန်၏၊ ကိ=အဘယ်သို့၊ ဝဒန္တိ=ဆိုကြကုန်သနည်း?၊
 “တတ္ထဿ သိယာ ဥပ္ပတ္တိ”တိ=“တတ္ထဿ သိယာ ဥပ္ပတ္တိ”ဟူ၍၊ ဝဒန္တေန=
 ပြောဆိုသော၊ အာစရိယေန=ဆရာသည်၊ ဈာနလာဘိနမ္ပိ=ဈာနလာဘိ
 ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားလည်း၊ ဒေါမနဿုပ္ပတ္တိ=ဒေါမနဿ၏ဖြစ်ခြင်းသည်၊ အတ္ထိ=
 ရှိ၏၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဒသိတံ=ပြအပ်သည်၊ ဟောတိ=၏၊ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွ၊
 တေန စ=ထို့ကြောင့်လည်း၊ အနိဝရဏသဘာဝေါ=နိဝရဏသဘောမဟုတ်
 သော၊ လောဘော ဝိယ=လောဘကဲ့သို့၊ ဒေါသော=ဒေါသသည်၊ အတ္ထိ=
 ရှိ၏၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဒိပိတံ=ပြအပ်သည်၊ ဟောတိ=၏၊ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွ၊
 ဒေါသေန=ဒေါသနှင့်၊ ဝိနာ=ကင်း၍၊ ဒေါမနဿံ=ဒေါမနဿသည်၊ န
 ပဝတ္တတိ=မဖြစ်၊ ဧတ္ထ ဧတသ္မိ ဌာနေ=ဤအရာဌာန၌၊ ပဌာနပါဠိယာ=
 ပဌာန်းပါဠိတော်နှင့်၊ ဝိရောဓော=ဆန့်ကျင်ခြင်းကို၊ န စိန္တေတဗ္ဗော=မကြံ
 စည်အပ်၊ တတ္ထ=ထိုပဌာန်းပါဠိတော်၌၊ ပရိဟနဇ္ဈာနံ=ယုတ်လျော့သော
 ဈာန်ကို၊ အာရမ္မဏံ=အာရုံကို၊ ကတွာ=ပြု၍၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနဿ=ဖြစ်သော၊
 ဒေါမနဿဿ=ဒေါမနဿ၏၊ အသမ္ဘဝတော=မဖြစ်သင့်သောကြောင့်
 တည်း၊ ဈာနလာဘိနံ=ဈာနလာဘိပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ သဗ္ဗသော=အခါခပ်သိမ်း၊
 ဒေါမနဿံ=ဒေါမနဿသည်၊ နုပ္ပဇ္ဇတိ=မဖြစ်၊ ဣတိ စ=ဤသို့လည်း၊ ဝတ္ထု=
 ဆိုခြင်းငှာ၊ န သက္ကာ=မတတ်ကောင်း၊ အဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘိနော=ရှစ်ပါး
 သောသမာပတ်ကိုရသောသူအား၊ အသိတဿ=ထိတ်လန့်ခြင်း၏၊ ဥပ္ပန္န-
 ဟ္တာ=ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ခေါစင်စစ်၊ သော ပရိဟိနဇ္ဈာနော=
 ထိုယုတ်လျော့သော ဈာန်ရှိသောသူအား၊ နဟေဝ န ဟိ ဧဝ=မဖြစ်သည်
 သာလျှင်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ .တံ ဝစနံ=ထိုစကားသည်၊ အယုတ္တံ=မသင့်၊
 အနိဝရဏသဘာဝဿ=နိဝရဏသဘောမဟုတ်သော၊ ဒေါမနဿဿ=
 ဒေါမနဿ၏၊ အဘာဝတော=မရှိသောကြောင့်တည်း၊ ရူပါရူပါဝစရ-
 သတ္တာနမ္ပိ=ရူပါဝစရသတ္တဝါ၊ အရူပါဝစရသတ္တဝါတို့အားလည်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ=
 ဖြစ်ရာသည်၊ ယဒိ သိယာ=အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့၊ န စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ=မဖြစ်၊
 တတာ တံ ဝစနံ=ထိုစကားသည်၊ ဟိ သစ္စံ=မှန်၏၊ အာရုပ္ပေ=အာရုပ္ပဘုံ၌၊

ကာမတ္တန္တနိဝရဏံ-ကာမတ္တန္တနိဝရဏာကိုလည်းကောင်း၊ ထိနမိဒ္ဓနိဝရဏံ-
ထိနမိဒ္ဓနိဝရဏာကိုလည်းကောင်း၊ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏံ-အဝိဇ္ဇာနိဝရဏာကို
လည်းကောင်း၊ ပဋိစ္စ-စွဲမှီ၍၊ ဣတိ အာဒိသု-ဤအစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊
ဗျာပါဒကုက္ကုစ္စနိဝရဏာနိ-ဗျာပါဒနိဝရဏာ၊ ကုက္ကုစ္စနိဝရဏာတို့ကို၊ အနုဒ္ဓ-
ဋ္ဌာနိ-မထုတ်အပ်ကုန်၊ ဧတ္ထ-ဤအာရပွဘုံ၌၊ အနိဝရဏတာပရိယာ-
ယော-နိဝရဏမဟုတ်သောအဖြစ်၏တားမြစ်ခြင်းသည်၊ န စ ဟောတိ-
မဖြစ်၊ ကာမတ္တန္တာဒိနမ္ပိ-ကာမတ္တန္တအစရှိသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ အနိဝရ-
ဏာနံယေဝ-နိဝရဏတရားမဟုတ်သည်တို့၏သာလျှင်၊ နိဝရဏသဒိသ-
တာယ-နိဝရဏတရားတို့နှင့်တူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ နိဝရဏပရိယာယ-
ဿ-နိဝရဏတရားတို့၏ ပရိယာယ်၏အဖြစ်ကို၊ ဝုတ္တတ္တာ-ဟောတော်မူ
အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ “အဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘိနော အပိ တဿ
ဥပ္ပန္နတ္တာ”တိ-“အဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘိနော အပိ တဿ ဥပ္ပန္နတ္တာ”ဟူ၍၊
ယံ ပန ဝစနံ-အကြင်စကားကို၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်၏၊ တမ္ပိ ဝစနံ-ထိုစကားသည်
လည်း၊ အကာရဏံ-သင့်သောအကြောင်းမဟုတ်၊ ကသ္မာ-အဘယ်ကြောင့်
နည်း?၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေန-ဖြစ်သော၊ ဒေါမနဿေန စ-ဒေါမနဿဖြင့်လည်း၊
ဈာနတော-ဈာန်မှ၊ ပရိဟာယနတော-ယုတ်လျော့ခြင်းကြောင့်တည်း၊
လဟုကေန-လျင်မြန်သော၊ ပစ္စယေန စ-အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ ပရိ-
ဟိနံ-ယုတ်လျော့ခြင်းကို၊ တာဒိသော-ထိုသို့သဘောရှိသော၊ အပ္ပကသိ-
ရေနေဝ-အနည်းငယ်သော ကသိုဏ်းဖြင့်သာလျှင်၊ ပဋိပါကတိကံ-တဖန်
ပြုကတေ့ ပြုခြင်းကို၊ ကရောန္တိ-ပြုကုန်၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ-မှတ်ထိုက်၏၊
“တတ္ထဿ သိယာ ဥပ္ပတ္တိ”တိ-ဣဒံ ပန ဝစနံ-“တတ္ထဿ သိယာ ဥပ္ပတ္တိ”
ဟူသောဤစကားသည်၊ ပရိကပ္ပနဝစနံ-ကြံစည်သောစကားသည်၊ ဥပ-
စာရက္ခဏေယေဝ-ဥပစာရခဏ၌သာလျှင်၊ ဒေါမနဿဿ-ဒေါမနဿကို၊
အပ္ပဟိနဘာဝဒဿနတ္ထံ-မပယ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှာ၊
ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်၏၊ တထာ ဟိ တတော ဧဝ-ထို့ကြောင့်သာလျှင်၊ “နတွေဝ
အန္တော အပ္ပနာယ”န္တိ-“နတွေဝ အန္တော အပ္ပနာယံ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ဆို
အပ်၏၊ ယဒိ ပန-အကယ်၍ကား၊ ယဒါ-အကြင်အခါ၌၊ ဒေါမနဿံ-
ဒေါမနဿသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ-ဖြစ်ငြားအံ့၊ တဒါ-ထိုအခါ၌၊ အဿ-ထို

ဈာနလာဘီပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ပဌမဇ္ဈာနမ္ပိပဌမဈာန်သည်လည်း၊ ပရိဟိနမေဝ= ဆုတ်ယုတ်သည်သာလျှင်တည်း၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဒဌဗ္ဗံ=မှတ်ထိုက်၏၊ ပဟိနမ္ပိ=ပယ်အပ်ပါသော်လည်း၊ သောမနဿိန္ဒြိယံ=သောမနဿိန္ဒြေသည်၊ ပီတိ ဝိယ=ပီတိကဲ့သို့၊ ဒုရေ=အဝေး၌၊ န ဟောတိ=မဖြစ်၊ ဣတိ ကတွာ= ဤသို့ပြု၍၊ “အာသန္နတ္တာ”တိ=“အာသန္နတ္တာ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ=ဟောတော် မူအပ်၏၊ နာနာဝဇ္ဇနုပစာရေ=အထူးအထူးသော အာဝဇ္ဇန်း၏ ဥပစာရ၌၊ ပဟိနမ္ပိ=ပယ်အပ်ပြီးသည်လည်းဖြစ်သော၊ ပဟာနင်္ဂံ=ပယ်အပ်သောအင်္ဂါ ကို၊ ပဋိပက္ခေန=ပညာတည်းဟူသောဆန့်ကျင်ဘက်တရားသည်၊ အဝိဟတတ္တာ=မပိတ်ဆို့အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အန္တရန္တရာ=အကြားအကြား၌၊ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ=ဖြစ်ရာ၏၊ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ=ဤအနက်ကို၊ ဒဿန္တော= ပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ “အပ္ပနာပ္ပတ္တာယာ”တိ အာဒိ=“အပ္ပနာပ္ပတ္တာယ” အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီး၊ တာဒိဿာယ=ထိုသို့သဘော ရှိသော၊ အာသေဝနာယ=အာသေဝနဖြစ်၊ ဣစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ=အလိုရှိအပ်သည် ၏အဖြစ်ကြောင့်၊ မဂ္ဂဝိထိတော=မဂ္ဂဝိထိမှ၊ ပုဗ္ဗေ=ရှေ့၌၊ ဒွေ တယော ဇေနဝါရာ=နှစ်ကြိမ်၊ သုံးကြိမ်သော ဇေနဝါရတို့သည်၊ သဒိဿာနုပဿနာဝ=တူသောဝိပဿနာတို့သည်သာလျှင်၊ ပဝတ္တန္တိ ယထာ=ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ တထာ=ထိုအတူ၊ ဣဓာပိ=ဤအရာ၌လည်း၊ အပ္ပနာဝါရတော= အပ္ပနာဝါရမှ၊ ပုဗ္ဗေ=ရှေ့၌၊ ဒွေတယောဇေနဝါရာ=နှစ်ကြိမ်၊ သုံးကြိမ်သော ဇေနဝါရတို့သည်၊ ဥပေက္ခာသဟဂတာဝ=ဥပေက္ခာသဟဂုတ်တို့သည်သာလျှင်၊ ပဝတ္တန္တိ=ဖြစ်ကုန်၏၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဧကေ=အချို့ကုန်သော၊ အာစရိယာ=ဆရာတို့သည်၊ ဝဒန္တိ=ဆိုကြကုန်၏။

သမာဟရိတိ=ကား၊ သမာနေသိ=တပေါင်းတည်းဆောင်တော်မူပြီး၊ သင်္ဂဟေတွာ=သိမ်းယူ၍၊ အဘာသိ=ဟောတော်မူပြီး၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊ အတ္ထော=တည်း၊ သုခမာတိ=ကား၊ သုခဒုက္ခာနိ ဝိယ=သုခ၊ ဒုက္ခတို့ကဲ့သို့၊ အနောဠာရိကတ္တာ=မရုန့်ရင်း မကြမ်းတမ်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အဝိဘူတတာယ=မထင်ရှားသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သုခ-

မာ="သုခုမ"မည်၏။ တတော ဧဝ=ထိုသို့နူးညံ့သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်သာလျှင်၊ အနုမိနိတဗ္ဗသဘာဝတ္တာ=မနိုင်းယှဉ်အပ်သော သဘော
 ၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒုဗ္ဗိညေယျာ=သိနိုင်ခဲ၏၊ ဒုဌဿာတိ=ကား၊ ဒုဌပယော-
 ဂဿ=ပျက်စီးသောလုလ္လပယောဂရှိသော၊ ဒုဒ္ဓမဿ=မကောင်းသောလုလ္လ
 ပယောဂရှိသော၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊ အတ္ထော=အနက်တည်း၊
 သက္ကာ ဟောတိ ဧသာ ဂါဟယိတုန္တိ=ကား၊ အညာ=တပါးတခြားသော၊
 ပေါဟနနယေန=ယဉ်သောနွားဖြင့် ရိုင်းသောနွားကိုဖမ်းယူသောနည်းဖြင့်၊
 ဂါဟယိတုံ=ဖမ်းယူအံ့သောငှာ၊ သက္ကာ=တတ်ကောင်း၏၊ ဣတိ အယံ=
 ဤသည်ကား၊ အဓိပ္ပါယော=အဓိပ္ပါယ်တည်း၊ အဒုက္ခမသုခါယ စေ-
 တောဝိမုတ္တိယာတိ=ကား၊ စတုတ္ထံ=လေးကြိမ်မြောက်ရအပ်၊ ရောက်အပ်၊
 ဝင်စားအပ်သော၊ ဣဒမေဝ ဈာနံ=ဤဈာန်ကိုသာလျှင်၊ ဒဌဗ္ဗံ=မှတ်ထိုက်၏၊
 ပစ္စယဒဿနတ္ထန္တိ=အဓိဂမဿ=ရအပ်သောဈာန်၏၊ ဥပါယဘူတပစ္စယ-
 ဒဿနတ္ထံ=ဥပါယ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော အကြောင်းကို ပြခြင်းအကျိုးငှာ၊ တေန-
 ထို့ကြောင့်၊ "ဒုက္ခပ္ပဟာနာဒယော ဟိ တဿာ ပစ္စယာ"တိ="ဒုက္ခပ္ပ-
 ဟာနာဒယော ဟိ တဿာ ပစ္စယာ"အစရှိသောစကားရပ်ကို၊ အာဟ-
 မိန့်ဆိုပြီ၊ စ=ဆက်၍ဆိုဦးအံ့၊ ဒုက္ခပ္ပဟာနာဒယောတိ ဧတ္ထ="ဒုက္ခပ္ပ-
 ဟာနာဒယော"အစရှိသော ဤပါဠိရပ်၌၊ သောပစာရော=ဥပစာရနှင့်
 တကွဖြစ်သော၊ ပဌမဇ္ဈာနာဒယောဝ=ပဌမဈာန်အစရှိသည်တို့ကိုသာလျှင်၊
 အဓိပ္ပေတာ=အလိုရှိအပ်ကုန်၏၊ ပဟိနာတိ ဝုတ္တတ္တာတိ=ကား၊ ပဉ္စန္ဒ-
 ငါးပါးကုန်သော၊ ဩရမ္ဘဂိယာနံ=ကာမဓာတ်၊ ကာမဘုံ၏အစီးအပွားဖြစ်
 ကုန်သော၊ (ဝါ) အောက်မဂ်သုံးပါးတို့သည် ဖျက်ဆီးအပ်ပယ်အပ်ကုန်
 သော၊ သံယောဇနာနံ=သံယောဇနတို့၏၊ ပရိက္ခယာ=ကုန်ခြင်းကြောင့်၊
 ဣတိ=ဤသို့၊ ဝုတ္တတ္တာ=ဟောတော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဧတာတိ=
 ကား၊ သုခဒါယော=သုခဝေဒနာအစရှိကုန်သော၊ ဝေဒနာ=ဝေဒနာတို့ကို၊
 သုခံ သောမနဿ ပစ္စယာတိ=ကား၊ ဝသနဂန္ဓာလေပနပုပ္ပါဘရဏ-
 သမာလေပနာဒိနိဗ္ဗတ္တံ=နေထိုင်းခြင်း၊ ပြန့်နှံ့ခြင်း၊ လိမ်းကျံခြင်း၊ ပန်းတန်ဆာ
 ဆင်ခြင်း၊ အညီအညွတ်ပြောဆိုခြင်း အစရှိသည်ဖြင့်ဖြစ်သော၊ ကာယိက-
 သုခံ=ခန္ဓာကိုယ်ကိုစွဲမှီ၍ဖြစ်သောသုခသည်၊ သောမနဿဿ=သောမန-

ဿဝေဒနာ၏။ ပစ္စယော-အကြောင်းသည်။ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ “သုခါယ ခေါ အာဝုသော ဝိသာခ ဝေဒနာယ ရာဂါနုသယော အနုသေတိ” တိ-“သုခါယ ခေါ ။ ပ ။ အနုသေတိ”ဟူ၍၊ ဝစနတော-ဟောတော် မူခြင်းကြောင့်၊ “သောမနဿ ရာဂဿ ပစ္စယော”တိ-“သောမနဿ ရာဂဿ ပစ္စယော”ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ၊ “ဒုက္ခာယ ခေါ အာဝုသော ဝိသာခ ဝေဒနာယ ပဋိယာနုသယော အနုသေတိ”တိ- “ဒုက္ခာယ ခေါ ။ ပ ။ အနုသေတိ”ဟူ၍၊ ဝစနတော-ဟောတော်မူ ခြင်းကြောင့်၊ “ဒေါမနဿ ဒေါသဿ ပစ္စယော”တိ-“ဒေါမနဿ ဒေါသဿ ပစ္စယော”ဟူ၍၊ အာဟ-ပြီ၊ သုခါဒိယာတေနာတိ-ကား၊ သုခါဒိနံ-သုခဝေဒနာ အစရှိသည်တို့ကို၊ ပဟာနေန-ပယ်သဖြင့်။

အဒုက္ခမသုခန္တိ ဧတ္ထ ပဒေ-“အဒုက္ခမသုခံ”ဟူသော ဤပါဠိရပ် ၌၊ ဒုက္ခံ-ဒုက္ခဝေဒနာသည်၊ န-မဟုတ်၊ ဒုက္ခဝိဒူရံ-ဆင်းရဲဒုက္ခမှ အထူးသဖြင့် ဝေးကွာသည်၊ (ဝါ) ဆင်းရဲဒုက္ခမှကင်းသည်၊ တတ္ထ-ထိုစတုတ္ထဈာန်၌၊ ဒုက္ခံ-ဒုက္ခဝေဒနာသည်၊ ယသ္မာ-အကြင်ကြောင့်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ တသ္မာ-ထို့ ကြောင့်၊ “ဒုက္ခာဘာဝေနာ”တိ-“ဒုက္ခာဘာဝေန”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ဟောတော် မူအပ်၏။ အသုခန္တိ ဧတ္တာပိ-“အသုခံ”ဟူသောဤပုဒ်၌လည်း၊ ဧသေဝ နယော-ဤနည်းကိုသာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-သိအပ်၏၊ ဧတေနာတိ-ကား၊ ဒုက္ခသုခပဋိက္ခေပဝစနေန-ဒုက္ခဝေဒနာ၊ သုခဝေဒနာ၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဟူ သောစကားဖြင့်၊ ပဋိပက္ခဘူတန္တိ ဣဒံ ဖုရ်-“ပဋိပက္ခဘူတံ”ဟူသော ဤစကားသည်၊ ဣဓ-ဤစတုတ္ထဈာန်၌၊ တတိယဝေဒနာယ-တတိယ ဖြစ်သော ဥပေက္ခာဝေဒနာသည်၊ ဒုက္ခာဒိနံ-ဒုက္ခဝေဒနာအစရှိသည်တို့ကို၊ သမတိက္ကမဝသေန-ကျော်လွန်သောအားဖြင့်၊ ပတ္တဗ္ဗတ္တာ-ရောက်အပ်သည် ၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်၏၊ ကုသလာကုသလာနံ ဝိယ-ကုသိုလ်နှင့် အကုသိုလ်တို့ကဲ့သို့၊ ဥဇ္ဈိပစ္စနိကတာယ-ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်ခြင်းကို ပြုသဖြင့်၊ န ဟောတိ-မဖြစ်၊ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌာဝိပရိတာနုဘဝနလက္ခဏာ တိ-ကား၊ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌာဝိပရိတဿ-ဣဋ္ဌာရုံ၊ အနိဋ္ဌာရုံမှပြန်သော၊ မဇ္ဈတ္တာ-

ရမ္မဏဿ-မဇ္ဈတ္တအာရုံ၏။ (ဝါ) လျစ်လျူရှုသောအာရုံ၏။ ဝါ-တနည်း
 ကား။ ဣဌာနိဌဝိပရိတံ-ဣဌာရုံအနိဌာရုံ၌ ပြန်ခြင်းကို၊ မဇ္ဈတ္တကာရေန-
 လျစ်လျူသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ အနုဘဝနလက္ခဏာ-ခံစားခြင်း
 လက္ခဏာရှိ၏။ တတော ဒေ-ထို့ကြောင့်သာလျှင်၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာ-
 ဥပေက္ခာဝေဒနာသည်၊ မဇ္ဈတ္တရသာ-လျစ်လျူရခြင်းကိစ္စရှိ၏။ အဝိဘူတ-
 ပစ္စုပ္ပန်နာတိ-ကား၊ သုခဒုက္ခာနိ ဝိယ-သုခနှင့် ဒုက္ခကဲ့သို့၊ န ဝိဘူတာ-
 ကာရော-မထင်ရှားသောအခြင်းအရာသည်ကား၊ ပိဋ္ဌိပါသာဏေ-ကျောက်
 အပြင်၌၊ မိဂဂတမဂ္ဂေါ ဝိယ-သမင်သွားသော လမ်းခရီးကဲ့သို့တည်း၊
 တေဟိ-ထိုသမင်သွားသော လမ်းခရီးတို့ဖြင့်၊ အနုမာတဗ္ဗာ-နိုင်ငံယှဉ်အပ်
 ၏။ ဝိဘူတာကာရောပဌာနာ-ထင်ရှားသော အခြင်းအရာလျှင် နီးစွာသော
 အကြောင်းရှိ၏။ ဣဓ-ဤစတုတ္ထဈာန်၌၊ စတုတ္ထဈာနုပစာရော-စတုတ္ထ
 ဈာန်၏ ဥပစာရသည်၊ သုခနိရောဓော နာမ-"သုခနိရောဓ"မည်၏။ ဒတိ-
 သာ-ထိုတဩမဇ္ဈတ္တပေက္ခာအား၊ သော သုခနိရောဓော-ထိုသုခ၏ချုပ်
 ခြင်းဟူသော၊ ပဒဌာနံ-နီးစွာသောအကြောင်းသည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏။ ဣတိ
 တသွာ-ထို့ကြောင့်၊ သုခနိရောဓပဒဌာနော-"သုခနိရောဓပဒဌာန်"
 မည်၏။ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိန္နိ-ကား၊ ပုရိမပဒေ-"ဥပေက္ခာသတိ"
 ဟူသောရှေ့ပုဒ်၌၊ ဥတ္တရပဒလောပေန-"ဇနိတ"ဟူသော နောက်ပုဒ်၏
 ကြေခြင်းဖြင့်၊ ဒတံ သမာသပဒံ-"ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိ"ဟူသော
 ဤသမာသပုဒ်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ ဣတိ တသွာ-ထို့ကြောင့်၊ "ဥပေ-
 က္ခာယ ဇနိတသတိပါရိသုဒ္ဓိ"န္နိ-"ဥပေက္ခာယ ဇနိတသတိပါရိ-
 သုဒ္ဓိ"ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ၊ သံဗုပစ္စနိကဓိဗ္ဗပရိသုဒ္ဓါယ-အလုံးစုံသော
 ဆန့်ကျင်ဘက်တရားတို့မှ စင်ကြယ်ခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ပစ္စကသမနေပိ-
 ဆန့်ကျင်ဘက်တရားတို့မှ ငြိမ်းအေးခြင်း၌လည်းကောင်း၊ အဗျာဝဋ္ဌာယ-
 ကြောင့်ကျခြင်းမရှိသော၊ (ဝါ) အားထုတ်ခြင်းမရှိသော၊ ပါရိသုဒ္ဓုပေက္ခာ-
 ယ-ပါရိသုဒ္ဓုပေက္ခာသည်၊ ဝတ္တမာနာယ-ဖြစ်စေသဖြင့်၊ စတုတ္ထဈာနေ-
 စတုတ္ထဈာန်သည်၊ သတိ-ထင်ရှားရှိလတ်သော်၊ သမ္ပဟံသနပညာ ဝိယ-
 ကောင်းစွာရှင်လန်းသောပညာကဲ့သို့၊ သုပရိသုဒ္ဓါ စ-ကောင်းစွာစင်ကြယ်
 သည်လည်းကောင်း၊ သုဝိသဒါ စ-ကောင်းစွာသန့်ရှင်းသည်လည်းကောင်း၊

ဟောတိ-ဖြစ်၏။ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ “သတိယာ ပါရိသုဒ္ဓိ၊ သာ ဥပေက္ခာယ ကတာ န အညေန”တိ-“သာ ဥပေက္ခာယ ကတာ န အညေန”ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ၊ တတြမဇ္ဈတ္တတာ-တတြမဇ္ဈတ္တတာကို၊ ဣဓ-ဤစတုတ္ထဈာန်၌၊ “ဥပေက္ခာ”တိ-“ဥပေက္ခာ”ဟူ၍၊ ယဒိ အဓိပ္ပေ-တာ-အကယ်၍ အလိုရှိသည်ဖြစ်အံ့၊ ကထံ-အဘယ်သို့လျှင်၊ သတိယေဝ-သတိ၏သာလျှင်၊ ပါရိသုဒ္ဓိ-ထက်ဝန်းကျင်မှ စင်ကြယ်သည်ခြင်းကို၊ ဝုတ္တာ-ဟောတော်မူအပ်သနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝဒေယျ-ပြောဆိုငြားအံ့၊ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ “န ကေဝလ”န္တိ အာဒိ-“န ကေဝလံ”အစ ရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ၊ သတိသီသေနာတိ-ကား၊ သတိ-သတိကို၊ ဥတ္တမဂ်-မြတ်သောအင်္ဂါကို၊ ကတွာ-ပြု၍၊ ပဓာနံ-အဓိကပဓာန ပြဇာနီးသည်ကို၊ ကတွာ-ပြု၍၊ ဣတိ ဣဒံ အတ္ထဇာတံ-သည်၊ (ဝါ) ကို၊ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော-သည်၊ (ဝါ) သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။

ဧဝမပိ ဧဝံ အပိ-ဤသို့ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ ကသ္မာ-အဘယ် ကြောင့်၊ ဣဓေဝ-ဤစတုတ္ထဈာန်၌သာလျှင်၊ သတိ-သတိကို၊ “ဥပေက္ခာ-သတိပါရိသုဒ္ဓိ”တိ-“ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တာ-ဆိုအပ်သနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ အနုယောဂံ-မေးစိစစ်ခြင်းကို၊ သန္ဓာယ-ရည်ရွယ်၍၊ “တတ္ထ ကိဉ္ဇာပီ”တိ အာဒိ-“တတ္ထ ကိဉ္ဇာပီ”အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်၏၊ တတ္ထ တသ္မိံ ဝစနေ-“တတ္ထ ကိဉ္ဇာပီ”အစရှိသောထိုစကားရပ် ၌၊ ဟေဋ္ဌာ-အောက်၌၊ တိသု-ဈာနေသု-သုံးပါးကုန်သောဈာန်တို့၌၊ တတြ-မဇ္ဈတ္တတာယ-တတြမဇ္ဈတ္တတာသည်၊ ဝိဇ္ဇမာနာယပိ-ထင်ရှားရှိပါသော် လည်း၊ ပစ္စနိကာဘိဘဝနတာ-ဆန့်ကျင်ဘက်တရားတို့သည် အလွန်နှိပ် စက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ သဟာယပစ္စယဝေကလ္လ-တော စ-အပေါင်းအဖော်ဖြစ်သောပစ္စည်း၏ ချို့တဲ့သောအားဖြင့်လည်း ကောင်း၊ အပါရိသုဒ္ဓိ-မစင်ကြယ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ တထာ-ထို အတူ၊ တံ သမ္ပယုတ္တာနံ-ထိုသမ္ပယုတ်တရားတို့အား၊ တဒဘာဝတော-ထိုတရားတို့၏ မရှိခြင်းကြောင့်၊ ဣဓ-ဤစတုတ္ထဈာန်၌၊ သတိယာ-သတိ

၏။ ပါရိသုဒ္ဓိ=ထက်ဝန်းကျင်မှ စင်ကြယ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ=ဖြစ်၏။ ဣတိ=ဤသို့။ ဣမမတ္ထံ=ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို၊ ဥပမာဝသေန=ဥပမာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဒသေတုံ=ပြဆိုခြင်းငှာ၊ “ယထာ ပနာ”တိ အာဒိ=“ယထာ ပန”အစရှိသောစကားရပ်ကို၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏။ သူရိယပ္ပဘာဘိဘဝါတိ=ကား၊ သူရိယပ္ပဘာယ=နေ၏အရောင်အလင်းဖြင့်၊ အဘိဘုယျမာနတ္တာ=လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အတိက္ခတာယ=မထွန်းလင်းမတောက်ပသော၊ စန္ဒလေခေါ ဝိယ=လ၏အရေးအသားကဲ့သို့၊ ရတ္တိပိ=ညဉ့်သည်လည်း၊ သောမ္ဗသဘာဝေါ=ချမ်းအေးသော သဘောသည်၊ သဘာဂါယ=သဘောတူသောကြောင့်၊ ရတ္တိယမေဝ=ညဉ့်အခါ၌သာလျှင်၊ စန္ဒလေခေါ=လ၏အရေးအသားသည်၊ သမုဇ္ဇလတိ=ထွန်းလင်းတောက်ပ၏။ ဣတိ=ဤသို့၊ သာ=ထိုလရောင်သည်၊ တဿာ=ထိုညဉ့်ကို၊ သင်္ဂယုတိ=သိမ်းယူအပ်၏။ ဣတိ=ဤသို့သော အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို၊ ဒသေန္တော=ပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ “သောမ္ဗဘာဝေန စ အတ္တနော ဥပကာရကတ္တေန ဝါ သဘာဂါယ ရတ္တိယာ”တိ=“သောမ္ဗဘာဝေန စ အတ္တနော ဥပကာရကတ္တေန ဝါ သဘာဂါယ ရတ္တိယာ”ဟူ၍၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီး၊ ဧတ္ထ=ဤစတုတ္ထဇ္ဈာနကထာ၌၊ သေသံ=ကြွင်းကျန်သော ပုဒ်အပေါင်းသည်၊ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ=ပေါ်လွင်ထင်ရှားသော အနက်ရှိသည်သာလျှင်တည်း။

စတုတ္ထဇ္ဈာနကထာ နိဋ္ဌိတာ။

“ပုဗ္ဗေနိဝါသကထာ”

၁၂။ ရူပဝိရာဂဘာဝနာဝသေန=ရူပဝိရာဂဘာဝနာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ပဝုတ္တံ=ဖြစ်သော၊ စတုဗ္ဗိဓံ=လေးပါးအပြားရှိသော၊ အရူပဇ္ဈာနမ္ပိ=အရူပဈာန်ကိုလည်း၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနသင်္ဂဟမေဝ=စတုတ္ထဈာန်ဖြင့် သိမ်းယူရေတွက်သဂြိုဟ်အပ်သည်သာလျှင်တည်း၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ “စတ္တာရိ ဈာနန္နိ”တိ=“စတ္တာရိ ဈာနာနိ”ဟူ၍၊ အာဟ=ဆိုပြီး၊ တာဝ=ရှေးဦးစွာ၊ စိတ္တေကဂ္ဂတာ=စိတ္တေကဂ္ဂတာသည်၊ ဘဝေါက္ကမနတ္ထတာ ဝိယ=

၇

ဘဝတို့သို့ သက်ဝင်ခြင်း အကျိုးရှိသကဲ့သို့၊ ဝိပဿနာပါဒကတာပိ=ဝိပ-
ဿနာ၏အခြေခံဖြစ်သောစာနာတို့သည်လည်း၊ စတုန္ဒ=လေးပါးကုန်သော၊
စာနာနံ=စာနာတို့နှင့်၊ သာဓာရဏာ=ဆက်ဆံကုန်၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့
ကြောင့်၊ စတုန္ဒ=လေးပါးကုန်သော၊ စာနာနံ=စာနာတို့၏၊ ဝသေန=အစွမ်း
အားဖြင့်၊ “စတ္တာရိ စာနာနိ”တိ ဝစနံ=“စတ္တာရိ စာနာနိ”ဟူသောစကားရပ်
သည်၊ ယုတ္တံ=သင့်မြတ်လှ၏၊ ပန=ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့၊ အဘိညာပါဒကတာ
စ=အဘိညာဉ်၏အခြေခံတို့၏အဖြစ်သည်လည်းကောင်း၊ နိရောဓပါဒ-
ကတာ စ=နိရောဓသမာတ်၏အခြေခံတို့၏ အဖြစ်သည်လည်းကောင်း၊
စတုတ္ထဿေဝ=စတုတ္ထစာနာ၏သာလျှင်၊ အာဝေဏိကာ=အသီးအခြားဖြစ်
ကုန်၏၊ သာ=ထိုအခြေခံဖြစ်ကုန်သောစာနာကို၊ ကထံ=အဘယ်အကြောင်း
ကြောင့်၊ စတုန္ဒ=လေးပါးကုန်သော၊ စာနာနံ=စာနာတို့၏၊ သာဓာရဏာ=
ဆက်ဆံခြင်းကို၊ ဝုတ္တာ=ဆိုအပ်ကုန်သနည်း၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဝဒေယျ=ပြော
ဆိုငြားအံ့၊ ပရမ္မရာဓိဌာနဘာဝတော=အဆက်အဆက်သော အဓိဌာန်
ခြင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝုတ္တာ=ဆိုအပ်ကုန်၏၊ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွ၊ ပဒဌာန-
ပဒဌာနမ္ပိ=နီးသောအကြောင်းတရား၊ နီးသောအကြောင်းတရားကိုလည်း၊
ပဒဌာနန္တေဝ=“ပဒဌာန်”ဟူ၍သာလျှင်၊ ဝုစ္စတိ=ဆိုအပ်၏၊ ကာရဏကာ-
ရဏမ္ပိ=အကြောင်းတရား၊ အကြောင်းတရားကိုလည်း၊ ကာရဏန္တိ=“ကာ-
ရဏ”ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ=ဆိုအပ်၏၊ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွ၊ “တိဏေဟိ=မြက်တို့
ကြောင့်၊ ဘတ္တံ=ထမင်းသည်၊ သိဒ္ဓံ=ပြီးစီး၏” ဣတိ=ဤသို့၊ ဝုစ္စတိ ယထာ=
ဆိုအပ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ=ဤသို့လည်း၊ ကတွာ=ပြု၍၊ ပယောဇနနိဒ္ဒေသေ=
အကျိုးပယောဇနကို ညွှန်ပြခြင်း၌၊ ဓဌဓမ္မာပတ္တိဂ္ဂဟဏံ=ရှစ်ပါးသော
သမာပတ်ကို သိမ်းယူခြင်းသည်၊ သမတ္ထိတံ=ပြီးစီးသည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊
စိတ္တေကဂ္ဂတတ္တာနိတိ=ကား၊ စိတ္တသမာဓတ္တာနိ=စိတ်၏တည်ကြည်ခြင်း
အကျိုးရှိ၏၊ ဒိဌဓမ္မသုခဝိဟာရတ္တာနိ=မျက်မှောက်သော ခန္ဓာကိုယ်၌
ချမ်းသာစွာနေခြင်းအကျိုးရှိ၏၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊ အတ္ထော=
အနက်တည်း၊ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွ၊ စိတ္တေကဂ္ဂတာသိသေန=စိတ္တေကဂ္ဂတာကို
အဦးပဓာနပြုသဖြင့်၊ (ဝါ) စိတ်၏တည်ကြည်ခြင်းအကျိုးကို အဦးပဓာန
ပြုသဖြင့်၊ ဒိဌဓမ္မသုခဝိဟာရော=မျက်မှောက်သောခန္ဓာကိုယ်၌ ချမ်းသာစွာ

နေခြင်းကို၊ ဝုတ္တော=ဆိုအပ်၏၊ စ=ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့၊ ဧတံ=ဤဒိဌဓမ္မသုခ-
ဝိဟာရဖြင့်နေခြင်းကို၊ သုက္ခဝိပဿကဓိဏာသဝဝသေန=သုက္ခဝိပဿက
ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ တေန=ထို့ကြောင့်၊
“ဧကဂ္ဂစိတ္တာ သုခံ ဒိဝသံ ဝိဟရိဿာမာ”တိ=“ဧကဂ္ဂစိတ္တာ သုခံ
ဒိဝသံ ဝိဟရိဿာမ”ဟူ၍၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ဘဝေါက္ကမနတ္တာနိတိ=
ကား၊ ဘဝေသု=ရူပဘဝ၊ အရူပဘဝတို့၌၊ နိဗ္ဗတ္တိအတ္တာနိ=ဖြစ်ခြင်းအတိုး
ရှိကုန်၏၊ သတ္တာဟံ=ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး၊ နိရောဓသမာပတ္တိယာ=နိရောဓ-
သမာပတ်ကိုဝင်စားခြင်းငှာ၊ သမာပဇ္ဇနတော=နိရောဓသမာပတ်ကိုဝင်စား
ကြောင့်၊ “သတ္တာဟံ အစိတ္တကာ ဟုတ္တာ”တိ=“သတ္တာဟံ အစိတ္တကာ
ဟုတ္တာ”ဟူ၍၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ပန=အမေးပုစ္ဆာကိုဆိုဦးအံ့၊ ကသ္မာ=အ
ဘယ်ကြောင့်၊ သတ္တာဟမေဝ=ခုနစ်ရက်ပတ်လုံးသာလျှင်၊ နိရောဓံ=နိရောဓ
သမာပတ်ကို၊ သမာပဇ္ဇန္တိ=ဝင်စားကုန်သနည်း၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်တား၊
ပုစ္ဆာ=အမေးပုစ္ဆာတည်း၊ တထာကာလပရိစ္ဆေဒကရဏတော=ထိုသို့သော
အခြင်းအရာအားဖြင့်အချိန်အခါကာလအပိုင်းအခြားကိုပြုသောကြောင့်၊
သတ္တာဟမေဝ=ခုနစ်ရက်သာလျှင်၊ နိရောဓံ=နိရောဓသမာပတ်ကို၊ သမာ-
ပဇ္ဇန္တိ=ဝင်စားကြကုန်၏၊ တဗ္ဗ=ထိုအချိန်အခါကာလ အပိုင်းအခြားသည်
လည်း၊ ယေဘုယျေန=များသောအားဖြင့်၊ အာဟာရူပဇီဝိနံ=အစာအာဟာရ
ဖြင့် အသက်ရှည်ကြကုန်သော၊ သတ္တာနံ=သတ္တဝါတို့အား၊ ဥပါဒိန္နကပ္ပ-
ဝတ္တဿ=ဥပါဒိန္နကဖြစ်သော၊ ဧကဒိဝသံ=တစ်နေ့တစ်ရက်၌၊ ဘုတ္တာဟာ-
ရဿ=စားအပ်သော အစာအာဟာရ၏၊ သတ္တာဟမေဝ=ခုနစ်ရက်ပတ်
လုံးသာလျှင်၊ ယာပနတော=မျှတခြင်းကြောင့်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏။

ပန=အမေးပုစ္ဆာကို ဆိုဦးအံ့၊ အယံ နိရောဓသမာပတ္တိ နာမ=ဤ
နိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားခြင်းမည်သည်၊ ကာ ပန=အဘယ်လေနည်း၊
ကေ=အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ တံ နိရောဓံ=ထိုနိရောဓသမာပတ်ကို၊ သမာ-
ပဇ္ဇန္တိ=ဝင်စားကြကုန်သနည်း၊ ကေ=အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ တံ နိရောဓံ=
ထိုနိရောဓသမာပတ်ကို၊ န သမာပဇ္ဇန္တိ=မဝင်စားကြကုန်သနည်း၊ ကတ္ထ=

အဘယ်အရပ်ဒေသ၌၊ သမာပဇ္ဇန္တိ-ဝင်စားကြကုန်သနည်း၊ ကသွား-အ-
ဘယ်အကြောင်းကြောင့်၊ သမာပဇ္ဇန္တိ-ဝင်စားကြကုန်သနည်း၊ ကထဗ္ဗ-
အဘယ်သို့လျှင်၊ အဿာ-ထိုနိရောဓသမာပတ်ကို၊ သမာပဇ္ဇန္တိ-ဝင်စားခြင်း
သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်သနည်း၊ ဣတိ အယံ-ဤသည်ကား၊ ပုစ္ဆာ-အမေး
ပုစ္ဆာတည်း၊ ဧတ္ထ ဧတသ္မိံ ဌာနေ-ဤအရာဌာန၌၊ စောဒကဿ-စောဒက
ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ပရိဟာရော-အဖြေကို၊ မယာ-ငါသည်၊ ဝုစ္စတေ-မိန့်ဆိုဦးအံ့၊
တတ္ထ ဘာသု ပုစ္ဆာသု-ထိုအမေးပုစ္ဆာတို့တွင်၊ ကာ ပနာယံ နိရောဓ-
သမာပတ္တိ နာမာတိ-“ကာ ပနာယံ နိရောဓသမာပတ္တိ နာမံ”ဟူ
သော၊ ပုစ္ဆာယံ-အမေးပုစ္ဆာ၌၊ ယာ နိရောဓသမာပတ္တိ-အကြင်နိရောဓ
သမာပတ်သည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ သာ နိရောဓသမာပတ္တိ-ထိုနိရောဓသမာ-
ပတ်ဟူသည်၊ အနုပုဗ္ဗနိရောဓဝသေန-အစဉ်အတိုင်းချုပ်သည်၏အစွမ်း
အားဖြင့်၊ စိတ္တစေတသိကာနံ-စိတ်၊ စေတသိက်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာနံ-
တရားတို့၏၊ အပ္ပဝတ္တိ-မဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ကေ တံ သ-
မာပဇ္ဇန္တိ၊ ကေ န သမာပဇ္ဇန္တိတိ-“ကေ တံ ။ ပ ။ န သမာပဇ္ဇန္တိ”
ဟူသော၊ ပုစ္ဆာယံ-အမေးပုစ္ဆာ၌၊ သဗ္ဗေပိ-အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊
ပုထုဇ္ဇနသောတာပနသကဒါဂါမိနော စ-ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ သောတာပန်
ပုဂ္ဂိုလ်၊ သကဒါဂါမိပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ သုက္ခဝိပဿကာ-
သုက္ခဝိပဿကဖြစ်ကုန်သော၊ အနာဂါမိအရဟန္တာ စ-အနာဂါမိပုဂ္ဂိုလ်၊
ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ နိရောဓသမာပတ္တိ-နိရောဓသမာ-
ပတ်ကို၊ န သမာပဇ္ဇန္တိ-မဝင်စားနိုင်ကြကုန်၊ ပန-နိရောဓသမာပတ်ကို
မဝင်စားနိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့မှတစ်ပါး နိရောဓ-သမာပတ်ကို ဝင်စားနိုင်သော
ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ပြဆိုဦးအံ့၊ အဋ္ဌသမာပတ္တိလာဘိနော-ရှစ်ပါးသော သမာပတ်
ကို ရလေ့ရှိကုန်သော၊ အနာဂါမိနော စ-အနာဂါမိပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း
ကောင်း၊ ဒိဏာသဝါ စ-ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ နိရောဓ-
သမာပတ္တိ-နိရောဓသမာပတ်ကို၊ သမာပဇ္ဇန္တိ-ဝင်စားနိုင်ကြကုန်၏၊ တတ္ထ
သမာပဇ္ဇန္တိ-“တတ္ထ သမာပဇ္ဇန္တိ”ဟူသော၊ ပုစ္ဆာယံ-အမေးပုစ္ဆာ၌၊ ပဉ္စ-
ဝေါကာရဘဝေ-ပဉ္စဝေါကာရဘုံဘဝ၌၊ နိရောဓသမာပတ္တိ-နိရောဓသမာ-
ပတ်ကို၊ သမာပဇ္ဇန္တိ-ဝင်စားကြကုန်၏၊ ကသွား-အဘယ်ကြောင့်၊ ပဉ္စဝေါ-

ကာရဘဝေ=ပဉ္စဝေါကာရဘုံဘဝ၌၊ နိရောဓသမာပတ္တိ=နိရောဓသမာပတ်
ကို၊ သမာပဇ္ဇန္တိ=ဝင်စားကြကုန်သနည်း၊ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေ=ပဉ္စဝေါကာရ
ဘုံဘဝ၌၊ အနုပုဗ္ဗသမာပတ္တိသဟ္တာဝတော=အစဉ်အတိုင်းဖြစ်သော သမာ-
ပတ်၏ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း၊ ပန=ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့၊ စတုဝေါကာရ-
ဘဝေ=စတုဝေါကာရဘုံဘဝ၌၊ ပဌမဇ္ဈာဒိနံ=ပဌမဈာန် အစရှိသည်တို့၏၊
ဥပ္ပတ္တိယေဝ=ဖြစ်ခြင်းသည်သာလျှင်၊ နတ္ထိ=မရှိ၊ တသွာ=ထို့ကြောင့်၊ တတ္ထ-
ထိုစတုဝေါကာရဘုံဘဝ၌၊ (ဝါ) အရူပဘုံ၌၊ နိရောဓသမာပတ္တိ=နိရောဓ
သမာပတ်ကို၊ သမာပဇ္ဇိတံ=ဝင်စားခြင်းငှာ၊ န သက္ကာ=မတတ်ကောင်း၊
ကသွာ သမာပဇ္ဇန္တိတိ=“ကသွာ သမာပဇ္ဇန္တိ”ဟူသော၊ ပုစ္ဆာယံ=အမေး
ပုစ္ဆာ၌၊ သင်္ခါရာနံ=ရုပ်၊ နာမ်ဓမ္မသင်္ခါရတရားတို့၏၊ ပဝတ္တိဘောဒေ=ဖြစ်ခြင်း၊
ပျက်ခြင်း၌၊ ဥက္ကဏ္ဍိတွာ=ငြီးငွေ့၍၊ “ဒိဌဓမ္မေ=မျက်မှောက်ထင်ထင်ရှုမြင်
အပ်သောခန္ဓာကိုယ်၏အဖြစ်၌၊ အစိတ္တကာ=စိတ်မရှိကြကုန်သည်၊ ဟု-
တွာ=ဖြစ်ကုန်၍၊ နိရောဓံ=စိတ်၊ စေတသိက်တို့၏ချုပ်ခြင်းဟူသော၊ နိဗ္ဗာနံ=
စိတ်၊ စေတသိက်တို့၏ ငြိမ်းအေးခြင်းသို့၊ ပတွာ=ရောက်၍၊ သုခံ=ချမ်းသာ
စွာ၊ ဝိဟရိဿာမ=နေကုန်အံ့”၊ ဣတိ=ဤသို့၊ နိရောဓသမာပတ္တိ=နိရောဓ-
သမာပတ်ကို၊ သမာပဇ္ဇန္တိ=ဝင်စားကြကုန်၏၊ ကထဉ္စဿာ သမာပဇ္ဇနံ
ဟောတိတိ=“ကထဉ္စဿာ သမာပဇ္ဇနံ ဟောတိ”ဟူသော၊ ပုစ္ဆာယံ=
အမေးပုစ္ဆာ၌၊ သမထဝိပဿနာဝသေန=သမထဘာဝနာ၊ ဝိပဿနာဘာ-
ဝနာ၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဥဿက္ကိတွာ=လုလွ်ပြု၍၊ (ဝါ) အားထုတ်၍၊ ကတ-
ပုဗ္ဗကိစ္စဿ=ပြုအပ်ပြီးသော ပုဗ္ဗကိစ္စရှိသောပုဂ္ဂိုလ်အား၊ နေဝသညာနာ-
သညာယတနံ=နေဝသညာနာသံညာယတနံသည်၊ နိရောဓယတော=ချုပ်
သည်မှ၊ ဧဝံ=ဤသို့၊ အဿာ=ထိုနိရောဓသမာပတ်ကို၊ သမာပဇ္ဇနံ=ဝင်စား
ခြင်းသည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွာ၊ ယော=အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊
သမထဝသေနော=သမထဘာဝနာ၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဥဿက္ကတိ=
လုလွ်ပြု၏၊ (ဝါ) အားထုတ်၏၊ သော=ထိုသမထဘာဝနာဖြင့်လုလွ်ပြုသော
(အားထုတ်သော)ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိ-
နေဝသညာနာသံညာယတနသမာပတ်သို့၊ ပတွာ=ရောက်၍၊ တိဌတိ=
တည်၏၊ ယောပိ=အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း၊ ဝိပဿနာဝသေနော=ဝိပ-

ဿနာဘာဝနာ၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဥဿက္ကတိ-လုလ္လုပြု၏၊ (ဝါ) အားထုတ်၏၊ သော-ထိုဝိပဿနာဘာဝနာဖြင့်လုလ္လုပြုသော (အားထုတ်သော) ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဖလသမာပတ္တိ-ဖလသမာပတ်သို့ ပတ္တာ-ရောက်၍၊ တိဋ္ဌတိ-တည်၏၊ ပန-အဘို့တပါးကား၊ ယော-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဥဘယဝသေ-နေဝ-နှစ်ပါးစုံသော သမထဘာဝနာ၊ ဝိပဿနာဘာဝနာတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်၊ ဥဿက္ကိတွာ-လုလ္လုပြု၍၊ (ဝါ) အားထုတ်၍၊ နေဝ-သညာနာသညာယတနံ-နေဝသညာနာသညာယတနကို၊ နိရောဓေတိ-ချုပ်စေ၏၊ သော-ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ တံ-ထိုနေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ်ကို၊ သမာပဇ္ဇတိ-ဝင်စား၏၊ ဣတိ အယံ-ဤသည်ကား၊ ဧတ္ထ-ဤနိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားရာ၌၊ သင်္ခေပေါ-အကျဉ်းချုပ်တည်း။

အယံ ပန-ဤဆိုအပ်လတံသည်ကား၊ ဧတ္ထ-ဤနိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားရာ၌၊ ဝိတ္တာရော-အကျယ်တည်း။ —

ဣမ ဣမသ္မိံ သာသနေး-ဤသာသနာတော်၌၊ နိရောဓံ-နိရောဓသမာပတ်ကို၊ သမာပဇ္ဇိတုကာမော-ဝင်စားလိုသော၊ ဘိက္ခု-ရဟန်းသည်၊ ပဌမဇ္ဈာနံ-ပဌမဈာန်ကို၊ သမာပဇ္ဇိတွာ-ဝင်စားပြီး၍၊ ဝုဋ္ဌာယ-ပဌမဈာန်မှထ၍၊ တတ္ထ-ထိုပဌမဈာန်၌၊ သင်္ခါရေ-ရုပ်၊ နာမ်ဓမ္မသင်္ခါရတရားတို့ကို၊ အနိစ္စဟော-အနိစ္စအားဖြင့်၊ ဒုက္ခတော-ဒုက္ခအားဖြင့်၊ အနတ္တတော-အနတ္တအားဖြင့်၊ ဝိပဿတိ-ရှု၏၊ စ-ဆက်၍ဆိုဦးအံ့၊ ဧသော ဝိပဿနာ ပန-ဤ“ဝိပဿနာ” မည်သည်ကား၊ သင်္ခါရပရိဂ္ဂဏှနကဝိပဿနာ-သင်္ခါရပရိဂ္ဂဏှနကဝိပဿနာလည်းကောင်း၊ (ဝါ) သင်္ခါရတရားတို့ကိုသိမ်းယူသောဝိပဿနာလည်းကောင်း၊ ဖလသမာပတ္တိဝိပဿနာ-ဖလသမာပတ္တိဝိပဿနာလည်းကောင်း၊ (ဝါ) ဖလသမာပတ်ကို ဝင်စားသော ဝိပဿနာလည်းကောင်း၊ နိရောဓသမာပတ္တိဝိပဿနာ-နိရောဓသမာပတ္တိဝိပဿနာလည်းကောင်း၊ (ဝါ) နိရောဓသမာပတ်ကိုဝင်စားသော ဝိပဿနာလည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ တိဝိဇာ-သုံးပါးအပြားရှိသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ တတ္ထ-ထိုသုံးပါးကုန်သော ဝိပဿနာတို့တွင်၊ သင်္ခါရပရိဂ္ဂဏှနက-

ဝိပဿနာ-“သင်္ခါရပရိဂ္ဂဟနကဝိပဿနာ”သည်၊ မန္တာ ဝါ-နန္တုန္တေသညံ
 မူလည်းဖြစ်သော၊ တိက္ခာ ဝါ-ထက်သည်မူလည်းဖြစ်သော၊ မဂ္ဂဿ-အ-
 ရိယာမဂ်၏၊ ပဒဋ္ဌာနံ-နီးစွာသောအကြောင်းတရားသည်၊ ဟောတိယေဝ-
 ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း၊ ဖလသမာပတ္တိဝိပဿနာ-“ဖလသမာပတ္တိ-
 ဝိပဿနာ”သည်ကား၊ တိက္ခာဝ-ထက်သည်သာလျှင်၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊
 မဂ္ဂဘာဝနာသဒိသာ-မဂ္ဂဘာဝနာနှင့်တူ၏၊ ပန-အဘို့တပါးကား၊ နိရော-
 ဓသမာပတ္တိဝိပဿနာ-“နိရောဓသမာပတ္တိဝိပဿနာ”သည်၊ နာတိ-
 မန္တနာတိတိက္ခာ-အလွန်မန္တုန္တေလွန်း၊ အလွန်မထက်လွန်းသည်၊ ဝဋ္ဋတိ-
 အပ်၏၊ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ ဧသ-ထိုနိရောဓသမာပတ္တိဝိပဿနာသည်၊
 နာတိမဋ္ဌာယ-အလွန်မန္တုန္တေသော၊ နာတိတိက္ခာယ-အလွန်မထက်သော၊
 ဝိပဿနာယ-ဝိပဿနာဖြင့်၊ ပဌမဇ္ဈာနဘာဝေ-ပဌမဈာန်၌ဖြစ်ကုန်သော၊
 တေ သင်္ခါရေ-ထိုရုပ်၊ နာမ်ဓမ္မသင်္ခါရ တရားတို့ကို၊ ဝိပဿတိ-ရှု၏၊
 တတော-ထိုနောင်မှ၊ ဒုတိယဇ္ဈာနံ-ဒုတိယဈာန်ကို၊ ။ ပ ။ တတော-ထို
 နောင်မှ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ-ဝိညာဏဉ္စာယတနကို၊ သမာပဋိတွာ-ဝင်စား
 ပြီး၍၊ တတ္ထ-ထိုဝိညာဏဉ္စာယတန၌၊ သင်္ခါရေ-တို့ကို၊ တထေဝ-ထိုရှေး
 အတူသာလျှင်၊ ဝိပဿတိ-ရှု၏၊ အထ-ထိုအခါ၌၊ အာကိဉ္စညာယတနံ-
 အာကိဉ္စညာယတနဈာန်ကို၊ သမာပဋိတွာ-ဝင်စားပြီး၍၊ ဝုဋ္ဌာယ-အာကိဉ္စ-
 ဉာယတနဈာန်မှထ၍၊ နာနာဗဒ္ဓအဝိကောပနံ-နာနာဗဒ္ဓအဝိကောပန
 လည်းကောင်း၊ သံယပတိမာနနံ-သံယပတိမာနနလည်းကောင်း၊ သတ္ထု-
 ပက္ခောသနံ-သတ္ထုပက္ခောသနလည်းကောင်း၊ အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒံ-အဒ္ဓါန-
 ပရိစ္ဆေဒလည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ စတုပ္ပိဓံ-လေးပါးအပြားရှိသော၊
 ပုဗ္ဗကိစ္စံ-ပုဗ္ဗကိစ္စကို၊ ကရောတိ-ပြု၏။

တတ္ထ-ထိုလေးပါးကုန်သော နိရောဓသမာပတ်၏ ပုဗ္ဗကိစ္စတို့တွင်၊
 နာနာဗဒ္ဓအဝိကောပနန္တိ-ကား၊ ယံ ပတ္တစိဝရံ ဝါ-အကြင်သပိတ်၊ သင်္ကန်း
 သည်လည်းကောင်း၊ ယံ မဇ္ဈပိဌံ ဝါ-အကြင်ညောင်စောင်း၊ အင်းဖျဉ်သည်
 လည်းကောင်း၊ ယံ နိဝါသဂေဟံ ဝါ-အကြင်နေထိုင်ရာကျောင်းသည်

လည်းကောင်း၊ ဝါ ပန=ထိုမှတပါး၊ အညံ=ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်မှ တပါးတခြားသော၊ ယံ ကိစ္ဆိ=အမှတ်မရှိ တစုံတခုလည်းဖြစ်သော၊ ယံ ပရိက္ခာရဇာတံ=အကြင်ပရိက္ခရာသည်လည်းကောင်း၊ ဣမိနာ ဘိက္ခုနာ=ဤရဟန်းနှင့်၊ သဒ္ဓိ=အတူတကွ၊ ဧကာဗဒ္ဓံ=အတူတကွ ဖွဲ့စပ်သည်၊ (ဝါ) တစ်စပ်တည်းသည်၊ န ဟောတိ=မဖြစ်၊ ယထာ ယေန အာကာရေန=အကြင်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ အဓိဋ္ဌာယမာနေ=အဓိဋ္ဌာန်အပ်သည်ရှိသော်၊ တံ ပရိက္ခာရံ=ထိုပရိက္ခရာသည်၊ အဂ္ဂိဥဒကဝါတစောရဉ္စုရာဒိနံ=မီး၊ ရေ၊ လေ၊ ခိုးသူ၊ ကြွက်အစရှိသည်တို့၏၊ ဝသေန=အစွမ်းကြောင့်၊ န ဝိကုပ္ပတိ န ဝိနဿတိ=မပျက်စီးနိုင်၊ ဧဝံ တထာ တေန အာကာရေန=ထိုသို့မပျက်စီးနိုင်လောက်အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ပရိက္ခာရံ=ပရိက္ခရာကို၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ=အဓိဋ္ဌာန်အပ်၏၊ တတြ=ထိုသို့ ပရိက္ခရာတို့ကိုအဓိဋ္ဌာန်အပ်ရာ၌၊ ဣဒံ=ဤဆိုအပ်လတံသည်ကား၊ အဓိဋ္ဌာနဝိဓာနံ=အဓိဋ္ဌာန်အပ်ပုံအစီအရင်တည်း၊ “ဣဒဉ္စ ဣဒဉ္စ ပရိက္ခာရံ=ဤမည်၊ ဤမည်သောပရိက္ခရာသည်လည်း၊ ဣမသ္မိံ သတ္တာဟဉ္စန္တရေ=ဤခုနစ်ရက်အတွင်း၌၊ အဂ္ဂိနာ=မီးဖြင့်၊ (ဝါ) မီးသည်၊ မာ စာယတု=မလောင်စေသတည်း၊ ဥဒကေန=ရေဖြင့်၊ (ဝါ) ရေသည်၊ မာ ဝုယတု=မမျှောစေသတည်း၊ ဝါတေန=လေဖြင့်၊ (ဝါ) လေသည်၊ မာ ဝိဒ္ဓသတု=မလွင့်စေသတည်း၊ စောရေဟိ=ခိုးသူတို့သည်၊ မာ ဟရိယတု=မဆောင်ယူစေသတည်း၊ ဥန္တုရေဟိ=ကြွက်အစရှိသည်တို့သည်၊ မာ ခုဇ္ဇတု=မခဲစားစေသတည်း”၊ ဣတိ အယံ=ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်ကား၊ ပရိက္ခာရံ=ပရိက္ခရာကို၊ အဓိဋ္ဌာနဝိဓာနံ=အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်ပုံအစီအရင်တည်း၊ ဧဝံ=ဤသို့၊ အဓိဋ္ဌိဇ္ဇော=အဓိဋ္ဌာန်အပ်သည်ရှိသော်၊ တဿ ဘိက္ခုနော=ထိုရဟန်း၏၊ တံ ပရိက္ခာရံ=ထိုပရိက္ခရာသည်၊ သတ္တာဟံ=ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး၊ ကောစိ=တစုံတခုသော၊ ပရိဿယော=ဘေးရန်သည်၊ န ဟောတိ=မဖြစ်၊ ပန=အဘို့တပါးကား၊ ပရိက္ခာရံ=ပရိက္ခရာကို၊ အနဓိဋ္ဌဟတော=အဓိဋ္ဌာန်မထားအပ်သည်ရှိသော်ကား၊ အဂ္ဂိအာဒိဟိ=မီးအစရှိသော ဘေးရန်တို့ကြောင့်၊ ပရိက္ခာရံ=ပရိက္ခရာသည်၊ နဿတိ=ပျက်စီးနိုင်၏၊ ဣဒံ=ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်ကား၊ နာနာဗဒ္ဓအဝိကောပနံ နာမ=“နာနာဗဒ္ဓဝိကောပနံ”မည်၏၊ ပန=အဘို့တပါးကား၊ ယံ နိဝါသနပါရူပနံ ဝါ=အကြင်

ဝတ်ရုံသော သင်္ကန်းသည်လည်းကောင်း၊ ယံ နိသိန္နာသနံ ဝါ-အကြင်
 နေရာကျောင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဧကာဗဒ္ဓံ-တစ်စပ်တည်းစပ်သည်၊ (ဝါ)
 အတူတကွ ဖွဲ့စပ်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ တတ္ထ-ထိုပရိက္ခရာ၌၊ ဝိသု-အ
 သီးအခြား၊ အဓိဋ္ဌာနကိစ္စ-အဓိဋ္ဌာန်ထားဘွယ်ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ သ-
 မာပတ္တိယေဝ-သမာပတ်သည်သာလျှင်၊ နံ ပရိက္ခာရံ-ထိုပရိက္ခရာကို၊
 ရက္ခတိ-စောင့်ရှောက်၏။

သံဃပတိမာနနန္တိ-ကား၊ ဘိက္ခုသံဃဿ-ရဟန်းသံဃာအား၊
 ပတိမာနနံ-မြတ်နိုးခြင်းတည်း၊ ဥဒိက္ခနံ-ကြည့်ရခြင်းတည်း၊ ယာဝ-အကြင်မျှ
 လောက်၊ သော ဘိက္ခု-ထိုရဟန်းသည်၊ အာဂစ္ဆတိ-ကြွလာ၏၊ တာဝ-ထို
 မျှလောက်၊ သံဃကမ္ပဿ-သံဃကံကို၊ အကရဏံ-မပြုခြင်းတည်း၊ ဣတိ
 အယံ-ဤသည်ကား၊ အတ္ထော-အနက်တည်း၊ ဧတ္ထ စ-ဤအရာ၌လည်း၊
 ဧတဿ ဘိက္ခုနော-ဤရဟန်းအား၊ ပတိမာနနံ-မြတ်နိုးခြင်းသည်၊ ပုဗ္ဗ-
 ကိစ္စံ-ပုဗ္ဗကိစ္စသည်၊ န ဟောတိ-မဟုတ်၊ ပန-ဆက်၍ဆိုဦးအံ့၊ ပတိမာန-
 နာဝဇ္ဇနံ-မျှော်လင့်စောင့်ဆိုင်းခြင်းကို ဆင်ခြင်ခြင်းသည်၊ ပုဗ္ဗကိစ္စံ-ပုဗ္ဗကိစ္စ
 တည်း၊ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ-ဆင်ခြင်အပ်၏၊
 “သစေ-အကယ်၍၊ မယိ-ငါသည်၊ သတ္တာဟံ-ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး၊ နိရောဓံ-
 နိရောဓသမာပတ်ကို၊ သမာပဇ္ဇိတော-ဝင်စား၍၊ နိသိန္နော-ထိုင်နေသည်ရှိ
 သော်၊ သံယော-သံဃာတော်သည်၊ အပလောကနကမ္မာဒိသု-အပလော-
 ကနကံ အစရှိသည်တို့တွင်၊ ကိစ္ဆိဒေဝ-တစုံတခုသာလျှင်ဖြစ်သော၊ ကမ္မံ-
 ကံကို၊ ကတ္တုကာမော-ပြုခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၊ (ဝါ) ပြုလိုသည်၊ ဟောတိ-
 ဖြစ်၏၊ ယာဝ-အကြင်မျှလောက်၊ မံ-ငါ့ကို၊ ကောစိ-တစုံတစ်ယောက်
 သော၊ ဘိက္ခု-ရဟန်းသည်၊ အာဂန္တာ-လာ၍၊ န ပက္ခောသတိ-မပင့်မခေါ်၊
 တာဝဒေဝ-ထိုမျှလောက် မပင့်မခေါ်သေးသမျှ ကာလပတ်လုံး၊ ဝုဋ္ဌဟိ-
 သာမိ-နိရောဓသမာပတ်မှထအံ့၊ ဣတိ-ဤသို့၊ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ-ဆင်ခြင်အပ်
 ၏၊ ဟိ ယုတ္တံ-သင့်စွ၊ ဧဝံ ကတ္တာ-ဤသို့ နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်၍၊ သမာ-
 ပဇ္ဇော-နိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားသည်ရှိသော်၊ တသ္မိ သမယေ-ထို

အခါ၌၊ ဝုဋ္ဌဟတိယေဝနိရောဓသမာပတ်မှ ထသည်သာလျှင်တည်း။
 ပန=ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့၊ ယော ဘိက္ခု=အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဧဝံ=ဤသို့နိရောဓ
 သမာပတ်မှထအံ့ဟူ၍ နှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်ခြင်းကို၊ န ကရောတိ=မပြုအံ့၊
 သံယော စ=သံဃာတော်သည်လည်း၊ သန္နိပတိတွာ=ပေါင်းဆုံစုဝေးပြီး၍၊
 တံ ဘိက္ခု=ထိုရဟန်းကို၊ အပဿန္တော=မတွေ့မမြင်သည်ရှိသော်၊ “အသု-
 ကော=ဤအမည်ရှိသော၊ ဘိက္ခု=ရဟန်းသည်၊ ကုတိ=အဘယ်မှာလေ
 နည်း”၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ပုစ္ဆိတွာ=မေး၍၊ “နိရောဓံ=နိရောဓသမာပတ်တို့၊
 သမာပန္နော=ဝင်စားနေပါ၏”၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဝုတ္တေ=ပြောဆိုအပ်သည်ရှိ
 သော်၊ ကိဉ္စိ=တစုံတစ်ယောက်သော၊ ဘိက္ခု=ရဟန်းကို၊ ပေသေတိ=စေ
 လွတ်၏၊ (ဝါ) စေခိုင်း၏၊ ကိ=အဘယ်ဆို၊ ဝတွာ=ပြောဆို၍၊ ပေသေတိ=
 စေလွတ်သနည်း၊ (ဝါ) စေခိုင်းသနည်း၊ “တံ ဘိက္ခု=ထိုရဟန်းကို၊ ပတ္တော-
 သာဟိ=ခေါ်ချေလော့”၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဝတွာ=ပြောဆို၍၊ ပေသေတိ=စေ
 လွတ်၏၊ (ဝါ) စေခိုင်း၏၊ အထ=ထိုအခါ၌၊ တေန ဘိက္ခုနာ=ထိုရဟန်းသည်၊
 အဿ ဘိက္ခုနော=ထိုရဟန်း၏၊ သဝန္တပစာရေ=သဝန္တပစာရ၌၊ (ဝါ) ကြား
 လောက်ရောက်ရာ ဥပစာ၌၊ ဌတွာ=ရပ်တည်၍၊ “အာဝုသော=ငါ့ရှင်၊
 သံယော=သံဃာတော်သည်၊ တံ ဘိက္ခု=ထိုသင်ရဟန်းကို၊ ပတိမာနေတိ=
 မျှော်လင့်စောင့်ဆိုင်းနေပါ၏”၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဝုတ္တမတ္တေယေဝ=ပြောဆို
 အပ်ကာမျှ ခဏ၌သာလျှင်၊ ဝုဋ္ဌာနံ=နိရောဓသမာပတ်မှ ထခြင်းသည်၊
 ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ ဧဝံ=ဤသို့၊ သံဃဿ=သံဃာတော်၏၊ အာဏာ နာမ=
 အမိန့်အာဏာတော်မည်သည်ကား၊ ဂရုကာ ပိ ဂရုကာ ဧဝံ=ကြီးလေးသည်
 သာလျှင်တည်း၊ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ တံ သံဃပတိမာနနံ=ထိုသံဃာတော်
 ၏ မျှော်လင့်စောင့်ဆိုင်းခြင်းကို၊ အာဝုတ္တိတွာ=ဆင်ခြင်၍၊ ယထာ ယေန
 အာကာရေန=အကြင်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ပဌမမေဝ=ရှေ့ဦးစွာ
 သာလျှင်၊ ဝုဋ္ဌာတိ=နိရောဓသမာပတ်မှထ၏၊ ဧဝံ ဣမိနာ အာကာရေန=
 ဤသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ နိရောဓံ=နိရောဓသမာပတ်ကို၊ သမာ-
 ပဋိတဗ္ဗံ=ဝင်စားအပ်၏။

သတ္ထုပက္ခောသနန္တိ ဣဓာပိ-“သတ္ထုပက္ခောသန”ဟူသော နိ-
 ရောဓသမာပတ်၏ ဤပုဗ္ဗကိစ္စ၌လည်း၊ သတ္ထုပက္ခောသနာဝဇ္ဇနမေဝ-
 “မြတ်စွာဘုရား၏ ခေါ်တောမူအံ့သည်ကို” ဆင်ခြင်ခြင်းသည်သာလျှင်၊
 ဣမဿ-ဤနိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားခြင်း၏၊ ပုဗ္ဗကိစ္စ-ပုဗ္ဗကိစ္စတည်း၊
 တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ တမ္ပိ သတ္ထုပက္ခောသန-ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ခေါ်တော်
 မူခြင်းကိုလည်း၊ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗ-ဆင်ခြင်အပ်၏၊ သေသံ-ကြွင်းကျံသော အစိ
 အရင်သည်၊ ပုရိမနယေနေဝ-ရှေး၌ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်၊
 ဝေဒိတဗ္ဗ-သိအပ်၏။

အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒေါတိ-ကား၊ ဇိဝိတဒ္ဓါနဿ-အသက်ရှင်ခြင်း၏
 အဓိကဏ္ဍလ၏၊ ပရိစ္ဆေဒေါ-အပိုင်းအခြားတည်း၊ ဣမိနာ ဘိက္ခုနာ-ဤ
 ရဟန်းသည်၊ အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒေသု-အဓိကဏ္ဍလ၏ အပိုင်းအခြားတို့၌၊
 ကုသလေန-ကုသိုလ်သည်၊ ဘဝိတဗ္ဗ-ဖြစ်အပ်၏၊ “အတ္တနော-မိမိ၏၊
 အာယုသင်္ခါရာ-အာယုသင်္ခါရတို့သည်၊ သတ္တာဟံ-ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး၊ ပ-
 ဝတ္တိဿန္တိ-ဖြစ်ကုန်အံ့လော၊ န ပဝတ္တိဿန္တိ-မဖြစ်ကုန်လတံ့လော”၊ ဣတိ-
 ဤသို့၊ အာဝဇ္ဇိတွာ-နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်၍၊ နိရောဓံ-နိရောဓသမာပတ်ကို၊
 သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗ-ဝင်စားအပ်၏၊ ဟိ ယသ္မာ-အကြင်ကြောင့်၊ သတ္တာဟဗ္ဘန္တရေ-
 ခုနစ်ရက်အတွင်း၌၊ နိရုဇ္ဈနကေ-ချုပ်လတံ့သော၊ အာယုသင်္ခါရေ-အာယု-
 သင်္ခါရတို့ကို၊ အနာဝဇ္ဇိတွာဝ-နှလုံးမသွင်း မဆင်ခြင်မူ၍သာလျှင်၊ နိရော-
 ဓံ-နိရောဓသမာပတ်ကို၊ သစေ သမာပဇ္ဇိတိ-အကယ်၍ ဝင်စားအံ့၊ တဿ
 ဘိက္ခုနော-ထိုရဟန်း၏၊ နိရောဓသမာပတ္တိ-နိရောဓသမာပတ်သည်၊ မ-
 ရဟံ-သေဆုံးခြင်းကို၊ ပဋိဗာဟိတံ-တားမြစ်ခြင်းငှာ၊ န သက္ခောတိ-မတတ်
 နိုင်၊ အန္တောနိရောဓေ-နိရောဓသမာပတ်၏အတွင်း၌၊ မရဏဿ-သေဆုံး
 ခြင်း၏၊ နတ္တိတာယ-မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အန္တရာဝ-နိရောဓသမာ-
 ပတ်၏အကြား၌သာလျှင်၊ သမာပတ္တိတော-နိရောဓသမာပတ်မှ၊ ဝုဋ္ဌတိ-
 ထ၏၊ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ ဧတံ-ဤအာယုသင်္ခါရကို၊ အာဝဇ္ဇိတွာ-ဆင်
 ခြင်၍၊ နိရောဓံ-နိရောဓသမာပတ်ကို၊ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗ-ဝင်စားအပ်၏၊ ဟိ

ယုတ္တံ=သင့်စွ၊ အဝသေသံ=အာယုသင်္ခါရမ္ပ ကြွင်းကျသော ပုဗ္ဗကိစ္စသုံးပါးကို၊ အနုဝဋ္ဋိတုမ္ပိ=မဆင်ခြင်ပါသော်လည်း၊ ဝဋ္ဋတိ=အပ်၏၊ ဣဒံ ပန=ဤ အာယုသင်္ခါရကိုကား၊ အာဝဋ္ဋိတဗ္ဗမေဝ=ဆင်ခြင်အပ်သည်သာလျှင်တည်း၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ သော ဘိက္ခု=ထိုရဟန်းသည်၊ ဧဝံ=ဤသို့၊ အာကိဉ္ဇညာယတနံ=အာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်ကို၊ သမာပဋ္ဌိတွာ=ဝင်စားပြီး၍၊ ဝုဋ္ဌာယ=အာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်မှထ၍၊ ဣဒံ ပုဗ္ဗကိစ္စံ=နိရောဓသမာပတ်၏ ဤပုဗ္ဗကိစ္စလေးပါးကို၊ ကတွာ=ပြု၍၊ နေဝသညာနာသညာယတနံ=နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်ကို၊ သမာပဋ္ဌတိ=ဝင်စား၏၊ အထ တသ္မိံ ကာလေ=နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်ကို ဝင်စားရာ ထိုအခါ၌၊ ဧကံ ဝါ ဒွေ ဝါ စိတ္တဝါဒေါရံ=တစ်ကြိမ်၊ နှစ်ကြိမ်သော စိတ်၏ ဝါရတို့ကို၊ အတိက္ကမိတွာ=ကျော်လွန်၍၊ အစိတ္တကော=စိတ်မရှိသည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ နိရောဓံ=နိရောဓသမာပတ်ကို ဖုသတိ=တွေ့ထိ၏၊ ကသ္မာ ပန=အဘယ်ကြောင့်ကား၊ အဿ ဘိက္ခုနော=ထိုနိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားသော ရဟန်းအား၊ ဒွိန္နံ စိတ္တာနံ=နှစ်ချက်သောစိတ်တို့၏၊ ဥပရိ=အထက်၌၊ စိတ္တာနိ=စိတ်တို့သည်၊ န ပဝတ္တန္တိ=မဖြစ်ကုန်သနည်း?၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊ ပုစ္ဆာ=အမေးပုစ္ဆာတည်း၊ နိရောဓဿ=နိရောဓသမာပတ်၏၊ ပယောဂတ္တာ=လုလ္လပယောဂ၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွ၊ ဣမဿ ဘိက္ခုနော=၏၊ ဣဒံ သမာပတ္တိံ=ဤနိရောဓသမာပတ်သည်၊ ဒွေ=နှစ်ခုကုန်သော၊ သမထဝိပဿနာဓမ္မေ=သမထဘာဝနာ၊ ဝိပဿနာဘာဝနာတရားတို့ကို၊ ယုဂနဒွေ=အစုံအဖွဲ့တို့ကို၊ ကတွာ=ပြု၍၊ အဋ္ဌသမာပတ္တိံအာရောဟနံ=ရှစ်ပါးသော သမာပတ်သို့ တင်ခြင်းသည်၊ အနုပုဗ္ဗနိရောဓဿ=အစဉ်အတိုင်း စိတ်၊စေတသိက်တို့၏ ချုပ်ခြင်း၏၊ ပယောဂေါ=လုလ္လပယောဂသည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ နေဝသညာနာသညာယတနံသမာပတ္တိယာ=နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ်၏၊ ပယောဂေါ=လုလ္လပယောဂသည်၊ န=မဟုတ်၊ ဣတိ=ဤသို့၊ နိရောဓဿ=နိရောဓသမာပတ်၏၊ ပယောဂတ္တာ=လုလ္လပယောဂ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒွိန္နံ စိတ္တာနံ=နှစ်ချက်ကုန်သောစိတ်တို့၏၊ ဥပရိ=အထက်၌၊ စိတ္တာနိ=စိတ်တို့သည်၊ န ပဝတ္တန္တိ=မဖြစ်ကုန်၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊ ပရိဟာရော=

အဖြေတည်း။

ယသွာ=အကြင်ကြောင့်၊ ဟေမိသတ္တေန=ဘုရားလောင်းသည်၊
 ဟေမိမဏ္ဍူပသင်္ကမနတော=ဟေမိမဏ္ဍိုင်သို့ ကပ်ရောက်သည်မှ၊ ပုဗ္ဗေပိ=
 ရှေ့၌လည်း၊ စရိမဘဝေ=နောက်ဆုံးဘဝ၌၊ (ဝါ) အဆုံးစွန်းသောဘဝ၌၊
 စတုတ္ထဗျာနံ=စတုတ္ထဈာန်ကို၊ နိဗ္ဗတ္တိတပုဗ္ဗံ=ဖြစ်စေခဲ့ဘူးပြီ၊ တဒါ ပန=ထို
 အခါ၌ကား၊ တံ=ထိုစတုတ္ထဈာန်သည်၊ နိဗ္ဗတ္တိတမတ္တမေဝ=ဖြစ်စေကာမူ
 သည်သာလျှင်၊ အဟောသိ=ဖြစ်ခဲ့ဘူးပြီ၊ ယသွာ=အကြင်ကြောင့်၊ ဝိပဿ-
 နာဒိပါဒကံ=ဝိပဿနာအစရှိသည်တို့၏ အခြေခံသည်၊ န အဟောသိ=
 မဖြစ်၊ တသွာ=ထို့ကြောင့်၊ “ဟေမိရုက္ခမူလေ နိဗ္ဗတ္တိတ”န္တိ= “ဟေမိရုက္ခ-
 မူလေ နိဗ္ဗတ္တိတံ”ဟူ၍၊ တတော=ထိုနိရောဓသမာပတ်မှ၊ ဝိသေသေတွာ=
 အထူးပြု၍၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ ဝိပဿနာပါဒကန္တိ=ကား၊ ဝိပဿနာရမ္ဘေ=
 ဝိပဿနာဘာဝနာကို အားထုတ်ခြင်း၌၊ ဝိပဿနာယ=ဝိပဿနာဘာဝနာ
 ၏၊ ပါဒကံ=အခြေခံသည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ အဘိညာပါကဒန္တိ ဧတ္တာပိ=
 “အဘိညာပါဒကံ”ဟူသော ဤပုဒ်၌လည်း၊ ဒေသေ နယော=ဤနည်း
 ကိုသာလျှင်၊ ဒဌဗ္ဗော=မှတ်ထိုက်၏၊ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွ၊ ဗုဒ္ဓါနံ=မြတ်စွာဘုရား
 ရှင်တို့၏၊ ပဌမာရမ္ဘေ ဧဝ=ရှေးဦးစွာသော အားထုတ်ခြင်း၌သာလျှင်၊
 ပါဒကဗျာနေန=ပါဒကံစာန်နှင့်၊ ပယောဇနံ=ယှဉ်ခြင်းအကျိုးရှိသည်၊ အ-
 ဟောသိ=ဖြစ်ပြီ၊ တတော ပရံ=ထိုမှနောက်၌၊ ဥပရိမဂ္ဂါဓိဂမဖလသမာပတ္တိ-
 အဘိညာဝဠုနာဒိအတ္ထံ=အထက်မဂ်ကိုရခြင်း၊ ဖလသမာပတ်ကိုရခြင်း၊
 ဝင်စားခြင်း၊ အဘိညာဉ်ကို သုံးဆောင်ခြင်း အကျိုးရှိသည်၊ န ဟောတိ=
 မဖြစ်၊ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွ၊ အဘိသမ္မောမိသမိဂမတော=သဗ္ဗညုတဉာဏ်
 တော်ကို ရတော်မူသည်မှ၊ ပဌာယ=စ၍၊ သဗ္ဗံ=အလုံးစုံသော၊ ဉာဏသမာ-
 မိကိစ္စံ=ဉာဏ်၊ သမာမိကိစ္စသည်၊ အာက္ခာဒါမတ္တပဋိဗဒ္ဓမေဝ=အလိုရှိအပ်
 ကာမူနှင့် စပ်သည်သာလျှင်တည်း၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဒဌဗ္ဗံ=မှတ်ထိုက်၏၊
 သဗ္ဗကိစ္စသာဓကန္တိ=ကား၊ အနုပုဗ္ဗဝိဟာရာဒိသဗ္ဗကိစ္စသာဓကံ=အစဉ်
 အတိုင်း သီတင်းသုံးနေတော်မူခြင်း အစရှိသော အလုံးစုံသောကိစ္စကို
 ပြီးခြင်းသည်၊ သဗ္ဗလောကီယလောကုတ္တရဂုဏဒါယကန္တိ ဧတ္ထ ပဒေ-

“သဗ္ဗလောကီယလောကုတ္တရဂုဏဒါယကံ” ဟူသောဤပုဒ်၌၊ ဝိပဿနာဘိညာပါဒကတ္တာ ဧဝံ-ဝိပဿနာအဘိညာဏ်၏ အခြေခံဖြစ်သော ကြောင့်သာလျှင်၊ ဘဂဝတော-မြတ်စွာဘုရား၏၊ စတုတ္ထဿ-လေးခု မြောက်သော၊ ဈာနဿ-ဈာန်၏၊ သဗ္ဗလောကီယလောကုတ္တရဂုဏဒါယကတာ-အလုံးစုံသော လောကီ၊ လောကုတ္တရဂုဏ်ကျေးဇူးကိုပေးတတ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-သိအပ်ကုန်၏၊ ဟိ သစ္စံ-မှန်၏၊ သဗ္ဗညုတဉာဏပဒဋ္ဌာနံ-သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်လျှင်နီးစွာသောအကြောင်းရှိသော၊ မဂ္ဂဉာဏဉ္စ-အရိယာမဂ်ဉာဏ်လည်းကောင်း၊ တံ ပဒဋ္ဌာနံ-ထိုအရိယာမဂ်ဉာဏ်လျှင် နီးစွာသော အကြောင်းရှိသော၊ သဗ္ဗညုတဉာဏဉ္စ-သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကိုလည်းကောင်း၊ အဘိသဗ္ဗောဓိ-ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူပြီ၊ (ဝါ) ရတော်မူပြီ၊ တဒဓိဂမသမကာလံမေဝ-ထိုသဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို ရတော်မူသည်နှင့် ညီမျှသောကာလ၌သာလျှင်၊ ဘဂဝတော-မြတ်စွာဘုရား၏၊ သဗ္ဗေ-အလုံးစုံကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓဂုဏာ-မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ ဂုဏ်တော် ကျေးဇူးတော်တို့သည်၊ ဟတ္ထဂတာ-လက်တော်သို့ရောက်လာကုန်သည်၊ အဟေသု-ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ မဂ္ဂါဓိဂမော စ-အရိယာမဂ်ဉာဏ်ကိုရတော်မူခြင်းသည်လည်း၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနသန္နိဿယော-စတုတ္ထဈာန်ကို မှီရာရှိသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ-မှတ်ထိုက်၏။

“စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟာသိ” န္တိ-“စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟာသိ” ဟူ၍၊ ဝတ္ထာ-ဆိုပြီး၍၊ “သော” ဟိ-“သော” ဟူ၍၊ ဝတ္ထတ္တာ-ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ “သော အဟ” န္တိ-“သော အဟံ” ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ၊ ဧဝံ သမာဟိတေတိ ဧတ္ထ-“ဧဝံ သမာဟိတေ” ဟူသော ဤပါဠိရပ်၌၊ ဧဝံ-သဒ္ဓေါ-ဧဝံ-သဒ္ဓါသည်၊ ဟေဋ္ဌာ-အောက်၌၊ ဈာနတ္ထယာဓိဂမပဋိပါဋိသိဒ္ဓဿ-ဈာန်သုံးပါးအပေါင်းကိုရတော်မူပြီးသော အစဉ်၏ ပြီးစီးခြင်းရှိသော၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနသမာဓာနဿ-စတုတ္ထဈာန်ကို သမာဓိကို၊ (ဝါ) အား၊ နိဒဿနတ္ထော-ညွှန်ပြခြင်းအနက်ရှိ၏၊ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ “ဧဝန္တိ စတုတ္ထဇ္ဈာနတ္ထမနိဒဿနမေတ” န္တိ-“ဧဝန္တိ

စတုတ္ထဇ္ဈာနက္ခမနိဒဿနမေတံ”ဟူ၍၊ အာဟာ-မိန့်ဆိုပြီး၊ စတုတ္ထဇ္ဈာ-
နဿ စ=စတုတ္ထဈာန်ကိုလည်းကောင်း၊ တဿ-ထိုစတုတ္ထဈာန်၏၊ အဓိ-
ဂမမဂ္ဂဿ စ=ရတော်မူသော အရိယာမဂ်ကိုလည်းကောင်း၊ နိဒဿနံ-
ညွှန်ပြခြင်းတည်း၊ ယေန သမာဓာနာနုက္ခမေန-အကြင်သမာဓိအစဉ်ဖြင့်၊
စတုတ္ထဇ္ဈာနသမာဓိ=စတုတ္ထဈာန်သမာဓိကို၊ လဒ္ဓေါ-ရတော်မူအပ်ပြီ၊ တဒု-
ဘယနိဒဿနံ=စတုတ္ထဈာန်၊ အရိယာမဂ်ဟူသောထိုနှစ်ပါးစုံကို ရတော်မူ
ခြင်းကို ပြခြင်းတည်း၊ ဣတိ အယံ-ဤသည်ကား၊ အတ္ထော-အနက်တည်း၊
တေန-ထို့ကြောင့်၊ “ဣမိနာ ။ ပ ။ ဝုတ္တံ ဟောတိ”တိ-“ဣမိနာ ။ ပ ။
ဝုတ္တံ ဟောတိ”ဟူ၍၊ အာဟာ-မိန့်ဆိုပြီး၊ တတ္ထ တသ္မိ ဝစနေ-“ဣမိနာ
။ ပ ။ ဝုတ္တံ ဟောတိ”ဟူသော ထိုစကားရပ်၌၊ ဣမိနာ ကမေဇာတိ၊
ဣမိနာ-“ဣမိနာ ကမေဇာ”ဟူသော ဤပါဠိရပ်ဖြင့်၊ ပဌမဇ္ဈာနာဓိဓမာ-
ဒိနာ=ပဌမဈာန်ကို ရတော်မူခြင်းအစရှိသော၊ ကမေဇာ=အစဉ်ဖြင့်၊ “ဧဝံ”န္တိ
ဣဒံ ပဒံ=“ဧဝံ”ဟူသော ဤပုဒ်သည်၊ အာဂမနသမာဓိနာ=ရတော်မူသော
သမာဓိနှင့်၊ သဒ္ဓိံ=အတူတကွ၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနသမာဓာနံ=စတုတ္ထဈာန် သမာ-
ဓိကို၊ ဒီပေတိ-ပြ၏၊ ပန-ဆက်၍ဆိုဦးအံ့၊ သတိပါရိသုဒ္ဓိသမာဓိ ဧဝံ-
သတိပါရိသုဒ္ဓိသမာဓိသည်သာလျှင်၊ ဣဒ္ဓိယာ-တန်ခိုး၏၊ အဓိဋ္ဌာနဘာဝ-
တော=အဓိဋ္ဌာန်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ပဓာနံ=အဓိကပဓာနတည်း၊
ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ “စတုတ္ထဇ္ဈာနသမာဓိနာ သမာဟိတေ”
တိ=“စတုတ္ထဇ္ဈာနသမာဓိနာ သမာဟိတေ”ဟူ၍၊ အာဟာ-မိန့်ဆိုပြီး၊
သဗ္ဗပစ္စုပ္ပန်ကဓမ္မပဏ္ဏိလေသပရိသုဒ္ဓါယ=အလုံးစုံသောဆန့်ကျင်ဘက်တရား
တည်းဟူသော ညစ်ညူးခြင်းမှစင်ကြယ်ခြင်းလည်းကောင်း၊ ပစ္စုပ္ပန်ကဓမ္မ-
နေပိ=ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သောညစ်ညူးခြင်း၌လည်းကောင်း၊ အဗျာဝဋ္ဌာယ-
လုလ္လုကြောင့်ကျ ဗျာပါရ မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ပါရိသုဒ္ဓါပေက္ခာယ-
ပါရိသုဒ္ဓါပေက္ခာသည်၊ ဝတ္တမာနာယ=ဖြစ်သည်ရှိသော်၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနဉ္စ-
စတုတ္ထဇ္ဈာန်သည်လည်းကောင်း၊ တံ သမ္ပယုတ္တာ စ=ထိုစတုတ္ထဈာန်နှင့်
သမ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ စ=တရားတို့သည်လည်းကောင်း၊ သုပရိ-
သုဒ္ဓါ စ=ကောင်းစွာစင်ကြယ်ကုန်သည်လည်းကောင်း၊ သုဝိသဒါ စ-
သန့်ရှင်းကုန်သည်လည်းကောင်း၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏၊ ပန-ထိုသို့ပင်

ကောင်းစွာစင်ကြယ်သန့်ရှင်းပါကုန်သော်လည်း၊ သတိသိသေန=သတိကို အဦးပဓာန ပြုသဖြင့်၊ တတ္ထ=ထိုစတုတ္ထစွာနှင့်၊ ဒေသနာ=ဒေသနာတော် ကို၊ ကတာ=ပြုအပ်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ “ဥပေက္ခာသတိ- ပါရိသုဒ္ဓိဘာဝေန ပရိသုဒ္ဓေ”တိ=“ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိဘာဝေန ပရိသုဒ္ဓေ”ဟူ၍၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ဥပေက္ခာယ=တကြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာသည်၊ နေတသတိပါရိသုဒ္ဓိသမ္ဘဝေန=ဖြစ်စေအပ်သောသတိ၏ ထက်ဝန်းကျင်မှ စင်ကြယ်ခြင်းဟူသောသဘော၏၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊ အတ္ထော= အနက်တည်း၊ ပရိသုဒ္ဓါယ ဧဝ=စင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်၊ ပစ္စယဝသေသေန=အကြောင်းတရားအထူးဖြင့်၊ ပဝတ္တိဝိသေသော=ဖြစ် ခြင်းအထူးသည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ ပရိယောဒါတတာ=ဖြူစင်သည်၏အ ဖြစ်သည်၊ သုဓန္တသုဝဏ္ဏဿ=စင်ကြယ်သောရွှေကို၊ နိယံသနေန=သွေးသ ဖြင့်၊ (ဝါ) ပွတ်တိုက်သဖြင့်၊ ပဘဿရတာ ဝိယ=ပြီးပြီးပျက်ပျက် အရောင် ရှိသော အဖြစ်ကဲ့သို့၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ “ပရိ- သုဒ္ဓတ္တာယေဝ ပရိယောဒါတေ၊ ပဘဿရေတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ”တိ= “ပရိသုဒ္ဓတ္တာယေဝ ။ ပ ။ ဝုတ္တံ ဟောတိ”ဟူ၍၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ။

သုခါဒိနံ ပစ္စယာနံ ယာတေနာတိ=ကား၊ သုခသောမနဿ- နဉ္စ=သုခသောမနဿတို့၏လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခဒေါမနဿနဉ္စ=ဒုက္ခဒေါ- မနဿတို့၏လည်းကောင်း၊ ယထာက္ကမံ=အစဉ်အတိုင်း၊ ရာဂဒေါသပစ္စ- ယာနံ=ရာဂဒေါသတို့၏ အကြောင်းတရားတို့ကို၊ ဝိက္ခမ္ဘနေန=ပယ်ခွါသ ဖြင့်၊ “သုခံ=သုခသည်၊ သောမနဿဿ=သောမနဿ၏၊ ပစ္စယော=အ ကြောင်းတည်း၊ သောမနဿံ=သောမနဿသည်၊ ရာဂဿ=ရာဂ၏၊ ပစ္စ- ယော=အကြောင်းတည်း၊ ဒုက္ခံ=ဒုက္ခသည်၊ ဒေါမနဿဿ=ဒေါမနဿ၏၊ ပစ္စယော=အကြောင်းတည်း၊ ဒေါမနဿံ=ဒေါမနဿသည်၊ ဒေါသဿ= ဒေါသ၏၊ ပစ္စယော=အကြောင်းတည်း”၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ ရာဂါဒယော=ရာဂအစရှိသည်တို့သည်၊ စေတသော=စိတ်၏၊ မလာသုစိ- ဘာဝေန=အညစ်အကြေးတို့မှ စင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ “အင်္ဂ-

ဇာနိ"တိ="အင်္ဂဇာနိ"တို့ဟူ၍၊ ဝုစ္ဆန္တိ ယထာ=ဆိုအပ်ကုန်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ တထာ=ထိုအတူ၊ ဥပဂန္တာ=ကပ်ရောက်၍၊ ကိလေသနဋ္ဌေန=ညစ်ညူးစေ တတ်သောအနက်ကြောင့်၊ ဥပက္ကိလေသ="ဥပက္ကိလေသ"တို့မည်ကုန်၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ "အနင်္ဂဇာတ္တာ ဧဝံ စ ဝိဂတုပက္ကိလေသေ" တိ="အနင်္ဂဇာတ္တာ ဧဝံ စ ဝိဂတုပက္ကိလေသေ"ဟူ၍၊ အာဟာ=မိန့်ဆို ပြီ၊ တေန=ထို့ကြောင့်၊ "အင်္ဂဇာန ဟိ စိတ္တံ ဥပက္ကိလိဿတိ"တိ="အင်္ဂဇာန ဟိ စိတ္တံ ဥပက္ကိလိဿတိ"ဟူ၍၊ အာဟာ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ဝိဗာ- မိဿတိ=အလွန်နှိပ်စက်အပ်၏၊ ဥပတာပိဿတိ=အလွန်ပူပန်စေတတ်၏၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊ အတ္ထော=အနက်တည်း၊ သုဘာဝိတတ္တာတိ= ကား၊ ပဂုဏဘာဝါပါဒနေန=အဝါးဝစွာလေ့လာသည်၏အဖြစ်ကိုရောက် စေသဖြင့်၊ သုဠာ=ကောင်းစွာ၊ ဘာဝိတတ္တာ=ပွားများစေအပ်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ တေန=ထို့ကြောင့်၊ "ဝသီဘာဝပ္ပတ္တေ"တိ="ဝသီဘာဝပ္ပတ္တေ"ဟူ၍၊ အာဟာ=မိန့်ဆိုပြီ၊ အာဝဇ္ဇနာဒိနာ=အာဝဇ္ဇနး အစရှိသော၊ ပဉ္စဓာ=ငါးပါးအပြားအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ စုဒ္ဒသဝိဓေန ဝါ=တစ်ဆယ့်လေးပါး အပြားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပရိဒမနေန=ဆုံးမခြင်းဖြင့် ဝသံ=အလိုနိုင်ငံသို့၊ ဝတ္တိတုံ=ဖြစ်ခြင်းငှာ၊ (ဝါ) လိုက်ခြင်းငှာ၊ တံ=ထိုဝသီ- ဘော်သည်၊ ဥပဂတေ=ကပ်ရောက်သည်ရှိသော်၊ ဣတိ အယံ=ဤသည် ကား၊ အတ္ထော=အနက်တည်း၊ ဝသေ ဝတ္တမာနံ ဟိ စိတ္တံ မုဒ္ဒတိ ဝုစ္စတိတိ=ကား၊ ဝသေ=အလိုနိုင်ငံသို့၊ ဝတ္တမာနံ=ဖြစ်သော၊ (ဝါ) လိုက် သော၊ စိတ္တံ=စိတ်ကို၊ ပဂုဏဘာဝါပတ္တိယာ=အဝါးဝစွာ လေ့လာသော အဖြစ်သို့ရောက်စေခြင်းသည်၊ သုပရိမဒ္ဒိတံ=ကောင်းစွာဆုပ်နယ်အပ်သော၊ စမ္ပံ ဝိယ=အရေကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ သုပရိကမ္ပကတာ=ကောင်းစွာအပြေ အပြစ်ပြုအပ်သော၊ လာခါ ဝိယ စ=ချိပ်ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မုဒ္ဒတိ= "မုဒ္ဒ"ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ=ဆိုအပ်၏၊ ကမ္မက္ခမေတိ=ကား၊ ဝိကုဗ္ဗနာဒိဣဒ္ဓိ- ကမ္မက္ခမေ=ဝိကုဗ္ဗနအစရှိသော တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်း၌ခန့်သည်၊ တဒုဘ- ယန္တိ=ကား၊ မုဒ္ဒတာကမ္မနိဒ္ဓယံ=နူးညံ့ခြင်းနှစ်ပါးအပေါင်းသည်၊ ဟောတိ= ဖြစ်၏။

နာဟန္တိ အာဒိသု-“နာဟံ” အစရှိသောပါဠိရပ်တို့၌၊ န-ကာရော-
 န-အက္ခရာသည်၊ ပဋိသေဓတ္ထော-တားမြစ်ခြင်းဟူသောပဋိသေဓအနက်
 ရှိ၏။ အဟန္တိ-“အဟံ”ဟူသည်ကား၊ သတ္တာ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အတ္တာ-
 နံ-ကိုယ်တော်ကို၊ နိဒ္ဒိသတိ-ညွှန်ပြတော်မူ၏။ ဘိက္ခဝေတိ-ကား၊ ဘိက္ခု-
 ရဟန်းတို့ကို၊ အာလပတိ-ခေါ်တော်မူ၏။ (ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ဘိက္ခဝေတိ-
 “ဘိက္ခဝေ”ဟူ၍၊ အာလပတိ-ခေါ်တော်မူ၏)။ အညန္တိ-ကား၊ ဣဒါနိ
 ဣမသ္မိံ ကာလေ-ဤယခုအခါ၌၊ ဝုစ္စမာနစိတ္တတော-ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော
 စိတ်မှ၊ အညံ-တပါးတခြားသောစိတ်ကို၊ ဧကဓမ္မမ္ပိတိ-ကား၊ ဧကမ္ပိ-တစ်
 ခုလည်းသော၊ သဘာဝဓမ္မ-သဘောတရားကို၊ န သမနုပဿာမိ-မြင်တော်
 မမူ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ သမ္ပန္နော-ပုဒ်တို့၏စပ်ယှဉ်ခြင်းကို၊ ကာတဗ္ဗော-ပြုအပ်
 ၏။ ဟိ-ချဲ့၍ ဆိုဦးအံ့၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတံသည်ကား၊ ဧတ္ထ-ဤပါဠိရပ်
 ၌၊ အတ္ထော-အနက်တည်း၊ ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ အဟံ-ငါဘုရားသည်၊
 သဗ္ဗညုတဉာဏေန-သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ဖြင့်၊ ဩလောကေန္တောပိ-ကြည့်
 ရှုတော်မူပါသော်လည်း၊ အညံ-တပါးတခြားသော၊ ဧကဓမ္မမ္ပိ-တစ်ခုသော
 တရားကိုလည်း၊ န သမနုပဿာမိ-မြင်တော်မမူ၊ ယံ စိတ္တံ-အကြင်စိတ်
 ကို၊ ဝသီဘာဝါပါဒနေန-ဝသီဘော၏အဖြစ်သို့ရောက်စေသဖြင့်၊ ဘာဝိ-
 တံ-ပွားများစေအပ်၏။ တထာ-ထိုအတူ၊ ပုနပ္ပနံ-အဖန်တလဲလဲ၊ ကရဏေ-
 န-အကြောင်းဖြင့်၊ (ဝါ) ပြုပြင်စီရင်ခြင်းဖြင့်၊ ဗဟုလီကတံ-ကြိမ်ဖန်များစွာ
 ပြုအပ်၏။ ဧဝံ-ဤသို့ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်သည်ရှိသော်၊ သဝိသေသ-
 မုဒုဘာဝပုတ္တိယာ-အထူးနှင့်တကွ နူးညံ့သောအဖြစ်သို့ ရောက်သဖြင့်
 လည်း၊ မုဒုကမ္မက္ခမတာယ-နူးညံ့သောအဖြစ်၊ ခန့်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်လည်း
 ကောင်း၊ ကမ္မနိယံ-အမှု၌ခန့်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ ဣဒံ စိတ္တံ ယထာ-
 ဤစိတ်ကဲ့သို့၊ ဣတိ အယံ-ဤသည်ကား၊ အတ္ထော-အနက်တည်း၊ စ-
 ဟက်၍ ဆိုဦးအံ့၊ ဣဒံ စိတ္တန္တိ-ကား၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊ တေသဉ္စ-ထိုစိတ်
 တို့ကိုလည်း၊ ပစ္စက္ခတာယ-ဆင်ခြင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဧဝံ-ဤသို့၊
 အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ။

ယထာဝုတ္တာ-အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော၊ ပရိသုဒ္ဓတာ-
ဒယော-စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်အစရှိကုန်သော စိတ်တို့သည်၊ န ဝိဂ္ဂန္တိ
ယထာ-မဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ တထာ-ထိုအတူ၊ သုဘာဝိတံ-ကောင်းစွာ
ပွားစေအပ်သော၊ စိတ္တံ-စိတ်သည်၊ တတ္ထ-ထိုဝသီဘော်၌၊ အဝဋ္ဌိတံ-အမြဲ
ခန့်သည်၊ ဣဓ-ဤဝသီဘော်၌၊ “ဋ္ဌိတံ-တည်သည်၊ အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တံ-မတုန်
လှုပ်သော အဖြစ်သို့ရောက်သည်”၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ-ထို့
ကြောင့်၊ “ဧတေသု ပရိသုဒ္ဓါဘာဝါဒီသု ဋ္ဌိတတ္တာ ဋ္ဌိတေ၊ ဋ္ဌိတတ္တာ-
ယေဝ အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တေ”တိ-“ဧတေသု ပရိသုဒ္ဓါဘာဝါဒီသု ။ ပ ။
အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တေ”ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ၊ မုဒုကမ္မညတာ-နူးညံ့သည်၏
အဖြစ်၊ အမူ၌ခန့်သောအဖြစ်ကို၊ ဝသီဘာဝပ္ပတ္တိယာ-ဝသီဘော်သို့ရောက်
ခြင်းဖြင့်၊ လက္ခိယတိ ယထာ-မှတ်သားအပ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ တထာ-ထိုအတူ၊
ဝသီဘာဝပ္ပတ္တိပိ-ဝသီဘော်သို့ ရောက်ခြင်းကိုလည်း၊ မုဒုကမ္မညတာဟိ-
နူးညံ့သည်၏အဖြစ်၊ အမူ၌ခန့်သည်၏အဖြစ်တို့ဖြင့်၊ လက္ခိယတိ-မှတ်သား
အပ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ “မုဒုကမ္မညဘာဝေန ဝါ အတ္တနော
ဝသေ ဋ္ဌိတတ္တာ ဋ္ဌိတေ”တိ-“မုဒုကမ္မညဘာဝေန ဝါ ။ ပ ။ ဋ္ဌိတေ”
ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်၏၊ ဟိ သစ္စံ-မှန်၏၊ ကာရဏေန-အကြောင်းတရား
ကြောင့်၊ ဖလံ-အကျိုးတရားသည်၊ နိဒ္ဒါရိယတိ ယထာ-ပြီးစီးခြင်းရှိသကဲ့သို့၊
ဧဝံ တထာ-ထိုအတူ၊ ဖလေနပိ-အကျိုးတရားကြောင့်လည်း၊ ကာရဏံ-
အကြောင်းတရားသည်၊ နိဒ္ဒါရိယတိ-ပြီးစီး၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ နိစ္စလဘာ-
ဝေန-မတုံလှုပ်သောအဖြစ်ဖြင့်၊ အဝဋ္ဌာနံ-အမြဲတည်၏၊ အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တိယာ-
မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်သဖြင့်လည်းကောင်း၊ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေသု-သမ္ပ-
ယုတ်တရားတို့၌၊ ထိရဘာဝေန စ-ခိုင်ခန့်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း
ကောင်း၊ ပဋိပက္ခေဟိ-ဆန့်ကျင်ဘက်တရားတို့မှ၊ အကမ္မနိယတာယ စ-
မတုန်လှုပ်သောအဖြစ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ သမ္ဘဝတံ-ကောင်းစွာဖြစ်ခြင်း
သည်၊ သဒ္ဓါဒိဗလာနံ-သဒ္ဓါအစရှိကုန်သောဗိုလ်တို့၏၊ အာနုဘာဝေန-
အာနုဘော်ကြောင့်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ “သဒ္ဓါဒိ-
ဟိ ပရိဂ္ဂဟိတတ္တာ အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တေ”-သဒ္ဓါဒိဟိ ။ ပ ။ အာနေ-
ဉ္ဇပ္ပတ္တေ”ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ။

ဣဒါနိ ဣမသ္မိံ ကာလေ=ဤယခုအခါ၌၊ သင်္ခေပတော=အကျဉ်း
 အားဖြင့်၊ ဝုတ္တမေဝ=ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ အတ္တံ=အနက်ကို၊
 ဝိဝရိတံ=အကျယ်ချဲ့၍ ပြဆိုခြင်းငှာ၊ “သဒ္ဓါပရိဂ္ဂဟိတ”န္တိ အာဒိ= “သဒ္ဓါ-
 ပရိဂ္ဂဟိတ” အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ တတ္ထ တသ္မိံ
 ဝစနေ= “သဒ္ဓါပရိဂ္ဂဟိတ” အစရှိသောထိုစကားရပ်၌၊ သဒ္ဓါပရိဂ္ဂဟိတန္တိ=
 ကား၊ သုဘာဝိတံ=ကောင်းစွာပွားများစေအပ်သော၊ ဝသီဘာဝပုတ္တံ=
 ဝသီဘော်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သော၊ စိတ္တံ=စိတ်သည်၊ ဧကံသေန=စင်စစ်
 ဧကန် အမှန်အားဖြင့်၊ အဘိညာသစ္စိကရဏိယာနံ=အဘိညာဏ်ဖြင့်
 မျက်မှောက်ပြုအပ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာနံ=တရားတို့ကို၊ အဘိညာသစ္စိတိရိ-
 ယာယ=အဘိညာဉ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှာ၊ ပဝတ္တတိ=ဖြစ်၏၊ ဣတိ
 ဧဝံ=ဤသို့၊ ပဝတ္တာယ=ဖြစ်သော၊ သဒ္ဓါယ=သဒ္ဓါသည်၊ ပရိဂ္ဂဟိတံ=သိမ်း
 ဆည်းအပ်သော၊ ယထာဝုတ္တသဒ္ဓါဗလေန=အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော
 သဒ္ဓါ၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဥပတ္တမ္ဘိတံ=ထောက်ပံ့အပ်သော၊ အဿဒ္ဓိယေနာတိ=
 ကား၊ တပုဋိပက္ခေန=ထိုမှပြန်သောအားဖြင့်၊ (ဝါ) ထိုသဒ္ဓါတရား၏ ဆန့်
 ကျင်ဘက်အားဖြင့်၊ အဿဒ္ဓိယေန=သဒ္ဓါတရားမရှိခြင်းဟူသော၊ ဟေတု-
 နာ=အကြောင်းဖြင့်၊ န ဣဉ္ဇတိတိ=ကား၊ န စလတိ=မတုန်လှုပ်၊ န ကမ္မတိ=
 မတုန်လှုပ်၊ အညဒတ္ထု=စင်စစ်ဧကန် အမှန်အားဖြင့်၊ ဥပရိဝိသေသာဝဟ-
 ဘာဝေနေဝ=အထက်၌အထူးကို ရွက်ဆောင်သော အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်၊
 တိဌတိ=တည်၏၊ ဝိရိယပရိဂ္ဂဟိတန္တိ အာဒိသုပိ= “ဝိရိယပရိဂ္ဂဟိတ”
 အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌လည်း၊ ဣမိနာဝ နယေန=ဤနည်းဖြင့်သာလျှင်၊
 အတ္ထော=အနက်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော=သိအပ်၏၊ အယံ ပန=ဤဆိုအပ်လတံ
 သည်ကား၊ ဝိသေသော=အထူးတည်း၊ ဝိရိယပရိဂ္ဂဟိတန္တိ=ကား၊ ဝသီ-
 ဘာဝါပါဒနပရိဒမနသာဓနေန=ဝသီဘော်၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်း၏
 ဆုံးမခြင်းကို ပြီးစေခြင်းဖြင့်၊ ဝိရိယေန=လုလ္လဝိရိယဖြင့်၊ (ဝါ) သည်၊ ဥပ-
 ထမ္ဘိတံ=ထောက်ပံ့နိုင်စေအပ်သော၊ သတိပရိဂ္ဂဟိတန္တိ=ကား၊ ယထာ-
 ဝုတ္တော=အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော၊ ဘာဝနာဗဟုလိကာရေ=ဘာဝနာ
 ကို ကြိမ်ဖန်များစွာ အလေ့အလာကို ပြုသဖြင့်၊ အသမ္မောသာဒိကာယ=
 မမေ့မလျော့ခြင်းကို ဖြစ်စေခြင်း၌၊ ကုသလာနံ=ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော၊

ဓမ္မာနန္ဒ-တရားတို့အားလည်း၊ ဂတိယော-ဖြစ်ခြင်းတို့ကို၊ သမန္တသမာ-
နာယ-အညီအမျှ ဖြစ်ခြင်း၌၊ (ဝါ) မျှစေခြင်း၌၊ သတိယာ-သတိသည်၊
ဥပတ္တမ္ဘိတံ-ထောက်ပံ့နိုင်အပ်သော၊ သမာဓိပရိဂ္ဂဟိတန္တိ-ဟူသည်ကား၊
တတ္ထေဝ-ထိုအာရုံ၌သာလျှင်၊ အဝိက္ခေပသာဓနေန-မပြန်လွင့်ခြင်းကိုပြီး
စေသဖြင့်၊ သမာဓိနာ-သမာဓိဖြင့်၊ (ဝါ) သမာဓိသည်၊ ဥပထမ္ဘိတံ-ထောက်
ပံ့နိုင်စေအပ်သော၊ ပညာပရိဂ္ဂဟိတန္တိ-ကား၊ တဿာ ဧဝ ဘာဝနာယ-
ထိုဘာဝနာ၏သာလျှင်၊ ဥပကာရာနုပကာရဓမ္မာနံ-ကျေးဇူးပြုတတ်သော
တရား၊ ကျေးဇူးမပြုတတ်သောတရားတို့ကို၊ ပဇာနနလက္ခဏာယ-အပြား
အားဖြင့်သိခြင်းဟူသော ပဇာနနလက္ခဏာရှိသော၊ ပညာယ-ပညာဖြင့်၊
ဥပတ္တမ္ဘိတံ-ထောက်ပံ့နိုင်ခန့်အပ်သော၊ ဩဘာသဂတန္တိ-ကား၊ ဉာ-
ဏောဘာသသဟဂတံ-ဉာဏ်တည်းဟူသော အရောင်အလင်းနှင့်အတူ
တကွဖြစ်သော၊ ဟိ သစ္စံ-မှန်၏၊ ဩဘာသဘူတေန-အရောင်အလင်း
ဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ယထာဝုတ္တသမာဓာနသံဝိဒ္ဓိတေန-အကြင်အကြင် ဆို
အပ်ပြီးသောသမာဓိဖြင့်ကောင်းစွာပွားအပ်သော၊ ဉာဏေန-ဉာဏ်ဖြင့်၊ သံ-
ကိလေသပက္ခံ-သံကိလေသာဟူသောအဘို့ကို၊ ယာထာဝတော-အဟုတ်
အမှန်အားဖြင့်၊ ပဿန္တော-ရှုမြင်သည်ဖြစ်၍၊ တတော-ထိုကိလေသာ
ဟူသောအဘို့မှ၊ ဥတြာသန္တော ဩတ္တပ္ပန္တော-ထိတ်လန့်သည်ဖြစ်၍၊ တံ
ဉာဏံ-ထိုဉာဏ်သည်၊ အဘိဘဝတိ-အလွန်ဖြစ်၏၊ (ဝါ) လွမ်းမိုး၏၊ တေန-
ထိုကိလေသာသည်၊ န အဘိဘုယျတိ-မလွမ်းမိုး မနှိပ်အပ်၊ တေန-ထို့
ကြောင့်၊ “ကိလေသန္ဓကာရေန န ဣဉ္ဇတိ”တိ-“ကိလေသန္ဓကာရေန
န ဣဉ္ဇတိ”ဟူ၍၊ အာဟာ-ပြီ၊ ဧဝံတေန-“ကိလေသန္ဓကာရေန န ဣဉ္ဇတိ”
ဟူသောဤပါဠိရပ်ဖြင့်၊ ဉာဏပရိဂ္ဂဟိတံ-ဉာဏ်သည် သိမ်းပိုက်ယူအပ်
သော၊ ဟိရောတ္တပ္ပဗလံ-ဟိရိုဗိုလ်၊ ဩတ္တပ္ပဗိုလ်ကို၊ ဒဿေတိ-ပြ၏၊ အဋ္ဌင်္ဂ-
သမန္တာဂတန္တိ-ကား၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနသမာဓိနာ-စတုတ္ထဈာန် သမာဓိနှင့်၊
သမာဟိတတာ-အတူတကွဖြစ်သည်၏ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ပရိ-
သုဒ္ဓတာ-စင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ပရိယောဒါတ-
တာ-ဖြူစင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ အနင်္ဂဏတာ-ရာဂ၊
ဒေါသ အစရှိကုန်သော အညစ်အကြေးတို့ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်

လည်းကောင်း၊ ဝိဂတုပက္ခိလေသတာ=ညစ်ညူးခြင်းမှ ကင်းသည်၏အ
 ဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ မုဒုဘာဝေါ=နူးညံ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်း
 ကောင်း၊ ကမ္မနိယတာ=တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်းအဖြစ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာ-
 နေဉ္စပုတ္တိယာ=မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်သဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဌိတတာ=
 တည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဣတိ=ဤသို့၊ အဌဟိ=ရှစ်ပါး
 ကုန်သော၊ အင်္ဂေဟိ=အင်္ဂါတို့နှင့်၊ သမန္တာဂတံ=ပြည့်စုံသော၊ အထ ဝါ-
 တနည်းသော်ကား၊ သမာဟိတဿ=တည်ကြည်သော၊ စိတ္တဿ=စိတ်၏၊
 ဣမာနိ=ဤသည်တို့ကား၊ အင်္ဂါနိ=အင်္ဂါတို့တည်း၊ ဣတိ=ဤသို့၊ “သမာ-
 ဟိတေ”တိ=“သမာဟိတေ”ဟူသော၊ ဣမံ=ဤအင်္ဂါကို အင်္ဂဘာဝေန=အင်္ဂါ
 ၏အဖြစ်ဖြင့်၊ အဂ္ဂဟေတွာ=မယူမူ၍၊ ဌိတိအာနေဉ္စပုတ္တိယော=ဌိတိအာ-
 နေဉ္စပုတ္တိတို့ကို၊ ဝိသု=အသီးအခြား၊ ဂဟေတွာ=ယူ၍၊ ယထာဝုတ္တေဟိ-
 အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော၊ အဌဟိ=ရှစ်ပါးကုန်သော၊ အင်္ဂေဟိ-
 အင်္ဂါတို့နှင့်၊ သမန္တာဂတံ=ပြည့်စုံသော၊ ဣတိ=ဤသို့၊ အတ္ထော=အနတ်ကို၊
 ဒဌဗ္ဗော=မှတ်ထိုက်၏၊ အဘိနိဟာရက္ခမန္တိ=ကား၊ ဣဒ္ဓိဝိဓာဒိအတ္ထံ=ဣဒ္ဓိ-
 ဝိဓ အစရှိသော အနက်ကို၊ အဘိနိဟာရက္ခမံ=ရှေးရှုခြင်းငှာ ခန့်သည်၊
 တဒဘိမုခကရဏယောဂ္ဂံ=ထိုဣဒ္ဓိဝိဓအစရှိသောအနက်ကို ရှေ့ရှုခြင်းငှာ
 လျှောက်ပတ်သည်၊ တေန=ထို့ကြောင့်၊ “အဘိညာသစ္စိကရဏိယာနံ
 ဝပ္ပာနံ အဘိညာသစ္စိကိရိယာယာ”တိ=“အဘိညာသစ္စိ ကရဏိ-
 ယာနံ ဝပ္ပာနံ အဘိညာသစ္စိကိရိယာယာ”ဟူ၍၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ။

ကာမံ=စင်စစ်ဧကန် အမှန်အားဖြင့်၊ နိဝရဏာနိ=နိဝရဏတရား
 တို့ကို၊ ဝိက္ခမ္ဘေတွာ ဧဝံ=ပယ်ခွါ၍သာလျှင်၊ ပဌမဇ္ဈာနသမဓိဂမော=ပဌမ
 ဈာန်သမာဓိကို ရခြင်းသည်၊ ဟောဇိ=ဖြစ်၏၊ ဝိတက္ကာဒိဝုပသမာ ဧဝံ-
 ဝိတက် အစရှိသည်တို့၏ ငြိမ်းအေးခြင်းကြောင့်သာလျှင်၊ ဒုတိယဇ္ဈာနာဒိ-
 သမဓိဂမော=ဒုတိယဈာန် အစရှိသော သမာဓိကိုရခြင်းသည်၊ ဟောတိ-
 ဖြစ်၏၊ တထာပိ=ထိုသို့ပင်ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ တထာ=ထိုသို့သောအခြင်း
 အရာအားဖြင့်၊ တေ=ထိုပဌမဈာန်၊ ဒုတိယဈာန်တို့သည်၊ တေဟိ=ထို

နိဝရဏတရားတို့မှ၊ ဣရိဘူတာ ဝါ-ဝေးသောအဖြစ်သည်လည်းကောင်း၊
ယထာ-အကြင်သို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနတော-စတုတ္ထ
ဈာန်မှ၊ တေဟိ-ထိုနိဝရဏတို့မှ၊ အပေတာ ဝါ-ကင်းကွာသောအဖြစ်သည်
လည်းကောင်း၊ န ဟောတိ-မဖြစ်၊ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ စေတသော-စိတ်
၏၊ မလိနဘာဝသင်္ခါတဥပ္ပိလာဘာဝကရေဟိ-ညစ်ညူးသောအဖြစ်၊
ချောက်ခြားသောအဖြစ်၊ လျှပ်ပေါ်လော်လီပေါ်သောအဖြစ်ကို ပြုတတ်
ကုန်သော၊ နိဝရဏာဒိဟိ-နိဝရဏ အစရှိကုန်သော တရားတို့မှ၊ သုဠ-
ကောင်းစွာ၊ ဝိမုတ္တိယာ-လွတ်မြောက်ခြင်းကြောင့်၊ တဿ-ထိုစတုတ္ထဈာန်
အား၊ ပရိသုဒ္ဓိပရိယောဒါတတာ-ထက်ဝန်းကျင်မှ စင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်၊
ထက်ဝန်းကျင်မှ ဖြူစင်သောအဖြစ်ကို၊ ဝုတ္တာ-ဆိုအပ်ကုန်၏၊ ဣတိ တသ္မာ-
ထို့ကြောင့်၊ “နိဝရဏ ။ ပ ။ ပရိယောဒါတေ”တိ-“နိဝရဏ ။ ပ ။
ပရိယောဒါတေ”ဟူ၍၊ အာဟ-ဆိုပြီး၊ ဈာနပဋိပက္ခပစ္စနိကာနန္တိ ဧတ္ထ-
“ဈာနပဋိပက္ခပစ္စနိကာနံ”ဟူသောဤပါဠိရပ်၌၊ အာစရိယဓမ္မပါလ-
တ္ထေရေန-ဆရာဖြစ်သောအရှင်ဓမ္မပါလမထေရ်သည်၊ “ဈာနပဋိလာ-
ဘပစ္စယာန”န္တိ-“ဈာနပဋိလာဘာပစ္စယာနံ”ဟူသော၊ ပါဌ-ပါဠိကို၊ ဂ-
ဟေတွာ-ယူ၍၊ “ဈာနပဋိလာဘပစ္စနိကာန”န္တိ-“ဈာနပဋိလာဘပစ္စ-
နိကာနံ”ဟူသော၊ အယံ ပါဌော-ဤပါဠိကို၊ ပဋိက္ခိတ္တာ-ပယ်မြစ်အပ်၏၊
ဟိ သစ္စ-မှန်၏၊ တေန-ထို့ကြောင့်၊ ဧတံ ဝစနံ-ဤစကားရပ်ကို၊ ဝုတ္တံ-
ဆိုအပ်၏။

“ဈာနပဋိလာဘပစ္စယာနန္တိ-ကား၊ ဈာနပဋိလာဘဟေတုကာနံ-
ဈာန်ကိုရခြင်းလျှင် အကြောင်းရင်းရှိကုန်သော၊ ဈာနပဋိလာဘံ-ဈာန်ရခြင်း
ကို၊ နိဿာယ-အမှီပြု၍၊ ဥပ္ပဇ္ဇနကာနံ-ဖြစ်လတံ့ကုန်သော၊ ပါပကာနန္တိ-
ကား၊ လာမကာနံ-ယုတ်ညံ့ကုန်သော၊ ဣစ္ဆာဝစရာနန္တိ-ကား၊ ဣစ္ဆာယ-
အလိုရမက်ဖြင့်၊ အဝစရာနံ-ကျင်လည်ကုန်သော အကုသိုလ်တရားတို့၏၊
ဣစ္ဆာဝသေန-အလိုရမက်၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဩတိဏ္ဏာနံ-သက်ရောက်
ကုန်သော အကုသိုလ်တရားတို့၏၊ (ဝါ) ဖြစ်ကုန်သော အကုသိုလ်တရား

တို့၏။ “မမေဝ-ငါ့ကိုသာလျှင်၊ သတ္တာ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ပဋိပုစ္ဆိတွာ-
မေးတော်မူ၍၊ ဘိက္ခုနံ-ရဟန်းတို့အား၊ ဓမ္မံ-တရားတော်ကို၊ ဒေသေယျ-
ဟောကြားတော်မူရပါမူကား၊ အဟော ဝတ-ဪ . . . ကောင်းလေစွ
တကား၊ ဣတိ အာဒိနယပွဝတ္တာနံ-ဤသို့ အစရှိသော နည်းဖြင့်ဖြစ်ကုန်
ကုန်သော၊ မာနမာယာသာဌေယျာဒီနံ-မာန၊ မာယာ၊ သဌေယျ အစရှိ
သည်တို့ကို၊ အဘိဇ္ဈာဒီနန္တိ ဧတ္ထ-“အဘိဇ္ဈာဒီနံ”ဟူသော ဤပါဠိရပ်၌၊
အာဒိ-သဒ္ဓေန-အာဒိ-သဒ္ဓါဖြင့်၊ တေသံယေဝ-ထိုမာန၊မာယာ၊ သာဌေ-
ယျ အစရှိသည်တို့ကို၊ သင်္ဂဟော-သိမ်းယူခြင်းသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊
စ-ဆက်၍ဆိုဦးအံ့၊ ဧတ္ထ-“အဘိဇ္ဈာဒီနံ”ဟူသောဤပါဠိရပ်၌၊ အဘိဇ္ဈာ-
အဘိဇ္ဈာဟူသည်၊ ပဌမဇ္ဈာနေန-ပဌမဇ္ဈာန်သည်၊ အဝိက္ခမ္ဘနေယျာ-မပယ်
ခွါအပ်ကုန်သော၊ မာနာဒယော စ-မာနအစရှိသည်တို့သည်လည်းကောင်း၊
တဒေကဌာ စ-တဒကေဌကိုလည်းကောင်း၊ (ဝါ) တစ်စိတ်တစ်ဒေသကို
လည်းကောင်း၊ ဒဌဗ္ဗာ-မှတ်ထိုက်ကုန်၏၊ ကသ္မာ-အဘယ်ကြောင့်နည်း၊
ဈာနပဋိလာဘပစ္စယာနန္တိ-“ဈာနပဋိလာဘာပစ္စယာနံ”ဟူ၍၊ အနုဝတ္တမာ-
နတ္တာ-အစဉ်လိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ပန-အဘို့တပါးကား၊
ဝိက္ခမ္ဘနေယျာ-မပယ်ခွါအပ်ကုန်သော တရားတို့ကို၊ နိဝရဏဂ္ဂဟဏေန-
နိဝရဏ-သဒ္ဓါဖြင့်၊ ဂဟိတာ-ယူအပ်ကုန်၏၊ ကထံ ပန-အဘယ်သို့လျှင်၊
ပဌမဇ္ဈာနေန-ပဌမဇ္ဈာန်ဖြင့်၊ အဝိက္ခမ္ဘနေယျာ-မပယ်ခွါ အပ်ကုန်သေး
သောတရားတို့သည်၊ ဣဓ-ဤစတုတ္ထဈာန်၌၊ ဝိဂစ္ဆန္တိ-ကင်းပျောက်ကုန်
သနည်း၊ ဣတိ အယံ-ဤသည်ကား၊ ပုစ္ဆာ-အမေးတည်း၊ “သဗ္ဗေ ကုသ-
လာ ဓမ္မာ သဗ္ဗာကုသလာနံ ပဋိပက္ခာ”တိ-“သဗ္ဗေ ကုသလာ ဓမ္မာ သဗ္ဗာ-
ကုသလာနံ ပဋိပက္ခာ”ဟူ၍၊ သလ္လေခပဋိပတ္တိဝသေန-ခေါင်းပါးခြင်းကို
ကျင့်သည်၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်၏၊ ကသ္မာ-အဘယ်
ကြောင့်၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်သနည်း၊ ဈာနဿ-ဈာန်ကို၊ အပရာမဋ္ဌဘာဝဒဿ-
နတော-မစွဲလမ်းသောအဖြစ်ကို ပြခြင်းကြောင့်၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်၏၊ ဧတ္ထ-
ဤအရာ၌၊ ယေ ပန-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ကား၊ “ဣတ္ထာဝစရာနံ အဘိဇ္ဈာ-
ဒီနံ”နိ-“ဣတ္ထာဝစရာနံ အဘိဇ္ဈာဒီနံ”ဟူကုန်သော၊ ဣမေဟိ ပဒေဟိ-ဤ
ပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ကောပ အပ္ပစ္စယ ကာမရာဂဗျာပါဒါဒယော-ကောပ၊ အပ္ပစ္စယ၊

ကာမရာဂ၊ ဗျာပါဒအစရှိသည်တို့ကို၊ ဂဟိတာ=သိမ်းယူအပ်ကုန်၏။ ဣတိ
 ဣမိနာ အဓိပ္ပါယေန=ဤသို့သော အဓိပ္ပါယ်ဖြင့်၊ “ဈာနပဋိလာဘပစ္စယာ-
 န”န္တိ ပါဌ=“ဈာနပဋိလာဘပစ္စယာန”ဟူသောပါဠိကို၊ ပဋိက္ခိပိတ္တာ=ပယ်မြစ်
 ၍၊ “ဈာနပဋိလာဘပစ္စနိကာန”န္တိ ပါဌောတိ=“ဈာနပဋိလာဘပစ္စနိကာန”
 ဟူသောပါဠိဟူ၍၊ ဝဒန္တိ=ဆိုကြကုန်၏။ တံ ဝစနံ=ထိုစကားသည်၊ တေသံ-
 ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ မတိမတ္တံ=အယူမျှသာတည်း၊ တထာ=ထိုသို့ဆိုသည့် အ-
 တိုင်း၊ ပါဌဿေဝ=ပါဠိကိုသာလျှင်၊ အဘာဝတော=မရှိသင့်သောကြောင့်
 တည်း၊ ဈာနပဋိလာဘပစ္စနိကာ စ=ဈာန်ကိုခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက်လည်း
 ဖြစ်ကုန်သော၊ နိဝရဏာ စေဝ=နိဝရဏတရားတို့ကိုလည်းကောင်း၊ တ-
 ဒေကဌာ စ=ထိုနိဝရဏတရားတို့၏ တစ်စိပ်တစ်ဒေသကိုလည်းကောင်း၊
 တေသံ=ထိုနိဝရဏတရားတို့၏၊ ဒုရိဘာဝံ=ဝေးကွာသော အဖြစ်ကိုလည်း
 ကောင်း၊ ဝတ္တာ=ဆိုပြီး၍၊ ပုန=နောက်ထပ်တဖန်၊ တေသံဃေဝ=ထိုနိဝ-
 ရဏတရားတို့၏သာလျှင်၊ အဘာဝဝိဂမစောဒနာယ=မဖြစ်ခြင်း၊ ကင်းခြင်း
 ကို စောဒနာခြင်း၌၊ အယုဇ္ဈမာနတ္တာ=မသင့်လျော်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်
 တည်း၊ အနင်္ဂဏသုတ္တဝတ္ထသုတ္တသုတ္တေသု=အနင်္ဂဏသုတ်၊ ဝတ္ထသုတ်တို့၌၊
 အယံမတ္ထော=ဤအနက်ကို၊ လဗ္ဘတိ နနု=ရအပ်လေသလော၊ ဩဠာရိ-
 ကာနံဃေဝ=ရန်ရင်းကြမ်းတမ်းသည်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ ပါပဓမ္မာနံ-
 ယုတ်မာကုန်သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို၊ အဓိပ္ပေတတ္တာ=အလိုရှိအပ်
 သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ=မှတ်ထိုက်၏၊ ဧတံ
 ဝစနံ=ဤစကားသည်၊ သစ္စံ=မှန်လှပေ၏၊ ပန တထာပိ=ထိုသို့ပင် ဖြစ်ပါ
 သော်လည်း၊ ဣဓ=ဤကျမ်း၌၊ အဓိဂတံတုတ္တဇ္ဈာနဿ=ရအပ်သော
 စတုတ္ထဈာန်၏၊ ဝသေန=အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝုတ္တတ္တာ=ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်၊ သုခုမာဃေဝ=သိမ်မွေ့နူးညံ့သည်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ တေ
 ဓမ္မာ=ထိုတရားတို့ကို၊ ဂဟိတာ=ယူအပ်ကုန်၏၊ အင်္ဂဏုပက္ခိလေသတာ-
 သာမညေန=ကိလေသာတည်းဟူသော ငြင်းခုံခြင်း သာမညဖြင့်၊ ဧတ္ထ-
 ဤအရာ၌၊ သုတ္တာနံ=သုတ်တို့ကို၊ အပဒိသနံ=မညွှန်ပြခြင်းသည်၊ ဟောတိ-
 ဖြစ်၏၊ တထာ ဟိ တတော ဧဝ=ထို့ကြောင့်သာလျှင်၊ “သုတ္တာနုသာရေနာ”
 တိ=“သုတ္တာနုသာရေန”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ သုတ္တဝသေနာတိ ပန=

“သုတ္တဝသေန”ဟူ၍ကား၊ န ဝုတ္တံ=မဆိုအပ်။

ဧတံ ဝစနံ=ဤစကားသည်၊ အဝဿံ=မချွတ်ဧကန်၊ ဧဝံ=ဤသို့၊ သမ္ပဋိစ္ဆိတဗ္ဗံ=စုန်ခံအပ်၏၊ အဓိဂတဇ္ဈာနာနမ္ပိ=ရအပ်ကုန်သောဈာန်တို့ကိုလည်း၊ ကေသဗ္ဗိ=အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်၌၊ ဣတ္ထဝစရာနံ=အလိုရမက်ဖြစ်ကုန်သော အကုသိုလ်တရားတို့၏၊ ပဝတ္တိသမ္ဘာဝတော=ဖြစ်သင့်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဣတိ=ဤသို့၊ သမ္ပဋိစ္ဆိတဗ္ဗံ=စုန်ခံအပ်၏၊ တေနေဝ=ထို့ကြောင့်သာလျှင်၊ အာစရိယဓမ္မပါလတ္ထေရေန=ဆရာဖြစ်သော အရှင်ဓမ္မပါလမထေရ်သည်၊ “ဈာနပဋိလာဘပစ္စယာန”န္တိ ပါဌ= “ဈာနပဋိလာဘပစ္စယာန”ဟူသောပါဌ်ကို၊ ဂဟေတွာ=ယူ၍၊ “ဈာနပဋိလာဘပစ္စနိကာန”န္တိ= “ဈာနပဋိလာဘပစ္စနိကာန”ဟူ၍၊ အယံ ပါဌော=ဤပါဌ်ကို၊ ပဋိက္ခိတ္တော=ပယ်မြစ်အပ်၏၊ မဟာဂဏ္ဍိပဒေ စ= “မဟာဂဏ္ဍိပဒေ”၌လည်းကောင်း၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဿ=ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၏၊ သိဟဠဂဏ္ဍိပဒေပိ စ= “သိဟဠဂဏ္ဍိပဒေ”၌လည်းကောင်း၊ “ဈာနပဋိလာဘပစ္စယာန”န္တိ ဣမသေဝ ပါဌဿ= “ဈာနပဋိလာဘပစ္စယာန”ဟူသောပါဌ်၏သာလျှင်၊ အတ္ထော=အနက်ကို၊ ဝုတ္တော=ဆိုအပ်၏၊ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ အယမေဝ ပါဌော= “ဈာနပဋိလာဘပစ္စယာန”ဟူသော ဤပါဌ်ကိုသာလျှင်၊ ဂဟေတဗ္ဗော=ယူအပ်၏၊ အတ္ထောပိ=အနက်ကိုလည်း၊ ဧတ္ထ=ဤအရာ၌၊ ယထာဝုတ္တနယေနေဝ=အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော=သိအပ်၏၊ တေန=ထို့ကြောင့်၊ “ဣတ္ထဝစရာနန္တိ ဣတ္ထယ အဝစရာနံ ဣတ္ထဝသေန ဩတိဏ္ဏာနံ ပဝတ္တာနံ နာနပ္ပကာရာနံ ကောပအပ္ပစ္စယာနန္တိ အတ္ထော”တိ= “ဣတ္ထဝစရာနန္တိ ။ ပ ။ ကောပအပ္ပစ္စယာနန္တိ အတ္ထော”ဟူသော၊ အယမ္ပိ ပါဌော=ဤပါဌ်ရပ်သည်လည်း၊ အယုတ္တောယေဝ=မသင့်သည်သာလျှင်တည်း၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဂဟေတဗ္ဗံ=ယူအပ်၏၊ တတောယေဝ စ=ထို့ကြောင့်သာလျှင်လည်း၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ=ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌၊ အယံ ပါဌော= “ဈာနပဋိလာဘပစ္စယာန”ဟူသောဤပါဌ်ရပ်ကို၊ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ=အချင်းခပ်သိမ်း၊ န ဒဿိတော=မပြအပ်။

ဣဒ္ဓိပါဒကဘာဝပဂမနေနာတိ=ကာ။ ဣဒ္ဓိယာ=တန်ခိုး၏။
 ပါဒကဘာဝဿ=အခြေခံအဖြစ်၏။ ပဒဌာနဘာဝဿ=နီးစွာသော အ
 ကြောင်း၏အဖြစ်သို့၊ ဥပဂမနေန=ရောက်သဖြင့်၊ ဘာဝနာပါရိပုရိယာ
 တိ=ကာ။ ဣတော=ဤဘာဝနာ၏အခြေခံ၏အဖြစ်သို့ကပ်ရောက်သည်မှ၊
 ပရံ=နောက်၌၊ ကတ္တဗ္ဗဿ=ပြုအပ်သည်၏။ (ဝါ) ပြုဘွယ်ကိစ္စ၏။ အဘာဝ-
 ဝသေန=မရှိသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ အဘိနိဟာရက္ခမဘာဝနာယ=အဘိ
 ညာဉ်သို့ ရှေ့ရှုခြင်းငှာခန့်သော ဘာဝနာ၏။ ပရိပုဏ္ဏတ္တာ=ပြည့်စုံသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်၊ ပဏိတဘာဝပဂမနေနာတိ=ကာ။ တတော ဧဝ=ထိုသို့
 ဘာဝနာ၏ ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်၊ ပဓာနဘာဝံ=အဓိက
 ပဓာန ပြဌာန်းသည်၏အဖြစ်သည်၊ နိတတာယ=မြဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်
 လည်းကောင်း၊ (ဝါ) ဆောင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊
 ဥတ္တမဌေန=မြတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ အတိတ္ထိကရဌေန
 စ=မတင်းတိမ် မရောင့်ရဲခြင်းဟူသော အနက်ကြောင့်လည်းကောင်း၊
 ပဏိတဘာဝဿ=မြတ်သောအဖြစ်သို့၊ ဥပဂမနေန=ကပ်ရောက်သဖြင့်၊
 ဧတံ ဥဘယံ=“ဣဒ္ဓိပါဒကဘာဝပဂမန၊ ဘာဝနာပါရိပုရိ”ဟူသော ဤ
 နှစ်ပါးစုံသည်၊ ဘာဝနာယ=ဘာဝနာ၏။ ဌိတိယာ=တည်ခြင်း၌၊ ကာရဏ-
 ဝစနံ=အကြောင်းစကားတည်း၊ ပရိပုဏ္ဏာယ=ပြည့်စုံသော၊ ဘာဝနာယ=
 ဘာဝနာ၏။ ပဏိတဘာဝပုတ္တိယာ=မြတ်သောအဖြစ်သို့ ရောက်သဖြင့်၊
 ဌိတေ=တည်သည်ရှိသော်၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊ အတ္ထော=အနက်
 တည်း၊ အာနေဉ္စပုတ္တေတိ ဣဒံ ပဒံ=“အာနေဉ္စပုတ္တေ”ဟူသော ဤ
 ပုဒ်သည်၊ ဌိတိယာ=“ဌိတိယာ”ပုဒ်၏။ ဝိသေသနံ=ဝိသေသနပုဒ်တည်း၊
 တေန=ထို့ကြောင့်၊ “ယထာ အာနေဉ္စပုတ္တံ ဟောတိ၊ ဧဝံ ဌိတေ”တိ-
 “ယထာ အာနေဉ္စပုတ္တံ ဟောတိ၊ ဧဝံ ဌိတေ”ဟူ၍၊ အာဟ=မိန့်ဆို
 ပြီ၊ ဣမသ္မိံ ပက္ခေ=ဤပက္ခ၌၊ “ဌိတေ အာနေဉ္စပုတ္တေ”တိ ဥဘယံ=“ဌိတေ
 အာနေဉ္စပုတ္တေ”ဟူသောဤနှစ်ပါးစုံသည်၊ ဧကံ=တစ်ခုသော၊ အင်္ဂံ=အင်္ဂါ
 တည်း၊ “သမာဟိတေ”တိ ပန ဣဒမ္ပိ=“သမာဟိတေ”ဟူသောဤပုဒ်သည်
 လည်း၊ ဧကံ=တစ်ခုသော၊ အင်္ဂံ=အင်္ဂါတည်း၊ တေနေဝ=ထို့ကြောင့်သာ
 လျှင်၊ အဿ=ထို“သမာဟိတေ”ဟူသောပုဒ်၏၊ ပဌမဝိကပ္ပတော=ပဌမ-

အတ္ထဝိကပ်မှ၊ ဝိသေသံ-အထူးကို၊ သန္တာယံ-ရည်ရွယ်၍၊ “ဧဝမိ အဋ္ဌင်္ဂ-
သမန္တာဂတ”န္တိ-“ဧဝမိ အဋ္ဌင်္ဂသမန္တာဂတ”ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ။

ပုဗ္ဗေနိဝါသံ-ရှေးအတိတ်ဘဝ၌ နေအပ်ခဲ့ဘူးကုန်ပြီးသော ခန္ဓာ
အစဉ်ကို၊ အနုဿရတိ-အောင်းမေ့တတ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊
ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ-“ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ”မည်၏၊ ဝါ-တနည်း
ကား၊ ဟဿ ပုဗ္ဗေနိဝါသဿ-ထိုရှေးအတိတ်ဘဝ၌ နေအပ်ခဲ့ဘူးကုန်ပြီး
သော ခန္ဓာအစဉ်ကို၊ အနုဿရဏံ-အစဉ်လျှောက်၍ အောင်းမေ့ခြင်း
တည်း၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ-ရှေးအတိတ်ဘဝ၌ နေအပ်ခဲ့ဘူးကုန်ပြီး
သော ခန္ဓာအစဉ်ကို အစဉ်လျှောက်၍ အောင်းမေ့ခြင်းတည်း၊ တံနိဿ-
ယာဒိပစ္စယဘူတံ-ထိုအတိတ်ဘဝ၌ ဖြစ်ခဲ့ဘူးကုန်ပြီးသော ခန္ဓာကိုယ်လျှင်
မှီရာအစရှိသော အကြောင်း၏အဖြစ်ကို၊ ပဋိစ္စ-စွဲမှီ၍၊ ဥပ္ပဇ္ဇနတော-ဖြစ်
ခြင်းကြောင့်၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိမှိ ယံ ဉာဏံ တဒတ္ထာယာတိ-
ကား၊ သင်္ခေပေန-အကျဉ်းအားဖြင့်၊ ဝုတ္တမတ္တံ-ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အနက်
ကို၊ ဝိဝရန္တော-ဖွင့်ပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ-ပုဗ္ဗေနိဝါသကို၊ တာဝ-
ရှေးဦးစွာ၊ ဒဿေတွာ-ပြဆိုပြီး၍၊ တတ္ထ-ထိုပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ၌၊ သတိ-
ဉာဏာနိ-အောင်းမေ့တတ်သော ဉာဏ်တို့ကို၊ ဒဿေတုံ-ပြဆိုခြင်းငှာ၊
“ပုဗ္ဗေနိဝါသော”တိ အာဒိ-“ပုဗ္ဗေနိဝါသော”အစရှိသောစကားရပ်ကို၊
အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ၊ တတ္ထ တသ္မိ ဝစနေ-“ပုဗ္ဗေနိဝါသော”အစရှိသောထို
စကားရပ်၌၊ “ပုဗ္ဗေ”တိ ဣဒံ ပုဒ်-“ပုဗ္ဗေ”ဟူသောဤပုဒ်ကို “ဧကမ္မိ ဇာတိ”န္တိ
အာဒိ ဝစနတော-“ဧကမ္မိ ဇာတိ”အစရှိသည်ကို ဟောတော်မူသောကြောင့်၊
(ဝါ) “တစ်ဘဝ”အစရှိသည်ကို ဟောတော်မူသောကြောင့်၊ အတိတဘဝ-
ဝိသယံ-လွန်လေပြီးသော အံတိတ်ဘဝအရာကို၊ ဣဓ-ဤ“ပုဗ္ဗေနိဝါသ”
အရာ၌၊ အဓိပ္ပေတံ-အလိုရှိအပ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ “အတိတ-
ဇာတိသု”တိ-“အတိတဇာတိသု”ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ၊ နိဝါသ-သဒ္ဓေါ-
နိဝါသ-သဒ္ဓါသည်၊ ကမ္မသာဓနော-ကမ္မသာဓနတည်း၊ ခန္ဓဝိနိမုတ္တော-
ခန္ဓာကိုယ်မှ လွတ်သည်ဖြစ်၍၊ နိဝသိတဓမ္မော-နေအပ်ခဲ့ဘူးသော အ-

ကြောင်းသည်လည်း၊ နတ္ထိ-မရုံ၊ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ “နိဝုတ္တက္ခန္ဓာ”
 တိ-“နိဝုတ္တက္ခန္ဓာ”ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီး၊ ဧတ္ထ-“နိဝုတ္တက္ခန္ဓာ”ဟူသော
 ဤပါဠိရပ်၌၊ နိဝုတ္တတာ စ-နေအပ်ခဲ့ဘူးသောအဖြစ်သည်လည်း၊ သန္တာ-
 နေ-မိမိသန္တာန်၌၊ ပဝတ္တတာ-ဖြစ်ခဲ့ဘူးသည်၏အဖြစ်တည်း၊ တထာဘူတာ
 စ-ထိုသို့ ဖြစ်ခဲ့ဘူးသော အတိုင်းလျှင်၊ ဇာတာ ပဝတ္တာ-ဖြစ်ခဲ့ဘူးကုန်၏၊
 တတ္ထ-ဟိုမိမိသန္တာန်၌၊ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ-ဖြစ်၍၊ ဝိဂတာ စ-ကင်းကုန်သည်လည်း၊
 ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏၊ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ “နိဝုတ္တာတိ အဇ္ဈာဝုတ္တာ
 အနုဘူတာ အတ္တနော သန္တာနေ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဒ္ဓါ”တိ-“နိဝုတ္တာတိ
 ။ ပ ။ နိရုဒ္ဓါ”ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီး၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ သသန္တတိပရိယာပန္န-
 ဓမ္မဝသေန-မိမိသန္တာန်၌ အကျုံးဝင်သော တရား၏အစွမ်းဖြင့်၊ နိဝါသ-
 သဒ္ဓဿ-နိဝါသ-သဒ္ဓါ၏၊ အတ္ထံ-အနက်ကို၊ ဝတ္တာ-မိန့်ဆိုပြီး၍၊ ဣဒါနိ
 ဣမသ္မိံ ကာလေ-၌၊ အဝိသေသေန-အထူးမမ-သာမညအားဖြင့်၊ ဝတ္ထံ-
 ဆိုခြင်းငှာ၊ “နိဝုတ္တဓမ္မာ ဝါ နိဝုတ္တာ”တိ-“နိဝုတ္တဓမ္မာ ဝါ နိဝုတ္တာ”ဟူ
 ၍၊ ဝတ္တာ-မိန့်ဆိုပြီး၍၊ တံ-ထိုနိဝုတ္တဓမ္မကို၊ ဝိဝရိတံ-ဖွင့်ဆိုပြခြင်းငှာ၊
 “ဂေါစရနိဝါသေနာ”တိ အာဒိ-“ဂေါစရနိဝါသေန”အစရှိသောစကား
 ရပ်ကို၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်၏၊ ဟိ ယုတ္တံ-သင့်စွ၊ ဂေါစရဘူတာပိ-ဂေါစရဖြစ်၍
 လည်းဖြစ်သော၊ (ဝါ) အာရုံဖြစ်၍လည်းဖြစ်သော၊ ဂေါစရသေဝနာယ-
 ဂေါစရသေဝနအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ (ဝါ) အာရုံကို မှီဝဲသောအားဖြင့်
 လည်းကောင်း၊ အာသေဝိတာပိ-မှီဝဲခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ အာရမ္မဏ-
 ကရဏဝသေန-အာရုံပြုသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ အနုဘူတာပိ-ခံစားခြင်း
 တို့သည်လည်းကောင်း၊ နိဝုတ္တာ နာမ-“နိဝုတ္တ”တို့ မည်ကုန်သည်၊
 ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏၊ ဧတ ပန-ထိုနိဝုတ္တတို့သည်လည်း၊ (ဝါ) ထိုခံစားခြင်း
 တို့သည်လည်း၊ သပရဝိညာဏဂေါစရတာယ-သဝိညာဏဂေါစရ၊ ပရ-
 ဝိညာဏဂေါစရအားဖြင့်၊ ဒုဝိဓာ-နှစ်ပါးအပြားရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်
 ကုန်၏၊ ဧတ ဥဘယေပိ-ထိုနှစ်ပါးစုံသော နိဝုတ္တတို့ကိုလည်း၊ ဒသေတု-
 ပြဆိုခြင်းငှာ၊ “အတ္တနော”တိ အာဒိ-“အတ္တနော”အစရှိသောစကားရပ်
 ကို၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်၏၊ တတ္ထ-“အတ္တနော”အစရှိသော ထိုစကားရပ်၌၊
 “အတ္တနော ဝိညာဏေန ဝိညာတာ”တိ-“အတ္တနော ဝိညာဏေန

ဝိညာတာ”ဟူ၍၊ ဝတ္ထာ=မိန့်ဆိုပြီး၍၊ “ပရိစ္ဆိန္ဒာ”တိ ဝစနံ=“ပရိစ္ဆိန္ဒာ”
 ဟူသော စကားရပ်ကို၊ ဂေါစရနိဝါသေန=ဂေါစရနိဝါသအားဖြင့်၊ ယေ
 တေ နိဝုတ္ထဓမ္မာ=အကြင်အာရုံပြုသဖြင့် ခံစားဘူးသောသဘောတို့ကို၊
 ကေဝလံ=သက်သက်၊ တေ=ထိုနိဝုတ္ထဓမ္မတို့ကို၊ ဝိညာဏေန=ဝိညာဏ်ဖြင့်၊
 ဝိညာတမတ္တာ=သိအပ်ကာမျှသည်၊ န ဟောတိ=မဟုတ်၊ အထ ခေါ=စင်
 စစ်သော်ကား၊ ပုဗ္ဗေ=ရှေး၌၊ နာမ၊ ဂေါတ္တ၊ ဝဏ္ဏ၊ လိင်္ဂ၊ ဟာရာဒီဟိ=အမည်
 နာမ၊ အမျိုးအနွယ်၊ အဆင်း၊ အသွင်သဏ္ဌာန်၊ အစာအာဟာရ အစရှိ
 ကုန်သော၊ ဝိသေသေဟိ=အထူးတို့ဖြင့်၊ ပရိစ္ဆေဒကာရိကာယ=အပိုင်းအခြား
 ကို ပြုလေ့ရှိသော၊ ပညာယ=ပညာဖြင့်၊ ပရိစ္ဆိန္ဒ=ပိုင်းခြား၍၊ ဂဟိတာ
 ယထာ=ယူအပ်သကဲ့သို့၊ တထေဝ=ထိုအတူသာလျှင်၊ ဧတံ ဉာဏံ=ဤ
 ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်ကို၊ ဂဏှာတိ=ယူ၏၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဣမဿ
 အတ္တဿ=ဤအနက်ကို၊ ဒီပနတ္ထံ=ပြခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ ဝါ=
 တနည်းကား၊ နိဝုတ္တာ=နေခဲ့ဘူးကုန်သော နာမ၊ ဂေါတ္တ၊ ဝဏ္ဏ၊ လိင်္ဂ၊
 အာဟာရတို့ကို၊ ပရဝိညာဏဝိညာတာပိ=သူတပါးတို့၏ ဉာဏ်ဖြင့်လည်း
 သိအပ်ကုန်၏၊ ဣတိ=ဤသို့၊ သမ္ပန္နော=ပုဒ်တို့၏စပ်ယှဉ်ခြင်းကို၊ ကာ-
 တဗ္ဗော=ပြုအပ်၏၊ ကေဝလံ=သက်သက်၊ အတ္တနောဝ=မိမိ၏သာလျှင်၊
 ဝိညာဏေန=ဝိညာဏ်ဖြင့်၊ ဝိညာတာ=သိအပ်ကုန်သည်၊ န=မဟုတ်ကုန်၊
 အထ ခေါ=စင်စစ်သော်ကား၊ ပရေသံ=သူတပါးတို့၏၊ ဝိညာဏေန=ဝိ-
 ညာဏ်ဖြင့်၊ ဝိညာတာပိ=သိအပ်သည်လည်း၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ ဣတိ အယံ=
 ဤသည်ကား၊ အတ္ထော=တည်း၊ ဣဓာပိ=ဤအရာ၌လည်း၊ “ပရိစ္ဆိန္ဒာ”တိ
 ပဒံ= “ပရိစ္ဆိန္ဒာ”ဟူသောပုဒ်ကို၊ အာနေတ္တာ=ဆောင်ယူ၍၊ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ=
 စပ်ယှဉ်အပ်၏၊ ဝါ=တနည်းကား၊ ပရေသမ္ပိ=သူတပါးတို့၏လည်း၊ ဝိညာ-
 ဏေန=ဝိညာဏ်ဖြင့်၊ ဝိညာတာ=သိအပ်ကုန်၏၊ ပရိစ္ဆိန္ဒာ=ပိုင်းခြားအပ်ကုန်
 ၏၊ ဣတိ=ဤသို့၊ အတ္ထော=အနက်ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော=မှတ်ထိုက်၏၊ တဿ=
 ထိုသိခြင်း၊ ပိုင်းခြားခြင်းကို၊ ဂဟဏေ=ယူခြင်း၌၊ ပယောဇနံ=ယှဉ်စေခြင်းကို၊
 (ဝါ) အကျိုးပယောဇနံကို၊ ဝုတ္တနယေနေဝ=ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်သာ
 လျှင်၊ ဝုတ္တဗ္ဗံ=ဆိုအပ်၏။

တေ စ ခေါ-ထိုသိခြင်း၊ ပိုင်းခြားခြင်းကိုလည်း၊ အတိတာသု-
 အတိတ်ဘဝဖြစ်ကုန်သော၊ ဇာတိသု ဒေ-ဇာတိတို့၌သာလျှင်၊ အညေဟိ-
 တပါးတခြားကုန်သော မြတ်စွာဘုရားရှင်တို့သည်၊ ဝိညာတာ-သိအပ်ကုန်
 ၏၊ ပရိစ္ဆိန္ဒာ-ပိုင်းခြားအပ်ကုန်၏၊ တေ စ-ထိုမြတ်စွာဘုရားရှင်တို့သည်
 ကား၊ ပရိနိဗ္ဗာတပိ-ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံတော်မူကုန်သည်လည်း၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်
 ကုန်၏၊ ယေဟိ-အကြင်မြတ်စွာဘုရားရှင်တို့သည်၊ တေ-ထိုရှေးလွန်လေ
 ကုန်ပြီးသော မြတ်စွာဘုရားတို့ကို၊ ဝိညာတာ-သိအပ်ကုန်၏၊ တေသံ-
 ထိုရှေးလွန်လေကုန်ပြီးသော မြတ်စွာဘုရားရှင်တို့၏၊ ဝတ္တမာနသန္တာနာ-
 နုဿာရေန-ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော သန္တာန်ကို အစဉ်မှီးခြင်း၊ အောင်းမေ့ခြင်း
 ဖြင့်၊ တေသမ္ပိ-ထိုဘုရားရှင်တို့၏လည်း၊ အတိတေ-အတိတ်ဘဝ၌၊ ပ-
 ဝတ္တိ-ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို၊ (ဝါ) ပွင့်တော်မူသော မြတ်စွာ
 ဘုရားကို၊ ယသ္မာ-အကြင်ကြောင့်၊ ဝိညာယတိ-သိအပ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ-
 ထို့ကြောင့်၊ သိခါပုတ္တံ-အထွဋ်အထိပ်သို့ရောက်သော၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနု-
 သတိဉာဏဿ-ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုသတိဉာဏ်၏၊ ဝိသယဘူတံ-အာရုံဖြစ်
 ၍ဖြစ်သော၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ-ပုဗ္ဗေနိဝါသကို၊ ဒဿေတံ-ပြခြင်းငှာ၊ “ဆိန္ဒုဝဋ္ဋု-
 မကာနုဿရဏာဒိသု”တိ-“ဆိန္ဒုဝဋ္ဋုမကာနုဿရဏာဒိသု”ဟူ၍၊
 ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်၏၊ ဆိန္ဒုမဋ္ဌမကာ-ပြတ်ပြီးသော သံသရာတည်းဟူသော
 လမ်းခရီးရှိကုန်သော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ-မြတ်စွာဘုရားရှင်တို့တည်း၊ တေသံ
 သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ-ထိုပြတ်ပြီးသော သံသရာတည်းဟူသော လမ်းခရီးရှိကုန်
 သော မြတ်စွာဘုရားရှင်တို့ကို၊ အနုဿရဏံ-အောင်းမေ့ခြင်းသည်၊ ဆိန္ဒု-
 ဝဋ္ဋုမကာနုဿရဏံ-ဆိန္ဒုဝဋ္ဋုမကာနုဿရဏံ”မည်၏၊ “ဆိန္ဒုဝဋ္ဋု-
 မကာနုဿရဏာဒိသု” ဧတ္ထ-“ဆိန္ဒုဝဋ္ဋုမကာနုဿရဏာဒိသု”ဟူ
 သော ဤပါဠိရပ်၌၊ “အာဒိ-သဒ္ဓေန-ဖြင့်၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဗုဒ္ဓသာဝကာနုဿ-
 ရဏာနိ-ပစ္စေကဗုဒ္ဓ၊ ဗုဒ္ဓသာဝကတို့၏ အောင်းမေ့ခြင်းတို့ကို၊ ဂယန္တိ-ယူ
 အပ်ကုန်၏”၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ကေစိ-အချို့သော ဆရာတို့သည်၊ ဝဒန္တိ-ဆို
 ကြကုန်၏၊ ဆိန္ဒုမဋ္ဌမကာ ပန-“ဆိန္ဒုဝဋ္ဋုမကာ”တို့မည်သည်ကား၊ သဗ္ဗေ-
 အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ အနုပါဒိသေသာယ-ဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာ၊
 ကဋ္ဌတ္တာရုပ် အကြွင်းအကျန်မရှိသော၊ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ-နိဗ္ဗာနဓာတ်ဖြင့်၊

ပရိနိဗ္ဗာတ=ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုကြကုန်ပြီးသော မြတ်စွာဘုရားရှင်တို့သည်၊ ဆိန္ဒု-
သံသာရမဂ္ဂတ္တာ=ဖြတ်အပ်ပြီးသော သံသရာတည်းဟူသော လမ်းခရီးရှိ
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ တေသံ=ထိုဘုရားရှင်တို့၏၊ ပဋိပတ္တိယာ=အကျင့်
ဖြင့်၊ အနုဿရဏံ=အောင်းမေ့ခြင်းတည်း၊ သာ ပန ပဋိပတ္တိယာ=ထိုအကျင့်
ကိုကား၊ သင်္ခေပတော=အကျဉ်းအားဖြင့်၊ ဆဠာရမ္မဏဂ္ဂဟဏလက္ခဏာ=
“ဆဠာရမ္မဏဂ္ဂဟဏလက္ခဏာ”ဟူ၍၊ ဝုစ္စန္တိ=ဆိုအပ်ကုန်၏၊ တာနိ=ထို
“ဆဠာရမ္မဏဂ္ဂဟဏလက္ခဏာ”တို့ကို၊ ဣဓ=ဤအရာ၌၊ ပရဝိညာဏ-
ဝိညာတဂ္ဂဟဏေန=ပရဝိညာဏဝိညာတကိုယူသဖြင့်၊ (ဝါ) သူတပါးတို့၏
ဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သည်ကိုယူသဖြင့်၊ ဂဟိတာနိ=ယူအပ်ကုန်၏၊ တသ္မာ=
ထို့ကြောင့်၊ ပုရိမာသု=ရှေ့၌ဖြစ်ကုန်သော၊ ဇာတိသု=ဘဝတို့၌၊ အတ္တနော=
မိမိ၏၊ ဝိညာဏေန=ဝိညာဏ်ဖြင့်၊ အဝိညာတာနံ=မသိအပ်ဘူးကုန်သော၊
ပရိနိဗ္ဗာတာနံ=ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူကြကုန်ပြီးသော၊ သဗ္ဗေသမ္ပိ=အလုံးစုံ
လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓသာဝကာနံ=ဗုဒ္ဓ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ၊ သာဝက
တို့ကို၊ အနုဿရဏံ=အစဉ်အောင်းမေ့ခြင်းကို၊ ဆိန္ဒုဝဋ္ဋမကာနုဿရ-
ဏန္တိ=“ဆိန္ဒုဝဋ္ဋမကာနုဿရဏ”ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ=သိအပ်၏၊ ဧတ္ထ ဧတသ္မိ
ဝစနေ=“ဆိန္ဒုဝဋ္ဋမကာနုဿရဏာဒိသု”ဟူသော ဤစကားရပ်၌၊ အာဒိ-
သဒ္ဓေန ပန=အာဒိ-သဒ္ဓါဖြင့်ကား၊ ပုရိမာသု=ရှေ့၌ဖြစ်ကုန်သော၊ ဇာတိသု=
ဘဝတို့၌၊ အတ္တနော=မိမိ၏၊ ဝိညာဏေန=ဝိညာဏ်ဖြင့်၊ အဝိညာတာနံ=
မသိအပ်ကုန်သော၊ အပရိနိဗ္ဗာတာနမ္ပိ=ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော် မမူကုန်သော
မြတ်စွာဘုရားရှင်တို့လည်း၊ ဝတ္ထမာနက္ခန္ဓပဋိပါဋိယာ=ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော
ခန္ဓာအစဉ်ဖြင့်၊ အာဂန္တာ=ရောက်လာ၍၊ သို့ဟောက္ကန္တိကဝသေန=သိဟော-
က္ကန္တိကနည်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ အနုဿရဏံ=အစဉ်အောင်းမေ့ခြင်းကို၊ ဂဟိတံ=
ယူအပ်၏၊ ဣမေ ပန ယထာဝုတ္တဆိန္ဒုဝဋ္ဋမကာနုဿရဏာဒယော=ဤ
အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော ဖြတ်အပ်ပြီးသော သံသရာတည်းဟူသော
လမ်းခရီးရှိသော ဗုဒ္ဓ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ၊ ဗုဒ္ဓသာဝကတို့ကို အောင်းမေ့ခြင်း
အစရှိသည်တို့ကို၊ ဗုဒ္ဓါနံယေဝ=မြတ်စွာဘုရားရှင်တို့ကိုသာလျှင်၊ လဗ္ဘန္တိ=
ရအပ်ကုန်၏၊ ဟိ သစ္စံ=မှန်၏၊ အတိတေ=အတိတ်ဘဝ၌၊ ဘဂဝန္တော=
ဘုန်းတော်ကြီးမားတော်မူကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါ=မြတ်စွာဘုရားရှင်တို့သည်၊

ဧဝံ=ဤသို့၊ ဝိပဿိသု=ဝိပဿနာ ပြုကြကုန်ပြီ၊ ဧဝံ=ဤသို့၊ မဂ္ဂံ=မဂ်ကို၊
 ဘာဝေသု=ပွားများကြကုန်ပြီ၊ ဖလနိဗ္ဗာနိ=ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်တို့ကို၊ သစ္စာကံသု=
 မျက်မှောက်ပြုကြကုန်ပြီ၊ ဧဝံ=ဤသို့၊ ဝေနေယျေ=ဝေနေယျသတ္တဝါတို့ကို၊
 ဝိနေသု=ဆုံးမတော်မူကြကုန်ပြီ၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဧတ္ထ=ဤအရာ၌၊ သဗ္ဗထာ=
 အခါခပ်သိမ်း၊ အညေသံ=မြတ်စွာဘုရားရှင်မှ တပါးတခြားကုန်သောသူ
 တို့၏၊ ဉာဏဿ=သိခြင်း၏၊ ဂတိ=အလားသည်၊ (ဝါ) ဖြစ်ခြင်းသည်၊
 န အတ္ထိ=မရှိ၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ=သိအပ်၏၊ ယေ ပန=အကြင်သူတို့
 သည်ကား၊ ပုရိမာသု=ရှေ့၌ဖြစ်ကုန်သော၊ ဇာတိသု=ဘဝတို့၌၊ အတ္တနော-
 ဝ=မိမိ၏သာလျှင်၊ ဝိညာဏေန=ဝိညာဏ်ဖြင့်၊ ဝိညာတာ=သိအပ်ကုန်၏၊
 တေ=ထိုသူတို့သည်၊ ပရိနိဗ္ဗုတေပိ=ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူပါသော်လည်း၊
 ခန္ဓပဋိဗဒ္ဓတ္တာ=ခန္ဓာကိုယ်နှင့်စပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သာဝကာ=တပည့်
 သာဝကတို့သည်၊ အနုဿရန္တိယေဝ=အောင်းမေ့ကုန်သည်သာလျှင်တည်း၊
 ယာယံ သတိ=အကြင်သတိဖြင့်၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ=ရှေးဘဝတို့၌ နေအပ်ခဲ့ဘူး
 ကုန်ပြီးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို၊ အနုဿရတိ=အောင်းမေ့တော်မူ၏၊ သာ
 သတိ=ထိုသတိသည်၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ=“ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ”မည်
 ၏၊ ဣတိ=ဤသို့၊ အာနေတွာ=ဆောင်ယူ၍၊ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ=စပ်ယှဉ်အပ်၏၊
 အဘိနိဟရိန္တိ=ကား၊ စိတ္တံ=စိတ်ကို၊ ဈာနာရမ္ပဏတော=ဈာန်အာရုံမှ၊
 အပနေတွာ=ပယ်ရှား၍၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသာဘိမုခံ=ပုဗ္ဗေနိဝါသသို့ရှေ့ရှု ပေသေ-
 သိ=စေလွှတ်တော်မူပြီ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသနိန္ဒံ=ပုဗ္ဗေနိဝါသသို့ ညွတ်သည်ကို၊
 ပုဗ္ဗေနိဝါသပေါဏံ=ပုဗ္ဗေနိဝါသသို့ ကိုင်းရှိုင်းသည်ကို၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသပဏ္ဍရံ=
 ပုဗ္ဗေနိဝါသသို့ ဝှမ်းသည်ကို၊ အကာသိ=မြှူတော်မူပြီ၊ ဣတိ အယံ=ဤ
 သည်ကား၊ အတ္ထော=အနက်တည်း။

ပါဠိယံ=ပါဠိတော်၌၊ “အဘိနိန္ဒာမေသိ”န္တိ=“အဘိနိန္ဒာမေသိ”ဟူ၍၊
 ဥတ္တမပုရိသပ္ပယောဂတ္တာ=ဥတ္တမပုရိသ်၏အယှဉ်ဖြစ်သောကြောင့် “သော”
 ဧတ္ထ ပဒေ=“သော”ဟူသော ဤပုဒ်၌၊ အဟံ-သဒ္ဓေါ=အဟံ-သဒ္ဓါကို၊
 အာနေတွာ=ဆောင်ယူ၍၊ ပုစ္ဆမာနော=ဆိုအပ်သည်ရှိသော်၊ တဒတ္ထော=

“အဘိနိန္ဒာမေသိ”ဟူသော ထိုအနက်သည်၊ ပါကဋေ-ထင်ရှားသည်၊
 ဟောတိ-ဖြစ်၏။ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ “သော အဟန္တိ”သော
 အဟံ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်၏။ အနေကဝိဓန္တိ-ကား၊ နာနာဘဝယောနိ-
 ဂတိဝိညာဏဌိတိသတ္တဝါသာဒိဝသေန-အထူးထူးအပြားပြားသော ဘဝ၊
 ယောနိ၊ ဂတိ၊ ဝိညာဏဌိတိ၊ သတ္တဝါသ အစရှိသောအားဖြင့်၊ ဗဟုဝိဓ-
 များသောအပြားရှိ၏။ ပကာရေဟိတိ-ကား၊ နာမဂေါတ္တာဒိ အာကာ-
 ရေဟိ-နာမ၊ ဂေါတ္တ အစရှိသော အခြင်းအရာတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-အတူတကွ၊
 စ-ဆက်၍ဆိုဦးအံ့၊ ဧတံ-“ပကာရေဟိ”ဟူသောဤသဒ္ဓါသည်၊ သဟ-
 ယောဂေ-သဟယောဂအနက်၌၊ ကရဏဝစနံ-ကရိုဏ်းဝိဘတ်ရှိသော
 သဒ္ဓါတည်း၊ (ဝါ) တတိယာဝိဘတ်ရှိသောသဒ္ဓါတည်း၊ ပဝတ္တိတန္တိ-တား၊
 ဒေသနာဝသေန-ဒေသနာတော်၏အစွမ်းဖြင့်၊ ပဝတ္တိတံ-ဖြစ်စေအပ်သည်၊
 တေန-ထို့ကြောင့်၊ “သံဝဏ္ဏိတ”န္တိ-“သံဝဏ္ဏတံ”ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ၊
 ဝိတ္တာရိတံ-အကျယ်ချဲ့အပ်၏။ ဣတိ အယံ-ဤသည်ကား၊ အတ္ထော-
 အနက်တည်း၊ နိဝါသန္တိ ဧတံ ဝစနံ-“နိဝါသံ”ဟူသော ဤသဒ္ဓါသည်၊
 အန္တောဂစဘေဒသာမညဝစနံ-အတွင်း၌ထားသော အပြားသာမညကို
 ဟောသောသဒ္ဓါတည်း၊ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ တေ ဘေဒေ-ထိုအပြား
 တို့ကို၊ ဗျာပနိစ္ဆာဝသေန-ပြန့်နှံ့ခြင်းကို အလိုရှိသည်၏အစွမ်းဖြင့်၊ သင်္ဂ-
 ဟေတုက-သိမ်းယူ၍၊ ဒဿန္တော-၍၊ “တတ္ထ တတ္ထ နိဝုတ္တသန္တာန”န္တိ-
 “တတ္ထ တတ္ထ နိဝုတ္တသန္တာန”ဟူ၍၊ အာဟ-ဆိုပြီ၊ အနုဂန္တာ အနုဂန္တာ
 တိ-ကား၊ ဉာဏဂတိယာ-ဉာဏဂတိဖြင့်၊ (ဝါ) ဉာဏ်၏ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်၊
 အနုဂန္တာ အနုဂန္တာ-အစဉ်လျှောက်၍ အစဉ်လျှောက်၍၊ အနုဒေဝါတိ
 ပဒဿ-“အနုဒေဝ”ဟူသောပုဒ်၏၊ “အနု ဧဝ” ဣတိ ပဒစ္ဆေဒေါ-“အနု
 ဧဝ”ဟူ၍ပုဒ်ဖြတ်ခြင်းကို၊ ကာတဗ္ဗော-ပြုအပ်၏၊ ဒ-ကာရော-ဒ-အကွရာ
 သည်၊ ပဒသန္တိဝသေန-ပဒသန္တိ၏အစွမ်းဖြင့်၊ (ဝါ) “အနု”ဟူသောရှေ့ပုဒ်
 နှင့် “ဧဝ”ဟူသောနောက်ပုဒ်တို့၏ဆက်စပ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ အာဂတော-
 လာ၏၊ “အဘိနိန္ဒာမေသိ”န္တိ-“အဘိနိန္ဒာမေသိ”ဟူ၍၊ ဝတ္တာ-ဆိုပြီး၍၊
 “အနုဿရာမိ”တိ-“အနုဿရာမိ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တတ္တာ-ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်၊ စိတ္တဿ-စိတ်၏၊ အဘိနိဟာရသမနန္တရဘာဝသရဏံ-ရှေးရှု

ညွတ်စေသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဖြစ်ခြင်းရှိသော အောင်းမေ့ခြင်းရှိသည်ကို၊
 အနု-သဒ္ဓေါ-အနု-သဒ္ဓါသည်၊ ဒီပေတိ-ပြ၏၊ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊
 “စိတ္တေ အဘိနိန္ဒာမိတမတ္တေ ဧဝ သရာမိတိ ဒဿေတိ”တိ-“စိတ္တေ
 ။ ပ ။ ဒဿေတိ”ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီး၊ ပရိကမ္ပံ ဝတ္ထဗ္ဗံ သိယာတိ-
 ကား၊ “ပုဗ္ဗေနိဝါသံ-ရှေးအတိတ်ဘဝ၌ နေအပ်ခဲ့ဘူးပြီးသောခန္ဓာအစဉ်ကို
 အနုဿရိတုကာမေန-အောင်းမေ့ခြင်းငှာအလိုရှိသော၊ (ဝါ) အောင်းမေ့လို
 သော၊ အာဒိကမ္ပေန-အစဉ်အဘိညာဉ်ကို စီးဖြန်းခြင်းရှိသော၊ (ဝါ) အဘိ-
 ညာဉ်ကို စီးဖြန်းကာစဖြစ်သော၊ ဘိက္ခုနာ-ရဟန်းသည်၊ ပစ္ဆာဘတ္တံ-ဆွမ်း
 ၏နောက်အဘို့ဖြစ်သောအခါ၌၊ (ဝါ) ဆွမ်းစားပြီးသည်မှနောက်ကာလ၌၊
 ပိဏ္ဏပါတပဋိက္ကန္တေန-ဆွမ်းခံရွာမှ မဲခွါသဖြင့်၊ ရဟောဂတေန-ဆိတ်ငြိမ်
 ရာအရပ်သို့ ကပ်ရောက်သဖြင့်၊ ပဋိသလ္လိနေန-တစ်ယောက်တည်းကိန်း
 အောင်းသဖြင့်၊ ပဋိပါဋိယာ-အစဉ်အတိုင်းအားဖြင့်၊ စတ္တာရိ-လေးပါးတုန်
 သော၊ ဈာနာနိ-ဈာန်တို့ကို၊ သမာပဋိတွာ-ဝင်စားပြီး၍၊ အဘိညာပါဒက-
 စတုတ္ထဇ္ဈာနတော-အဘိညာဉ်၏အခြေခံဖြစ်သောစတုတ္ထဈာန်မှ၊ ဝုဋ္ဌာယ-
 ထ၍၊ သဗ္ဗပစ္စိမာ-အလုံးစုံတို့၏ နောက်ဆုံးဖြစ်သော၊ နိသဇ္ဇာ-ထိုင်ခြင်း
 ဖြင့်၊ အာဝဇ္ဇိတဗ္ဗာ-ဆင်ခြင်အပ်၏”၊ ဣတိ ဧဝမာဒိနာ-ဤသို့အစရှိသည်
 ဖြင့်၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏဿ-ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်၏၊ ပရိကမ္ပဘူတံ-ပရိကံ
 ဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ပုဗ္ဗကရဏံ-ပုဗ္ဗကရဏကို၊ (ဝါ) ရှေ့၌ ပြုသင့်၊ ပြုထိုက်
 သောအကြောင်းကို-ဝတ္ထဗ္ဗံ-ဆိုအပ်သည်၊ ဘဝေယျ- ဖြစ်ရာ၏။

အာရဒ္ဒပ္ပကာရဒဿနတ္ထေတိ-ကား၊ အနုဿရိတု-အစဉ်လျှောက်
 ၍ အောင်းမေ့ခြင်းငှာ၊ အာရဒ္ဒဿ-အားထုတ်အပ်သော၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသဿ-
 ပုဗ္ဗေနိဝါသ၏၊ ပဘောဒဒဿနတ္ထေ-အပြားကို ပြခြင်းအနက်၌၊ ဧကမ္ပိ
 ဇာတိန္တိ-ကား၊ ဧကမ္ပိ-တစ်ခုလည်းဖြစ်သော၊ ဘဝံ-ဘဝကို၊ ဟိ ယုတ္တံ-
 သင့်စွာ၊ ဧကကမ္ပနိဗ္ဗတ္တော-တစ်ခုသော ကံဖြင့်ပြီးသော၊ အာဒါနနိက္ခေပ-
 ပရိစ္ဆိန္ဒော-စွဲလမ်းခြင်း၊ ချသွင်းခြင်းဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော၊ အန္တောဂဓ-
 ဓမ္မပ္ပဘောဒေါ-အတွင်း၌သွင်းအပ်သောတရားအပြားရှိသော၊ ခန္ဓပ္ပဗန္ဓော-

ခန္ဓာနှင့်စပ်သော၊ သော=ထိုဘဝကို၊ ဣဓ=“ဧကမ္ပိ ဇာတိ”ဟူသော ဤပါဠိ
ရပ်၌၊ “ဇာတိ”တိ=“ဇာတိ”ဟူ၍၊ အဓိပ္ပေတော=အလိုရှိအပ်၏၊ ဇာယတိ=
ဖြစ်တတ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ ဇာတိ=“ဇာတိ”မည်၏၊ ဣတိ=ဤသို့
ကတွာ=ပြု၍၊ တေန=ကြောင့်၊ “ဧကမ္ပိ ။ ပ ။ ခန္ဓသန္တာနံ”န္တိ=“ဧကမ္ပိ
။ ပ ။ ခန္ဓသန္တာနံ”ဟူ၍၊ အာဟာ=မိန့်ဆိုပြီး၊ ပရိဟာယမာနောတိ=
ကား၊ ခီယမာနော=ကုန်သည်ဖြစ်သော၊ ဝိနဿမာနော=ပျက်စီးသည်ဖြစ်
သော၊ ကုပ္ပေါတိ=ကား၊ အသင်္ချေယျကပ္ပေါ=အသင်္ချေယျကပ်တည်း၊
သော ပန ကပ္ပေါ=ထိုကပ်သည်ကား၊ အတ္ထတော=အနက်အားဖြင့်၊ ကာ-
လော=အချိန်အခါကာလတည်း၊ တဒါ=ထိုအခါ၌၊ အဿ=ထိုအချိန်အခါ
ကာလ၏၊ ပဝတ္တမာနသင်္ခါရဝသေန=ဖြစ်ဆဲဖြစ်သော ရုပ်၊ နာမ်ဓမ္မသင်္ခါရ
တရားတို့၏အစွမ်းဖြင့်၊ ပရိဟာနိ=ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ=ကုန်၏၊
ဝမမာနော ဝိဝဋ္ဋကပ္ပေါတိ ဧတ္တာပိ=“ဝမမာနော ဝိဝဋ္ဋကပ္ပေါ”ဟူသော
ဤပါဠိရပ်၌လည်း၊ ဧသေဝ နယော=ဤနည်းကိုသာလျှင်၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော=မှတ်
ထိုက်၏၊ ယော ပန=အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား၊ “ကာလံ ခေပေတိ၊ ကာ-
လော ယသတိ ဘူတာနိ၊ သံဗ္ဗာနေဝ သဟတ္ထနာ”တိ အာဒိသု=“ကာလံ
ခေပေတိ ။ ပ ။ သဗ္ဗာနေဝ သဟတ္ထနံ”အစရှိသောပါဠိရပ်တို့၌၊ ကာ-
လဿပိ=အချိန်အခါကာလကိုလည်း၊ ခယော=“ခယ”ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ=ဆို
အပ်၏၊ သော=ထို“ခယ”ကို၊ ဣဓ=“ဝမမာနော ဝိဝဋ္ဋကပ္ပေါ”ဟူသောဤ
ပါဠိရပ်၌၊ နာဓိပ္ပေတော=အလိုမရှိအပ်၊ ကသ္မာ=အဘယ်ကြောင့်နည်း၊
အနိဋ္ဌပ္ပသင်္ဂတော=မပြီးစီးခြင်း၏ လင်းပါးခြင်းကြောင့်တည်း၊ သံဝဋ္ဋနံ=
ပျက်စီးခြင်း၊ ဝိနဿနံ=ပျက်စီးခြင်း၊ သံဝဋ္ဋော=ပျက်စီးခြင်း၊ သံဝဋ္ဋတော=
ပျက်စီးခြင်းမှ၊ ဥဒ္ဓံ=အထက်၌၊ တထာဋ္ဌာယိ=တည်ခြင်းတည်း၊ သံဝဋ္ဋဋ္ဌာယိ=
ပျက်စီးသည်မှ အထက်၌တည်ခြင်း၊ တမ္ဗုလကတ္တာတိ=ကား၊ တံ ပုဗ္ဗ-
ကတ္တာ=ထိုသံဝဋ္ဋကပ်လျှင် အစဖြစ်သောကြောင့်တည်း၊ ဝိဝဋ္ဋနံ=ဖြစ်ခြင်း၊
နိဗ္ဗတ္တနံ=ဖြစ်ခြင်း၊ ဝိဝဋ္ဋော=ဖြစ်ခြင်း၊ ဝါ=တနည်းကား၊ ဝမနံ=တိုးပွားခြင်း၊
ဝိဝဋ္ဋော=တိုးပွားခြင်း။

တေဇေနမီးကြောင့်၊ သံဝဋ္ဌောပျက်စီးခြင်းသည်၊ တေဇော-
သံဝဋ္ဌော-“တေဇောသံဝဋ္ဌ”မည်၏၊ သံဝဋ္ဌသီမာတိကား၊ သံဝဋ္ဌန-
မရိယာဒါပျက်စီးခြင်း၏ အပိုင်းအခြားတို့ကို၊ သံဝဋ္ဌတိတိကား၊ ဝိန-
သတိပျက်စီး၏၊ သဒါတိကား၊ သဗ္ဗကာလံအခါခပ်သိမ်း၊ တိသုပိ-
သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ သံဝဋ္ဌကာလေသုသံဝဋ္ဌကာလတို့၌၊ ဣတိ
အယံဤသည်ကား၊ အတ္ထောအနက်တည်း၊ ဧကံ ဗုဒ္ဓက္ခေတ္တန္တိကား၊
ဣဓဤအရာ၌၊ ယံ ဝစနံအကြင်စကားကို၊ သန္ဓာယရည်ရွယ်၍၊ ဝုတ္တံ-
ဆိုအပ်၏၊ တံ ဝစနံထိုစကားကို၊ နိယမေတွာပိုင်းခြားသတ်မှတ်၍၊
ဒဿေတံပြခြင်းငှာ၊ “ဗုဒ္ဓက္ခေတ္တံ နာမ တိဝိဓံ”န္တိ အာဒိ-“ဗုဒ္ဓက္ခေတ္တံ
နာမ တိဝိဓံ”အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ ဝုတ္တံဆိုအပ်၏၊ ယတ္ထကေ-
အကြင်မျှလောက် အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ဌာနေအရပ်၌၊ တထာဂတ-
ဿမြတ်စွာဘုရား၏၊ ပဋိသန္ဓိဉာဏာဒိဉာဏာနုဘာဝေါပဋိသန္ဓေဉာဏ်
အစရှိသောဉာဏ်၏ အာနုဘော်သည်၊ ပုညဖလသမုတ္တေဝိတောကုသိုလ်
ကောင်းမှုကံ၏ အကျိုးအားဖြင့် ကောင်းစွာတိုက်တွန်းအပ်သည်ဖြစ်၍၊
သရသေနဝမိမိ၏ ကိစ္စဖြင့်သာလျှင်၊ ပရိဇ္ဈတိတင့်တယ်စမှီ၏၊
တံ သဗ္ဗမ္ပိထိုအလုံးစုံကိုလည်း၊ ဗုဒ္ဓကံရဿမြတ်စွာဘုရား အလောင်း
အလျာ၏၊ နိဗ္ဗတ္တနက္ခေတ္တံ နာမ“ဖြစ်ရာခေတ်”မည်၏၊ ဣတိ တသ္မာ-
ထို့ကြောင့်၊ “ဇာတိက္ခေတ္တံ ဒသသဟဿစက္ကဝါဠပရိယန္တံ”န္တိ-“ဇာတိ-
က္ခေတ္တံ ဒသသဟဿစက္ကဝါဠပရိယန္တံ”ဟူ၍၊ အာဟမိန့်ဆိုပြီ၊
အာနုဘာဝေါ ပဝတ္တတိတိကား၊ ဣဓဤစကြာဝဠာ၌၊ ဣဒ္ဓိမာတန်ခိုး
ရှိသော၊ စေတောဝသိပ္ပတ္တောစိတ်၏ဝသီဘော်သို့ရောက်သောသူသည်၊
အာဏာက္ခေတ္တပရိယာပန္နောအာဏာခေတ်၌ အကျုံးဝင်သော၊ ယတ္ထ
ကတ္တမိအမှတ်မထား တပါးပါးသော၊ စက္ကဝါဠေစကြာဝဠာ၌၊ ဌာတာ-
တည်၍၊ အတ္တနောမိမိ၏၊ အတ္ထာယအကျိုးငှာ၊ ပရိတ္တံပရိတ်တော်ကို၊
(ဝါ) အရံအတားကို၊ ကတွာပြု၍၊ တတ္ထေဝထိုအရပ်၌သာလျှင်၊ အညံ-
တပါးတခြားသော၊ စက္ကဝါဠေစကြာဝဠာသို့ ဂတောပိသွားပါသော်လည်း၊
ကတပရိတ္တာ ဧဝံပြုတော်မူအပ်သော ပရိတ်တော်သည်သာလျှင်၊
ဟောတိဖြစ်၏၊ ဣတိ ကတွာဤသို့ပြု၍၊ ဝုတ္တံဆိုအပ်၏၊ အထ ဝါ-

တနည်းသော်ကား၊ ဧကသ္မိတစ်ခုသော၊ စက္ကဝါဠေ=စကြာဝဠာ၌၊ ဌတွာ=တည်၍၊ သဗ္ဗသတ္တာနံ=အလုံးစုံကုန်သော သတ္တဝါတို့၏၊ အတ္ထာယ=အကျိုးငှာ၊ ပရိတ္တေ=ပရိတ်တော်ကို၊ ကတေ=ပြုအပ်သည်ရှိသော်၊ တတ္ထတသ္မိ အာဏာက္ခေတ္တေ=ထိုအာဏာခေတ်၌၊ သဗ္ဗသတ္တာနံ=အလုံးစုံကုန်သောသတ္တဝါတို့အား၊ အဘိသမ္ဘုဏာတွေဝ=ကောင်းစွာရောက်သည်သာလျှင်တည်း၊ ကသ္မာ=အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ပရိတ္တာနုဘာဝေါ=ပရိတ်တော်၏ အာနုဘော်သည်၊ တတ္ထ=ထိုစကြာဝဠာ၌၊ ဒေဝတာဟိ=နတ်တို့သည်၊ ပရိတ္တာနံ=ပရိတ်တော်တို့ကို၊ သမ္ပဋိန္ဒြိတဗ္ဗတော=ခံယူကြကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ “အာနုဘာဝေါ ပဝတ္တတိ”တိ=“အာနုဘာဝေါ ပဝတ္တတိ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ ယံ ယာဝတာဝါ ပန အာကဇေယျာတိ ဝုတ္တန္တိ=ကား၊ ယံ ဝိသယက္ခေတ္တံ=အကြင်ဝိသယခေတ်ကို၊ သန္ဓာယ=ရည်ရွယ်၍၊ ဧကသ္မိယေဝ=တစ်ခုသာလျှင်ဖြစ်သော၊ ခဏေ=ခဏ၌၊ သရေန=အသံဖြင့်၊ အဘိဝိညာပနံ=သိစေခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ အတ္တနော=မိမိ၏၊ ရူပဒဿနဗ္ဗ=အဆင်းကို မြင်စေခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ဘဂဝတာ=မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ပဋိဇာနန္တေန=သိခြင်းငှာစွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ “ယာဝတာ ပန အာကဇေယျာ”တိ=“ယာဝတာ ပန အာကဇေယျ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ ယတ္ထာတိ=ကား၊ ယသ္မိပဒေသေ=အကြင်အရပ်ဒေသ၌၊ အနန္တာပရိမာဏေ=အပိုင်းအခြားမရှိသော အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ဝိသယက္ခေတ္တေ=ဝိသယခေတ်၌၊ ယံ ယံ အာကဇိတိ တံ တံ အနုဿရတိတိ=ကား၊ အာကဇိမတ္တပဋိဗဒ္ဓဝုတ္တိတာယ=အလိုရှိကာမျှနှင့်စပ်၍ဖြစ်ခြင်းရှိသော၊ ဗုဒ္ဓဉာဏဿ=မြတ်စွာဘုရား၏ဉာဏ်တော်အား၊ ယံ ယံ ဝိသယက္ခေတ္တံ=အကြင်အကြင် ဝိသယခေတ်ကို၊ အနုဿရိတုံ=အောင်းမေ့ခြင်းငှာ၊ ဣစ္ဆတိ=အလိုရှိ၏၊ တံ တံ ဝိသယက္ခေတ္တံ=ထိုထို“ဝိသယခေတ်”ကို၊ အနုဿရတိ=အောင်းမေ့တော်မူ၏၊ ဧကံ အာဏာက္ခေတ္တံ ဝိနဿတိတိ ဣမိနာ=“ဧကံ အာဏာက္ခေတ္တံ ဝိနဿတိ”ဟူသောဤပါဠိရပ်ဖြင့်၊ တိရိယတော=အနံအားဖြင့်၊ သံဝဋ္ဋမာနပရိစ္ဆေဒေါ=ပျက်စီးခြင်း၏ အပိုင်းအခြားကို၊ ဝုတ္တော=ဆိုအပ်၏၊ သဏ္ဌဟန္တန္တိ=ကား၊ ဝိဝဋ္ဋမာနံ=တိုးပွားဆဲဖြစ်သော၊ ဇာယမာနံ=ဖြစ်ဆဲ

ဖြစ်သော၊ တဿ ဝိနာသော စ သဏ္ဌဟနဉ္စ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဝုတ္တန္တိ-
ကာ၊ အမေဟိပိ=ငါတို့သည်လည်း၊ ဟေဌာ=အောက်၌၊ “လောကဝိဒ္ဓ”
တိ ဣမဿ=“လောကဝိဒ္ဓ” ဟူသောဤပုဒ်၏၊ အတ္ထဝဏ္ဏနာဓိကာရေ-
အတ္ထသံဝဏ္ဏနာကို စီရင်သောအရာ၌၊ ပသင်္ဂတော=လျင်းပါးသောအားဖြင့်၊
ဝုတ္တတ္တာ=ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဣဓ=ဤပုဗ္ဗေနိဝါသကထာ၌၊
န ဝုစ္စတိ=မဆိုအပ်။

ဧဝံ=ဤသို့၊ သင်္ဂေန=လျည်းပါးသောအားဖြင့်၊ သံဝဋ္ဌာဒိကေ=သံ-
ဝဋ္ဌကပ် အစရှိသည်တို့ကို၊ ပကာသေတွာ=ထင်ရှားပြဆိုပြီး၍၊ ဣဒါနိ
ဣမသ္မိ ကာလေ=ဤယခုအခါ၌၊ ယထာဓိဂတံ=အကြင်အကြင်သို့သော
အခြင်းအရာအားဖြင့်ရအပ်သော၊ တေသံ=ထိုသံဝဋ္ဌကပ်တို့အား၊ အနု-
ဿရဏာကာရံ=အောင်းမေ့သောအခြင်းအရာကို၊ ဒသေတံ=ပြခြင်းငှာ၊
“ယေ ပနေတေ သံဝဋ္ဌဝိဝဋ္ဌာ ဝုတ္တာ”တိ အာဒိ=“ယေ ပနေတေ
သံဝဋ္ဌဝိဝဋ္ဌာ ဝုတ္တာ”အစရှိသောစကားရပ်ကို၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ တတ္ထ
တသ္မိ ဝစနေ=“ယေ ပနေတေ သံဝဋ္ဌဝိဝဋ္ဌာ ဝုတ္တာ”အစရှိသော ထို
စကားရပ်၌၊ ဧတေသုတိ=ကာ၊ နိဒ္ဒါရဏေ=နိဒ္ဒါရဏအနက်၌၊ ဘုပ္ပံ-
သတ္တမိ ဝိဘတ်ရှိသောသဒ္ဓါတည်း၊ သံဝဋ္ဌဝိဝဋ္ဌကပ္ပသမုဒါယတော=သံ-
ဝဋ္ဌကပ်၊ ဝိဝဋ္ဌကပ်အပေါင်းမှ၊ အနေကေသံ=တစ်ပါးမကများစွာကုန်သော၊
သံဝဋ္ဌကပ္ပါဒိနံ=သံဝဋ္ဌကပ် အစရှိသည်တို့ကို၊ နိဒ္ဒါရဏမာနတ္တာ=ထုတ်
ဆောင်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ အမုမ္မိ သံဝဋ္ဌကပ္ပေတိ ဧတ္ထ-
“အမုမ္မိ သံဝဋ္ဌကပ္ပေ”ဟူသော ဤပုဒ်၌၊ ဝါ-သဒ္ဓေါ=ဝါ-သဒ္ဓါသည်၊
လုတ္တနိဒ္ဓိဌော=ကြေသောအနက်ကို ညွှန်ပြခြင်းကို၊ ဒဌဗ္ဗော=မှတ်ထိုက်၏၊
အနိယမတ္ထေန=အနိယမ အနက်ရှိသော၊ (ဝါ) သတ်မှတ်ခြင်း အနက်
မရှိသော၊ တေန စ=ထို ဝါ-သဒ္ဓါဖြင့်လည်း၊ ဣတရာသံ=ဤသံဝဋ္ဌကပ်မှ
တပါးတခြားကုန်သော၊ အသင်္ချေယျာနမ္ပိ=အသင်္ချေယျကပ်တို့ကိုလည်း၊
သင်္ဂဟော=သိမ်းယူရေတွက်ခြင်းသည်၊ သိဒ္ဓေါ=ပြီးစီး၏၊ ဣတိ=ဤသို့၊
ဝေဒိတဗ္ဗံ=သိအပ်၏၊ အထ ဝါ=တနည်းသော်ကား၊ အမုမ္မိ သံဝဋ္ဌကပ္ပေ

တံ ဣဒံ ပဒံ-“အမုမ္မိ သံဝဋ္ဋကပ္ပေ”ဟူသော ဤပုဒ်ကို၊ သံဝဋ္ဋကပ္ပဿ-
 သံဝဋ္ဋကပ်ကို၊ အာဒိတော-အစမှ၊ ပါဠိယံ-ပါဠိတော်၌၊ ဂဟိတတ္တာ-ယူအပ်
 သည်၏။ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်၏။ တတ္ထာပိ-“အမုမ္မိ သံဝဋ္ဋကပ္ပေ”
 ဟူသောထိုပါဠိရပ်၌လည်း၊ ဣမဿ-ဤသံဝဋ္ဋကပ်၏၊ ကတိပယကာလံ-
 တစ်ရက်၊ နှစ်ရက်သောကာလသည်၊ (ဝါ) အနည်းငယ်သောကာလသည်၊
 ဘဝါဒိသု-ဘဝအစရှိသည်တို့၌၊ သံသရဏံ-စုဝေးခြင်းကို၊ ဟိ ယသ္မာ-
 အကြင်ကြောင့်၊ ဥပလဗ္ဘတံ-ရအပ်၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်၏၊
 ဝါ-တနည်းကား၊ သံဝဋ္ဋကပ္ပေ-သံဝဋ္ဋကပ်သည်၊ ဝတ္တမာနေ-ဖြစ်သည်ရှိ
 သော်၊ ယေသု ဘဝါဒိသု-အကြင်ဘဝအစရှိသည်တို့၌၊ ဣမဿ-ဤသံ-
 ဝဋ္ဋကပ်၏၊ ဥပပတ္တိ-ဖြစ်ခြင်းသည်၊ အဟောသိ-ဖြစ်ပြီ၊ ဧတံ-“အမုမ္မိ သံ-
 ဝဋ္ဋကပ္ပေ”ဟူသော ဤပုဒ်ကို၊ တံ ဒဿနံ-ထိုသို့မြင်ခြင်းကို၊ ဒဌဗ္ဗံ-မှတ်
 ထိုက်၏၊ ဘဝေ ဝါတိ အာဒိသု-“ဘဝေ ဝါ”အစရှိသောပုဒ်တို့၌၊ ကာ-
 မာဒိဘဝေ ဝါ-“ကာမဘဝ”အစရှိသော ဘဝ၌လည်းကောင်း၊ အဏ္ဏဇာဒိ-
 ယောနိယာ ဝါ-“အဏ္ဏဇ”အစရှိသော ယောနိ၌လည်းကောင်း၊ ဒေဝါဒိ-
 ဂတိယာ ဝါ-“ဒေဝဂတိ”အစရှိသောဂတိ၌လည်းကောင်း၊ နာနတ္ထကာယ-
 နာနတ္ထသည်အာဒိဝိညာဏဌိတိယာ ဝါ-နာနတ္ထကာယ၊ နာနတ္ထသည်
 အစရှိသော ဝိညာဏဌိတိ၌လည်းကောင်း၊ သတ္တဝါသေ ဝါ-သတ္တဝါသ၌
 လည်းကောင်း၊ ခတ္တိယာဒိသတ္တနိကာယေ ဝါ-ခတ္တိယအစရှိသော သတ္တနိ-
 ကာယ၌ကောင်း၊ ဣဒံ သဗ္ဗံ-ဤအလုံးစုံသည်၊ ဘဂဝတော-မြတ်စွာဘုရား
 ၏၊ ဝသေန-အစွမ်းဖြင့်၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏံ-ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ-
 ဉာဏ်သည်၊ ယသ္မာ-အကြင်ကြောင့်၊ အာဂ္ဂတံ-လာ၏၊ တသ္မာ-ထို့ ကြောင့်
 တဿေဝ နာမာဒိဝသေန-ထိုအမည်နာမအစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်၊
 အတ္ထံ-အနက်ကို၊ ယောဇေတွာ-ယှဉ်စေ၍၊ ဒဿန္တော-ပြလိုသည်ဖြစ်
 ၍၊ “ဧဝံ နာမောတိ ဝေဿန္တရော ဝါ ဇောတိပါလော ဝါ”တိ
 အာဒိ-“ဧဝံ နာမောတိ ။ ပ ။ ဇောတိပါလော ဝါ”အစရှိသောစကား
 ရပ်ကို၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ၊ သာလိမံသောဒနာဟာရော ဝါတိ-ကား၊ ဂိဟိ-
 ကာလံ-လူဖြစ်ရာအချိန်အခါကာလကို၊ သန္ဓာယ-ရည်ရွယ်၍၊ ဝုတ္တံ-ဆို
 အပ်၏၊ ပဝတ္ထဖလဘောဇနော ဝါတိ-ကား၊ တာပသာဒိကာလံ-ရသေ့

အစရှိသော ဖြစ်ရာအချိန်အခါကာလကို၊ သန္ဓာယ-ရည်ရွယ်၍၊ ဝုတ္တံ-ဆို အပ်၏။ ပဝတ္ထမလဘောဇနော ဝါတိ-ကာ။ သယမ္ပတိတဖလာဟာ- ရော-အလိုလို ကြွေကျသော သစ်သီးဟူသော အစာအာဟာရရှိသည်။ သာမိသနိရာမိသာဒိပွဘေဒါနန္တိ ဧတ္ထ ပဒေ-“သာမိသနိရာမိသာ- ဒိပွဘေဒါနံ” အစရှိသောဤပုဒ်၌၊ ဂေဟသိတသောမနဿာဒယော- “ဂေဟိသိတသောမနဿ” အစရှိသည်တို့သည်၊ သာမိသာ-“သာမိသ” တို့မည်ကုန်၏။ နေက္ခမ္ပသိတသောမနဿာဒယော-“နေက္ခမ္ပသိတ- သောမနဿ” အစရှိသည်တို့သည်၊ နိရာမိသာ-“နိရာမိသ” တို့မည်ကုန်၏။ အာဒိ-သဒ္ဓေန-အာဒိ-သဒ္ဓါဖြင့်၊ ဝိဝေကဇသမာဓိဇသုခါဒိနံ-ဝိဝေကဇ- သမာဓိဇသုခအစရှိသည်တို့ကို၊ သင်္ဂဟော-သိမ်းယူရေတွက်အပ်၏။

ဟေဋ္ဌာ-အောက်၌၊ သာမညတော-သာမညအားဖြင့်၊ ဝုတ္တမေ- ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်ပြီးသောအနက်ကို၊ ဝိဘဇိတွာ-ဝေဘန်၍၊ ဒဿေတုတာ- မော-ပြလိုသောဆရာသည်၊ “အထ ဝါ”တိ အာဒိ-“အထ ဝါ”အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟာ-မိန့်ဆိုပြီး၊ တတ္ထ တသ္မိံ ဝစနေ-“အထ ဝါ”အစရှိ သော ထိုစကားရပ်၌၊ အမုတြာသိန္တိ အယံ သဒ္ဓေါ-“အမုတြာသိ” ဟူ သောဤသဒ္ဓါသည်၊ သာမညနိဒ္ဒေသော-သာမညကို ညွှန်ပြကြောင်းသဒ္ဓါ တည်း။ ဝါ-တနည်းကား၊ အမုတြာသိန္တိ အယံ သဒ္ဓေါ-“အမုတြာသိ” ဟူသော ဤသဒ္ဓါသည်၊ ဗျာပနိစ္ဆာလောပေါ-ပြန့်နှံ့ခြင်းကိုကျေခြင်းတည်း။ အမုတြ အမုတြ-ဤမည်သော အရပ်ဒေသ၊ ဤမည်သော အရပ်ဒေသ ၌၊ အာသိ-ဖြစ်ခဲ့ဘူးပြီ။ ဣတိ ဣဒံ အတ္ထဇာတံ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော ဟောတိ၊ အနုပုဗ္ဗေန အာရောဟန္တဿ ယာဝဒိစ္ဆကံ အနုဿရဏန္တိ ဧတ္ထ- “အနုပုဗ္ဗေန ။ ပ ။ အနုဿဏံ”ဟူသောဤပုဒ်၌၊ အာရောဟန္တဿာ တိ-ကာ။ ပဋိလောမတော-ပဋိလောမအားဖြင့်၊ ဉာဏေန-ဉာဏ်ဖြင့်၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ-ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်သို့ အာရောဟန္တဿ-တက်ရောက်သည်ကို၊ ပဋိနိဝတ္တန္တဿာတိ-ကာ။ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ-ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်ကို၊ အနုဿ- ရဏဝသေန-အောင်းမေ့သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ယာဝဒိစ္ဆကံ-အလိုတော်

အတိုင်း၊ ဂန္ဓာသွား၍၊ ပစ္စာဂစ္ဆန္တဿတဖန်ပြန်သွားသော၊ ပစ္စဝေက္ခ-
 ကန္တိကား၊ အနုဿရိတာအနုဿရိတဿအောင်းမေ့အပ်သည်ကို
 တဖန်အောင်းမေ့ခြင်းသည်၊ ပစ္စဝေက္ခဏံ=“ပစ္စဝေက္ခဏာ”မည်၏၊ တသ္မာ-
 တိကား၊ ဝုတ္တဿေဝဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ အတ္တဿအ-
 နက်ကို၊ ကာရဏဘာဝေနအကြောင်းတရား၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ပစ္စာမသနံ-
 နောက်ထပ်တဖန် သုံးသပ်ခြင်းတည်း၊ ပဋိနိဝတ္တန္တဿနောက်ထပ်တဖန်
 ပြန်လည်သောအားဖြင့်၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဘာဝတောဆင်ခြင်သောအားဖြင့်၊
 ဣတိ ဣဒံ အတ္ထုဇာတံ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော ဟောတိ၊ ဣဉ္စပပတ္တိယာတိကား၊
 ဣဓ ဣမသ္မိ စရိမဘဝေဤအဆုံးစွန်သောဘဝ၌၊ (ဝါ) ဤနောက်ဆုံး
 ဘဝ၌၊ ဥပပတ္တိယာပဋိသန္ဓေမှ၊ အနန္တရန္တိကား၊ အတိတာနန္တရံအ-
 တိတ်ဘဝ၏အခြားမဲ့ကို၊ အာဟမိနံဆိုပြီး၊ အမုတြာတိကား၊ အမုတသ္မိ
 ဘဝေဤမည်သောဘဝ၌၊ ဣတိ အယံဤသည်ကား၊ အတ္ထောအနက်
 တည်း၊ ဥဒပါဒိန္တိကား၊ ဥပ္ပုဋ္ဌိဖြစ်ခဲ့ဘူးပြီ၊ တာဟိ ဒေဝတာဟိတိကား၊
 တုသိတဒေဝတာဟိတုသိတနတ်တို့နှင့်၊ ဧကဂေါတ္တာတိကား၊ တုသိတ-
 ဂေါတ္တေနတုသိတနတ်တို့၏အနွယ်နှင့်၊ ဧကဂေါတ္တာတုသောအနွယ်
 ရှိ၏၊ မဟာဗောဓိသတ္တာနံဘုရားလောင်းတို့၏၊ သန္တာနဿသန္တာန်အား၊
 ပရိယောသာနာဝတ္ထာယံအဆုံးစွန်သော အခိုက်အတန့်၌၊ ဒေဝလော-
 ကုပပတ္တိဇနကံ နာမနတ်ပြည်၌ ပဋိသန္ဓေကို ဖြစ်ခြင်းမည်သည်ကို၊ အကု-
 သလေနအကုသိုလ်ဖြစ်သော၊ ကမ္မနာကံသည်၊ အနုပဒ္ဒုတမေဝမနိပ်
 စက်အပ်သည်သာလျှင်၊ ဟောတိဖြစ်၏၊ ဣတိ ဣမိနာ အဓိပ္ပါယေန-
 ဤအဓိပ္ပါယ်ကြောင့်၊ “ဒုက္ခံ ပန သင်္ခါရဒုက္ခမတ္တမေဝါ”တိ၊ “ဒုက္ခံ
 ပန သင်္ခါရဒုက္ခမတ္တမေဝါ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံဆိုအပ်၏၊ ပနဆက်၍ဆိုဦး
 အံ၊ မဟာပုညာနမ္ပိကြီးမားသော ဘုန်းကံရှိသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊
 ဒေဝပုတ္တာနံနတ်သားတို့အား၊ ပုဗ္ဗနိမိတ္တုပ္ပတ္တိကာလာဒီသုပုဗ္ဗနိမိတ်ဖြစ်
 သော ကာလအစရှိသည်တို့သည်၊ အနိဋ္ဌာရမ္မဏသမာယောဂေါအနိဋ္ဌာရံ
 နှင့်ယှဉ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိယေဝဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း၊ ဣတိ တသ္မာ-
 တို့ကြောင့်၊ “ကဒါစိတခါတရံ၊ ဒုက္ခဒုက္ခဿပိဒုက္ခဒုက္ခ၏လည်း၊ သမ္ဘ-
 ဝေါဖြစ်ခြင်းသည်၊ နတ္ထိမရှိ”၊ ဣတိဤသို့၊ ဝတ္တံဆိုခြင်းငှာ၊ န သက္ကာ-

မတတ်ကောင်း၊ ဓမ္မာနံ-ရုပ်၊ နာမ်ဓမ္မ သင်္ခါရတရားတို့၏၊ ဥပ္ပါဒနိရောဓ-
သင်္ခါရဒုက္ခန္တိ-ဖြစ်ခြင်း၊ ချုပ်ခြင်းကို သင်္ခါရဒုက္ခဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-သိအပ်၏၊
သတ္တပညာသံ ။ ပ ။ ပရိယန္တောတိ ဣဒံ ဝစနံ-“သတ္တပညာသံ
။ ပ ။ ပရိယန္တော”ဟူသောဤစကားကို၊ မနုဿဝဿဂဏနာဝသေ-
န-လူတို့၏ နှစ်အရေအတွက်၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်၏၊ တတ္ထ တသ္မိ
ဝစနေ-“သတ္တပညာသံ ။ ပ ။ ပရိယန္တော”ဟူသော ထိုစကားရပ်၌၊
ဒေဝါနံ-နတ်တို့၏၊ ဝဿဂဏနာယ-နှစ်အရေအတွက်အားဖြင့်၊ စတု-
သဟဿမေဝ-အနှစ်လေးသောင်းသာလျှင်တည်း။

ဣတိတိ ဧတံ-“ဣတိ”ဟူသောဤသဒ္ဒါသည်၊ ဝုတ္တတ္ထနိဒဿနံ-
ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောအနက်ကို ညွှန်ပြခြင်းတည်း၊ တဉ္စ ခေါ-ထိုညွှန်ပြခြင်းသည်
လည်း၊ ယထာရဟတော-ထိုက်သည် အားလျော်သဖြင့်၊ ယထာနုပုဗ္ဗ-
တော-ရှေး၌ရခဲ့ဘူးသောအဖြစ်ကြောင့်၊ န ဟောတိ-မဖြစ်၊ ဣတိ-ဤသို့၊
ဒဿန္တော-ပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ “နာမဂေါတ္ထဝသေနာ”တိ အာဒိ-“နာမ-
ဂေါတ္ထဝသေန”အစရှိသောစကားရပ်ကို၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီး၊ ဥဒ္ဓိသိယတိ
တိ-ကား၊ ဒိသ္မာဝ-တွေ့မြင်၍သာလျှင်၊ အဝိညေယျတ္တာ-မသိအပ်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်၊ “အယံ-ဤသူသည်၊ ကော နာမ-အဘယ်သူလေနည်း”၊
ဣတိ-ဤသို့၊ ပုစ္ဆိတေ-မေးအပ်သည်ရှိသော်၊ “အယံ-ဤသူသည်၊ တိ-
သော-“တိဿ”အမည်ရှိ၏၊ အယံ-ဤသူသည်၊ ဂေါတမော-“ဂေါတ-
မ”အမည်ရှိ၏”၊ ဣတိ-ဤသို့၊ နာမဂေါတ္ထေန-အမည်၊ အနွယ်အားဖြင့်၊
ဥဒ္ဓိသိယတိ-ညွှန်ပြအပ်၏၊ ဝဏ္ဏာဒိဟိတိ-ကား၊ ဝဏ္ဏာဟာရဝေဒယိ-
တာယုပရိစ္ဆေဒေဟိ-အဆင်း၊ အစားအစာ၊ ခံစားခြင်း၊ အသက်အပိုင်း
အခြားတို့ဖြင့်၊ သာမောတိ ဧတ္ထ-“သာမောတိ”ဟူသော ဤပါဠိရပ်၌၊
ဣတိ-သဒ္ဓေါ-ဣတိ-သဒ္ဓါသည်၊ အာဒိအတ္ထော-အစဟူသော “အာဒိ”
အနက်ရှိ၏၊ ဝါ-တနည်းကား၊ ပကာရတ္ထော-အပြားဟူသော “ပကာရ”
အနက်ရှိ၏၊ တေန-ထို့ကြောင့်၊ ဧဝမာဒိ ဧဝံ ပကာရနာနတ္ထတောတိ-
“ဧဝမာဒိ၊ ဧဝံ ပကာရနာနတ္ထတော”ဟူ၍၊ (ဝါ) ဤသို့အစရှိသော၊ ဤသို့-

အထူးအားဖြင့်၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဒဿိတံ=ပြအပ်သည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ နာမဂေါတ္တံ ဥဒ္ဓေသောတိ=ကား၊ ဧတေန=ဤ“တိဿ၊ ဒတ္တ” အစရှိသောအမည်ဖြင့်၊ သတ္တော=သတ္တဝါကို၊ ဥဒ္ဓိသီယတိ=ညွှန်ပြအပ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ နာမဂေါတ္တံ=အမည်၊ အနွယ်သည်၊ ဥဒ္ဓေသော=“ဥဒ္ဓေသ”မည်၏၊ ဥဒ္ဓေသော=သတ္တဝါကို ညွှန်ပြအပ်ကြောင်းဖြစ်သော အမည်၊ အနွယ်၊ ဣတရေ အာကာရာတိ=ကား၊ ဧတေဟိ=ဤ“ဝဏ္ဏ၊ အာဟာရ၊ သုခဒုက္ခပ္ပဋိသံဝေဒီ၊ အာယုပရိယန္တ”တို့ဖြင့်၊ သတ္တော=သတ္တဝါကို၊ ဒိသ္မာဝ=တွေ့မြင်၍သာလျှင်၊ အာကရိယတိ ဝိညာယတိ=သိအပ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ ဝဏ္ဏာဒယော=ဝဏ္ဏအစရှိသည်တို့သည်၊ (ဝါ) ဝဏ္ဏ၊ အာဟာရ၊ သုခဒုက္ခပ္ပဋိသံဝေဒီ၊ အာယုပရိယန္တတို့သည်၊ အာကာရာ=“အာကာရ”တို့မည်ကုန်၏၊ အာကာရာ=သတ္တဝါကို သိအပ်ကြောင်းဖြစ်သော ဝဏ္ဏ၊ အာဟာရ၊ သုခဒုက္ခပ္ပဋိသံဝေဒီ၊ အာယုပရိယန္တတို့၊ နော စ ခေါ အဝိသေသေနာတိ=“နော စ ခေါ အဝိသေသေန”ဟူ၍၊ သင်္ခေပတော=အကျဉ်းအားဖြင့်၊ ဝုတ္တမေဝ=ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ အတ္ထံ=အနက်ကို၊ ဝိတ္တာရေန=အကျယ်အားဖြင့်၊ ဒဿန္တော=ပြလိုသည် ဖြစ်၍၊ “တိတ္ထိယာ ဟိ”တိ အာဒိ=“တိတ္ထိယာ ဟိ”အစရှိသောစကားရပ်ကို၊ အာဟာ=မိန့်ဆိုပြီ၊ တတ္ထ တသ္မိ ဝစနေ=“တိတ္ထိယာ ဟိ”အစရှိသော ထိုစကားရပ်၌၊ အညတိတ္ထိယာ=သာသနာတော်မှ တပါးတခြားသောအယူ ရှိကြကုန်သောတိတ္ထိတို့သည်၊ တေ ပန=ထိုတိတ္ထိတို့သည်ကား၊ ကမ္မဝါဒိ-နော=“ကမ္မဝါဒီ” အယူရှိကြကုန်သော၊ ကိရိယဝါဒိနော=“ကိရိယဝါဒီ” အယူရှိကြကုန်သော၊ တာပသာဒယော=ရင်းသုအစရှိကုန်သောသူတို့တည်း၊ တိတ္ထိယာနံ=တိတ္ထိတို့ကို၊ ဗြဟ္မဇာလာဒိသု=ဗြဟ္မဇာလသုတ်အစရှိသည်တို့၌၊ စတ္တာလံသာယ ဧဝ=ကမ္ဘာလေးဆယ်၌သာလျှင်၊ သံဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋာနံ=သံဝဋ္ဋကပ်၊ ဝိဝဋ္ဋကပ်တို့ကို၊ အနုဿရဏံ=အောင်းမေ့ခြင်းကို၊ ယသ္မာ=အကြင်ကြောင့်၊ အာဂတံ=လာ၏၊ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ “န တတော ပရ”န္တိ=“န တတော ပရ”ဟူ၍၊ ဝတ္တာ=ဆိုပြီး၍၊ တတ္ထ တသ္မိ ဝစနေ=“န တတော ပရ”ဟူသော ထိုစကားရပ်၌၊ ကာရဏံ=အကြောင်းကို၊ ဝဒန္တော=ဆိုလိုသည်ဖြစ်၍၊ “ဒုဗ္ဗလပညတ္တာ”တိ အာဒိ=“ဒုဗ္ဗလပညတ္တာ”အစ

ရုံသောစကားရပ်ကို၊ အာဟာ=ဆိုပြီ၊ တေန=ထိုဒုဗ္ဗလပညာဖြင့်၊ ဝိပဿနာ-
ဘိယောဂေါ-ဝိပဿနာကို ရှုခြင်းသည်၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏဿ-
ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်၏၊ ဝိသေသကာရဏံ=ထူးသောအကြောင်း-
တည်း၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဒဿေတိ=ပြ၏၊ စ=ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့၊ တတောယေဝ-
ထို့ကြောင့်သာလျှင်၊ ဗလဝပညတ္တာ=ဗလဝပညာ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ (ဝါ)
ကြီးသောပညာရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အဂ္ဂသာဝကမဟာသာဝကေ=
အဂ္ဂသာဝက၊ မဟာသာဝကတို့ကို၊ ဌပေတွာ=ချန်ထား၍၊ ဣတရေ=အဂ္ဂ-
သာဝက၊ မဟာသာဝကတို့မှ တပါးတခြားကုန်သော၊ ပကတိသာဝကာ-
ပကတိသာဝကတို့သည်၊ ကပ္ပသတမ္ပိ=ကမ္ဘာတစ်ရာလည်းကောင်း၊ ကပ္ပ-
သဟဿမ္ပိ=ကမ္ဘာတစ်ထောင်လည်းကောင်း၊ အနုဿရန္တိယေဝ=အောင်း-
မေနိုင်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဒဌဗ္ဗံ=မှတ်ထိုက်၏၊ တေ-
နေဝ=ထို့ကြောင့်သာလျှင်၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ=ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌၊ “ပကတိသာဝကာ
ကပ္ပသတမ္ပိ ကပ္ပသဟဿမ္ပိ အနုဿရန္တိယေဝ ဗလဝပညတ္တာ”တိ=“ပက-
တိသာဝကာ ။ ပ ။ ဗလဝပညတ္တာ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ ဧတ္ထကော
ဟိ တေသံ အဘိနိဟာရောတိ=ကား၊ ကပ္ပါနံ=ကမ္ဘာတို့၏၊ သတသဟ-
ဿမ္ပိ=တစ်သိန်းလည်းကောင်း၊ တဒဓိကံ=ထိုကမ္ဘာတစ်သိန်းထက် အလွန်
ရှိသော၊ ဧကံ=တစ်ခုသော၊ အသင်္ချေယျံ=အသင်္ချေယျလည်းကောင်း၊ ဒွေ-
နှစ်ခုကုန်သော၊ အသင်္ချေယျာနိ=အသင်္ချေယျ တို့သည်လည်းကောင်း၊
ဣတိ=ဤသို့၊ ကာလုဝသေန=အချိန်အခါကာလ၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဧဝံ
ပရိမာဏော=ဤသို့သော အတိုင်းအရှည်သည်၊ ယထာဏ္ဏမံ=အစဉ်အတိုင်း၊
တေသံ မဟာသာဝက၊ အဂ္ဂသာဝက၊ ပဇ္ဇေကဗုဒ္ဓါနံ=ထိုမဟာသာဝက၊
အဂ္ဂသာဝက၊ ပဇ္ဇေကဗုဒ္ဓတို့၏၊ ပုညဉာဏာဘိနိဟာရော=ကုသိုလ်ကောင်း
မှု၊ ဉာဏ်ပညာ၊ ပါရမီ၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ သာဝက-
ပဇ္ဇေကဗောဓိပါရမီတာ=သာဝက ပဇ္ဇေကဗောဓိ၏ ပါရမီအဖြစ်သည်၊
သိဒ္ဓါ=ပြီးစီး၏၊ ဗောဓိသမ္ဘာရသမ္ဘာရဏကာလပရိစ္ဆိန္နော=ဗောဓိသမ္ဘာရ၏
အဆောက်အအုံကို ပိုင်းခြားသောကာလအတိုင်း၊ တေသံ တေသံ အရိ-
ယာနံ=ထိုထိုအရိယာတို့၏၊ အဘိညာဉာဏဝိဘဝေါ=အဘိညာဉ်ဉာဏ်၏
ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ယဒိ ဘဝေယျ=အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့၊ ဧဝံ သန္တေ=ဤသို့

ဖြစ်သည်ရှိသော်၊ ဗုဒ္ဓါနုမ္မိ-မြတ်စွာဘုရားရှင်တို့အားလည်း၊ အဿ သဗ္ဗညု-
တဉာဏဿ-ထိုသဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်၏၊ ပရိစ္ဆေဒတာ-အပိုင်းအခြား၏
အဖြစ်သည်၊ အာပန္နာ-ရောက်ကောင်း၏၊ ဣတိ တသွာ-ထို့ကြောင့်၊
“ဗုဒ္ဓါနံ ပန ပရိစ္ဆေဒေါ နတ္ထိ”တိ-“ဗုဒ္ဓါနံ ပန ပရိစ္ဆေဒေါ နတ္ထိ”
ဟူ၍၊ အာဟ-ဆိုပြီး၊ “ယာဝတကံ-အကြင်မျှလောက်၊ ဥေ ယံ-သိအပ်၏၊
တာဝတကံ-ထိုမျှလောက်၊ ဉာဏံ-“ဉာဏ်”မည်၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝစန-
တော-ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏဿ ဝိယ-သဗ္ဗညုတ
ဉာဏ်တော်ကဲ့သို့၊ ဗုဒ္ဓါနံ-မြတ်စွာဘုရားရှင်တို့၏၊ အဘိညာဉာဏနုမ္မိ-
အဘိညာဉ် ဉာဏ်တို့အားလည်း၊ သဝိသယေ-အရာနှင့်တကွ၊ ပရိစ္ဆေဒေါ
နာမ-ပိုင်းခြားခြင်းမည်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ဣတိ တသွာ-ထို့ကြောင့်၊ တတ္ထ-
ထိုအဘိညာဉ်၌၊ ယံ ယံ ဌာနံ-အကြင်အကြင်အရပ်ဒေသကို၊ ဉာတံ-
သိခြင်းငှာ၊ ဣစ္ဆန္တိ-အလိုရှိကုန်၏၊ တံ တံ ဌာနံ-ထိုထိုသို့သော အရပ်
ဒေသကို၊ ဇာနန္တိ ဧဝံ-သိတော်မူကုန်သည်သာလျှင်တည်း၊ အထ ဝါ-တ
နည်းသော်ကား၊ ကာလပရိစ္ဆေဒေ-အချိန်အခါကာလအပိုင်းအခြားသည်၊
သတိပိ-ရှိပါသော်လည်း၊ ကာရဏူပါယကောသလ္လပရိဂ္ဂဟာဒိနာ-ပြုအပ်
သော အကြောင်း၌ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာစွာ သိမ်းယူခြင်း အစရှိသည်ဖြင့်၊
သာတိသယတ္တာ-အပိုအလွန်နှင့် တကွဖြစ်သောကြောင့်၊ မဟာဗောဓိ-
သမ္ဘာရာနံ-မဟာဗောဓိဉာဏ်တို့၏ အဆောက်အအုံတို့၏၊ ပညာပါရမီ-
တာယ-ပညာပါရမီဖြင့်၊ ပဝတ္ထိအာနုဘာဝဿ-ဖြစ်သော အာနုဘော်၏၊
ပရိစ္ဆေဒေါ နာမ-ပိုင်းခြားခြင်းမည်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ တံ နိဗ္ဗတ္တာနံ-ထို
ပညာပါရမီကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော၊ အဘိညာဉာဏာနံ-အဘိညာဉ်ဉာဏ်
တို့အား၊ ပရိစ္ဆေဒေါ-အပိုင်းအခြားသည်၊ ဣတော နတ္ထိ-အဘယ်မှာရှိအံ့
နည်း၊ ဣတိ တသွာ-ထို့ကြောင့်၊ “ဗုဒ္ဓါနံ ပန ပရိစ္ဆေဒေါ နတ္ထိ”တိ-
“ဗုဒ္ဓါနံ ပန ပရိစ္ဆေဒေါ နတ္ထိ”ဟူ၍၊ အာဟ-ဆိုပြီး၊ အတိတေ-အတိတ်
ဘဝ၌၊ “ဧတ္တကာနံ-ဤမျှလောက် အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ကပ္ပိနံ-
ကမ္ဘာတို့၏၊ အသင်္ချေယျာနိ-အသင်္ချေယျတို့သည်၊ သန္တိ-ရှိကုန်၏”၊ ဣတိ
ဧဝံ-ဤသို့၊ ကာလပရိစ္ဆေဒေါ-အချိန်အခါကာလကို ပိုင်းခြားခြင်းသည်၊
နတ္ထိ-မရှိ၊ အနာဂတေ-နောင် အနာဂတ်ကာလ၌၊ အနာဂတံသဉာဏဿ

ဝိယ-အနာဂတံသညဏ်တော်ကဲ့သို့၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ တေန-ထို့ကြောင့်၊
 “ယာဝ ဣစ္ဆန္တိ၊ တာဝ သရန္တိ”တိ-“ယာဝ ဣစ္ဆန္တိ၊ တာဝ သရန္တိ”
 ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ။

ဧဝံ-ဤသို့၊ ပဉ္စန္ဒ-ငါးယောက်ကုန်သော၊ ဇနာနံ-လူတို့၏၊ ပုဗ္ဗေနိ-
 ဝါသာနုဿရဏံ-ပုဗ္ဗေနိဝါသကို အောင်းမေ့ခြင်းကို၊ ကာလဝိဘာဂတော-
 အချိန်အခါကာလကို ဝေဘန်သောအားဖြင့်၊ ဒဿေတွာ-ပြဆိုပြီး၍၊
 ဣဒါနိ ဣမသ္မိံ ကာလေ-ဤယခုအခါ၌၊ အာရမ္မဏဂ္ဂဟဏဝသေန-
 အာရုံကိုယူသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ အဿ-ထိုပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ၏၊
 ပဝတ္တိဝိသေသံ-ဖြစ်ခြင်းအထူးကို၊ ဒဿေန္တော-ပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ “တိတ္ထိ-
 ယာ စာ”တိ အာဒိ-“တိတ္ထိယာ စ”အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟ-
 မိန့်ဆိုပြီ၊ ခန္ဓပဋိပါဋိမေဝ သရန္တိတိ ဧတ္ထ-“ခန္ဓပဋိပါဋိမေဝ သရန္တိ”
 ဟူသော ဤပါဋိရပ်၌၊ ခန္ဓာနံ-ခန္ဓာတို့၏၊ အနုက္ကမော-အစဉ်သည်၊ ခန္ဓ-
 ပဋိပါဋိ-“ခန္ဓပဋိပါဋိ”မည်၏၊ သာ စ ခေါ-ထိုခန္ဓာတို့၏အစဉ်ကိုလည်း၊
 စုတိတော-စုတိမှ၊ ပဌာယ-စ၍၊ ဥပ္ပဋိပါဋိဝသေန-အပြန်ပြန် အလှန်လှန်၏
 အစွမ်းအားဖြင့်၊ ကေစိ ပန-အချို့ဆရာတို့သည်ကား၊ ဧတ္ထ-ဤခန္ဓပဋိပါဋိ
 ၌၊ “ဣရိယာပထပဋိပါဋိ-ဣရိယာပုတ်တို့၏ အစဉ်သည်၊ ခန္ဓပဋိပါဋိ-
 “ခန္ဓပဋိပါဋိ”မည်၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝဒန္တိ-ဆိုကြကုန်သေး၏၊ ဝုတ္တမေဝ-
 ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ အတ္ထံ-အနက်ကို၊ ဗျတိရေကတော-
 ဗျတိရေကအားဖြင့်၊ ဝိဘာဝေန္တော-ထင်စွာပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ “ပဋိပါဋိ
 မုဉ္ဇိတွာ”အာဒိ-“ပဋိပါဋိ မုဉ္ဇိတွာ” အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟ-
 မိန့်ဆိုပြီ၊ တတ္ထ တသ္မိံ ဝစနေ-“ပဋိပါဋိ မုဉ္ဇိတွာ”အစရှိသောထိုစကားရပ်
 ၌၊ စုတိပဋိသန္တိ ဝသေနာတိ-ကား၊ အတ္တနော ဝါ-မိမိ၏လည်းကောင်း၊
 ပရဿ ဝါ-သူတပါး၏လည်းကောင်း၊ တသ္မိံ တသ္မိံ အတ္တဘာဝေ-ထိုထို
 ခန္ဓာကိုယ် အတ္တဘော၌၊ စုတိ-စုတိကို၊ ဒိသ္မာ-တွေ့မြင်၍၊ အန္တရာ-အ-
 ကြား၌၊ ကိဉ္စိ-တစုံတခုကို၊ အနာမသိတွာ-မသုံးသပ်မူ၍၊ ပဋိသန္တိယာ
 ဧဝ-ပဋိသန္ဓေကိုသာလျှင်၊ ဂဟဏဝသေန-ယူသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊

ပနဉ္စပမာမည်သည်ကား၊ အန္ဓာသုကန်းတို့သည်၊ ယဋ္ဌိလုံတံကို၊ (ဝါ) တောင်ဌေးကို၊ အမုဉ္ဇိတွာမလွတ်မူ၍၊ ဂစ္ဆန္တိသွားကုန်၏၊ ဧဝံ တထာထိုအတူ၊ တေထိုတိတ္ထိတို့သည်၊ ခန္ဓပဋိပါဋိခန္ဓာ၏အစဉ်ကို အမုဉ္ဇိတွာမလွတ်မူ၍သာလျှင်၊ သရန္တိအောင်းမေ့ကြကုန်၏၊ ဣတိ တသွာထို့ကြောင့်၊ “တေသဉ္စိ အန္ဓာနံ ဝိယ ဣစ္ဆိတပုဒေသောက္ကမနံ နတ္ထိ” တိ=“တေသဉ္စိ ။ ပ ။ နတ္ထိ”ဟူ၍၊ အာဟမိန့်ဆိုပြီ၊ သာဝကာတိကား၊ ပကတိသာဝကာပိ=ပကတိသာဝကတို့ကိုလည်းကောင်း၊ မဟာသာဝကာပိ=မဟာသာဝကတို့ကိုလည်းကောင်း၊ အဂ္ဂသာဝကာပိ=အဂ္ဂသာဝကတို့ကိုလည်းကောင်း၊ သာမညတောသမညအားဖြင့်၊ ဝုတ္တာဟောတော်မူအပ်ကုန်၏၊ ဟိ=ချဲ့၍ဆိုဦးအံ့၊ ပကတိသာဝကာပိ=ပကတိသာဝကတို့သည်လည်း၊ ခန္ဓပဋိပါဋိယာပိခန္ဓာတို့၏ အစဉ်အားဖြင့်လည်း၊ အနုဿရန္တိအောင်းမေ့ကြကုန်၏၊ စုတိပဋိသန္ဓိဝသေနပိ=စုတိပဋိသန္ဓေတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း၊ သင်္ကမန္တိပြောင်းရွှေ့ကြကုန်၏၊ ကသွာအဘယ်ကြောင့်နည်း?၊ ဗလဝပညတ္တာအားကြီးသော ပညာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ အသိတိမဟာသာဝကာ=အသိတိမဟာသာဝကတို့သည်၊ (ဝါ) ရှစ်ကျိပ်သော မဟာသာဝကတို့သည်၊ တထာထိုအတူ၊ အနုဿရန္တိအောင်းမေ့ကြကုန်၏၊ ဒွိန္ဒုန္တံနှစ်ပါးကုန်သော၊ အဂ္ဂသာဝကာနံ ပနအဂ္ဂသာဝကတို့အားကား၊ ခန္ဓပဋိပါဋိကိစ္စခန္ဓာကိုယ်၏အစဉ်ကို အောင်းမေ့ခြင်းကိစ္စသည်၊ နတ္ထိမရှိ၊ ဧကဿတစ်ခုသော၊ အတ္တဘာဝဿခန္ဓာကိုယ်အတ္တဘော၏၊ စုတိစုတိကို၊ ဒိသွာတွေ့မြင်၍၊ ပဋိသန္ဓိပဋိသန္ဓေကို၊ ပဿန္တိတွေ့မြင်ကြကုန်၏၊ ပုနနောက်ထပ်တဖန်၊ အပရဿတပိတခြားသော၊ စုတိစုတိကို၊ ဒိသွာတွေ့မြင်၍၊ ပဋိသန္ဓိပဋိသန္ဓေကို၊ ပဿန္တိတွေ့မြင်ကြကုန်၏၊ ဧဝံဤသို့၊ စုတိပဋိသန္ဓိဝသေနပိ=စုတိပဋိသန္ဓေတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်း၊ သင်္ကမန္တာပြောင်းရွှေ့ကြကုန်လျက်၊ ဂစ္ဆန္တိသွားကြကုန်၏၊ ယထာ နာမဉ္စပမာ မည်သည်ကား၊ သရဒသမယေသရဒဉ္စတု အချိန်အခါကာလသမယ၌၊ (ဝါ) တန်ဆောင်မှန်းလ အချိန်အခါကာလသမယ၌၊ ဌိတမဇ္ဈနိကဝေလာယံ=နေမှန်းတည့်သောအခါ၌၊ စတုရတနိကေ=လေးထောင့်ရှိသော၊ ဂေဟေ=အိမ်၌၊ စက္ခုမတော=မျက်စိ

အမြင်ရှိသော၊ ပုရိသဿ-ယောကျာ်း၏၊ ရူပဂတံ-ရူပါရုံ ထင်လာခြင်း သည်၊ သုပါကဋတမေဝ-ကောင်းစွာထင်လာသည်သာလျှင်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဧတံ ဥပမံ-ဤဥပမာသည်၊ လောကသိဒ္ဓိ-လောက အားဖြင့်ပြီး၏၊ တဿ ပန ဘဂဝတော-ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ကား၊ သုခုမ-တရတိရောကုဋ္ဌာဒိဘေဒဿ-သိမ်မွေ့သော၊ မြတ်သော၊ တိုက်နံရံခြား ကွယ်ခြင်းအစရှိသောအပြားရှိသော၊ ရူပဂတဿ-ရူပါရုံထင်လာခြင်းကို၊ အဂေါစရတာ-အာရုံမပြုသော အဖြစ်သည်၊ သိယာ-ဖြစ်ရာ၏၊ ဗုဒ္ဓါနံ-မြတ်စွာဘုရားတို့အား၊ ဉာတုံ-သိခြင်းငှာ၊ ဣစ္ဆိတဿ-အလိုရှိအပ်သော၊ ဧ ယုဿ-ဧ ယုဓာမ်တရား ကို၊ (ဝါ) သိအပ်၊ သိသင့်၊ သိထိုက်သော တရားကို၊ အဂေါစရတာ-အာရုံမပြုသောအဖြစ်သည်၊ န တွေဝ သိယာ-မဖြစ်ရာသည်သာလျှင်တည်း၊ အထ ခေါ-စင်စစ်အားဖြင့်သော်ကား၊ တံ ဉာဏံ-ထိုသို့သိခြင်းသည်၊ ဉာဏာလောကေန-ဉာဏ်တည်းဟူသောအ-ရောင်အလင်းဖြင့်၊ ဩဘာသိတံ-ထွန်းလင်းတောက်ပသည်ဖြစ်၍၊ ဟတ္ထ-တလေ-လက်ဝါးအပြင်၌၊ အာမလကံ ဝိယ-သျှစ်သျှားသီးကဲ့သို့၊ သုပါ-ကဋ သုဝိဘူတမေဝ-ကောင်းစွာထင်ရှားသည်သာလျှင်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ တဿ-ထိုအတူ၊ ဧ ယျာဝရဏဿ-သိအပ်သောတရားကို ပိတ်ပင်ခြင်း ကို၊ သုပ္ပဟိနတ္တာ-ကောင်းစွာပယ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ “ဗုဒ္ဓေါ ပနာ”တိ အာဒိ-“ဗုဒ္ဓေါ ပန” အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ။

တတ္ထ တသ္မိံ ဝစနေ-“ဗုဒ္ဓေါ ပန” အစရှိသော ထိုစကားရပ်၌၊ သီဟောက္ကန္တဝသေနာတိ-ကား၊ သီဟဂတိပတနဝသေန-ခြင်္သေ့ခန္ဓာ ကိုယ်၏ကျသောနည်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ယံ ယံ ဌာနံ အာကခိန္နိတိ-ကား၊ ယသ္မိံ ကပ္ပေ-အကြင်ကမ္ဘာ၌၊ ယသ္မိံ ဘဝေ-အကြင်ဘဝ၌၊ ယံ ယံ ဌာနံ-အကြင်အကြင်ဌာနကို၊ ဇာနိတုံ-သိခြင်းငှာ၊ ဣစ္ဆိန္တိ-အလိုရှိကုန်၏၊ တံ သဗ္ဗံ သရန္တိယေဝါတိ-ကား၊ ဉာတုံ-သိခြင်းငှာ၊ ဣစ္ဆိတံ-အလိုရှိအပ် သော၊ တံ သဗ္ဗံ-ထိုအလုံးစုံကို၊ သရန္တိယေဝ-အောင်းမေ့နိုင်ကုန်သည်သာ

၂

လျှင်တည်း၊ န သရန္တိ=မအောင်းမေ့နိုင်ကုန်သည်ကား၊ န=မဟုတ်၊ သရန္တိ
 စေ=အောင်းမေ့နိုင်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း၊ (န န သရန္တိ=အောင်းမေ့
 နိုင်ကုန်၏)၊ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွ၊ ဗုဒ္ဓါနံ=မြတ်စွာဘုရားတို့အား၊ (ဝါ) တို့၏၊
 ခန္ဓပဋိပါဋိကိစ္စံ=ခန္ဓာကိုယ်၏အစဉ်ကို အောင်းမေ့ခြင်းကိစ္စသည်၊ နေဝ
 အတ္ထိ=မရှိ၊ စုတိပဋိသန္ဓိဝသေန=စုတိ၊ ပဋိသန္ဓေ၏အစွမ်းဖြင့်၊ သင်္ကမန-
 ကိစ္စံ=ပြောင်းရွှေ့ခြင်းကိစ္စသည်၊ န စ အတ္ထိ=မရှိ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွ၊ တေသံ=
 ထိုမြတ်စွာဘုရားရှင်တို့အား၊ အနေကာသု=များစွာကုန်သော၊ ကပ္ပကောဋိ-
 သု=ကမ္ဘာကုဋေတို့တွင်၊ ဟေဌာ ဝါ=အောက်၌လည်းကောင်း၊ ဥပရိ ဝါ=
 အထက်၌လည်းကောင်း၊ ယံ ယံ ဌာနံ=အကြင်အကြင်ဌာနကို၊ ဣစ္ဆန္တိ=
 အလိုရှိကုန်၏၊ တံ တံ ဌာနံ=ထိုထိုဌာနသည်၊ ပါကဋမေဝ=ထင်ရှားသည်
 သာလျှင်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ တသ္မာ=ကြောင့်၊ ပေယျာလပါဠိ=ပေယျာလ
 ပါဠိတော်ကို၊ ပဌန္တာ=ရွတ်ဆိုကြကုန်သောသူတို့သည်၊ “ပဌမံ ဈာနံ
 ။ ပ ။ ပဉ္စမံ ဈာနံ” နှိ အာဒိပရိယောသာနမေဝ=“ပဌမံ ဈာနံ ။ ပ ။
 ပဉ္စမံ ဈာနံ” ဟူ၍ အစနှင့်အဆုံးကိုသာလျှင်၊ ဂဏန္တာ=သိမ်းယူကြကုန်
 လျက်၊ သင်္ခပိတွာ=အကျဉ်းချုံး၍၊ သဇ္ဈာယန္တိ ယထာ=ရွတ်ဆိုကြကုန်သ-
 ကဲ့သို့၊ အနုပဒံ=ပုဒ်စဉ်ပုဒ်တိုင်း၊ န သဇ္ဈာယန္တိ ယထာ=မရွတ်ဆိုကြကုန်
 သကဲ့သို့၊ ဧဝံ တထာ=ထိုအတူ၊ အနေကာပိ=များစွာလည်းဖြစ်ကုန်သော၊
 ကပ္ပကောဋိယော=ကမ္ဘာကုဋေတို့ကို၊ ပေယျာလပါဠိ ဝိယ=ပေယျာလ
 ပါဠိတော်ကဲ့သို့၊ သင်္ခပိတွာ=အကျဉ်းချုံး၍၊ ယံ ယံ ဌာနံ=အကြင်အကြင်
 ဌာနကို၊ ဣစ္ဆန္တိ=အလိုရှိကြကုန်၏၊ တတ္ထ တတ္ထေဝ=ထိုထိုသို့သောအရပ်
 သို့သာလျှင်၊ ဉာဏေန=ဉာဏ်ဖြင့်၊ ဩက္ကမန္တာ=သက်ရောက်ကြကုန်လျှက်၊
 သိဟောက္ကန္တဝသေန=သိဟောက္ကန္တနည်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ (ဝါ) ခြင်္သေ့၏
 သက်ရောက်သောနည်း၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဂစ္ဆန္တိ=သွားကြကုန်၏၊ ဧဝံ-
 ဤသို့၊ ဂစ္ဆန္တာနဉ္စ=သွားကြကုန်သော်လည်း၊ တေသံ ဗုဒ္ဓါနံ=ထိုမြတ်စွာ
 ဘုရားရှင်တို့၏၊ ဉာဏံ=ဉာဏ်တော်သည်၊ ယထာ နာမ=ဥပမာမည်သည်၊
 ကတဝါလဝေဓိပရိစယဿ=အစိပ်တစ်ရာခွဲသော သားမြီး၏ အဖျားကို
 မှန်အောင်ပြစ်နိုင်သော လေးအတတ်ပညာ၌ လေ့ကျက်သော၊ သရဘင်္ဂ-
 သဒိသဿ=“သရဘင်္ဂ” အမည်ရှိသော ဘုရားလောင်းနှင့်တူသော၊ ဓန္တရ-

ဟဿ=လေးသွား၏။ (ဝါ) လေးသွားသည်။ ခိတ္တော=ပြစ်အပ်သော၊ သရော=မြားသည်။ အန္တရန္တရာ=အကြားအကြား၌၊ ရုက္ခလတာဒိသု=သစ်ပင်၊ ချုံနွယ် အစရှိသည်တို့၌၊ အသဇ္ဇမာနော=မငြိစွန်းသည်ဖြစ်၍၊ လက္ခေယေဝ=ချိန်ရှယ်သည့်အတိုင်းသာလျှင်၊ ပတတိ ယထာ=ကျရောက်သကဲ့သို့၊ (ဝါ) မှန်သကဲ့သို့၊ န သဇ္ဇတိ ယထာ=မကပ်ငြိသကဲ့သို့၊ န ဝိရဇ္ဈတိ ယထာ=မချွတ်မလွဲသကဲ့သို့၊ ဧဝံ တထာ=ထိုအတူ၊ အန္တရန္တာသု=အကြားအကြားဖြစ်ကုန်သော၊ ဇာတိသု=ဘဝတို့၌၊ န သဇ္ဇတိ=မကပ်ငြိ၊ န ဝိရဇ္ဈတိ=မချွတ်လွဲ၊ အသဇ္ဇမာနံ=မကပ်မငြိသည်ဖြစ်၍၊ အဝိရဇ္ဈမာနံ=မချွတ်မလွဲသည်ဖြစ်၍၊ ဣစ္ဆိတိစ္ဆိတဌာနံယေဝ=အလိုရှိအပ်ရာ၊ အလိုရှိအပ်ရာ အရပ်ကိုသာလျှင်၊ ဂဏှာတိ=ယူ၏။

အတိတဘဝေ=အတိတ်ဘဝ၌၊ ခန္ဓာ=ခန္ဓာကိုယ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ တပွဋ်ဗဒ္ဓနာမဂေါဟာရနိမိတ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ အမည်အနွယ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ သဗ္ဗံ=အလုံးစုံကို၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသန္ဓေဝ=“ပုဗ္ဗေနိဝါသ”ဖြင့်သာလျှင်၊ သင်္ဂဟိတာနိသိမ်းယူအပ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ “ကိ ဝိဒိတံ ကရောတိ” ပုဗ္ဗေနိဝါသ”န္တိ=ဟူ၍၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ မောဟော=မောဟသည်၊ ပဋိစ္ဆာဒကဌေန=ဖုံးလွှမ်းတတ်သော အနုတ်ကြောင့်၊ တမော ဝိယ=အမှိုက်မှောင်ကဲ့သို့၊ တမော=မှိုက်မှောင်တတ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ “သွေဝ တမော”တိ အာဒိ=“သွေဝ တမော”အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ဩဘာသကရဌေနာတိ=ကား၊ ကာတဗ္ဗတော=ပြုခြင်းကြောင့်၊ ကရဏံ=“ကရဏ”မည်၏၊ ဩဘာသောဝ=အရောင်အလင်းကိုသာလျှင်၊ ကရဏံ=ပြုခြင်းတည်း၊ ဩဘာသကရဏံ=အရောင်အလင်းကိုသာလျှင်ပြုခြင်း၊ အတ္တနော=မိမိ၏၊ ပစ္စယေဟိ=အကြောင်းတရားတို့မှ၊ ဩဘာသဘာဝေန=အရောင်အလင်း၏အဖြစ်ဖြင့်၊ နိဗ္ဗတ္တေတဗ္ဗဌေန=ဖြစ်စေအပ်သောအနုတ်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊ အတ္ထော=တည်း၊ သေသံ ပသံသာဝစနန္တိ=ကား၊ ပဋိပက္ခဝိစမနပဝတ္တိဝိသေသာနံ=ဆန့်ကျင်ဘက်တရားတို့ကိုဖျက်ဆီးခြင်း

အထူးတို့ကို၊ ဟောနေတော=သိစေတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝုတ္တံ=ဆို
 အပ်၏။ အဝိဇ္ဇာ ဝိဟတာတိ ဧတေန=“အဝိဇ္ဇာ ဝိဟတာ”ဟူသော
 ဤပါဠိရပ်ဖြင့်၊ ဝိဇ္ဇာနနဌေန=ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သော အနက်ကြောင့်၊
 ဝိဇ္ဇာ=“ဝိဇ္ဇာ”မည်၏။ ဣတိ အယမ္ပိ အတ္ထော=ဤအနက်ကိုလည်း၊ ဒီပိ-
 တော=ပြအပ်၏။ ဣတိ=ဤသို့၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ=မှတ်ထိုက်၏။ ကသွာ ? ယသွာ
 ဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပန္နာတိ ဧတေန=“ကသွာ ? ယသွာ ဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပန္နာ”ဟူသော
 ဤပါဠိရပ်ဖြင့်၊ ဝိဇ္ဇာပဋိပက္ခာ=ဝိဇ္ဇာ၏ဆန့်ကျင်ဘက်သည်၊ အဝိဇ္ဇာ=“အ-
 ဝိဇ္ဇာ”မည်၏။ ပဋိပက္ခတာ စ=အဝိဇ္ဇာ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်၏အဖြစ်ကြောင့်
 လည်းကောင်း၊ အဿာ=ထိုအဝိဇ္ဇာ၏၊ ပဟာတဗ္ဗဘာဝေန=ပဟာတဗ္ဗ၏
 အဖြစ်ကြောင့်၊ (ဝါ) ပယ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝိဇ္ဇာယ စ=ဝိဇ္ဇာသည်
 လည်း၊ ပဟာယကဘာဝေန=ပဟာယက၏အဖြစ်ဖြင့်၊ (ဝါ) ပယ်အပ်သည်
 ၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဒဿေတိ=ပြ၏။ ဧသ နယော ဣတရသ္မိမ္ပိ
 ပဒဒ္ဒယေတိ ဣမိနာ=“ဧသ နယော ဣတရသ္မိမ္ပိ ပဒဒ္ဒယေ”ဟူသော
 ဤပါဠိရပ်ဖြင့်၊ တမော=အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသောအမှိုက်မှောင်သည်၊ ဝိဟ-
 တော=ကင်းပျောက်၏။ ဝိနဋ္ဌော=ကင်းပျောက်၏။ ကသွာ=အဘယ်ကြောင့်
 နည်း?၊ ယသွာ=အကြင်ကြောင့်၊ အာလောကော=ဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော
 အရောင်အလင်းသည်၊ ဥပ္ပန္နော=ဖြစ်၏။ ဣတိ ဣမမတ္ထံ=ဤအနက်တို့၊
 အတိဒိဿတိ=ညွှန်ပြ၏။ ကိလေသာနံ=ကိလေသာတို့ကို၊ အာတာပန-
 ပရိတာပနဌေန=ပူပန်စေတတ်သောအနက်ကြောင့်၊ အာတပေါ=“အာ-
 တပ”မည်၏။ ဣတိ=တသွာ=ထို့ကြောင့်၊ “ဝိရိယာတာပေန အာတာ-
 ပိနော”တိ=“ဝိရိယာတာပေန အာတာပိနော”ဟူ၍၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊
 ဝိရိယဝတော=လုလ္လဝိရိယရှိသောသူအား၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊
 အတ္ထော=အနက်တည်း၊ ပေသိတမိတ္တဿာတိ=ကား၊ ယထာဓိပ္ပေတတ္ထ-
 သဒ္ဓိ=အကြင်အကြင်အလိုရှိအပ်သော အကျိုး၏ပြီးစီးခြင်းသည်၊ ပတိ-
 ဝိဿဌမိတ္တဿ=နိဗ္ဗာန်သို့လွတ်သောစိတ်ရှိသည်၊ ယထာ အပ္ပမတ္တဿ
 အာတာပိနော ပဟိတတ္တဿ ဝိရဟတောတိ=ကား၊ ကဿစိ=တစုံ
 တစ်ယောက်သော၊ မာဒိသဿ=ငါကဲ့သို့သော၊ (ဝါ) ငါနှင့်တူသော၊ အည-
 သပိ=တစုံတစ်ယောက်သောသူအားလည်း၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊

အတ္ထော=အနက်တည်း၊ ပဓာနာနုယောဂဿာတိ=ကာ၊ သမ္ပပ္ပဓာနံ= သမ္ပပ္ပဓာန်တရားလေးပါးဟူသော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ အနုယုတ္တဿ=စီးဖြန်းသော လုလ္လဝီရိယနှင့်ယှဉ်သော၊ ဧတ္ထ=ဤပုဗ္ဗေနိဝါသကထာ၌၊ သေသံ= ကြွင်းကျသောပုဒ်အပေါင်းသည်၊ ဥတ္တာနတ္တာ စ=ပေါ်လွင်ထင်ရှားသည် ၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဝုတ္တနယတ္တာ စ=ဆိုအပ်ပြီးသော နည်း ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ သုဝိညေယျမေဝ=ကောင်းစွာသိ အပ်သည်သာလျှင်တည်း။

ပုဗ္ဗေနိဝါသကထာ နိဋ္ဌိတာ။

“ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏကထာ”

၁၃။ စုတိယာတိ=ကာ၊ စဝနေ=စုတိ၌၊ ဥပပါတေတိ=ကာ၊ ဥပပဇ္ဇမာနေ=ပဋိသန္ဓေ၌၊ ဧတံ=“စုတိယာ ဥပပါတေ”ဟူသောဤသဒ္ဒါသည်၊ သမိပတ္ထေ=သမိပအနက်၌၊ ဘုဗ္ဗဝစနံ=သတ္တမိဝိဘတ်ရှိသောသဒ္ဒါတည်း၊ စုတိက္ခဏသာမန္တာ စ=စုတိခံဏ၏အနီး၌လည်းကောင်း၊ ဥပပတ္တိက္ခဏသာမန္တာ စ=ပဋိသန္ဓေခဏ၏အနီး၌လည်းကောင်း၊ ဣတိ ဣဒံ အတ္ထဇာတံ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော ဟောတိ၊ တထာ ဟိ တတော ဧဝံ=ထို့ကြောင့်သာလျှင်၊ “ယေ ပန အာသန္နစုတိကာ”တိ အာဒိ=“ယေ ပန အာသန္နစုတိကာ”အစရှိသောစကားရပ်ကို၊ ဝက္ခတိ=ဆိုလတ်၊ ယေန ဉာဏေနာတိ=ကာ၊ ယေန ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏေန=အကြင်ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်ဖြင့်၊ ဟိ ပုပ္ဖံ=သင့်စွ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏေနေဝ=ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်ဖြင့်သာလျှင်၊ သတ္တာနံ=သတ္တဝါတို့၏၊ စုတိ စ=စုတိကိုလည်းကောင်း၊ ဥပပတ္တိ စ=ပဋိသန္ဓေကိုလည်းကောင်း၊ ဉာယတိ=သိအပ်၏၊ ဝရိကမ္ပံ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာတိ=ကာ၊ “ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏံ ဥပ္ပါဒေတုကာမေန ။ပ။ ဝဗေတွာ ဌပေတဗ္ဗံ” အာဒိနာ=“ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏံ ဥပ္ပါဒေတုကာမေန ။ ပ ။ ဝဗေတွာ ဌပေတဗ္ဗံ” ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏဿ=ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်၏၊ ပရိကမ္ပံ=ပရိကံကို၊ ဝတ္တဗ္ဗံ=ဆိုအပ်သည်၊ သိယာ=ဖြစ်ရာ၏။ (ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏံ=

ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်ကို၊ ဥပ္ပါဒေတုကာမေန=ဖြစ်စေခြင်းငှာအလိုရှိသော၊ (ဝါ) ဖြစ်စေလိုသော၊ အာဒိကမ္ပိကေန=အစဉ်ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ် အမှည့်လျှင် သော၊ ကုလပုတ္တေန=အမျိုးကောင်းသားသည်၊ ကသိဏာရမ္မဏံ=ကသိုဏ်း လျှင်အာရုံရှိသော၊ အဘိညာပါဒကဇ္ဈာနံ=အဘိညာပါဒကဇ္ဈာန်ကို၊ (ဝါ) အဘိညာဉ်လျှင် အခြေခံရှိသောဈာန်ကို၊ သဗ္ဗကာရေန=အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ အဘိနိဟာရက္ခမံ=ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်သို့ ရှေးရှု ဆောင်ခြင်းကို၊ ကတွာ=ပြု၍၊ တေဇောကသိဏံ=တေဇောကသိုဏ်းကို လည်းကောင်း၊ ဩဒါတကသိဏံ=ဩဒါတကသိုဏ်းကိုလည်းကောင်း၊ အာလောကကသိဏံ=အာလောကကသိုဏ်းကိုလည်းကောင်း၊ ဣတိ= ဤသို့၊ ဘိသု=သုံးပါးကုန်သော၊ ဣမေသု ကသိဏေသု=ဤကသိုဏ်း တို့တွင်၊ အညတရံ=အမှတ်မထား တပါးပါးသောကသိုဏ်းကို၊ အာသန္နံ= နီးသည်ကို၊ ကာတဗ္ဗံ=ပြုအပ်၏၊ ဥပစာရဇ္ဈာနဂေါစရံ=ဥပစာရဈာန်၏ အာရုံကို၊ ကတွာ=ပြု၍၊ ဝဗေတွာ=တိုးပွားစေ၍၊ ဌပေတဗ္ဗံ=ထားအပ်၏။

သော အဟန္တိ=ကာ၊ ကတစိတ္တာဘိနိဟာရော=စိတ်ဖြင့် ရှေးရှု ဆောင်ခြင်းကိုပြုသော၊ သော အဟံ=ထိုငါသည်၊ ဒိဗ္ဗသဒိသတ္တာတိ= ကား၊ ဒိဝိ=နတ်ပြည်၌၊ ဘဝံ=ဖြစ်သည်တည်း၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ ဒိဗ္ဗံ=“ဒိဗ္ဗ”မည်၏၊ ဒေဝါနံ=နတ်တို့၏၊ ပဿာဒစက္ခု=ပဿာဒစက္ခုတည်း၊ ဒိဗ္ဗေန=နတ်ပြည်၌ဖြစ်သော၊ တေန စက္ခုနာ=ထိုနတ်တို့၏ပဿာဒစက္ခုနှင့် သဒိသတ္တာ=တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဣတိ အယံ=ကာ၊ အတ္ထော=အ- နက်တည်း၊ စ=ဆက်၍ဆိုဦးအံ့၊ ဒိဗ္ဗသဒိသတ္တာတိ=“ဒိဗ္ဗသဒိသတ္တာ” ဟူသော ဥပမာသည်၊ ဟိန္ဒူပမာဒဿနံ=ယုတ်ညံ့သောဥပမာကို ပြခြင်း တည်း၊ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ ဒေဝါနံ=နတ်တို့၏၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုတောပိ=ဒိဗ္ဗစက္ခု ထက်လည်း၊ ဣမဿ=ဤဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်၏၊ မဟာနုဘာဝတ္ထာ= ကြီးသော အာနုဘော်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဣဒါနိ ဣမသ္မိ ကာလေ=ဤယခုအခါ၌၊ တံ ဒိဗ္ဗသဒိသတ္တံ=ထိုနတ်မျက်စိနှင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝိဘာဝေတံ=ထင်ရှားစွာပြခြင်းအကျိုးငှာ၊ “ဒေဝတာနဉ္စိ”တိ

အာဒိ-“ဒေဝတာနဉ္စိ” အစရှိသောစကားရပ်ကို၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်၏။ တတ္ထတသ္မိံ ဝစနေ-“ဒေဝတာနဉ္စိ” အစရှိသော ထိုစကားရပ်၌၊ သုစရိတ-ကမ္မနိဗ္ဗတ္တန္တိ-ကား၊ သဒ္ဓါဗဟုလတာဝိသုဒ္ဓဒိဌိတာ အာနိသံသဒဿဝိ-တာဒိသမ္ပတ္တိယာ-သဒ္ဓါများသည်၏အဖြစ်၊ အယူစင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်၊ အကျိုးဆက်ကို မြင်သောအဖြစ်၊ အစရှိသော ပြည့်စုံခြင်းဖြင့်၊ သုဌာ-ကောင်းစွာ၊ စရိတတ္တာ-ကျင့်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သုစရိတေန-ကောင်းစွာကျင့်အပ်သော၊ ဒေဝုပပတ္တိဇနကေန-နတ်တို့၏ ပဋိသန္ဓေကို ဖြစ်စေတတ်သော၊ ပုညကမ္မေန-ကုသိုလ်ကောင်းမှုကံကြောင့်၊ နိဗ္ဗတ္တံ-ဖြစ်သော၊ ပိတ္တသေမှရဟိရာဒိဟိတံ ဧတ္ထ-“ပိတ္တသေမှရဟိရာဒိဟိ” ဟူသောဤပါဠိရပ်၌၊ အာဒိ-သဒ္ဓေန-အာဒိ-သဒ္ဓါဖြင့်၊ ဝါတရောဂါဒိန-လေနာရောဂါအစရှိသည်တို့ကို၊ သင်္ဂဟော-သိမ်းယူအပ်၏။ အပလိဗုဒ္ဓန္တိ-ကား၊ အနုပဒ္ဓါတံ-မနှိပ်စက်အပ်သည်၊ ပိတ္တာဒိဟိ-သည်းချေအစရှိသည်တို့သည်၊ (ဝါ) တို့ဖြင့်၊ အနုပဒ္ဓါတတ္တာ စ-မနှိပ်စက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ကမ္မဿ-ကုသိုလ်ကံ၏၊ ဥဠာရတာယ စ-မြတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဥပက္ကိလေသဝိမုတ္တိ-ညစ်ညူးခြင်းမှ လွတ်သောအဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-သိအပ်ကုန်၏။ ဟိ ယုတ္တံ-သင့်စွာ၊ ဥပက္ကိလေသဝေါသရဟိတံ-ညစ်ညူးခြင်းဟူသောအပြစ်မှကင်းသော၊ ကမ္မံ-ကုသိုလ်ကံသည်၊ တိဏာဒိဒေါသရဟိတံ-မြက်အစရှိသောအပြစ်မှကင်းသော၊ သသံ ဝိယ-ကောက်စပါးကဲ့သို့၊ ဥဠာရဖလံ-မြတ်သော အကျိုးသည်၊ အနုပက္ကိလိဌံ-မညစ်ညူးသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ ကာရဏူပစာရေန-ကာရဏူပစာအားဖြင့်၊ အဿ သဿဿ-ထိုကောက်၏၊ ဖလံ-အကျိုးကို၊ “သုက္ကံ သုက္ကဝိပါက”န္တိ-“သုက္ကံ သုက္ကဝိပါကံ”ဟူ၍၊ ဝေါဟရိယတိ ယထာ-ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုအပ်သကဲ့သို့၊ တတာ-ထိုအတူ၊ ဝေါဟရိယတိ-ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုအပ်၏။ ဒုရေပိ-တိ ဧတ္ထ-ဒုရေပိ-ဟူသောဤပါဠိရပ်၌၊ ပိ-သဒ္ဓေန-ပိ-သဒ္ဓါဖြင့်၊ သုခမဿပိ-သိမ်မွေ့နူးညံ့သည်လည်းဖြစ်သော၊ ဇာရမ္မဏာဿ-အာရုံကို၊ သမ္ပဋိစ္ဆနသမတ္ထတံ-ခံယူခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ သင်္ဂဏှာတိ-သိမ်းယူ၏။ ပဿာဒစက္ခုတိ-ကား၊ စတုန္နံ-လေးပါးကုန်သော၊ မဟာဘူတာနံ-မဟာဘုတ်တို့၏၊ ပဿာဒလက္ခဏံ-ပဿာဒလက္ခ-

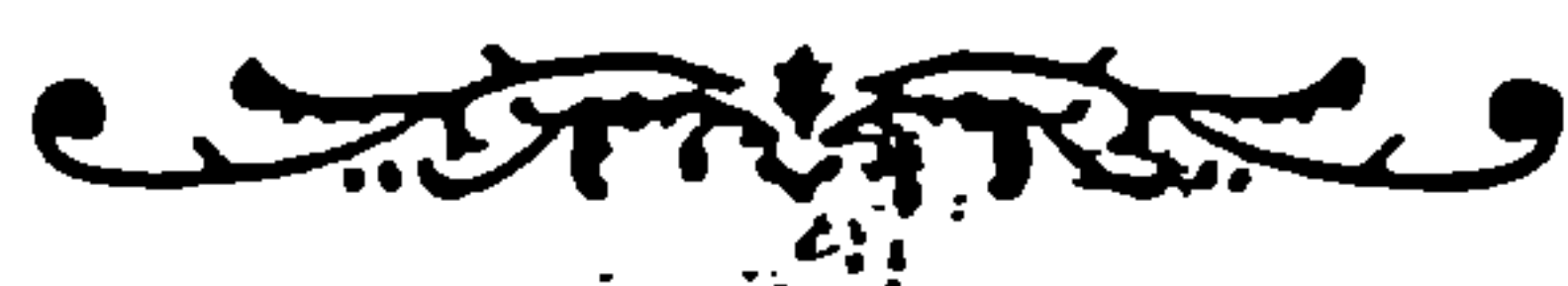
ဏာဖြစ်သော၊ စက္ခု=စက္ခုသည်၊ (ဝါ) မျက်စိသည်၊ ဝီရိယဘာဝနာ-
 ဗလနိဗ္ဗတ္တန္တိ-ကား၊ ဝီရိယာရမ္ဘဝသေနော-လုလ္လဝီရိယကိုအားထုတ်သည်
 ၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဣဇ္ဈနတော=ပြီးစီးခြင်းကြောင့်၊ သဗ္ဗာပိ=အလုံးစုံ
 လည်းဖြစ်သော၊ ကုသလဘာဝနာ=ကုသိုလ်ဘာဝနာသည်၊ ဝီရိယဘာဝ-
 နာ="ဝီရိယဘာဝနာ"မည်သည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ ဝါ=တနည်းကား၊ ကု-
 သလဘာဝနာ=ကုသိုလ်ဘာဝနာသည်၊ ပဓာနသင်္ခါရသမန္တာဂတာ=ပြဋ္ဌာန်း
 သောသင်္ခါရတရားတို့၏ပြည့်စုံခြင်းသို့ရောက်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊
 ဣဒ္ဓိပါဒဘာဝနာ=ဣဒ္ဓိပါဒဘာဝနာသည်၊ ဝိသေသတော=အထူး၏အဖြစ်
 ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဝီရိယဘာဝနာ=ဝီရိယဘာဝနာသည်၊ ဟောတိ=
 ဖြစ်၏၊ တဿာ=ထိုဝီရိယဘာဝနာ၏၊ အာနုဘာဝေန=အာနုဘော်ကြောင့်
 နိဗ္ဗတ္တံ=ဖြစ်သည်တည်း၊ ဝီရိယဘာဝနာဗလနိဗ္ဗတ္တံ=ဝီရိယဘာဝနာ၏အာ-
 နုဘော်ကြောင့်ဖြစ်သည်၊ ဉာဏမယံ=ဉာဏ်ဖြင့်ပြီးသော၊ စက္ခု=စက္ခုသည်၊
 ဉာဏစက္ခု="ဉာဏစက္ခု"မည်၏၊ တာဒိသမေဝါတိ=ကား၊ ဥပက္ကိလေ-
 သဝိမုတ္တတာယ=ညစ်ညူးခြင်းအပြစ်မှလွတ်သောအဖြစ်နှင့်လည်းကောင်း၊
 ဒူရေပိ=ဝေးသောအရပ်၌လည်း၊ သုခုမဿပိ=သိမ့်မွေ့နူးညံ့သည်လည်း
 ဖြစ်သော၊ အာရမ္မဏဿ=အာရုံကို၊ သမ္ပဋိစ္ဆနသမတ္တတာယ စ=ခံယူခြင်း
 ဌာ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်နှင့်လည်းကောင်း၊ တံ သဒိသမေဝ=ထိုဒိဗ္ဗစက္ခု
 နှင့် တူသည်သာလျှင်တည်း။

ဒိဗ္ဗဝိဟာရဝသေန၊ ပဋိလဒ္ဓတ္တာတိ-ကား၊ ဒိဗ္ဗဝိဟာရသင်္ခါ-
 တာနံ="ဒိဗ္ဗဝိဟာရကုသိုလ်"ဟုဆိုအပ်ကုန်သော၊ စတုန္ဒ=လေးပါးကုန် သော၊
 ဈာနာနံ=ဈာန်တို့၏၊ ဝသေန=အစွမ်းအားဖြင့်၊ ပဋိလဒ္ဓတ္တာ=ရအပ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်၊ အဿ=ထိုဒိဗ္ဗအား၊ ဣမိနာ ကာရဏဝသေန=ဤသို့ ရ
 အပ်သောကြောင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဒိဗ္ဗဘာဝံ=ဒိဗ္ဗ၏အဖြစ်ကို၊ အာဟာ-
 မိနံဆိုပြီ၊ ဒိဗ္ဗဝိဟာရသန္နိဿိတတ္တာတိ=ကား၊ အဋ္ဌင်္ဂသမန္တာဂမေန=
 ရှစ်ပါးသောအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသောအဖြစ်ဖြင့်၊ ဥက္ကံသဂတံ=အလွန်သို့ရောက်
 သော၊ ပါဒကဇ္ဈာနသင်္ခါတံ=ပါဒကဇ္ဈာန်ဟု ဆိုအပ်သော၊ ဒိဗ္ဗဝိဟာရံ-

ဒိဗ္ဗဝိဟာရကို၊ သန္နိဿာယ=မိ၍၊ ပဝတ္တတ္တာ=ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊
 ဒိဗ္ဗ=“ဒိဗ္ဗ”မည်၏၊ ဝါ=တနည်းကား၊ ဒိဗ္ဗဝိဟာရပရိယာပနံ=ဒိဗ္ဗဝိဟာရ၌
 အကျုံးဝင်သော၊ အတ္တနာ=မိမိနှင့်၊ သမ္ပယုတ္တံ=ယှဉ်သော၊ ပစ္စယဘူတံ=
 အကြောင်းတရားဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာနံ=ရူပါဝစရစတုတ္ထ
 ဇာန်ကို၊ နိဿာယ=မိ၍၊ သန္နိဿိတတ္တာ=မိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒိဗ္ဗ=
 “ဒိဗ္ဗ”မည်၏၊ ဣတိ ဧဝံ=ဤသို့၊ ဧတ္ထ=ဤ“ဒိဗ္ဗ”ဟူသောပုဒ်၌၊ အတ္ထော=
 အနက်ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော=မှတ်ထိုက်၏၊ အာလောကပရိဂ္ဂဟေန မဟာဇုတိ-
 ကတ္တာပိ ဒိဗ္ဗန္တိ=ကား၊ ကသိဏာလောကာနုဂ္ဂဟေန=ကသိုဏ်းဟူသော
 အရောင်အလင်းကို သိမ်းဆည်းခြင်းဖြင့်၊ ပတ္တပ္ပတ္တာ=ရောက်အပ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ သယံ=မိမိအလိုလို၊ ဉာဏာလောကဖရဏ-
 ဘာဝေန စ=ဉာဏ်တည်းဟူသောအရောင်အလင်းဖြင့်ပြန့်သည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်လည်းကောင်း၊ မဟာဇုတိကဘာဝတောပိ=ကြီးစွာသောထွန်းလင်း
 တောက်ပတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဒိဗ္ဗ=“ဒိဗ္ဗ”မည်၏၊
 ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊ အတ္ထော=အနက်တည်း၊ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွ၊
 မဟာဇုတိကမ္ပိ=ကြီးစွာသောထွန်းလင်းတောက်ပသည်ကိုလည်း၊ “ဒိဗ္ဗမိဒံ
 ဗျမှ”န္တိ အာဒိသု=“ဒိဗ္ဗမိဒံ ဗျမှ”အစရှိသည်တို့၌၊ ဒိဗ္ဗန္တိ=“ဒိဗ္ဗ”ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ=
 ဆိုအပ်၏၊ မဟာဂတိကတ္တာတိ=ကား၊ မဟနိယဂမနတ္တာ=များစွာသော
 သွားခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝိမှယနိယပ္ပဝတ္တိတတ္တာ=အံ့ဩဘွယ်
 သော ဖြစ်ခြင်းကို ပြုတတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဣတိ အယံ=
 ဤသည်ကား၊ အတ္ထော=အနက်တည်း၊ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွ၊ အဿ=ထိုဒိဗ္ဗ-
 စက္ခုအား၊ ဝိမှယနိယာ=အံ့ဩဘွယ်ကို၊ ပဝတ္တိ=ဖြစ်ခြင်းသည်၊ တိရော-
 ကုဋ္ဌာဒိဂတရူပဒဿနတော=တိုက်နံရံ အစရှိသည်တို့ဖြင့် ခြားကွယ်သော
 ရုပ်အဆင်းကိုမြင်တတ်သောအားဖြင့်၊ တံ သဗ္ဗန္တိ=ကား၊ “ဟေဋ္ဌာ=အောက်
 ၌၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်သော၊ အတ္ထပဉ္စကံ=အနက်ငါးပါးအပေါင်းကို၊ အပေက္ခိ-
 တွာ=ရှုခဲ့၍၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏”၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဝဒန္တိ=ဆိုကြကုန်၏၊ ကေစိ=
 အချို့ကုန်သော၊ သဒ္ဓဝိဒ္ဓု=သဒ္ဓါကျမ်းကို တတ်သိကုန်သောသူတို့သည်၊
 “ဇုတိဂတိအတ္ထေသုပိ=ဇုတိအနက်၊ ဂတိအနက်တို့၌လည်း၊ ဒိဝု-သဒ္ဓံ=ဒိဝု-
 သဒ္ဓါကို၊ ဣစ္ဆန္တိ=အလိုရှိကြကုန်၏”၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ မဟာ-

ဇုတိကတ္တာ မဟာဂတိကတ္တာတိ-“မဟာဇုတိကတ္တာ မဟာဂတိကတ္တာ”
ဟူ၍၊ ဣဒမေဝ ဒွယံ=ဤနှစ်ပါးစုံကိုသာလျှင်၊ သန္ဓာယ=ရည်ရွယ်၍၊
ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ တသွာ=ထို့ကြောင့်၊ “သဒ္ဓသတ္တာနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ”
“သဒ္ဓသတ္တာနုသာရေ ဝေဒိတဗ္ဗံ”ဟူ၍၊ ဣဒံ ပဒံ=ဤပုဒ်ကို၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်
၏၊ ဒိဗ္ဗတိ ဇောတယတိ=ထွန်းလင်းတောက်ပတတ်၏၊ ဣတိ တသွာ=
ထို့ကြောင့်၊ ဒိဗ္ဗံ=“ဒိဗ္ဗ”မည်၏၊ ဒိဗ္ဗတိ ဂစ္ဆတိ=သွားတတ်၏၊ အသဇ္ဇမာနံ=
မကပ်မငြိဘဲ၊ ပဝတ္တတိ=ဖြစ်တတ်၏၊ ဣတိ တသွာ=ထို့ကြောင့်၊ ဒိဗ္ဗံ=“ဒိဗ္ဗ”
မည်၏၊ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ=ဤအနက်ကို၊ ဒသေတံ=ပြခြင်းအကျိုးငှာ၊
ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဝဒန္တိ=ဆိုကြကုန်၏။

အာစရိယဓမ္မပါလတ္ထောရော ပန=ဆရာဖြစ်သော အရှင်ဓမ္မ-
ပါလ မထေရ်သည်ကား၊ “ဒိဗ္ဗစက္ခုလာဘာယ=ဒိဗ္ဗစက္ခု အဘိညာဉ်ကို
ရခြင်းငှာ၊ ယောဂိနော=ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ပရိကမ္မကရဏံ=ပရိကံကို
ပြုခြင်းသည်၊ တပုဋ္ဌိပက္ခာဘိဘဝဿ=ထိုဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်၏ ဆန့်ကျင်
ဘက်ကို နှိပ်စက်ခြင်းဟူသော၊ အတ္ထတော=အကြောင်းကြောင့်၊ တဿ=
ထိုဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်အား၊ ဝိဇယိတ္တာ နာမ=“ဝိဇယိတ္တာ”မည်သည်၊ ဟောတိ=
ဖြစ်၏၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုလာဘီ စ=ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ကို ရခြင်း၌လည်း၊ ဣဒ္ဓိမာ=
တန်ခိုးကြီးကုန်သော၊ မဟာမောဂ္ဂလာနတ္ထေရာဒယော ဝိယ=အရှင်မဟာ-
မောဂ္ဂလာန်အစရှိကုန်သော မထေရ်တို့ကဲ့သို့၊ ဒေဝတာနံ=နတ်တို့အား၊
ဝစနဂဟဏက္ခမနဓမ္မဒါနဝသေန=စကားကိုယူခြင်း၊ တရားတော်ကို ပေး
ခြင်းအားဖြင့်၊ ဒါနဂဟဏလက္ခဏေ=ပေးခြင်း၊ ယူခြင်းလက္ခဏာတို့ကို၊
ဝေါဟာရေ စ=ဝေါဟာရ၌လည်း၊ ပဝတ္ထေယျ=ဖြစ်ရာ၏၊ ဣတိ ဧဝံ=ဤသို့
ဝိဟာရဝိဇယိတ္တာဝေါဟာရဇုတိဂတိသင်္ခါတာနံ=“ဝိဟာရ၊ ဝိဇယိတ္တာ၊ ဝေါ-
ဟာရ၊ ဇုတိ၊ ဂတိ”ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော၊ အတ္တာနံ=အနက်တို့၏၊ ဝသေန=
အစွမ်းကြောင့်၊ ဣမဿ အဘိညာဉာဏဿ=ဤအဘိညာဉ်ဉာဏ်အား၊
ဒိဗ္ဗစက္ခုဘာဝသိဒ္ဓိတော=ဒိဗ္ဗစက္ခု၏ အဖြစ်ပြီးသောကြောင့်၊ သဒ္ဓဝိဒ္ဓ စ=
သဒ္ဓဝိဒ္ဓ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း၊ တေသု ဧဝံ အတ္ထေသု=ထိုအနက်တို့၌

လည်း၊ ဒိဝု-သဒ္ဓံ=ဒိဝု-သဒ္ဓါကို၊ ဣစ္ဆန္တိ=အလိုရှိကြကုန်၏၊ ဣတိ တသ္မာ-
 ထို့ကြောင့်၊ “တံ သဗ္ဗံ သဒ္ဓသတ္တာနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗ”န္တိ=“တံ သဗ္ဗံ
 သဒ္ဓသတ္တာနုသာရေန ဝေဒိတဗ္ဗ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ ဣတိ=ဤသို့၊
 အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ။

ဒဿနဌေနာတိ=ကာ၊ ရူပဒဿနဘာဝေန=ရူပါရုံအဆင်းကို
 မြင်တတ်သောသဘောဖြင့်၊ ဟိ သဗ္ဗံ=မှန်၏၊ စက္ခုနာ=မျက်စိဖြင့်၊ သတ္တာ=
 သတ္တဝါတို့သည်၊ ရူပံ=အဆင်းရူပါရုံကို၊ ပဿန္တိ=မြင်တတ်ကုန်၏၊ မံသ-
 စက္ခု=မံသစက္ခုသည်၊ ဝိညာဏာဓိဌိတံ=ဝိညာဉ်တို့သည်တည်သော၊ တံ=
 ထိုအဆင်းရူပါရုံကို၊ သမဝိသမံ=ညီညွတ်သည်၊ မညီညွတ်သည်ကို၊ အာ-
 စိက္ခန္တံ ဝိယ=ကြည့်ရှုသကဲ့သို့၊ ပဝတ္တတိ ယထာ=ဖြစ်သကဲ့သို့၊ တထာ=ထို
 အတူ၊ ဣဒံ=ဤဒိဗ္ဗအဘိညာဉ်သည်၊ န=မဟုတ်၊ ဣဒံ ပန=ဤဒိဗ္ဗစက္ခု
 အဘိညာဉ်သည်ကား၊ သယမေဝ=အလိုလိုသာလျှင်၊ တတော=ထိုအဆင်း
 ရူပါရုံမှ၊ သာတိသယံ=အလွန်အကဲနှင့်တကွ၊ စက္ခုကိစ္စကာရီ=စက္ခုကိစ္စကို
 ပြုဟတ်သောသဘောရှိသည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊
 “စက္ခုကိစ္စကရဏေန စက္ခုမိဝါတိပိ စက္ခု”တိ=“စက္ခုကိစ္စကရ-
 န စက္ခုမိဝါတိပိ စက္ခု”ဟူ၍၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ဒိဌိဝိသုဒ္ဓိဟေတုတ္တာ
 တိ=“ဒိဌိဝိသုဒ္ဓိဟေတုတ္တာ”ဟူ၍၊ သင်္ခေပတော=အကျဉ်းအားဖြင့်၊ ဝုတ္တံ=
 သော၊ အတ္ထံ=အနက်ကို၊ ဝိဝရိတံ=ထင်ရှားစွာပြခြင်းငှာ၊ “ယော ဟိ”တိ
 အာဒိ=“ယော ဟိ”အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ ဥဒ္ဓေဒ-
 ဒိဌိ ဂဏှာတိတိ=ကာ၊ ပရတော=တမလွန်ဘဝမှ၊ ဥပ္ပတ္တိယာ=ပဋိသန္ဓေ
 ကို၊ အဒဿနတော=မမြင်ခြင်းကြောင့်၊ “ဧတ္ထေဝ=ဤဘဝအဖြစ်၌သာ
 လျှင်၊ အယံ သတ္တော=ဤသတ္တဝါသည်၊ ဥစ္ဆန္နော=ပြတ်စဲ၏၊ ဣတရေပိ=
 ဤသတ္တဝါမှ တပါးတခြားသောသူတို့သည်လည်း၊ ဧဝံ=ဤအတူ၊ ဥစ္ဆန္နော=
 ပြတ်စဲသည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဥဒ္ဓေဒဒဌိ=ဥဒ္ဓေဒဒဌိကို၊
 ဂဏှာတိ=ယူ၏၊ နဝသတ္တပါတုဘာဝဒဌိ ဂဏှာတိတိ=ကာ၊ ဈာနလာ-
 ဘိ=ဈာနလာဘိပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နိကော ဝိယ=အဓိစ္စသမုပ္ပန္နိက

အယူရှိသောသူကဲ့သို့၊ ဂဏှာတိယူ၏၊ ဟိ သစ္စံမှန်၏၊ ယထာအကြင်သို့
 သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ သောထိုသတ္တဝါသည်၊ အသညသတ္တာ
 အသညသတ်ဘုံမှ၊ စဝိတွာစုတေ၍၊ ဣမဤလူဘုံ၌၊ ဥပပန္နောဖြစ်
 သည်ရှိသော်၊ ပဗ္ဗဇ္ဇိတာရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်သည်၊ (ဝါ) ရဟန်း
 ပြုသည်၊ သမာနာဖြစ်သည်ရှိသော်၊ အဘိညာလာဘိအဘိညာဉ်ကို ရ
 သည်၊ ဟုတွာဖြစ်၍၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသံရှေးအတိတ်ဘဝတို့၌ နေအပ်ခဲ့ဘူးတုန်
 ပြီးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို၊ အနုဿရန္တောအောင်းမေ့သည်ရှိသော်၊ ဣမ
 ဤလူပြည်၌၊ ဥပပတ္တိမေဝပဋိသန္ဓေကိုသာလျှင်၊ ဒိသွာတွေမြင်၍၊
 တတော ပရံထိုထက်အလွန်၊ အသညဘဝေအသညသတ်ဘုံ၌၊ ဥပတ္တိ
 ဖြစ်ခြင်းကို၊ အနုဿရိတုအောင်းမေ့ခြင်းငှာ၊ အသက္ကန္တောမတတ်နိုင်
 သည်ဖြစ်၍၊ “အဟံငါသည်၊ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နောအကြောင်းမရှိဘဲ ဖြစ်လို
 သမျှဖြစ်၏၊ ပုဗ္ဗေရှေ့၌၊ နာဟောသိမဖြစ်၊ သော အဟံထိုငါသည်၊
 ဧတရဟံဤယခုအခါ၌၊ အဟုတွာမဖြစ်မူ၍၊ သတ္တတာယသတ္တဝါ၏
 အဖြစ်၌၊ ပရိဏတောညွတ်သည်၊ အမှီဖြစ်၏၊ သေသာပိငါမှတစ်
 တခြားကုန်သော၊ သတ္တာသတ္တဝါတို့သည်၊ တာဒိသာယေဝထိုသို့သဘော
 ရှိကုန်သည်သာလျှင်တည်း”၊ ဣတိဤသို့ ပရိဏတောညွတ်သည်၊ အမှီ
 ဖြစ်၏၊ အဘိနဝသတ္တပါတုဘာဝဒဋ္ဌိ“သတ္တဝါ အသစ်ဖြစ်၏” ဟူသော
 အယူကို၊ ဂဏှာတိယူ၏၊ ဧဝံဤသို့၊ အယမှီဤသူသည်လည်း၊ ဥပ
 ပါတမတ္တမေဝပဋိသန္ဓေမျှကိုသာလျှင်၊ ဒိသွာမြင်၍၊ စုတိစုတေခြင်းကို၊
 အပဿန္တောမမြင်သည်ဖြစ်၍၊ နဝသတ္တပါတုဘာဝဒဋ္ဌိ“သတ္တဝါအသစ်
 ဖြစ်၏”ဟူသောအယူကို၊ ဂဏှာတိယူ၏။*

ဣဒါနိ ဣမသ္မိ ကာလေဤယခုအခါ၌၊ အညထာပိတပိတ
 ခြားသောအပြားအားဖြင့်လည်း၊ ဝိသုဒ္ဓိကာရဏံဝိသုဒ္ဓိ၏အကြောင်းကို၊
 (ဝါ) ဥဒ္ဓေဒဒဋ္ဌိ၊ နဝသတ္တပါတုဘာဝဒဋ္ဌိတို့မှ စင်ကြယ်ခြင်း၏အကြောင်းကို၊
 ဒသောန္တောပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ “ဧကာဒသဥပက္ကိလေသဝိရဟတော
 ဝါ”တိ အာဒိ“ဧကာဒသဥပက္ကိလေသ ဝိရဟတော ဝါ”အစရှိသော

စကားရပ်ကို၊ အာဟာမိန်ဆိုပြီ၊ ယထာဟာတိကား၊ ဥပက္ကိလေသသ-
သုတ္တေဥပက္ကိလေသသုတ်၌၊ အာဂတပါဠိလာသောပါဠိကို၊ နိဒဿေတိ-
ညွှန်ပြ၏၊ ဟိယုတ္တံသင့်စွ၊ တတ္ထထိုဥပက္ကိလေသသုတ်၌၊ အနုရုဒ္ဓါ-
အရှင်အနုရုဒ္ဓါမထေရ်လည်းကောင်း၊ နန္ဒိယောအရှင်နန္ဒိယမထေရ်လည်း
ကောင်း၊ ကိမိလောအရှင်ကိမိလမထေရ်လည်းကောင်း၊ ဣတိဤသို့၊
တယောသုံးပါးကုန်သော၊ ဣမေကုလပုတ္တာဤအမျိုးကောင်းသားတို့
ကို၊ အာမန္တေတွာခေါ်တော်မူ၍၊ ဓမ္မတရားတော်ကို၊ ဒဿန္တေနဟော
တော်မူလိုသော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ “အနုရုဒ္ဓါ တုမေ ကိ ဣမေဟိ န
အာလုဠိဿန္တိ၊ အဟမ္မိ ဣမေဟိ ဥပါဒါယ ဧကာဒသဟိ ဥပက္ကိလေသေ-
ဟိ အာလုဠိတပုဗ္ဗော”တိ=“အနုရုဒ္ဓါ တုမေ ။ ပ ။ အာလုဠိတပုဗ္ဗော”ဟူ-
၍၊ ဒဿတုံပြဆိုခြင်းငှာ —

“အဟမ္မိ သုဒ္ဓံ အနုရုဒ္ဓါ ပုဗ္ဗေဝ သမ္မောဓာ အနဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ
။ ပ ။ ယထာ မေ ပုန န ဝိစိကိစ္ဆာ ဥပ္ပဋိဿတိ န အမနသိကာရော”တိ
အာဒိနာ=“အဟမ္မိ သုဒ္ဓံ အနုရုဒ္ဓါ ။ ပ ။ ယထာ မေ ပုန န ဝိစိကိစ္ဆာ
ဥပ္ပဋိဿတိ န အမနသိကာရော” အစရှိသည်ဖြင့်၊ ဒေသနံ=ဒေသနာ
တော်ကို၊ အာရဘိတွာ=အားထုတ်တော်မူ၍၊ “သော ခေါ အဟံ အနုရုဒ္ဓါ
ဝိစိကိစ္ဆာ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသောတိ ဣတိ ဝိဒိတွာ”အာဒိ=“သော ခေါ
အဟံ ။ ပ ။ ဥပက္ကိလေသောတိ ဣတိ ဝိဒိတွာ”အစရှိသော၊ ဣဒံ သုတ္တံ-
ဤသုတ်ကို၊ ဝုတ္တံ=ဟောတော်မူအပ်၏။

တတ္ထ တသ္မိ ဝစနေ=ယိုစကားရပ်၌၊ ဝိစိကိစ္ဆာတိကား၊ မဟာ-
သတ္တဿ=ဘုရားလောင်းအား၊ အာလောကံ=အရောင်အလင်းကို၊ ဝဗေ-
တွာ=တိုးပွားစေ၍၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ=ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ဖြင့်၊ နာနာဝိဓာနိ=အ
ထူးထူး အပြားပြား ရှိကုန်သော၊ ရူပါနိ=အဆင်းရူပါရုံတို့ကို၊ ပဿန္တဿ-
တွေ့မြင်သောဘုရားလောင်း၏၊ “ဣဒံ ခေါဤသို့လေလော၊ ကိ န ခေါ-
ဤသို့မဟုတ်လေသလော”၊ ဣတိဤသို့၊ ဝိစိကိစ္ဆာ=ဝိစိကိစ္ဆာသည်၊ (ဝါ)

တွေးတောယုံမှား သံသယဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဥပ္ပန္နာ-ဖြစ်၏၊ မနသိကာရ-
 ဝသေန-နှလုံးသွင်းသည်၏အစွမ်းဖြင့်၊ မေ-ငါ၏၊ ရူပါနိ-အဆင်းတို့ကို၊
 ဥပဋ္ဌဟိသု-ထင်လာကုန်ပြီ၊ ရူပါနိ-အဆင်းတို့ကို၊ ပဿတော-မြင်သော
 သူအား၊ ဝိစိကိစ္ဆာ-ဝိစိကိစ္ဆာသည်၊ (ဝါ) တွေးတောယုံမှား သံသယဖြစ်
 ခြင်းသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဖြစ်၏၊ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ ဣဒါနိ ဣမသ္မိ ကာလေ-
 ဤယခုအခါ၌၊ ကိဗ္ဗိ-တစုံတခုကို၊ န မနသိ ကရိဿာမိ-နှလုံးမသွင်းပြီ၊
 ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ တုဏှိ-ဆိတ်ဆိတ်၊ ဘဝတိ-ဖြစ်၏၊ တံ တုဏှိ-
 ဘာဝပတ္တိ-ထိုဆိတ်ဆိတ်နေသောအဖြစ်ကို၊ သန္ဓာယ-ရည်ရွယ်၍၊ “အမ-
 နသိကာရော”တိ-“အမနသိကာရော”ဟူ၍၊ အာဟ-ပြီ၊ ထိနမိဒ္ဓန္တိ-
 ကား၊ ကိဗ္ဗိ-တစုံတခုကို၊ အမနသိ ကာရောန္တဿ-နှလုံးမသွင်းသောသူအား၊
 ထိနမိဒ္ဓ-ထိနမိဒ္ဓသည်၊ ဥပ္ပန္န-ဖြစ်၏၊ ဟိ ယုတ္တံ-သင့်စွ၊ တထာဘူတဿ-
 ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သော၊ သဝိပ္ပါရိကမနသိကာရဿ-
 ပြန့်နှံ့ခြင်းနှင့်တကွ နှလုံးသွင်းခြင်း၏၊ အဘာဝတော-မရှိခြင်းကြောင့်၊
 ထိနမိဒ္ဓ-ထိနမိဒ္ဓသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဖြစ်၏၊ ဆမ္ဘိတတ္တန္တိ-ကား၊ ထိနမိဒ္ဓ-
 ထိနမိဒ္ဓကို၊ ဝိနောဒေတွာ-ပယ်ဖျောက်၍၊ ယထာရဒ္ဓမနသိကာရဝသေ-
 န-အကြင်အကြင် အားထုတ်အပ်သော မနသိကာရ၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဟိမ-
 ဝန္တာဘိမုခံ-ဟိမဝန္တာတောင်သို့ရှေ့ရှု၊ အာလောကံ-အရောင်အလင်းကို၊
 ဝဗေတော-တိုးပွားစေ၍၊ ဒါနဝရက္ခသအဇာဇာဒယော-ဒါနဘိလူးရက္ခိသံ၊
 စပါးကြီးမြေ၊ အစရှိသည်တို့ကို၊ ပဿန္တဿ-တွေ့မြင်သောသူအား၊ ဆမ္ဘိ-
 တတ္တံ-စိတ်နှလုံး၏ ထိတ်လန့်ခြင်းသည်၊ ဥပ္ပန္န-ဖြစ်၏၊ ဥပ္ပိလန္တိ-ကား၊
 “မယာ-ငါသည်၊ ဒိဋ္ဌဘယံ-မြင်သောဘေးကို၊ ပကတိယာ-ပင်ကိုယ် ပ-
 ကတိဖြစ်သော၊ စက္ခုဝိညာဏေန-စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့်၊ ဩလောကိယမာနံ-
 ကြည့်ရှုသည်ရှိသော်၊ ပဿတိ-တွေ့မြင်၏၊ အဒိဋ္ဌေ-မတွေ့မြင်သည်ရှိ
 သော်၊ ပရိကပ္ပိတသဒိသေ-ကြံဆသည်နှင့်တူသည်ရှိသော်၊ ကိ နာမ ဘယံ-
 အဘယ်မည်သော ဘေးရှိအံ့နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဘယဿ-ဘေးကို၊
 ဝိနောဒနဝသေန-ပယ်ဖျောက်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ စိန္တန္တဿ-ကြံစည်
 လျက်၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊ ပစ္စဝေက္ခဏာကောသလ္လံ-ဆင်ခြင်ခြင်း၌ ကျမ်း
 ကျင်လိမ္မာသည်ကို၊ နိဿယ-မှီ၍၊ ဥပ္ပိလာဝိတတ္တံ-နှစ်သက်လိုခြင်းပီတိ

တည်းဟူသော ပေါင်းခြင်း၏အဖြစ်သည်။ ဥပ္ပန္နံ=ဖြစ်၏။ ဒုဋ္ဌုလ္လန္တိ=ကား၊
 ကာယာလသိယံ=ခန္ဓာကိုယ်၏ ပျင်းရိခြင်း၌၊ “မယာ=ငါသည်၊ ထိနမိဒ္ဓံ=
 ထိနမိဒ္ဓံကို၊ ဆမ္ဘိတတ္တာနံ=ခန္ဓာကိုယ်၏ တုန်လှုပ်ခြင်းတို့၏၊ ဝူပသမနတ္ထံ=
 ငြိမ်းအေးစိမ့်သောငှာ၊ ဂါဠံ=ပြင်းထန်စွာ၊ ဝီရိယံ=လုလ္လဝီရိယကို၊ ပဂ္ဂဟိတံ=
 မြှောက်ချီအပ်၏၊ တေန=ထိုလုလ္လဝီရိယဖြင့်၊ ဥပ္ပိလ သင်္ခါတာ=ပေါ်လွင်ခြင်း
 ဟု ဆိုအပ်သော၊ စိတ္တသမာဓိဒ္ဓသိတာ=စိတ္တသမာဓိကိုဖျက်ဆီးတတ်သော၊
 (ဝါ) စိတ်၏တည်ကြည်ခြင်းကို ဖျက်ဆီးတတ်သော၊ ဂေဟသိတာ=အိမ်
 ၌ဖြစ်သော၊ (ဝါ) အိမ်၌မှီသော၊ ဗလဝပိတံ=အားကြီးသောပိတိသည်၊
 ဥပ္ပန္နာ=ဖြစ်၏”။ ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊ အတ္ထော=အနက်တည်း၊ ဟိ
 ယုတ္တံ=သင့်စွ၊ ဝီရိယံ=လုလ္လဝီရိယကို၊ သိထိလံ=ပေါ့လျော့ခြင်းကို၊ ကရောန္တ-
 သာ=ပြုသောသူအား၊ ကာယဒုဋ္ဌုလ္လံ=ခန္ဓာကိုယ်၏ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းခြင်း
 သည်၊ ကာယဒရထော=ခန္ဓာကိုယ်၏ ပူပန်ခြင်းသည်၊ ကာယာလသိယံ=
 ခန္ဓာကိုယ်၏ပျင်းရိခြင်းသည်၊ ဥဒပါဒိ=ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။

အစွာရဒ္ဓဝီရိယန္တိ=ကား၊ “မမ=ငါ၏၊ ဝီရိယံ=လုလ္လဝီရိယကို၊ သိ-
 ထိလံ=ပေါ့လျော့သည်ကို၊ ကရောတော=ပြုသောအားဖြင့်၊ ဒုဋ္ဌုလ္လံ=ခန္ဓာ
 ကိုယ်၏ ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းခြင်းသည်၊ ဥပ္ပန္နံ=ဖြစ်၏”။ ဣတိ=ဤသို့၊ ဝီရိ-
 ယံ=လုလ္လဝီရိယကို၊ ပဂ္ဂဏှတော=ခိုးမြှောက်သောကြောင့်၊ အစွာရဒ္ဓဝီရိယံ=
 အလွန်အားထုတ်အပ်သောလုလ္လဝီရိယသည်၊ ဥပ္ပန္နံ=ဖြစ်၏၊ အတိလီန-
 ဝီရိယန္တိ=ကား၊ “မမ=ငါ၏၊ ဝီရိယံ=လုလ္လဝီရိယကို၊ ပဂ္ဂဏှတော=ခိုးမြှောက်
 သောကြောင့်၊ ဧဝံ=ဤသို့၊ ဇာတံ=ဖြစ်၏”။ ဣတိ=ဤသို့၊ ပုန=နောက်ထပ်
 တဖန်၊ ဝီရိယံ=လုလ္လဝီရိယကို၊ သိထိလယတော=လျော့ခြင်းကို ပြုသော
 အားဖြင့်၊ အတိလီနဝီရိယံ=အလွန်လျော့သော လုလ္လဝီရိယသည်၊ ဥပ္ပန္နံ=
 ဖြစ်၏၊ အဘိဇ္ဇပိတံ=ကား၊ ဒေဝလောကာဘိမုခံ=နတ်ပြည်သို့ရှေ့ရှု
 အာလောကံ=အရောင်အလင်းကို၊ ဝဗေတွာ=တိုးပွားစေ၍၊ ဒေဝသံဃံ=
 နတ်အပေါင်းကို၊ ပဿတော=မြင်သောအားဖြင့်၊ တဏှာ=တစ်မက်ခြင်း
 သည်၊ ဥပ္ပန္နာ=ဖြစ်၏၊ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွ၊ “ဧဝံ=ဤသို့၊ မေ=ငါ့အား၊ ဟောတု=

၁

ဖြစ်စေသတည်း။ ဣတိ-ဤသို့၊ အဘိနိဝိသနဝသေန-အလွန်နှလုံးသွင်း
ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဇပုတိ-တောင်းတတ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ-ထို့
ကြောင့်၊ အဘိဇပုတိ-“အဘိဇပုတိ”မည်၏၊ အဘိဇပုတိ-အလွန်နှလုံးသွင်း
သည်၏အစွမ်းအားဖြင့် တောင်းတတ်သောတဏှာ၊ တဏှာ-တဏှာကို
လတ္တတိ-ရအပ်၏၊ နာနတ္တသညာတိ-ကား၊ “ဧကဇာတိကံ-တူသောအမျိုး
ဇာတ်ရှိသော၊ ရူပံ-ရူပါရုံကို၊ မနသိ ကရောန္တဿ-နှလုံးသွင်းခြင်းကိုပြုသော၊
မယံ-ငါ့အား၊ အဘိဇပုတိ-အလွန်တပ်မက်ခြင်းသည်၊ ဥပ္ပန္နာ-ဖြစ်၏၊ နာနာ-
ဝိခံ-အထူးထူး အပြားပြားရှိသော၊ ရူပံ-ရူပါရုံကို၊ မနသိကာရံ-နှလုံးသွင်း
ခြင်းကို၊ ကရိဿာမိ-ပြုအံ့”၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ကာလေန-အချိန်အခါ၌၊ ဒေဝ-
လောကာဘိမုခံ-နတ်ပြည်သို့ရှေးရှု၊ မနုဿလောကာဘိမုခံ-လူပြည်လူ
လောကသို့ ရှေးရှုခြင်းကို၊ ဝဗေတွာ-တိုးပွားစေ၍၊ နာနာဝိဓာနိ-အထူးထူး
အပြားပြား ရှိကုန်သော၊ ရူပါနိ-ရူပါရုံတို့ကို၊ မနသိ ကရောတော-နှလုံး
သွင်းဆင်ခြင်ခြင်းကိုပြုသော၊ မေ-ငါ့အား၊ နာနတ္တသညာ-နာနတ္တသညာ
သည်၊ (ဝါ) အထူးထူးသော သဘောရှိသောသညာသည်၊ ဥပ္ပန္နာ-ဖြစ်၏၊
နာနတ္တေ နာနာ သဘာဝေ-အထူးထူးသောအဖြစ်၌၊ သညာ-သညာတို့
တည်း၊ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ နာနတ္တသညာ-“နာနတ္တသညာ”မည်
၏၊ အတိနိဇ္ဈာယိတတ္တန္တိ-ကား၊ “နာနာဝိဓာနိ-အထူးထူး အပြားပြားရှိ
ကုန်သော၊ ရူပါနိ-ရူပါရုံတို့ကို၊ မနသိ ကရောန္တဿ-နှလုံးသွင်းသော၊ (ဝါ)
ဆင်ခြင်သော၊ မယံ-ငါ့အား၊ နာနတ္တသညာ-အထူးအထူးသောသဘောရှိ
သောသညာသည်၊ ဥဒပါဒိ-ထင်ရှားဖြစ်ပြီ၊ ဣဋ္ဌံ ဝါ-ဣဋ္ဌာရုံကိုသော်လည်း
ကောင်း၊ အနိဋ္ဌံ ဝါ-အနိဋ္ဌာရုံကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဧကဇာတိကမေဝ-
တူသော အမျိုးဇာတ် ရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ရူပံ-ရူပါရုံကို၊ မနသိ
ကရိဿာမိ-နှလုံးသွင်းအံ့၊ (ဝါ) ဆင်ခြင်အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့၊ တထာ တေန
အာကာရေန-ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ မနသိ ကရောတော-
နှလုံးသွင်းသောအားဖြင့်၊ (ဝါ) ဆင်ခြင်သောအားဖြင့်၊ ရူပံ-ရူပါရုံကို၊ အတိ-
နိဇ္ဈာယိတတ္တံ-အလွန်ရှုသောအဖြစ်သည်၊ ဥပ္ပန္နံ-ဖြစ်၏၊ အတိဝိယ-အလွန်
အကဲ၊ ဥတ္တရိ-အပိုအလွန်၊ ကတွာ-ပြု၍၊ နိဇ္ဈာနံ ပေက္ခာနံ-ကြည့်ရခြင်းသည်၊
အတိနိဇ္ဈာယိတတ္တံ-“အတိနိဇ္ဈာယိတတ္တံ”မည်၏၊ အတိနိဇ္ဈာယိတတ္တံ-

အလွန်အကဲ ကြည့်ရှုသည်၏အဖြစ်၊ ဩဘာသန္တိ-ကာ၊ ပရိကမ္မသမုဋ္ဌိတံ-
 ပရိကံဖြင့် ကောင်းစွာဖြစ်သော၊ ဩဘာသံ-အရောင်အလင်းကို၊ န စ
 ရူပါနိ ပဿာမိတိ-ကာ၊ ပရိကမ္မောဘာသ မနသိကာရပ္ပသုတတာယ-
 ပရိကံဖြင့်အရောင်အလင်းကိုလုံးသွင်းခြင်း၌လေ့လာစွာဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊
 ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ-ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ဖြင့်၊ ရူပါနိ-ရူပါရုံတို့ကို၊ န ပဿာမိ-မမြင်၊
 ရူပါနိ ဟိ ခေါ ပဿာမိတိ-ကာ၊ တေန ပရိကမ္မောဘာသေန-ထို
 ပရိကံဖြစ်သော အရောင်အလင်းဖြင့်၊ ဖရိတွာ-ပြန့်နှံ့၍၊ ဌိတဌာနေ-
 တည်ရာကရပ်၌၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ-ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်၏၊ ဝိသယဘူတာနိ-
 တည်ရာဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော၊ ရူပဂတာနိ-အဆင်းတို့ကို၊ ပဿာမိ-မြင်၏။

ဧဝမာဒိတိ ဧတ္ထ-“ဧဝမာဒိ”ဟူသောဤပါဠိရပ်၌၊ အာဒိသဒ္ဓေန-
 အာဒိ-သဒ္ဓါဖြင့်၊ “ကေဝလမ္ပိ ရတ္တိ ကေဝလမ္ပိ ဒိဝံ ကေဝလမ္ပိ ရတ္တိန္ဒိဝံ-
 ။ ပ ။ န စ ဩဘာသံ သဇ္ဇာနာမိ ကေဝလမ္ပိ ရတ္တိ ကေဝလမ္ပိ ဒိဝံ ကေဝ-
 လမ္ပိ ရတ္တိန္ဒိဝံ”န္တိ ဧဝမာဒိ ပါဠိ-“ကေဝလမ္ပိ ရတ္တိ ။ ပ ။ ကေဝလမ္ပိ ရတ္တိန္ဒိဝံ”
 ဤသို့အစရှိသော ပါဠိရပ်ကို၊ သင်္ဂဏှောတိ-သိမ်းယူ၏။

မနုဿာနံ-လူတို့၏၊ ဣဒံ-ဥစ္စာတည်း၊ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊
 မာနုသကံ-“မာနုသကံ”မည်၏၊ မာနုသကံ-လူတို့၏ဥစ္စာ၊ မနုဿာနံ-လူတို့
 ၏၊ ဂေါစရဘူတံ-ကျက်စားရာဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ရူပါရမ္မဏံ-ရူပါရုံတည်း၊
 တဒညဿ ပန-လူတို့၏၊ ကျက်စားရာရူပါရုံမှ တပါးတခြားသော၊ ဒိဗ္ဗ-
 တိရောကုဋ္ဌာသုခုမာဒိဘေဒဿ-မြင်အပ်သော တိုက်နံရံခြားခြင်း အစရှိ
 သော သိမ်မွေ့ခြင်းစသောအပြားရှိသော၊ ရူပဿ-ရူပါရုံကို၊ ဒဿနတော-
 မြင်ခြင်းကြောင့်၊ အတိက္ကန္တမာနုသကံ-“အတိက္ကန္တမာနုသကံ”မည်၏၊ ဧဝ-
 ရူပံ-ဤသို့သဘောရှိသော၊ တဉ္စ အာရမ္မဏံ-ထိုအာရုံသည်၊ မနုဿူပစာ-
 ရံ-လူတို့၏မျက်စိအမြင်ကို၊ အတိက္ကန္တံ နာမ-ကျော်လွန်သည်မည်သည်၊
 ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ “မနုဿူပစာရံ အတိက္ကမိ-

တွာ ရူပဒဿနေနာ"တိ="မနုဿူပစာရံ အတိတ္တမိတွာ ရူပဒဿ-
 နေန"ဟူ၍၊ အာဟာ=မိန့်ဆိုပြီး၊ တတ္ထ တသ္မိံ ဝစနေ=၌၊ မနုဿူပစာရန္တိ=
 ကား၊ မနုဿေဟိ=လူတို့သည်၊ ဥပစရိတဗ္ဗဌာနံ=မျက်စိဖြင့် မြင်ရာအရပ်ကို၊
 ပကတိယာ=ပြကတေသော၊ စက္ခုဒွါရေန=စက္ခုဒွါရဖြင့်၊ ဂဟေတဗ္ဗံ=ယူ
 အပ်သော၊ ဝိသယံ=အာရုံကို၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊ အဓိပ္ပါယော=
 အဓိပ္ပါယ်တည်း၊ ဧဝံ=ဤသို့၊ ဝိသယမုခေန=မြင်ခြင်း၏အကြောင်းဖြင့်၊
 ဒဿေတွာ=ပြဆိုပြီး၍၊ ဣဒါနိ ဣမသ္မိံ ကာလေ=ဤယခုအခါ၌၊ ဝိသယိ-
 မုခေန=မြင်အပ်ရာအာရုံ၏အကြောင်းဖြင့်၊ ဒဿေတုံ=ပြဆိုခြင်းငှာ၊ "မာ-
 နုသကံ ဝါ"တိ အာဒိ="မာနုသကံ ဝါ"အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ ဝုတ္တံ=
 ဆိုအပ်၏၊ တတ္ထာပိ ဝစနေ="မာနုသကံ ဝါ"အစရှိသောထိုစကားရပ်၌၊
 မံသစက္ခာတိက္ကမော=မံသစက္ခကို ကျော်လွန်ခြင်းကို၊ တဿ=ထိုဒိဗ္ဗစက္ခ
 ၏၊ ကိစ္ဆာတိက္ကမေနော=ကိစ္ဆကို ကျော်လွန်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော-
 မှတ်ထိုက်၏၊ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာတိ=ကား၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏေနပိ=ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်
 ဖြင့်လည်း၊ ခဏဿ=ခဏဖြစ်သော၊ အတိက္ကတ္တာရတာယ အတိသုခမ-
 တာယ=အလွန်သိမ်မွေ့သည်ဖြစ်သော၊ ကေသဉ္စိ=အချို့သော၊ ရူပဿ=
 ရူပါရုံကို၊ ဒဋ္ဌံ=မြင်ခြင်းငှာ၊ န သက္ကာ=မတတ်ကောင်း၊ အပိ စ=အထူးကား၊
 ဒိဗ္ဗစက္ခုဿ=ဒိဗ္ဗစက္ခုအား၊ ပစ္စုပ္ပန္နံ=ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော၊ ရူပါရမ္ပဏံ=ရူပါရုံ
 သည်၊ အတ္ထိ=ရှိ၏၊ ပုရေဇာတပစ္စယဘူတံ=ပုရေဇာတပစ္စည်း ဖြစ်၍ဖြစ်
 သော၊ တဉ္စ အာရမ္ပဏံ=ထိုအာရုံကိုလည်း၊ အာဝဇ္ဇနပရိကာမ္ပေဟိ=အာဝဇ္ဇန-
 ၏ ပရိကံတို့နှင့်၊ ဝိနာ=ကင်း၍၊ မဟဂ္ဂတဿ=မြတ်သည်၏အဖြစ်၏၊ ပ-
 ဝတ္ထိ=ဖြစ်ခြင်းသည်၊ န စ အတ္ထိ=မရှိ၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနမေဝ=ဖြစ်ဆဲသာလျှင်ဖြစ်
 သော၊ ရူပံ=ရူပါရုံကို၊ အာရမ္ပဏပစ္စယော=အာရမ္ပဏပစ္စည်းသည်၊ ဘဝိတုံ=
 ဖြစ်ခြင်းငှာ၊ နာပိ သက္ကောတိ=မတတ်နိုင်၊ ဘိဇ္ဇမာနံ ဝါ=ပျက်သည်သာလျှင်
 ဖြစ်သော၊ ရူပံ=ရူပါရုံကို၊ အာရမ္ပဏပစ္စယော=အာရမ္ပဏပစ္စည်းသည်၊
 ဘဝိတုံ=ဖြစ်ခြင်းငှာ၊ နာပိ သက္ကောတိ=မတတ်နိုင်၊ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊
 စုတူပပါတက္ခဏေ=စုတိ၊ ပဋိသန္ဓေ၏ခဏ၌၊ ရူပံ=ရူပါရုံကို၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ-
 ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ဖြင့်၊ ဒဋ္ဌံ=မြင်ခြင်းငှာ၊ န သက္ကာ=မတတ်ကောင်း၊ ဣတိ-
 ဤသို့၊ ဧတံ ဝစနံ=သည်၊ သုဝုတ္တံ=ကောင်းစွာဆိုအပ်သော စကားတည်း။

ယဒိ-ဇာကယ်၍၊ ဝိဗ္ဗစက္ခဉာဏံ-ဝိဗ္ဗစက္ခဉာဏံလည်း၊ ရူပါရမ္မဏ-
မေဝ-ရူပါရုံကိုသာလျှင်၊ ဒဋ္ဌံ-မြင်ခြင်းငှာ၊ န သက္ကောတိ-မတတ်ကောင်း
အံ၊ အထံ-ထိုသို့ဖြစ်ပါလျက်၊ ကသွာ-အဘယ်ကြောင့်၊ “သတ္တေ ပဿာ-
မိ”တိ-“သတ္တေ ပဿာမိ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်သနည်း၊ ဣတိ အယံ-ဤ
သည်ကား၊ ပုစ္ဆာ-အမေးတည်း၊ ယေဘုယျေန-များသောအားဖြင့်၊ သတ္တ-
သန္တာနဂတရူပဒဿနတော-သတ္တဝါ၏ သန္တာန်၌ဖြစ်သော ရူပါရုံအဆင်း
ကို မြင်သောကြောင့်၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ “သတ္တေ ပဿာမိ”တိ-“သတ္တေ ပ-
ဿာမိ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်၏၊ ဝါ-တနည်းကား၊ သတ္တဂဟဏဿ-သတ္တ-
သဒ္ဓါ၏၊ ကာရဏဘာဝတော-အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝေါဟာရ-
ဝသေန-ဝေါဟာရ၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ “သတ္တေ ပဿာမိ”တိ-“သတ္တေ
ပဿာမိ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်၏၊ ဣတိပိ-ဤသို့လည်း၊ ဝဒန္တိ-ဆိုကြကုန်
၏၊ တေ သတ္တေ-ထိုသတ္တဝါတို့ကို၊ စဝမာနာတိ-“စဝမာနာ”တို့ဟူ၍၊
အဓိပ္ပေတာ-အလိုရှိအပ်ကုန်၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ သမ္ပန္နော-ပုဒ်တို့၏စပ်ခြင်း
ကို၊ ကာတဗ္ဗော-ပြုထိုက်၏၊ ဧဝရူပေတိ-ကား၊ စုတူပပါတက္ခဏသမဂ္ဂိ-
နော-စုတိ၊ ပဋိသန္ဓေတို့နှင့် ပြည့်စုံသောသတ္တဝါတို့အား၊ န-မဟုတ်၊ ဣတိ
အယံ-ဤသည်ကား၊ အဓိပ္ပါယော-အဓိပ္ပါယ်တည်း၊ မောဟူပနိဿယံ-
မောဟ၏ ဥပနိဿယမည်သော၊ ကမ္မံ-ကံသည်၊ နိဟီနံ-ယုတ်ညံ့သည်၊
နိဟီနဖလံ-ယုတ်ညံ့သော အကျိုးသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ-
ထို့ကြောင့်၊ “မောဟနိဿန္တယုတ္တတ္တာ”တိ-“မောဟနိဿန္တယုတ္တတ္တာ”
ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ၊ မောဟူပနိဿယတာ စ-မောဟ၏ ဥပနိဿယ
အဖြစ်ကိုလည်း၊ ကုသလကမ္မံသမ-ကုသိုလ်ကံ၏၊ ပုဗ္ဗဘာဂေ-ရှေ့အဘို့
၌၊ မောဟပ္ပဝတ္တိယာဗဟုလတာယ-မောဟဖြစ်ခြင်း၏ များသည်၏အဖြစ်
ကြောင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-သိအပ်ကုန်၏၊ တာယ ပန မောဟပ္ပဝတ္တိယာ-ထို
မောဟ၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်ကား၊ သံကိလိဋ္ဌံ-ညစ်ညူးသော၊ ကုသလကမ္မံ-
ကုသိုလ်ကံသည်၊ နိဟီနမေဝ-ယုတ်ညံ့သည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဇာတိ-
အာဒိ-အမျိုးဇာတ် အစရှိသည်တို့ကို၊ နိပ္ပါဒေတိ-ပြီးစေ၏၊ ဣတိ တသ္မာ-
ထို့ကြောင့်၊ နိဟီနဇာတိအာဒယော-ယုတ်ညံ့သောအမျိုးဇာတ်အစရှိသည်
တို့သည်၊ မောဟဿ-မောဟ၏၊ နိဿန္တဖလာနိ-အကျိုးဆက်တို့တည်း၊

ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ “ဟိနာနံ ဇာတိကုလဘောဂါဒီန” နှိ အာဒိ-
 “ဟိနာနံ ဇာတိကုလဘောဂါဒီန” အစရှိသောစကားရပ်ကို၊ အာဟ-
 မိန့်ဆိုပြီး၊ ဟိဋ္ဌိတေတိ-ကား၊ ဂရဟိတေ-ကဲ့ရဲ့အပ်ကုန်သော၊ ဩဟိဋ္ဌိ-
 တေတိ-ကား၊ ဝိသေသတော-အထူးအားဖြင့်၊ ဂရဟိတေ-ကဲ့ရဲ့အပ်ကုန်
 သော၊ ဥညာတေတိ-ကား၊ လာမကဘာဝေန-ယုတ်ညံ့သောအားဖြင့်၊
 ဉာတေ-သိအပ်ကုန်သော၊ အဝညာတေတိ-ကား၊ ဝိသေသတော-အထူး
 အားဖြင့်၊ လာမကဘာဝေန-ယုတ်ညံ့သည်၏အဖြစ်အားဖြင့်၊ ဝိဒိတေ-
 သိအပ်ကုန်သော၊ အမောဟနိဿန္ဒယုတ္တတ္တာတိ ဧတ္ထ ပဒေ=“အမော-
 ဟနိဿန္ဒယုတ္တတ္တာ” ဟူသော ဤပုဒ်၌၊ အမောဟော-အမောဟသည်၊
 သမ္ပယုတ္တဝသေန စ-ယှဉ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပုဗ္ဗ-
 ဘာဂဝသေန စ-ရှေးအဘို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပဝတ္ထော-
 ဖြစ်ခြင်းကို၊ ကထိတော-ဟောအပ်၏၊ တေန စ-ထိုအမောဟသည်လည်း၊
 တိဟေတုကပဋိသန္ဓိကေ-တိဟိတ်ပဋိသန္ဓေနှင့်ယှဉ်သည်ကို၊ ဒသေတိ-
 ပြ၏၊ တဗ္ဗိပရိတေတိ-ကား၊ တဿ ဟိဋ္ဌိတာဒိဘာဝဿ-ထို“ဟိဋ္ဌိတ”
 အစရှိသောအဖြစ်ကို၊ ဝိပရိတေ-ပြောင်းပြန်ပြန်သည်ရှိသော်၊ အဟိဋ္ဌိတေ-
 မကဲ့ရဲ့အပ်ကုန်သော၊ အနောဟိဋ္ဌိတေ-အထူးသဖြင့် မကဲ့ရဲ့အပ်ကုန်
 သော၊ အနုညာတေ-ယုတ်ညံ့သဖြင့် မသိအပ်ကုန်သော၊ အနဝညာတေ-
 အထူးသဖြင့် ယုတ်ညံ့သောအားဖြင့် မသိအပ်ကုန်သော၊ စိတ္တိကတေ-
 ဆန်းကျယ်ခြင်းကိုပြုတတ်ကုန်သော၊ ဣတိ အယံ-ဤသည်ကား၊ အတ္ထော-
 အနက်တည်း။

သုဝဏ္ဏေတိ-ကား၊ သုန္ဒရဝဏ္ဏေ-ကောင်းသော အဆင်းရှိကုန်
 သော၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဏေတိ-ကား၊ အသုန္ဒရဝဏ္ဏေ-မကောင်းသော အဆင်းရှိကုန်
 သော၊ သာ ပနာယံ သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏတာ-ထိုသုဝဏ္ဏ၏အဖြစ်၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဏ၏
 အဖြစ်ကို၊ (ဝါ) ထိုကောင်းသောအဆင်းရှိသည်၏အဖြစ်၊ မကောင်းသော
 အဆင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကို၊ ယထာက္ကမံ-အစဉ်အတိုင်း၊ အဒေါသဒေါ-
 သုပနဿယတာယ-ထို အဒေါသ၏ ဥပနိဿယ၏အဖြစ်၊ ဒေါသ၏

ဥပနိဿယ၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊
 “အဒေါသနိဿယနယုတ္တတ္တာ”တိ အာဒိ-“အဒေါသနိဿယနယုတ္တတ္တာ”
 အစရှိသောစကားရပ်ကို၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီး၊ အဒေါသနိဿယတာ စ-
 အဒေါသ၏ ဥပနိဿယ၏ အဖြစ်ကိုလည်း၊ ကမ္မဿ-ကံ၏၊ မေတ္တာဒိဟိ-
 မေတ္တာအစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ပရိဘာဝိတသန္တာနပ္ပဝတ္တိယာ-ပွားစေအပ်သော
 သန္တာန်အပြားရှိ၏ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ-သိအပ်ကုန်၏၊ အဘိရူပေ
 ဝိရူပေတိ ဣဒံ ~~စက္ခု~~ “အဘိရူပေ ဝိရူပေ”ဟူသော ဤစကားရပ်ကို၊
 သဏ္ဌာနဝသေန-ပုံသဏ္ဌာန်၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်၏၊ ဟိ ယုတ္တံ-
 သင့်စွာ၊ သဏ္ဌာနဝစနောပိ-“သဏ္ဌာန”သဒ္ဒါသည်လည်း၊ “မဟန္တံ ဟတ္ထိဝဏ္ဏံ
 အဘိနိမ္မိနိတွာ”တိ အာဒိသု ဝိယ-“မဟန္တံ ။ ပ ။ အဘိနိမ္မိနိတွာ”အစရှိ
 သော ပါဠိရပ်တို့၌ကဲ့သို့၊ ဝဏ္ဏ-သဒ္ဒေါ-ဝဏ္ဏ-သဒ္ဒါသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊
 ပဌမံ-ရှေးဦးစွာ၊ ဝုတ္တော-ဆိုအပ်သော၊ အတ္ထော ပန-အနက်ကိုကား၊
 ဝဏ္ဏဝသေနော-ဝဏ္ဏ-သဒ္ဒါ၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝုတ္တော-ဆိုအပ်၏၊
 သုန္ဒရံ-ကောင်းသော၊ ဂတိ-အလားသို့၊ (ဝါ) လားရောက်ရာသို့၊ ဂတာ-
 လားရောက်သည်တည်း၊ သုဂတိ-ကောင်းသော လားရောက်ရာဂတိသို့
 လားရောက်သည်၊ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ “သုဂတိဂတေ”တိ-“သု-
 ဂတိဂတေ”ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီး၊ သုဂတိ-ကောင်းသောလားရောက်ရာ
 ဂတိသို့၊ ဥပပန္န-ကပ်ရောက်သည်တို့ကို၊ ဣတိ အယံ-ဤသည်ကား၊
 အတ္ထော-အနက်တည်း၊ သတ္တာ-သတ္တဝါတို့သည်၊ အလောဘဇ္ဈာသယာ-
 အလောဘဟူသော အဇ္ဈာသယရှိကုန်၏၊ ဝဒညူ-သိတတ်ကုန်၏၊ ဝိဂတ-
 မစ္ဆေရာ-ကင်းသော ဝန်တို့ခြင်းရှိကုန်၏၊ *အလောဘူပနဿယေန-အ-
 လောဘ၏ ဥပနိဿယဖြစ်သော၊ ကမ္မနာ-ကံကြောင့်၊ သုဂတာ-သုဂတိ-
 ဘဝသည်၊ (ဝါ) သုဂတိဘဝ၌၊ သမိဒ္ဓါ-များသောဥစ္စာရှိကုန်သည်၊ (ဝါ)
 ပြည့်စုံကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏၊ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့် “အလော-
 ဘနိဿယနယုတ္တတ္တာ ဝါ အဗေ မဟဒ္ဓနေ”တိ-“အလောဘနိဿယ-
 ယုတ္တတ္တာ ဝါ အဗေ မဟဒ္ဓနေ”ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီး၊ ဒုက္ခံ-ဆင်းရဲ
 သော၊ ဂတိ-အလားသို့၊ (ဝါ) လားရောက်ရာသို့၊ ဂတာ-လားရောက်ကုန်
 သည်တည်း၊ ဒုဂ္ဂတာ-ဆင်းရဲသောဂတိသို့လားရောက်ကုန်သည်၊ ဣတိ

တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ “ဒုဂ္ဂတိဂတေ”တိ=“ဒုဂ္ဂတိဂတေ”ဟူ၍၊ အာဟာ=မိန့်ဆိုပြီ၊ သတ္တာ=သတ္တဝါတို့သည်၊ လောဘဇ္ဈာသယာ=လောဘဟူသော အဇ္ဈာသယရှိကုန်၏၊ လုဒ္ဓါ=တပ်မက်ကုန်၏၊ မစ္ဆရိနော=နှမြောတွန့်တို ဝန်တိုခြင်းရှိကုန်၏၊ လောဘူပနိဿယေန=လောဘ၏ ဥပနိဿယဖြစ် သော၊ ကမ္မုနာ=ကံကြောင့်၊ ဒုဂ္ဂတာ=ဆင်းရဲသောဂတိသို့ လားရောက်ရ ကုန်သည်၊ ဒုရူပါ=မကောင်းသော အဆင်းရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ=ဖြစ်ကုန် ၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ကြောင့်၊ “အလောဘနိဿယန္တုတ္တတ္တာ ဝါ ဒလိဒ္ဓေ အပ္ပန္နပါနေ”တိ=“အလောဘ ။ ပ ။ အပ္ပပါနေ”ဟူ၍၊ အာဟာ=မိန့် ဆိုပြီ၊ ဥပစိတန္တိ=ကား၊ ဖလာဝဟဘာဝေန=အကျိုးကို ရွက်ဆောင်သော အားဖြင့်၊ ကတံ=ပြုအပ်၏၊ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွ၊ ယထာ ယေန အာကာရေန= အကြင်သို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ကတံ=ပြုအပ်သော၊ ကမ္ပံ=ကံသည်၊ ဖလဒါနသမတ္ထံ=အကျိုးကို ပေးခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ တထာ တေန အာကာရေန=ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ကတံ= ပြုခြင်းသည်၊ ဥပစိတံ=“ဥပစိတ”မည်၏၊ စဝမာနေတိ အာဒိဟိ ဒိဗ္ဗ- စက္ခုကိစ္စံ ဝုတ္တန္တိ=ကား၊ ဝိသယမုခေန=ဝိသယကို အဦးပဓာနပြုသဖြင့်၊ (ဝါ) မြင်ခြင်း၏အကြောင်းဖြင့်၊ ဝိသယိဗျာပါရံ=ဝိသယိဗျာပါရကို၊ (ဝါ) မြင်အပ်ရာအာရုံကို အားထုတ်ခြင်းကို၊ အာဟာ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ပုရိမေနာတိ= ကား၊ “ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ”တိ အာဒိနိ=“ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ” အစရှိကုန်သော၊ ပဒါနိ=ပုဒ်တို့ကို၊ သန္တာယ=ရည်ရွယ်၍၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ အာဒိဟိတိ ဧတ္ထ=အာဒိဟိ-ဟူသော ဤပုဒ်၌၊ စ-သဒ္ဓေါ=စ-သဒ္ဓါသည်၊ လုတ္တနိဒ္ဓိ- ဌော=ကြေသောအနက်ကို ညွှန်ပြ၏၊ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ “ဒိဗ္ဗေန ။ ပ ။ ပဿာမိ”တိ=“ဒိဗ္ဗေန ။ ပ ။ ပဿာမိ”ဟူသော၊ ဣမေဟိ ပဒေဟိ စ= ဤပုဒ်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ “စဝမာနေ”တိ အာဒိဟိ=“စဝမာနေ”အစရှိ ကုန်သော၊ ဣမေဟိ ပဒေဟိ စ=ဤပုဒ်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုကိစ္စံ= ဒိဗ္ဗစက္ခုကိစ္စကို၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊ အတ္ထော= အနက်တည်း၊ ဣမိနာ ပန ပဒေနာတိ=ကား၊ “ယထာကမ္မူပဂေ သတ္တေ ပဇာနာမိ”တိ ဣမိနာ ဝါကျေန=“ယထာကမ္မူပဂေ သတ္တေ ပဇာနာမိ” ဟူသော ဤဝါကျနှင့်၊ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွ၊ ဣမိနာ ဝါကျေန=ဤဝါကျဖြင့်၊

အတ္ထော-အနက်ကို၊ ပဇ္ဇတိ ဉာယတိ-သိအပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊
ပဒံ-ပုဒ်အပေါင်းသည်၊ ဝါကျ-"ဝါကျ"မည်၏။

မဟန္တံ ဒုက္ခာမနုဘဝမာနေတိ ဧတ္ထ-ဤ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏေန-
ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်ဖြင့်၊ ရူပံ-ရူပါရုံကို၊ ဒိသ္မာ-တွေ့မြင်၍၊ တေသံ-ထိုသတ္တဝါတို့
အား၊ ဒုက္ခာနုဘဝနံ-ဆင်းရဲဒုက္ခကို ခံစားခြင်းကို၊ ကာမာဝစရစ်တွေ့နေဝ-
ကာမာဝစရစ်တံဖြင့်သာလျှင်၊ ပဇာနာတိ-သိ၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗ-
သိအပ်၏၊ သောတိ-ကား၊ နေရယိကသတ္တေ-ငရဲသူ၊ ငရဲသား သတ္တဝါ
တို့ကို၊ ပစ္စက္ခတော-မျက်မှောက်အားဖြင့်၊ ဒိသ္မာ-တွေ့မြင်၍၊ ဌိတော-
တည်သော၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏလာဘီ-ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ကိုရသောပုဂ္ဂိုလ်
သည်၊ ဧဝံ မနသိ ကရောတိတိ-ကား၊ တေသံ-နေရယိကာနံ-ထိုငရဲသူ၊
ငရဲသား သတ္တဝါတို့၏၊ နိရယသံဝတ္တနိကဿ-ငရဲဘုံ၌ ဖြစ်လတ်သော၊
ကမ္မဿ-ကံကို၊ ဉာတုကာမတာဝသေန-သိခြင်းငှာအလိုရှိသည်၏အစွမ်း
အားဖြင့်၊ ပါဒကဇ္ဈာနံ-ပါဒကဇ္ဈာန်ကို၊ သမာပဋိတွာ-ဝင်စား၍၊ ဝုဋ္ဌာယ-
ပါဒကဇ္ဈာန်မှထ၍၊ ပရိကမ္မဝသေန-ပရိကံ၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ မနသိ
ကရောတိ-နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်၏၊ ကိ နု ခေါတိ အာဒိ-"ကိ နု ခေါ"အစ
ရှိသောစကားရပ်သည်၊ မနသိကာရဝိဓိဒဿနံ-နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်သော
အစီအရင်ကို ပြခြင်းတည်း၊ ဧဝံ ပန-ဤသို့၊ ပရိကမ္မံ-ပရိကံကို၊ ကတွာ-
ပြု၍၊ ပါဒကဇ္ဈာနံ-ပါဒကဇ္ဈာန်ကို၊ သမာပဋိတွာ-ဝင်စား၍၊ ဝုဋ္ဌိတဿ-
ထသောပုဂ္ဂိုလ်အား၊ တံ ကမ္မံ-ထိုကံကို၊ အဘိရမ္မဏံ-အာရုံကို၊ ကတွာ-ပြု၍၊
အာဝဇ္ဇနံ-အာဝဇ္ဇန်းသည်၊ (ဝါ) ဆင်ခြင်ခြင်းသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဖြစ်၏၊ တသ္မိ-
ထိုအာဝဇ္ဇန်းသည်၊ နိရုဒ္ဓေ-ချုပ်သည်ရှိသော်၊ စတ္တာရိ ဝါ-လေးကြိမ်လည်း
ကောင်း၊ ပဉ္စ ဝါ-ငါးကြိမ်လည်းကောင်း၊ ဇေနာနိ-ဇောတို့သည်၊ ဇေန္တိ-
စောကုန်၏၊ ယေသံ ဇေနာနံ-အကြင်ဇောတို့၏၊ ပုရိမာနိ-ရှေး၌ဖြစ်ကုန်
သော၊ ပရိကဗ္ဗာပစာရနုလောမဂေါတြဘုနာမကာနိ-"ပရိကံ၊ ဥပစာ၊
အနုလုံ၊ ဂေါတြဘူ" အမည်ရှိကုန်သော၊ ကာမာဝစရဇေနာနိ-ကာမာဝစရ
ဇောတို့သည်၊ တိဏိ ဝါ-သုံးကြိမ်လည်းကောင်း၊ စတ္တာရိ ဝါ-လေးကြိမ်

လည်းကောင်း၊ ဇေတိ-စောကုန်၏၊ အပ္ပနာစိတ္တံ-အပ္ပနာစိတ်ဖြစ်သော၊
 ရူပါဝစရံ-ရူပါဝစရဖြစ်သော၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနိကံ-စတုတ္ထဇ္ဈာန်သည်၊ စတုတ္ထံ
 ဝါ-လေးကြိမ်မြောက်လည်းကောင်း၊ ပဉ္စမံ ဝါ-ငါးကြိမ်မြောက်လည်း
 ကောင်း၊ ဇေတိ-စော၏၊ တတ္ထ-ထိုစွာနှင့်၊ တေန အပ္ပနာစိတ္တေန-ထို
 အပ္ပနာစိတ်နှင့်၊ သဒ္ဓိ-အတူတကွ၊ ယံ ဉာဏံ-အကြင်ဉာဏ်သည်၊ ဥပ္ပန္နံ-
 ဖြစ်၏၊ တံ ဉာဏံ-ထိုဉာဏ်သည်၊ ယထာကမ္မူပဂဉာဏံ-“ယထာကမ္မူပဂ-
 ဉာဏ်”မည်၏၊ ဣတိ-ဤသို့ ဝေဒိတဗ္ဗံ-သိအပ်၏၊ “ဝိသု ပရိကမ္ပံ နတ္ထိ”
 တိ ဣဒံ ဝစနံ-“ဝိသု ပရိကမ္ပံ နတ္ထိ” ဟူသော ဤစကားရပ်သည်၊
 ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏေန-ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်နှင့်၊ ဝိနာ-ကင်း၍၊ ယထာကမ္မူပဂ-
 ဉာဏဿ-ယထာကမ္မူပဂဉာဏ်အား၊ ဝိသု-အသီးအခြား၊ ပရိကမ္ပံ-ပရိ-
 ကံသည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ဣတိ ဣမိနာ အဓိပ္ပါယေန-ဤသို့သောအဓိပ္ပါယ်ဖြင့်၊
 ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်၏၊ ဧဝမ္ပ-ဤသို့လည်း၊ ဧတံ ကာရဏံ-ဤအကြောင်းကို၊
 ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ-အလိုရှိအပ်၏၊ ယထာကမ္မူပဂဉာဏဿ-ယထာကမ္မူပဂဉာဏ်
 ၏၊ မဟဂ္ဂတဘာဝေါယေဝ-မဟဂ္ဂုတ်၏အဖြစ်သည်သာလျှင်၊ အညထာ-
 တပါးတခြားသော အပြားအားဖြင့်၊ န သိယာ-မဖြစ်ရာ၊ ဒေဝါနံ-နတ်တို့ကို၊
 ဒဿနေပိ-တွေ့မြင်ခြင်း၌လည်း၊ ဧသေဝ နယော-ဤနည်းကိုသာလျှင်၊
 ဒဋ္ဌဗ္ဗော-မှတ်ထိုက်၏၊ ဧတ္ထ ဧတသ္မိ ဌာနေ-ဤအရာဌာန၌၊ နေရယိက-
 ဒေဝဂ္ဂဟဏဉ္စ-နေရယိကသဒ္ဓါ၊ ဒေဝဂ္ဂဟဏသဒ္ဓါကိုလည်း၊ နိဒဿန-
 မတ္တံ-ညွှန်ပြခြင်းမျှကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ-မှတ်ထိုက်၏၊ ဟိ ယုတ္တံ-သင့်စွ၊ အာကင်္ခ-
 မာနော-အလိုရှိသော၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုလာဘီ-ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ကို ရသောသူ
 သည်၊ အညဂတိကေသုပိ-တံပါးတခြားသော ဂတိတို့၌လည်း၊ ဧဝံ-ဤ
 အတူ၊ ပဋိပဇ္ဇတိယေဝ-ကျင့်အပ်သည်သာလျှင်တည်း၊ တထာ ဟိ တတော
 ဧဝံ-ထို့ကြောင့်သာလျှင်၊ “အပါယဂ္ဂဟဏေန တိရုတ္တနယောနိ ဒီပေတိ”
 တိ အာဒိ စ-အပါယဂ္ဂဟဏေန တိရုတ္တနယောနိ ဒီပေတိ”ဟူ၍လည်း
 ကောင်း၊ “သုဂတိဂ္ဂဟဏေန မနုဿဂတိပိ သင်္ဂယုတိ”တိ စ-“သုဂတိဂ္ဂ-
 ဟဏေန မနုဿဂတိပိ သင်္ဂယုတိ”ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဝက္ခတိ-ဆိုလတံ၊
 ဧတဿ-ထိုယထာကမ္မူပဂဉာဏ်အား၊ နိရယသံဝတ္တနိယကမ္ပံ-ငရဲပြည်၌
 ဖြစ်လတံသောကံဟူသော၊ တံ အာရမ္မဏံ-ထိုအာရုံသည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊

ဣတိ ဟသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ တံကမ္မာရမ္မဏံ=“တံကမ္မာရမ္မဏ”မည်၏၊
 (တံ=ထိုယထာကမ္မပုဂ္ဂဉာဏ်သည်၊ ကမ္မာရမ္မဏံ=ကမ္မာရမ္မဏမည်၏၊ (ဝါ)
 ကံလျှင်အာရုံရှိသည်မည်၏။) ဖာရုသကဝနာဒိသုတိ ဧတ္ထ=“ဖာရုသက-
 ဝနာဒိသု”ဟူသောပါဠိရပ်၌၊ အာဒိ-သဒ္ဓေန=အာဒိ-သဒ္ဓါဖြင့်၊ စိတ္တလ-
 တာဝနာဒိနံ=စိတ္တလတာဝနအစရှိသည်တို့ကို၊ သင်္ဂဟော=သိမ်းယူအပ်၏။

ယထာ စိမဿာတိ=ကာ၊ ဣမဿ ယထာကမ္မပုဂ္ဂဉာဏဿ=
 ဤယထာကမ္မပုဂ္ဂဉာဏ်၏၊ ပရိကမ္ပံ=ပရိကံသည်၊ ဝိသု=အသီးအခြား၊
 နတ္ထိ ယထာ=မရှိသကဲ့သို့၊ ဧဝံ တထာ=ထိုအတူ၊ အနာဂတံသညာဏဿပိ=
 အနာဂတံသညာဏ်အားလည်း၊ ဝိသု=အသီးအခြား၊ ပရိကမ္မာဘာဝဉ္စ=
 ပရိကံမရှိသောအဖြစ်ကိုလည်း၊ နိဒဿေတိ=ညွှန်ပြ၏၊ တတ္ထ တသ္မိ ဝစနေ=
 ထိုစကားရပ်၌၊ ကာရဏံ=အကြောင်းကို၊ “ဒိဗ္ဗစက္ခုပါဒကာနေဝ ဟိ
 ဣမာနိ” တိ=ဟူ၍၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ တတြ တသ္မိ ပါဌေ=“ဒိဗ္ဗစက္ခု-
 ပါဒကာနေဝ ဟိ ဣမာနိ”ဟူသော ထိုပါဠိရပ်၌၊ အယံ=ဤဆိုအပ်
 လတုံသည်ကား၊ အဓိပ္ပါယော=အဓိပ္ပါယ်တည်း၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုလာဘီ=ဒိဗ္ဗစက္ခု
 အဘိညာဉ်ကို ရသောသူသည်၊ နိရယာဒိဘိမုခံ=ငရဲအစရှိသည်ကိုရှေးရှု
 အာလောကံ=အရောင်အလင်းကို၊ ဝမေတွာ=တိုးပွားစေ၍၊ နေရယိကာ-
 ဒိကေ=ငရဲသူ၊ ငရဲသား အစရှိကုန်သော၊ သတ္တေ=သတ္တဝါတို့ကို၊ ဒိသ္မာ-
 တွေ့မြင်၍၊ တေဟိ=ထိုငရဲသူ၊ ငရဲသား သတ္တဝါတို့သည်၊ ပုဗ္ဗေ=ရှေးဘဝ၌၊
 အာယူဟိတံ=အသက်၏ အစီးအပွားဖြစ်သော၊ နိရယသံဝတ္တနိယာဒိကံ=
 ငရဲ၌ ဖြစ်စေတတ်သည်အစရှိသော၊ ကမ္ပံ=အကုသိုလ်ကံကို၊ သမာဒါနေန
 စ=ဆောက်တည်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ တဇ္ဇေန စ=သင့်လျော်လျောက်
 ပတ်သော၊ မနသိကာရေန စ=နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊
 ပရိက္ခတေ=ခြံရံအပ်သော၊ စိတ္တေ=စိတ်သည်၊ ယာထာဝတော=အဟုတ်
 အမှန်အားဖြင့်၊ ဇာနာတိ ယထာ=သိသကဲ့သို့၊ ဧဝံ တထာ=ထိုအတူ၊ ယဿ
 ယဿ သတ္တဿ=အကြင်အကြင်သတ္တဝါ၏၊ သမနန္တရံ=အခြားမဲ့၌၊ အနာ-
 ဂတံ=မလာသော၊ အတ္တဘာဝံ=ခန္ဓာကိုယ်အတ္တဘောကို၊ ဉာတုကာမော=

သိလိုသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ တံ တံ=ထိုထိုပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါကို၊ ဩဒိဿ=ရည်စူး
၍၊ အာလောကံ=အရောင်အလင်းကို၊ ဝဗေတွာ=တိုးပွားစေ၍၊ ဇာနာတိ=
သိ၏၊ တေန တေန=ထိုထိုသို့သော သဘောရှိသော၊ ယထာကမ္မပဂ-
ဉာဏေန=ယထာကမ္မပဂဉာဏ်ဖြင့်၊ အတိတေ ဝါ=အတိတ်၌သော်လည်း
ကောင်း၊ ဧတရဟိ ဝါ=ဤယူအခါ၌လည်းကောင်း၊ အာယူဟိတံ=အသက်
၏ အစီးအပွားဖြစ်သော၊ တဿ=ထိုငဲ့စသောအဖြစ်သို့၊ နိဗ္ဗတ္တကံ=ဖြစ်
စေတတ်သော၊ ကမ္မံ=အကုသိုလ်ကံကို၊ ဒိသ္မာ=တွေ့မြင်၍၊ တေန တေန=
ထိုထိုသို့သော သဘောရှိသော၊ အနာဂတံသဉာဏေန=အနာဂတံသဉာဏ်
ဖြင့်၊ နိဗ္ဗတ္တေတဗ္ဗံ=ဖြစ်စေအပ်သော၊ အနာဂတံ=အနာဂတ်ဖြစ်သော၊
အတ္တဘာဝံ=ခန္ဓာကိုယ် အတ္တဘောကို၊ ဉာတုကာမော=သိလိုသောပုဂ္ဂိုလ်
သည်၊ တာဒိသေန=ထိုသို့သဘောရှိသော၊ သမာဒါနေ စ=ဆောက်တည်
ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ တဇ္ဇေန=သင့်လျော်လျောက်ပတ်သော၊ မနသိ-
ကာရေန စ=နှလုံးသွင်းခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပရိက္ခတေ=ခြံရံအပ်သော၊
စိတ္တေ=စိတ်သည်၊ ယာထာဝတော=အဟုတ်အမှန်အားဖြင့်၊ ဇာနာတိ=
သိ၏၊ တတော=ထိုငဲ့သို့၊ ငဲ့ရဲသားသတ္တဝါတို့မှ၊ ပရေသုပိ=တပါးတခြား
ကုန်သော၊ အတ္တဘာဝေသုပိ=ခန္ဓာကိုယ် အတ္တဘောတို့၌လည်း၊ ဧသ
ဧသော နယော=ဤနည်းကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော=မှတ်ထိုက်၏၊ ဧတံ ဉာဏံ=ဤ
ဉာဏ်သည်၊ အနာဂတံသဉာဏံ နာမ=“အနာဂတံသဉာဏ်”မည်၏၊ ဧတံ
ဒွယံ=“ယထာကမ္မပဂဉာဏ်၊ အနာဂတံသဉာဏ်”ဟူသော ဤနှစ်ပါး
အပေါင်းသည်၊ ဒိဗ္ဗစက္ခဉာဏေ=ဒိဗ္ဗစက္ခဉာဏ်သည်၊ သတိ ဧဝ=ရှိသော်
သာလျှင်၊ သိဇ္ဈတိ=ပြီးစီး၏၊ ဒိဗ္ဗစက္ခဉာဏေ=ဒိဗ္ဗစက္ခဉာဏ်သည်၊ အသ-
တိ=မရှိလတ်သော်၊ န သိဇ္ဈတိ=မပြီးစီး၊ တေန=ထို့ကြောင့်၊ “ဣမာနိ
ဒိဗ္ဗစက္ခနာ သဟေဝ ဣဇ္ဈန္တိ”တိ=“ဣမာနိ ဒိဗ္ဗစက္ခနာ သဟေဝ
ဣဇ္ဈန္တိ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏။

ကာယေန ဒုစ္စရိတံ ကာယတော ဥပ္ပန္နံ ဒုစ္စရိတန္တိ=ကာ၊
ကိလေသပူတိကတ္တာ=ကိလေသာတို့ဖြင့် ပုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊

ကာယေန=ခန္ဓာကိုယ်ဖြင့်၊ ဒုဋ္ဌာ=မကောင်းသော၊ စရိတ်=ကျင့်ခြင်းသည်၊
 ကာယဒုစ္စရိတ်="ကာယဒုစ္စရိတ်"မည်၏၊ ဝါ=တနည်းကား၊ ကာယတော=
 ခန္ဓာကိုယ်မှ၊ ဥပ္ပန္န=ဖြစ်သော၊ ဒုဋ္ဌာ=မကောင်းသော၊ စရိတ်=ကျင့်ခြင်းသည်၊
 ကာယဒုစ္စရိတ်="ကာယဒုစ္စရိတ်"မည်၏၊ ဣတိ ဧဝံ=ဤသို့၊ ယထာက္ကမံ=
 အစဉ်အတိုင်း၊ ယောဇေတဗ္ဗံ=ယှဉ်စေအပ်၏၊ စ=ဆက်၍ဆိုဦးအံ့၊ ဧတ္ထ=
 "ကာယဒုစ္စရိတ်"ဟူသော ဤပါဠိရပ်၌၊ စောပနကာယော=လှုပ်ရှားသော
 ခန္ဓာကိုယ်ကို၊ ကာယောတိ="ကာယ"ဟူ၍၊ အဓိပ္ပေတော=အလိုရှိအပ်၏၊
 ကာယဝိညတ္တိဝသေန=ကာယဝိညတ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ပဝတ္တံ=ဖြစ်သော၊
 အကုသလံ=အကုသိုလ်ဖြစ်သော၊ ကာယကမ္မံ=ကာယကံသည်၊ ကာယဒုစ္စ-
 ရိတ်="ကာယဒုစ္စရိတ်"မည်၏၊ ယသ္မိ သန္တာနေ=အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌၊
 ကတုပစိတ်=ပြုအပ်သော ဆည်းပူးခြင်းရှိသော၊ ကမ္မံ=ကံသည်၊ အဿ=
 ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား၊ အာဟာရုပစ္စေဒေ=အစာအာဟာရ၏ ပြတ်စဲခြင်းသည်၊
 အသတိ=မရှိလတ်သော်၊ ဝိပါကာရဟသဘာဝဿ=အကျိုးပေးခြင်းငှာ
 ထိုက်သောအဖြစ်၏၊ အဝိဂစ္ဆနတော=အလွန်ရောက်သောကြောင့်၊ သော=
 ထိုသူကို၊ တေန=ထိုဒုစ္စရိတ်နှင့်၊ သဟိတောယေဝတိ=အတူကတူဖြစ်သော
 သူဟူ၍၊ ဝတ္တဗော=ဆိုအပ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ "သမန္နာ-
 ဂတာတိ သမဂီဘူတာ"တိ="သမန္နာဂတာတိ သမဂီဘူတာ"ဟူ၍၊
 အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ အနတ္ထကာမာ ဟုတွာတိ=ကား၊ ဧတေန=ထိုသူသည်၊
 ပုတ္တာနံ=သား၊ သွီးတို့အား၊ မာတာပိတရော ဝိယ=အမိ၊ အဖတို့ကဲ့သို့လည်း
 ကောင်း၊ နိဿိတကာနံ=တပည့်တို့၏၊ အာစရိယုပဇ္ဈာယာ ဝိယ စ=ဆရာ
 ဥပဇ္ဈာယ်တို့ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ အတ္ထကာမာ=အကျိုးစီးပွားကို အလိုရှိ
 ကုန်သည်၊ ဟုတွာ=ဖြစ်ကုန်၍၊ ဂရဟကာ=ကဲ့ရဲ့ကုန်သည်၊ ဥပဝါဒကာ=
 စွပ်စွဲကုန်သည်၊ န ဟောန္တိ=မဖြစ်ကုန်၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဒဿေတိ=ပြ၏၊
 ဂုဏပရိဝံသနေနာတိ=ကား၊ ဝိဇ္ဇမာနာနံ=ထင်ရှားရှိကုန်သော၊ ဂုဏာနံ=
 ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို၊ ဝိဒ္ဓသနေန=ဖျက်ဆီးသဖြင့်၊ ဝိနာသနေန=ဖျက်ဆီးသဖြင့်
 ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊ အတ္ထော=အနက်တည်း၊ အန္တိမဝတ္ထုနာပိ=
 အဆုံးဖြစ်သော ပါရာဇိကဝတ္ထုဖြင့်လည်း၊ ဥပဝါဒေါ=စွပ်စွဲခြင်းသည်၊
 ဂုဏပရိဝံသနမေဝ=ဂုဏ်ကိုဖျက်ဆီးခြင်းသာလျှင်၊ ဟောတိ နနု=ဖြစ်သည်

မဟုတ်လော၊ ဣတိ အယံ-ဤသည်ကား၊ 'စောဒနာ-စောဒနာခြင်းတည်း၊
 ဧတံ ဝစနံ-ဤစကားသည်၊ သစ္စံ-မှန်ကန်လှပေ၏၊ ဧတ္ထ ဧတသ္မိံ ဌာနေ-
 ဤအရာဌာန၌၊ ဂုဏာတိ ပန-ဂုဏ်တို့ဟူသည်ကား၊ ဈာနာဒိဝိသေသော-
 ဈာန်အစရှိသည်တို့ဖြင့်ထူးကုန်သော၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မာ-လူတို့၏ကုလသ-
 ဓမ္မတရားဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်ကုန်သော ဈာန်၊ မဂ်၊ ဖိုလ်တရားတို့ကို၊
 အဝိပေတဘာ-အလိုရှိအပ်ကုန်၏၊ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ သီလပရိခံသ-
 နာ-သီလဖြင့် ဖျက်ဆီးခြင်းကို၊ ဝိသု-စာသီးအခြား၊ ဂဟိတံ-ယူအပ်၏၊
 တေန-ထို့ကြောင့်၊ “နတ္ထိ ဣမေသံ သမဏဓမ္မော”တိ အာဒိ-“နတ္ထိ
 ဣမေသံ သမဏဓမ္မော” အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ၊
 သမဏဓမ္မာတိ-ကား၊ သီလသံယမံ-သီလအပေါင်းကို၊ (ဝါ) သီလကို
 စောင့်ရှောက်ထိမ်းသိမ်းခြင်းကို၊ သန္ဓာယ-ရည်ရွယ်၍၊ ဝဒတိ-ပြောဆို၏၊
 ဇာနံ ဝါတိ-ကား၊ တဿ-ထိုသူအား၊ အရိယဘာဝံ-အရိယာပုဂ္ဂိုလ်၏
 အဖြစ်ကို၊ ဇာနန္တော ဝါ-သိလျက်လည်း၊ ယံ ပုဂ္ဂလံ-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊
 ဥပဝဒတိ-စွပ်စွဲပြောဆို၏၊ အဇာနံ ဝါတိ-ကား၊ အဇာနန္တော ဝါ-မသိမူ၍
 လည်း၊ ဥပဝဒတိ-စွပ်စွဲပြောဆို၏၊ ဧတ္ထ-ဤသို့ စွပ်စွဲကဲ့ရဲ့ပြောဆိုရာ၌၊
 ဇာနနာဇာနနဉ္စ-အရိယာပုဂ္ဂိုလ်၏အဖြစ်ကိုသိခြင်း၊ မသိခြင်းသည်၊ အပ္ပ-
 မာဏံ-လိုရင်းပမာဏမဟုတ်၊ အရိယဘာဝေါ-အရိယာပုဂ္ဂိုလ်၏အဖြစ်
 သည်သာလျှင်၊ ပမာဏံ-လိုရင်းပမာဏတည်း၊ တေန-ထို့ကြောင့်၊ “ဥဘ-
 ယထာပိ အရိယူပဝါဒေါ ဟောတိ”တိ-“ဥဘယထာပိ အရိယူပ-
 ဝါဒေါ ဟောတိ”ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ၊ “အရိယောတိ ပန-“အရိယာ”
 ဟူ၍ကား၊ အဇာနတော-မသိသည်ဖြစ်၍သာလျှင်၊ အဒုဋ္ဌစိတ္တဿေဝ-
 မပြစ်မှားလိုသော စိတ်ရှိ၍သာလျှင်၊ တတ္ထ-ထိုအရိယာပုဂ္ဂိုလ်၌၊ အရိယ-
 ဂုဏဘာဝံ-အရိယာဂုဏ်၏အဖြစ်ကို၊ ပဝေဒေန္တဿ-ပြောကြားသိစေ
 သောသူအား၊ ဂုဏံပရိခံသနံ-ဂုဏ်ကိုဖျက်ဆီးခြင်းသည်၊ န ဟောတိ-
 မဖြစ်၊ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ တဿ-ထိုသူအား၊ အရိယူပဝါဒေါ-
 အရိယူပဝါဒကံသည်၊ (ဝါ) အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို စွပ်စွဲခြင်းသည်၊ နတ္ထိ-
 မရှိ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝဒန္တိ-ပြောဆိုကြကုန်၏၊ ဘာရိယံ ကမ္မန္တိ-ကား၊
 အာနန္တရိယသဒိသတ္တာ-ပဉ္စာနန္တရိယကံနှင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊

ကမ္ပ=မကောင်းမှု အကုသိုလ်ကံသည်၊ ဘာရိယံ=ဝန်လေး၏၊ ပန တထာပိ-
ထိုသို့ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ သတေကိစ္ဆံ=ကုစားခြင်းငှာ တတ်ကောင်း၏၊
အာနန္တရိယံ ဝိယ=ပဉ္စာနန္တရိယကံကဲ့သို့ အတေကိစ္ဆံ=ကုစားခြင်းငှာမတတ်
ကောင်းသည်၊ န ဟောတိ=မဖြစ်။

တဿ စ အာဝိဘာဝတ္ထန္တိ=ကာ၊ ဘာရိယာဒိသဘာဝဿ=
ဝန်လေးခြင်းအစရှိသောအဖြစ်ကို၊ ပကာသနတ္ထံ=ထင်ရှားပြခြင်းအကျိုးရှိ၏၊
တံ ဇီဂုစ္ဆိတိ=ကာ၊ တံ ထေရံ=ထိုမထေရ်ကို၊ ဇီဂုစ္ဆိ=စက်ဆုပ်ရွံရှာပြီ၊ ဝါ-
တနည်းကာ၊ တံ ကိရိယံ=ထိုအမှုအရာကိရိယာကို၊ ဇီဂုစ္ဆိ=စက်ဆုပ်ရွံရှာပြီ၊
အတိစ္ဆာတောတိ=ကာ၊ အတိဝိယ=အလွန်အကဲ၊ ခုဒါဘိဘူတော=ဆာ
လောင်ငတ်မွတ်ခြင်းသည် နှိပ်စက်လေ့စွတကာ၊ မဟလ္လကောတိ=ကာ၊
သမဏာနံ=ရဟန်းတို့အား၊ သာရပ္ပမသာရပ္ပံ=သင့်လျော်လျောက်ပတ်သည်၊
မသင့်မလျော်မလျောက်ပတ်သည်ကို၊ န ဇာနာတိ=မသိ၊ ဝါ=တနည်းကာ၊
လောကသမုဒါစာရမတ္တံ=လောကသမုဒါစာရမျှကို၊ (ဝါ) လောကီလူသား
တို့၏ကျင့်ဝတ်မျှကို၊ န ဇာနာတိ=မသိ၊ ဣတိ ဣမိနာ အဓိပ္ပါယေန=ဤသို့
သော အလိုအားဖြင့်၊ ဝုတ္တတ္တာ=ပြောဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဂုဏ-
ပရိခံသနေန=ဂုဏ်ကိုဖျက်ဆီးခြင်းဖြင့်၊ ဂရဟတိ=ကဲ့ရဲ့၏၊ ဣတိ=ဤသို့၊
ဝေဒိတဗ္ဗံ=သိအပ်၏၊ အမှာကံ လဇ္ဇိတဗ္ဗကံ အကာသိတိ=ကာ၊ “သမ-
ဏေန နာမ=ရဟန်းမည်သည်ကား၊ ဧဝံ=ဤသို့၊ ကတံ=ပြုအပ်၏”၊ ဣတိ-
ဤသို့၊ ဝုတ္တေ=ပြောဆိုအပ်သည်ရှိသော်၊ ယံ=ငါတို့သည်၊ သိသံ=ဦးခေါင်း
ကို၊ ဥက္ခိပိတုံ=မြှောက်ချီခြင်းငှာ၊ (သိသံ ဥက္ခိပိတုံ=ဦးခေါင်းမော့ခြင်းငှာ)၊
န သက္ကောမ=မစွမ်းနိုင်ကုန်၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊ အဓိပ္ပါယော-
အဓိပ္ပါယ်တည်း၊ ထေရော=မထေရ်သည်၊ ဇာနန္တောဝ=သိလျက်သာလျှင်၊
“အတ္ထိ တေ အာဝုသော ဣမသ္မိ သာသနေ ပတိဌာ”တိ=“အတ္ထိ
။ ပ ။ ပတိဌ”ဟူ၍၊ ပုစ္ဆိ=မေးပြီ၊ ဣတရောပိ=တပါးတခြားသော ပုဂ္ဂို-
လ်သည်လည်း၊ သစ္စာဘိသမယော=သစ္စာလေးပါးကိုထိုးထွင်း၍သိသည်
ဖြစ်၍၊ သာသနေ=သာသနာတော်၌၊ ပတိဌာ=အားထားမှီခိုထောက်တည်

ရာသည်၊ အတ္တိ-ရုံ၏၊ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ “သောတာပနော အဟ”န္တိ-“သောတာပနော အဟံ”ဟူ၍၊ အာဟ-ပြောဆိုပြီ၊ ထေရော-မထေရ်သည်၊ တံ-ထိုပဉ္စင်းငယ်ကို၊ ကရုဏာယမာနော-သနားသည်ဖြစ်၍၊ “ဒိဏာသဝေါ တယာ ဥပဝဒိတော”တိ-“ဒိဏာသဝေါ တယာ ဥပဝဒိတော”ဟူ၍၊ အတ္တာနံ-မိမိကိုယ်ကို၊ အာဝိ-ထင်ရှားစွာ၊ အကာသိ-ပြုပြီ၊ တေနဿ ပါကတိကံ အဟောသိတိ-ကာ၊ တေန-ထိုသို့မိမိ၏ ရဟန္တာ၏အဖြစ်ကို ထင်ရှားစွာ ပြသဖြင့်၊ အဿ-ထိုပဉ္စင်းငယ်အား၊ တံ ကမ္မံ-ထိုအရိယူပဝါဒကံသည်၊ (ဝါ) ထိုအရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပြစ်မှားသောကံသည်၊ မဂ္ဂါဝရဏံ-မဂ်ကိုပိတ်ပင်တားဆီးခြင်းသည်၊ န ဟောတိ-မဖြစ်၊ ဣတိ အယံ-ဤသည်ကား၊ အဓိပ္ပာယ်တည်း၊ ပုဗ္ဗေဝ ပန-ရှေ့သွားလျှင်၊ သောတာပနတ္ထာ-သောတာပန် အရိယာပုဂ္ဂိုလ်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အပါယဂါမိနံ-အပါယ်ဘုံသို့လားရောက်ခြင်း၏အကြောင်းတို့ကို၊ သုပ္ပဟိနဘာဝတော-ကောင်းစွာပယ်သတ်အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အဿ-ထိုပဉ္စင်းငယ်အား၊ သဂ္ဂါဝရဏံ-သုဂတိဘုံသို့ လားရောက်ခြင်းကို ပယ်သတ်ခြင်းကို၊ ဣတု-ပြုခြင်းငှာ၊ တံ ကမ္မံ-ထိုအရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပြစ်မှားသောကံသည်၊ (ဝါ) ထိုအရိယူပဝါဒကံသည်၊ အသမတ္ထ-မေဝ-မစွမ်းနိုင်သည်သာလျှင်တည်း၊ အတ္တနာ ဝုဗ္ဗတရော ဟောတိတိ ဧတ္ထ-“အတ္တနာ ဝုဗ္ဗတရော ဟောတိ”ဟူသောဤပါဠိရပ်၌၊ “ဥက္ကဋ္ဌိကံ နိဿိဒိတ္တာ ခမာပေတဗ္ဗော”တိ-“ဥက္ကဋ္ဌိကံ နိဿိဒိတ္တာ ခမာပေတဗ္ဗော”ဟူ၍၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ-ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်၏၊ သောတာပနော-သကဒါဂါမိနော-သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်၊ သကဒါဂါမိပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဒေါသ-နပိ-အမျက်ဒေါသဖြင့်လည်း၊ နက္ခမန္တိ-သည်းမခံကြကုန်၊ သေသအရိယာဝါ-သောတာပန်၊ သကဒါဂါမိတို့မှ ကြွင်းကျန်ကုန်သော အနာဂါမိ၊ ရဟန္တာအရိယာတို့သည်ကား၊ တဿ-ထိုသူ၏၊ အတ္ထကာမာ-အကျိုးစီးပွားကို အလိုရှိကြကုန်သည်၊ ဟုတွာ-ဖြစ်ကုန်၍၊ အာယတိ-နောင် အခါ၌၊ သံဝရဏတ္ထာယ-စောင့်ရှောက်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ န ခမာပေယျံ-အမျက်ဒေါသ မထွက်ကြကုန်၊ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ “သစေ သော နက္ခမတိ”တိ-“သစေ သော နက္ခမတိ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်၏၊ အတ္တနာ ဝုဗ္ဗတရော

ဟောတိ၊ ဌိတကေနေဝါတိ ဧတ္ထာပိ-“အတ္တနာ ။ ပ ။ ဌိတကေနေဝ”
ဟူသောဤပါဠိရပ်၌လည်း၊ “ဥက္ကဋ္ဌိကံ နိသီဒိတွာ”တိ-“ဥက္ကဋ္ဌိကံ နိသီ-
ဒိတွာ”ဟူ၍၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ-ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်၏၊ ဧဝံ ဟိ-ဤသို့
လျှင်၊ တတ္ထ တသ္မိံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ-ထိုဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်၏။

ဒိသာပက္ကန္တော-အရပ်တပါးသို့ ဖဲသွားသည်၊ သစေ ဟောတိ-
အကယ်၍ဖြစ်အံ့၊ သယံ-မိမိကိုယ်တိုင်၊ ဂန္ဓာ ဝါ-သွား၍လည်း၊ ခမာပေ-
တဗ္ဗော-သည်းခံစေအပ်၏၊ (ဝါ) တောင်းပန်ကန်တော့အပ်၏၊ ဝါ-တနည်း
ကား၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကေ-ဥပဇ္ဈာယ်ယူ အတူနေတပည့်တို့ကို၊ ပေသေတွာ
ဝါ-စေလွှတ်၍လည်း၊ ခမာပေတဗ္ဗော-၏၊ (ဝါ) ၏၊ သစေ-အကယ်၍၊
ဂန္ဓံ-မိမိကိုယ်တိုင်သွားခြင်းငှာ၊ သက္ကာ-တတ်ကောင်းသည်၊ နာပိ ဟောတိ-
မဖြစ်အံ့၊ တသ္မိံ ဝိဟာရေ-ထိုကျောင်း၌၊ ယေ ဘိက္ခု-အကြင်ရဟန်းတို့
သည်၊ ဝသန္တိ-သီတင်းသုံးနေထိုင်ကြကုန်၏၊ တေသံ ဘိက္ခုနံ-ထိုရဟန်း
တို့၏၊ သန္တိကံ-အထံသို့၊ ဂန္ဓာ-သွား၍၊ နဝကတရော-မိမိကသီတင်းငယ်
သည်၊ (ဝါ) မိမိကဝါငယ်သည်၊ သစေ ဟောတိ-အကယ်၍ဖြစ်အံ့၊ ဥက္ကဋ္ဌိ-
ကံ-ဆောင့်ကြောင့်၊ နိသီဒိတွာ-ထိုင်၍၊ “အဟံ ဘန္တေ အသုကံ နာမ
အာယသုန္တံ ဣဒဉ္စ ဣဉ္စ အဝဏံ၊ ခမတု မေ သော အာယသွာ”တိ-“အဟံ
ဘန္တေ ။ ပ ။ သော အာယသွာ”ဟူ၍၊ ဝတွာ-ပြောဆို၍၊ ခမာပေတဗ္ဗံ-
သည်းခံစေအပ်၏၊ ဝုမတရော-မိမိကသီတင်းကြီးသည်၊ (ဝါ) မိမိကဝါကြီး
သည်၊ သစေ ဟောတိ-အကယ်၍ဖြစ်အံ့၊ ဝုမတရေသု-သီတင်းကြီးသော
ရဟန်းတို့၌၊ (ဝါ) သိက္ခာဝါကြီးသောရဟန်းတို့၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ-ဆိုအပ်
ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ပဋိပဋိတွာ-ကျင့်၍၊ “အဟံ ဘန္တေ အသုကံ
နာမ အာယသုန္တံ ဣဒဉ္စိဒဉ္စ အဝဏံ၊ ခမတု မေ သော အာယသွာ”တိ-
“အဟံ ဘန္တေ အသုကံ နာမ ။ ပ ။ သော အာယသွာ”ဟူ၍၊ ဝတွာ-
ပြောဆို၍၊ ခမာပေတဗ္ဗံ-သည်းခံစေအပ်၏၊ သမ္ပုခါ-မျက်မှောက်၌၊
အခမန္တေပိ-သည်းမခံခြင်း၌လည်း၊ ဧတဒေဝ-ဤအစီအရင်ကိုသာလျှင်၊
ကာတဗ္ဗံ-ပြုအပ်၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ တတ္ထ တသ္မိံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ-ထိုဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌၊
ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်၏။

ဣဒံ ပန ပရမိဗျူဟတပိတဒြားလည်း၊ တတ္ထ တသ္မိံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ-
ထိဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌၊ ဝုတ္တံ ဆိုအပ်၏။

“ဧကစာရိကဘိက္ခုတစ်ပါးတည်း လှည့်လည်လေ့ရှိသောရဟန်း-
သည်၊ သစေ ဟောတိအကယ်၍ဖြစ်အံ့၊ အဿ ဘိက္ခုနောဧကစာရိက
ဖြစ်သော ထိုရဟန်း၏၊ ဝသနဌာနံနေထိုင်ရာအရပ်သည်၊ နေဝ ပညာ-
ယတိမထင်ရှားအံ့၊ ဂတဌာနံကြွသွားရာ အရပ်သည်၊ န ပညာယတိ-
မထင်ရှားအံ့၊ ဧကဿတစ်ပါးသော၊ ပဏ္ဍိတဿပညာရှိသော၊ ဘိက္ခု-
နောရဟန်း၏၊ သန္တိကံအထံသို့၊ ဂန္ဓာသွား၍၊ “အဟံ ဘန္တေ အသုကံ
နာမ အာယသုန္တံ ဣဒဗ္ဗိဒဗ္ဗ အဝဏံ၊ တံ မေ အနုဿရတော အနုဿရ-
တော ဝိပ္ပဋိသာရော ဟောတိ၊ ကိံ ကရောမိ”တိ။ “အဟံ ဘန္တေ အသုကံ
နာမ ။ ပ ။ ကိံ ကရောမိ”ဟူ၍၊ ဝတ္ထုဗွဲပြောဆိုလျောက်ထားအပ်၏၊
သော ပဏ္ဍိတဘိက္ခုထိုပညာရှိသောရဟန်းသည်၊ ဝက္ခတိပြောဆိုလတံ့၊
“တုမေသင်တို့သည်၊ မာ စိန္တယိတ္ထတောင်တောင်အိအိ မကြံစည်ကြကုန်
လင့်၊ (ဝါ) မစိုးရိမ်ကြကုန်လင့်၊ ထေရောမထေရ်သည်၊ တုမှာကံသင်တို့
အား၊ ခမတိသည်းခံ၏၊ (တုမှာကံသင်တို့၏၊ အစွယ်အပြစ်ကို၊ ခမတိ-
သည်းခံ၏)၊ စိတ္တံစိတ်ကို၊ ဝုပသမေထငြိမ်းအေးစေကုန်လော့”၊ ဣတိ-
ဤသို့၊ ဝက္ခတိပြောဆိုအံ့၊ တေန ဥပဝါဒကဘိက္ခုပိထိုစွပ်စွပ်ပြောဆို
သော ရဟန်းသည်လည်း၊ အရိယဿအရိယာပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဂတဒိသာဘိ-
မုခေနသွားသော - အရပ်မျက်နှာသို့ ရှေးရှုသဖြင့်၊ အဉ္စလိလက်အုပ်
လက်ပူးကို၊ ပဂ္ဂဟေတွာမြှောက်ချီ၍၊ (အဉ္စလိ ပဂ္ဂဟေတွာလက်အုပ်ချီ
၍)၊ ‘ဧရိယောဧရိယာပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ‘မေတပည့်တော်၏၊ အစွယ်-
အပြစ်ကို၊ ခမတုသည်းခံပါစေသတည်း’၊ ဣတိဤသို့၊ ဝတ္ထုဗွဲပြောဆို
အပ်၏၊ ဣတိဤသို့၊ ခမာပေတဗွဲသည်းခံစေအပ်၏။

ပရိနိဗ္ဗုတမဉ္ဇဌာနန္တိကား၊ ပူဇာကရဏဌာနံပူဇော်ခြင်းကိုပြုရာ
အရပ်ကို၊ သန္ဓာယရည်ရွယ်၍၊ အာဟာပြု၊ ပါကတိကမေဝ ဟောတိတိ-

ကား၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ကတေ-ပြုအပ်သည်ရှိသော်၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊ စိတ္တံ-
စိတ်သည်၊ ပဿိဒတိ-ကြည်လင်၏၊ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ တံ ကမ္မံ-ထို
အရိယူပဝါဒကံသည်၊ (ဝါ) ထိုအရိယာပုဂ္ဂိုလ်ကို စွပ်စွဲကြောင်းကံသည်၊
သဂ္ဂါဝရဏန္ဓ-နတ်ပြည်ကို ပိတ်ပင်တားဆီးတတ်သည်လည်းကောင်း၊
မဂ္ဂါဝရဏန္ဓ-မဂ်ကိုပိတ်ပင်တားဆီးတတ်သည်လည်းကောင်း၊ န ဟောတိ-
မဖြစ်၊ ဣတိ အယံ-ဤသည်ကား၊ အဓိပ္ပါယ်-အဓိပ္ပါယ်တည်း၊ ဣတိ-
ဤသို့၊ ကေစိ-အချို့သောဆရာတို့သည်၊ ဝဒန္တိ-ဆိုကြကုန်၏။

စရိယာပိဋကေ-စရိယာပိဋကတ်၌၊ မာတင်္ဂစရိတသံဝဏ္ဏ-
နာယံ-မာတင်္ဂစရိတ၏ အဖွင့်သံဝဏ္ဏနာ၌-

“ပါရမိတာပရိဘာဝနသမိဒ္ဓါဟိ ။ ပ ။ အယဉ္စိ အရိယူပဝါဒ-
ပါပဿဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယဿ ဓမ္မတာ”တိ-“ပါရမိတာပရိဘာဝနသမိဒ္ဓါဟိ
၁၁ ပ ၁ အယဉ္စိ အရိယူပဝါဒပါပဿ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယဿ ဓမ္မတာ”ဟူ၍၊
အာစရိယဓမ္မပါလတ္ထေရေန-ဆရာဖြစ်သောအရှင်ဓမ္မပါလမထေရ်သည်၊
ဝုတ္တတ္တာ-ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ခမာပိတေ-သည်းခံ
စေအပ်သည်ရှိသော်၊ တံ ကမ္မံ-ထိုအရိယူပဝါဒကံသည်၊ ပယောဂသမ္ပတ္တိ-
ယာ-ကာယပယောဂ၊ ဝစီပယောဂ၏ ပြည့်စုံခြင်းဖြင့်၊ ဝိပါကဿ-အကျိုး
ကို၊ ပဋိဗ္ဗာဟိတတ္တာ-တားမြစ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အဟောသိကမ္မ-
ဘာဝေန-“အဟောသိကံ”၏အဖြစ်ဖြင့်၊ အဝိပါကဓမ္မတံ-အကျိုးမပေး
သောသဘောသို့၊ အာပန္နံ-ရောက်၏၊ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ သဂ္ဂါ-
ဝရဏန္ဓ-နတ်ပြည်ကို ပိတ်ပင်တားဆီးခြင်းသည်လည်း၊ နေဝ ဟောတိ-
မဖြစ်၊ မောက္ခဝရဏန္ဓ-နိဗ္ဗာန်ပိတ်ပင်တားခြင်းသည်လည်း၊ န ဟောတိ-
မဖြစ်၊ ဣတိ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဧတ္ထ-“ပါကတိကမေဝ ဟောတိ”ဟူသော ဤ
ပါဠိရပ်၌၊ အတ္ထော-အနက်ကို၊ ဂဟေဇာဗ္ဗော-ယူအပ်၏။

ဧတေသံ ပုဂ္ဂလာနံ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ ဝိပရိတံ-ဖောက်ပြန်သော၊
ဒဿနံ-အယူသည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ တေ ပုဂ္ဂလာ-

ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဝိပရိတဒဿနာ=“ဝိပရိတဒဿန”တို့မည်ကုန်၏။
 ဝိပရိတဒဿနာ=ဖေါက်ပြန်သောအယူရှိကုန်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့၊ သမာဒါ-
 တဗ္ဗဋ္ဌေန=ဆောက်တည်အပ်သောအနက်ကြောင့်၊ သမာဒါနာနိ=“သမာဒါ-
 နာနိ”တို့မည်ကုန်၏။ ယေသံ ပုဂ္ဂလာနံ=အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ သမာဒါ-
 နာနိ=ဆောက်တည်အပ်ကုန်သော၊ ကမ္မာနိ=ကံတို့သည်၊ သန္တိ=ရှိကုန်၏။
 ဣတိ တသ္မာ=ကြောင့်၊ တေ ပုဂ္ဂလာ=ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ကမ္မသမာဒါနာ=
 “ကမ္မသမာဒါနာ”တို့မည်ကုန်၏။ ကမ္မသမာဒါနာ=ဆောက်တည်အပ်သော
 ကံရှိကုန်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဝသေန=မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၏အစွမ်းဖြင့်၊ ကမ္မသမာ-
 ဒါနာ=ဆောက်တည်အပ်သော ကံတို့တည်း၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ=
 မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဆောက်တည်အပ်သောကံတို့၊ ဝါ=တနည်း
 ကား၊ ဟေတုအတ္ထံ=ဟိတ်အနက်ကို၊ အန္တောဂဓံ=အတွင်း၌ထားသည်ကို၊
 ကတွာ=ပြု၍၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဝသေန=အယူမှားသည်၏အစွမ်းဖြင့်၊ (ဝါ) ကြောင့်၊
 ပရေ=သူတပါးတို့ကို၊ ကမ္မေသု=ကံတို့၌၊ သမာဒါပကာ=ဆောက်တည်စေ
 အပ်ကုန်သည်တည်း၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ=အယူမှားသည်၏အစွမ်း
 ဖြင့် သူတပါးတို့ကို ကံတို့၌ ဆောက်တည်စေအပ်ကုန်သည်၊ တယိမံ တံ
 ဣမံ အတ္ထံ=ထိုအနက်ကို၊ ဒဿေန္တော=ပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ “မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ-
 ဝသေနာ”တိ အာဒိ=“မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဝသေန” အစရှိသော စကားရပ်ကို၊
 အာဟာ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ယေ စ ။ ပ ။ သမာဒပေန္တိ၊ တေပိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာ-
 ဒါနာတိ=“ယေ စ ။ ပ ။ သမာဒပေန္တိ၊ တေပိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ”
 ဟူ၍၊ ယောဇေတဗ္ဗံ=ယှဉ်စေအပ်၏။ သီလသမ္ပန္နောတိ အာဒိ=“သီလ-
 သမ္ပန္နော” အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ ပုရိပက္ခိန္ဒြိယဿ=ရင့်ကျက်သော
 ဣန္ဒြေရှိသော၊ မဂ္ဂသင်္ဂီနော=မဂ်နှင့်ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဝသေန=အစွမ်း
 ကြောင့်၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏။ အဂ္ဂမဂ္ဂဋ္ဌေ ပန=အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော အရဟတ္တ
 မဂ်၌ တည်သောပုဂ္ဂိုလ်ကိုကား၊ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ=ဆိုဘွယ်စကားသည်သာလျှင်၊
 နုတ္တိ=မရှိ၊ အထ ဝါ=တနည်းသော်ကား၊ အဂ္ဂမဂ္ဂပရိယာပနာ=အမြတ်ဆုံး
 ဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ်၌ အကျုံးဝင်ကုန်သော၊ သီလာဒယော ဧဝ=သီလ
 အစရှိသည်တို့ကိုသာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ=သိအပ်ကုန်၏၊ ဟိ သစ္စံ=မှန်၏။
 အဂ္ဂမဂ္ဂဋ္ဌဿ=အမြတ်ဆုံးဖြစ်သောအရဟတ္တမဂ်၌ တည်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။

ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေမုက်မောက်ထင်ထင် ရှုမြင်အပ်သော ပစ္စုပ္ပန် ခန္ဓာကိုယ်
 အတ္တဘောဌိသာလျှင်၊ ဧကံသိကာအညာရာဓနာ-အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရှေ့ရှု
 သောအားဖြင့်၊ ဣတရေသံ-အရဟတ္တမဂ္ဂဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ အနေကံသိ-
 ကာ-အနေကန်အားဖြင့်၊ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏၊ အညန္တိ-ကာ၊ အရဟတ္တ-
 အရဟတ္တဖိုလ်တည်း၊ ဧဝံ သမ္ပဒမိဒန္တိ ဧတ္ထ ပဒေ-“ဧဝံ သမ္ပဒမိဒံ”
 ဟူသောဤပုဒ်၌၊ သမ္ပဒနံ-ပြည့်စုံခြင်း၊ သမ္ပဒါ-ပြည့်စုံခြင်း၊ နိပ္ပတ္တိ-ဖြစ်ခြင်း၊
 ဧဝံ-ဤသို့၊ အဝိရဇ္ဈနကနိပ္ပတ္တိကံ-မချွတ်မယွင်း ပြီးစီးခြင်းရှိသည်၊ ဣတိ
 အယံ-ဤသည်ကား၊ အတ္ထော-အနက်တည်း၊ ယထာ ယေန အာကာ-
 ရေန-အကြင်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ တံ အဝဿဟ္မာဝိ-ထိုမချွတ်
 မလွဲ ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၊ ဧဝံ တထာ-ထိုအတူ၊ ဣဒမ္ပိတိ-“ဣဒမ္ပိ”ဟူ၍၊
 ဝုတ္တံ ဝုတ္တော-ဆိုလိုသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ဟိ-ဥပမာဆောင်ထင်အောင်
 ထင်အောင်ပြဆိုဦးအံ့၊ မဂ္ဂါနန္တရံ-မဂ်၏အခြားမဲ့၌၊ အဝိရဇ္ဈိတွာ-မချွတ်
 မလွဲမူ၍၊ ဖလံ-ဖိုလ်သည်၊ နိဗ္ဗတ္တံ ယထာ-ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ တထာ-ထို
 အတူ၊ ဧတံ-ဤမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကံသည်၊ ဣမဿာပိ ပုဂ္ဂလဿ-ဤပုဂ္ဂိုလ်အား
 လည်း၊ စုတိနန္တရံ-စုတိ၏အခြားမဲ့၌၊ အဝိရဇ္ဈိတွာ-မချွတ်မလွဲမူ၍၊ နိရယေ-
 ငရဲ၌၊ ပဋိသန္ဓိ-ပဋိသန္ဓေသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ဣတိ-ဤသို့သောအနက်
 အဓိပ္ပါယ်ကို၊ ဒဿေတိ-ပြ၏၊ ဟိ ယုတ္တံ-သင့်စွ၊ သကလသ္မိ-အလုံးစုံသော၊
 ဗုဒ္ဓဝစနေ-မြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော်၌၊ ဣမာယ ဥပမာယ-ဤဥပမာ
 ထက်၊ ဂါဠတရံ-အထူးသဖြင့် တင်းကြပ်စွာ၊ ကတွာ-ပြု၍၊ ဝုတ္တဥပမာ-
 ဟောတော်မူအပ်သော ဥပမာသည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ တံ ဝါစံ အပ္ပဟာယာ
 တိ အာဒိသု-“တံ ဝါစံ အပ္ပဟာယံ”အစရှိသောစကားရပ်တို့၌၊ အရိယူ-
 မဝါဒံ-အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စွပ်စွဲကဲ့ရဲ့ခြင်းကို၊ သန္ဓာယ-ရည်ရွယ်၍၊
 “ပုန-နောက်ထပ်တဖန်၊ ဧဝံရူပိ-ဤသို့သဘောရှိသော၊ ဝါစံ-စကားကို၊
 န ဝက္ခာမိ-မပြောဆိုတော့ပြီ”၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝဒန္တော-ပြောဆိုသောသူ
 သည်၊ ဝါစံ-စကားကို၊ ပဇာတိ နာမ-ပယ်စွန့်သည်မည်၏၊ “ပုန-နောက်
 ထပ်တဖန်၊ ဧဝံရူပိ-ဤသို့သဘောရှိသော၊ စိတ္တံ-စိတ်ကို၊ န ဥပ္ပါဒေဿာ-
 မိ-မဖြစ်စေတော့ပြီ”၊ ဣတိ-ဤသို့၊ စိတ္တံ-စိတ်ကို၊ စိန္တေန္တော-ကြံစည်သော
 သူသည်၊ စိတ္တံ-စိတ်ကို၊ ပဇာတိ နာမ-ပယ်စွန့်သည်မည်၏၊ “ပုန-

နောက်ထပ်တဖန်၊ ဒိဋ္ဌိ-မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူကို၊ န ဂဏှိဿာမိ-မယူတော့ပြီ။
 ပဇာနော-ပယ်စွန့်သောသူသည်၊ ဒိဋ္ဌိ-မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူကို၊ ပဇာတိ နာမ-
 “ပယ်စွန့်သည်”မည်၏။ တထာ တေန အာကာရေန-ထိုသို့သော အခြင်း
 အရာအားဖြင့်၊ အကရောန္တော-မပြုသောသူသည်၊ ဒိဋ္ဌိ-မိစ္ဆာအယူကို၊
 နေဝ ပဇာတိ န ပဋိနိဿန္တတိ-မပယ်စွန့်၊ ယထာဘတံ နိက္ခိတ္တော
 ဧဝံ နိရယေတိ-ကား၊ နိရယပါလေဟိ-ငရဲထိန်းတို့သည်၊ အာဟရိတွာ-
 ဆောင်ယူ၍၊ နိရယေ-ငရဲ၌၊ ဌပိတော ယထာ-ထားအပ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ-
 ဤအတူ၊ နိရယေ-ငရဲ၌၊ ဌပိတောယေဝ-ထားအပ်သည်သာလျှင်တည်း၊
 အဿ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား၊ နိရယူပပတ္တိယာ-ငရဲပဋိသန္ဓေဖြစ်ခြင်း၏၊ ကောစိ-
 တစုံတခုသော၊ ဝိဗန္ဓော-ပြတ်စဲခြင်းသည်၊ န ဟောတိ-မဖြစ်၊ တဩ တသ္မိ
 ဝစနေ-ထိုစကားရပ်၌၊ အယံ-ဤဆိုအပ်လတံသည်ကား၊ ယုတ္တိ-အသင့်
 ယုတ္တိတည်း၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ-မိစ္ဆာအယူရှိသောသူသည်၊ တဒါဒါယကဿ-ထိုမိစ္ဆာ
 အယူကို ပေးတတ်သောသူကို၊ အဝိဇ္ဇာနတော-မစွန့်ခြင်းကြောင့်၊ နိရ-
 ယူပဂေါ-ငရဲသို့ ကပ်ရောက်ရခြင်းသည်၊ ဟောတိ သေယျထာပိ-ဖြစ်ရ
 သကဲ့သို့၊ ဧဝံ တထာ-ထိုအတူ၊ အရိယူပဝါဒိ-အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို စွပ်စွဲ
 ကဲ့ရဲ့တတ်သောသူသည်၊ နိရယူပဂေါ-ငရဲသို့ ကပ်ရောက်ရသည်၊ ဟောတိ-
 ဖြစ်၏၊ စ-ဆက်၍ဆိုဦးအံ့၊ ဧတ္ထ-ဤအရာ၌၊ “တံ ဝါစံ အပ္ပဟာယာ”တိ
 ဧဝမာဒိဝစနေန-“တံ ဝါစံ အပ္ပဟာယ”ဤသို့အစရှိသော စကားရပ်ဖြင့်၊
 တဒါဒါယကဿ-ထိုမိစ္ဆာအယူကို ပေးတတ်သောသူကို၊ အပ္ပဟာနေနေဝ-
 မစွန့်ပယ်သောကြောင့်သာလျှင်၊ အရိယူပဝါဒေါ-အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို
 စွပ်စွဲကဲ့ရဲ့တတ်သောသူသည်၊ အန္တရာယိန္ဒကော စ-အန္တရာယ်ရှိသည်လည်း
 ကောင်း၊ အနတ္တာဝဟောဝ-အကျိုးစီးပွားမဲ့ကို ဆောင်တတ်သည်လည်း
 ကောင်း၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ပဟာနေန ပန-မိစ္ဆာအယူကို စွန့်ပယ်သည်
 ရှိသော်၊ အစွယ်-အပြစ်ကို၊ ဒေသေတွာ-ပြောကြား၍၊ ခမာပနေန-သည်း
 ခံစေခြင်းဖြင့်၊ အန္တရာယိန္ဒကော-အန္တရာယ်ရှိသည်၊ န ဟောတိ-မဖြစ်၊
 အနတ္တာဝဟော-အကျိုးစီးပွားမဲ့ကို ဆောင်တတ်သည်၊ န ဟောတိ-မဖြစ်၊
 ယထာ ယေန အာကာရေန-အကြင်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ တံ
 အစွယ်-ထိုအပြစ်သည်၊ ဝုဋ္ဌိတာ စ-ထသောအဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊

ဒေသိတာ စ=ပြောကြားသောအဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ အာပတ္တိတိ=“အာ-
ပတ္တိ”ဟူ၍၊ ဒဿေတိ=ပြစ်၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဝသေန=မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၏အစွမ်းဖြင့်၊ ပါပံ-
မကောင်းမှု အကုသိုလ်ကို၊ အကတ္တဗ္ဗံ နာမ=မပြုအပ်သောသူမည်သည်၊
နတ္ထိ=မရှိ၊ ယတော=အကြင်ကြောင့်၊ သံသာရခါဏုဘာဝေါ နာမ=သံသ-
ရာဝဋ်ဆင်းရဲ၌ သစ်ငုတ်သဖွယ်မည်သည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ-
ထို့ကြောင့်၊ “မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပရမာနိ ဘိက္ခဝေ ဝဇ္ဇာနိ”တိ=“မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပရမာ-
နိ ဘိက္ခဝေ ဝဇ္ဇာနိ”ဟူ၍၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ။

“ဥစ္ဆိန္နဘဝနေတ္တိကော ဘိက္ခဝေ တထာဂတဿ ကာယော တိ-
ဌတိ၊ အယဉ္ဇေဝ ကာယော ဗဟိဒ္ဓါ စ နာမရူပ”န္တိ စ ဧဝမာဒိသု ဝိယ-
“ဥစ္ဆိန္နဘဝနေတ္တိကော ဘိက္ခဝေ ။ ပ ။ ဗဟိဒ္ဓါ စ နာမရူပ”အစရှိသော
ပါဠိရပ်တို့၌ကဲ့သို့၊ ဣဓ=“ကာယဿဘေဒါ”ဟူသောဤပါဠိရပ်၌၊ ကာ-
ယ-သဒ္ဓေါ-ကာယ-သဒ္ဓါသည်၊ ခန္ဓပဉ္စကဝိသယော=ခန္ဓာငါးပါးတည်း
ဟူသော အရာထူးတည်း၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ “ကာယဿ ဘေ-
ဒါတိ ဥပါဒိန္နက္ခန္ဓပရိစ္စာဂါ”တိ=“ကာယဿ ။ ပ ။ ပရိစ္စာဂါ”ဟူ၍၊
အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ အဝိတရာဂဿ=မကင်းသေးသော ရာဂရှိသောသူအား၊
(ဝါ) ရာဂမကင်းသေးသောသူအား၊ မရဏတော=သေဆုံးသည်မှ၊ ပရံ
နာမ=“ပရံ”မည်သော၊ (ဝါ) တမလွန်ဘဝမည်သော၊ ဘဝန္တရူပါဒါနမေဝ-
ဘဝဟပါး၌ စွဲလမ်းခြင်းသည်သာလျှင်တည်း၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊
“ပရံ မရဏာတိ တဒနန္တရံ အဘိနိဗ္ဗတ္တက္ခန္ဓဂဟဏေ”တိ=“ပရံ
မရဏာတိ တဒနန္တရံ အဘိနိဗ္ဗတ္တက္ခန္ဓဂဟဏေ”ဟူ၍၊ အာဟ=မိန့်
ဆိုပြီ၊ ယေန=အကြင်ဇိဝိတိန္ဒြေကြောင့်၊ တိဌတိ=တည်၏၊ တဿ=ထို
ဇိဝိတိန္ဒြေ၏၊ ဥပစ္ဆေဒေနဝီ=ပြတ်စဲသဖြင့်သာလျှင်၊ ကာယော=ခန္ဓာကိုယ်
အတ္တဘောသည်၊ ဘိဇ္ဇတိ=ပြတ်စဲ၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ “ကာယ-
ဿ ဘေဒါတိ ဇိဝိတိန္ဒြေယဿ ဥပစ္ဆေဒါ”တိ=“ကာယဿ ဘေဒါတိ
ဇိဝိတိန္ဒြေယဿ ဥပစ္ဆေဒါ”ဟူ၍၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ဣမသ္မာ=ဤကုသိုလ်
ကောင်းမှုမှ၊ (ဝါ) ကြောင့်၊ သုခံ=ချမ်းသာခြင်းသည်၊ ဧတိ=ရောက်လာတတ်

၏။ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ တံ-ထိုကုသိုလ်ကောင်းမှုသည်၊ အယော-
 “အယ”မည်၏။ ပုည-ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို၊ လဗ္ဘတိ-ရအပ်၏။ ဣတိ
 တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ “ပုညသမ္ပတာ အယာ”တိ-“ပုညသမ္ပတာ အယာ”
 ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီး၊ ဧတသ္မာ-ဤကုသိုလ်ကောင်းမှုမှ၊ (ဝါ) ကြောင့်၊
 သုခါနိ-ချမ်းသာတို့သည်၊ အာယန္တိ-ရောက်လာကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ-
 ထို့ကြောင့်၊ အာယော-“အယ”မည်၏။ ပုညကမ္မာဒိနံ-“ပုညကမ္မ”အစရှိ
 ကုန်သော၊ (ဝါ) ကုသိုလ်ကောင်းမှုကံ အစရှိကုန်သော၊ သုခသာဓနံ-
 သုခ၏ဖြစ်ခြင်းတည်း၊ တေန-ထို့ကြောင့်၊ “သုခနံ ဝါ အာယဿ
 အဘာဝါ”တိ-“သုခနံ ဝါ အာယဿ အဘာဝါ”ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်
 ဆိုပြီး၊ ဝိဝဿာတိ-ကာ၊ ကမ္မဿ-ကံ၏၊ ဝသေ-အလို၌၊ ဝတ္တနတော-
 ဖြစ်တတ်သောကြောင့်၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊ ဝသေ-အလို၌၊ ဝတ္တိတုံ-ဖြစ်
 ခြင်းငှာ၊ န သက္ကောန္တိ-မတတ်နိုင်ကုန်၊ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ ဧတေ-
 သံ-ထိုသူတို့အား၊ ဝိဂတော-ကင်းသော၊ ဝသော-အလိုသည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊
 ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ ဝိဝဿာ-“ဝိဝဿာ”တို့မည်ကုန်၏၊ အဝသ-
 ဝတ္တိနော-အလိုသို့ မလိုက်တတ်၊ ဣတိ အယံ-ဤသည်ကား၊ အတ္ထော-
 အနက်တည်း၊ ဣယတိ အဿဒိယတိ-သာယာတတ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ-
 ထို့ကြောင့်၊ အာယော-“အယ”မည်၏၊ အဿာဒေါ-သာယာတတ်၏၊
 ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ “အဿာဒသညိတော အယော”တိ-“အ-
 ဿာဒသညိတော အယော”ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီး။

နာဂရာဇာဒိနန္တိ ဧတ္ထ-“နာဂရာဇာဒိနံ”ဟူသောဤပါဠိရပ်၌၊
 အာဒိ-သဒ္ဓေန-အာဒိ-သဒ္ဓါဖြင့်၊ သုပဏ္ဏာဒိနံ-ဂဠုန်အစရှိသည်တို့ကို၊
 သင်္ဂဟော-သိမ်းယူအပ်၏၊ အသုရသဒိသန္တိ-ကား၊ ပေတာသုရာသဒိသံ-
 ပြိတ္တာ၊ အသုရာတို့နှင့်တူသော၊ သော ဟိတိ-ကား၊ သော အသုရကာ-
 ယော-တို့ပြိတ္တာ၊ အသုရာတို့၏ ခန္ဓာကိုယ်သည်၊ သဗ္ဗသမုဿယေဟိတိ-
 ကား၊ သဗ္ဗေဟိ-အလုံးစုံကုန်သော၊ သမ္ပတ္တိသမုဿယေဟိ-စည်းစိမ်
 ချမ်းသာ အပေါင်းတို့မှ၊ သဗ္ဗသမ္ပတ္တိရာသိတော-အလုံးစုံသောစည်းစိမ်ဥစ္စာ

အစုမှ၊ ဣတိ ဣဒံ အတ္ထဇာတံ=သည်၊ (ဝါ) ကို၊ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော=သည်၊ (ဝါ) သည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ ဝုတ္တဝိပရိယာယေနာတိ=ကာ၊ “သုဌ၊ စရိတံ၊ သောဘနံ ဝါ စရိတံ အနဝဇ္ဇတ္တာတိ သုစရိတ”န္တိ အာဒိနာ=“သုဌ၊ စရိတံ ။ ပ ။ သုစရိတံ”ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်၊ ကာယဒုစ္စရိတေနာတိ အာဒိနံ=“ကာယဒုစ္စရိတေန”အစရှိကုန်သော၊ ပဒါနံ=ပုဒ်တို့၏၊ ဝုတ္တဿ=ဆိုအပ်သော၊ အတ္ထဿ=အနက်ကို၊ ဝိပရိယာယေန=ပြောင်းပြန်ပြန်သော အားဖြင့်၊ “ဣတော ဘော သုဂတိံ ဂစ္ဆာ”တိ=“ဣတော ဘော သုဂတိံ ဂစ္ဆ”ဟူ၍၊ ဝစနတော=ဆိုခြင်းကြောင့်၊ မနုဿဂတိပိ=မနုဿဂတိသည် လည်း၊ သုဂတိယေဝ=“သုဂတိ”မည်သည်သာလျှင်တည်း၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ “သုဂတိဂ္ဂဟဏေန မနုဿဂတိပိ သင်္ဂယတိ”တိ=“သုဂတိဂ္ဂဟဏေန မနုဿဂတိပိ သင်္ဂယတိ”ဟူ၍၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ဧတ္ထ=ဤဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏကထာ၌၊ သေသံ=ကြွင်းကျန်သောပုဒ် အပေါင်းသည်၊ ဝုတ္တနယတ္တာ စ=ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဥတ္တာနတ္တတော စ=ပေါ်လွင်ထင်ရှားသော အနက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ သုဝိညေယျမေဝ=လွယ်ကူစွာသိအပ်သည် သာလျှင်တည်း၊ (ဝါ) သိလွယ်သည်သာလျှင်တည်း။

ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏကထာ နိဋ္ဌိတာ။

“အာသဝုက္ခယဉာဏကထာ”

၁၄။ ဝိပဿနာပါဒကန္တိ=ကာ၊ ဝိပဿနာယ=ဝိပဿနာ၏၊ ပဒဋ္ဌာန-ဘူတံ=နီးသောအကြောင်း ဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ဝိပဿနာ စ=ဝိပဿနာသည်လည်း၊ ဝိပဿကပုဂ္ဂလဘေဒေန=ဝိပဿနာကို ရှုတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏အပြားအားဖြင့်၊ တိဝိဇာ=သုံးပါးအပြားရှိ၏၊ ဟိ=ခဲ့၍ဆိုဦးအံ့၊ မဟာဗောဓိသတ္တာနဉ္စ=မြတ်စွာဘုရား လောင်းလျာတို့၏လည်းကောင်း၊ ပစ္စေကဗောဓိသတ္တာနဉ္စ=ပစ္စေကဗောဓိသတ္တဝါတို့၏လည်းကောင်း၊ စိန္တမယဉာဏသံဝိတတ္တာ=စိန္တမယဉာဏ်နှင့် စပ်၍ ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော၊

သယမ္ဘုဉာဏဘူတာသယမ္ဘုဉာဏ်ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတရေသံမဟာ-
 ဗောဓိသတ္တ၊ ပစ္စေကဗောဓိသတ္တတို့မှတစ်ပါးတခြားဖြစ်ကုန်သောသုတို့အား၊
 သုတမယဉာဏသံဝိဒ္ဓိတတ္တာသုတမယဉာဏ်နှင့်စပ်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်
 သော၊ ပရောပဒေသသမ္ဘုတာပရောပဒေသဉာဏ် ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်၏။
 သာထိပရောပဒေသဉာဏ်ကို၊ “နေဝသညာနာသညာယတနံနေဝ-
 သညာနာသညာယတနဈာန်ကို၊ ဌပေတွာချန်ထား၍၊ အဝသေသရူပါ-
 ရူပဇ္ဈာနံနေဝသညာနာသညာယတနဈာန်မှ ကြွင်းကျန်ကုန်သော ရူပါ-
 ဝစရဈာန်၊ အရူပါဝစရဈာန်တို့တွင်၊ အညတရတောအမှတ်မထား တစ်ပါး
 ပါးသောဈာန်မှ၊ ဝုဋ္ဌာယထ၍” ၊ ဣတိ အာဒိနာဤသို့အစရှိသောအား
 ဖြင့်၊ အနေကဓာတစ်ပါးမက များသောအပြားရှိသော၊ အရူပမုခဝသေန-
 အရူပါဈာန်ကို အဦးပဓာန ပြုသဖြင့်၊ စတုဓာတုဝဝတ္ထာနေဓာတ်လေးပါး
 တို့ကို ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ခြင်း၌၊ ဝုတ္တာနံဆိုအပ်ကုန်သော၊ တေသံ
 တေသံ ဓာတုပရိစ္ဆဟမုခါနံထိုထိုသို့သောဓာတ်ကို သိမ်းဆည်းခြင်း၏
 အကြောင်းတို့တွင်၊ အညတရမုခဝသေနအမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော
 အကြောင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ အနေကဓာတစ်ပါးမက များသောအပြားဖြင့်
 သာလျှင်၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌၊ နာနာနယတောအထူးထူးသောနည်း
 အားဖြင့်၊ ဝိဘာဝိတာထင်စွာပြုအပ်ကုန်၏၊ ပနအထူးကား၊ မဟာ-
 ဗောဓိသတ္တာနံဘုရားလောင်းဖြစ်ကုန်သောသတ္တဝါတို့အား၊ စတုဝိသတိ-
 ကောဋိသတသဟဿမုခေနကုဋေ နှစ်သန်း၊ လေးသိန်း အပြားဖြင့်၊
 ပဘေဒဂမနတောအပြားသို့ရောက်ခြင်းကြောင့်၊ နာနာနယံအထူးထူး
 အပြားပြားသောနည်းရှိသော၊ သုဗ္ဗညုတညာဏသန္နိဿယသမသုဗ္ဗညု-
 တဉာဏ်၏ မှီရာဖြစ်သော၊ အရိယမဂ္ဂဉာဏသမအရိယာမဂ်ဉာဏ်၏၊
 အဓိဋ္ဌာနဘူတံတည်ရာဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ပုဗ္ဗဘာဂဉာဏဂဗ္ဘံရှေးအဘို့
 တည်းဟူသောဉာဏ်တို့ကို၊ ဂံဏှာပေန္တံယူစေလျက်၊ ပရိပါကံရင့်ကျက်
 ခြင်းသို့၊ ဂစ္ဆန္တံရောက်သော၊ ပရမဂဗ္ဘိရံအလွန်နက်နဲသော၊ သဏှသုခ-
 မတရံအလွန်သိမ်မွေ့နူးညံ့သော၊ အနညသာဓာရဏံသုတပါးတို့နှင့်
 မဆက်ဆံသော၊ ဝိပဿနာဉာဏံဝိပဿနာဉာဏ်သည်၊ ဟောတိဖြစ်

၏။ ယံ=အကြင်ဝိပဿနာဉာဏ်ကို၊ အဋ္ဌကထာသု=အဋ္ဌကထာတို့၌၊ မဟာဝဇီရဉာဏန္တိ=“မဟာဝဇီရဉာဏ်”ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ=ဆိုအပ်၏။ ယဿ စ=အကြင်ဝိပဿနာဉာဏ်၏လည်း၊ ပဝတ္တိဝိဘာဂေန=ဖြစ်ခြင်းကိုဝေဘန်သောအားဖြင့်၊ စတုဝိသတိကောဋိသတသဟဿပဘောဒဿ=ကုဋေနှစ်သန်း၊ လေးသိန်းအပြားကို၊ ပါဒကဘာဝေန=အခြေခံ၏အဖြစ်ဖြင့်၊ သမာပဋိယမာနာ=ဝင်စားတော်မူသည်ဖြစ်၍၊ စတုဝိသတိကောဋိသတသဟဿသင်္ချာ=ကုဋေနှစ်သန်း၊ လေးသိန်း အရေအတွက် သင်္ချာဖြစ်ကုန်သော၊ ဒေဝသိကံ=နေ့စဉ်နေ့တိုင်း၊ သတ္ထု=မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဝဠုနကသမာပတ္တိယော=သုံးဆောင်တော်မူသောသမာပတ်တို့ကို၊ ဝုစ္စန္တိ=ဆိုအပ်ကုန်၏။ ဗုဒ္ဓါနံ=မြတ်စွာဘုရားတို့၏၊ သွာယံ သော အယံ ဝိပဿနာစာရော=ထိုဝိပဿနာအကျင့်ကို၊ ပရမတ္ထမဉ္ဇုဿာယံ=“ပရမတ္ထမဉ္ဇုဿာ”အမည်ရှိသော၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂသံဝဏ္ဏနာယံ=ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၏ အဖွင့်သံဝဏ္ဏနာ၌၊ ဥဒ္ဓေသတော=ဥဒ္ဓေသအားဖြင့်၊ (ဝါ) အကျဉ်းအားဖြင့်၊ ဒဿိတော=ပြအပ်၏။ အတ္ထိကေဟိ=အလိုရှိသောသူတို့သည်၊ တတော=ထိုဝိသုဒ္ဓိမဂ်မှ၊ ဂဟေတဗ္ဗော=ယူအပ်၏။

အာသဝါနံ=အာသဝေါတရားတို့ကို၊ ခေပနတော=ကုန်စေတတ်သောကြောင့်၊ သမုစ္ဆန္တနတော=ဖြတ်တောက်စေတတ်သောကြောင့်၊ အာသဝက္ခယော=“အာသဝက္ခယ”မည်၏။ အရိယမဂ္ဂေါ=အရိယာမဂ်ကို၊ လဗ္ဘတိ=ရအပ်၏။ ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဓေသဝသေန=ဥက္ကဋ္ဌနည်းကို ညွှန်ပြသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ (ဝါ) အမြတ်ကိုညွှန်ပြသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂဂဟဏံ=အရဟတ္တမဂ်ကိုယူခြင်းသည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏။ အာသဝါနံ=အာသဝေါတရားတို့၏၊ ခယေ=ကုန်ခြင်း၌၊ ပဝတ္တံ=ဖြစ်သော၊ ဉာဏံ=ဉာဏ်သည်၊ အာသဝက္ခယဉာဏံ=“အာသဝက္ခယဉာဏ်”မည်၏။ ဣတိ=ဤသို့၊ ဒဿေန္တော=ပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ “တတြ စေတံ ဉာဏ”န္တိ=“တတြ စေတံ ဉာဏံ”ဟူ၍၊ ဝတ္တာ=မိန့်ဆိုပြီး၍၊ ခယေတိ စ=“ခယေ”ဟူ၍လည်း၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏။ အာဓာရေ=အာဓာရအနက်၌၊ ဘုမ္မံ=သတ္တမိဝိဘတ်တည်း၊

န ဝိသယေ-ဝိသယာဓာရမဟုတ်၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဒသေန္တော-ပြလိုသည်
 ဖြစ်၍၊ တပ္ပရိယာပနုတ္တာတိ-“တပ္ပရိယာပနုတ္တာ”ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်
 ဆိုပြီ၊ ဣဒံ-ဒုက္ခန္တိ-ကား၊ ဒုက္ခဿ-ဒုက္ခသစ္စာဖြစ်သော၊ အရိယသစ္စဿ-
 အရိယသစ္စာကို၊ တံဒါ-ထိုအခါ၌၊ ပစ္စက္ခတော-မျက်မှောက်ပြုသောအား
 ဖြင့်၊ ဂဟိတဘာဝဒဿနံ-ယူအပ်သော အဖြစ်ကို ပြခြင်းတည်း၊ ဧတ္ထကံ
 ဒုက္ခန္တိ-ကား၊ တဿ-ထိုဒုက္ခသစ္စာကို၊ ပရိစ္ဆိဋ္ဌ-ပိုင်းခြား၍၊ ဂဟိတဘာဝ-
 ဒဿနံ-ယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကိုပြခြင်းတည်း၊ န ဣတော ဘိယျောတိ-
 ကား၊ အနဝသေသေတွာ-မကြွင်းမကျန်စေမှု၍၊ ဂဟိတဘာဝဒဿနံ-
 ယူအပ်သောအဖြစ်ကို ပြခြင်းတည်း၊ တေန-ထို့ကြောင့်၊ သဗ္ဗမိ ဒုက္ခသစ္စန္တိ
 အာဒိ-“သဗ္ဗမိ ဒုက္ခသစ္စ” အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ၊
 သရသလက္ခဏပဋိဝေဓေနာတိ-ကား၊ သဘာဝသင်္ခါတဿ-“သဘော
 သဘာဝ”ဟုဟောတော်မူအပ်သော၊ လက္ခဏဿ-လက္ခဏာကို၊ အသ-
 မ္မောဟတော-မတွေ့ဝေသောအားဖြင့်၊ ပဋိဝိဇ္ဈနေန-ထိုးထွင်း၍သိသဖြင့်၊
 အသမ္မောဟပဋိဝေဓတောတိ စ-“အသမ္မောဟပဋိဝေဓတော”ဟူ၍လည်း၊
 ယထာ ယေန အာကာရေန-အကြင်သို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ယသို့
 ဉာဏေ-အကြင်ဉာဏ်သည်၊ ပဝတ္တေ-ဖြစ်သည်ရှိသော်၊ ပတ္တာ-နောက်၌၊
 ဒုက္ခဿ-ဒုက္ခသစ္စာ၏၊ သရူပါဒိပရိစ္ဆေဒေ-သရုပ်အစရှိသောအပိုင်းအခြား
 ၌၊ သမ္မောဟော-တွေ့ဝေခြင်းသည်၊ န ဟောတိ-မဖြစ်၊ တထာ တေန
 အာကာရေန-ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ပဝတ္တိ-ဖြစ်၏၊ တေန-
 ထို့ကြောင့်၊ ယထာဘူတံ အဗ္ဘညာသိန္တိ-“ယထာဘူတံ အဗ္ဘညာသိ”
 ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ၊ နိဗ္ဗတ္တိကန္တိ-ကား၊ နိဗ္ဗာဒန္တံ-ဖြစ်စေတတ်သော၊
 ယံ ဌာနံ ပတွာတိ-ကား၊ ယံ နိဗ္ဗာနံ-အကြင်နိဗ္ဗာန်သို့၊ မဂ္ဂဿ-မဂ်၏၊
 အာရမ္မဏပစ္စယဌေန-အာရမ္မဏပစ္စည်း၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ကာရဏဘူတံ-
 အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သည်ကို၊ အာဂမ္မ-စွဲမှီ၍၊ ဟိ ယုတ္တံ-သင့်စွာ၊ တဒု-
 ဘယဝတော-ထိုသစ္စာနှစ်ပါးမှ၊ ပုဂ္ဂလဿ-ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ပတ္တိ-ရောက်ခြင်း
 ကို၊ တဒုဘယဿ ပတ္တိတိ-“တဒုဘယဿ ပတ္တိ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်
 ၏၊ ဝါ-တနည်းကား၊ ပတွာတိ-ကား၊ ပါပုဏနဟေတု-ရောက်ခြင်း၏
 အကြောင်းကြောင့်၊ အပ္ပဝတ္တိန္တိ-ကား၊ အပ္ပဝတ္တိနိမိတ္တံ-မဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊

ဝါ-တနည်းကား၊ တေ-ထို “ဒုက္ခသစ္စာ၊ သမုဒယသစ္စာ” နှစ်ပါးတို့သည်၊
 ဧတ္ထ ဧတသ္မိံ ဌာနေ-ဤနိဗ္ဗာန်အရပ်၌၊ န ပဝတ္တန္တိ-မဖြစ်ကုန်၊ ဣတိ
 တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ အပ္ပဝတ္တိ-“အပ္ပဝတ္တိ”မည်၏၊ နိဗ္ဗာန်-နိဗ္ဗာန်ကို၊
 လတ္တတိ-ရအပ်၏၊ တဿာတိ-ကား၊ ဒုက္ခနိရောဓဿ-ဒုက္ခသစ္စာ၏ချုပ်
 ရာဖြစ်သော နိရောဓသစ္စာသို့၊ သမ္မာပကန္တိ-ကား၊ သစ္စိကိရိယာဝသေန-
 မျက်မှောက်ပြုသည်၏၊ အစွမ်းအားဖြင့်၊ သမ္ပဒေဝ-ကောင်းစွာသာလျှင်၊
 ပါပကံ-ရောက်စေတတ်သော။

ကိလေသဝသေနာတိ-ကား၊ အာသဝသင်္ခါတကိလေသဝသေန-
 “အာသဝ”ဟု ဆိုအပ်သော ကိလေသာ၏၊ အစွမ်းအားဖြင့်၊ အာသဝါနံ-
 အာသဝေါတရားတို့အား၊ ဒုက္ခသစ္စာပရိယာယော-ဒုက္ခသစ္စာ၏ ပရိ-
 ယာယ်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ကသ္မာ-အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ တပ္ပရိယာ-
 ပနုတ္တာ-ထိုဒုက္ခသစ္စာ၌ အကျုံးဝင်သည်၏၊ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ သေသ-
 သစ္စာနဉ္စ-ကြွင်းကျန်ကုန်သော သစ္စာတို့တွင်လည်း၊ တံ-ထိုအာသဝသည်၊
 သမုဒယာဒိပရိယာယော-သမုဒယသစ္စာ အစရှိသော ပရိယာယ်သည်၊
 ယသ္မာ-အကြင်ကြောင့်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ “ပရိယာယော”
 တိ-“ပရိယာယော”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-၏၊ သစ္စာနိ-သစ္စာတို့ကို၊ ဒဿေန္တော-
 ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ယောဇနာ-အနက်ယောဇနာခြင်း
 ကို၊ ကာတဗ္ဗော-ပြုအပ်၏၊ ဧတ္ထ-“ပရိယာယော”ဟူသော ဤပါဠိရပ်၌၊
 အာသဝါနံယေဝ-အာသဝေါတရားတို့ကိုသာလျှင်၊ ဂဟဏံ-ယူခြင်းသည်၊
 “အာသဝါနံ ခယဉာဏာယာ”တိ-“အာသဝါနံ ခယဉာဏာယာ”ဟူ၍၊
 အာရဒ္ဒတ္တာ-အားထုတ်အပ်သည်၏၊ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ တထာ တံ
 ဝစနံ-ထိုစကားသည်၊ ဟိ သစ္စံ-မှန်၏၊ အာသဝဝိမုတ္တိသီသေနေဝ-အာ-
 သဝတို့မှ ကင်းခြင်းကို အရင်းပြုသဖြင့်သာလျှင်၊ သဗ္ဗသံကိလေသဝိမုတ္တိ-
 အလုံးစုံသော ကိလေသာတို့မှ လွတ်ခြင်းကို၊ ဝုတ္တာ-ဆိုအပ်ကုန်၏၊ ဣဒံ
 ဒုက္ခံ ယထာဘူတံ အပ္ပညာသိန္တိ အာဒိနာ-“ဣဒံ ဒုက္ခံ ယထာဘူတံ
 အပ္ပညာသိ” အစရှိသော စကားရပ်ဖြင့်၊ မိဿကမဂ္ဂေါ-ရောနှောသော

မဂ်ကို၊ ဣဓ=ဤအရာ၌၊ ကထိတော=ဆိုအပ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊
 “သဟ ဝိပဿနာယ ကောဋိပ္ပတ္တံ မဂ္ဂံ ကထေတိ”တိ=“သဟ ဝိပ-
 သာနာယ ။ ပ ။ ကထေတိ” ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ ဧတ္ထ စ=“သဟ
 ဝိပဿနာယ ။ ပ ။ ကထေတိ”ဟူသော ဤပါဠိရပ်၌လည်း၊ သစ္စပ္ပဋိ-
 ဝေဓဿ=သစ္စာလေးပါးတို့ကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်း၏၊ တဒါ=ထိုအခါ၌၊
 အတိတကာလိကတ္တာ=အတိတ်ကာလနှင့် ယှဉ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊
 “ယထာဘူတံ အဗ္ဘညာသိ”န္တိ=ဟူ၍၊ ဝတ္တာ=ဟောတော်မူပြီး၍လည်း၊
 အဘိသမယကာလေ=သစ္စာလေးပါးတို့ကို ထိုးထွင်း၍သိရာအခါကာလ၌၊
 တဿ=ထိုသစ္စာလေးပါးတို့ကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်း၏၊ ပစ္စုပ္ပတ်=ပစ္စုပ္ပန်၏
 အဖြစ်ကို၊ ဥပါဒါယ=စွဲ၍၊ “ဧဝံ ဇာနတော ဧဝံ ပဿတော”တိ=“ဧဝံ
 ဇာနတော ဧဝံ ပဿတော”ဟူ၍၊ ဝတ္တမာနကာလေန=ဝတ္တမာန်ကာလ
 နှင့်၊ နိဒ္ဒေသော=ညွှန်ပြခြင်းကို၊ ကတော=ပြုအပ်၏၊ သော နိဒ္ဒေသော စ-
 ထို “ဧဝံ ဇာနတော ဧဝံ ပဿတော”ဟူ၍ ညွှန်ပြခြင်းသည်လည်း၊
 ကာမံ=စင်စစ်၊ မဂ္ဂက္ခဏတော=မဂ်ခဏမှ၊ ပရံ ယာဝဇ္ဇတနာ=နောက်၌ဖြစ်
 သော ဖိုလ်တိုင်အောင်၊ အတိတကာလိကောဝ=အတိတ်ကာလကိုသာ
 လျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော=သိအပ်၏၊ သဗ္ဗပဌမံ=အလုံးစုံတို့၏ရှေးဦးစွာ၊ အဿ-
 ထိုဖိုလ်ခဏ၏၊ အတိတကာလိကတ္တံ=အတိတ်ကာလ၏အဖြစ်ကို၊ ဖလ-
 က္ခဏေနေဝ=ဖိုလ်ခဏဖြင့်သာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ=သိအပ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ-
 ထို့ကြောင့်၊ “ဝိမုစ္စိတ္တာတိ ဣမိနာ ဖလက္ခဏံ ဒဿေတိ”တိ=“ဝိမုစ္စိ-
 တ္တာတိ ဣမိနာ ဖလက္ခဏံ ဒဿေတိ”ဟူ၍၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီး၊ ဝါ-
 တနည်းကား၊ ဇာနတော ပုဿတောတို့ အယံ=“ဇာနတော ပဿ-
 တော”ဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်၊ ဟေတုနိဒ္ဒေသော=အကြောင်းကိုညွှန်ပြ
 ခြင်းတည်း၊ ယံ ဇာနတဟေတု=အကြင်သိခြင်းကြောင့်၊ ယံ ဒဿနဟေတု-
 အကြင်မြင်ခြင်းကြောင့်၊ ကာမာသဝါပိ=ကာမာသဝမှလည်း၊ စိတ္တံ=စိတ်
 သည်၊ ဝိမုစ္စိတ္ထံ=လွတ်ပြီး၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊ ယောဇနာ=အနက်
 ယောဇနာခြင်းတည်း၊ စ=ဆက်၍ဆိုဦးအံ့၊ ဧတ္ထ ဧတသ္မိ ဌာနေ=ဤအရာ
 ဌာန၌၊ ဘဝါသဝဂ္ဂဟဏေနေဝ=“ဘဝါသဝ”သဒ္ဒါဖြင့်သာလျှင်၊ ဘဝရာဂ-
 သာ=ဘဝရာဂကို၊ ဒဌဗ္ဗာ ဝိယ=မှတ်ထိုက်သကဲ့သို့၊ ဘဝဒိဋ္ဌိယာပိ=ဘဝဒိဋ္ဌိ

ဌ်လည်း၊ သမဝရောဓောတိ။ “သမဝရောဓော”ဟူ၍၊ ဒိဌာသဝဿပိ။
ဒိဌာသဝကိုလည်း၊ သင်္ဂဟောသိမ်းယူခြင်းကို၊ ဒဌဗ္ဗောမှတ်ထိုက်၏။

ယသွာအကြင်ကြောင့်၊ ပဟိနကိလေသပစ္စဝေက္ခဏေနပယ်
အပ်ပြီးသော ကိလေသာတို့ကို ဆင်ခြင်သောအားဖြင့်၊ ဝိဇ္ဇမာနဿပိ။
ထင်ရှားရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ကမ္မဿကံအား၊ အာယတိနောင်အခါ
၌၊ အပ္ပဋိသန္ဓိကဘာဝတောပဋိသန္ဓေ မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် “ခိဏာ
ဇာတိ”တိ=“ခိဏာ ဇာတိ”ဟူ၍၊ ဇာနာတိသိ၏၊ စဆက်၍ဆိုဦးအံ့၊
ယသွာအကြင်ကြောင့်၊ မဂ္ဂပစ္စဝေက္ခဏာဒီဟိမဂ္ဂပစ္စဝေက္ခဏာတို့ဖြင့်၊
ဗြဟ္မစရိယံမဂ္ဂဗြဟ္မစရိယကို၊ ဝုသိတံကျင့်သုံးအပ်ပြီ၊ ဣတိ အာဒိ-
ဤသို့အစရှိသည်ကို၊ ပဇာနာတိသိ၏၊ တသွာထို့ကြောင့် “ခိဏာ
ဇာတိ”တိ အာဒိဟိ တဿ ဘူမိန္ဒ “ခိဏာ ဇာတိ”တိ အာဒိဟိ
တဿ ဘူမိ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံဆိုအပ်၏၊ တတ္ထ တသ္မိ ဝစနေ “ခိဏာ ဇာတိ”
တိ အာဒိဟိ တဿ ဘူမိ”ဟူသောထိုစကားရပ်၌၊ တဿာတိကား၊
ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏဿပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်၏၊ ဘူမိန္ဒကား၊ ပဝတ္ထိဌာနံ-
ဖြစ်ရာအရပ်ကို၊ ယေနာဓိပ္ပါယေနအကြင်သို့သောအဓိပ္ပါယ်ဖြင့်၊ ကတ-
မာ ပနာတိ အာဒိနာ “ကတမာ ပန”အစရှိသော၊ စောဒနာစောဒနာ
ခြင်းကို၊ ကတာပြုအပ်၏၊ တံထိုစောဒနာခြင်းကို၊ ပကာသေတွာထင်
ရှားပြ၍၊ ပရိဟာရံအံဗြေပရိဟာရကို၊ ဝတ္ထုကာမောဆိုလိုသော အဌ-
ကထာဆရာသည်၊ “န တာဝဿ”တိ အာဒိ “န တာဝဿ” အစရှိ
သော စကားရပ်ကို၊ အာဟမိန်ဆိုပြီ၊ န တာဝဿ အတိတာ ဇာတိ
ခိဏာတိကား၊ မဂ္ဂဘာဝနာယမဂ္ဂဘာဝနာဖြင့်၊ န ခိဏာမကုန်၊ ဣတိ
အယံဤသည်ကား၊ အဓိပ္ပါယောအဓိပ္ပါယ်တည်း၊ တတ္ထ တသ္မိ ဝစနေ-
“န တာဝဿ ။ ပ ။ ခိဏာ”ဟူသော ထိုစကားရပ်၌၊ ကာရဏံအ-
ကြောင်းကို၊ “ပုဗ္ဗေဝ ခိဏတ္တာ”တိ “ပုဗ္ဗေဝ ခိဏတ္တာ”ဟူ၍၊ အာဟ-
မိန်ဆိုပြီ၊ အဿ ဘဂဝတောထိုမြတ်စွာဘုရားအား၊ ဇာတိပဋိသန္ဓေန
ခြင်းသည်၊ န အာဂတာမလာကုန်၊ ခိဏာမကုန်ပြီ၊ ဣတိ အယံဤသည်

ကား၊ ယောဇနာ-အနက်ယောဇနာခြင်းတည်း၊ န အနာဂတာတိ-“န
 အနာဂတာ”ဟူ၍လည်း၊ အနာဂတတ္တသာမည-အနာဂတသာမညကို၊
 ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ လေသေန-အမြွက်ဖြင့်၊ ဝဒတိ-ဆို၏၊ တေန-ထို့ကြောင့်
 “အနာဂတေ ဝါယာမာဘာဝတော”တိ-“အနာဂတေ ဝါယာမာ-
 ဘာဝတော”ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ၊ ဟိ သစ္စ-မှန်၏၊ ဝိဇ္ဇမာနေယေဝ-
 ထင်ရှားရှိသော်သာလျှင်၊ ပယောဂေါ-လုလ္လပယောဂသည်၊ သမ္ဘဝတိ-
 ဖြစ်၏၊ အဝိဇ္ဇမာနေ-ထင်ရှားမရှိလတ်သော်၊ ပယောဂေါ-လုလ္လပယောဂ
 သည်၊ န သမ္ဘဝတိ-မဖြစ်သင့်၊ ဣတိ အယံ-ဤသည်ကား၊ အဓိပ္ပါယော-
 အဓိပ္ပါယ်တည်း၊ ဧတ္ထ ဧတသ္မိံ ဌာနေ-ဤအရာဌာန၌၊ အနာဂတဝိသေ-
 သော ပန-အနာဂတ်အထူးကိုကား၊ အဓိပ္ပေတော-အလိုရှိအပ်၏၊ တဿ
 စ-ထိုအနာဂတ်ကိုလည်း၊ ခေပနေ-ကုန်စေခြင်း၌၊ ဝါယမောပိ-လုလ္လဝိရိယ
 ကိုလည်း၊ လတ္တတေဝ-ရအပ်သည်သာလျှင်တည်း၊ တေန-ထို့ကြောင့်၊ ယာ
 ပန မဂ္ဂဿာတိ အာဒိ-“ယာ ပန မဂ္ဂဿ”အစရှိသော စကားရပ်ကို၊
 အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ၊ ဟိ-ချဲ့၍ဆိုဦးအံ၊ “ယာ ပနာ”တိ အာဒိနာ-“ယာ ပန”
 အစရှိသော စကားရပ်ဖြင့်၊ မဂ္ဂဘာဝနာယ-မဂ္ဂဘာဝနာဖြင့်၊ အနာဂတ-
 ဇာတိယာ ဧဝ-အနာဂတ်ပဋိသန္ဓေသည်သာလျှင်၊ ဟေတုဝိနာသဒ္ဓါရေန-
 အကြောင်းတရားကို ဖျက်ဆီးတတ်သောအကြောင်းဖြင့်၊ ခိဏဘာဝေါ-
 ဇာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ပြီးသောအဖြစ်ကို၊ ပကာသိယတိ-ထင်ရှား
 ပြအပ်၏၊ ဧကစတုပဉ္စဝေါကာရဘဝေသုတိ-ကား၊ ဘဝတ္တယဂ္ဂဟဏံ-
 ဘဝသုံးပါးအပေါင်းဖြင့် ရေတွက်ခြင်းကို၊ ဝုတ္တနယေန-ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော
 နည်းဖြင့်၊ အနဝသေသတော-အကြွင်းအကျ မရှိသောအားဖြင့်၊ ဇာတိ-
 ယာ-ပဋိသန္ဓေ၏၊ ခိဏဘာဝဒဿနတ္ထံ-ကုန်ခမ်းသည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်း
 အကျိုးငှာ၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်၏၊ တန္တိ-“တံ”ဟူသည်ကား၊ ယထာဝုတ္တဇာတိ-
 အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော ပဋိသန္ဓေကို၊ သောတိ-“သော”ဟူသည်
 ကား၊ ဘဂဝါ-မြတ်စွာဘုရားသည်။

ဗြဟ္မစရိယဝါသော နာမ-ကား၊ ဣဓ-ဤအရာ၌၊ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယ-

သမ္မာဒိယာမဂ်ဟူသောကျင့်သုံးခြင်းကို နိဗ္ဗတ္တနမေဝ-ဖြစ်သည်သာလျှင်
 တည်း။ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ နိဋ္ဌိတန္တိ-“နိဋ္ဌိတံ”ဟူ၍၊ အာဟာ-မိန့်
 ဆိုပြီး သမ္မာဒိယာ-သမ္မာဒိဋ္ဌိသည်၊ စတုသု-လေးပါးကုန်သော၊ သစ္စေသု-
 သစ္စာတို့၌၊ ပရိညာဒိကိစ္စသာဓနဝသေန-ပိုင်းခြား၍ သိခြင်း အစရှိသော
 ကိစ္စကို ပြီးစေသည်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ပဝတ္ထမာနာယ-ဖြစ်သည်နှင့်၊ သမ္မာ-
 သင်္ကပ္ပါဒိနမ္ပိ-သမ္မာသင်္ကပ္ပအစရှိသည်တို့အားလည်း၊ ဒုက္ခသစ္စေ-ဒုက္ခ-
 သစ္စာ၌၊ ပရိညာဘိသမယာနုဂုဏာ-ပိုင်းခြား၍ သိခြင်း၌ အစဉ်လိုက်သော
 ဂုဏ်၏၊ ပဝတ္ထိ-ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ဣတရသစ္စေသု စ-
 ဒုက္ခသစ္စာမှ တပါးတခြားသော သစ္စာတို့၌လည်း၊ နေသံ-ထိုသင်္ကပ္ပအစ
 ရှိသည်တို့၏၊ ပဟာနာဘိသမယာဒိဝသေန-ပယ်သဖြင့်သိခြင်းအစရှိသည်
 တို့၏အစွမ်းဖြင့်၊ ပဝတ္ထိ-ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ပါကဋ္ဌော ဧဝ-ထင်ရှားသည်
 သာလျှင်တည်း၊ တေန-ထို့ကြောင့်၊ “စတုဟိ မဂ္ဂေဟိ ပရိညာပဟာန
 သစ္စိကိရိယာဘာဝနာဘိသမယဝသေနာ”တိ-“စတုဟိ ။ ပ ။ ဝသေ-
 န”ဟူ၍၊ ဝတ္ထံ-ဆိုအပ်၏၊ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ-ကာ၊ ဣမေ-ဤသည်
 တို့ကာ၊ ပကာရာ-အပြားတို့တည်း၊ ဣတ္ထံ-ဤသို့သောအပြားတို့၊ တဗ္ဘာ-
 ဝေါ-ထိုသို့သော အပြား၏ အဖြစ်သည်၊ ဣတ္ထတ္တံ-“ဣတ္ထတ္တံ”မည်၏၊
 ဣတ္ထတ္တံ-ဤသို့သော အပြား၏အဖြစ်၊ တဒတ္ထံ-ထိုသို့သော အပြား၏
 အကျိုးငှာ၊ ဣတိ ဣဒံ အတ္ထဇာတံ-သည်၊ (ဝါ) ကို၊ ဝတ္ထံ ဝုတ္တော-သည်၊
 (ဝါ) သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ တေ ပန ပကာရာ-ထိုအပြားတို့ကာ၊ အရိ-
 ယမဂ္ဂဗျာပါရဘူတာ-အရိယမဂ္ဂဗျာပါရ ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော၊ ပရိညာဒ-
 ယော-ပရိညာအစရှိသည်တို့ကို၊ ဣမေ-ဤအရာ၌၊ အဓိပ္ပေတော-အလိုရှိ
 အပ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ “ဧဝံ သောဠသကိစ္စဘာဝါယာ”တိ-
 “ဧဝံ သောဠသကိစ္စဘာဝါယံ”ဟူ၍၊ အာဟာ-မိန့်ဆိုပြီး၊ ဟိ သစ္စံ-မှန်၏၊
 တေ-ထိုကိစ္စတို့သည်၊ မဂ္ဂံ-မဂ်ကို၊ ပစ္စဝေက္ခတော-ဆင်ခြင်သောအားဖြင့်၊
 မဂ္ဂါနုဘာဝေန-အရိယာမဂ်၏အာနုဘော်ဖြင့်၊ ပါကဋ္ဌာ-ထင်ရှားကုန်သည်၊
 ဟုတွာ-ဖြစ်ကုန်၍၊ ဥပဋ္ဌဟန္တိ-ရှေးရှုထင်လာကုန်၏၊ ပရိညာဒိသု စ-
 ပရိညာအစရှိသည်တို့တွင်လည်း၊ ပဟာနမေဝ-“ပဟာန”သည်သာလျှင်၊
 ပဓာနံ-အဓိကပဓာနတည်း၊ တဒတ္ထတ္တာယ-ထို“ပဟာန”၏အကျိုး၏အဖြစ်

ကြောင့်၊ ဣတရေသံ=ဤ“ပဟာန”မှ တပါးတခြားကုန်သော“ပရိညာ”
 အစရှိသည်တို့အား၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ ကိလေ-
 သက္ခယာယ ဝါတိ=“ကိလေသက္ခယာယ ဝါ”ဟူ၍၊ အာဟာ=မိန့်ဆိုပြီ၊
 ဝါ=တနည်းကား၊ ပဟိနကိလေသပစ္စဝေက္ခဏဝသေန=ပယ်အပ်ပြီးသော
 ကိလေသာကို ဆင်ခြင်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း၊ ဧတံ ဝစနံ=“ကိလေ-
 သက္ခယာယ ဝါ”ဟူသောဤစကားကို၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ နာပရံ ဣတ္ထ-
 တ္တာယာတိ အဗ္ဘညာသိန္တိ ဧတ္ထ ပဒေ=“နာပရံ ။ ပ ။ အဗ္ဘညာသိ”ဟူသော
 ဤပုဒ်၌၊ အယံ=ဤဆိုအပ်လတံသည်ကား၊ အပရော=တပါးတခြားသော၊
 နယော=နည်းတည်း၊ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ဧတံ ဝစနံ=“ဣတ္ထတ္တာယ”ဟူ
 သောဤသဒ္ဒါသည်၊ နိဿဂ္ဂေ=ပဉ္စမိဝိဘတ်အနက်၌၊ (ဝါ) အပါဒါနိအနက်
 ၌၊ သမ္ပဒါနဝစနံ=စတုတ္ထိဝိဘတ်ရှိသောသဒ္ဒါတည်း၊ တေန=ထို့ကြောင့်၊
 အယံ အတ္ထော=ဤအနက်သည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ ဣတ္ထတ္တာယ ဣတ္ထတ္ထာ-
 ဝတော ဣမသ္မာ ဧဝံ ပကာရာ=ဤသို့သောအပြားရှိသော၊ ဣဒါနိ ဣမသ္မိ
 ကာလေ=ဤယခုအခါ၌၊ ဝုတ္တမာနက္ခန္ဓသန္တာနာ=ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သောခန္ဓာအစဉ်
 မှ၊ အပရံ=တပါးတခြားသော၊ အနာဂတက္ခန္ဓသန္တာနံ=အနာဂတ်ဖြစ်သော
 ခန္ဓာအစဉ်သည်၊ မယံ=ငါ့အား၊ နတ္ထိ=မရှိ၊ ဣမေ ပန စရိမတ္ထဘာဝသင်္ခါ-
 တာ=ဤအဆုံးစွန်သော ခန္ဓာကိုယ်၏ အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော၊ ပဉ္စက္ခန္ဓာ-
 ခန္ဓာငါးပါးကို၊ ပရိညာတာ=ပိုင်းခြား၍သိပြီ၊ ဆိန္နမူလကာ=ဖြတ်အပ်ပြီး
 သော အမြစ်ရှိကုန်သော၊ ရုက္ခာ ဝိယ=သစ်ပင်တို့ကဲ့သို့၊ အပ္ပတိဌာ=တည်
 ရာမရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ တိဋ္ဌန္တိ=တည်ကုန်၏၊ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွ၊ အပရိ-
 ညာတမူလကာ=ပိုင်းခြား၍ မသိအပ်ကုန်သော မူလတို့သည်၊ ပတိဌာ-
 တည်ကုန်၏၊ ယထာ ယံ ဝစနံ=အကြင်စကားကို၊ ဘဂဝါ=မြတ်စွာဘုရား
 သည်၊ အာဟာ=ဟောတော်မူ၏၊ “ကဗဠိကာရေ စေ ဘိက္ခဝေ အာဟာရေ
 အတ္ထိ ရာဂေါ အတ္ထိ နန္ဒိ အတ္ထိ တဏှာ၊ ပတိဋ္ဌိတံ တတ္ထ ဝိညာဏံ ဝိရုဠ”
 န္တိ အာဒိ=“ကဗဠိကာရေ စေ ။ ပ ။ တတ္ထ ဝိညာဏံ ဝိရုဠ”အစရှိသော
 စကားရပ်ကို၊ အာဟာ=ဟောတော်မူ၏၊ တေ ပန ပဉ္စက္ခန္ဓာ=ထိုခန္ဓာငါးပါး
 တို့သည်ကား၊ စရိမကဝိညာဏနိရောဓေန=အဆုံးစွန်သော ဝိညာဏ်၏
 ချုပ်ခြင်းကြောင့်၊ (ဝါ) နောက်ဆုံးဘဝ၌ဖြစ်သော ဝိညာဏ်၏ ချုပ်ခြင်း

ကြောင့်၊ အနုပါဒါနော ဝိယ-ဖြစ်ခြင်းမရှိသကဲ့သို့၊ ဇာတဝေဒေါ-ဇာတိ၏
ဖြစ်ခြင်းသည်၊ (ဝါ) ပဋိသန္ဓေနေခြင်းသည်၊ နိဗ္ဗာယိဿန္တိ-ငြိမ်းအေးကုန်
လတ်၊ ဣတိ-ဤသို့၊ အတ္တညာသိ-သိတော်မူပြီ၊ ဣတိ အယံ-ဤသည်ကား၊
အတ္ထော-အနက်တည်း။

ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏပရိဂ္ဂဟိတန္တိ-ကား၊ ပဌမဒုတိယဉာဏဒွယာ-
ဓိဂ္ဂမံ-ပဌမဖြစ်သော ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်၊ ဒုတိယဖြစ်သော ဒိဗ္ဗ-
စက္ခဉာဏ်နှစ်ပါးကို ရသကဲ့သို့၊ ကေဝလံ-သက်သက်၊ န-မဟုတ်၊ ဣတိ
အယံ-ဤသည်ကား၊ အဓိပ္ပါယော-အဓိပ္ပါယ်တည်း၊ ဒဿေန္နောတိ-
ကား၊ နိဂမနဝသေန-နိဂုံးအုပ်သောအားဖြင့်၊ ဒဿေန္နော-ပြလိုသည်ဖြစ်
၍၊ ဟိ ယုတ္တံ-သင့်စွာ၊ သရူပတော-သရုပ်အားဖြင့်၊ ပုဗ္ဗေ-ရှေ့၌၊ ဒဿိတ-
မေဝ-ပြအပ်သည်သာလျှင်တည်း၊ ဧတ္ထ-ဤအာသဝက္ခယဉာဏကထာ၌၊
သေသံ-ကြွင်းကျန်သော ပုဒ်အပေါင်းကို၊ ဝုတ္တနယတ္တာ-ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော
နည်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သုဝိညေယျမေဝ-ကောင်းစွာသိအပ်သည်
သာလျှင်တည်း။

တိက္ခတ္တံ၊ ဇာတောတိ ဣမိနာ ပန-“တိက္ခတ္တံ၊ ဇာတော”ဟူ
သော ဤပါဠိရပ်ဖြင့်ကား၊ “အဟံ ဗြာဟ္မဏ ပဌမဝိဇ္ဇာယ ဇာတောယေဝ
ပုရေဇာတဿ သဟဇာတဿ၊ ဝါ အဘ္ဘာဝတော သဗ္ဗေသံ ဝုဇော
မဟလ္လကော၊ ကိမင်္ဂံ ပန တိဟိ ဝိဇ္ဇာဟိ တိက္ခတ္တံ၊ ဇာတော”တိ-“အဟံ
ဗြာဟ္မဏ ။ ပ ။ တိက္ခတ္တံ၊ ဇာတော”ဟူ၍၊ ဣဒံ ပဒံ-ဤပုဒ်ကို၊ ဒဿေတိ-
ပြ၏၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏေန အတိတံသဉာဏန္တိ-ကား၊ အတိတာရမ္မ-
ဏသဘာဂတာယ-အတိတ်အာရုံအားဖြင့် သဘောတူသည်၏အဖြစ်အား
ဖြင့်၊ တတ္ထာဝိဘာဝတော စ-ထိုအတိတ်အာရုံ၌ ဖြစ်လေ့ရှိသည်၏အဖြစ်
ကြောင့်လည်း၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏေန-ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်ဖြင့်၊ အတိတံသ-
ဉာဏံ-အတိတ်သဉာဏ်ကို၊ ပကာသေတွာ-ထင်ရှားပြပြီး၍၊ ဣတိ-ဤသို့

ယောဇေတဗ္ဗံယှဉ်စေအပ်၏။ တတ္ထ တသ္မိ ဝစနေထိုစကားရပ်၌၊ အတိ-
 တံသညဏန္တိကား။ အတိတက္ခန္ဓာယတနဓာတုသင်္ခါတေအတိတ်ခန္ဓာ၊
 အာယတန၊ ဓာတ်ဟုဆိုအပ်သော၊ အတိတကောဌာသေအတိတ်၏
 အဖို့အစဉ်၊ အပ္ပဋိဟတညဏံမပိတ်ပင်မတားဆီးအပ်သောညဏ်တည်း။
 ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏဿဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်၏၊ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္ပဏတ္တာပစ္စုပ္ပန်အာရုံရှိ
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ယထာကမ္မူပဂဉာဏဿစယထာကမ္မူပဂဉာဏ်
 ကိုလည်းကောင်း၊ အနာဂတံသညဏဿစအနာဂတံသညဏ်ကိုလည်း
 ကောင်း၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဝသေနေဝဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဣဇ္ဈန-
 တောပြည့်စုံသောကြောင့်၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုနောဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်၏၊ ပရိဘဏ္ဍာ-
 ဉာဏတ္တာသိမ်းဆည်းစပ်သောညဏ်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုမိယေဝ-
 ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်၌သာလျှင်၊ ဌိတဿတည်ထသော၊ စေတောပရိယဉာဏ-
 သိဒ္ဓိတောစေတောပရိယဉာဏ်၏ ပြီးစီးသောကြောင့်၊ “ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ
 ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတံတညဏန္တိ” “ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတံတညဏ်”
 ဟူ၍၊ ဝုတ္တံဆိုအပ်၏။ တတ္ထ တသ္မိ ဝစနေ “ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ ပစ္စုပ္ပန္နာ-
 နာဂတံတညဏ်”ဟူသော ထိုစကားရပ်၌၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာတိကား၊ သ-
 ပရိဘဏ္ဍေနသိမ်းဆည်းခြင်းနှင့်တကွဖြစ်သော၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏေနဒိဗ္ဗ-
 စက္ခုဉာဏ်ဖြင့်၊ ပစ္စုပ္ပန္နံသောစပစ္စုပ္ပန်လည်းကောင်း၊ အနာဂတံသော
 စအနာဂတ်လည်းကောင်း၊ ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတံသံပစ္စုပ္ပန်ကာလ၊ အနာဂတ်
 ကာလ၊ တတ္ထထိုပစ္စုပ္ပန်ကာလ၊ အနာဂတ်ကာလ၌၊ ဉာဏံညဏ်သည်၊
 ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတံသညဏ် “ပစ္စုပ္ပန္နအနာဂတံသညဏ်” မည်၏၊ အာသ-
 ဝက္ခယဉာဏာဓိဂမေနေဝအာသဝက္ခယညဏ်ကို ရသည်၏ အစွမ်းဖြင့်
 သာလျှင်၊ သဗ္ဗညုတညာဏဿဝိယသဗ္ဗညုတညဏ်တော်ကဲ့သို့ သေ-
 သာ သာဓာရဏညဏ ဒသဗလညဏ အာဝေဏိက ဗုဒ္ဓဓမ္မာဒိနမ္ပိ-
 ကြွင်းကျန်ကုန်သော အသာဓာရဏညဏ်၊ ကြွင်းကျန်ကုန်သော ဒသဗလ-
 ဉာဏ်၊ အသီးသီးသော ဗုဒ္ဓဓမ္မ အစရှိသည်တို့၏လည်းကောင်း၊ အနည-
 သာဓာရဏာနံသုတပါးတို့နှင့် မဆက်ဆံသောညဏ်တို့၏လည်းကောင်း၊
 ဗုဒ္ဓဂုဏာနံမြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်တော်ကျေးဇူးတော်တို့၏၊ ဣဇ္ဈနတော-
 ပြည့်စုံသောကြောင့်၊ “အာသဝက္ခယေန သကလလောကိယလော-

ကုတ္တရဂုဏ်"န္တိ" အာသဝက္ခယေန သကလလောကီယလောကုတ္တရဂုဏ်"ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်၏။ တေန-ထို့ကြောင့်၊ "သဗ္ဗေပိ သဗ္ဗညုဂုဏေ ပကာသေတွာ"တိ- "သဗ္ဗေပိ သဗ္ဗညုဂုဏေ ပကာသေတွာ"ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ။

အာသဝက္ခယဉာဏကထာ နိဋ္ဌိတာ။

“ဒေသနာနုမောဒနာကထာ”

၁၅။ ပီတိဝိပ္ပါရပရိပုဏ္ဏဂတ္တစိတ္တောတိ-ကား၊ ပီတိဖရဏေန-ပီတိဖြင့် ပြန့်ပြောသော၊ ပရိပုဏ္ဏကာယစိတ္တော-ပြည့်သောကိုယ်၊ စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ အညာဏန္တိ-ကား၊ အညာဏဿ-မသိသောသူအား၊ ဣတိ အယံ-ဤသည်ကား၊ အတ္တော-အနက်တည်း၊ ဟိ ယုတ္တံ-သင့်စွ၊ ဓိ-သဒ္ဓဿ-ဓိ-သဒ္ဓါနှင့်၊ ယောဂတော-ယှဉ်ခြင်းကြောင့်၊ ဧတံ ဝစနံ- “အညာဏံ”ဟူသော ဤသဒ္ဓါသည်၊ သမာဓိအတ္တေ-သမာဓိစာနက်၌၊ ဥပယောဂဝစနံ-ဒုတိယာဝိဘတ်ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ-မှတ်ထိုက်၏၊ အဘိက္ကန္တာတိ ဧတ္ထ- “အဘိက္ကန္တာ”ဟူသော ဤပါဠိရပ်၌၊ အဘိက္ကန္တာ-ကျော်လွန်ကုန်ပြီ၊ ဝိဂတာ-ကင်းကုန်ပြီ၊ ဣတိ အယံ-ဤသည်ကား၊ အတ္တော-အနက်တည်း၊ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ “ခယေ ဒိဿတိ”တိ- “ခယေ ဒိဿတိ”ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ၊ ဟိ သစ္စံ-မှန်၏၊ တေနေဝ-ထို့ကြောင့်သာလျှင်၊ “နိက္ခန္ဓော ပဌမော ယာမော”တိ- “နိက္ခန္ဓော ပဌမော ယာမော”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်၏၊ အဘိက္ကန္တတရောတိ-ကား၊ အဘိက္ခယ-အလွန်အကဲသာလျှင်၊ ကန္တတရော-နှစ်သက်ဘွယ်လည်း ရှိလှပေ၏၊ မနောရမာ-စိတ်နှလုံးမွေ့လျော်ဘွယ်လည်း ရှိလှပေ၏၊ စ-ဆက်၍ဆိုဦးအံ့၊ တာဒိသော-ထိုသို့သဘောရှိသောသူသည်၊ သုန္ဒရေ-ကောင်းသော၊ ဘဒ္ဒကော နာမ- “ဘဒ္ဒက”မည်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့် “သုန္ဒရေ ဒိဿတိ”တိ- “သုန္ဒရေ ဒိဿတိ”ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ၊ ကောတိ-ကား၊ ဒေဝနာဂယက္ခဂန္ဓဗ္ဗာဒိသု-နတ်၊ နဂါး၊ ဘီလူး၊ ဂန္ဓဗ္ဗ အစရှိသော

သူတို့တွင်၊ ကော ကတမော-အဘယ်သူလေနည်း၊ မေတိ-ကား၊ မမ-
ငါ၏၊ ပါဒါနိတိ-ကား၊ ပါဒေ-ခြေထောက်တို့ကို၊ ဣဒ္ဓိယာတိ-ကား၊
ဧဝရူပါယ-ဤသို့သဘောရှိသော၊ ဣမာယ ဒေဝိဒ္ဓိယာ-ဤနတ်တို့၏
တန်ခိုးဖြင့်၊ ယသသာတိ-ကား၊ ဣမိနာ ဧဒိသေန ပရိဝါရေန-ဤအခြံ
အရံနှင့်လည်းကောင်း၊ ပရိစ္ဆေဒေန-အပိုင်းအခြားနှင့် လည်းကောင်း၊
လန္တိ-ကား၊ ဝိဇ္ဇောတမာနော-ထွန်းလင်းတောက်ပလျက်၊ အဘိက္ကန္တေ-
နာတိ-ကား၊ အတိဝိယ-အလွန်အကဲ၊ ကန္တေန-နှစ်သက်ဘွယ်ရှိသော၊
ကမနိယေန-နှစ်သက်ဘွယ်ရှိသော၊ အဘိရူပေန-လွန်ကဲသော အဆင်းရှိ
သော၊ ဝဏ္ဏေနာတိ-ကား၊ ဆဝိဝဏ္ဏေန-အရေအဆင်းဖြင့်၊ သရိရဝဏ္ဏနိ-
ဘာယ-ခန္ဓာကိုယ်၏ အရောင်အဆင်းဖြင့်၊ သဗ္ဗာ ဩဘာသယံ ဒိသာ
တိ-ကား၊ ဒသပိ ဒိသာ-အရပ်ဆံ့ယံမျက်နှာတို့ကိုလည်း၊ ပဘာသေန္တော-
ထွန်းလင်းတောက်ပစေသော၊ စန္ဒော ဝိယ စ-လမင်းကဲ့သို့လည်းကောင်း၊
သူရိယော ဝိယ စ-နေမင်းကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဧကောဘာသံ-တခဲနက်
သောအရောင်ကို၊ ဧကာလောကံ-တခဲနက်သောအလင်းကို၊ ကရောန္တော-
ပြုလျက်၊ ဣတိ အယံ-ဤသည်ကား၊ ဂါထာယ-ဂါထာ၏၊ အတ္ထော-အ
နက်တည်း၊ အဘိရူပေတိ-ကား၊ ဥဠာရရူပေ-မွန်မြတ်သော အဆင်းရှိ
သော၊ သမ္ပန္နရူပေ-ကြည်ညိုဘွယ်ကောင်းသော အဆင်းရှိသော။

အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ၊ အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမာတိ
ဝစန ဒွယဿ-“အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ၊ အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတ-
မ”ဟူသော သဒ္ဓါနှစ်ခုတို့၏အပေါင်းကို၊ “သာဓု သာဓု ဘော ဂေါတ-
မော”တိ “သာဓု သာဓု ဘော ဂေါတမော”ဟူ၍၊ အာမေဒိတဝသေန-
အာမေဒိတ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ အတ္ထံ-အနက်ကို၊ ဒသေတွာ-ပြဆိုပြီး၍၊
တဿ-ထိုအာမေဒိတ်၏၊ ဝိသယံ-တည်ရာကို၊ နိဒ္ဓါရေန္တော-ထုတ်ပြလို
သည်ဖြစ်၍၊ “ဘယေ ကောဓေ”တိ အာဒိ-“ဘယေ ကောဓေ”အစ
ရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီး၊ တတ္ထ တသ္မိ ဝစနေ-“ဘယေ
ကောဓေ”အစရှိသောထိုစကားရပ်၌၊ “စောရော စောရော၊ သပ္ပေါ သပ္ပေါ”

တံ အာဒိသု=“စောရော စောရော၊ သပ္ပေါ သပ္ပေါ”အစရှိသောစကားရပ်တို့
 ဌာ၊ ဘယေ=ကြောက်ခြင်းဌာ၊ အာမေဋိတံ=အဖန်ဖန်တလဲလဲ ပြောဆိုအပ်
 ၏၊ (ဝါ) အာမေဋိတံ ပြုအပ်၏၊ “ဝိဇ္ဈ ဝိဇ္ဈ၊ ပဟာရ ပဟာရ”တံ အာဒိသု=
 “ဝိဇ္ဈ ဝိဇ္ဈ၊ ပဟာရ ပဟာရ”အစရှိသောစကားရပ်တို့ဌာ၊ ကောဓေ=အမျက်
 ဒေါသထွက်ခြင်းဌာ၊ အာမေဋိတံ=၏၊ “သာဓု သာဓု”တံ အာဒိသု=“သာဓု
 သာဓု”အစရှိသော စကားရပ်တို့ဌာ၊ ပသံသာယံ=ချီးမွမ်းခြင်းအနက်ဌာ၊
 အာမေဋိတံ=၏၊ “ဂစ္ဆ ဂစ္ဆ၊ လုနာဟိ လုနာဟိ”တံ အာဒိသု=ဂစ္ဆ ဂစ္ဆ၊
 လုနာဟိ လုနာဟိ”အစရှိသောစကားရပ်တို့ဌာ၊ တုရိတေ= အဆောတလျင်
 ပြုသောအနက်ဌာ၊ အာမေဋိတံ=၏၊ “အာဂစ္ဆ အာဂစ္ဆ”တံ အာဒိသု=“
 “အာဂစ္ဆ အာဂစ္ဆ”အစရှိသောစကားရပ်တို့ဌာ၊ ကောတူဟလေ=အုပ်အုပ်
 ကျက်ကျက် ဖြစ်တတ်သောအခါဌာ၊ အာမေဋိတံ=၏၊ “ဗုဒ္ဓေါ ဗုဒ္ဓေါတိ
 စိန္တေန္တော”တံ အာဒိသု=“ဗုဒ္ဓေါ ဗုဒ္ဓေါတိစိန္တေန္တော”အစရှိသော စကားရပ်
 တို့ဌာ၊ ဗန္ဓရေ=အံ့ဩဘွယ်ရှိသောအနက်ဌာ၊ အာမေဋိတံ=၏၊ “အဘိက္ကမ-
 ထာယသုန္တော အဘိက္ကထာယသုန္တော”တံ အာဒိသု=“အဘိက္ကမထာ-
 ယသုန္တော အဘိက္ကထာယသုန္တော”အစရှိသော စကားရပ်တို့ဌာ၊ ဟာသေ-
 ရှင်လန်းခြင်းအနက်ဌာ၊ အာမေဋိတံ=၏၊ “ကဟံ ဧကပုတ္တ၊ ကဟံ ဧကပုတ္တာ”
 တံ အာဒိသု=“ကဟံ ဧကပုတ္တ၊ ကဟံ ဧကပုတ္တ”အစရှိသော စကားရပ်
 တို့ဌာ၊ သောကေ=စိုးရိမ်ခြင်းဌာ၊ အာမေဋိတံ=၏၊ “အဟော သုခံ၊ အဟော
 သုခံ”တံ အာဒိသု=“အဟော သုခံ၊ အဟော သုခံ”အစရှိသောစကားရပ်
 တို့ဌာ၊ ပသာဒေ=ကြည်ညိုခြင်းအနက်ဌာ၊ အာမေဋိတံ=အဖန်တလဲလဲ ပြော
 ဆိုအပ်၏၊ (ဝါ) အာမေဋိတံ ပြုအပ်၏၊ စ-သံဒွေိ-စ-သဒ္ဓါသည်၊ အဝုတ္တ-
 သမုစ္စယတ္ထော=မဆိုအပ်သောအနက်ကိုပေါင်းဆည်းခြင်းဟူသော“အဝုတ္တ
 သမုစ္စည်း”အနက်ရှိ၏၊ တေန=“အဝုတ္တသမုစ္စည်း” အနက်ရှိသော ထိုစ-
 သဒ္ဓါဖြင့်၊ ဂရဟအသမ္ပနာဒိနံ=ဂရဟအနက်၊ အသမ္ပနအနက်တို့ကို၊ သင်္ဂ-
 ဟော=သိမ်းယူရေတွက်ခြင်းကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော=မှတ်ထိုက်၏၊ တတ္ထ တေသု
 ဂရဟအသမ္ပနာဒိသု=ထိုဂရဟအနက်၊ အသမ္ပနအနက်တို့တွင်၊ “ပါပေါ
 ပါပေါ” တံ အာဒိသု=“ပါပေါ ပါပေါ”အစရှိသောပါဠိရပ်တို့ဌာ၊ ဂရဟာယံ=
 ဂရဟာအနက်ဌာ၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ=မှတ်ထိုက်၏၊ “အဘိရူပက အဘိရူပကာ”တံ

အာဒိသု=တို့၌၊ “အဘိက္ကန္တ အဘိက္ကန္တ”အစရှိသောပါဠိရပ်တို့၌၊ အသမ္မာနေ=အသမ္မာနအနက်၌၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ=မှတ်ထိုက်၏။

ဣဒံ ဝစနံ=“အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ၊ အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ” ဟူသော ဤသဒ္ဒါကို၊ အာမေဋ္ဌိတဝသေန=အာမေဋ္ဌိတ်၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဒွိက္ခုတ္တံ=နှစ်ကြိမ်၊ န ဝုတ္တံ=မဆိုအပ်သေး၊ အထ ခေါ=စင်စစ်အားဖြင့်ကား၊ အတ္ထဒ္ဓယဝသေန=အနက်နှစ်ပါး အပေါင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ ဣတိ=ဤသို့ ဒဿန္တော=ပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ “အထ ဝါ”တိ အာဒိ=“အထ ဝါ”အစရှိသောစကားရပ်ကို၊ အာဟ=ပြီ၊ အဘိက္ကန္တံ ဝစနံ=“အဘိက္ကန္တံ” ဟူသောသဒ္ဒါကို၊ အပေက္ခိတွာ=ရှုငဲ့၍၊ နပုံသကလိင်္ဂဝသေန=နပုံလိင်္ဂ၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ တံ ပန ဝစနံ=ထို“အဘိက္ကန္တံ”အစရှိသော စကားသည်ကား၊ ဘဂဝတော=မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဓမ္မဿ=တရားတော် ၏၊ ဒေသနာ=ဒေသနာတော်တည်း၊ ဣတိ ကတွာ=ဤသို့ပြ၍၊ “ယဒိဒံ ဘောတော ဂေါတမဿ ဓမ္မဒေသနာ”တိ=“ယဒိဒံ ၊ ပ ၊ ဓမ္မဒေသနာ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ ဝါ=တနည်းကား၊ ဧတံ ဝစနံ=“ယဒိဒံ ဘောတော ဂေါတမဿ ဓမ္မဒေသနာ”ဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်၊ အတ္ထမတ္တဒဿနံ=အနက်မျှကို ပြခြင်းတည်း၊ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ အတ္ထဝသေန=အနက်၏အစွမ်းဖြင့်၊ လိင်္ဂဝိဘတ္တိဝိပရိဏာမော=လိင်္ဂဝိဘတ်၏ဖောက်ပြန်ခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော=သိအပ်၏၊ ဒုတိယပဒေပိ=“အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ”ဟူသော ဒုတိယပုဒ်၌လည်း၊ ဒေသဝံ=နယော=ဤနည်းကိုသာလျှင်၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော=မှတ်ထိုက်၏၊ ဒေါသနာသနတောတိ=ကား၊ ရာဂါဒိကိလေသဝိဒ္ဓံသနတော=ရာဂအစရှိသောအစရှိသော ကိလေသာကို ဖျက်ဆီးတတ်သောကြောင့်၊ ဂုဏာဓိဂမနတောတိ=ကား၊ သီလာဒိဂုဏာနံ=သီလအစရှိသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို၊ သမ္မာပနတော=ပြည့်စုံစေတတ်သောကြောင့်၊ ယေ ဂုဏော=အကြင်ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို၊ ဒေသနာ=တရားဒေသနာတော်သည်၊ အဓိဂမေတိ=ရစေတတ်၏၊ တေသု=ထိုဂုဏ်ကျေးဇူးတို့တွင်၊ ပဓာနဘူတာ=အဓိကပဓာန ပြဋ္ဌာန်းသည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ဂုဏာ=ဂုဏ်ကျေးဇူး

တို့ကို၊ ဒဿေတဗ္ဗာ-ပြအပ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ ပဓာန-
ဘူတေ-အဓိကပဓာန ပြဋ္ဌာန်းသည် ဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ တေ ဂုဏေ-ထို
ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို၊ တာဝ-ရှေးဦးစွာ၊ ဒဿေတံ-ပြခြင်းငှာ၊ “သဒ္ဓါဇနန-
တော ပညာဇနနတော”တိ-“သဒ္ဓါဇနနတော ပညာဇနနတော”ဟူ
၍၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်၏။ ဟိ-ချဲ့၍ဆိုဦးအံ့၊ လောကိယာ-လောကီဖြစ်ကုန်သော၊
ဂုဏာ-ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့သည်၊ သဒ္ဓါပမုခါ-သဒ္ဓါလျှင်အဦးပဓာနရှိကုန်၏၊
လောကုတ္တရာ-လောကုတ္တရာဖြစ်ကုန်သော၊ ဂုဏာ-ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့သည်၊
ပညာပမုခါ-ပညာလျှင် အဦးပဓာနရှိကုန်၏၊ သာတ္ထတောတိ အာဒိသု-
“သာတ္ထတော”အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌၊ သီလာဒိအတ္ထသမ္ပတ္တိယာ-
သီလအစရှိသောအနက်၏ပြည့်စုံ ခြင်းဖြင့်၊ သာတ္ထတော-အနက်၏ပြည့်
စုံသောကြောင့်၊ သဘာဝနိရုတ္တိသမ္ပတ္တိယာ-သဘာဝသဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံခြင်း
ဖြင့်၊ သဗျဉ္ဇနတော-သဒ္ဓါနှင့်ပြည့်စုံသောကြောင့်၊ သုဝိညေယျသဒ္ဓပ္ပ-
ယောဂတာယ-ကောင်းစွာ သိအပ်သော သဒ္ဓါနှင့် ယှဉ်သောအားဖြင့်၊
ဥတ္တာနပဒတော-ပေါ်လွင်ထင်ရှားသောပုဒ်ရှိသောကြောင့်၊ သဏ္ဌသုခမ-
ဘာဝေန-နူးညံ့သိမ်မွေ့ပြေပြစ်သောအဖြစ်ဖြင့်၊ ဒုဝိညေယျတ္ထတာယ-သိ
နိုင်ခဲ့သောအနက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဂမ္ဘီရတ္ထတော-နက်နဲသော
အနက်ရှိသောကြောင့်၊ သိနိဒ္ဓမုဒုမဓုရသဒ္ဓပ္ပယောဂတာယ-ပြေပြစ် သိမ်
မွေ့ သာယာသောသဒ္ဓါနှင့် ယှဉ်သောအားဖြင့်၊ ကဏ္ဍသုခတော-နား၌
ချမ်းသာသောကြောင့်၊ ဝိပုလဝိသုဒ္ဓပေမနိယတ္ထတာယ-ပြန့်ပြောစင်ကြယ်၊
ချစ်ဘွယ်နှစ်သက်ဘွယ်သော အနက်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဟဒယင်္ဂ-
မတော-စိတ်နှလုံးနှစ်သက်ဘွယ်ရှိသောကြောင့်၊ မာနာတိမာနဝိမေနေန-
မာန၊ အတိမာနကိုဖျက်ဆီးသဖြင့်၊ (ဝါ) တက်ကြွခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်
ဖြစ်သောမာန၊ အလွန်တက်ကြွခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သောအတိမာန
ကို ဖျက်ဆီးသဖြင့်၊ အနတ္တုက္ကံသနတော-မိမိကိုမခိုးမြှောက်သောကြောင့်၊
ထမ္ဘသာရမ္ဘနိဗ္ဗဒ္ဓနေန-ထမ္ဘ၊ သာရမ္ဘကို နှိမ်နင်းသောအားဖြင့်၊ (ဝါ) ခက်
ထန်ခြင်းဟူသောထမ္ဘ၊ ချုပ်ချယ်ခြင်းဟူသော သာရမ္ဘကို နှိမ်နင်းသော
အားဖြင့်၊ အပရဝတ္တနတော-သူတပါးကို မနှိပ်သောကြောင့်၊ ဟိတာဓိပ္ပါ-
ယပ္ပဝတ္တိယာ-အစီးအပွားကို အလိုရှိသောအဖြစ်အားဖြင့်၊ ပရေသံ-သူ

တပါးတို့အား၊ ရာဂပရိတ္တာဟာဒိဝူပသမနေန=ရာဂ၏ပူပန်ခြင်းအစရှိသည်
ကို ငြိမ်းအေးစေသောအားဖြင့်၊ ကရုဏာသီတလတော=ကရုဏာတော်
ဖြင့် ချမ်းမြေ့သောကြောင့်၊ ကိလေသန္ဓကာရဝိမေနေန=ရာဂ၏ငြိမ်းအေးရာ
ကိလေသာတည်းဟူသော အမှိုက်တိုက်ကိုဖျက်ဆီးသောအားဖြင့်၊ ပညာ-
ဝဒါတတော=ပညာတည်းဟူသော အရောင်အလင်းရှိသောကြောင့်၊ ကရ-
ဝိကရုတမဇ္ဈတာယ=ကရဝိတ်ငှက်၏ ကျွန်းရင့်သောအသံနှင့် တူသောအား
ဖြင့်၊ အာပါထရမဏိယတော=ရှေးရှုထင်လာသော မွေ့လျော်ဘွယ်ရှိ
သောကြောင့်၊ ပုဗ္ဗာပရာဝိရုဒ္ဓသုဝိသုဒ္ဓတ္ထတာယ=ရှေ့နောက်ဆန့်ကျင်သော
ကောင်းစွာစင်ကြယ်သောအားဖြင့်၊ ဝိမဒ္ဓကွမတော=နှိမ်နှင်းခြင်းကို ခန့်
သောကြောင့်၊ အာပါထရမဏိယတာယ ဧဝ=ရှေးရှုထင်လာသော မွေ့-
လျော် ဘွယ်ရှိသောကြောင့်သာလျှင်၊ သုယျမာနသုခတော=ကြားခြင်း၌
ချမ်းသာသောကြောင့်၊ ဝိမဒ္ဓကွမတာယ=နှိမ်နှင်းခြင်း၌ ခန့်သောအားဖြင့်
လည်းကောင်း၊ ဟိတဇ္ဈာသယပွဝတ္တိယာ စ=အစီးအပွား၌ အလိုရှိသော
အဖြစ်ကို ပြုသောအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝိမသိယမာနဟိတတော=
စုံစမ်းအပ်သော အကျိုးစီးပွားရှိသောကြောင့်၊ ဣတိ ဧဝံ=ဤသို့ အတ္ထော-
အနက်ကို၊ ဝေဒိတဗော=သိအပ်၏၊ ဧဝမာဒိဟိတိ ဧတ္ထ ပဒေ=“ဧဝမာ-
ဒိဟိ”ဟူသော ဤပုဒ်၌၊ အာဒိ-သဒ္ဓေ-န=အာဒိ-သဒ္ဓါဖြင့်၊ သံသာရ-
စက္ကနိဝတ္တနတော ။ ပ ။ အနုသယသမုဋ္ဌါတနတောတိ ဧဝမာဒိနံ=“သံ-
သာရစက္ကနိဝတ္တနတော ။ ပ ။ အနုသယသမုဋ္ဌါတနတော” ဤသို့အစရှိ
သည်တို့၏၊ သင်္ဂဟော=သိမ်းယူခြင်းကို၊ ဒဋ္ဌဗော=မှတ်ထိုက်၏။

အဓောမုခဌပိတန္တိ=ကာ၊ ကေနစိ=အမှတ်မရှိ တစုံတစ်ယောက်
သောသူသည်၊ အဓောမုခံ=အောက်သို့မျက်နှာရှိသည်ကိုရှေးရှု၊ ဟေဋ္ဌာ-
မုခဇာတန္တိ=ကာ၊ သဘာဝေနေဝ=ပင်ကိုယ်သဘောသဘာဝအားဖြင့်သာ
လျှင်၊ ဟေဋ္ဌာ=အောက်သို့ မုခံ=မျက်နှာဝရှိသည်၊ (ဟေဋ္ဌာမုခံ=အောက်၌
မျက်နှာဝရှိသည်)၊ ဇာတံ=ဖြစ်၏၊ ဥဋ္ဌါဋေယျာတိ=ကာ၊ ဝိဝဋ်=ပွင့်လင်း
သည်ကို၊ ကရေယျ=ပြုရာ၏၊ ဟတ္ထ ဂဟေတွာတိ=ကာ၊ “ပုရတ္တာဘိ-

မုခေါ ဝါ-အရှေ့အရပ်မျက်နှာသို့ ရှေးရှုလည်းကောင်း၊ ဥတ္တရာဘိမုခေါ
 ဝါ-မြောက်အရပ်မျက်နှာသို့ ရှေးရှုလည်းကောင်း၊ ဂစ္ဆ-သွားလော့"၊ ဣတိ
 အာဒိနိ-ဤသို့အစရှိသည်တို့ကို၊ အဝတွာ-မပြောဆိုမူ၍၊ ဟတ္ထေ-လက်၌၊
 (ဝါ) လက်တို့ကို၊ ဂဟေတွာ-ဆွဲကိုင်၍၊ "နိဿန္တေဟံ-ယုံမှားသံသယမရှိ
 သည်ဖြစ်၍၊ (ဝါ) ယုံမှားသံသယမဲ့၊ ဒေသ ဒေသော-ဤသည်ကား၊ မဂ္ဂေါ-
 လမ်းခရီးတည်း၊ ဧဝံ-ဤသို့ ဤပုံ၊ ဂစ္ဆ-သွားလေလော့"၊ ဣတိ-ဤသို့၊
 ဒဿေယျ-ညွှန်ပြရာ၏၊ ကာဠပက္ခဏာတုဒ္ဓသီတိ-ကား၊ ကာဠပက္ခေ-
 လက္ခယံပက္ခ၌၊ စာတုဒ္ဓသီ-တစ်ဆယ့်လေးရက်နေသည်၊ ကာဠပက္ခ-
 စာတုဒ္ဓသီ-"ကာဠပက္ခဏာတုဒ္ဓသီ"မည်၏၊ နိက္ကုဇ္ဈိတံ ဥက္ကုဇ္ဈေယျာတိ-
 ကား၊ အာစေယျဿ-တည်သောဝတ္ထု၏၊ အနာဓာရဘူတံ-တည်ရာမဖြစ်
 သော၊ ဘာဇနံ-အိုးကို၊ အာဓာရဘာဝါပါဒနဝသေန-တည်ရာ၏အဖြစ်သို့
 ရောက်စေသဖြင့်၊ ဥက္ကုဇ္ဈေယျ-လှန်ရာ၏၊ ဟေဋ္ဌာမုခဇာတတာယ-အောက်
 ၌မျက်နှာရှိသောအဖြစ်ဟူသော၊ သဒ္ဓမ္မဝိမုခံ-တရားတော်တည်းဟူသော
 မျက်နှာကို၊ အဓောမုခဌပိတုတာယ-အောက်သို့မျက်နှာဖြုတ် ထားသည်၏
 အဖြစ်ဖြင့်၊ အသဒ္ဓမ္မေ-မသူတော်တရား၌၊ ပတိဋ္ဌိတံ-တည်၏၊ ဣတိ ဧဝံ-
 ဤသို့၊ ပဒဒ္ဓယံ-ပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်းကို၊ ယထာရဟံ-ထိုက်သည်အားလျော်
 စွာ၊ ယောဇေတဗ္ဗံ-ယှဉ်စေအပ်၏၊ ယထာသချီ-အစဉ်အတိုင်း၊ န ယော-
 ဇေတဗ္ဗံ-မယှဉ်အပ်၊ ကာမစ္ဆန္တာဒယော-"ကာမစ္ဆန္တ" အစရှိသည်တို့သည်၊
 နိဝရဏသဘာဝတော-နိဝရဏ၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သတ္တေ-သတ္တဝါတို့ကို၊
 ကာမံ ပဋိစ္ဆာဒိကာ-အကယ်၍ကား ဖုံးလွှမ်းတတ်ကုန်၏၊ ပန တထာပိ-
 ထိုသို့ပင် ဖုံးလွှမ်းတတ်ပါကုန်သော်လည်း၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ-မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသည်၊ မိစ္ဆာ-
 ဘိနိဝေသနေန-မှားသည်ကို နှလုံးသွင်းသောအားဖြင့်၊ သဝိသေသံ-အထူး
 နှင့်တကွ၊ သတ္တေ-သတ္တဝါတို့ကို၊ ပဋိစ္ဆာဒိကာ-ဖုံးလွှမ်းတတ်ကုန်၏၊ ဣတိ
 တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ "မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဂဟနပဋိစ္ဆန္တ" နှင့် "မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဂဟနပဋိစ္ဆန္တ"
 ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ၊ တေန-ထို့ကြောင့်၊ ဘဂဝါ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊
 "မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပရမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဝဇ္ဇံ ဝဒါမိ" တိ-"မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ။ ပ ။ ဝဇ္ဇံ ဝဒါမိ"
 ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ၊ သဗ္ဗော-အလုံးစုံသော၊ အပါယဂါမိမဂ္ဂေါ-အပါယ်
 ဘုံသို့ သွားရအံ့သော လမ်းခရီးသည်၊ ကုမ္ပဂ္ဂေါ ကုစ္ဆိတော-စက်ဆုပ်အပ်

သော၊ မဂ္ဂေါ-“လမ်းခရီး”မည်၏။ ဣတိ ကံတွာ-ဤသို့ပြု၍၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ-
 အာဒိနံ-သမ္မာဒိဋ္ဌိ အစရှိသည်တို့၏၊ ဥပုသ်ပက္ခတာယ-ဖြောင့်ဖြောင့်
 ဆန့်ကျင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအာဒယော-မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအစရှိကုန်
 သော၊ အဌ-ရှစ်ပါးကုန်သော၊ မိစ္ဆတ္တဓမ္မာ-မိစ္ဆတ္တတရားတို့သည်၊ မိစ္ဆာ-
 မဂ္ဂေါ-“မိစ္ဆာမဂ္ဂ”မည်၏။ ဟိ သစ္စံ-မှန်၏၊ တေနော-ထို့ကြောင့်သာလျှင်၊
 တဒုဘယပဋိပက္ခတံ-ထိုနှစ်ပါးနှင့် ဆန့်ကျင်သောအဖြစ်ကို၊ သန္ဓာယ-
 ရည်ရွယ်၍၊ “သဂ္ဂမောက္ခမဂ္ဂံ အာစိက္ခန္ဓေနာ”တိ-“သဂ္ဂမောက္ခမဂ္ဂံ
 အာစိက္ခန္ဓေန”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်၏၊ သပ္ပိအာဒိသန္နိဿယော-ထော
 ပတ်အစရှိသည်ကိုမှီသော၊ ပဒီပေါ-ဆီမီးသည်၊ ဥလ္လော ယထာ-ထွန်း
 လင်းတောက်ပသကဲ့သို့၊ တထာ-ထိုအတူ၊ တေလသန္နိဿယော-ဆီကိုမှီ
 သော၊ ဥလ္လော-ထွန်းလင်းတောက်ပသည်၊ န-မဟုတ်၊ ဣတိ တသ္မာ-
 ထို့ကြောင့်၊ တေလပဇ္ဇောတဂ္ဂဟဏံ-တေလပဇ္ဇောတ-သဒ္ဓါကို၊ ဝုတ္တံ-ဆို
 အပ်၏၊ ဧတေဟိ ပရိယာယေဟိတိ-ကား၊ ဧတေဟိ နိက္ခုဋ္ဌိတုက္ခုဋ္ဌေန-
 ပဋိစ္ဆန္တဝိဝရဏာဒိ ဥပမောပမိတဗ္ဗပ္ပကာရေဟိ-မှောက်ခြင်း၊ လှန်ခြင်း၊
 ဖုံးလွှမ်းခြင်း အစရှိကုန်သော ဤဥပမာ၊ ဥပမိတဗ္ဗ အပြားတို့ဖြင့်၊ ဝါ-
 တနည်းကား၊ ယထာဝုတ္တေဟိ-အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော၊ ဧတေ-
 ဟိ-ဤဥပမာ၊ ဥပမိတဗ္ဗတို့ဖြင့်၊ သရသရူပတာဒိနံ-သရသရူပ၏ အဖြစ်
 အစရှိသည်တို့၏၊ အတ္တနိ-မိမိ၌၊ အညထာ-တပါးတခြားသော အပြား
 အားဖြင့်၊ ပဋိပါဒနပရိယာယေဟိ-ကျိုးနွံအပ်သော အကြောင်းတို့ဖြင့်
 လည်းကောင်း၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊ ဒိဗ္ဗဝိဟာရဝိဘာဝနပရိယာယေဟိ-
 ဒိဗ္ဗဝိဟာရကို တိုးပွားစေအဖြစ်ကို အကြောင်းတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊
 ဝိဇ္ဇတ္တယဝိဘာဝနာပဒေသေန-ဝိဇ္ဇာတို့၏ သုံးပါးတို့၏အပေါင်းကိုတိုးပွား
 စေသောအဖြစ်ကို ညွှန်ပြသောအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊
 (ဝါ) ကိုယ်တော်၏၊ သဗ္ဗညုဂုဏဝိဘာဝနပရိယာယေဟိ စ-သဗ္ဗညုတ
 ဂုဏ်ကို တိုးပွားစေသောအကြောင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ တေန-ထို့ကြောင့်၊
 “အနေကပရိယာယေန ဓမ္မော ပကာသိတော”တိ-“အနေကပရိ-
 ယာယေန ဓမ္မော ပကာသိတော”ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ။

ဒေသနာနုမောဒနကထာ နိဋ္ဌိတာ။

“ပသန္နာကာရကထာ”

ပသန္နာကာရန္တိ-ကာ၊ ပသန္နေဟိ-ကြည်ညိုကုန်သောသူတို့သည်၊
 ကာတဗ္ဗံ-ပြုအပ်သော၊ သက္ကာရံ-အရိုအသေပြုခြင်းကို၊ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ
 ဧတ္ထ-“သရဏံ ဂစ္ဆာမိ”ဟူသော ဤပုဒ်၌၊ ဣတိ-သဒ္ဓေါ-ဣတိ-သဒ္ဓါ
 သည်၊ လုတ္တနိဒ္ဒိဋ္ဌော-ကြေခြင်းကို ညွှန်ပြသောသဒ္ဓါတည်း၊ ဣတိ တသ္မာ-
 ထို့ကြောင့်၊ “သရဏန္တိ ဂစ္ဆာမိ”တိ-“သရဏန္တိ ဂစ္ဆာမိ”ဟူ၍၊ အာဟ-
 မိန့်ဆိုပြီ၊ ဟိ ယုတ္တံ-သင့်စွ၊ ဧတ္ထ ဧတသ္မိ ပဒေ-“ဂစ္ဆာမိ”ဟူသောဤပုဒ်၌၊
 အယံ ဂမိ-သဒ္ဓေါ-ဤဂမိ-သဒ္ဓါသည်၊ နိ-သဒ္ဓါဒယေ ဝိယ-နိ-သဒ္ဓါအစရှိ
 သည်တို့ကဲ့သို့ ဒွိကမ္ပကော-ကံနှစ်ခုရှိသည်၊ န-မဟုတ်၊ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်
 အလံ-ဆိတ်ကို၊ ဂါမံ-ရွာသို့၊ နေတိ-ပို့ဆောင်၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝုစ္စတိ
 ယထာ-ဆိုအပ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ တထာ-ထိုအတူ၊ “ဂေါတမံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ”
 တိ-“ဂေါတမံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ”ဟူ၍၊ ဝတ္တံ-ဆိုခြင်းငှာ၊ န သက္ကာ-မတတ်
 ကောင်း၊ “သရဏန္တိ-ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ရာဟူ၍၊ ဂစ္ဆာမိ-ဆည်းကပ်ပါ
 ၏”၊ ဣတိ ပန-ဤသို့ကား၊ ဝတ္တဗ္ဗံ-ဆိုအပ်၏၊ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ ဧတ္ထ-
 “ဂစ္ဆာမိ”ဟူသော ဤပုဒ်၌၊ ဣတိ-သဒ္ဓေါ-ဣတိ-သဒ္ဓါကို၊ လုတ္တနိဒ္ဒိဋ္ဌော-
 ကြေခြင်းကို ညွှန်ပြအပ်၏ဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-သိအပ်၏၊ သရဏန္တိ-ကာ၊
 ပဋိသရဏံ-ကိုးကွယ်ရာတည်း၊ တေန-ထို့ကြောင့်၊ ပရာယဏန္တိ-“ပရာ-
 ယဏံ”ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ၊ ပရာယဏဘာဝေါ စ-ကိုးကွယ်လည်း
 လျောင်း ပုန်းအောင်းမိခိုရာ၏ အဖြစ်ဟူသည်လည်း၊ အနတ္တနိသေဓနေန
 စ-အကျိုးမရှိသည်ကို တားမြစ်တတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ အတ္ထ-
 သမ္ပုဋ္ဌိပါဒနေန စ-အကျိုးစီးပွားကို ပြီးစေတတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊
 ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ “အယဿ တာတာ၊ ဟိတ-
 သံ စ ဝိဓာတာ”တိ-“အယံဿ တာတာ၊ ဟိတဿ စ ဝိဓာတာ”
 ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ၊ အယဿာတိ-ကာ၊ ဒုက္ခတော-ဆင်းရဲဒုက္ခမှ၊
 ဣတိ-ဤသို့၊ ဝဒန္တိ-ဆိုကြကုန်၏၊ ပန-ဆက်၍ဆိုဦးအံ့၊ ပါပတော-
 မကောင်းမှု အကုသိုလ်မှ၊ ဣတိ အတ္ထော-ဤသို့သော အနက်သည်၊
 ယုတ္ထော-သင့်မြတ်လှ၏၊ စ-အဘို့တပါးကား၊ ဧတံ ဝစနံ-“အယဿ”

ဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်။ နိဿယဂ္ဂေ-အပါဒါန်အနက်၌၊ သာမိဝစနံ-ဆဋ္ဌိ
ဝိဘတ်ရှိသောသဒ္ဒါတည်း။ သရဏန္တိ ဂမနဉ္စ ဧတ္ထ ပဒေ-“သရဏန္တိ ဂမနံ”
ဟူသော ဤပုဒ်၌လည်း၊ တဒမိပ္ပိယေန-ထိုသို့သော အမိပ္ပိယံဖြင့်၊ ဘဇ-
နံ-ဆည်းကပ်ခြင်းတည်း။ ဝါ-တနည်းကား၊ တထာ တေန အာကာရေန-
ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဇာနနံ-သိခြင်းတည်း။ ဣတိ-ဤသို့
သော အနက်ကို၊ ဒဿန္တော-ပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ “ဣတိ ဣမိနာ အမိပ္ပိ-
ယေနာ”တိ အာဒိ-“ဣတိ ဣမိနာ အမိပ္ပိယေန”ဤသို့အစရှိသော
စကားရပ်ကို၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ၊ တတ္ထ တသ္မိ ဝစနေ-“ဣတိ ဣမိနာ
အမိပ္ပိယေန” အစရှိသော ထိုစကားရပ်၌၊ ဂစ္ဆာမိတိ အာဒိသု-“ဂစ္ဆာမိ”
အစရှိကုန်သောပုဒ်တို့၌၊ ပစ္ဆိမံ ပစ္ဆိမံ-နောက်နောက်ပုဒ်သည်၊ ပုရိမဿ
ပုရိမဿ-ရှေးရှေးပုဒ်၏၊ အတ္ထဝစနံ-အနက်ကိုပြသောသဒ္ဒါတည်း။ ဝါ-
တနည်းကား၊ သရဏာမိပ္ပိယေန-ကိုးကွယ်လိုသောအားဖြင့်၊ ဥပသက်-
မနံ-ချဉ်းကပ်ခြင်းသည်၊ ဘဇနံ-“ဘဇန”မည်၏၊ သန္တိကာဝစရတာ-
အနီး၌ ကျင်လည်သောအားဖြင့် ကျင်လည်သည်၏အဖြစ်သည်၊ သေ-
ဝနာ-“သေဝနာ”မည်၏၊ ဝတ္တပ္ပဋိဝတ္တကရဏေန-ကျင့်ဝတ်ကိုပြုသဖြင့်၊
ဥပဋ္ဌာနံ-ပြုစုလုပ်ကြွေးခြင်းသည်၊ ပယိရုပါသနံ-“ပယိရုပါသန”မည်၏၊
ဣတိ ဧဝံ-ဤသို့၊ သဗ္ဗထာပိ-အလုံးစုံသော အပြားအားဖြင့်လည်း၊ အန-
ညသရဏတံယေဝ-သူတပါးတို့နှင့် မဆက်ဆံသော အဖြစ်ကိုသာလျှင်၊
ဒီပေတိ-ပြ၏၊ ဂစ္ဆာမိတိ ပဒဿ-“ဂစ္ဆာမိ”ဟူသောဤပုဒ်၏၊ ဗုဒ္ဓာမိတိ
အယံ အတ္ထော-“ဗုဒ္ဓာမိ”ဟူသောဤအနက်ကို၊ (ဝါ) “သိ၏”ဟူသောဤ
အနက်ကို၊ ကထံ-အဘယ်သို့လျှင်၊ လဗ္ဘတိ-ရအပ်သနည်း?၊ ဣတိ-ဤသို့
ဝဒေယျ-ပြောဆိုငြားအံ့၊ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ “ယေသံ ဟိ”တိ
အာဒိ-“ယေသံ ဟိ”အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ။

အဓိဂတမဂ္ဂေ သစ္စိကတနိရောဓေတိ ပဒဒ္ဒယေနပိ-“အဓိ-
ဂတမဂ္ဂေ သစ္စိကတနိရောဓေ”ဟူသော ဤပုဒ်နှစ်ပါး အပေါင်းဖြင့်
လည်း၊ ဖလဋ္ဌာ ဧဝ-ဖိုလ်၌တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုသာလျှင်၊ ဒဿိတာ-

ပြအပ်ကုန်၏။ မဂ္ဂဌာ-မဂ်၌တည်သောပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ န ဒသိတာ-မပြအပ်၊
 ဣတိ-ဤသို့၊ တေ မဂ္ဂဌေ-ထိုမဂ်၌တည်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို၊ ဒသေန္တော-
 ပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ “ယထာနုသိဋ္ဌံ ပဋိပဇ္ဇမာနေ စာ”တိ-“ယထာနုသိဋ္ဌံ
 ပဋိပဇ္ဇမာနေ စ”ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီး၊ ကလျာဏပုထုဇ္ဇနောပိ-
 ကလျာဏ ပုထုဇ္ဇနပုဂ္ဂိုလ်အားလည်း၊ “ယထာနုသိဋ္ဌံ ပဋိပဇ္ဇတိ”တိ-
 “ယထာနုသိဋ္ဌံ ပဋိပဇ္ဇတိ”ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ နန စ-ဆိုအပ်သည်မဟုတ်
 လော၊ ဣတိ အယံ-ဤသည်ကား၊ စောဒနာ-စောဒနာခြင်းတည်း၊ ဝုစ္စတိ-
 ဆိုအပ်သည်ကား၊ ကိစ္ဆာပိ ဟောတိ-အကယ်၍ကား ဖြစ်ပါပေ၏၊ ပန
 တထာပိ-ထိုသို့ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ နိပ္ပရိယာယေန-ပရိယာယ်မဟုတ်၊
 မုချတိုက်ရိုက်အားဖြင့်၊ မဂ္ဂဌာ ဧဝ-မဂ္ဂဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုသာလျှင်၊ တထာ
 တေန အာကာရေန-ထိုသို့သော “ယထာနုသိဋ္ဌံ ပဋိပဇ္ဇမာနေ စ”ဟူသော
 အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝတ္တဗ္ဗာ-ဆိုအပ်ကုန်၏၊ ဣတရေ-ဤမဂ္ဂဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်
 တို့မှ တပါးတခြားသောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို၊ နိယာမောက္ကမနာဘာဝတော-အမြဲ
 သတ်မှတ်ခြင်း၏ မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ “ယထာနုသိဋ္ဌံ ပဋိပဇ္ဇမာနေ
 စာ”တိ-“ယထာနုသိဋ္ဌံ ပဋိပဇ္ဇမာနေ စ”ဟူ၍၊ န ဝတ္တဗ္ဗာ-မဆိုအပ်ကုန်၊
 တထာ တံ ဝစနံ-ထိုစကားသည်၊ ဟိ ယုတ္တံ-သင့်စွ၊ သမ္ပတ္တနိယာမောက္က-
 မနေန-မိမိ၏အခြားမဲ့၌ ကောင်းကျိုးသက်ရောက်သောအားဖြင့် အပါယ-
 ဝိနိမုတ္တသမ္ဘဝေါ-အပါယ်ဘုံမှ လွတ်မြောက်သောအဖြစ်ကို၊ ဝုတ္တော-ဆို
 အပ်၏၊ အက္ခာယတိတိ ဧတ္ထ-“အက္ခာယတိ”ဟူသော ဤပါဠိရပ်၌၊
 ဣတိ-သဒ္ဓေါ-ဣတိ-သဒ္ဓါသည်၊ အာဒိ-အတ္ထော-“အစ”ဟူသော အာဒိ-
 အနက်ရှိ၏၊ ဝါ-တနည်းကား၊ ပကာရတ္ထော-“အတူ”ဟူသော ပကာရ-
 အနက်ရှိ၏၊ တေန-ထို ဣတိ-သဒ္ဓါဖြင့်၊ “ယာဝတာ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ သင်္ခ-
 တာ ဝါ အသင်္ခတာ ဝါ၊ ဝိရာဂေါ တေသံ အဂ္ဂမက္ခာယတိ”တိ-“ယာဝတာ
 ။ ပ ။ အဂ္ဂမက္ခာယတိ”ဟူ၍၊ သုတ္တပဒံ-သုတ်ပုဒ်ကို၊ သင်္ဂဏှာတိ-သိမ်းယူ
 ၏၊ ဝါ-တနည်းကား၊ ဝိတ္တာရောတိ ဣမိနာ-“ဝိတ္တာရော”ဟူသောဤပါဠိ
 ရပ်ဖြင့်၊ သင်္ဂဏှာတိ-သိမ်းယူ၏၊ ဧတ္ထ ဧတသ္မိ ဌာနေ-ဤအရာဌာန၌၊
 အရိယမဂ္ဂေါ-အရိယာမဂ်သည်၊ နိယျာနိကာတာယ-သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ
 ထွက်မြောက်ခြင်းကို ပြုတတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ နိဗ္ဗာနံ-နိဗ္ဗာန်

သည်။ တဿ=ထိုအရိယာမဂ်၏။ တဒတ္ထသိဒ္ဓိဟေတုတာယ=ထိုအရိယာ
မဂ်ဟူသော အကျိုး၏ပြီးစီးခြင်းဟူသော အကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဥဘယမေဝ=အရိယာမဂ်နှင့်နိဗ္ဗာန်
နှစ်ပါးကိုသာလျှင်၊ နိပ္ပရိယာယေန=ပရိယာယ်မဟုတ်မှချတိုက်ရိုက်အားဖြင့်
ဝပွေတိ-“ဝပွ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တော=ဆိုအပ်၏။ ဟိ သစ္စံ=မှန်၏။ နိဗ္ဗာန်=နိဗ္ဗာန်
ကို၊ အာရမ္မဏပစ္စယဘူတံ=အာရမ္မဏပစ္စည်း၏အဖြစ်ကို၊ လဘိတွာ= ရ၍၊
အရိယမဂ္ဂဿ=အရိယာမဂ်၏။ တဒတ္ထသိဒ္ဓိ=ထိုနိဗ္ဗာန်ဟူသောအကျိုး၏
ပြီးစီးခြင်းသည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏။ တထာပိ=ထိုမှတပါးလည်း၊ အရိယ-
ဖလာနံ=အရိယာဖိုလ်တို့ကို၊ “ယသ္မာ ဘာယ သဒ္ဓါယ အဝုပသန္တာယာ”တိ
အာဒိ ဝစနတော=“ယသ္မာ ဘာယ။ ပ ။ အဝုပသန္တာယ”အစရှိသည်ကို
ဟောတော်မူသောကြောင့်၊ မဂ္ဂေန=အရိယာမဂ်ဖြင့်၊ သမ္ပန္နိန္ဒာနံ=ပယ်ဖြတ်
အပ်ကုန်သော၊ ကိလေသာနံ=ကိလေသာတို့၏၊ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပဟာနကိစ္စ-
တာယ=ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပဟာနကိစ္စ၏အဖြစ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ နိယျာနနုဂ္ဂဏ-
တာယ=သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်နိုင်သော ဂုဏ်ကျေးဇူးရှိသည်
၏အဖြစ်သည်၊ နိယျာနပရိယောသာနတာယ စ=သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ
ထွက်မြောက်ခြင်းဟူသော အဆုံး၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဟော-
တိ=ဖြစ်၏။ ပရိယတ္တိဓမ္မဿ ပန=ပရိယတ္တိဓမ္မ၏ကား၊ နိယျာနဓမ္မသမ-
ဓိဂမဟေတုတာယာတိ ဣမိနာ ပရိယာယေန=“နိယျာနဓမ္မသမဓိဂမ-
ဟေတုတာယ”ဟူသော ဤအကြောင်းအားဖြင့်၊ ဝုတ္တနယေန=ဆိုအပ်ခဲ့
ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ ဓမ္မဘာဝေါ=ဓမ္မ၏အဖြစ်ကို၊ လဗ္ဘတိ ဧဝ=ရအပ်သည်
သာလျှင်တည်း၊ သွာယံ သော အယံ အတ္တော=ထိုအနက်ကို၊ ပါဌာရုဠော
ဧဝ=ပါဠိသို့တင်သည်သာလျှင်တည်း၊ ဣတိ=ဤအနက်ကို၊ ဒဿန္တော-
ပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ “န ကေဝလ”န္တိ အာဒိ=“န ကေဝလံ” အစရှိသော
စကားရပ်ကို၊ အာဟာ=မိန့်ဆိုပြီ။

ရာဂဝိရာဂေါတိ မဂ္ဂေါ ကထိတောတိ=ကား၊ ကာမရာဂေါ
ဘဝရာဂေါတိ ဧဝမာဒိဘေဒေါ=ကာမရာဂ၊ ဘဝရာဂ ဤသို့အစရှိသော

အပြားရှိသော၊ သဗ္ဗောပိ-အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော၊ ရာဂေါ-ရာဂကို၊ ဧတေ-
 န-ဤအရိယာမဂ်ဖြင့်၊ ဝိရစ္ဆတိ ပဟိယတိ-ပယ်အပ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ-
 ထို့ကြောင့်၊ မဂ္ဂေါ-မဂ်ကို၊ ရာဂဝိရာဂေါတိ-“ရာဂဝိရာဂ”ဟူ၍၊ ကထိတော-
 ဟောတော်မူအပ်၏၊ အနေဇမသောကန္တိ ဖလန္တိ-ကား၊ ဧဇာသင်္ခါတာ-
 ယ-“ဧဇာ”ဟုဆိုအပ်သော၊ တဏှာယ-တဏှာ၏၊ အန္တောနိဇ္ဈာနလက္ခဏ-
 သ-အတွင်း၌ ဖုတ်ကြည်းခြင်း လက္ခဏာကိုလည်းကောင်း၊ သောကဿ
 ဇ-ဦးစိန်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ တဒုပ္ပတ္တိယံ-ထိုနှစ်ပါး၏ ဖြစ်ခြင်းငှား သဗ္ဗ-
 သော-အလုံးစုံအားဖြင့်၊ ပရိက္ခိဏတ္တာ-ကုန်ခမ်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊
 ဖလံ-ဖိုလ်ကို၊ အနေဇမသောကန္တိ-“အနေဇမသောကံ”ဟူ၍၊ ကထိ-
 တံ-ဆိုအပ်၏၊ အပ္ပဋိကူလန္တိ-ကား၊ အဝိရောဓီပနတော-မဆန့်ကျင်
 သည်ကို ပြတတ်သောကြောင့်၊ ကေနစိ-တစုံတခုနှင့်၊ အဝိရုဒ္ဓံ-မဆန့်ကျင်
 သော၊ ဝါ-တနည်းကား၊ ဣဋ္ဌံ-အလိုရှိအပ်သော၊ ပဏိတံ-မွန်မြတ်သော၊
 ဣတိ အယံ-ဤသည်ကား၊ အတ္ထော-အနက်တည်း၊ ပဂုဏရူပေန-အဝါး
 ဝစွာ (ကြိမ်ဖန်များစွာ) လေ့လာသောသဘောဖြင့်၊ ပဝတ္တိတတ္တာ-ဖြစ်စေ
 အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ပဂုဏံ-“ပဂုဏ”မည်၏၊ ဝါ-တနည်းကား၊
 ပကဋ္ဌဂုဏဝိဘာဝနတော-လေ့ကျက်အပ်သော ဂုဏ်ကိုထင်ရှားပြတတ်
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ပဂုဏံ-“ပဂုဏ”မည်၏၊ ယထာဟ-မြတ်စွာဘု
 ရားအဘယ်ကဲ့သို့ ဟောတော်မူသနည်း၊ ဝိဟိသသညီ ပဂုဏံ န'ဘာသိ၊
 ဓမ္မံ ပဏိတံ မနုဇေသု ဗြဟ္မေ”တိ-“ဝိဟိသသညီ ။ ပ ။ ဗြဟ္မေ”ဟူ၍၊
 အာဟ-ဟောတော်မူပြီ၊ သဗ္ဗဓမ္မက္ခန္ဓာ-အလုံးစုံကုန်သော ဓမ္မက္ခန္ဓာပေါင်း
 ရှစ်သောင်း၊ လေးထောင်တို့ကို၊ အာဟ-ဟောတော်မူပြီ၊ ဣတိ အယံ-
 ဤသည်ကား၊ ယောဇနာ-ယောဇနာခြင်းတည်း၊ ဒိဋ္ဌိသီလသယံ-တေ-
 နာတိ-ကား၊ ယာယံ ဒိဋ္ဌိ-အကြင်အယူသည်၊ အရိယာ-အရိယာပုဂ္ဂိုလ်
 တို့ကို၊ နိယျာနိကာ-သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထုတ်ဆောင်တတ်၏၊ တက္ကရ-
 သ-ထိုအယူကို ယူသောသူအား၊ သမ္မာ-ကောင်းစွာ၊ ဒုက္ခက္ခာယာယ-
 ဆင်းရဲဒုက္ခ၏ ကုန်ခမ်းခြင်းငှား၊ နိယျာတိ-သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထုတ်ဆောင်
 တတ်၏၊ တထာရူပါယ-ထိုသို့သဘောရှိသော၊ ဒိဋ္ဌိယာ-အယူဖြင့်၊ ဒိဋ္ဌိ-
 သာမညဂတော-အယူတူသောအဖြစ်သို့ရောက်လျက်၊ ဝိဟရတိ-နေ၏”၊

ဣတိ ဧဝံ=ဤသို့၊ ဝုတ္တာယ=ဟောတော် မူအပ်သော၊ ဒိဋ္ဌိယာ=အယူဖြင့်၊
 “ယာနိ သီလာနိ=အကြင်သီလတို့သည်၊ အခဏ္ဍာနိ=မကိန်းကုန်၊ အစ္ဆိဒ္ဓါနိ=
 မပေါက်ကုန်၊ အသဗလာနိ=မကြားကုန်၊ အကမ္မာနိ=မပြောက်ကုန်၊ ဘုဇိ-
 သာနိ=တော်လှန်ကုန်၏။ ဝိညုပ္ပသတ္တာနိ=ပညာရှိတို့သည် ချီးမွမ်းအပ်
 ကုန်၏။ အပရာမဋ္ဌာနိ=တဏှာ၊ မာန်မာနတို့သည် မစွဲလမ်းအပ်ကုန်၊ သမာ-
 စိသံဝတ္တနိကာနိ=သမာဓိကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏။ တထာရူပေဟိ=ထိုသို့
 သဘောရှိကုန်သော၊ သီလေဟိ=သီလတို့ဖြင့်၊ သီလသာမညဂတော=
 သီလအားဖြင့်တူသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သည်ဖြစ်၍၊ ဝိဟရတိ=နေ၏”၊
 ဣတိ ဧဝံ=ဤသို့၊ ဝုတ္တာနံ=ဆိုအပ်ကုန်သော၊ သီလာနဉ္စ=သီလတို့၏လည်း၊
 သံဟတနဘာဝေန=ပေါင်းအပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်
 ကား၊ အတ္ထော=အနက်တည်း၊ သံဟတောတိ=ကား၊ ယဋိတော=ပေါင်း
 အပ်သည်၊ သမေတော=ပေါင်းအပ်သည်၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊
 အတ္ထော=အနက်တည်း၊ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်၏၊ အရိယပုဂ္ဂလာ=အရိယာပုဂ္ဂိုလ်
 တို့သည်၊ ယတ္ထ ကတ္ထစိ=အမှတ်မရှိသော၊ ဒုရေ=ဝေးသောအရပ်၌၊ ဌိတာ-
 ပိ=တည်ပါသော်လည်း၊ အတ္တနော=မိမိ၏၊ ဂုဏသာမဂ္ဂိယာ=ဂုဏ်ကျေးဇူး
 ၏ ညီညွတ်ခြင်း၌၊ သံဟတာ ဧဝံ=ပေါင်းအပ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း၊
 အဋ္ဌ ၈ ပုဂ္ဂလာ ဓမ္မဒသာ တေတိ=ကား၊ ပုရိသယုဂဠဝသေန-
 ယောက်ျားတို့၏အစုံ၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝတ္တာရောပိ=လေးယောက်လည်း
 ဖြစ်ကုန်သော၊ ပုဂ္ဂလဝသေန=ပုဂ္ဂိုလ်၏အစွမ်းဖြင့်၊ အဋ္ဌေဝ=ရှစ်ယောက်
 ကုန်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်သာလျှင်၊ အရိယဓမ္မဿ=မြတ်သော မဂ်ဖိုလ်
 တရားကို၊ ပစ္စက္ခဒဿာဝိတာယ=မျက်မှောက်ထင်ထင် ရှုမြင်လေ့ရှိသည်
 အဖြစ်ကြောင့်၊ ဓမ္မဒသာ=“ဓမ္မဒသာ”တို့မည်ကုန်၏၊ တိဏိ=သုံးပါးကုန်
 သော၊ ဝတ္ထုနိ=ဝတ္ထုတို့ကို၊ သရဏန္တိ=“ကိုးကွယ်ရာ”ဟူ၍၊ ဂမနေန=ဆည်း
 ကပ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ တိဏိ သရဏဂမနာနိ=“တိဏိ သ-
 ရဏဂမန”တို့ မည်ကုန်၏၊ ပဋိဝေဒေသီတိ=ကား၊ အတ္တနော=မိမိ၏၊
 ဟဒယဂံတံ=စိတ်နှလုံးသို့ ရောက်သည်ကို၊ ဝါစာယ=နှုတ်ဖြင့်၊ ပဝေဒေသိ-
 သိစေပြီ။

ပသန္နာကာရကထာ နိဋ္ဌိတာ။

“သရဏဂမနကံထာ”

သရဏဂမနဿ သရဏဂုံ၏။ ဝိသယပ္ပဘောဒဖလသံကိလေသ-
ဘောဒါနံ ဝိသယ သရဏဂုံအပြား၊ သရဏဂုံအကျိုး၊ သရဏရဂုံညစ်ညူး
ခြင်းတို့ကဲ့သို့၊ ကတ္တုပြုခြင်းကို၊ ဝိဘာဝနာ စဘေဒနံခြင်းသည်လည်း၊
ဟောတိဖြစ်၏။ တတ္ထထိုသို့ဝေဘန်ခြင်း၌၊ ကောသလ္လာယကျွမ်းကျင်
လိမ္မာခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဟောတိဖြစ်၏။ ဣတိ တသွာထို့ကြောင့်၊ “သရ-
ဏဂမနေသု ကောသလ္လတ္ထံ သရဏံ ။ ပ ။ ဝေဒိတဗ္ဗော”တိ-
“သရဏဂမနေသု ။ ပ ။ ဝေဒိတဗ္ဗော”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံဆိုအပ်၏။ က-
သွာအဘယ်ကြောင့်၊ ဝုတ္တံဆိုအပ်သနည်း၊ တေနထိုရတနမြတ်သုံးပါး
နှင့်၊ ဝိနာကင်း၍၊ သရဏဂမနဿေဝကိုးကွယ်ခြင်း၏သာလျှင်၊ အ-
သမ္ဘဝတောမဖြစ်သောကြောင့်၊ ဝုတ္တံဆိုအပ်၏။ တတ္ထ တသွာ ပဒေထို
“သရဏ”ဟူသောပုဒ်၌၊ တာဝရှေးဦးစွာ၊ သရဏန္တိ ပဒတ္ထတော “သရ-
ဏံ”ဟူသော ပုဒ်၏အနက်အားဖြင့်၊ ဟိသတိညှင်းဆဲတတ်၏။ ဣတိ
တသွာထို့ကြောင့်၊ သရဏံ “သရဏ”မည်၏။ ဟိ ယုတ္တံသင့်စွ၊ ဟိသတ္ထ-
ဿညှင်းဆဲခြင်းအနက်ရှိသော၊ သရ-သဒ္ဓဿ သရ-သဒ္ဓါ၏။ ဝသေန-
အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဧတံ ပဒံဤ “သရဏံ”ဟူသောပုဒ်ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံမှတ်ထိုက်
၏။ တသွာထို့ကြောင့်၊ သရဏဂတာနံ သရဏဂုံတည်ကုန်သောပုဂ္ဂိုလ်
တို့အား၊ တေနေဝ သရဏဂမနေနထိုသရဏဂုံ ဆောက်တည်သော
ကြောင့်သာလျှင်၊ ဝဋ္ဋဘယံသံသရာဝဋ်ဆင်းရဲ၌ဖြစ်သောဘေးကိုလည်း
ကောင်း၊ စိတ္တုတြာသံစိတ်နှလုံး၏ ထိတ်လန့်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊
ကာယိကံခန္ဓာကိုယ်ကို စွဲမှီ၍ဖြစ်သော၊ ဒုက္ခံဆင်းရဲဒုက္ခကိုလည်းကောင်း၊
ဒုဂ္ဂတိပရိယာပန္နံအပါယ်ဒုဂ္ဂတိဘုံဘဝ၌ အကျုံးဝင်သော၊ သဗ္ဗမ္ပိအလုံးစုံ
လည်းဖြစ်သော၊ ဒုက္ခံဆင်းရဲဒုက္ခကို၊ ဟနတိသတ်တတ်၏။ ဝိနာသေတိ-
ပယ်ဖျောက် ဖျက်ဆီးတတ်၏။ ဣတိ အယံဤသည်ကား၊ အတ္ထော-
အနက်တည်း၊ ဧတံဤ “သရဏံ”ဟူသော သဒ္ဓါသည်၊ ရတနတ္ထယဿ-
ရတနာသုံးပါးအပေါင်း၏။ အဓိဝစနံအမည်တည်း၊ အထ ဝါတနည်း
ကား၊ ဟိတေအကျိုးစီးပွားတို့ကို၊ ပဝတ္တနေနဖြစ်စေခြင်းဖြင့်၊ “သမ္ပန္န-

သီလာ ဘိက္ခုဝေ ဝိဟရထာ"တိ အာဒိနာ="သမ္ပန္နသီလာ ။ ပ ။ ဝိဟရထ" အစရှိသည်ဖြင့်၊ အတ္ထေ-အကျိုးစီးပွား၌၊ နိယောဇနေန-ယှဉ်စေသဖြင့် လည်းကောင်း၊ အဟိတာ-အကျိုးစီးပွား မရှိသောအဖြစ်၌၊ နိဝတ္တနေန- ဆုတ်နစ်စေသဖြင့်လည်းကောင်း၊ "ပါဏာတိပါတဿ ခေါ ပန ပါပတော ဝိပါကော၊ ပါပကံ အဘိသမ္ပရာယ"န္တိ အာဒိနာ="ပါဏာတိပါတဿ ။ ပ ။ အဘိသမ္ပရာယံ" အစရှိသော၊ အာဒိနဝဒဿနာဒိမုခေန-အပြစ်ကိုမြင်ခြင်း အစရှိသော အကြောင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အနတ္ထတော-အကျိုးစီးပွား မရှိသည်မှ၊ နိဝတ္တနေန စ-ဆုတ်နစ်စေသဖြင့်လည်းကောင်း၊ သတ္တာနံ- သတ္တဝါတို့၏၊ ဘယံ-ဘေးကို၊ ဟိသတိ-ညှင်းဆဲတတ်၏၊ ဟိတာဟိတေ- သု-အကျိုးစီးပွားရှိသည်၊ အကျိုးစီးပွားမရှိသည်တို့၌၊ အပ္ပဝတ္တိပဝတ္တိ- ဟေတုကံ="မဖြစ်ခြင်း၊ ဖြစ်ခြင်း"ဟူသော အကြောင်းရှိသော၊ ဗျသနံ- ပျက်စီးခြင်းကို၊ ဗုဒ္ဓေါ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အယဝတ္တိကရဏေန-မဖြစ်စေ ခြင်းကို ပြုသောအားဖြင့်၊ ဝိနာသေတိ-ဖျက်ဆီးတတ်၏၊ ဘဝကန္တာရ- ဥတ္တရဏေန="ဘဝ"တည်းဟူသောခရီးခဲကို လွန်မြောက်စေသဖြင့်၊ မဂ္ဂ- သင်္ခါတော-မဂ်ဟုဆိုအပ်သော၊ ဓမ္မော-တရားတော်သည်၊ သတ္တာနံ- သတ္တဝါတို့၏၊ ဘယံ-ဘေးကို၊ ဟိသတိ- ပယ်ဖျောက်တတ်၏၊ ဣတရော- ဘုရား၊ တရားမှ တပါးတခြားသော သံဃာတော်သည်၊ အဿာသ- ဝါနေန-သက်သာရာကိုပေးသဖြင့်၊ အပ္ပကာနမ္ဘိ-အနည်းငယ်လည်းဖြစ် ကုန်သော၊ ဒါနဝသေန စ-အလှူဒါနကို ပေးလှူသဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပူဇာဝသေန စ-ပူဇော်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဥပနိတာ- နံ-ကပ်ဆောင်အပ်ကုန်သော၊ သက္ကာရာနံ-ပူဇော်သက္ကာရတို့၏၊ ဝိပုလ- ဖလပဋိလာဘကရဏေန-ပြန့်ပြောသော အကျိုးကိုပေးခြင်းကို ပြုသဖြင့် သတ္တာနံ-သတ္တဝါတို့၏၊ ဘယံ-ဘေးကို၊ ဟိသတိ-ပယ်ဖျောက်ဖျက်ဆီး တတ်၏၊ ကသ္မာ-အဘယ်ကြောင့်နည်း ?၊ သံယော-သံဃာတော်သည်၊ အနုတ္တရဒက္ခိဏေယျဘာဝတော-အတုမရှိမြတ်သောအလှူကိုခံယူတော် မူထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ ဣမိနာပိ-ဤ "ဘဝန္တံ ဂေါတမံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ ဓမ္မဉ္စ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ"ဟူသောပုဒ် ဖြင့်လည်း၊ ဝိဘဇိတွာ-ဝေဖန်၍၊ ဝုတ္တပရိယာယေန-ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော

အကြောင်းဖြင့်၊ ရတနတ္ထယံ-ရတနာ မြတ်သုံးပါးတို့၏ အပေါင်းကို သ-
 ရဏံ-ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ “သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ
 ဘဝေါ သုက္ခာတော ဓမ္မော၊ သုပ္ပဋိပန္နော သံယော”တိ-“သမ္မာ-
 သမ္ဗုဒ္ဓေါ ။ ပ ။ သံယော”ဟူ၍၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ပဝတ္ထရတနတ္ထယံပသာ-
 ဒတဂ္ဂရုဏတာဟိ-ဖြစ်စေအပ်သော ရတနာသုံးပါး၌ကြည်ညိုခြင်း အလေး
 အမြတ်ပြုခြင်းတို့ဖြင့်၊ ဝိဓုတဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာသမ္မောဟ အဿဒ္ဓိယာဒိတာ-
 ယ-ပယ်ခွါအပ်သော ဝိဋ္ဌိ၊ဝိစိကိစ္ဆာဟူသောတွေဝေခြင်း၊ သဒ္ဓါတရားမရှိ
 ခြင်း အစရှိသောအဖြစ်ဖြင့်၊ ဝိဟတကိလေသော-ကင်းသောညီညာခြင်း
 ရှိသည်ဖြစ်၍၊ တဒေဝံ ရတနတ္ထယံ-ထိုရတနာမြတ်သုံးပါးအပေါင်းကိုသာ
 လျှင်၊ သရဏံ ပရာယဏံ ဂတိ-ကိုးကွယ်လည်းလျောင်းခြင်းသည်၊ တာဏံ
 လေဏံ-ပုန်းကွယ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ ဣတိ ဧဝံ-ဤသို့၊ ပဝတ္တိ-
 ယာ-ဖြစ်ခြင်းဖြင့်၊ တပုရာယဏတာကာရပ္ပဝတ္တော-ထိုကိုးကွယ်ဆည်းကပ်
 လည်းလျောင်းခြင်းအဖြစ်ဟူသောအခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သော၊ စိတ္တုပ္ပါ-
 ဒေ-စိတ္တုပ္ပါဒ်သည်၊ သရဏဂမနံ-“သရဏဂမနံ”မည်၏၊ ဧတေန-ဤ
 ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်လိုသောစိတ္တုပ္ပါဒ်ဖြင့်၊ သရဏံ-ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်
 ခြင်းသို့၊ ဂစ္ဆတိ-ရောက်၏၊ ဣတိ ကတွာ-ဤသို့ပြု၍၊ တေန ယထာဝုတ္တ
 စိတ္တုပ္ပါဒေန-ထိုအကြင်အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော စိတ္တုပ္ပါဒ်နှင့်၊ သမန္နာ-
 ဂတော-ပြည့်စုံသော၊ သတ္တော-သတ္တဝါသည်၊ သရဏန္တိ ဂစ္ဆန္တိ-ကိုးကွယ်
 ဆည်းကပ်ခြင်းသို့ရောက်ကုန်၏၊ ဝုတ္တပ္ပကာရေန-ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောအပြား
 ရှိသော၊ စိတ္တုပ္ပါဒေန-စိတ္တုပ္ပါဒ်နှင့်၊ “မေ မယာ-ငါသည်၊ ဧတာနိ တီဏိ
 ရတနာနိ-ဤရတနာမြတ်သုံးပါးအပေါင်းတို့ကို၊ သရဏံ-ကိုးကွယ်ရာ
 ဟူ၍”၊ ဣတိ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဥပေတိ ဘဇတိ သေဝတိ ပယိရုပါသတိ-
 ဆည်းကပ်၏၊ ဝါ-တနည်းကား၊ ဧဝံ-ဤသို့“ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ရာ”ဟူ၍၊
 ဇာနာတိ ဗုဇ္ဈတိ-သိတတ်၏၊ ဣတိ အယံ-ဤသည်ကား၊ ဂစ္ဆာမိတိ
 ပဒဿ-“ဂစ္ဆာမိ” ဟူသောပုဒ်၏၊ အတ္ထော-အနက်တည်း၊ ဧဝံ-ဤသို့၊
 တာဝ-ရှေးဦးစွာ၊ သရဏံ-ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၊ သရဏဂမနံ-“ကိုးကွယ်ရာ”
 ဟူ၍ ဆည်းကပ်ခြင်းသည်၊ ယော စ-အကြင်သူသည်လည်း၊ သရဏံ-
 “ကိုးကွယ်ရာ”ဟူ၍၊ ဂစ္ဆတိ-ဆည်းကပ်ပါ၏၊ ဣဒံ တယံ-ဤရတနာမြတ်

သုံးပါးတို့၏အပေါင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-သိအပ်၏။

သရဏဂမနပ္ပဘောဒေန ပန-သရဏဂမနပ္ပဘောဒဌ်ကာ၊ သ-
ရဏဂမနံ-သရဏဂုံသည်၊ လောကုတ္တရန္တ-လောကုတ္တရာသရဏဂုံလည်း
ကောင်း၊ လောကီယဉ္ဇ-လောကီသရဏဂုံလည်းကောင်း၊ ဣတိ ဣမိနာ
ပဘောဒေန-ဤသို့သော အပြားအားဖြင့်၊ ဒုဝိဓံ-နှစ်ပါးအပြားရှိ၏၊ တတ္ထ
တေသု ဒွိသု သရဏေသု-ထိုလောကုတ္တရာသရဏဂုံ၊ လောကီသရဏဂုံ
နှစ်ပါးတို့တွင်၊ လောကုတ္တရံ-လောကုတ္တရာသရဏဂုံသည်၊ ဒိဌသစ္စာနံ-
မြင်အပ်ကုန်သော သစ္စာလေးပါးရှိကုန်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ မဂ္ဂက္ခဏေ-
မဂ်၏ခဏ၌၊ သရဏဂမနပက္ကိလေသသမုစ္ဆေဒနေန-သရဏဂုံ၏ညစ်ညူ
ခြင်းကို ပယ်ဖြတ်သဖြင့်၊ အာရမ္မဏတော-အာရုံအားဖြင့်၊ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏံ-
နိဗ္ဗာန်လျှင်အာရုံရှိသည်၊ ဟုတွာ-ဖြစ်၍၊ ကိစ္စတော-ကိစ္စအားဖြင့်၊ သက-
လေပိ-အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော၊ ရတနတ္ထယေ-ရတနာမြတ်သုံးပါး အ
ပေါင်း၌၊ ဣဇ္ဈတိ-ပြီးစီး၏၊ တိ ယုတ္တံ-သင့်စွ၊ အတ္ထတော-အနက်အားဖြင့်၊
စတုသစ္စာဓိဂမော ဧဝ-သစ္စာလေးပါးကို ရခြင်းသည်သာလျှင်၊ လော-
ကုတ္တရာသရဏဂမနံ-“လောကုတ္တရာသရဏဂုံ”မည်၏၊ ဟိ ယုတ္တံ-သင့်စွ၊
တတ္ထ-ထိုလောကုတ္တရာသရဏဂုံ၌၊ နိဗ္ဗာနဓမ္မော-နိဗ္ဗာန်တရားကို၊ သစ္စိ-
ကိရိယာဘိသမယဝသေန-မျက်မှောက်ပြုခြင်းဟူသော သိခြင်း၏အစွမ်း
အားဖြင့်၊ ပဋိဝိဇ္ဈိယမာနောယေဝ-ထိုးထွင်း၍ သိသောအဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်၊
သရဏဂမနတ္ထံ-သရဏဂုံ၏ အကျိုးကို၊ သာဓေတိ-ပြီးစေ၏၊ ဗုဒ္ဓဂုဏာ
ပန-မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်တော်ကျေးဇူးတော်ကိုကာ၊ သာဝကဂေါစရ-
ဘူတာ-တပည့်သာဝကတို့၏ ကျက်စားရာအာရုံဖြစ်သည်ဖြစ်၍၊ ပရိညာ-
ဘိသမယဝသေန-ပိုင်းခြား၍ သိသည့်၏အစွမ်းဖြင့်၊ သာဓေတိ-ပြီးစေ၏၊
အရိယသံယဂုဏာ-အရိယာ သံယာတော်တို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့သည်၊
တထာ-ထိုအတူ၊ သာဓေတိ-ပြီးစေ၏၊ တေန-ထို့ကြောင့်၊ “ကိစ္စတော
သကလေပိ ရတနတ္ထယေ ဣဇ္ဈတိ”တိ-“ကိစ္စတော ။ ပ ။ ဣဇ္ဈတိ”ဟူ၍၊
ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်၏၊ ဣဇ္ဈန္တု-အလိုရှိအပ်သော အကျိုးသည်လည်း၊ သဟေဝ-

အတူတကွသာလျှင်၊ ဣဇ္ဈတိ=ပြီးစီး၏၊ လောကီယံ ဝိယ=လောကီသရ-
ဏဂုံကဲ့သို့၊ န ဟောတိ=မဟုတ်၊ ကသွာ=အဘယ်ကြောင့်နည်း ?၊ ပဋိ-
ပါဋိယာ=အစဉ်အတိုင်း၊ အသမ္မောဟပဋိဝေဓတော=မတွေဝေသောအား
ဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကြောင့်၊ ပဋိဝိဒ္ဓတ္တာ=ထိုးထွင်း၍ သိသည်၏အဖြစ်
ကြောင့်တည်း၊ ယေ ပန=အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ကား၊ ဝဒန္တိ=ပြောဆိုကြကုန်
၏၊ ကိ=အဘယ်သို့၊ ဝဒန္တိ=ပြောဆိုကြကုန်သနည်း၊ “သရဏဂမနံ=သရဏ
ဂုံသည်၊ နိဗ္ဗာနာရမ္ပဏံ=နိဗ္ဗာန်လျှင်အာရုံရှိသည်၊ ဟုတွာ=ဖြစ်၍၊ န ပဝတ္တ-
တိ=မဖြစ်၊ မဂ္ဂဿ=မဂ်ကို၊ အဓိဂတတ္တာ ပန=ရအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်
ကား၊ အဓိဂတမေဝ=ရအပ်သည်သာလျှင်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ ဧကစ္စာနံ=
အချို့ကုန်သော၊ တေဝိဇ္ဇာဒိနံ=ဝိဇ္ဇာသုံးပါး အစရှိသည်ကို ရသောသူတို့
အား၊ လောကီယဝိဇ္ဇာဒယော ဝိယ=လောကီဝိဇ္ဇာ ကဲ့သို့တည်း”၊ ဣတိ
တသွာ=ထို့ကြောင့်၊ တေသံ=ထိုသရဏဂုံတို့အား၊ လောကီယမေဝ=လော-
ကီသာလျှင်ဖြစ်သော၊ သရဏဂမနံ=သရဏဂုံသည်၊ သိယာ=ဖြစ်ရာ၏၊
သရဏဂမနံ=သရဏဂုံသည်၊ လောကုတ္တရံ=လောကုတ္တရာသည်၊ န သိ-
ယာ=မဖြစ်ရာ၊ တဉ္စ ဝံစနံ=ထိုစကားသည်၊ အယုတ္တံ=မသင့်၊ ကသွာ=အ-
ဘယ်ကြောင့်၊ အယုတ္တံ=မသင့်သနည်း၊ ဒုဝိဓဿပိ=နှစ်ပါးအပြားရှိသော
သရဏဂုံကိုလည်း၊ ဣစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ=အလိုရှိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊
လောကီယံ=လောကီဖြစ်သော၊ သရဏဂမနံ ပန=သရဏဂုံသည်ကား၊
ပုထုဇ္ဇနာနံ=ပုထုဇဉ်တို့အား၊ သရဏဂမနုပက္ခိလေသဝိက္ခမ္ဘနေန=သရဏဂုံ
၏ ညစ်နွမ်းခြင်းကို ပယ်ခွါသောအားဖြင့်၊ အာရမ္ပဏတော=အာရုံအားဖြင့်၊
ဗုဒ္ဓါဒိဂုဏာရမ္ပဏံ=မြတ်စွာဘုရား အစရှိသော ဂုဏ်တော်ကျေးဇူးတော်
တို့၏အာရုံသည်၊ ဟုတွာ=ဖြစ်၍၊ ဣဇ္ဈတိ=ပြီးစီး၏၊ တံ အာရမ္ပဏံ=ထို
အာရုံသည်၊ အတ္ထတော=အနက်အားဖြင့်၊ ဗုဒ္ဓါဒိသု=မြတ်စွာဘုရားအစရှိ
ကုန်သော၊ ဝတ္ထုသု=ဝတ္ထုတို့၌၊ “သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ”တိ အာဒိနာ=
“သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ”ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်၊ သဒ္ဓါပဋိလာဘော=သဒ္ဓါကို
ရခြင်းသည်၊ ယထာဝုတ္တသဒ္ဓါပုဗ္ဗင်္ဂမာ စ=အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော
သဒ္ဓါလျှင် ပြဋ္ဌာန်းခြင်းရှိသော၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိတိ=“သမ္မာဒိဋ္ဌိ”ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ=ဆို
အပ်၏၊ ဒသသု=ဆယ်ပါးကုန်သော၊ ပုညကိရိယဝတ္ထုသု=ပုညကိရိယ-

ဝတ္ထုတို့၌၊ ဒိဋ္ဌိဇုကမ္ပန္တိ-“ဒိဋ္ဌိဇုကမ္ပ”ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏၊ စ-ဆက်၍ ဆိုဦး
 အံ၊ ဧတ္ထ ဧတသ္မိ ဝစနေ-ဤစကားရပ်၌၊ “သဒ္ဓါပဋိလာဘော”တိ ဣမိနာ-
 “သဒ္ဓါပဋိလာဘော”ဟူသောဤပါဠိရပ်ဖြင့်၊ မာတာဒိဟိ-အမိအစရှိသည်
 တို့သည်၊ ဥဿာဟိတဒါရကာနံ-အားထုတ်အပ်သော ခလေးသုငယ်တို့
 ကဲ့သို့၊ ဉာဏဝိပုယုတ္တသရဏဂမနံ-ဉာဏဝိပုယုတ်ဖြစ်သော သရဏဂုံကို၊
 ဒဿိတံ-ပြအပ်၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-သိအပ်၏၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိတိ
 ဣမိနာ ပုန-“သမ္မာဒိဋ္ဌိ”ဟူသော ဤပါဠိရပ်ဖြင့်ကား၊ ဉာဏသမ္ပယုတ္တံ-
 ဉာဏသမ္ပယုတ်ဖြစ်သော၊ သရဏဂမနံ-သရဏဂုံကို၊ ဒဿိတံ-ပြအပ်၏၊
 ဗုဒ္ဓသုဗုဒ္ဓတဉ္စ-ဗုဒ္ဓသုဗုဒ္ဓတကိုလည်းကောင်း၊ ဓမ္မသုဓမ္မတဉ္စ-ဓမ္မသုဓမ္မတ
 ကိုလည်းကောင်း၊ သံယသုပ္ပဋပတ္တိဉ္စ-သံယာတော်၏ကောင်းသောအကျင့်
 ကိုလည်းကောင်း၊ လောကိယာဝဗောဓဝသေနဝ-လောကိသရဏဂုံဖြင့်
 ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ သမ္မာ-ကောင်းစွာ၊ ဉာယေန-
 သိခြင်းဖြင့်၊ ဒဿနတော-ပြခြင်းကြောင့်တည်း။

တဒိယံ တံ ဣဒံ လောကိယသရဏဂမနံ-ထိုလောကိဖြစ်သော
 သရဏဂုံသည်၊ စတုစာ-လေးပါးအပြားအားဖြင့်၊ ပဝတ္တတိ-ဖြစ်၏၊ အတ္တ-
 သန္နိယျာတနေန-“အတ္တသန္နိယျာတန”သရဏဂုံဖြင့်လည်းကောင်း၊ တပု-
 ရာယဏတာယ-“တပုရာယဏတာ”သရဏဂုံဖြင့်လည်းကောင်း၊ သိဿ-
 ဘာဝုပဂမနေန-“သိဿဘာဝုပဂမန”သရဏဂုံဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပဏိ-
 ပါတေန-“ပဏိပါတ”သရဏဂုံဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ စတုစာ-
 လေးပါးအပြားအားဖြင့်၊ ပဝတ္တတိ-ဖြစ်၏၊ တတ္ထ-ထိုလေးပါးကုန်သော
 သရဏဂုံတို့တွင်၊ အတ္တသန္နိယျာတနံ နာမ-“အတ္တသန္နိယျာတန”မည်သည်
 ကား၊ “အဟံ-ငါသည်၊ အဇ္ဇ အာဒိ ကတ္တာ-ယနေကို အစပြု၍၊ အတ္တာနံ-
 မိမိကိုယ်ကို၊ ဗုဒ္ဓဿ-မြတ်စွာဘုရားအား၊ နိယျတေမိ-အပ်နှင်းပါ၏၊ ဓမ္မ-
 သာ-တရားတော်အား၊ နိယျတေမိ-အပ်နှင်းပါ၏၊ သံယဿ-သံယာတော်
 အား၊ နိယျတေမိ-အပ်နှင်းပါ၏”၊ ဣတိ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဗုဒ္ဓါဒိနံယေဝ-မြတ်
 စွာဘုရား အစရှိသည်တို့အားသာလျှင်၊ သံသာရဒုက္ခနိတ္တရဏတ္ထံ-သံသ-

ရာ ဝဋ်ဆင်းရဲအပေါင်းမှ ထွက်မြောက်စိမ့်သောငှာ၊ အတ္တနောမိမိ၏၊ အတ္တဘာဝဿ=ခန္ဓာကိုယ်အတ္တဘောကို၊ ပရိစ္ဆလ္လနံ=စွန့်ခြင်းသည်၊ အတ္တသန္တိယျာတနံ နာမ=“အတ္တသန္တိယျာတနံ”ဟူသော လောကီသရဏဂုံမည်၏။ (ဝါ) “မိမိကိုယ်ကို ရတနာမြတ်သုံးပါးကို အပ်နှင်းခြင်းဟူသော လောကီသရဏဂုံ”မည်၏။

တပုရာယဏတာ နာမ=ကာ။ “အဟံ=ငါသည်၊ အဇ္ဇ အာဒိ ကတ္တာ=ယနေ့ကိုအစပြု၍၊ ဗုဒ္ဓပရာယဏော=မြတ်စွာဘုရားလျှင် ကိုးကွယ်လည်းလျောင်း ပုံးအောင်းမှီခိုရာရှိပါ၏၊ ဓမ္မပရာယဏော=တရားတော်လျှင် ကိုးကွယ်လည်းလျောင်းပုံးအောင်းမှီခိုရာရှိပါ၏၊ သံယပရာယဏော=သံယာတော်လျှင် ကိုးကွယ်လည်းလျောင်း ပုံးအောင်းမှီခိုရာရှိပါ၏၊ ဣတိ=ဤသို့၊ မံ=ငါ့ကို၊ ဓာရေထ=မှတ်ယူပါလော့”၊ ဣတိ ဧဝံ=ဤသို့ တပုရာယဏတာဝေါ=ထိုရတနာမြတ်သုံးပါးလျှင် ကိုးကွယ်လည်းလျောင်း ပုံးအောင်းမှီခို အားထားကိုးကွယ်ရာကို ပြသောအဖြစ်သည်၊ တပုရာယဏတာ နာမ=“တပုရာယဏတာ”ဟူသောလောကီသရဏဂုံမည်၏။ (ဝါ) “ရတနာ မြတ်သုံးပါးလျှင် ကိုးကွယ်လည်းလျောင်း ပုံးအောင်းမှီခို အားထားရာဟူသော လောကီသရဏဂုံ”မည်၏။

သိဿဘာဝုပဂမနံ နာမ=ကာ။ “အဇ္ဇ အာဒိ ကတ္တာ=ယနေ့ကို အစပြု၍၊ ‘အဟံ=ငါသည်၊ ဗုဒ္ဓဿ=မြတ်စွာဘုရား၏၊ အန္တေဝါသိကော=အနီးနေ တပည့်တည်း၊ ဓမ္မဿ=တရားတော်၏၊ အန္တေဝါသိကော=အနီးနေ တပည့်တည်း၊ ဣတိ=ဤသို့၊ မံ=ငါ့ကို၊ ဓာရေထ=စိတ်၌စွဲယူ မှတ်ယူတော်မူပါလော့”၊ ဣတိ ဧဝံ=ဤသို့၊ သိဿဘာဝုပမော=တပည့်အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်ခြင်းသည်၊ သိဿဘာဝုပဂမနံ နာမ=“သိဿဘာဝုပဂမနံ”ဟူသောလောကီသရဏဂုံမည်၏။ (ဝါ) “ရတနာမြတ်သုံးပါးသို့ တပည့်အဖြစ်ဖြင့် ကပ်ရောက်ခြင်းဟူသော သရဏဂုံ”မည်၏။

ပဗ္ဗိပါတော နာမ=ကာ။ “အဇ္ဇ အာဒိ ကတ္တာ=ယနေ့ကို အစပြု၍၊ ‘အဟံ=ငါသည်၊ အဘိဝါဒနံ=အလွန်ရိုသေစွာ ရှိခိုးခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပစ္စုဒ္ဓာနံ=ခရီးဦးကြိုဆိုခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ အဉ္စလိကမ္ပံ=လက်

အုပ်ချုပ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ သာမိစိကမ္ပံ-အရိအသေ ပြုခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဗုဒ္ဓါဒိနံယေဝ-မြတ်စွာဘုရား အစရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ တိဏ္ဍံ-သုံးပါးကုန်သော၊ ဝတ္ထုနံ-ရတနသုံးပါးဟူသော တည်ရာဝတ္ထုတို့ကို ကရောမိ-ပြု၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ မံ-ငါ့ကို၊ ဓာရေထ-စိတ်၌စွဲယူ မှတ်ယူ တော်မူပါလော့”၊ ဣတိ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဗုဒ္ဓါဒိသု-မြတ်စွာဘုရားအစရှိသည်တို့၌၊ ပရမနိပစ္စကာရော-အလွန်ရှိသော အခြင်းအရာကို ပြုခြင်းသည်၊ ပဏိပါတော နာမ-“ပဏပါတ”လောကီသရဏဂုံမည်၏၊ (ဝါ) “ရတနာ မြတ်သုံးလျှင် ရှိသေခြင်းဟူသော သရဏဂုံ”မည်၏။

ဟိ ယုတ္တံ-သင့်စွ၊ စတုန္ဒံ-လေးပါးကုန်သော၊ ဣမေသံ အာကာရာနံ-ဤအခြင်းအရာတို့တွင်၊ အညတရမ္ပိ-အမှတ်မထား တပါးပါးသော အခြင်းအရာကိုလည်း၊ ကရောန္တေန-ပြုသဖြင့်၊ သရဏဂမနံ-သရဏဂုံကို၊ ဂဟိတံယေဝ-ယူအပ်သည်သာလျှင်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။

အပရော-တမျိုးတခြား တပါးသော၊ နယော အပိ စ-နည်းကိုလည်း၊ မယာ-ငါသည်၊ ဝုစ္စတေ-ဆိုအပ်၏၊ “ဘဂဝတော-မြတ်စွာဘုရားအား၊ အတ္တာနံ-မိမိကိုယ်ကို၊ ပရိစ္စန္ဓာမိ-စွန့်ပါ၏၊ ဓမ္မဿ-တရားတော်အား၊ အတ္တာနံ-မိမိကိုယ်ကို၊ ပရိစ္စန္ဓာမိ-စွန့်ပါ၏၊ သံယဿ-သံယာတော်အား၊ အတ္တာနံ-မိမိကိုယ်ကို၊ ပရိစ္စန္ဓာမိ-စွန့်ပါ၏၊ ဇီဝိတံ-အသက်ကို၊ ပရိစ္စန္ဓာမိ-စွန့်ပါ၏၊ မေ မယာ-ငါသည်၊ အတ္တာ-မိမိကိုယ်ကို၊ ပရိစ္စတ္ထောယေဝ-စွန့်အပ်သည်သာလျှင်တည်း၊ မေ မယာ-ငါသည်၊ ဇီဝိတံ-အသက်ကို၊ ပရိစ္စတ္ထောယေဝ-စွန့်အပ်သည်သာလျှင်တည်း၊ ဇီဝိတပရိယန္တံ-အသက်အဆုံး အပိုင်းအခြားတိုင်အောင်၊ ဗုဒ္ဓံ-မြတ်စွာဘုရားကို၊ သရဏံ-ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၊ ဂစ္ဆာမိ-သိမှတ်ပါ၏၊ ဗုဒ္ဓေါ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ မေ-ငါ၏၊ သရဏံ-ကိုးကွယ်ရာတည်း၊ လေဏံ-ပုံးအောင်းရာတည်း၊ တာဏံ-ပုံးအောင်းရာတည်း”၊ ဣတိ ဧဝမ္ပိ-ဤသို့လည်း၊ အတ္တသန္နိယျာတနံ-“အတ္တသန္နိယျာတန”သရဏဂုံကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-သိအပ်၏။

“သတ္တာရဉ္စ ဝတာဟံ ပဿာမိ၊ ဘဂဝန္တမေဝ ပဿာမိ၊ သုဂတဉ္စ

ဝတာဟံ ပဿာမိ၊ ဘဂဝန္တမေဝ ပဿာမိ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ ဝတာဟံ ပ-
ဿာမိ၊ ဘဂဝန္တမေဝ ပဿာမိ"တိ="သတ္ထာရဇ္ဇံ ဝတာဟံ ပဿာမိ ။ ပ ။
ဘဂဝန္တမေဝ ပဿာမိ"ဟူ၍၊ ဧဝံ=ဤသို့၊ မဟာကဿပတ္ထေရဿ=အရှင်
မဟာကဿပမထေရ်၏၊ သရဏဂမနံ ဝိယ=သရဏဂုံကဲ့သို့ သိဿဘာ-
ဝူပဂမနံ=သိဿဘာဝူပဂမနသရဏဂုံကို၊ ဒဌဗ္ဗံ=မှတ်ထိုက်၏။
(အဟံ=ငါသည်၊ ဝတ=စင်စစ်ဧကန် အမှန်အားဖြင့်၊ သတ္ထာရဇ္ဇံ=မြတ်စွာ
ဘုရားကိုသာလျှင်၊ ပဿာမိ=တွေ့မြင်ရပါ၏)။

“သော အဟံ ဝိစရိဿာမိ၊ ဂါမာ ဂါမံ ပုရာ ပုရံ။

နမဿမာနော သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ ဓမ္မဿ စ သုဓမ္မတံ။

ဧတ မယံ ဝိစရိဿာမ၊ ဂါမာ ဂါမံ နာဂါ နာဂံ။

နမဿမာနော သမ္ဗုဒ္ဓံ၊ ဓမ္မဿ စ သုဓမ္မတံ"န္တိ=

“သော အဟံ ဝိစရိဿာမိ ။ ပ ။ ဓမ္မဿ စ သုဓမ္မတံ”ဟူ၍၊ ဧဝံ=ဤသို့
လည်းကောင်း၊ အာဠာဝကသာတဂိရိဟေမဝတာဒိနံ=အာဠာဝကဘိလူး၊
ဘာတဂိရိဘိလူး၊ ဟေမဝတဘိလူး အစရှိသည်တို့၏၊ သရဏဂမနံ ဝိယ=
သရဏဂုံကဲ့သို့၊ တပ္ပရာယဏတာ=တပ္ပရာယဏတာသရဏဂုံကို၊ ဝေဒိ-
တဗ္ဗာ=သိအပ်ကုန်၏။ ဧတေ အာဠာဝကာဒယော=ထိုအာဠာဝကဘိလူး
အစရှိသည်တို့ကို၊ မဂ္ဂေနော=မဂ်ဖြင့်သာလျှင်၊ အာဂတသရဏဂမနာ=
လာသော သရဏဂုံတို့သည်၊ ဟောန္တိ=ဖြစ်ကုန်၏၊ ကထံ=အဘယ်သို့လျှင်၊
ဟေသံ=ထိုအာဠာဝကဘိလူးအစရှိသည်တို့၏၊ တပ္ပရာယဏတာသရဏ-
ဂမနံ=တပ္ပရာယဏတာသရဏဂုံကို၊ ဝုတ္တံ နနု=ဆိုအပ်လေသလော၊ ဣတိ
အယံ=ဤသည်ကား၊ စောဒနာ=စောဒနာခြင်းတည်း၊ မဂ္ဂေနု=မဂ်ဖြင့်၊
အာဂတသရဏဂမနေဟိပိ=လာသော သရဏဂုံတို့ဖြင့်လည်း၊ “သောဟံ
ဝိစရိဿာမိ၊ ဂါမာ ဂါမံ"န္တိ အာဒိနာ=သောဟံ ဝိစရိဿာမိ၊ ဂါမာ ဂါမံ”
အစရှိသည်ဖြင့်၊ တေဟိ=ထိုအာဠာဝကဘိလူးအစရှိသည်တို့သည်၊ တပ္ပ-
ရာယဏတာကာရဿ=တပ္ပရာယဏာဖြစ်သောအခြင်းအရာကို၊ ပဝေ-
ဒိတက္ကာ=သိစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ တထာ=ထိုသို့သော အခြင်း

အရာဖြင့်၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏။ အထ ခေါ် ဗြဟ္မာယု ဗြာဟ္မဏော ဥဋ္ဌာယာ-
သနာ ဧကံသံ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ကရိတွာ ဘဂဝတော ပါဒေသု သိရသာ
နိပတိတွာ ဘဂဝတော ပါဒါနိ မုခေန စ ပရိစ္စမ္ပတိ၊ ပါဏိဟိ စ ပရိသမ္မာ-
ဟတိ၊ နာမဉ္စ သာဝေတိ “ဗြဟ္မာယု အဟံ ဘော ဂေါတမ ဗြာဟ္မဏော၊
ဗြဟ္မာယု အဟံ ဘော ဂေါတမ ဗြာဟ္မဏော”တိ=“အထ ခေါ် ဗြဟ္မာယု
။ ပ ။ အဟံ ဘော ဂေါတမ ဗြာဟ္မဏော”ဟူ၍၊ ဧဝမ္ပိ=ဤသို့လည်း၊
ပဏိပါတော=“ပဏိပါတ”သရဏဂုံကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော=မှတ်ထိုက်၏။

ပန=ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့၊ သော ဒေသ ဒေသော ပဏိပါတော=ဤ
“ပဏိပါတ” သရဏဂုံသည်၊ ဉာတိဘယာစရိယဒက္ခိဏေယျတာဝံသေန=
ဉာတိ၊ ဘယ၊ အာစရိယ၊ ဒက္ခိဏေယျတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ စတုပ္ပိဓော-
လေးပါးအပြားရှိသည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ တတ္ထ=ထိုလေးပါးတို့တွင်၊ ဒက္ခိ-
ဏေယျတာဟေတုကေန=ဒက္ခိဏေယျ၏အဖြစ်ဟူသော အကြောင်းဖြစ်
သော၊ ပဏိပါတေန=ပဏိပါတဖြင့်၊ သရဏဂမနံ=သရဏဂုံသည်၊ ဟော-
တိ=ဖြစ်၏၊ ဣတရေဟိ=ဤဒက္ခိဏေယျမှ တပါးတခြားကုန်သော၊ ဉာတိ-
ဘယာဒိဝသပ္ပဝတ္ထေဟိ=ဉာတိ၊ ဘယ အစရှိသည်ဖြင့်ဖြစ်ကုန်သော၊ တိဟိ-
သုံးပါးကုန်သော၊ ပဏိပါတေဟိ=ပဏိပါတတို့ဖြင့်၊ သရဏဂမနံ=သရဏ
ဂုံသည်၊ န ဟောတိ=မဖြစ်၊ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွ၊ သေဋ္ဌဝသေနေဝ=မြတ်သည်
၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ သရဏံ=သရဏဂုံကို၊ ဂယုတိ=ယူအပ်၏၊ သေဋ္ဌ-
ဝသေန=မြတ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်၊ သရဏံ=သရဏဂုံသည်၊ ဘိဇ္ဇတိ=ပျက်
မီး၏၊ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ ယော သာကိယော ဝါ=အကြင်သာကိဝင်
မင်းသားသည်လည်းကောင်း၊ ယော ကောလိယော ဝါ=အကြင်ကောလိယ
မင်းသားသည်လည်းကောင်း၊ “ဗုဒ္ဓေါ=မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အမှာကံ=ငါတို့
၏၊ ဉာတကော=ဆွေမျိုးတည်း”၊ ဣတိ မနသိကတွာ=ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊
ဝဋ္ဋတိ=ရှိခိုး၏၊ သရဏံ=သရဏဂုံသည်၊ အဂ္ဂဟိတမေဝ=မယူအပ်သည်
သာလျှင်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ ယော ဝါ=အကြင်သူသည်လည်း၊ “သမဏော
ဂေါတမော=ရဟန်းဂေါတမသည်၊ ရာဇပူဇိတော=မင်းတို့သည်ပူဇော်အပ်

၏။ ပဟာနုဘာဝေါ-ကြီးသောတန်ခိုးအာနုဘော်ရှိ၏။ အဝန္တိယမာနော-
 ဖိုမဇ္ဇိအပ်သည်ရှိသော်၊ အနတ္ထမ္ပိ-အကျိုးစီးပွား မရှိသည်ကိုလည်း၊ ကရေ-
 ယျ-ပြုရာ၏။ ဣတိ-ဤသို့၊ ဘယေန-ကြောက်သဖြင့်၊ ဝန္တတိ-ရှိခိုး၏။
 သရဏံ-သရဏဂုံသည်၊ အဂ္ဂဟိတမေဝ-မယူအပ်သည်သာလျှင်၊ ဟော-
 တိ-ဖြစ်၏။ ယောပိ-အကြင်သူသည်လည်း၊ ဘဂဝတော-မြတ်စွာဘုရား၏၊
 ဗောဓိသတ္တကာလေ-ဘုရားလောင်းဖြစ်သောအခါ၌၊ ကိစ္ဆိ-တစုံတခုသော၊
 ဥဂ္ဂဟိတံ-သင်ယူအပ်သည်ကို၊ သရမာနော-အောင်းမေ့အမှတ်ရသည်ဖြစ်
 ၍၊ ဗုဒ္ဓကာလေ ဝါ-မြတ်စွာဘုရားဖြစ်တော်မူရာကာလ၌လည်းကောင်း။

“ဧကေန-တစ်ခုသော အဘို့အစုဖြင့်၊ ဘောဂံ-စည်းစိမ်ဥစ္စာကို၊
 ဘုဉ္ဇေယျ-သုံးဆောင်ခံစားရာ၏။ ဒွိဟိ-နှစ်ခုကုန်သော အဘို့အစုတို့ဖြင့်၊
 ကမ္ပံ-အစီးအပွား အမှုလုပ်ငန်းကို၊ ပယောဇယေ-ယှဉ်စေရာ၏။ အာပဒါ-
 သု-ဘေးရန်တို့သည်၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လတ်၊ ဣတိ မနသိကတွာ-ဤသို့
 နှလုံးသွင်း၍၊ စတုတ္ထံ-လေးခုမြောက်သောဥစ္စာကို၊ နိဓာပေယျ-သိုးမှီး
 သိမ်းဆည်းတားရာ၏။”

ဣတိ-ဤသို့၊ ဧဝရူပိ-ဤသို့ သဘောရှိသော၊ ဒိဌဓမ္မိကံ-ပစ္စုပ္ပန်
 မျက်မှောက်ဖြစ်သော၊ အနုသာသနီ-အဆုံးအမကို၊ ဥဂ္ဂဟေတွာ-သင်ယူ
 ၍၊ “မေ-ငါ၏၊ အာစရိယော-ဆရာတည်း”၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝန္တတိ-ရှိခိုး၏။
 သရဏံ-သရဏဂုံသည်၊ အဂ္ဂဟိတမေဝ-မယူအပ်သည်သာလျှင်၊ ဟော-
 တိ-ဖြစ်၏။ သမ္ပရာယိကံ ဝါ-တမလွန်ဘဝ၌ဖြစ်သော အကျိုးကိုလည်း
 ကောင်း၊ နိယျာနိကံ ဝါ-သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်အံ့သော အ
 ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ အနုသာသနီ-အဆုံးအမကို၊ ပစ္စာသီသန္တော-
 တောင်းတလျှက်၊ ဒက္ခိဏေယျပဏိပါတမေဝ-မြတ်သောအဖြစ်ဖြင့်အရို
 အသေ ပြုခြင်းကိုသာလျှင်၊ ကရောတိ-ပြု၏။ ယော ပန-အကြင်သူသည်
 ကား၊ “အယံ-ဤသူသည်၊ လောကေ-သတ္တလောက၌၊ အဂ္ဂဒက္ခိဏေ-
 ပေယျာ-မြတ်သောအလှူကို ခံယူခြင်းငှာထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း”၊ ဣတိ
 မနသိကတွာ-ဤသို့နှလုံးသွင်း၍၊ ဝန္တတိ-ရှိခိုး၏။ တေနေဝ-ထိုသို့ရှိခိုးသ
 ဖြင့်သာလျှင်၊ သရဏံ-သရဏဂုံကို၊ ဂဟိတံ-ယူအပ်သည်၊ ဟောတိ-၏။

ဧဝံ=ဤသို့လျှင်၊ ဂဟိတသရဏဿ စ=ယူအပ်ပြီးသော သရဏဂုံ ရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဥပါသကဿ ဝါ=သီတည်းသည် ဒါယကာ၏ လည်းကောင်း၊ ဥပါသိကာယ ဝါ=သီတင်းသည် ဒါယိကာမ၏လည်း ကောင်း၊ အညတိတ္ထိယေသု=သာသနာတော်အယူမှ တပါးတခြားသော အယူရှိသောတိတ္ထိတို့၌၊ ပဗ္ဗဇိတမ္ပိ=ရဟန်းလည်းဖြစ်သော၊ ဉာတိ=ဆွေမျိုးကို “အယံ=ဤသူသည်၊ မေ=ငါ၏၊ ဉာတကော=ဆွေမျိုးတည်း”၊ ဣတိ=ဤသို့ ဝန္တတောပိ=ရှိခိုးပါသော်လည်း၊ သရဏဂမနံ=သရဏဂုံသည်၊ န ဘိဇ္ဇတိ=မပျက်၊ အပဗ္ဗဇိတံ=ရဟန်းမပြုသောသုဉ်းကား၊ ပဂေဝ န ဘိဇ္ဇတိ=အဘယ် မှာလျှင် ပျက်စီးနိုင်ပါအံ့နည်း၊ တဏှာ=ထိုမှတပါး၊ ရာဇနံ=မင်းကို၊ ဘယ-ဝသေန=ကြောက်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝန္တတော=ရှိခိုးခြင်းကြောင့်၊ သရဏဂမနံ=သရဏဂုံသည်၊ န ဘိဇ္ဇတိ=မပျက်၊ ဟိ ယသ္မာ=အကြင် ကြောင့်၊ သော ရာဇာ=ထိုမင်းကို၊ ရဋ္ဌပူဇိတတ္တာ=တိုင်းသူပြည်သား လူ အများတို့သည် ပူဇော်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အဝန္တိယမာနော=ရှိမခိုး အပ်သည်ရှိသော်၊ အနတ္ထမ္ပိ=အကျိုးစီးပွားမဲ့ကိုလည်း၊ ကရေယျ=ပြုရာ၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ သရဏဂမနံ=သရဏဂုံသည်၊ န ဘိဇ္ဇတိ=မပျက်၊ တထာ=ထိုမှတပါး၊ ယံ ကိဉ္စိ=အမှတ်မရှိ တစုံတစ်ခုသော၊ သိပ္ပသိက္ခာပကံ= အတတ်ပညာကို သင်ပေးတတ်သော၊ တိတ္ထိယမ္ပိ=တိတ္ထိကိုလည်း၊ “အယံ= ဤသူသည်၊ မေ=ငါ၏၊ အာစရိယော=ဆရာတည်း”၊ ဣတိ မနသိကတ္တာ= ဤသို့နှလုံးသွင်း၍၊ ဝန္တတောပိ=ရှိခိုးခြင်းကြောင့်လည်း၊ သရဏဂမနံ= သရဏဂုံသည်၊ န ဘိဇ္ဇတိ=မပျက်၊ ဧဝံ=ဤသို့ သရဏဂမနဿ=သရဏဂုံ ၏၊ ပဟေဒေါ=ပျက်စီးခြင်းကို၊ ဝေဒိတဌော=သိအပ်၏။

သရဏဂမနကထာ နိဋ္ဌိတာ။

“သရဏဂမနဖလကထာ”

“ဣ စ=ဤသရဏဂမနဖလ၌လည်း၊ လောကုတ္တရဿ=လော- ကုတ္တရဖြစ်သော၊ သရဏဂမနဿ=သရဏဂုံ၏၊ စတ္တာရိ=လေးပါးကုန်

သော၊ သာမညဖလာနိ=သာမညဖိုလ်တို့သည်၊ ဝိပါကဖလံ=အကျိုးတရား
မည်၏။ ကသ္မာ=အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ အရိယမဂ္ဂဿေဝ=အရိယာမဂ်ကို
သာလျှင်၊ လောကုတ္တရ သရဏဂမနန္တိ=“လောကုတ္တရာ သရဏဂုံ”ဟူ၍၊
အဓိပ္ပေတတ္တာ=အလိုရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ သကလဿ
ပန=အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော၊ ဝဋ္ဋဒုက္ခတော=သံသရာ ဝဋ်ဆင်းရဲ အပေါင်း
မှ၊ အနုပ္ပါဒနိရောဓော=နောက်ထပ်တဖန် ဖြစ်ခြင်းမရှိသောချုပ်ခြင်းသည်၊
အာနိသံသဖလံ=အကျိုးအာနိသင်မည်၏။

ယော စ ဗုဒ္ဓဉ္စ ဓမ္မဉ္စ၊ သံယဉ္စ သရဏံ ဂတော။
စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ၊ သမ္မပ္ပညာယ ပဿတိ။

ဒုက္ခံ ဒုက္ခသမုပ္ပါဒံ၊ ဒုက္ခဿ စ အတိက္ကမံ။
အရိယဉ္စဌာနိကံ မဂ္ဂံ၊ ဒုက္ခုပသမဂါမိနံ။

ဧတံ ခေါ သရဏံ ခေမံ၊ ဧတံ သရဏမုတ္တမံ။
ဧတံ သရဏမာဂဗ္ဗ၊ သဗ္ဗဒုက္ခာ ပမုစ္စတိ”တိ

ယော စ ဗုဒ္ဓဉ္စ ဓမ္မဉ္စ ။ ပ ။ သဗ္ဗဒုက္ခာ ပမုစ္စတိ”ဟူ၍၊ (ဝါ)
ဟူသော၊ ဧတံ ဝစနံ=ဤစကားတော်ကို၊ ဝုတ္တံ ဟိ ဝုတ္တံ ဧဝ=ဟောတော်မူ
သည်သာလျှင်တည်း။

ယော စ=အကြင်သူသည်ကား၊ ဗုဒ္ဓဉ္စ=မြတ်စွာဘုရားကိုလည်း
ကောင်း၊ ဓမ္မဉ္စ=မဂ်လေးတန်၊ ဖိုလ်လေးတန်၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပရိယတ်ဟုဆိုအပ်
သော ဆယ်တန်သော တရားတော်မြတ်အပေါင်းကိုလည်းကောင်း၊ သံ-
ယဉ္စ=အရိယာသံဃာ၊ သမ္မုတိသံဃာတော်မြတ်အပေါင်းကိုလည်းကောင်း၊
သရဏံ=ကိုးကွယ်ခြင်းသို့၊ (ဝါ) ကိုးကွယ်ဟူ၍၊ ဂတော=ဆည်းကပ်၏၊
အရိယသစ္စာနိ=အရိယသစ္စာတို့ကို၊ သမ္မပ္ပညာယ=မဖောက်မပြန်သော
ဉာဏ်ဖြင့်၊ ပဿတိ=မြင်၏။

ကတမာနိ အရိယသစ္စာနိ=အဘယ်မည်သောအရိယသစ္စာတို့ကို၊
ပဿတိ=မြင်သနည်း၊ ဒုက္ခဉ္စ=ဒုက္ခသစ္စာကိုလည်းကောင်း၊ ဒုက္ခသမုပ္ပါ-

ဒဗ္ဗ=ဒုက္ခကိုဖြစ်စေတတ်သော သမုဒယသစ္စာကိုလည်းကောင်း၊ ဒုက္ခ-
ဿ=ဒုက္ခသစ္စာ၏၊ အတိက္ကမဗ္ဗ=ကျော်လွန်စေတတ်သောနိရောဓသစ္စာကို
လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခပသမဂါမိနံ=ဒုက္ခ၏ငြိမ်းအေးရာ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်စေ
တတ်သော၊ အရိယံ=မြတ်သော၊ အဌကိကံ=အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံသော၊
မဂ္ဂဗ္ဗ=မဂ္ဂသစ္စာကိုလည်းကောင်း၊ ပဿတိ=မြင်၏။

တဿ=ထိုသစ္စာလေးပါးကို မြင်သောသူ၏၊ ဧတံ ခေါ် သရဏံ-
ဤအလုံးစုံသော ကိုးကွယ်ခြင်းသည်သာလျှင်၊ ခေမံ=ဘေးရန်ကင်း၏၊
ဧတံ သရဏံ=ဤသို့ကိုးကွယ်ခြင်းသည်၊ ဥတ္တမံ=မြတ်၏၊ ဧတံ သရဏံ-
ဤအလုံးစုံသောကိုးကွယ်ခြင်းကို၊ အာဂမ္မ=စွဲမှီသမှု အကြောင်းပြု၍၊ သဗ္ဗ-
ဒုက္ခာ=အလုံးစုံသော ဝဋ်ဆင်းရဲဒုက္ခအပေါင်းမှ၊ မုစ္စတိ=လွတ်မြောက်၏။

အပိစ=တနည်းသော်ကား၊ ဧတဿ=ဤသရဏဂုံ၏၊ နိစ္စတော=
အမြဲအားဖြင့်၊ အနုပဂမနဝသေနပိ=မကပ်ရောက်ခြင်းရှိသည်၏ အစွမ်း
ဖြင့်၊ (ဝါ) ကပ်ရောက်ခြင်း မရှိသည်၏အစွမ်းဖြင့်၊ အာနိသံသဖလံ=အကျိုး
အာနိသင်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ=သိအပ်၏၊ ဟိ သစ္စံ=မှန်၏။ —

“အဌာနမေတံ ဘိက္ခဝေ အနဝကာသော ။ ပ ။ ဌာနံ နေတံ
ဝိဇ္ဇတိ” ဟိ=“အဌာနမေတံ ။ ပ ။ ဌာနံ နေတံ ဝိဇ္ဇတိ” ဟူသော၊ ဧတံ ဝစ-
နံ=ဤစကားကို၊ ဝုတ္တံ=ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

ဘိက္ခဝေ=ရဟန်းတို့၊ ဒိဌိသမ္ပန္နော=သမ္မာဒိဌိနှင့်ပြည့်စုံသော၊ (ဝါ)
ကောင်းသော အယူနှင့်ပြည့်စုံသော၊ ပုဂ္ဂန္ဓလာ=ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ကဗ္ဗိ=တစုံ
တခုသော၊ သင်္ခါရံ=ရုပ်၊ နာမ်ဓမ္မ သင်္ခါရတရားကို၊ နိစ္စတော=နိစ္စအားဖြင့်၊
ယံ ဥပဂစ္ဆေယျ=အကြင်ကပ်ရောက်ရာ၏၊ သုခတော=သုခအားဖြင့်၊ ယံ
ဥပဂစ္ဆေယျ=အကြင်ကပ်ရောက်ရာ၏၊ ကဗ္ဗိ=တစုံတခုသော၊ ဓမ္မံ=တရား
တော်သို့၊ အတ္တတော=အတ္တအားဖြင့်၊ ယံ ဥပဂစ္ဆေယျ=အကြင်ကပ်ရောက်
ရာ၏၊ မာတရံ=အမိရင်းကို၊ ဇီဝိတာ=ရုပ်နာမ်နှစ်ထွေ ဇီဝိတိန္ဒြေမှ၊ ယံ
ဝေါရောပေယျ=အကြင်ခွင်းရာ၏၊ ပိတရံ=အဖရင်းကို၊ ဇီဝိတာ=ဇီဝိန္ဒြေမှ၊
ယံ ဝေါရောပေယျ=အကြင်ခွင်းရာ၏၊ အရဟန္တံ=ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဇီဝိ-

တာ=ရုပ်နာမ်နှစ်တွေ ဇီဝိတိန္ဒြေမှ၊ ယံ ဝေါရောပေယျ=အကြင်ခွင်းရာ၏၊
 ပဗ္ဗုဋ္ဌမနိက္ခမာ=ပြန်ဟူးလိုသောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ တထာဂတဿ=မြတ်စွာ
 ဘုရား၏၊ လောဟိတံ=သွေးကို၊ ယံ ဥပ္ပါဒေယျ=အကြင်ဖြစ်စေရာ၏၊
 သံယံ=ညီညွတ်သောသံဃာကို၊ ယံ ဘိန္ဒေယျ=အကြင်သင်းခွဲရာ၏၊ ဧတံ
 ဌာနံ=ဤအကြောင်းသည်၊ အဌာနံ=သင့်လျော်သောအကြောင်းမဟုတ်၊
 ဧသော ဩကာသော=ဤအခွင့်အခါသည်၊ အနဝကာသော=သင့်လျော်
 သော အခွင့်အခါမဟုတ်၊ ဧတံ ဌာနံ=ဤအကြောင်းသည်၊ န ဝိဇ္ဇတိ=
 မရှိ။

ဗနံ=အဘို့တပါးကား၊ လောကိယဿ=လောကီဖြစ်သော၊ သရ-
 ဏဂမနုဿ=သရဏဂုံ၏၊ ဘဝသမ္ပဒါ=ဘဝ၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်လည်း
 ကောင်း၊ ဘောဂသမ္ပဒါ=စည်းစိမ်ဥစ္စာ၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်လည်းကောင်း၊
 ဖလမေဝ=အကျိုးတရားသာလျှင်တည်း။

ဗေ ကေစိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂတာသေ၊

န ဘေ ဂမိဿန္တိ အပါယဘူမိ။

ပဟာယ မာနုသံ ဒေဟံ၊

ဒေဝကာယံ ပရိပူရေဿန္တိ"တိ=

"ယေ ကေစိ ။ ပ ။ ပရိပူရေဿန္တိ"ဟူ၍၊ (ဝါ) ဟူသော၊ ဧတံ
 ဝစနံ=ဤစကားကို၊ ဝုတ္တံ ဟိ ဝုတ္တံ ဧဝ=ဟောတော်မူအပ်သည်သာလျှင်
 တည်း။

ဗေ ကေစိ=အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့ဥဿုံ အလုံးစုံကုန်သောသူတို့
 သည်၊ ဗုဒ္ဓံ=မြတ်စွာဘုရားကို၊ သရဏံ=ကိုးကွယ်ခြင်းသို့၊ (ဝါ) ကိုးကွယ်
 ရာဟူ၍၊ ဂတာသေ=ဆည်းကပ်ကြကုန်၏၊ တေ=ထိုသူတို့သည်၊ အပါယ-
 ဘူမိ=အပါယ်လေးဘုံသို့၊ န ဂမိဿန္တိ=မလားရောက်ကြရကုန်၊ မာနုသံ=
 လူ၌ဖြစ်သော၊ ဒေဟံ=ခန္ဓာကိုယ်ကို၊ ပဟာယ=ပယ်စွန့်၍၊ ဒေဝကာယံ=
 နတ်ပြည်သို့၊ ပရိပူရေဿန္တိ=ပြည့်စုံကုန်လတ်။

အဗရမ္ဘိ=တပါးတခြားလည်းဖြစ်သော၊ "အထ ခေါ သက္ကော

ဒေဝါနမိန္ဒော အသီတိယာ ။ ပ ။ ဒိဗ္ဗေဟိ ရူပေဟိ သဒ္ဓေဟိ ဂန္ဓေဟိ
ရသေဟိ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေဟိ"တိ-"အထ ခေါ သက္ကော ။ ပ ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေဟိ"
ဟူ၍၊ ဧတံ ဝစနံ=ဤစကားတော်ကို၊ ဝုတ္တံ=ဟောတော်မူအပ်၏။

အထ ခေါ အထ တသ္မိ ကာလေ=ထိုအခါ၌၊ ဒေဝါနံ=နတ်တို့ကို၊
ဣန္ဒြော=အစိုးရသော၊ သက္ကော=သိကြားမင်းသည်၊ အသီတိယာ ဒေဝ-
တာသဟဿေဟိ=ရှစ်သောင်းကုန်သော နတ်တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ=အတူတကွ၊
ယေန ယတ္ထ ယသ္မိ ဌာနေ=အကြင်အရပ်၌၊ အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလာ-
နော=အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည်၊ အတ္ထိ=ရှိ၏၊ တေန တတ္ထ တသ္မိ
ဌာနေ=ရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်ရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊ ဥပသင်္ကမိ=ချဉ်းကပ်သွား
ရောက်ပြီ၊ ဧကမန္တံ=သင့်တင့်လျောက်ပတ်သောအရပ်၌၊ ဌိတံ ခေါ=တည်
နေပြီးသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဒေဝါနံ=နတ်တို့ကို၊ ဣန္ဒံ=အစိုးရသော၊
သက္ကံ=သိကြားမင်းကို၊ အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလာနော=ရှင်မဟာမောဂ္ဂ-
လာန်သည်၊ ဧတံ ဝစနံ=ဤစကားကို၊ အဝေါစ=မိန့်တော်မူပြီ၊ ကိ ဝစနံ=
အဘယ်စကားကို၊ အဝေါစ=မိန့်တော်မူသနည်း၊ 'ဒေဝါနမိန္ဒ=နတ်တို့ကို
အစိုးရသော သိကြားမင်း၊ ဗုဒ္ဓသရဏဂမနံ=မြတ်စွာဘုရားကို ကိုးကွယ်
ဆည်းကပ်ခြင်းသည်၊ သာဓု ခေါ သာဓု ဧဝ=ကောင်းသည်သာလျှင်၊
ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ ဒေဝါနမိန္ဒ=နတ်တို့ကို အစိုးရသော သိကြားမင်း၊ ခေါ=
စင်စစ်ဧကန် အမှန်အားဖြင့်၊ ဗုဒ္ဓသရဏဂမနဟေတု ဧဝ=မြတ်စွာဘုရား
ကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းကြောင့်သာလျှင်၊ ဣဓ ဣမသ္မိ လောကေ=
ဤသတ္တလောက၌၊ ဧကစ္စေ=အချို့ကုန်သော၊ သတ္တာ=သတ္တဝါတို့သည်၊
ကာယဿ=ဥပါဒိန္နက ခန္ဓာကိုယ်၏၊ ဘေဒါ=ပျက်ခြင်းကြောင့်၊ မရဏာ=
သေဆုံးသည်မှ၊ ပရံ=နောက်ကာလ၌၊ သုဂတိ=သုခအပေါင်း၏ လည်း
လျောင်းရာဖြစ်သော၊ သဂ္ဂံ=ငါးဖြာအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့ဖြင့်မြတ်သော၊
လောကံ=နတ်ပြည်လောကသို့၊ ဥပပဇ္ဇန္တိ=ဖြစ်ကြရကုန်၏၊ တေ ဒေဝါ=
မြတ်စွာဘုရားကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ကုန်သောထိုနတ်တို့သည်၊ အညေ-
တပါးတခြားကုန်သော၊ ဒေဝေ=နတ်တို့ကို၊ ဒိဗ္ဗေန=နတ်၌ဖြစ်သော၊ အာ-
ယုနာ=အသက်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဒိဗ္ဗေန=နတ်၌ဖြစ်သော၊ ဝဏ္ဏေန=

အဆင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ သုခေန-ချမ်းသာခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ယ-
 သေန-အခြံအရံဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာဓိပတေယျေန-အစိုးရသောသူ၏
 အဖြစ်နှင့်လည်းကောင်း၊ ဒိဗ္ဗေဟိ-နတ်၌ဖြစ်ကုန်သော၊ ရူပေဟိ-ရူပါရုံ
 တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ သဒ္ဓေဟိ-အသံတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဂန္ဓေဟိ-
 အနံ့တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ရသေဟိ-အရသာတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဖော-
 ဌဗ္ဗေဟိ-အတွေ့အထိတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဒသဟိ-ဆယ်
 ပါးကုန်သော၊ ဌာနေဟိ-အကြောင်းအရာတို့ဖြင့်၊ အဓိဂဏ္ဌန္တိ-သိမ်းယူ
 နိုင်ကုန်၏။

ဓမ္မေ စ-တရားတော်၌လည်းကောင်း၊ သံယေ စ-သံဃာတော်၌
 လည်းကောင်း၊ ဧသ ဧသော နယော-ဤနည်းကို၊ ဒဌဗ္ဗော-မှတ်ထိုက်၏။

အပိ စ-ဟနည်းသော်ကား၊ ဝေလာမသုတ္တာဒိဝသေနာပိ-ဝေလာမ
 သုတ်အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း၊ သရဏဂမနဿ-သရဏဂုံ၏၊
 ဖလဝိသေသော-အကျိုးထူးကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-သိအပ်၏၊ တထာ ဟိ
 တတော ဧဝ-ထို့ကြောင့်သာလျှင်၊ ဝေလာမသုတ္တေ-ဝေလာမသုတ်၌၊
 “ကရိသဿ စတုတ္ထဘာဂပ္ပမာဏာနံ ။ ပ ။ တတော သရဏဂမနံ မဟပ္ပ-
 လတရ”န္တိ-“ကရိသဿ ။ ပ ။ မဟပ္ပလတရံ”ဟူ၍၊ ပကာသိတံ-ထင်ရှား
 ပြအပ်၏။

“ယံ ဂဟပတိ ဝေလာမော ဗြာဟ္မဏော ။ ပ ။ ဣဒံ တတော
 မဟပ္ပလတရ”န္တိ-“ယံ ဂဟပတိ ။ ပ ။ မဟပ္ပလတရံ”ဟူ၍၊ (ဝါ) ဟူသော၊
 ဧတံ ဝစနံ-ဤစကားကို၊ ဝုတ္တံ ဟိ ဝုတ္တံ ဧဇ-ဟောတော်မူအပ်သည်သာ
 လျှင်ဟည်း၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ သရဏဂမနဖလံ-သရဏဂုံ၏အကျိုးကို၊ ဝေဒိ-
 တဗ္ဗော-သိထိုက်၏။

သရဏဂမနဖလကထာ နိဋ္ဌိတာ။

“သရဏဂမနသံကိလေသဘောဒကထာ”

တတ္ထ·ထိုသရဏဂမနသံကိလေသဘောဒ၌လည်း၊ လောကီယ-
 သရဏဂမနံ=လောကီသရဏဂုံသည်။ တီသု=ဗုဒ္ဓ၊ ဓမ္မ၊ သံဃအားဖြင့်
 သုံးပါးကုန်သော၊ ဝတ္ထုသု=ဝတ္ထုတို့၌၊ အညာဏသံသယမိစ္ဆာဉာဏာဒီဟိ=
 အညာဏ၊ သံသယ၊ မိစ္ဆာဉာဏ် အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ သံကိလိဿတိ·ညစ်
 နှမ်းလတ်၊ န မဟာဇုတိကံ=မထွန်းလင်း မတောက်ပသည်၊ န ဥဇ္ဇလံ=
 မကြည်လင်သည်၊ အပရိသုဒ္ဓံ=မစင်ကြယ်သည်၊ အပရိယောဒါတံ=မဖြူ
 စင်သည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ န မဟာဝိပ္ပါရံ=မပြန့်ကျယ်သည်၊ အနုဋ္ဌာရံ=
 မပြန့်ပြောသည်၊ ဟောတိ·ဖြစ်၏၊ ဧတ္ထ စ·ဤ “အညာဏ၊ သံသယ၊
 မိစ္ဆာဉာဏာဒီဟိ”ဟူသောစကားရပ်၌လည်း၊ အညာဏံ နာမ·“အညာ-
 ဏ”မည်သည်ကား၊ ဝတ္ထုတ္တယဿ=ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာတည်းဟူသော
 ဝတ္ထုသုံးပါးအပေါင်း၏၊ ဂုဏာနံ=ဂုဏ်တော်ကျေးဇူးတော်တို့ကို၊ အဇာန-
 နံ=မသိခြင်းသည်တည်း၊ (အဇာနနံ=မသိခြင်းသည်၊ အညာဏံ နာမ·
 “အညာဏ”မည်၏)၊ တုတ္ထ=ထိုသရဏဂုံ၌၊ သမ္မောဟော=တွေဝေခြင်း
 တည်း၊ “ဗုဒ္ဓေါ=မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဟောတိ န ခေါ=ဖြစ်လေသလော၊
 ဗုဒ္ဓေါ=သည်၊ န ဟောတိ န ခေါ=မဖြစ်လေသလော”၊ ဣတိ အာဒိနာ=
 ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်၊ ဝိစိကိစ္ဆာ=ယုံမှားခြင်းသည်၊ သံသယော နာမ·
 “သံသယ”မည်၏၊ မိစ္ဆာဉာဏံ နာမ=ကား၊ တဿ=ထိုရတနာသုံးပါး၏၊
 ဂုဏာနံ=ဂုဏ်တော်ကျေးဇူးတော်တို့ကို၊ အဂုဏဘာဝပရိကပ္ပနေန=ဂုဏ်
 ကျေးဇူး မရှိသည်၏အဖြစ်ကို ကြံစည်သဖြင့်၊ ဝိပရိတဂ္ဂါဟော=ဖောက်ပြန်
 သော အဖြစ်တည်း၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဝေဒိတံပွဲ=သိအပ်၏၊ ပန=အဘို့တပါး
 ကား၊ လောကုတ္တရဿ=လောကုတ္တရာဖြစ်သော၊ သရဏဂမနဿ=သရ-
 ဏဂုံ၏၊ သံကိလေသော=ညစ်နှမ်းခြင်းသည်၊ နတ္ထိ=မရှိ။

လောကီယဿ=လောကီဖြစ်သော၊ သရဏဂမနဿ စ=သရဏ
 ဂုံ၏ကား၊ ဘေဒေါ=ပျက်စီးခြင်းသည်၊ သာဝဇ္ဇော စ=အပြစ်ရှိသော ပျက်
 စီးခြင်းလည်းကောင်း၊ အနဝဇ္ဇော စ=မပြစ်မရှိသော ပျက်စီးခြင်းလည်း
 ကောင်း၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဒုဝိဓော=နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။

တတ္ထ=ထိုလောကီသရဏဂုံ၏။ ပျက်စီးခြင်းနှစ်ပါးတို့တွင်၊ သာ-
ဝဇ္ဇော=အပြစ်ရှိသော သရဏဂုံ၏ပျက်စီးခြင်းသည်ကား၊ အညသတ္တရာ-
ဒီသု=တံပါးတခြားသော ဆရာအစရှိသည်တို့၌၊ အတ္တနိယျာတနာဒီဟိ-
မိမိကိုယ်ကို အပ်နှင်းခြင်း အစရှိသည်တို့ကြောင့်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏။ သော
စ=ထိုတံပါးတခြားသော ဆရာအစရှိသည်တို့၌ မိမိကိုယ်ကို အပ်နှင်းခြင်း
အစရှိသည်တို့သည်၊ အနိဋ္ဌဖလော=မကောင်းသော အကျိုးကိုပေးသည်၊
ဟောတိ=ဖြစ်၏။ အနဝဇ္ဇော ပန=အပြစ်မရှိသော သရဏဂုံ၏ပျက်စီးခြင်း
သည်ကား၊ ကာလကိရိယာယ=သေဆုံးသဖြင့်၊ (ဝါ) သေဆုံးခြင်းကြောင့်၊
ဟောတိ=ဖြစ်၏။

ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွ၊ လောကိယံ=လောကီဖြစ်သော၊ သရဏဂမနံ=
သရဏဂုံသည်၊ သိက္ခာပဒသမာဒါနံ ဝိယ=သိက္ခာပုဒ်ကို ဆောက်တည်
သကဲ့သို့၊ အဂ္ဂဟိတကာလပရိစ္ဆေဒံ=ကာလပိုင်းခြား၍ မယူအပ်သည်ဖြစ်
၍၊ ဇိတိပရိယန္တမေဝ=အသက်၏ အပိုင်းအခြားသည်သာလျှင်၊ ဟောတိ=
၏။ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ တဿ=ထိုသရဏဂုံ၏၊ ခန္ဓဘေဒေါ=ခန္ဓာကိုယ်၏
ပျက်စီးသဖြင့်၊ ဘေဒေါ=ပျက်စီးခြင်းသည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏။ သော=ထိုခန္ဓာ
ကိုယ် ပျက်သဖြင့် သရဏဂုံ၏ပျက်စီးခြင်းသည်၊ အဝိပါကတ္တာ=အကျိုး
မပေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အဖလော=အကျိုးမရှိသည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်
၏။ လောကုတ္တရဿ=လောကုတ္တရာဖြစ်သော၊ သရဏဂမနဿ ပန=
သရဏဂုံ၏ကား၊ ဘေဒေါ=ပျက်စီးခြင်းသည်၊ နေဝတ္ထိ နေဝ အတ္ထိ=မရှိ
သည်သာလျှင်တည်း၊ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွ၊ ဘဝန္တရေပိ=ဘဝတပါး၌လည်း၊
အဂ္ဂိယာယဝကော=အရိယသာဝကသည်၊ အညံ=မြတ်စွာဘုရားမှ တံပါး
တခြားသော၊ သတ္တာရံ=ဆရာကို၊ န ဥဒ္ဓိသတိ=မညွှန်ပြတော့၊ ဣတိ
တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ လောကုတ္တရဿ=လောကုတ္တရာဖြစ်သော၊ သရဏ-
ဂမနဿ=သရဏဂုံ၏၊ ဘေဒေါ=ပျက်စီးခြင်းသည်၊ နတ္ထိ=မရှိ၊ ဧဝံ=ဤသို့၊
သ-ရဏဂမနဿ=သရဏဂုံ၏၊ ဘေဒေါ=ပျက်စီးခြင်းသည်၊ နတ္ထိ=မရှိ၊
ဧဝံ=ဤသို့၊ သရဏဂမနဿ=သရဏဂုံ၏၊ သံကိလေသော စ=ညစ်နွမ်း
ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဘေဒေါ စ=ပျက်စီးခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဝေဒိ-
တဗ္ဗာ=သိအပ်၏။

ကသွာ ပန=အဘယ်ကြောင့်ကား၊ ဧတ္ထ ဧတသ္မိံ ဌာနေ=ဤသရဏဂုံအရာ၌၊ ဝေါဒါနံ=ဝေါဒါန်ကို (ဝါ) ဖြူစင်ခြင်းကို၊ န ဂဟိတံ=မယူအပ်သနည်း၊ ဝေါဒါနဝိဘာဝနာပိ=ဝေါဒါန်ကို စီရင်ခြင်းဖြင့်လည်း၊ (ဝါ) သရဏဂုံ၏ ဖြူစင်ခြင်းကို စီရင်ခြင်းဖြင့်လည်း၊ တတ္ထ=ထိုသရဏဂုံ၌၊ ကောသလ္လာယ=ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသည်သာလျှင်၊ ဟောတိ နနု=ဖြစ်သည်မဟုတ်လော၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊ စောဒနာ=စောဒနာခြင်းတည်း၊ ဧတံ ဝစနံ=ဤစကားသည်၊ သစ္စံ=မှန်ကန်လှပေ၏၊ ပန တထာပိ=ထိုသို့ပင် မှန်ကန်ပါသော်လည်း၊ တံ=ထိုဝေါဒါန်ကို၊ သံကိလေသဂ္ဂဟဏေန=သံကိလေသ-သဒ္ဓါဖြင့်၊ အတ္ထတော=အနက်အားဖြင့်၊ ဒီပိတံ=ပြအပ်သည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ ဣတိ တသွာ=ထို့ကြောင့်၊ ဧတ္ထ=ဤသရဏဂုံအရာ၌၊ ဝေါဒါနံ=ဝေါဒါန်ကို၊ န ဂဟိတံ=မယူအပ်တည်း၊ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွ၊ တေသံ ပုဂ္ဂလာနံ=ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ ယာနိ သံကိလေသကာရဏာနိ=အကြင်သရဏဂုံ၏ ညစ်နွမ်းခြင်း၏ အကြောင်းတို့သည်၊ အညာဏာဒီနိ=“အညာဏ” အစရှိသည်တို့သည်၊ (ဝါ) မသိခြင်းအစရှိသည်တို့သည်၊ ဟောန္တိ=ဖြစ်ကုန်၏၊ တေသံ=ထိုသံကိလေသတို့၏၊ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ=အချင်းခပ်သိမ်း၊ အနုပ္ပါဒနေန=မဖြစ်ခြင်းဖြင့်၊ ဥပ္ပန္နာနဉ္စ=ဖြစ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပဟာနေန=ပယ်ခြင်းဖြင့်၊ ဝေါဒါနံ=ဝေါဒါန်သည်၊ (ဝါ) ဖြူစင်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ=သိအပ်၏။

ဧဝံ=ဤသို့၊ ဧတ္ထ=ဤသရဏဂမန သံကိလေသကထာ၌၊ သရဏံ သရဏဂမနန္တိ အာဒိနံ=“သရဏံ သရဏဂမနံ” အစရှိကုန်သောပုဒ်တို့၏၊ ပပဇ္ဈော=အကျယ်ချဲ့ခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော=သိအပ်၏၊ ဣမဿ ပန=ဤသရဏဂုံ၏ကား၊ ယထာဝုတ္တပပဉ္စဿ=အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော အကျယ်ချဲ့ခြင်းကို၊ ဣဓ=ဤသမန္တပါသာဒိကအဋ္ဌကထာ၌၊ အဝစနေ=မဆိုခြင်း၌၊ ကာရဏံ=အကြောင်းကို၊ အသေန္တော=ပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ “သော ပန ဣဓ ဝုစ္စမာနော”တိ အာဒိ=“သော ပန ဣဓ ဝုစ္စမာနော” အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ တတ္ထ တသ္မိံ ဝစနေ=“သော ပန ဣဓ ဝုစ္စမာနော” အစရှိသော ထိုစကားရပ်၌၊ သရဏဝဏ္ဏနတော

တိံ-ကား၊ သာမညဖလသုတ္တေ-သာမညဖလသုတ်၌၊ ဝုတ္တသရဏဝဏ္ဏ-
နတော-ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော သရဏဂုံ၏ ဖွင့်ဆိုခြင်းမှ၊ ဝေဒိတဗွံ-သိအပ်၏။

သရဏဂမန သံကိလေသဘေဒကထာ နိဋ္ဌိတာ။

“ဥပါသကတ္ထပဋိဝေဒနာကထာ”

ဧဝံ ဓာရေတူတိ-ကား၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဇာနာတု-သိစေသတည်း၊
ဣတိ အယံ-ဤသည်ကား၊ အတ္ထော-အနက်တည်း၊ ဧတ္ထ-ဤဥပါသ-
ကတ္ထပဋိဝေဒနာကထာ၌၊ ကော ဥပါသကောတိ-ကား၊ သရူပပုစ္ဆာ-
သရုပ်ကို မေးသောပုစ္ဆာတည်း၊ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ ကိ လက္ခဏော-အ
ဘယ်သို့သော အမှတ်အသား လက္ခဏာသည်၊ ဥပါသကော-သိတင်းသည်
ဥပါသကာသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်သနည်း၊ ဣတိ ဣဒံ အတ္ထဇာတံ-သည်၊
(ဝါ) ကို၊ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော-သည်၊ (ဝါ) သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်သနည်း၊ ကသ္မာ
တိ-ကား၊ ဟေတုပုစ္ဆာ-အကြောင်းကို မေးသောပုစ္ဆာတည်း၊ တေန-ထို
“ကသ္မာ”ဟူသောပုစ္ဆာဖြင့်၊ ကေန ပဝတ္တိနိမိတ္တေန-အဘယ်သို့သော အ-
ကြောင်းပဝတ္တိနိမိတ်ဖြင့်၊ ဥပါသက-သဒ္ဒေါ-ဥပါသက-သဒ္ဒါကို၊ တသ္မိ
ပုဂ္ဂလေ-ထိုပုဂ္ဂိုလ်၌၊ နိရုဋ္ဌော-ထင်သနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဒဿေတိ-ပြ၏၊
တေန-ထို့ကြောင့်၊ “ကသ္မာ ဥပါသကော”တိ-“ကသ္မာ ဥပါသတော”
ဟူ၍၊ အာဟ-ဆိုပြီး၊ ဟိ ယုတ္တံ-သင့်စွ၊ သဒ္ဓဿ-“ကသ္မာ ဥပါသကော”
ဟူသောသဒ္ဓါ၏၊ အဘိဓေယျပဝတ္တိနိမိတ္တံ-ဟောအပ်သော ပဝတ္တိနိမိတ်
သည်၊ တဒတ္ထဿ-ထိုဥပါသကာအနက်၏၊ တတ္တာဝကာရဏံ-ထိုဥပါသ-
ကာ ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းတည်း၊ ကိဿမဿ သီလန္တိ-ကား၊ အဿ
ဥပါသကဿ-ထိုသိတင်းသည် ဥပါသကာ၏၊ သီလံ-သီလကား၊ ကိဒိသံ-
အဘယ်ကဲ့သို့ ရှုအပ်သနည်း၊ ကိတ္တကေန-အဘယ်မျှလောက်သော၊
သီလေန-သီလဖြင့်၊ အယံ-ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သီလသမ္ပန္နော နာမ-သီလနှင့်
ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်သနည်း၊ ဣတိ အယံ-ဤသည်
ကား၊ အတ္ထော-အနက်တည်း၊ ကော အာဇီဝေါတိ-ကား၊ အဿ-ထို

ဥပါသကာ၏။ သမ္မာအာဇီဝေါ-ကောင်းသော အသက်မွေးမြူခြင်းသည်။
 ကော-အဘယ်လေနည်း။ သော ပန ဥပါသကော-ထိုသီတင်းသည် ဥပါ-
 သကာသည်။ မိစ္ဆာဇီဝဿ-မကောင်းသော အသက်မွေးမြူခြင်းကို၊ ပရိ-
 ဝုဇ္ဇနေန-ရှောင်ကြဉ်သဖြင့်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊
 သော စ-ထိုမိစ္ဆာဇီဝကိုလည်း၊ ဝိဘဇိယတိ-ဝေဘန်အပ်၏။ ကာ ဝိပတ္တိ
 တိ-ကား၊ ကဿ သီလဿ ဝါ-အဘယ်သီလ၏လည်းကောင်း၊ ကဿ
 အာဇီဝဿ ဝါ-အဘယ်အသက်မွေးမြူခြင်း၏လည်းကောင်း၊ ဝိပတ္တိ-ပျက်
 စီးခြင်းသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်သနည်း။ ဟိ ယုတ္တံ-သင့်စွ၊ အနန္တရဿ-အခြား
 မရှိသည်၏။ ဝိမိ ဝါ-အစီအရင်သည်လည်းကောင်း၊ ပဋိသေဓော ဝါ-
 တားမြစ်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ သမ္ပတ္တိတိ ဧတ္တာပိ-
 “သပ္ပတ္တိ”ဟူသော ဤပါဠိရပ်၌လည်း၊ ဧသေဝ နယော-ဤနည်းကိုသာ
 လျှင်၊ ဒဌဗ္ဗော-မှတ်ထိုက်၏။

ဣဒံ ပကိဏ္ဍကံ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ-ကား၊ ကထံ-အဘယ်သို့ အဘယ်
 ပုံ၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-သိအပ်သနည်း၊ ဧတ္ထ ဧတသ္မိံ ဌာနေ-ဤအရာဌာန၌၊ စော-
 ဒကဿ-စောဒကပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ပရိဟာရော-အဖြေကို၊ မယာ-ငါသည်၊ ဝုစ္စ-
 ဟေ-ဆိုအပ်၏။ ကော ဥပါသကောတိ-ကား၊ ခတ္တိယာဒိသု-ခတ္တိယ
 အစရှိသူတို့တွင်၊ (ဝါ) မင်းမျိုးအစရှိသူတို့တွင်၊ ယော ကောစိ-အမှတ်မရှိ
 သော၊ တိသရဏဂတော-သုံးပါးသော သရဏဂုံကို ဆောက်တည်သော၊
 ဂဟဌော-လူဝတ်ကြောင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဥပါသကော-“ဥပါသကာ”မည်၏။
 ဟိ ယုတ္တံ-သင့်စွ၊ သရဏဂမနမေဝ-သရဏဂုံ ဆောက်တည်ခြင်းသည်
 သာလျှင်၊ ကာရဏံ-အကြောင်းသည်၊ ဇာတိအာဒိဝိသေသော-အမျိုးဇာတ်
 အစရှိသော အထူးသည်၊ န ကာရဏံ-အကြောင်းမဟုတ်၊ ဟိ ယုတ္တံ-
 သင့်စွ၊ “ယတော စ ခေါ မဟာနာမ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂတော၊ ဓမ္မံ သရဏံ
 ဂတော၊ သံဃံ သရဏံ ဂတော ဟောတိ၊ ဧတ္တာဝတာ ခေါ မဟာနာမ
 ဥပါသကော ဟောတိ”တိ-“ယတော စ ခေါ မဟာနာမ ။ ပ ။ ဥပါသ-
 ကော ဟောတိ”ဟူသော၊ ဧတံ ဝစနံ-ဤစကားကို၊ ဝုတ္တံ ဟိ ဝုတ္တံ ဧဝ-

ဟောတော်မူအပ်သည်သာလျှင်တည်း။

ကသွာ=အဘယ်ကြောင့်၊ ဥပါသကော=သီတင်းသည် ဥပါသကာသည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်သနည်း၊ ဣတိ ပုစ္ဆာယံ=ဤသို့သောအမေးပုစ္ဆာ၌၊ ရတနတ္ထယဥပါသနတော=ရတနာတို့၏ သုံးပါးတို့၏အပေါင်းကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဥပါသကော=“သီတင်းသည် ဥပါသကာ”မည်၏၊ တေနော=ထို့ကြောင့်သာလျှင်၊ သရဏဂမနေန=ရတနာမြတ်သုံးပါးကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်တတ်သောကြောင့်၊ တတ္ထ=ထိုရတနာ မြတ်သုံးပါးအပေါင်း၌၊ သက္ကစ္စကိရိယာယ=အရိုအသေကို ပြုသဖြင့်၊ အာဒရဂါရဝဗဟုမာနာဒိယောဂေန=ရိုသေခြင်း၊ လေးစားခြင်း၊ များစွာမြတ်နိုးခြင်း အစရှိသည်တို့နှင့်ယှဉ်ခြင်းဖြင့်၊ ပယိရုပါသနတော=ဆည်းကပ်ခြင်းကြောင့်တည်း၊ ဣတိ ဣဒံ အတ္ထဇာတံ=သည်၊ (ဝါ) ကို၊ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော=သည်၊ (ဝါ) သည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွာ၊ သော=ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဗုဒ္ဓံ=မြတ်စွာဘုရားသို့၊ ဥပါသတိ=ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်တတ်၏၊ ဣတိ တသွာ=ထို့ကြောင့်၊ ဥပါသကော=“သီတင်းသည် ဥပါသကာ”မည်၏၊ ဓမ္မံ=တရားတော်သို့၊ သံယံ=သံဃာတော်သို့၊ ဥပါသတိ=ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်တတ်၏၊ ဣတိ တသွာ=ထို့ကြောင့်၊ ဥပါသကော=“သီတင်းသည် ဥပါသကာ”မည်၏။

အဿ=ထိုသီတင်းသည် ဥပါသကာ၏၊ သီလံ=သီလသည်၊ ကိ=အဘယ်လေနည်း၊ ဣတိ ပုစ္ဆာယံ=ဤသို့သော အမေးပုစ္ဆာ၌၊ ပဉ္စဝေရမဏိယော=ငါးပါးကုန်သော ရန်တို့ကို ရှောင်ကြဉ်ခြင်းတို့သည်၊ အဿ=ထိုသီတင်းသည် ဥပါသကာ၏၊ သီလံ=သီလတည်း၊ စ=ဆက်၍ဆိုပြီးအံ့၊ ဧတ္ထ ဧတသ္မိ ဝစနေ=“ပဉ္စ ဝေရမဏိယော”ဟူသော ဤစကားရပ်၌၊ ဝေရံ=ဘေးရန်ကို၊ ဝေရမဏိယောတိ စ=“ဝေရမဏိယော”ဟူ၍လည်း၊ ဝုစ္စတိ=ဆိုအပ်၏၊ ပါဏာတိပါတာဒိသု=ပါဏာတိပါတ အစရှိသည်တို့၌၊ ဒုဿိလျံ=သီလမရှိသူ၏အဖြစ်တည်း၊ တဿ=ထို“ပါဏာတိပါတ” အစရှိသည်ကို၊ မနနတော ဟနနတော ဝိနာသနတော=ဖျက်ဆီးတတ်သောကြောင့်၊ ဝေရမဏိယော ပဉ္စ ဝိရတိယော=ငါးပါးသော ရှောင်ကြဉ်ခြင်း

တို့သည်။ သီလံ="သီလ"မည်၏။ တဿ သီလဿ=ထိုသီလ၏။ (ဝါ) ထိုသီလသည်။ ဝိရတိပ္ပဓာနတ္တာ="ဝိရတိ" ပြဇာန်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် တည်း။ "ယတော စ ခေါ မဟာနာမ ဥပါသကော ပါဏာတိပါတာ ပဋိ-ဝိရတော ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါနာ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ၊ မုသာဝါဒါ၊ သုရာ-မေရယမဇ္ဇပမာဒဌာနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ ဧတ္တာဝတာ ခေါ မဟာ-နာမ ဥပါသကော သီလဝါ ဟောတိ"တိ="ယတော စ ခေါ မဟာနာမ ။ ပ ။ ဥပါသကော သီလဝါ ဟောတိ"ဟူသော၊ (ဝါ) ဟူ၍၊ ဧတံ ဝစနံ-ဤစကားကို၊ ဝုတ္တံ ဟိ ဝုတ္တံ ဧဝံ-ဟောတော်မူအပ်သည်သာလျှင်တည်း။

အဿ ဥပါသကဿ=ထိုသီတင်းသည် ဥပါသကာ၏။ အာဇီ-ဝေါ-အသက်မွေးမြူခြင်းသည်။ ကော-အဘယ်လေနည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆာယံ=ဤသို့သော အမေးပုစ္ဆာ၌၊ ပဉ္စ=ငါးပါးကုန်သော၊ မိတ္တဝဏီဇ္ဇာ=မကောင်းသော ယုတ်မာသော အသက်မွေးမြူခြင်းတို့ကို၊ ပဟာယံ=ပယ်စွန့်၍၊ ဓမ္မေန-တရားနှင့်၊ သမေန-ညီညွတ်သဖြင့်၊ ဇီဝိတကပ္ပနံ-အသက်မွေးမြူခြင်းတို့တည်း။ "ပဉ္စမာ ဘိက္ခဝေ ဝဏီဇ္ဇာ ဥပါသကေန အကရဏီ-ယာ၊ ကတမာ ပဉ္စ ? သတ္တဝဏီဇ္ဇာ သတ္တဝဏီဇ္ဇာ မံသဝဏီဇ္ဇာ မဇ္ဇ-ဝဏီဇ္ဇာ ဝိသဝဏီဇ္ဇာ။ ဣမာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စ ဝဏီဇ္ဇာ ဥပါသကေန အကရဏီယာ"တိ="ပဉ္စမာ ဘိက္ခဝေ ဝဏီဇ္ဇာ ဥပါသကေန ။ ပ ။ ဥပါ-သကေန အကရဏီယာ"ဟူ၍၊ (ဝါ) ဟူသော၊ ဧတံ ဝစနံ=ဤစကားကို၊ ဝုတ္တံ ဟိ ဝုတ္တံ ဧဝံ=ဟောတော်မူအပ်သည်သာလျှင်တည်း။

ဧတ္ထ စ ဧတသ္မိ ဝစနေ စ=ဤစကားရပ်၌လည်း၊ သတ္တဝဏီဇ္ဇာ ဟိ=ကား၊ အာဝုဓဘဏ္ဍံ=လက်နက်ဘဏ္ဍာကို၊ ကတွာ ဝါ=မိမိကိုယ်တိုင် ပြု၍သော်လည်းကောင်း၊ ကာရေတွာ ဝါ=သူတပါးတို့ကို ပြုလုပ်စေ၍ သော်လည်းကောင်း၊ ယထာကတံ=သူတပါးတို့ ပြုလုပ်အပ်သည်ကို၊ ပဋိ-လဘိတွာ ဝါ=ရ၍သော်လည်းကောင်း၊ တဿ=ထိုလက်နက်ဘဏ္ဍာကို၊ ဝိက္ကယော=ရောင်းချခြင်းတည်း၊ သတ္တဝဏီဇ္ဇာတိ=ကား၊ မနုဿဝိက္က-ယော=လူကိုရောင်းချခြင်းတည်း၊ မံသဝဏီဇ္ဇာတိ=ကား၊ သူနကာရာ-ဒယော ငိုယာ=ဝက်သတ်သွား အစရှိသည်တို့ကဲ့သို့တည်း၊ မဂဿကရာ-

ဒိကေ=သမင်၊ ဝက် အစရှိသည်တို့ကို၊ ပေါသေတွာ=မွေးမြူ၍၊ မံသံ= အသားကို၊ သမ္မာဒေတွာ=ပြည့်စုံစေ၍၊ ဝိက္ကယော=ရောင်းချခြင်းတည်း၊ မဇ္ဇဝဏိဇ္ဇာတိ=ကာ၊ ယံ ကိဗ္ဗိ=အမှတ်မရှိ တစုံတခုသော၊ မဇ္ဇံ=သေရည်၊ အရက်ကို၊ ယောဇေတွာ=ယှဉ်စေ၍၊ တဿ=ထိုသေရည်အရက်ကို၊ ဝိက္ကယော=ရောင်းချခြင်းတည်း၊ ဝိသဝဏိဇ္ဇာတိ=ကာ၊ ဝိသံ=အဆိပ်ကို၊ ယောဇေတွာ ဝါ=ယှဉ်စေ၍လည်းကောင်း၊ သင်္ဂဟေတွာ ဝါ=ပေါင်းစပ်၍လည်းကောင်း၊ တဿ=ထိုအဆိပ်ကို၊ ဝိက္ကယော=ရောင်းချခြင်းတည်း၊ တတ္ထ ဟေသု ဝဏိဇ္ဇေသု=ထိုကုန်သွယ် ရောင်းချခြင်းတို့တွင်၊ သတ္တဝဏိဇ္ဇာ= လက်နက်ဘဏ္ဍာကို ရောင်းချခြင်းသည်၊ ပရောပရောဓနိမိတ္တတာယ= သူတပါးတို့ကိုနှိပ်စက်ခြင်း၏အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အကရဏိယာ= မပြုအပ်သည်ကို၊ ဝုတ္တာ=ဆိုအပ်ကုန်၏၊ သတ္တဝဏိဇ္ဇာ=လူကိုကုန်သွယ် ရောင်းချခြင်းကို၊ အဘုဇိဿဘာဝကရဏတော=မတော်လှန်ခြင်း၏ အကြောင်းကို ပြခြင်းကြောင့်၊ (ဝါ) ကျွန်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းကြောင့်၊ အကရဏိယာ=မပြုအပ်သည်ကို၊ ဝုတ္တာ=ဆိုအပ်ကုန်၏၊ မံသဝဏိဇ္ဇာ=အသားကို ကုန်သွယ်ရောင်းချခြင်းကို၊ ဝဓဟေတုတော=သတ်ဖြတ်ခြင်း၏ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အကရဏိယာ=မပြုအပ်သည်ကို၊ ဝုတ္တာ=ဆိုအပ်ကုန်၏၊ မဇ္ဇဝဏိဇ္ဇာ=သေရည်၊ အရက်ကို ရောင်းချကုန်သွယ်ခြင်းသည်၊ ပဒဋ္ဌာနတော=မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အကရဏိယာ=မပြုအပ်သည်ကို၊ ဝုတ္တာ=ဆိုအပ်ကုန်၏၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ= သိအပ်ကုန်၏။

အဿ ဥပါသကဿ=ထိုသီတင်းသည် ဥပါသကာ၏၊ ဝိပတ္တိ=ပျက်စီးခြင်းသည်ကား၊ ကာ=အဘယ်လေနည်း?၊ ဣတိ ပုစ္ဆာယံ=ဤသို့သော အမေးပုစ္ဆာ၌၊ တဿေဝ သီလဿ စ=ထိုသီလ၏လည်းကောင်း၊ တဿေဝ အာဇီဝဿ စ=ထိုအသက်မွေးမြူခြင်း၏လည်းကောင်း၊ ယာ ဝိပတ္တိံ ဘောဒေါ စ=အကြင်ပျက်စီးခြင်း အပြားသည်လည်းကောင်း၊ ယော ကောပေါ ပကောပေါ=အကြင် ပျက်စီးခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ အတ္တိ=ငြိမ်း၏။ အယံ=ဤပျက်စီးခြင်းသည်၊ အဿ ဥပါသကဿ=ထိုသီတင်း

သည် ဥပါသကာ၏၊ ဝိပတ္တိပျက်စီးခြင်းတည်း၊ အပိ စ=စင်စစ်သော်ကား၊
ယာယ ဝိပတ္တိယာ=အကြင်ပျက်စီးခြင်းသည်၊ ဒေသ ဒေသော=ဤသူသည်၊
စက္ကာလော=“ဒွန်းစက္ကာလ”သည်လည်းကောင်း၊ မလဗ္ဗ=အညစ်အကြေး
သည်လည်းကောင်း၊ ပဋိကုဋ္ဌော စ=စက်ဆုပ်ရွံရှာအပ်သည်လည်းကောင်း၊
ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ သာပိ=ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည်လည်း၊ အဿ=ထိုသီလ၊ အာ-
ဇီဝ၏၊ ဝိပတ္တိပျက်စီးခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ=သိအပ်ကုန်၏၊ တေ စ=ထိုပျက်စီး
ခြင်းအပြားတို့သည်လည်း၊ အတ္ထတော=အနက်အားဖြင့်၊ အဿဒ္ဓိယာ
ဒယော=မယုံကြည်ခြင်း အစရှိကုန်သော၊ ပဗ္ဗ=ငါးပါးကုန်သော၊ ဓမ္မာ-
တရားတို့သည်၊ ဟောန္တိ=ဖြစ်ကုန်၏၊ ယထာဟ ယထာ အာဟ=မြတ်စွာ
ဘုရား အဘယ်ကဲ့သို့ ဟောတော်မူသနည်း၊ “ပဗ္ဗဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ
သမန္နာဂတော ဥပါသကော ။ ပ ။ တတ္ထ စ ပုဗ္ဗကာရံ ကရောတိ”တိ-
“ပဗ္ဗဟိ ဘိက္ခဝေ ။ ပ ။ ပုဗ္ဗကာရံ ကရောတိ”ဟူ၍၊ အာဟ=ပြီ။

စက္က စ စတသ္မိ ဝစနေ=“ပဗ္ဗဟိ ဘိက္ခဝေ ။ ပ ။ ပုဗ္ဗကာရံ က-
ရောတိ”ဟူသော ဤစကားရပ်၌လည်း၊ ဥပါသကပဋိကုဋ္ဌောတိ=ကား၊
ဥပါသကနိဟိနော=ယုတ်မာသော ဥပါသကာ သီတင်းသည်တည်း၊ (ဝါ)
ဥပါသကာ သီတင်းသည် ယုတ်မာသူတည်း၊ ဗုဒ္ဓါဒိသု စ=မြတ်စွာဘုရား
အစရှိသည်တို့၌လည်းကောင်း၊ ကမ္မကမ္မဖလေသု စ=ကံ၊ ကံ၏အကျိုး
တရားတို့၌လည်းကောင်း၊ သဒ္ဓါဝိပရိယာယော=သဒ္ဓါတရားမှ ဖေါက်ပြန်
သည်ဖြစ်၍၊ အဿဒ္ဓိယံ=သဒ္ဓါတရား မရှိခြင်း၌၊ မိစ္ဆာဝိမောက္ခော=အယူ
မှားသောပြဋ္ဌာန်းခြင်းရှိ၏၊ ယထာဝုတ္တေန=အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော၊
အာသာဒ္ဓိယေန=သဒ္ဓါတရား မရှိခြင်းနှင့်၊ သမန္နာဂတော=ပြည့်စုံသောသူ
သည်၊ အာသာဒ္ဓေါ=“သဒ္ဓါတရားမရှိသူ”မည်၏၊ (ဝါ) “မယုံကြည်သောသူ”
မည်၏၊ ယထာဝုတ္တသီလဝိပတ္တိအာဇီဝဝိပတ္တိဝသေန=အကြင်အကြင်ဆို
အပ်ခဲ့ပြီးသော သီလဝိပတ္တိ၊ အာဇီဝဝိပတ္တိတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဒုဿိ-
လော=သီလမရှိသူမည်၏၊ “ဣမိနာ ဒိဋ္ဌာဒိနာ=ဤအမြင်အစရှိသည်ဖြင့်၊
ဣဒံ နာမ မင်္ဂလံ=ဤမည်သောမင်္ဂလာသည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏”၊ ဣတိ

ဝေဏ်ဉာဏ်သို့၊ ဗာလဇနပရိကပ္ပိတကောတူဟလသင်္ခါတေနမိက်မဲသောသူ
 သည် ကြံမည်အပ်သော "ကောတူဟလ" ဟု ဆိုအပ်သော၊ ဒိဌသုတမုတ-
 ပင်လေးနုဒိဌမင်္ဂလာ၊ သုတမင်္ဂလာ၊ မုတမင်္ဂလာနှင့်၊ သမန္နာဂတေန-
 ပြည့်စုံသောသူသည်၊ ကောတူဟလမင်္ဂလိကော="ကောတူဟလမင်္ဂ-
 လိက" မည်၏၊ မင်္ဂလံ ပစ္စေတိတိကား၊ ဒိဌမင်္ဂလာဒိဘေဒံဒိဌမင်္ဂလာ
 အစရှိသောအပြားရှိသော၊ မင်္ဂလမေဝ=မင်္ဂလာကိုသာလျှင်၊ ပတ္တိယာယတိ-
 တောင်းတ၏၊ နော ကမ္မန္တိကား၊ ကမ္မဿကတံကံသာလျှင် ကိုယ်ပိုင်
 ဥစ္စာရှိသူ၏အဖြစ်ကို၊ နော ပတ္တိယာယတိမတောင်းတ၊ ဣတော ဗဟိဒ္ဓါ
 တိကား၊ ဣတော သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓသာသနတောဉာဏ်သဗ္ဗညု မြတ်စွာဘုရား
 ရှင်၏ သာသနာတော်မှ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဗာဟိရကသမယေအပဖြစ်သောအယူ
 ရှိသော၊ ဒက္ခိဏေယျံ ပရိယေသတိတိကား၊ ဒုပ္ပဋိပန္နံမကောင်းသော
 အကျင့်ရှိသောသူကို၊ ဒက္ခိဏာရဟသညိ="ပေးလှူခြင်းငှာထိုက်၏" ဟု
 အမှတ်သညာရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဂဝေသတိရှာဖွေ၏၊ ပုဗ္ဗကာရံ ကရောတိ
 တိကား၊ ဒါနမာနနာဒိကံပေးလှူခြင်း၊ မြတ်နိုးခြင်းအစရှိသော၊ ကုသလ-
 ကံရိယံကုသိုလ်၏ အခြင်းအရာကို၊ ပဌမတရံအထူးသဖြင့် ရှေးဦးစွာ၊
 ကရောတိပြု၏၊ ဧတ္ထ စဉာဏ်အရာ၌ကား၊ ဒက္ခိဏေယျပရိယေသနုပ္ပ-
 ကာရေပေးလှူခြင်းငှာ ထိုက်သောသူကို ရှာဖွေခြင်းဟူသော ရှေးဦးစွာ
 ပြုအပ်သောအခြင်းအရာတို့ကို၊ ဧဝံ ကတွာဉာဏ်သို့တပေါင်းတည်းပြု၍၊
 ပဉ္စ ဓမ္မာငါးပါးကုန်သော တရားတို့ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာသိအပ်ကုန်၏။

အဿ ဥပါသကဿ=ထိုသီတင်းသည်ဥပါသကာ၏၊ သမ္ပတ္တိ-
 ပြည့်စုံခြင်းသည်ကား၊ ကာအဘယ်လေနည်း၊ ဣတိ ပုစ္ဆာယံဉာဏ်
 သို့သောအမေးပုစ္ဆာ၌၊ သာဝ သမ္ပဒါ=ထိုပြည့်စုံခြင်းသည်သာလျှင်၊ တဿ
 ဥပါသကဿ=ထိုသီတင်းသည် ဥပါသကာ၏၊ သီလသမ္ပဒါ စသီလနှင့်
 ပြည့်စုံခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ အာရိယသမ္ပဒါအာရိယနှင့် ပြည့်စုံခြင်း
 သည်လည်းကောင်း၊ သမ္ပတ္တိ-ပြည့်စုံခြင်းသည်၊ ဟောတိဖြစ်၏၊ အဿ
 ဥပါသကဿ=ထိုသီတင်းသည် ဥပါသကာအား၊ ရတနဘာဝါဒိကရာ-

ရတနာ၏အဖြစ်အစရှိသည်တို့ကို ပြုတတ်ကုန်သော၊ သဒ္ဓါဒယော-သဒ္ဓါ
အစရှိကုန်သော၊ ယေ စ ပဉ္စဓမ္မာ-အကြင်ငါးပါးကုန်သောတရားတို့သည်၊
ဟောဋ္ဌိ-ဖြစ်ကုန်၏။ ယထာဟ-မြတ်စွာဘုရား အဘယ်ကဲ့သို့ ဟောတော်
မူသနည်း —

“ပဉ္စဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော ဥပါသကော ။ ပ ။
ဣဓ စ ပုဗ္ဗကာရံ ကရောတိ”တိ-“ပဉ္စဟိ ဘိက္ခဝေ ။ ပ ။ ဣဓ စ ပုဗ္ဗကာရံ
ကရောတိ”ဟူ၍၊ အာဟ-ဟောတော်မူ၏။

ဧတ္ထ စ-“ပဉ္စဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ ။ ပ ။ ပုဗ္ဗကာရံ ကရောတိ”
ဟူသော ဤစကားရပ်၌လည်း၊ စတုန္ဒ-လေးပါးကုန်သော၊ ပရိသာနဗ္ဗိ-
ပရိသတ်တို့၏လည်း၊ ရတိဇနနဋ္ဌေန-မွေ့လျော်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော
အနက်ကြောင့်၊ ဥပါသကောဝ-သီတင်းသည် ဥပါသကာသည်သာလျှင်၊
ဥပါသကရတနံ-“ဥပါသကရတနာ” မည်၏။ ဂုဏ်သောဘကိတ္တိသဒ္ဓ-
သုဂန္ဓတာဟိ-ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ဖြင့် တင့်တယ်ခြင်း၊ ကျော်စောခြင်း၊ အသံ၊
အနံတို့ကြောင့်၊ ဥပါသကောဝ-သီတင်းသည် ဥပါသကာသည်သာလျှင်၊
ပုဒုမံ-“ပုဒုမ္မာ”မည်၏။ တထာ-ထိုအတူ၊ ဥပါသကပုဏ္ဏရီကော စ-
“ဥပါသကပုဏ္ဏရီက”ကိုလည်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-သိအပ်၏၊ သေသံ-ကြွင်းကျံ
သောအစီအရင်သည်၊ ဧတ္ထ-ဤသရဏဂုံ၌၊ ဝိပတ္တိယံ-ပျက်စီးခြင်း၌၊ ဝုတ္တ-
ဝိပရိယာယေန-ဆိုအပ်ပြီးသည်မှ ပြောင်းပြန်ပြန်သောအားဖြင့်၊ ဝိညေယျံ-
သိအပ်၏။ ဧဝံ တထာ-ထိုအတူ၊ ကော ဥပါသကောတိ အာဒိကံ-“ကော
ဥပါသကော”အစရှိသော၊ ဣဒံ ပကိဏ္ဏကံ-ဤရောပြွမ်းသော အစီအရင်
ကို၊ ဝိတ္တာရတော-အကျယ်အားဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-သိအပ်၏။ ဣဓ ပန ပ-
ကိဏ္ဏကဿ-ဤပကိဏ္ဏကကို၊ ဣဓ-ဤအရာ၌၊ ဝိတ္တာရေတွာ-အကျယ်
ချဲ့၍၊ အဝစနေ-မဆိုခြင်း၌၊ ကာရဏံ-အကြောင်းကို၊ ဒဿန္တော-ပြလို
သည်ဖြစ်၍၊ “တံ အတိဘာရိယကရဏတော”တိ အာဒိ-“တံ အတိ-
ဘာရိယ ကရဏတော” အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ။

အာဒိမ္ပိတိ=ကား၊ အာဒိအတ္ထေ=အစဟူသောအနက်၌၊ ကောဋိ-
ယန္တိ=ကား၊ ပရိယန္တကောဋိယံ=အစွန်အဖျား၌၊ ဝိဟာရဂ္ဂေနာတိ=ကား၊
ဩဝရကကောဋ္ဌာသေန=တိုက်ခန်းအဘို့ဖြင့်၊ “ဣမသ္မိ ဂဗ္ဘေ=ဤတိုက်ခန်း
၌၊ ဝသန္တာနံ=နေထိုင်ကုန်သောသူတို့အား၊ ဣဒံ ပန သဖလံ=ဤအကျိုးနှင့်
တကွဖြစ်ခြင်းသို့၊ ပါပုဏာတိ=ရောက်၏”၊ ဣတိ အာဒိနာ=ဤသို့အစရှိ
သည်ဖြင့်၊ တံ တံ ဝသနဌာနကောဋ္ဌာသေန=ထိုထိုနေရာ အရပ်အဘို့
အစပြု၍၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊ အတ္ထော=အနက်တည်း၊ အဇ္ဇတန္တိ=
ကား၊ အဇ္ဇ ဣစ္စေဝ အတ္ထော=ယနေသာလျှင်ဖြစ်သောအနက်ကို၊ ဝေဒိ-
တဗ္ဗော=သိအပ်၏၊ ပါဏေဟိ ဥပေတန္တိ ဣမိနာ=“ပါဏေဟိ ဥပေတံ”
ဟူသော ဤပါဠိရပ်ဖြင့်၊ တဿ သရဏဂမနဿ=ထိုသရဏဂုံအား၊
အာပါဏကောဋိကတံ=အသက်ထက်ဆုံး ပြုသည်ကို၊ ဒဿန္တော=ပြလို
သည်ဖြစ်၍၊ “ယာဝ မေ ဇိဝိတံ ပဝတ္တတိ”တိ အာဒိမ္ပိ=“ယာဝ မေ ဇိဝိတံ
ပဝတ္တတိ”အစရှိသော စကားရပ်တို့ကို၊ ဝတ္တာ=ဆိုပြီး၍၊ ပုန=နောက်ထပ်
တဖန်၊ အဟံ=ငါသည်၊ ဇိဝိတေနပိ=အသက်နှင့်တကွလည်း၊ ဝတ္ထုတ္တယံ=
ရတနာ မြတ်သုံးပါးဟူသော ဝတ္ထုသုံးပါး အပေါင်းကို၊ ပဋိပူဇေန္တော=
နောက်ထပ်တဖန် ပူဇော်လိုသည်ဖြစ်၍၊ သရဏဂမနဉ္စ=ကိုးကွယ်ဆည်း
ကပ်ခြင်းကိုလည်း၊ ရက္ခာမိ=စောင့်ရှောက်ပါ၏၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဥပ္ပန္နံ=ဖြစ်
သော၊ တဿ ဗြာဟ္မဏဿ=ထိုဝေရဏာပြည်ဘွားဥဒယပုဏ္ဏား၏၊ အဓိပ္ပါ-
ယံ=အလိုကို၊ ဝိဘာဝေန္တော=ထင်စွာပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ “အဟဉ္စိ”တိ အာဒိ=
“အဟဉ္စိ” အစရှိသောစကားရပ်ကို၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီး၊ ပါဏေဟိ ဥပေ-
တန္တိ=ကား၊ ယာဝ=အကြင်မျှလောက်၊ မေ=ငါ၏၊ ပါဏာ=အသက်တို့သည်၊
ဓရန္တိ=ထင်ရှားလျက် တည်ကုန်၏၊ တာဝ=ထိုအသက်ရှင်နေသမျှ ကာလ
ပတ်လုံး၊ သရဏံ=ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းသို့၊ ဥပေတံ=ကပ်ရောက်၏၊
ဥပေန္တော=ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းသည်၊ ဝါစာမတ္တေန=
စကားမျှဖြင့်၊ န=မဟုတ်၊ ဧကဝါရံ=တစ်ကြိမ်၊ စိတ္တုပ္ပါဒနမတ္တေန=စိတ်၏
ဥပါဒ်ကာမျှဖြင့်၊ (ဝါ) စိတ်၏ဖြစ်ကာမျှဖြင့်၊ န=မဟုတ်၊ အထ ခေါ=စင်စစ်
သော်ကား၊ ပါဏာနံ=သတ္တဝါတို့ကို၊ ပရိစ္စဇနဝသေန=စွန့်သည်၏အစွမ်း

ဖြင့်၊ ယာဝဇီဝံ=အသက်ထက်ဆုံး၊ ဥပေတံ=ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းသို့
ရောက်၏။ ဣတိ ဧဝံ=ဤသို့၊ ဧတ္ထ=“ပါဏောဟိ ဥပေတံ”ဟူသော ဤပါဠိ
ရပ်၌၊ အတ္ထော=အနက်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော=သိအပ်၏။

အဓိဝါသေတုတံ=ကား၊ သာဒိယတု=သာယာစေသတည်း၊ တံ
ပန သာဒိယနံ=ထိုသာယာခြင်းသည်၊ မနသာ=စိတ်ဖြင့်၊ သမ္ပုဋ္ဌိဂ္ဂဟေတွာ=
ဝန်ခံခြင်းသည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏။ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ “သမ္ပုဋ္ဌိစ္စတု”
တိ=“သမ္ပုဋ္ဌိစ္စတု”ဟူ၍၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီး၊ ကာယင်္ဂန္တိ=ကား၊ ကာယမေဝ=
ခန္ဓာကိုယ်ကိုသာလျှင်၊ အင်္ဂန္တိ=“အင်္ဂါ”ဟူ၍၊ ဝဒန္တိ=ဆိုကြကုန်၏၊ ဝါ=တ
နည်းကား၊ ကာယဿ=ခန္ဓာကိုယ်၏၊ အင်္ဂံ=အစိပ်အပိုင်းဖြစ်သော၊ သိသာ-
ဒိ=ဦးခေါင်း အစရှိသည်သည်၊ ကာယင်္ဂံ=“ကာယင်္ဂံ”မည်၏၊ သိသာဒိ=ဦး
ခေါင်းအစရှိသော၊ သရီရာဝယဝံ=ခန္ဓာကိုယ်၏အစိပ်အင်္ဂါကို၊ ဣတိ ဣဒံ
အတ္ထဇာတံ=သည်၊ (ဝါ) ကို၊ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော=သည်၊ (ဝါ) သည်၊ ဟောတိ=၏၊
ဝါစင်္ဂန္တိ=ကား၊ “ဟောတု သာဓု”တိ ဧဝမာဒိ ဝါစာယ=“ဟောတု သာဓု”
ဤသို့ အစရှိသောစကားဖြင့်၊ အင်္ဂံ အဝယဝံ=အစိပ်အင်္ဂါကို၊ ဝါစင်္ဂံဿ=
နှုတ်ပါးစပ်၏ အစိပ်အင်္ဂါကို၊ စောပနံ=လှုပ်ရှားခြင်းကို၊ ဝါစာယ=စကားဖြင့်၊
ပဝတ္တနုမေဝ=ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ=သိအပ်၏၊
အဗ္ဘန္တရေယေဝါတိ=ကား၊ အတ္တနော=မိမိ၏၊ စိတ္တသန္တာနေယေဝ=စိတ်
၏အစဉ်၌သာလျှင်၊ ခန္တိ ဓာရေတွာတိ=ကား၊ ခန္တိ=အလိုကို၊ ပဝတ္တေတွာ=
ဖြစ်စေ၍၊ ရုစိ=အလိုကို၊ ဥပ္ပဒေတွာ=ဖြစ်စေ၍၊ ဣတိ ဣဒံ အတ္ထဇာတံ
ဝုတ္တံ ဝုတ္တော ဟောတိ၊ “ခန္တိ ဓာရေတွာ”တိပိ=“ခန္တိ ဓာရေတွာ”ဟူ၍
လည်း၊ ပါဌော=ပါဠိတစ်မျိုးသည်၊ အတ္ထိ=ရှိသေး၏၊ ဥပ္ပန္နံ=ဖြစ်သော၊ ရုစိ=
အလိုကို၊ အဗ္ဘန္တရေယေဝ=အတွင်း၌သာလျှင်၊ ဓာရေတွာ=ဆောင်၍၊ ဝစိ-
ဘေဒနု=နှုတ်မြှောက်ခြင်းဖြင့်၊ အပကာသေတွာ=ထင်စွာမပြုမူ၍၊ ဣတိ
ဣဒံ အတ္ထဇာတံ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော ဟောတိ။

ကထံ ပန=အဘယ်သို့လျှင်၊ ဝေရဇ္ဇော=ဝေရဇ္ဇာပြည်၌ မွေးဖွားသော၊ (ဝါ) ဝေရဇ္ဇာပြည်ဟူသော နေရာရှိသော၊ ဗြာဟ္မဏော=“ဥဒယ” ပုဏ္ဏားသည်၊ ဘဂဝတော=မြတ်စွာဘုရား၏၊ အဓိဝါသနံ=လက်ခံသာယာတော်မူခြင်းကို၊ အညာသိ=သိသနည်း၊ ဘဂဝတော=မြတ်စွာဘုရား၏၊ စိတ္တပ္ပဝတ္တိ=စိတ်၏ဖြစ်ခြင်းကို၊ ပစ္စက္ခတော=မျက်မှောက်အားဖြင့်၊ ဝိညာတုံ=သိခြင်းငှာ၊ တေန=ထိုဝေရဇ္ဇာပုဏ္ဏားသည်၊ န ဟိ သက္ကာ န ဧဝသက္ကာ=မတတ်ကောင်းသည်သာလျှင်တည်း၊ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ “ဘဂဝတော အဓိဝါသနံ ဝိဒိတွာ”တိ=“ဘဂဝတော အဓိဝါသနံ ဝိဒိတွာ”ဟူ၍၊ ကဉ္စာ=အဘယ်ကြောင့်၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်သနည်း၊ ဣတိ=ဤသို့၊ စေ ဝဒေပသု=အကယ်၍ ပြောဆိုငြားအံ့၊ တေန=ထိုဝေရဇ္ဇာပုဏ္ဏားသည်၊ ဘဂဝတော=မြတ်စွာဘုရား၏၊ စိတ္တပ္ပဝတ္တိ=စိတ်၏ဖြစ်ခြင်းကို၊ ပစ္စက္ခတော=မျက်မှောက်အားဖြင့်၊ ဝိညာတုံ=သိခြင်းငှာ၊ ကိဉ္စာပိ န သက္ကာ=အကယ်၍ကား မတတ်ကောင်းပါပေ၊ တထာပိ=ထိုသို့ပင် မတတ်ကောင်းပါသော်လည်း၊ အာကာရသလ္လက္ခဏ ကုသလတာယ=အခြင်းအရာကို မှတ်သားခြင်း၌ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသောအဖြစ်ဖြင့်၊ အန္တယဗျတိရေဝသေန=အန္တယ၊ ဗျတိရေက၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ အနုမာနတော=ထောက်ဆသောအားဖြင့်၊ အညာသိ=သိပြီ၊ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ=ဤအနက်ကို၊ ဒဿေန္တော=ပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ “သစေ မေ သမဏော ဂေါတမော”တိ အာဒိ=“သစေ မေ သမဏော ဂေါတမော”အစရှိသောစကားရပ်ကို၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ အာကာရသလ္လက္ခဏကုသလတာယာတိ=ကား၊ စိတ္တပ္ပဝတ္တိ အာကာရဝိဇာနဓန=စိတ်၏ဖြစ်ခြင်း အခြင်းအရာကို သိခြင်းဟူသော၊ ဆေကတာယ=ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသောအဖြစ်ဖြင့်၊ ဣတိ ဣဒံ အတ္ထဇာတံ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော ဟောတိ၊ ဒသနခသမောဓာနသမုဇ္ဇလန္တိ=ကား၊ ဒွိသု=နှစ်ဘက်ကုန်သော၊ ဟတ္ထေသု=လက်တို့၌၊ ဒသန္တံ=ဆယ်ခုကုန်သော၊ နခါနံ=လက်သည်းတို့ကို၊ သမောဓာနေန=ပေါင်းဆုံသဖြင့်၊ ဧကိဘာဝေန=တစ်ခုတည်း ပြုသဖြင့်၊ သမုဇ္ဇလန္တံ=ထွန်းလင်းတောက်ပသော၊ အဉ္စလိန္တိ=ကား၊ ဟတ္ထပုဋ်=လက်ဖျပ်၊ လက်ပူးကို၊ ပဋိမုခေါယေဝါတိ=ကား၊ အဘိမုခေါယေဝ=ရှေးရှုမျက်နှာ ဖြစ်သည်သာလျှင်၊ (ဝါ) မျက်နှာမလှည့်ဘဲသာလျှင်၊ ဘဂဝတော=

မြတ်စွာဘုရားအား၊ ပိဋိ-ကျောက်ကုန်းကို၊ န ဒဿေတွာ-မပြုမူ၍၊ ဣတိ အယံ-ဤသည်ကား၊ အတ္ထော-အနက်တည်း၊ ဝနိတွာတိ-ကား၊ ပဉ္စပတိ-ဌိတေန-“ခြေ၊ လက်၊ နဖူး၊ တံတောင်၊ ဒူး”ဟူသော ငါးပါးသောတည်ခြင်း ဖြစ်၊ ဝနိတွာ-ရှိခိုးပြီး၍။

ဥပါသကတ္ထပဋိဝေဒနာကထာ နိဋ္ဌိတာ။

“ဒုတ္တိက္ခကထာ”

၁၆။ သုသဿကာလေပီတိ-ကား၊ သမ္ပန္နသဿကာလေပီ-ပြည့်စုံသော ကောက်ပင်ရှိသော အချိန်အခါကာလ၌လည်း၊ အတိသ-မဇ္ဈေပီတိ-ကား၊ အတိသယေန-အလွန်နည်းသော၊ အပုဗ္ဗေပီ-တန်ဘိုးနည်းသော အချိန်အခါကာလ၌လည်း၊ ယဒါ-အကြင်အခါ၌၊ ကိဉ္စိဒေဝ-တစုံတခုကိုသာလျှင်၊ ဒတွာ-ပေး၍၊ ဗဟံ-များစွာသော၊ ပုဗ္ဗဏ္ဏာပရဏ္ဏံ-ကောက်ပဲကို၊ ဂဏှန္တိ-ယူကြကုန်၏၊ တာဒိသေ-ထိုသို့ သဘောရှိသော၊ ကာလေပီ-အချိန်အခါ ကာလ၌လည်း၊ ဣတိ အယံ-ကား၊ အတ္ထော-တည်း၊ သာလိအာဒိ-သလေးအစရှိသော၊ ခဉ်းစပါးသည်၊ ပုဗ္ဗဏ္ဏံ-“ပုဗ္ဗဏ္ဏ”မည်၏၊ မုဂ္ဂမာသာဒိ-ပဲအစရှိသည်သည်၊ အပရဏ္ဏံ-“အပရဏ္ဏ”မည်၏၊ စတ္ထ စတိသံ ဝေရဉ္စာယံ-ဤဝေရဉ္စာပြည်၌၊ ဒွိဓာ-နှစ်ဖြာနှစ်ခွ၊ ပဝတ္တံ-ဖြစ်သော၊ ဤဟိတံ-ဖြစ်ခြင်းသည်၊ (ဝါ) အမူအရာသည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ ဣတိ တသွာ-ထို့ကြောင့်၊ သာ ဝေရဉ္စာ-ထိုဝေရဉ္စာပြည်သည်၊ ဒွိဟိတိကာ-“ဒွိဟိတိကာ”မည်၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ မဇ္ဈပဒလောပီဗဟိ-ရတ္ထသမာသော-“ပဝတ္တ”ဟူသော အလယ်ပုဒ်ကြေခြင်းရှိသောဗဟိရတ္ထသမာသံသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဒဿေန္တော-ပြလိုသည် ဖြစ်၍၊ “ဒွိဓာ ပဝတ္တ ဤဟိတိကာ”တိ-“ဒွိဓာ ပဝတ္တ ဤဟိတိကာ”ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီး ဤဟနံ-ဖြစ်ခြင်း၊ ဤဟိတံ-ဖြစ်ခြင်း၊ ဣတိ-ဤသို့ အယံ ဤဟိတ-သဒ္ဒေါ-ဤ“ဤဟိတ”သဒ္ဒါသည်၊ ဘာဝသာဓနော-ဘာဝသာဝနဟည်း၊ ဣတိ တသွာ-ထို့ကြောင့်၊ “ဤဟိတံ နာမ ဣရိယာ”တိ-

“ဤဟိတံ နာမ ဣရိယာ”ဟူ၍၊ အာဟာ=ဆိုပြီ၊ တတ္ထ တသ္မိံ ဝစနေ= “ဤဟိတံ နာမ ဣရိယာ”ဟူသော ထိုစကားရပ်၌၊ ဣရိယာတိ=ကား၊ ကိရိယာ=ဖြစ်ခြင်းတည်း၊ (ဝါ) အမူအရာတည်း၊ ဒေသာ ကိရိယာ=ထိုဖြစ်ခြင်းသည်၊ (ဝါ) ထိုအမူအရာသည်၊ ကဿ ပန=အဘယ်လေနည်း ?၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဝဒေယျ=ပြောဆိုငြားအံ့၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ “စိတ္တဣရိယာ”တိ=“စိတ္တဣရိယာ”ဟူ၍၊ အာဟာ=ဆိုပြီ၊ စိတ္တကိရိယာစိတ္တပ္ပယောဂေါ=စိတ်၏ဖြစ်ခြင်းတည်း၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊ အတ္ထော=အနက်ဟည်း၊ တေနော=ထို့ကြောင့်သာလျှင်၊ “စိတ္တဤဟာ”တိ=“စိတ္တဤဟာ”ဟူ၍၊ အာဟာ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ကထံ ပန=အဘယ်ကြောင့်ကား၊ ဧတ္ထ ဧတိသံ ဝေရဇ္ဇာယံ=ဤဝေရဇ္ဇာပြည်၌၊ ဤဟိတဿ=စိတ်၏ဖြစ်ခြင်းကို၊ “ဒွိဓာ ပဝတ္တိ”တိ=“ဒွိဓာ ပဝတ္တိ”ဟူ၍၊ အာဟာ=မိန့်ဆိုသနည်း၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ “လစ္ဆမ န ခေါ”တိ အာဒိ=“လစ္ဆမ န ခေါ”အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟာ=မိန့်ဆိုပြီ၊ တတ္ထ တသ္မိံ ဝစနေ=“လစ္ဆမ န ခေါ” အစရှိသော ထိုစကားရပ်၌၊ လစ္ဆမ န ခေါတိ ဣဒံ ပဒံ=“လစ္ဆမ န ခေါ”ဟူသော ဤပုဒ်ကို၊ ဒုဂ္ဂတာနံ=မကောင်းကုန်သောသူတို့၏၊ (ဝါ) ဆင်းရဲကုန်သောသူတို့၏၊ ဝသေန=အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ ဇိဝိတံ ဝါ သက္ခိဿာမ န ခေါ၊ နောတိ ဣဒံ ပန ပဒံ=“ဇိဝိတံ ဝါ သက္ခိဿာမ န ခေါ၊ နော”ဟူသောဤပုဒ်ကိုကား၊ ဣဿရာနံ=အစိုးရကုန်သောသူတို့၏၊ (ဝါ) လူချမ်းသာတို့၏၊ ဝသေန=အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ=သိအပ်၏၊ ဘိက္ခမာနာတိ=ကား၊ ယာစမာနာ=တောင်းကုန်သောငါတို့သည်၊ ဒုဟိတိကာတိပိ=“ဒုဟိတိကာ”ဟူ၍လည်း၊ ပါဌော=ပါဠိတစ်မျိုးသည်၊ အတ္ထိ=ရှိသေး၏၊ တတ္ထာပိ=“ဒုဟိတိကာ”ဟူသော ထိုပါဠိရပ်၌လည်း၊ ဝုတ္တနယေနော=ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ အတ္ထော=အနက်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော=သိအပ်၏၊ ဟိ ယုက္ကံ=သင့်စွာ၊ ဒွိ-သဒ္ဓဿ=ဒွိ-သဒ္ဓါ၏၊ ဒု-သဒ္ဓါ ဒေသေနာယံ=ဒု-သဒ္ဓါ၏ ဒေသေနာ၌၊ နိဒ္ဒေသော=ညွှန်ပြခြင်းသည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ ဧတ္ထ ဧတိသံ ဝေရဇ္ဇာယံ=ဤဝေရဇ္ဇာပြည်၌၊ ဒုက္ခံ ဝါ=ဆင်းရဲညံ့ညင်သဖြင့်လည်း၊ ဤဟိတံ=အသက်မွေးဖြူရခြင်းသည်၊ အတ္ထိ=ရှိ၏၊ ကောစိ=တစုံ

တခုသော၊ ပယောဂေါ=လုလ္လပယောဂသည်။ သုခေန=လွယ်ကူသဖြင့်၊
ဤဟိတံ=အသက်မွေးမြူခြင်းကို၊ ကာတု=ပြုခြင်းငှာ၊ န သက္ကာ=မတတ်
ကောင်း၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ သာ ဝေရဉ္စာ=ထိုဝေရဉ္စာပြည်သည်၊
ဒုဟိတိကာ=“ဒုဟိတိကာ”မည်၏၊ ဒုက္ကရဇိတပုယောဂေါ=ပြုနိုင်ခဲ့သော
အသက်မွေးမြူခြင်းရှိသည်၊ (ဝါ) ခဲရင်းသဖြင့် အသက်မွေးမြူ ခြင်းရှိ
သည်၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊ အတ္ထော=အနက်တည်း။

ဝါ=တနည်းကား၊ ဒု-သဒ္ဒေ=ဒု-သဒ္ဒါ၌၊ ဥ-ကာရဿ=ဥ-အက္ခရာ၏၊
ဝ-ကာရံ=ဝ-အက္ခရာကို၊ ကတ္တာ=ပြု၍၊ ဒွိဟိတိကာတိ=“ဒွိဟိတိကာ”ဟူ၍၊
အယံ နိဒ္ဒေသော=ဤညွှန်ပြခြင်းသည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ=
ထို့ကြောင့်၊ “အထ ဝါ”တိ အာဒိ=“အထ ဝါ”အစရှိသောစကားရပ်ကို၊
အာဟ=မိန့်ဆိုပြီး၊ ဗျာဓိ ရောဂေါတိ ဧတာနိ ပဒါနိ=“ဗျာဓိ ရောဂေါ”
ဟူသော ဤပုဒ်တို့သည်၊ အာတုရတာတိ ဣမဿ ပဒဿ=“အာတု-
ရတာ”ဟူသော ဤပုဒ်၏၊ ဝေဝစနာနိ=ဝေဝစစကားလွယ် ပရိယာယ်တို့
တည်း၊ တေန=ထို့ကြောင့်၊ သေတဋ္ဌိကာ နာမ=ကား၊ ဧကာ=တစ်မျိုးသော၊
ရောဂဇာတိ=အနာရောဂါမျိုးတည်း၊ ဣတိ=ဤသို့သော အနက်အဓိပ္ပါယ်
ကို၊ ဒဿတိ=ပြ၏၊ သော ပန ရောဂေါ=ထိုအနာရောဂါသည်၊ ပါဏက-
ဒေါသေန=ပိုးကောင်ရှိသောအဖြစ်ဖြင့်၊ (ဝါ) ကြောင့်၊ သမ္ဘဝတိ=ဖြစ်၏၊
ဧကော=တစ်ကောင်သော၊ ပါဏကော=ပိုးကောင်ငယ်သည်၊ နာဠမဇ္ဈဂတံ=
အငိုဖုတ်၏ အလယ်၌ဖြစ်သော၊ ဂဏ္ဍိ=အညှောင့်ကို၊ ဝိဇ္ဈတိ=ထိုးဖောက်၏၊
ယေန=အကြင်ပိုးကောင်ငယ်သည်၊ ဝိဒ္ဓတ္တာ=ထိုးဖောက်အပ်သည်၏အဖြစ်
ကြောင့်၊ နိက္ခန္တမ္ပိ=ထွက်လာပါသော်လည်း၊ သာလိသိသံ=သလေးအနံ့
သည်၊ ခီရံ=ဦးရည်ကို၊ ဂဟေတု=ယူခြင်းငှာ၊ န သက္ကာတိ=မတတ်နိုင်၊
တေန=ထို့ကြောင့်၊ “ပစ္ဆိန္နခီရ”န္တိ=“ပစ္ဆိန္နခီရံ”ဟူ၍၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီး။

ဝုတ္တသဿန္တိ=ကား၊ ဝပိတသဿံ=စိုက်ပျိုးအပ်သော ကောက်ပင်
 သည်၊ တတ္ထာတိ=ကား၊ ဝေရန္ဓာယံ=ဝေရန္ဓာပြည်၌၊ ဧတ္ထ ဧတိဿံ ဝေ-
 ရန္ဓာယံ=ဤဝေရန္ဓာပြည်၌၊ သလာကာမတ္တံ=စာရေတံမျှသည်၊ ဝုတ္တံ=ဖြစ်၏၊
 ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ သာ ဝေရန္ဓာ=ထိုဝေရန္ဓာပြည်သည်၊ သလာ-
 ကာဝုတ္တာ="သလာကာဝုတ္တာ"မည်၏၊ ပုရိမပဒေ=ရှေ့ပုဒ်၌၊ ဥတ္တရပဒ-
 လောပေန=နောက်ပုဒ်၏ကြေခြင်းဖြင့်၊ အယံ နိဒ္ဒေသော=ဤညွှန်ပြခြင်း
 သည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ တေန=ထို့ကြောင့်၊ "သလာကာ ဧဝ သမ္ပဇ္ဇတိ"
 တိ="သလာကာ ဧဝ သမ္ပဇ္ဇတိ"ဟူ၍၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ တတ္ထ တိဿံ
 ဝေရန္ဓာယံ=ထိုဝေရန္ဓာပြည်၌၊ ယံ သဿံ=အကြင်ကောက်ပင်ကို၊ ဝုတ္တံ=
 စိုက်ပျိုးအပ်၏၊ ဝပိတံ=စိုက်ပျိုးအပ်၏၊ တံ သဿံ=ထိုစိုက်ပျိုးအပ်ပြီးသော
 ကောက်ပင်သည်၊ သလာကာမတ္တမေဝ=အရိုးတံမျှသည်သာလျှင်၊ အ-
 ဟောသိ=ဖြစ်ပြီ၊ ဖလံ=အသီးကို၊ န ဇာယတိ=မဖြစ်စေနိုင်၊ ဣတိ အယံ-
 ဤသည်ကား၊ အတ္ထော=အနက်တည်း၊ သမ္ပဇ္ဇတိတိ စ ဣမိနာ ပဒေန-
 "သမ္ပဇ္ဇတိ" ဟူသောဤပုဒ်ဖြင့်လည်း၊ သလာကာဝုတ္တာတိ ဧတ္ထ="သ-
 လာကာ ဧဝ ဝုတ္တာ"ဤပုဒ်၌၊ အယံ ဝုတ္တ-သဒ္ဒေါ=ဤဝုတ္တ-သဒ္ဒါသည်၊
 နိပ္ပတ္တိအတ္ထော=ပြီးစီးခြင်း အနက်ရှိ၏၊ ဣတိ=ဤသို့သောအနက်အဓိပ္ပါယ်
 ကို၊ ဒသေတိ=ပြ၏၊ သလာကာယာတိ=ကား၊ ဝေဠုဝိလိဝတာလပဏ္ဏာ-
 ဒီဟိ=ဝါးခြမ်းစိပ်၊ ထန်းရွက် အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ကတသလာကာယ=ပြု
 အပ်သောစာရေးတံဖြင့်၊ ဓညဝိက္ကယကာနံ သန္တိကန္တိ=ကား၊ ဓညံ=စပါး
 ကို၊ ဝိက္ခိကန္တိ=ရောင်းချကြကုန်၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ကြောင့်၊ ဓညဝိက္ကယ-
 ကာ="ဓညဝိက္ကယက"တို့မည်ကုန်၏၊ (ဝါ) "စပါးကိုရောင်းချသူတို့"မည်
 ကုန်၏၊ တေသံ=ထိုစပါးကို ရောင်းချသူတို့၏၊ သမိပံ=အနီးသို့၊ ဣတိ
 အယံ=ဤသည်ကား၊ အတ္ထော=အနက်တည်း၊ ကယကေသုတိ=ကား၊
 ဓညဂဏှနကေသု=စပါးကိုဝယ်ယူသူတို့သည်၊ ကိဏိတွာတိ=ကား၊ ဂဟေ-
 တွာ=ဝယ်ယူ၍၊ ဓညကံရဏဌာနေတိ=ကား၊ ကောဌာဂါရဿ=စပါးကို၊
 သမိပဌာနေ=အနီးအရပ်၌၊ ဓညမိနနဌာနေ=စပါးကို ချိန်တွယ်ရာအရပ်၌၊
 ဣတိ ဣဒံ အတ္ထဇာတံ=သည်၊ (ဝါ) ကို၊ ဝုတ္တံ ဝုတ္ထော=သည်၊ (ဝါ) သည်၊
 ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ ဝဏ္ဏဇ္ဈကန္တိ=ကား၊ ကဟာပဏာပရိက္ခကံ=ကမ္ပည်းရေး

သောသူကို၊ (ဝါ) စာရေးကို၊ န သုကရာ ဥဉ္ဇေ န ပဂ္ဂဟေနာ ယာပေ-
တုန္တိ-ကား၊ ပဂ္ဂယုတိ-စွဲကိုင်အပ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ ပဂ္ဂဟော-
“ပဂ္ဂဟ”မည်၏၊ ပတ္တော-သပိတ်ကို၊ လဗ္ဘတိ-ရအပ်၏၊ ပဂ္ဂဟော-ဆွဲကိုင်
အပ်သောသပိတ်၊ ပဂ္ဂဟေန-ဆွဲကိုင်အပ်သော၊ တေန ပတ္တေန-ထိုသပိတ်
ဖြင့်၊ ဣတိ အယံ-ဤသည်ကား၊ အတ္တော-အနက်တည်း၊ ပတ္တံ-သပိတ်ကို၊
ဂဟေတွာ-စွဲကိုင်၍၊ ဘိက္ခာစရိယာယ-ဆွမ်းခံလှည့်လည်သဖြင့်၊ ယာပေ-
တံ-မျှတခြင်းငှာ၊ န သက္ကာ-မတတ်ကောင်း၊ ဣတိ ဣဒံ အတ္ထဇာတံ၊
ဝုတ္တံ ဝုတ္တော ဟောတိ၊ တေနော-ထို့ကြောင့်သာလျှင်၊ “ပဂ္ဂဟေန ယော
ဥဉ္ဇော”တိ အာဒိ-“ပဂ္ဂဟေန ယော ဥဉ္ဇော”အစရှိသောစကားရပ်ကို၊
အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ၊ န သုကရာတိ-ကား၊ ဧတ္ထ ဧတိသံ ဝေရဇ္ဇာယံ-ဤ
ဝေရဇ္ဇာပြည်၌၊ ဘိက္ခာစရိယာယ-ဆွမ်းခံလှည့်လည်ခြင်းဖြင့်၊ ယာပေတံ-
မျှတခြင်းငှာ၊ သုသရဘာဝေါ-လွယ်ကူသောအဖြစ်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ဣတိ
တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ သာ ဝေရဇ္ဇာ-ထိုဝေရဇ္ဇာပြည်သည်၊ န သုကရာ-“န
သုကရာ”မည်၏၊ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာတိ-ကား၊ ပိဏ္ဍာယ-ဆွမ်းအလို့ငှာ၊
စရုဏေဟေတု-လှည့်လည်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဟိ ယုတ္တံ-
သင့်စွာ၊ ဟေတုအတ္ထေပိ-ဟိတ်အနက်၌လည်း၊ တွာ-သဒ္ဓံ-တွာ-ပစ္စည်း-
သဒ္ဓါကို၊ ကေစိ-အချို့သော ဆရာတို့သည်၊ ဣစ္ဆန္တိ-အလိုရှိကုန်၏။

ဥတ္တရာပထတော-“ဥတ္တရာပထ”တိုင်းနိုင်ငံမှ၊ အာဂတာ-လာကုန်
သော သူတို့သည်၊ ဥတ္တရာပထကာ-“ဥတ္တရာပထကာ” တို့မည်ကုန်၏၊
(ပါ) “ဥတ္တရာပထတိုင်းနိုင်ငံမှလာကုန်သောသူ”တို့မည်ကုန်၏၊ ဝါ-တနည်း-
ကား၊ ဧတေသံ-ထိုသူတို့အား၊ ဥတ္တရာပထော-“ဥတ္တရာပထ”တိုင်းနိုင်ငံ
ဟူသော၊ နိဝါသော-နေထိုင်ရာသည်၊ အတ္ထိ-ရှိ၏၊ ဣတိ တသ္မာ-ထို့
ကြောင့်၊ တေ-ထိုသူတို့သည်၊ ဥတ္တရာပထကာ-“ဥတ္တရာပထကာ”တို့
မည်ကုန်၏၊ (ဝါ) “ဥတ္တရာပထ”တိုင်းနိုင်ငံဟူသော နေထိုင်ရာရှိသူတို့
မည်ကုန်၏၊ ဥတ္တရာပထကာတိ-“ဥတ္တရာပထကာ”ဟူ၍၊ ဝတ္ထုဗ္ဗေ-ဆိုအပ်
ပါလျက်၊ နိရုတ္တိနယေန-နိရုတ္တိနည်းဖြင့်၊ “ဥတ္တရာဟကာ”တိ-“ဥတ္တရာ-

ဟက"တို့ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ တေန=ထို့ကြောင့်၊ "ဥတ္တရာပထဝါသိ-
ကာ"ဟိ အာဒိ="ဥတ္တရာပထဝါသိကာ"အစရှိသောစကားရပ်ကို၊ အာ-
ဟ·မိန့်ဆိုပြီ၊ ဝါ=တနည်းကား၊ "ဥတ္တရာပထကာ"ဣစ္စေဝ="ဥတ္တရာ-
ပထကာ"ဟူ၍လည်း၊ ပါဠိပါဌော=ပါဠိတစ်မျိုးကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော=သိအပ်
၏၊ ကေစိ ပန·အချို့သော ဆရာတို့သည်ကား၊ "ဥတ္တရံ ဝိသိဋ္ဌံ=ထူးသော၊
ဘဏ္ဍံ=ဥစ္စာဘဏ္ဍာကို၊ အာဟရန္တိ=ဆောင်ယူကြကုန်၏၊ ဣတိ တသ္မာ=
ထို့ကြောင့်၊ ဥတ္တရာပထကာ="ဥတ္တရာပထကာ"တို့ မည်ကုန်၏၊ ဝါ=တ
နည်းကား၊ ဥတ္တရံ အဓိကံ=ပိုလွန်သော၊ အဋ္ဌံ=တန်ဘိုးကို၊ နေန္တိ=ဆောင်ယူ
ကြကုန်၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ ဥတ္တရာဟကာ="ဥတ္တရာဟကာ"
တို့မည်ကုန်၏၊ ဣတိ အာဒိနာ=ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်၊ အညေန=တပါး
တခြားသော၊ ပကာရေန=အပြားအားဖြင့်၊ အတ္ထံ=အနက်ကို၊ ဝဏ္ဏယန္တိ=
ဖွင့်ဆိုကြကုန်၏၊ အဿာနံ ဥဌာနဌာနေတိ=ကား၊ အဿာနံ=မြင်းတို့၏၊
အာကရဌာနေ=ထားရာအရပ်၌၊ ဝေရဉ္စန္တိ=ကား၊ ဝေရဉ္စာယံ=ဝေရဉ္စာ
ပြည်၌၊ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွ၊ ဧတံ="ဝေရဉ္စံ"ဟူသောဤသဒ္ဒါသည်၊ ဘုမ္မတ္ထေ=
သတ္တမိဝိဘတ်အနက်၌၊ ဥပယောဂဝစနံ=ဒုတိယာ ဝိဘတ်ရှိသော သဒ္ဒါ
တည်း၊ မန္တိရန္တိ=ကား၊ အဿသာလံ=မြင်းစောင်းကို၊ (ဝါ) မြင်းတင်းကုတ်
ကို၊ အဿမဏ္ဍလိကာယောတိ ပညာယိသုတိ=ကား၊ ပရိမဏ္ဍလာ-
ကာရေန=ဝန်းဝိုင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ကတတ္တာ=ပြုအပ်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်၊ "အဿမဏ္ဍလိကာယော"တိ="အဿ မဏ္ဍလိကာ-
ယော"ဟူ၍၊ ပါကဋ္ဌာ=ထင်ရှားကုန်သည်၊ အဟေသု=ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ ဧဝံ=
ဤသို့၊ ကတာနံ=ပြုအပ်ကုန်သော၊ အဿသာလာနဉ္စ=မြင်းတင်းကုတ်တို့
၏လည်း၊ ဗဟုတ္တာ=များသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဗဟုဝစန နိဒ္ဒေသော=
"အဿမဏ္ဍလိကာယော"ဟု ဗဟုဝစဖြင့် ညွှန်ပြခြင်းကို၊ ကတော=ပြုအပ်
၏၊ ဒသန္တံ ဒသန္တံ=ဆယ်စီး၊ ဆယ်စီးကုန်သော၊ (ဝါ) ဆယ်ကောင်၊ ဆယ်
ကောင်ကုန်သော၊ အဿာနံ=မြင်းတို့၏၊ ဝသနောကာသော=နေထိုင်ရာ
တင်းကုတ်ကို၊ ဧကေကာ အဿမဏ္ဍလိကာတိပိ="ဧကေကာ အဿ-
မဏ္ဍလိကာ"ဟူ၍လည်း၊ ဝဒန္တိ=ဆိုကြကုန်၏၊ အဒ္ဓါနက္ခမာ န ဟောန္တိ
တိ=ကား၊ ဒိယကာလံ=ရှည်စွာသော ကာလပတ်လုံး၊ ပဝတ္တေတံ=ဖြစ်စေ

ခြင်းငှာ၊ ခမာ=ခိုင်ခန့်ကုန်သည်၊ န ဟောန္တိ=မဖြစ်ကုန်၊ စိရကာလပ္ပဝတ္တိ-
နော=ရည်စွာသော (ကြာမြင့်စွာသော) ကာလပတ်လုံး ဖြစ်ကုန်သည်၊
န ဟောန္တိ=မဖြစ်ကုန်၊ ဣတိ ဣဒံ အတ္ထဇာတံ=သည်၊ (ဝါ) ကို၊ ဝုတ္တံ
ဝုတ္တော=သည်၊ (ဝါ) သည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏။

ဂင်္ဂါယ=ဂင်္ဂါမြစ်၏၊ ဒက္ခိဏာ=တောင်ဘက်ဖြစ်သော၊ ဒိသာ=အ
ရပ်မျက်နှာသည်၊ အပ္ပတိရူပဒေသော=မသင့်မလျော်မလျောက်ပတ်သော
အရပ်မျက်နှာတည်း၊ ဂင်္ဂါယ=ဂင်္ဂါမြစ်၏၊ ဥတ္တရာ=မြောက်ဘက်ဖြစ်သော၊
ဒိသာ=အရပ်မျက်နှာသည်၊ ပတိရူပဒေသော=သင့်လျော် လျောက်ပတ်
သော အရပ်မျက်နှာတည်း၊ ဣတိ ဣမိနာ အဓိပ္ပါယေန=ဤသို့သော
အဓိပ္ပါယ်ဖြင့်၊ “န ဟိ တေ”တိ အာဒိ=“န ဟိ တေ”အစရှိသောစကား
ရပ်ကို၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ဂင်္ဂါယ=ဂင်္ဂါမြစ်၏၊ ဒက္ခိဏတိရဇာတာ=တောင်
ဘက်ကမ်း၌ ဖြစ်ကုန်သောသူတို့သည်၊ ဒက္ခိဏပထမနုဿာ=“ဒက္ခိဏ-
ပထမနုဿ”တို့ မည်ကုန်၏၊ “အမှာကံ=ငါတို့၏၊ ဗုဒ္ဓေါ=မြတ်စွာဘုရား
တည်း”၊ ဣတိ ဧဝံ=ဤသို့၊ ဗုဒ္ဓံ=မြတ်စွာဘုရားကို၊ မမာယန္တိ=မြတ်နိုးကြ
ကုန်၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ ဗုဒ္ဓမာမကာ=“ဗုဒ္ဓမာမက”တို့မည်
ကုန်၏၊ (ဝါ) “မြတ်စွာဘုရားကို မြတ်နိုးကြကုန်သောသူတို့” မည်ကုန်၏၊
သေသပဒေသုပိ=ကြွင်းကျန်ကုန်သော ပုဒ်တို့၌လည်း၊ ဧဝံ=ဤအတူ၊
ဒဌဗ္ဗော=မှတ်ထိုက်၏၊ ပဋိယာဒေတုန္တိ=ကား၊ သမ္ပဒေတုံ=ပြည့်စုံစေခြင်း
အကျိုးငှာ၊ နိစ္စဘတ္တသင်္ခေပေနာတိ=ကာ၊ နိစ္စဘတ္တာကာရေန=ဆွမ်းဝတ်
ဟည်သောအခြင်းအရာဖြင့်၊ ပုဗ္ဗဏှ သမယန္တိ ဣဒံ ပဒံ=“ပုဗ္ဗဏှ သ-
မယံ”ဟူသောဤပုဒ်သည်၊ ဘုမ္မတ္ထေ=သတ္တမိဝိဘတ်အနက်၌၊ ဥပယောဂ-
ဝစနံ=ဒုတိယာဝိဘတ်ရှိသောပုဒ်တည်း၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ “ပုဗ္ဗ-
ဏှသမယေတိ အတ္ထော”တိ=“ပုဗ္ဗဏှသမယေတိ အတ္ထော”ဟူ၍၊
အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ဝါ=တနည်းကား၊ ဣဒံ ပဒံ=“ပုဗ္ဗဏှသမယေ”ဟူသော
ဤပုဒ်သည်၊ အစ္စန္တသံယောဂေ=အစ္စန္တသံယောဂအနက်၌၊ ဥပယောဂ-
ဝစနံ=ဒုတိယာဝိဘတ်ရှိသောပုဒ်တည်း၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဒသေတုံ=ပြခြင်း

အကျိုးငှာ၊ အစ္စန္တသံယောဂတ္ထော-အစ္စန္တသံယောဂအနက်သည်၊ သမ္ဘဝတိ
ယထာ-ဖြစ်သကဲ့သို့၊ တထာ-ထိုအတူ၊ အတ္တံ-အနက်ကို၊ ဒဿေန္တော-
ပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ “ပုဗ္ဗဧကေ ဝါ သမယ”န္တိ အာဒိ-“ပုဗ္ဗဧကေ ဝါ သမ-
ယံ” အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟာ-မိန့်ဆိုပြီး၊ ဧဝန္တိ-ကား၊ ဧဝံ-ဤသို့၊
ပစ္စာ-နောက်၌၊ ဝုတ္တနယေန-ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ အတ္ထေ-အနက်
ကို၊ ဝုစ္စမာနေ-ဆိုအပ်သည်ရှိသော်၊ နနု စ စောဒေမိ-စောဒနာပါဦးအံ့၊
ဝိဟာရေ-ကျောင်း၌၊ နိဿိဒန္တာပိ-ထိုင်နေကုန်သော်လည်း၊ အန္တရဝါသကံ-
သင်းပိုင်ကို၊ နိဝါသေတွာဝ-ဝတ်၍သာလျှင်၊ နိဿိဒန္တိ-ထိုင်နေကြကုန်၏၊
တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ “နိဝါသေတွာ”တိ ဣဒံ ပဒံ-“နိဝါသေတွာ”ဟူသော
ဤပုဒ်ကို၊ ကသ္မာ-အဘယ်ကြောင့်၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်သနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊
စောဒနာယ-စောဒနာဘွယ်ရှိသောကြောင့်၊ “ဝိဟာရနိဝါသနပရိဝတ္တ-
န ဝသေနာ”တိ အာဒိ-“ဝိဟာရနိဝါသနပရိဝတ္တနဝသေန”အစရှိ
သောစကားရပ်ကို၊ အာဟာ-မိန့်ဆိုပြီး၊ ဝိဟာရနိဝါသနပရိဝတ္တနဉ္စ-ကျောင်း၌
ဝတ်အပ်သောသင်းပိုင်ကို ပြန်လှန်၍ ဝတ်သောသူအားဖြင့်လည်းကောင်း၊
ဝိဟာရေ-ကျောင်း၌၊ နိဿိန္ဒကာလေ-ထိုင်နေသောကာလ၌၊ နိဝတ္ထမ္ပိ-
သင်းပိုင်ကို ဝတ်ပါသော်လည်း၊ ပုန-နောက်ထပ်တဖန်၊ ဂါမပ္ပဝေသန-
သမယေ-ရွာတွင်းသို့ ဝင်သောအခါ၌၊ စာလေတွာ-လှုပ်စေ၍၊ ဣတော
စိတော စ-ထိုမှဤမှလည်း၊ သဏ္ဌာပေတွာ-ဖြစ်စေ၍၊ သဏ္ဌစုံ-ရှိသေတွာ၊
နိဝါသနမေဝ-ဝတ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ-သိအပ်
၏၊ ဧတေနဝ-ထို့ကြောင့်သာလျှင်၊ “န ဟိ တေ တတော ပုဗ္ဗေ အနိ-
ဝတ္ထာ အဟေသု”န္တိ-“န ဟိ တေ တတော ပုဗ္ဗေ အနိဝတ္ထာ အဟေ-
သု”ဟူ၍၊ အာဟာ-မိန့်ဆိုပြီး၊ ပတ္တစိဝရမာဒါယာတိ-ကား၊ ပတ္တဉ္စ-သပိတ်
ကိုလည်းကောင်း၊ စိဝရဉ္စ-သင်္ကန်းကိုလည်းကောင်း၊ ဂဟေတွာ-ယူ၍၊
ဧတ္ထ-“ပတ္တစိဝရမာဒါယ”ဟူသော ဤပါဠိရပ်၌၊ ဂဟဏဉ္စ-ယူခြင်းသည်
လည်း၊ ကေဝလံ-သက်သက်၊ ဟတ္ထေနေဝ-လက်ဖြင့်သာလျှင်၊ ဂဟဏံ-
ယူခြင်းသည်၊ န-မဟုတ်၊ အထ ခေါ-စင်စစ်သော်ကား၊ ယေန ကေနစိ-
အမှတ်မရှိ တစုံတစ်ခုသော၊ အာကာရေန-အခြင်းအရာဖြင့်၊ ဓာရဏမေဝ-
ဘောင်ယူခြင်းသာလျှင်တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဒဿေန္တော-ပြလိုသည်ဖြစ်

၍၊ “ပတ္တံ ပတ္တေဟိ”တိ အာဒိနာ=“ပတ္တံ ပတ္တေဟိ”အစရှိသောစကား
ရပ်ဖြင့်၊ ယထာသမ္ဘဝံ=ထိုက်သည်အားလျော်စွာ၊ အတ္ထယောဇနံ=အနက်
ယောဇနာခြင်းကို၊ ကရောတိ=ပြု၏။

ဂတဂတဌာနေတိ-ကာ၊ အဿမဏ္ဍလိကာသု-မြင်းတင်းကုတ်
တို့၌၊ သမ္ပတ္တသမ္ပတ္တဌာနေ=ရောက်ရာ၊ ရောက်ရာ အရပ်၌၊ ဥဒုက္ခလေ
ကောဋေတွာ ကောဋေတွာ ပရိဘုဉ္ဇန္တိတိ ဧတ္ထ=“ဥဒုက္ခလေ ကော-
ဋေတွာ ကောဋေတွာ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ”ဟူသော ဤပါဠိရပ်၌၊ ကသ္မာ ပန-
အဘယ်ကြောင့်ကာ၊ တေ ဘိက္ခု=ထိုရဟန်းတို့သည်၊ သယမေဝ=မိမိတို့
ကိုယ်တိုင်သာလျှင်၊ ဧဝံ=ဤသို့၊ ကတွာ=ပြု၍၊ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ=ဘုဉ်းပေးသုံး
ဆောင်ကြကုန်၏၊ ဧဝံ=ဤသို့၊ လဒ္ဓံ=ရအပ်သည်ကို၊ ကပ္ပိယကာရကေဟိ=
ကပ္ပိယကာရကတို့သည်၊ ယာဂုံ ဝါ=ယာဂကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဘတ္တံ
ဝါ=ဆွမ်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပစာပေတွာ=ချက်ပြုတ်စေ၍သော်လည်း
ကောင်း၊ သယံ=မိမိကိုယ်တိုင်၊ ပစိတွာ=ချက်ပြုတ်၍သော်လည်းကောင်း၊
ပရိဘုဉ္ဇိတံ=ဘုဉ်းပေးသုံးဆောင်ခြင်းငှာ၊ န ဝဋ္ဋတိ ကိ=မအပ်လေသလော၊
ဣတိ=ဤသို့၊ ဝဒေယျ=ပြောဆိုငြားအံ၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ “ထေ-
ရာနံ ကောစိ ကပ္ပိယကာရကော နတ္ထိ”တိ အာဒိ=“ထေရာနံ ကော-
စိ ကပ္ပိယကာရကော နတ္ထိ” အစရှိသောစကားရပ်ကို၊ အာဟ=မိန့်ဆို
ပြီ၊ ကပ္ပိယာကပ္ပိယံဘာဝံ=အပ်သည်၏အဖြစ်၊ မအပ်သည်၏အဖြစ်ကို၊
အနပေက္ခိတွာ=မရှင့်မူ၍၊ ဘိက္ခုနံ=ရဟန်းတို့အား၊ ဧဝံ=ဤသို့၊ ကာတံ=
ပြုခြင်းငှာ၊ သာရပုံ=သင့်လျော်လျောက်ပတ်သည်၊ န ဟောတိ=မဖြစ်၊
ဣတိ=ဤသို့၊ ဝတွာ=ဆိုပြီး၍၊ ပုန=နောက်ထပ်တဖန်၊ အကပ္ပိယဘာဝမ္ပိ-
မအပ်သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း၊ ဒဿန္တော=ပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ “န စ
ဝဋ္ဋတိ”တိ=“န စ ဝဋ္ဋတိ”ဟူ၍၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ဘာဇနာဒိပရိဟရဏ-
ဝသေန=အိုးခွက်အစရှိသည်တို့ကို ဆောင်ယူခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဗဟု-
ဘဏ္ဍိကတာယ=များစွာသော ဥစ္စာဘဏ္ဍာကို ဖြုခြင်း၏၊ အဘာဝတော-
မရှိခြင်းကြောင့်၊ “သလ္လဟုကဝုတ္တိတာ”တိ=“သလ္လဟုကဝုတ္တိတာ”ဟူ၍၊

ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏။ သကံ သကံ ပဋိဝိသန္တိ=ကား၊ အတ္တနော အတ္တနော= မိမိ၊မိမိ၏။ ကောဌာသံ=အဘို့အစုကို၊ အပေါ်သူက္ကာတိ=ကား၊ သမဏ-
မဗ္ဗတော=ရဟန်းတရားမှ၊ အညတ္ထ=တပါးတခြားကို၊ နိရဿာဟော=လူလွ
ဝီရိယကို မပြုကုန်သည်၊ (ဝါ) အားမထုတ်ကုန်သည်၊ တဒုပိယန္တိ=ကား၊
တဒနုရူပံ=ထိုမုယောဆွမ်းနှင့်လျောက်ပတ်သော၊ ပိသတိတိ=ကား၊ စုဏ္ဏေ-
တိ=ကြိတ်၏။ ပုညဉာဏဝိသေသေဟိ=ကုသိုလ်ကောင်းမှုအထူး၊ ဉာဏ်
အထူးရှိကုန်သောသူတို့သည်၊ ကတ္တဗ္ဗကမ္မဿ=ပြုအပ်သောအမှု၏၊ မနာ-
ပတာ=နှစ်သက်သောအဖြစ်သည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏။ ဣတိ တသ္မာ=ထို့
ကြောင့်၊ “ပုညဝတာ”တိ အာဒိ=“ပုညဝတာ”အစရှိသော စကားရပ်ကို၊
အာဟာ=မိန့်ဆိုပြီ၊ နန္တိ=“နံ” ဟူသည်ကား၊ နံ ပတ္ထပုလကံ=ထိုတစ်ကွမ်း
သော မုယောဆွမ်းကို၊ “န တတော ပဌာယာ”တိ=“န တတော ပဌာယ”
ဟူ၍၊ ဝစနတော=ဆိုခြင်းကြောင့်၊ တတော=ထိုအခါမှ၊ ပုဗ္ဗေ=ရှေ့၌၊ ဘဂ-
ဝတော=မြတ်စွာဘုရားအား၊ ပိဏ္ဍာယ=ဆွမ်းအလို့ငှာ၊ စရဏမ္ပိ=လှည့်လည်
ခြင်းကိုလည်း၊ ဒဿိတံ=ပြုအပ်၏၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ=သိအပ်၏။

လဒ္ဓါတိ=ကား၊ လဘိတွာ=ရ၍၊ ဝါ=တနည်းကား၊ လဒ္ဓါတိ=
“လဒ္ဓါ”ဟူ၍၊ ပါဌော=ပါဠိတစ်မျိုးသည်၊ အတ္ထိ=ရှိသေး၏၊ ဥပဌာကဌာနံ=
အလုပ်အကြွေးအရာကို၊ (ဝါ) အလုပ်အကြွေးရာထူးကို၊ နေဝ လဒ္ဓါ=
မရအပ်၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊ အတ္ထော=အနက်တည်း၊ ကဒါ ပန=
အဘယ်အခါ၌ကား၊ ထေရော=ရှင်အာနန္ဒမထေရ်သည်၊ ဥပဌာကဌာနံ=
အလုပ်အကြွေးအရာကို၊ (ဝါ) အလုပ်အကြွေးရာထူးကို၊ လဒ္ဓါ=ရအပ်
သနည်း၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊ ပုစ္ဆာ=အမေးတည်း၊ ဧတ္ထ ဧတသ္မိ
ဌာနေ=ဤအရာ၌၊ မယာ=ငါသည်၊ ပုရိဟာရော=အဖြေကို၊ ဝုစ္စတေ=ဆို
အပ်၏။ —

ကေဒါ=တခါတရံ၌၊ ဘဂဝါ=မြတ်စွာဘုရားသည်၊ နာဂသမာလ-
တ္ထေရေန=“နာဂသမာလ”မထေရ်နှင့်၊ သဒ္ဓိ=အတူတကွ၊ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပဋိ-

ပဇ္ဇော-အစွန်ရှည်သော ခရီးသို့ သွားသည်ရှိသော်၊ ဒွေဓာ ပထ-နှစ်ကြောင်း
သော လမ်းခရီးသို့၊ ပတ္တော ကိရ-ရောက်သတတ်၊ ထေရော-“နာဂသမာ-
လ”မထေရ်သည်၊ မဂ္ဂါ-လမ်းခရီးမှ၊ ဥက္ကမ္ပ-မဲ့ခွါ၍၊ “ဘဂဝါ-မြတ်စွာဘုရား
သည်၊ အဟံ-ငါသည်၊ ဣမိနာ မဂ္ဂေန-ဤလမ်းခရီးဖြင့်၊ ဂစ္ဆာမိ-သွားတော့
အံ့”၊ ဣတိ-ဤသို့၊ အာဟ-ပြောဆိုပြီး၊ အထ-ထိုသို့ပြောဆိုရာအခါ၌၊ န-
ထို“နာဂသမာလ”မထေရ်ကို၊ ဘဂဝါ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ “ဘိက္ခု-ရဟန်း၊
တွံ-သင်သည်၊ ဧဟိ-လာခဲ့လော့၊ မယံ-ငါတို့သည်၊ ဣမိနာ မဂ္ဂေန-ဤ
လမ်းခရီးဖြင့်၊ ဂစ္ဆာမိ-သွားကုန်တော့အံ့”၊ ဣတိ-ဤသို့၊ အာဟ-မိန့်တော်မူ
ပြီး၊ သော နာဂသမာလထေရော-ဆို“နာဂသမာလ”မထေရ်သည်၊ “ဘဂ-
ဝါ-မြတ်စွာဘုရား၊ ဟန္တ-ယခုအခါ၌၊ တုမ္မာကံ-ရှင်တော်မြတ်ဘုရားတို့၏၊
ပတ္တစိဝရံ-သပိတ်၊ သင်္ကန်းကို၊ ဂဏှထ-ယူတော်မူပါလော့၊ အဟံ-တပည့်
တော်သည်၊ ဣမိနာ မဂ္ဂေန-ဤလမ်းခရီးဖြင့်၊ ဂစ္ဆာမိ-သွားပါအံ့”၊ ဣတိ-
ဤသို့၊ ဝတ္တာ-ပြောဆိုလျောက်ထား၍၊ ပတ္တစိဝရံ-သပိတ်၊ သင်္ကန်းကို၊
ဆမာပယံ-မြေကြီးပေါ်၌၊ ဌပေတု-ထားခြင်းငှာ၊ အာရဒ္ဓေါ-အားထုတ်ပြီး၊
အထ-ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ “ဘိက္ခု-ရဟန်း၊ တွံ-သင်
သည်၊ မေ-ငါ၏၊ ပတ္တစိဝရံ-သပိတ်သင်္ကန်းကို၊ အာဟရ-ဆောင်ယူခဲ့
လော့”၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝတ္တာ-ပြောဆို၍၊ ပတ္တစိဝရံ-သပိတ်၊ သင်္ကန်းကို၊
ဂဟေတွာ-ယူ၍၊ ဂတော-ကြွသွားတော်မူပြီး၊ တဿပိ ဘိက္ခုနော-ထို
“နာဂသမာလ”ရဟန်း၏လည်း၊ (ဝါ) အားလည်း၊ ဣတရေန-တပါးတ
ခြားသော၊ မဂ္ဂေန-လမ်းခရီးဖြင့်၊ ဂစ္ဆတော-သွားသည်ရှိသော်၊ စောရာ-
ခိုးသူတို့သည်၊ ပတ္တစိဝရံ-သပိတ်၊ သင်္ကန်းကိုလည်း၊ ဟရိသု-လုယက်
ကြကုန်ပြီ၊ သိသဉ္စ-ဦးခေါင်းကိုလည်း၊ ဘိန္ဒုသု-ပုတ်ခတ်ကြကုန်ပြီ၊ (ဝါ)
ခွဲကြကုန်ပြီ၊ သော ထေရော-ထို“နာဂသမာလ”မထေရ်သည်၊ “ဒါနိ-ဤ
ယျအခါ၌၊ ဘဂဝါ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ မေ-ငါ၏၊ ပဋိသရဏံ-အားထား
ကိုးကွယ်ရာပါတည်း၊ အညော-မြတ်စွာဘုရားမှ တပါးတခြားသော၊ ပဋိ-
သရဏံ-အားထားကိုးကွယ်ရာသည်၊ နတ္ထိ-မရှိ”၊ ဣတိ-ဤသို့၊ စိန္တေတွာ-
ကြံစည်၍၊ လောဟိတေန-သွေးဖြင့်၊ ဂဠုန္တေန-ယိုးစီးလျက်၊ ဘဂဝတော-
မြတ်စွာဘုရား၏၊ သန္တိကံ-အထံသို့၊ အဂမာသိ-သွားပြီး၊ “ဘိက္ခု-ရဟန်း၊

ဣဒံ ကာရဏံ·ဤအကြောင်းသည်၊ ကိ·အဘယ်လေနည်း။ ဣတိ·ဤသို့၊ ဘဂဝါ·မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဝုတ္တေ·မေးမြန်းပြောဆိုအပ်သည်ရှိသော်၊ တံ ပဝတ္တိ·ထိုအကြောင်းအရာကို၊ အာရောစေသိ·လျှောက်ထားပြီ၊ အထ·ထိုအခါ၌၊ နံ ဘိက္ခု·ထို“နာဂသမာလ”ရဟန်းကို၊ ဘဂဝါ·မြတ်စွာဘုရားသည်၊ “ဘိက္ခု·ရဟန်း၊ တွံ·သင်သည်၊ မာ စိန္တယိ·မစိုးရိမ်လင့်၊ ဧတံ ကာရဏံယောဝ·ထိုအကြောင်းကြောင့်သာလျှင်၊ တေ·သင့်အား၊ နိဝါရယိ·တားမြစ်ခြင်းသည်၊ အမှိ·ဖြစ်၏”၊ ဣတိ·ဤသို့၊ ဝတ္တာ·ပြောဆိုတော်မူ၍၊ သမဿာသေသိ·နှစ်သိမ့်စေတော်မူပြီ။

ဧကဒါ ပန·အခါတစ်ပါး၌ကား၊ ဘဂဝါ·မြတ်စွာဘုရားသည်၊ မေယိယဇ္ဈရေန·“မေယိယမ”ထေရ်နှင့်၊ သဒ္ဓိ·အတူတကွ၊ ပါစီနဝံသ·မိဂဒါယေ·သားကောင်တို့အား ဘေးမဲ့ပေးရာဖြစ်သော အရှေ့အရပ်၌၊ ဇန္တုဂါမံ·“ဇန္တု”အမည်ရှိသောရွာသို့၊ အဂမာသိ·ကြွသွားတော်မူပြီ၊ မေယိယော·“မေယိယ”မထေရ်သည်၊ တတြာပိ တသ္မိပိ ဇန္တုဂါမံ·ထို“ဇန္တု”အမည်ရှိသောရွာ၌လည်း၊ ပိဏ္ဍာယ·ဆွမ်းအလို့ငှာ၊ စရိတွာ·လှည့်လည်ပြီး၍၊ နဒိတိရေ·မြစ်ကမ်းနား၌၊ ပါသာဒိကံ·စိတ်၏ ကြည်လင်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော၊ အမ္မဝနံ·သရက်ဥယျာဉ်တောကို၊ ဒိသွာ·တွေ့မြင်၍၊ “ဘဂဝါ·မြတ်စွာဘုရား၊ တုမ္ဘာကံ·ရှင်တော် မြတ်စွာဘုရားတို့၏၊ ပတ္တစိဝရံ·ရံသပိတ်၊ သင်္ကန်းကို၊ ဂဏှာထ·ယူပါကုန်လော့၊ အဟံ·တပည့်တော်သည်၊ ဧတသ္မိ အမ္မဝနေ·ဤသရက်ဥယျာဉ်စော၌၊ သမဏဓမ္မံ·ရဟန်းတရားကို၊ ကရောမိ·ပြုပါအံ့”၊ ဣတိ·ဤသို့၊ ဝတ္တာ·လျှောက်ထားပြီး၍၊ ဘဂဝါ·မြတ်စွာဘုရားသည်၊ တိက္ခတ္တံ·သုံးကြိမ်၊ နိဝါရယမာနောပိ·တားမြစ်တော်မူအပ်ပါသော်လည်း၊ ဂန္ဓာ·သရက်ဥယျာဉ်သို့သွား၍၊ အကုသလ·ဝိတဇက္ကဟိ·အကုသိုလ်ဝိတက်တို့သည်၊ အန္ဓာသတ္တော·နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ ပစ္စာဂန္ဓာ·တဖန်ပြန်လာ၍၊ တံ ပဝတ္တိ·ထိုအကြောင်းအရာကို၊ အာရောစေသိ·လျှောက်ထားပြီ၊ တမ္ပိ ဘိက္ခု·ထို“မေယိယ”ရဟန်းကိုလည်း၊ ဘဂဝါ·မြတ်စွာဘုရားသည်၊ “တေ·သင်ရဟန်းအား၊ ဣဒမေဝ

ကာရဏံ=ဤအကြောင်းအရာကိုသာလျှင်၊ သလ္လက္ခယိတွာ=မှတ်သား၍၊
 နိဝါရယိ=တားမြစ်ခြင်းသည်၊ အမိ=ဖြစ်၏။ ဣတိ=ဤသို့၊ ဝတွာ=ပြောဆို
 တော်မူပြီး၍၊ အနုပုဗ္ဗေန=အစဉ်အားဖြင့်၊ သာဝတ္ထိ=သာဝတ္ထိပြည်သို့၊
 အဂမာသိ=ကြွသွားတော်မူပြီ၊ တတ္ထ=ထိုသာဝတ္ထိပြည်၌၊ ဘိက္ခုသံဃပရိ-
 ဝုဟော=ရဟန်းအပေါင်း၊ ခြံရံတော်မူလျက်၊ ဂန္ဓကုဋိပရိဝေဏော=ဂန္ဓကုဋိ၏
 ပရိဝုဏ်၌၊ ပညတ္တဗုဒ္ဓါသနေ=ခင်းထားအပ်သော မြတ်စွာဘုရားရှင်တို့၏
 မြတ်သောနေရာ၌၊ နိသိန္ဒော=ထိုင်နေတော်မူလျက်၊ ဘိက္ခု=ရဟန်းတို့ကို၊
 အာမန္တေသိ=အမိန့်ရှိ သိစေတော်မူပြီ၊ ကိ=အဘယ်သို့၊ အာမန္တေသိ=အ-
 မိန့်ရှိ သိစေတော်မူသနည်း၊ “ဘိက္ခဝေ=ရဟန်းတို့၊ ဣဒါနိ=ဤယျအခါ၌၊
 အဟံ=ငါဘုရားသည်၊ မဟလ္လကော=အသက်အရွယ် ကြီးတော်မူသည်၊
 အမိ=ဖြစ်ပြီ၊ ဧကစ္စေ=အချို့ကုန်သော၊ ဘိက္ခု=ရဟန်းတို့သည်၊ ဣဓိနာ
 မဂ္ဂေန=ဤလမ်းခရီးဖြင့်၊ ဂစ္ဆာမ=သွားကြကုန်အံ့၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဝုတ္တေ-
 မိန့်တော်မူအပ်သည်ရှိသော်၊ အညေန=တပါးတခြားသော၊ မဂ္ဂေန=လမ်း
 ခရီးဖြင့်၊ ဂစ္ဆန္တိ=သွားကြကုန်၏၊ ဧကစ္စေ=တပါးတခြားကုန်သော၊ ဘိက္ခု-
 ရဟန်းတို့သည်၊ မယံ=ငါဘုရား၏၊ ပတ္တစိဝရံ=သပိတ်သင်္ကန်းကို၊ ဘူမိ-
 ယံ=မြေကြီးပေါ်၌၊ နိက္ခိပန္တိ=ချထားကြကုန်၏၊ မယံ=ငါဘုရားအား၊ နိဗ္ဗု-
 ပဋ္ဌာကံ=အမြဲမပြတ် ပြုစုလုပ်ကြွေးနိုင်သော၊ (ဝါ) အမြဲမပြတ် ပြုစုလုပ်
 ကြွေးတတ်သော၊ ဘိက္ခု=ရဟန်းကို၊ ဇာနာထ=သိကြကုန်လော့”၊ ဣတိ-
 ဤသို့၊ အာမန္တေသိ=အမိန့်ရှိသိစေတော်မူပြီ၊ ဘိက္ခုနံ=ရဟန်းတို့အား၊
 ဓမ္မသံဝေဂေါ=ဓမ္မသံဝေဂသည်၊ (ဝါ) တရားတော်၌ ထိတ်လန့်ခြင်းသည်၊
 ဥဒပါဒိ=ထင်ရှားဖြစ်ပြီ၊ အထံ=ထိုအခါ၌၊ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော=အရှင်
 သာရိပုတ္တရာမထေရ်သည်၊ ဥဋ္ဌာယ=နေရာမှထ၍၊ ဘဂဝန္တံ=မြတ်စွာဘုရား
 ကို၊ ဝဋ်တွာ=ရှိခိုးပြီး၍၊ “ဘန္တေ=ရှင်တော်မြတ်စွာဘုရား၊ အဟံ=တပည့်
 တော်သည်၊ တုမေယေဝ=ရှင်တော်မြတ်စွာဘုရားကိုသာလျှင်၊ ပတ္ထယ-
 မာနော=လိုလားတောင်းတလျှက်၊ သတသဟဿကပ္ပါမိကံ=ကမ္ဘာတစ်
 သိန်း အပိုအလွန်ရှိသော၊ အသေချံယံ=အသေချံယျ ကာလပတ်လုံး၊
 ပါရမိယော=ပါရမီတော်တို့ကို၊ ပူရေသိ=ဖြည့်ကျင့်ခဲ့ပြီ၊ မာဒိသော=ငါကဲ့
 သို့သော၊ (ဝါ) တပည့်တော်ကဲ့သို့သော၊ မဟာပညော=ကြီးသောပညာရှိ

သော၊ ဥပဋ္ဌာကော နာမ=အလုပ်အကြွေးမည်သည်၊ ဝဋ္ဋတိ နနု=ရအပ်သည် မဟုတ်ပါလော၊ အဟံ=တပည့်တော်သည်၊ ဘဂဝန္တံ=ရှင်တော်မြတ်စွာဘုရားကို၊ ဥပဋ္ဌဟိဿာမိ=ပြုစုလုပ်ကြွေးပါအံ့၊ ဣတိ=ဤသို့ အာဟ=လျှောက်ထားပြီ၊ တံ သာရိပုတ္တံ=ထိုရှင်သာရိပုတ္တရာကို၊ ဘဂဝါ=မြတ်စွာဘုရားသည်၊ “သာရိပုတ္တံ=သာရိပုတ္တရာ၊ အလံ=မသင့်၊ ယဿံ ဒိဿာယံ=အကြင်အရပ်မျက်နှာ၌၊ တံ=သင်သည်၊ ဝိဟရတိ=နေ၏၊ သာ ဒိဿာ=ထိုအရပ်မျက်နှာသည်၊ အသုညာယေဝ=မဆိတ်သုဉ်း ကုန်သည်သာလျှင်တည်း၊ တဝ=သင် သာရိပုတ္တရာ၏၊ ဩဝါဒေါ=အဆုံးအမ ဩဝါဒသည်၊ ဗုဒ္ဓါနံ=မြတ်စွာဘုရားတို့၏၊ ဩဝါဒသဒိသော=အဆုံးအမဩဝါဒနှင့်တူ၏၊ တယာ=သင်သည်၊ မေ=ငါ ဘုရားအား၊ ဥပဋ္ဌာကကိစ္စံ=ပြုစုလုပ်ကြွေးဘွယ်ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ=မရှိ၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဝတ္တာ=ပြောဆို၍၊ ပဋိကိပ္ပိ=ပယ်မြစ်တော်မူပြီ၊ စတေနေဝ ဥပါယေန=ဤသို့သော အကြောင်းဥပါယ်ဖြင့်သာလျှင်၊ မဟာမောဂ္ဂလာနံ=ရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်ကို၊ အာဒိ ကတ္တာ=အစပြု၍၊ အသိတိမဟာသာဝကာ=ရှစ်ကျိပ်သော မဟာသာဝကတို့သည်၊ ဥပဋ္ဌဟိသု=ပြုစုလုပ်ကြွေးပါကုန်အံ့၊ ဣတိ=ဤသို့ အာဟံသု=လျှောက်ထားကြကုန်ပြီ၊ သဗ္ဗေ=အလုံးစုံကုန်သော မဟာသာဝကတို့ကို၊ ဘဂဝါ=မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ပဋိကိပ္ပိ=ပယ်မြစ်တော်မူပြီ။

အာနန္ဒတ္ထေရော ပန=ရှင်အာနန္ဒာမထေရ်သည်ကား၊ တုဏှိယေဝ=ဆိတ်သိတ်သာလျှင်၊ နိဿိဒိ=ထိုင်နေပြီ၊ အထ=ထိုအခါ၌၊ နံ=ထိုအရှင်အာနန္ဒာမထေရ်ကို၊ ဘိက္ခု=ရဟန်းတို့သည်၊ အာဟံသု=ပြောဆိုကြကုန်ပြီ၊ “အာဝုသော=ငါ့ရှင်အာနန္ဒာ၊ ဘိက္ခု=ရဟန်းတို့သည်၊ ဥပဋ္ဌာကဋ္ဌာနံ=အလုပ်အကြွေးအရာကို၊ (ဝါ) အလုပ်အကြွေးရာထူးကို၊ ယာစတိ=တောင်းကြ၏၊ တွမ္ပိ=သင် အာနန္ဒာသည်လည်း၊ ဥပဋ္ဌာကဋ္ဌာနံ=အလုပ်အကြွေးအရာတို့၊ (ဝါ) အလုပ်အကြွေးရာထူးကို၊ ယာစာဟိ=တောင်းလေလော့၊ ဣတိ=ဤသို့၊ အာဟံသု=ပြောဆိုကြကုန်ပြီ၊ “အာဝုသော=ငါ့ရှင်တို့၊ ယာစိတ္တာ=တောင်း၍၊ လဒ္ဓဋ္ဌာနံ နာမ=ရအပ်သောအရာဝတ္ထုမည်သည်၊ ကိဒိသံ=

အဘယ်သို့သဘောရှိသည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်သည်မည်၏၊ ကိ=အဘယ်သို့၊ သတ္တာ=မြတ်စွာဘုရားသည်၊ မံ=ငါ့ကို၊ န ပဿတိ=မတွေ့မမြင်လေသလော၊ သတ္တာ=မြတ်စွာဘုရားသည်၊ မံ=ငါ့ကို၊ သစေ အာရောစေဿတိ=အကယ်၍ နှစ်သက်တော်မူလတံ့၊ “အာနန္ဒော=အာနန္ဒာသည်၊ မံ=ငါ့ဘုရားကို၊ ဥပဋ္ဌာတု=ပြုစုလုပ်ကြွေးစေသတည်း”၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဝက္ခတိ=ပြောဆိုတော်မူလိမ့်လတံ့၊ အထ=ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ=မြတ်စွာဘုရားသည်၊ “ဘိက္ခဝေ=ရဟန်းတို့၊ အာနန္ဒော=အာနန္ဒာသည်၊ အညေန=တပါးတခြားသောသူသည်၊ န ဥဿာဟေတဗ္ဗော=မတိုက်တွန်းအပ်၊ သယမေဝ=အလိုလိုသာလျှင်၊ ဇာနိတွာ=သိ၍၊ “မံ=ငါ့ဘုရားကို၊ ဥပဋ္ဌဟိဿတိ=ပြုစုလုပ်ကြွေးလတံ့”၊ ဣတိ=ဤသို့၊ အာဟ=ဟောတော်မူ၏၊ တတော=ထိုနောင်မှ၊ ဘိက္ခု=ရဟန်းတို့သည်၊ “အာဝုသော အာနန္ဒ=ငါ့ရှင် အာနန္ဒာ၊ ဥဋ္ဌဟိ=ထပါလော့၊ ဥဋ္ဌဟိ အာဝုသော အာနန္ဒ၊ ဒသဗလံ=မြတ်စွာဘုရားကို၊ ဥပဋ္ဌာကဋ္ဌာနံ=အလုပ်အကြွေးအရာကို၊ (ဝါ) အလုပ်အကြွေးရာထူးကို၊ (ဝါ) ဆည်းကပ်ခစား ပြုစုလုပ်ကြွေးခွင့်ကို၊ ယာစာဟိ=တောင်းပါလော့”၊ ဣတိ=ဤသို့၊ အာဟံသု=ပြောဆိုကြကုန်ပြီ၊ ထေရော=ရှင်အာနန္ဒာမထေရ်သည်၊ ဥဋ္ဌဟိတွာ=ထ၍၊ စတ္တာရော=လေးပါးကုန်သော၊ ပဋိက္ခေပေ=ပယ်မြစ်ခြင်းတို့ကိုလည်းကောင်း၊ စတဿော=လေးပါးကုန်သော၊ အာယာစနာ=ဟောင်းပန်ခြင်းတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဣတိ=ဤသို့၊ အဋ္ဌ=ရှစ်ပါးကုန်သော၊ ဝရေ=ဆုတူးဆုမြတ်တို့ကို၊ ယာစိ=တောင်းပန်ပြီ။

စတ္တာရော=လေးပါးကုန်သော၊ ပဋိက္ခေပါ နာမ=ပယ်မြစ်ခြင်းတို့မည်သည်ကား —

- (၁) “ဘန္တေ=မြတ်စွာဘုရား၊ ဘဂဝါ=မြတ်စွာဘုရားသည်၊ မေ=တပည့်တော်အား၊ အတ္တနာ=ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်၊ လဒ္ဓံ=ရအပ်သော၊ ပဇာတ်=မွန်မြတ်သော၊ စိဝရံ=သင်္ကန်းကို၊ သစေ န ဒဿတိ=အကယ်၍ မပေးလတံ့တည်း”။
- (၂) “ဘန္တေ=မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဘဂဝါ=မြတ်စွာဘုရားသည်၊ မေ=

တပည့်တော်အား၊ အတ္တနာ=ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်၊ လခွံ=ရအပ်သော၊ ပဏိတံ=မွန်မြတ်သော၊ ပိဏ္ဍပါတံ=ဆွမ်းကို၊ သစေ န ဒဿတိ=အကယ်၍ မပေးလတံတည်း။

(၃) “ဘန္တေ=မြတ်စွာဘုရား၊ ဘဂဝါ=မြတ်စွာဘုရားသည်၊ မေ=တပည့်တော်အား၊ အတ္တနာ=မြတ်စွာဘုရားနှင့် အတူတကွ၊ ဧကဂန္ဓကုဋိကံ=တစ်ခုတည်းသော ဂန္ဓကုဋိ၌၊ ဝသိတံ=အတူတကွ နေထိုင်ခြင်းငှာ၊ သစေ န ဒဿအကယ်၍ မပေးလတံတည်း။”

(၄) “ဘန္တေ=မြတ်စွာဘုရား၊ ဘဂဝါ=မြတ်စွာဘုရားသည်၊ မေ=တပည့်တော်အား၊ နိမန္တနံ=ပင့်ဖိတ်ခြင်းကို၊ ဂဟေတွာ=ခေါ်၍၊ သစေ န ဂမိဿတိ=အကယ်၍ မသွားလတံ”။

ဧဝံ=ဤသို့ပြုကျင့်တော်မူသည်ရှိသော်၊ အဟံ=တပည့်တော်သည်၊ ဘဂဝန္တံ=မြတ်စွာဘုရားကို၊ ဥပဋ္ဌဟိဿာမိ=ပြုစုလုပ်ကြွေးပါအံ့။ ဣတိ=ဤသို့၊ ဝတွာ=ပြောဆို၍၊ “အာနန္ဒာ=ငါ့ရှင်အာနန္ဒာ၊ ဧတ္ထ=ဤအရာဌာန၌၊ ကိံ ပန အာဒိနဝံ=အဘယ်သို့သော အပြစ်ကို၊ အဒ္ဓသ=ရှုမြင်သနည်း။” ဣတိ=ဤသို့၊ ဝုတ္တေ=မိန့်တော်မူအပ်သည်ရှိသော်၊ “ဘန္တေ=မြတ်စွာဘုရား၊ သစေ=အကယ်၍၊ အဟံ=တပည့်တော်သည်၊ ဣမာနိ ဝတ္ထုနိ=ဤပစ္စည်းဝတ္ထုတို့ကို၊ လဘိဿာမိ=ရပါအံ့၊ ဝတ္တာရော=ပြောဆိုကဲ့ရဲ့ကုန်သည်၊ ဘဝိဿန္တိ=ဖြစ်ကုန်လတံ၊ ကိံ=အဘယ်သို့ အဘယ်ပုံ၊ ဝတ္တာရော=ပြောဆိုကဲ့ရဲ့ ကြကုန်သည်၊ ဘဝိဿန္တိ=ဖြစ်ကုန်လတံနည်း။

‘အာနန္ဒော=ရှင်အာနန္ဒာသည်၊ ဒဿလေန=မြတ်စွာဘုရားသည်၊ လခွံ=ရအပ်သော၊ ပဏိတံ=မွန်မြတ်သော၊ စိဝရံ=သင်္ကန်းကို၊ ပရိဘုဉ္ဇတိ=ဝတ်ငုံသုံးဆောင်၏၊ ပဏိတံ=မွန်မြတ်သော၊ ပိဏ္ဍပါတံ=ဆွမ်းကို၊ ပရိဘုဉ္ဇတိ=ဘုန်းပေးသုံးဆောင်၏၊ ဒသဗလေန=မြတ်စွာဘုရားနှင့်၊ သဒ္ဓိံ=အတူတကွ၊ ဧကဂန္ဓကုဋိယံ=တစ်ခုတည်းသောဂန္ဓကုဋိ၌၊ ဝသတိ=နေ၏၊ ဧကနိမန္တနံ=တစ်ခုတည်းသော ပင့်ဖိတ်ခြင်းသို့၊ ဂစ္ဆတိ=သွား၏၊ ဧတံ လာဘံ=ဤသို့သော လာဘ်လာဘကို၊ လဘန္တော=ရသည်ဖြစ်၍၊ တထာဂတံ=မြတ်စွာဘုရားကို၊ ဥပဋ္ဌာတိ=ပြုစုလုပ်ကြွေး၏၊ ဧဝံ=ဤသို့ပြောဆိုသည်

ရှိသော်၊ ဥပဌဟတော=ပြုစုလုပ်ကြွေးသောသူသည်၊ ဘာရော=တာဝန်
သည်၊ ကော=အဘယ်လေနည်း၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဝတ္တာရော=ပြောဆိုကဲ့ရဲ့
ကြကုန်သည်၊ ဘဝိဿန္တိ=ဖြစ်ကြကုန်လိမ့်လတံ၊ စတ္တာရော=လေးပါးကုန်
သော၊ ဣမေ ပဋိက္ခေပေ=ဤပယ်မြစ်ခြင်းတို့ကို၊ ယာစိ=တောင်းပြီ။

စတံဿော=လေးပါးကုန်သော၊ အာယာစနာ နာမ=တောင်း
ပန်ခြင်းတို့မည်သည်ကား —

“ဘန္တေ=မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဘဂဝါ=သည်၊ မယာ=တပည့်တော်
သည်၊ ဂဟိတံ=ယူအပ်သော၊ နိမန္တနံ=ပင့်ဖိတ်ခြင်းသို့၊ သစေ ဂမိဿတိ=
အကယ်၍ ကြွသွားတော်မူအံ့၊ အဟံ=တပည့်တော်သည်၊ တိရောရဋ္ဌာ=
တပါးတခြားသော တိုင်းနိုင်ငံမှ၊ တိရောဇနပဒါ=တပါးတခြားသော ဇနပုဒ်
မှ၊ ဘဂဝန္တံ=မြတ်စွာဘုရားကို၊ ဒဠု=ဖူးမြင်ခြင်းငှာ၊ အာဂတပရိသံ=ရောက်
လာသော ပရိသတ်ကို၊ အာဂတက္ခဏေ ဧဝံ=ရောက်လာသော ခဏ၌
သာလျှင်၊ ဘဂဝန္တံ=မြတ်စွာဘုရားကို၊ ဒဿေတံ=ဖူးမြင်ခြင်းငှာ၊ သစေ
လစ္ဆာမိ=အကယ်၍ ရပါအံ့၊ ယဒါ=အကြင်အခါ၌၊ မေ=ငါ့အား၊ ကင်္ခါ=
ယုံမှားခြင်းသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ=ဖြစ်၏၊ တသ္မိယေဝ ခဏေ=ထိုခဏ၌သာလျှင်၊
ဘဂဝန္တံ=မြတ်စွာဘုရားသို့၊ ဥပသင်္ကမိတံ=ချဉ်းကပ်ခြင်းငှာ၊ လစ္ဆာမိ=ရလ
တံ၊ တထာ တေန = အာကာရေန=ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊
ဘဂဝါ=မြတ်စွာဘုရားသည်၊ မယံ=တပည့်တော်အား၊ ပရမ္ပင်္ခံ=မျက်ကွယ်၊
ယံ ဓမ္မံ=အကြင်တရားတော်ကို၊ ဒေသေတိ=ဟောတော်မူ၏၊ တံ ဓမ္မံ=ထို
တရားတော်ကို၊ အာဂုန္တာ=ကြွလာတော်မူ၍၊ မယံ=တပည့်တော်အား၊
ကဟေသံ=ဟောတော်မူလတံ၊ ဧဝံ=ဤသို့တပည့်တော်၏မျက်ကွယ်၌
ဟောတော်မူအပ်သော တရားတော်ကို ဟောတော်မူအပ်သည်ရှိသော်၊
အဟံ=တပည့်တော်သည်၊ ဘဂဝန္တံ=မြတ်စွာဘုရားကို၊ ဥပဌဟိဿာမိ=
ပြုစုလုပ်ကြွေးပါအံ့၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဝတ္တာ=လျှောက်ထား၍၊ “အာနန္ဒ=ငါ့ရှင်
အာနန္ဒာ၊ စတ္ထံ=ဤသို့ ပြုစုလုပ်ကြွေးရာ၌၊ ကိံ ပန အာနိသံသံ=အဘယ်သို့

သော အကျိုးအာနိသင်ကို၊ ပဿတိ-တွေမြင်သနည်း။ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝုတ္တေ-မြတ်စွာဘုရားကို မိန့်တော်မူအပ်သည်ရှိသော်၊ “ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား၊ ဣမ ဣမသို့ သာသနေး-ဤသာသနာတော်၌၊ သဒ္ဓါ-သဒ္ဓါတရားရှိကုန်သော၊ ကုလပုတ္တာ-အမျိုးကောင်းသားတို့သည်၊ ဘဂဝတော-မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဩကာသံ-အခွင့်အခါကို၊ အလဘန္တာ-မရကြကုန်သည်ရှိသော်၊ မံ-တပည့်တော်ကို၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဝဒန္တိ-ပြောဆိုကြကုန်၏၊ ကိ-အဘယ်သို့၊ ဝဒန္တိ-ပြောဆိုကြကုန်သနည်း။ “ဘန္တေ အာနန္ဒ-အရှင်ဘုရား အာနန္ဒ၊ သွေဝ-မနက်ဖြန်၌သာလျှင်၊ ဘဂဝတော-မြတ်စွာဘုရားနှင့်၊ သဒ္ဓိ-အတူတကွ၊ အမှာကံ-တပည့်တော်တို့၏၊ ယရေ-အိမ်၌၊ ဘိက္ခံ-ဆွမ်းကို၊ ဂဏှေ-ယှာထ-ခံယူတော်မူပါကုန်လော့၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝဒန္တိ-ပြောဆိုကြကုန်အံ့၊ ဘဂဝါ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ တတ္ထ တသို့ ယရေ-ထိုအိမ်၌၊ သစေ န ဂံမိဿာမိ-အကယ်၍ ကြွတော်မမူအံ့၊ ဣစ္ဆိတက္ခဏေယေဝ-အလိုရှိအပ်သောခဏ၌သာလျှင်၊ ပရိသံ-ပရိသတ်ကို၊ ဒဿေတုံ စ-ဖူးမြင်ခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ကခံ-ယုံမှားသံသယကို၊ ဝိနောဒေတုံ စ-ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ဩကာသံ-အခွင့်အခါကို၊ န လတ္ထာမိ-မရလတ်၊ ဝတ္တာရော-ပြောဆိုကဲ့ရဲ့တတ်ကုန်သည်၊ ဘဝိဿန္တိ-ဖြစ်ကုန်လတ်၊ ကိ-အဘယ်သို့၊ အဘယ်ပုံ၊ အာနန္ဒော-အရှင်အာနန္ဒာသည်၊ ဒသဗလံ-မြတ်စွာဘုရားကို၊ ဥပဋ္ဌာတိ-ပြုစုလုပ်ကြေးသနည်း၊ ဧတ္တကမ္ပိ-ဤမျှလောက်ကိုလည်း၊ အဿ-ထိုအရှင်အာနန္ဒာအား၊ အနုဂ္ဂဟံ-ချီးမြှောက်ခြင်းကို၊ ဘဂဝါ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ န ကရောတိ-ပြုတော်မမူ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝတ္တာရော-ပြောဆိုကဲ့ရဲ့ကြကုန်သည်၊ ဘဝိဿန္တိ-ဖြစ်ကုန်လတ်၊ ဘဂဝတော စ-မြတ်စွာဘုရား၏လည်း၊ ပရမ္ပါ-မျက်ကွယ်၌၊ မံ-အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာကို၊ ပုစ္ဆိဿန္တိ-မေးမြန်းကြကုန်လိမ့်လတ်၊ ကိ-အဘယ်သို့၊ ပုစ္ဆိဿန္တိ-မေးမြန်းကြ ကုန်လိမ့်လတ်နည်း။ “အာဝုသော အာနန္ဒ-ငါ့ရှင်အာနန္ဒ၊ အယံ ဂါထာ-ဤဂါထာကို၊ ဣဒံ သုတ္တံ-ဤသုတ်တော်ကို၊ ဣဒံ ဇာတကံ-ဤဇာတ်တော်ကို၊ ကတ္ထ ကသို့ ပဇ္ဇဒေသေ-အဘယ်အရပ်ဒေသ၌၊ ဒေသိတံ-ဟောကြားတော်မူအပ်သနည်း။ ဣတိ-ဤသို့၊ ပုစ္ဆိဿန္တိ-မေးမြန်းကြကုန်လိမ့်လတ်၊ အဟံ-ငါသည်၊ ဟံ-ထိုအကြောင်းအရာကို၊ သစေ န သမ္မာယိဿာမိ-အကယ်၍

ပြည်ပြည်စုံစုံ မဖြေဆိုနိုင်အံ့၊ ဝတ္ထာရော=ပြောဆိုကဲ့ရဲ့ကုန်သည်၊ ဘဝိဿန္တိ=
 ဖြစ်ကုန်လတ်၊ အာဝုသော=ငါ့ရှင်အာနန္ဒာ၊ တံ=သင်သည်၊ ဧတ္တကမ္မိ=ဤ
 မျှလောက်ကိုလည်း၊ တံ=သင်သည်၊ န ဇာနာသိ=ပြည်ပြည်စုံစုံမသိ၊ ကသွာ=
 အဘယ်ကြောင့်၊ တံ=သင်သည်၊ ဆာယာ ဝိယ=အရိပ်ကဲ့သို့၊ ဘဂဝန္တံ=
 မြတ်စွာဘုရားကို၊ န ဝိဇဟန္တော=မစွန့်သည်ဖြစ်၍၊ ဒိယရတ္တံ=ကြာမြင့်စွာ
 သောနေညဉ့်ပတ်လုံး၊ စိရံ=ကြာမြင့်စွာ၊ ဝိစရိ=ပြုစုလုပ်ကြွေး၏၊ ဣတိ=
 ဤသို့၊ ဝတ္ထာရော=ပြောဆိုကဲ့ရဲ့ ကြကုန်သည်၊ ဘဝိဿန္တိ=ဖြစ်ကြကုန်လိမ့်
 လတ်၊ ဝေတနံ=ထို့ကြောင့်၊ အဟံ=တပည့်တော်သည်၊ ပရမ္ပခါ=မျက်ကွယ်၌၊
 ဒေသိတဿ=ဟောတော်မူအပ်သော၊ ဓမ္မဿပိ=တရားတော်ကိုလည်း၊
 ပုန=နောက်ထပ်တဖန်၊ ကထနံ=ဟောတော်မူခြင်းကို၊ ဣစ္ဆာမိ=အလိုရှိပါ
 ၏၊ ဣတိ=ဤသို့၊ အာယသွာ အာနန္ဒော=အရှင်အာနန္ဒာသည်၊ ဘဂဝန္တံ=
 မြတ်စွာဘုရားကို၊ အာဟာ=လျှောက်ထားပြီ၊ စတဿော=လေးပါးကုန်သော၊
 ဣမာ အာယာစနာ=ဤတောင်းပန်ခြင်းတို့ကို၊ ယာစိ=လျှောက်ထားတောင်း
 ပန်ပြီ၊ ဘဂဝိပိ=မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း၊ အဿ=ထိုအရှင်အာနန္ဒာအား၊
 အဋ္ဌ=ရှစ်ပါးကုန်သော၊ ဝရေ=ဆုထူးဆုမြတ်တို့ကို၊ အဒါသိ=ပေးတော်မူပြီ၊
 ဧဝံ=ဤသို့လျှင်၊ အဋ္ဌ=ရှစ်ပါးကုန်သော၊ ဣမေ ဝရေ=ဤဆုထူးဆုမြတ်
 တို့ကို၊ ဂဟေတွာ=ယူ၍၊ အာယသွာ အာနန္ဒော=အရှင်အာနန္ဒာသည်၊
 ဘဂဝန္တံ=မြတ်စွာဘုရားကို၊ နိဗဒ္ဓုပဋ္ဌာပကော=အမြဲမပြတ် ပြုစုလုပ်ကြွေး
 သည်၊ အဟောသိ=ဖြစ်ပြီ။

တဿေဝ ဌာနန္တရဿ=ထိုအလုပ်အကြွေးရာထူး၏၊ အတ္ထာယ=
 အကျိုးငှာ၊ ကပ္ပသတသဟဿံ=ကမ္ဘာတစ်သိန်း ကာလပတ်လုံး၊ ပူရိတာနံ=
 ဖြည့်ကျင့်အပ်ကုန်သော၊ ပါရမီနံ=ပါရမီတော်တို့၏၊ ဖလံ=အကျိုးသည်၊
 ပါပုဏိ=ရောက်ပြီ၊ ပါပုဏိတွာ စ=ရောက်ပြီး၍လည်း၊ ဥပဋ္ဌကာနံ=အလုပ်
 အကြွေးတို့တွင်၊ အဂ္ဂေါ=အမြတ်ဆုံးသည်၊ ဟုတွာ=ဖြစ်၍၊ ဘဂဝန္တံ=မြတ်
 စွာဘုရားကို၊ ဥပဋ္ဌဟိ=ပြုစုလုပ်ကြွေးပြီ၊ ဟိ=ချဲ့၍ဆိုဦးအံ့၊ ထေရော=
 အာနန္ဒာ မထေရ်သည်၊ ဥပဋ္ဌာကဋ္ဌာနံ=အလုပ်အကြွေး ရာထူးကို၊ လဒ္ဓ-

ကာလတော-ရအပ်ရာအခါမှ၊ ပဌာယ-စ၍၊ ဘဂဝန္တ-မြတ်စွာဘုရားကို၊ ဒုဝိဓေန-နှစ်ပါးအပြားရှိသော၊ ဥဒကေန-ရေဖြင့်၊ တိဝိဓေန-သုံးပါးအပြားရှိသော၊ ဒန္တကဋ္ဌေန-ဒန်ပူဖြင့်၊ ပါဒပရိကမ္ပေန-ခြေထောက်တော်တို့ကို ဆုပ်နယ်ခြင်းဖြင့်၊ ပိဋ္ဌိပရိကမ္ပေန-ကျောကုန်းတော်ကို ဆုပ်နယ်ခြင်းဖြင့်၊ ဂန္ဓကုဋိပရိဝေဏသမ္ပဇ္ဇနေန-ဂန္ဓကုဋိပရိဝေဏကို တံမျက်လှည်းခြင်းဖြင့်၊ ဣတိ ဧဝမာဒိဟိ-ဤသို့အစရှိကုန်သော၊ ကိစ္စေဟိ-ကိစ္စတို့ဖြင့်၊ ဥပဌ-ဟန္တော-ပြုစုလုပ်ကြွေးလျက်၊ “ဣမာယ နာမ ဝေလာယ-ဤမည်သော အချိန်အခါ၌၊ သတ္ထု-မြတ်စွာဘုရားအား၊ ဣဒံ နာမ ဝတ္ထု-ဤမည်သော ပစ္စည်းဝတ္ထုကို၊ လဒ္ဓံ-ရခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ ဣဒံ နာမ ကမ္မံ-ဤမည်သော အမှုကိစ္စကို၊ ကာတု-ပြုခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏”၊ ဣတိ-ဤသို့၊ စိန္တေတွာ-ကြံစည်၍၊ တံ တံ ကမ္မံ-ထိုထိုအမှုကိစ္စကို၊ နိပ္ပါဒေန္တော-ပြီးစေလျက်၊ မဟတိ-ကြီးစွာသော၊ ဒဏ္ဍဒိပိကံ-ဆီးမီးတိုင်ကို၊ ဂဟေတွာ-ကိုင်၍၊ ဧကရတ္တိ-တစ်ညဉ့်ပတ်လုံး၊ ဂန္ဓကုဋိပရိဝေဏံ-ဂန္ဓကုဋိပရိဝေဏကို၊ နဝဝါရေ-ကိုးကြိမ်တိုင်တိုင်၊ အနုပရိယာယတိ-အစဉ်လှည့်လည်၏၊ ဟိ ယုတ္တံ-သင့်စွ၊ အဿ-ထိုအရှင်အာနန္ဒမထေရ်အား၊ ဧဝံ-ဤသို့သော အကြံအစည်သည်၊ အဟောသိ-ဖြစ်ပြန်ပြီ၊ ကိံ-အဘယ်သို့သော အကြံအစည်သည်၊ အဟောသိ-ဖြစ်ပြန်သနည်း၊ “မေ-ငါ့အား၊ ထိနမိဒ္ဓံ-ထိနမိဒ္ဓသို့၊ (ဝါ) ငိုက်မြည်းခြင်းသို့၊ သစေ ဩက္ကမေယျ-အကယ်၍ သက်ရောက်ငြားအံ့၊ ဘဂဝတိ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ပက္ခောသန္တေ-ခေါ်တော်မူသည်ရှိသော်၊ ပဋိ-ဝစနံ-စကားတုံကို၊ (ဝါ) အတုံပြန်၍ လျှောက်ထားခြင်းကို၊ ဒါတု-ပေးခြင်းငှာ၊ အဟံ-ငါသည်၊ သစေ န သက္ကုဏေယျ-အကယ်၍ မတတ်နိုင်ငြားအံ့”၊ ဣတိ ဧဝံ-ဤသို့၊ ပရိဝိတက္ကံ-အကြံအစည်သည်၊ အဟောသိ-ဖြစ်ပြန်ပြီ၊ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ သဗ္ဗရတ္တိ-တစ်ညဉ့်ပတ်လုံး၊ ဒဏ္ဍဒိပိကံ-ဆီးမီးတိုင်ကို၊ ဟဇ္ဇေန-လက်ဖြင့်၊ န မုဉ္ဇတိ-မလွတ်၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဧတဿ နိဗဒ္ဓုပဌာကဌာနဿ-အမြဲမပြတ် ပြုစုလုပ်ကြွေးသောရာထူး၏၊ အလဒ္ဓ-ဘာဝံ-မရသေးသောအဖြစ်ကို၊ သန္ဓာယ-ရည်ရွယ်၍၊ “နော စ ခေါ ဥပဌာနဌာနံ လဒ္ဓံ”တိ-“နော စ ခေါ ဥပဌာနဌာနံ လဒ္ဓံ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်၏၊ နိဗဒ္ဓုပဌာကော နာမ နတ္ထိတိ-ကား၊ နိယတုပဌာကော

နာမ-အမြဲမပြတ် ပြုစုလုပ်ကြွေးသောရဟန်းမည်သည်၊ နတ္ထိ-မရှိ၊ ဘဂ-
ဝတော-မြတ်စွာဘုရား၏၊ ပဌမဗောဓိယံ-ပဌမဗောဓိ၌၊ (ဝါ) ဝါတော်
နှစ်ဆယ်အတွင်း၌၊ ဗဟူ-များစွာကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ အဟေသုံး
ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ တေ-ထိုအနိယတုဌာပကရဟန်းတို့ကို၊ ဒသေန္တော-ပြလိုသည်
ဖြစ်၍၊ “ကဒါစိ နာဂသမာလတ္ထေရော”တိ အာဒိ-“ကဒါစိ နာဂသမာ-
လတ္ထေရော”အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ၊ သော-ထိုအရှင်
အာနန္ဒာသည်၊ ဉာတိ စ-ဆွေမျိုးလည်းဟုတ်၏၊ ပသတ္ထတမဂုဏယောဂ-
တော-အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းအပ်သော ဂုဏ်နှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့်၊ (ဝါ)
အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းအပ်သောဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်၊ သေဌော စ-
မြတ်သည်လည်းဟုတ်၏၊ ဣတိ-ဤနှစ်ပါးသောသတ္တိကြောင့်၊ ဉာတိ-
သေဌော-“ဉာတိသေဌ”မည်၏၊ ဉာတိသေဌော-ဆွေမျိုးလည်းဖြစ်၊
မြတ်လည်းမြတ်သော ရှင်အာနန္ဒာ၊ ဧဝဇ္ဈပေသု ဌာနေသု အယမေဝ
ပတိရူပေါတိ-ကား၊ အာပဒါသု-ဘေးရန်တို့ကြောင့်၊ အာမိသဿ- အာ-
မိသကို၊ အဘိသင်္ခရိတွာ-ပြုပြင်စီရင်၍၊ ဒါနံ နာမ-ပေးလျှသော အလှူဒါန
မည်သည်ကား၊ ဉာတံကေနေဝ-ဆွေမျိုးတို့သည်သာလျှင်၊ ကာတု-ပြုခြင်း
ငှာ၊ ပဉ္စက္ကဟရံ-အထူးသဖြင့်သင့်မြတ်၏၊ ဣတိ အယံ-ဤသည်ကား၊
အဓိပ္ပါယော-အဓိပ္ပါယ်တည်း။

မာရာဝဋ္ဋနာယာတိ-ကား၊ မာရေန-မာရ်နတ်သည်၊ ကတစိတ္တာ-
ဝဋ္ဋနာယာ-ပြုအပ်သောစိတ်၏ လှည့်ပတ်ခြင်းဖြင့်၊ မာရာနုဘာဝေန-မာရ်
နတ်၏၊ အာနုဘော်ဖြင့်၊ သဇ္ဇာတိစိတ္တသမ္ပောဟေန-ဖြစ်သော စိတ်၏
ငိုက်မြည်းတွေဝေခြင်းဖြင့်၊ ဣတိ ဣဒံ အတ္ထဇာတံ-သည်၊ (ဝါ) ကို၊ ဝုတ္တံ
ဝုတ္တာ-သည်၊ (ဝါ) သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ တေနေဝ-ထို့ကြောင့်သာ
လျှင်၊ “အာဝဋ္ဋေတွာ မောဟေတွာ”တိ အာဒိ-“အာဝဋ္ဋေတွာ မော-
ဟေတွာ”အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ၊ တိဌန္တု ၊ ပ ၊
တပိ မာရာ အာဝဋ္ဋေယျာတိ-ကား၊ ဖုဿဿ-“ဖုဿ”အမည်တော်
ရှိတော်မူသော၊ ဘဂဝတော-မြတ်စွာဘုရား၏၊ ကာလေ-လက်ထက်တော်

အခါ၌၊ ကတုပစိတဿ=ပြုအပ်ခဲ့ဘူးသော ဆည်းပူးခြင်းရှိသော၊ အကု-
သလကမ္မဿ=အကုသိုလ်ကံအား၊ တဒါ=ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားဖြစ်တော်
မူရာ ထိုအခါ၌၊ လဒ္ဓေါကာသဝသေန=ရအပ်သော အခွင့်အခါ၏အစွမ်း
ဖြင့်၊ ဥပဋ္ဌိတတ္တာ=ထင်လာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဟိ သစ္စံ=မှန်၏—

“ဗုဿဿာဟံ ပါဝစနေ၊ သာဝကေ ပရိဘာသယံ။

ယဝံ ခါဒထ ဘုဉ္ဇထ၊ မာ စ ဘုဉ္ဇထ သာလယော။

တေန ကမ္မဝိပါကေန၊ တေမာသံ ခါဒိတံ ယဝံ။

နိမန္တိတော ဗြာဟ္မဏေန၊ ဝေရဉ္ဇာယံ ဝသီ တဒါ”တိ

“ဗုဿဿာဟံ ပါဝစနေ ။ ပ ။ ဝေရဉ္ဇာယံ ဝသဿ တဒါ”ဟူ၍၊
(ဝါ) ဟူသော၊ ဧတံ ဝစနံ=ဤစကားတော်ကို၊ အပါဒါနေ=အပါဒါန်
ပါဠိတော်၌၊ ဝုတ္တံ=ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

ပရိယုဋ္ဌိတစိတ္တာတိ=ကား၊ ပရိယောနဒ္ဓစိတ္တာ=မြေးယုက်အပ်
သောစိတ်ရှိသည်၊ အဘိဘူတစိတ္တာ=လွမ်းမိုးနှိပ်စက်အပ်သောစိတ်ရှိ
သည်၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊ အတ္ထော=အနက်တည်း၊ အာဝဋ္ဌိတ-
ပရိယောသာနေ အာဂမိသ္မတိ=ကား၊ မာရေန=မာရ်နတ်သည်၊ အာ-
ဝဋ္ဌေဗ္ဗာ=လှည့်ပတ်၍၊ ဂတေ=သွားပြီးသည်ရှိသော်၊ ပစ္ဆာ=နောက်မှ၊
အာဂမိသု=ကြွရောက်လာကြကုန်ပြီ၊ အဝိသဟတာယာတိ=ကား၊ အ-
သက္ကုဏေယျတာယ=မစွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အဘိဟဋ္ဌဘိက္ခာ-
ယာတိ=ကား၊ ပစိတွာ=ချက်ပြုတ်၍၊ အဘိဟရိယမာနဘိက္ခာယ=ဆောင်
ယူခဲ့သောဆွမ်း၏၊ နိဗဒ္ဓဒါနဿာတိ=ကား၊ “ဧတ္ထကံ=ဤမျှလောက်အ
တိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ကာလံ=ကာလပတ်လုံး၊ ဘဂဝတော=မြတ်စွာဘုရား
အား၊ ဒဿာမ=ပေးလှူကုန်အံ့”၊ ဣတိ=ဤသို့၊ နိစ္စဘတ္တဝသေန=နိစ္စဘတ်
၏၊ အစွမ်းဖြင့်၊ (ဝါ) အမြဲမပြတ် ပေးလှူအပ်သော ဆွမ်း၏အစွမ်းဖြင့်၊
ပရိတ္တိန္ဒာဗ္ဗာ=ပိုင်းခြား၍၊ ဌပိတဒါနဿ=ထားအပ်သော အလှူဒါန၏၊
အပ္ပိတဝတ္ထဿာတိ=ကား၊ “ဣဒံ=ဤပစ္စည်းဝတ္ထုသည်၊ ဗုဒ္ဓဿ=မြတ်စွာ

ဘုရားအား၊ စတုပစ္စယပရိဘောဂတ္ထံပစ္စည်းလေးပါးတို့ကိုသုံးဆောင်ခြင်း
အကျိုးငှာ၊ ဣတိ မနသိ ကတွာဏှိသိန္နလုံးသွင်း၍၊ ဝိဟာရံကျောင်းသို့
နေတွာပို့ဆောင်၍၊ ဒိန္နဝတ္ထုနောပေးလှူအပ်သော လှူဘွယ်ဝတ္ထု၏၊
န ဝိသဟတိတိကား၊ န သက္ကောတိမစွမ်းနိုင်ပါ။ အဘိဟဋသိတွာ-
သင်္ဃေပနာတိကား၊ အဘိဟတဘိက္ခာနိဟာရေနဆောင်ယူခဲ့သော
ဆွမ်း၏အသွင်သဏ္ဌာန်ဖြင့်၊ ဗျာမပ္ပဘာယာတိကား၊ သမန္တတောထက်
ဝန်းကျင်မှ၊ ဗျာမမတ္တာယတစ်လံမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ပဘာယ-
အရောင်အလင်းဖြင့်၊ ဧတ္ထ စဏှိအရောင်အလင်း၌လည်း၊ အနုဗျဉ္ဇနာနံ-
ရှစ်ဆယ်သော လက္ခဏာတော်ငယ်တို့၏၊ ဗျာမပ္ပဘာယတစ်လံအတိုင်း
အရှည်ရှိသော အရောင်၌လည်း၊ နိပ္ပဘကရဏံအရောင်အလင်းမရှိ
အောင်ပြုခြင်းကို၊ အန္တရာယာယောတိ “အန္တရာယာယော” ဟူ၍၊ ဒ-
ဌဗ္ဗံ မှတ်ထိုက်၏၊ တေနေဝထို့ကြောင့်သာလျှင်၊ “စန္ဒိမသ္မရိယဒေဝ-
ဠာဟုနမ္ပိ ဟိ” တိ အာဒိ “စန္ဒိမသ္မရိယဒေဝဠာဟုနမ္ပိ ဟိ” အစရှိသော
စကားရပ်ကို၊ အာဟမိန့်ဆိုပြီး၊ အနုဗျဉ္ဇနာနံရှစ်ဆယ်သော လက္ခဏာ
တော်ငယ်တို့၏၊ ဗျာမပ္ပဘာယအရောင်အလင်းဖြင့်၊ ဧကာဗဒ္ဒတ္တာတစ်စပ်
တည်းစပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ “အနုဗျဉ္ဇနဗျာမပ္ပဘာယဒေသံ ပတွာ”
တိ “အနုဗျဉ္ဇနဗျာမပ္ပဘာယဒေသံ ပတွာ” ဟူ၍၊ ဝုတ္တံဆိုအပ်၏၊ သဗ္ဗ-
ညုတညာဏဿ အန္တရာယော နာမကား၊ ဥေယျဓမ္မေသုဥေယျ
စာမ်တရားငါးပါးတို့၌၊ အာဝရဏံပိတ်ပင်ခြင်းတည်း။

အသောသိ ခေါ် ဘဂဝါ ဥဒုက္ခလသဒ္ဓန္တိကား၊ ကိအဘယ်
အကြောင်းကြောင့်၊ သယမေဝအလိုလိုသာလျှင်၊ ဥပ္ပန္နံဖြစ်သော၊ ဥဒုက္ခ-
လသဒ္ဓံဆုံငယ်သံကို၊ အသောသိကြားသိရသနည်း၊ ဣတိဏှိသို့၊
စေ ဝဒေယျအကယ်၍ ပြောဆိုငြားအံ့၊ ဣတိ တသ္မာထို့ကြောင့်၊ “ပတ္ထ-
ပတ္ထပုလကံ ကောဋေန္တာနန္တိ” အာဒိ “ပတ္ထပတ္ထပုလကံ ကောဋေန္တာ-
နံ” အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟမိန့်ဆိုပြီး၊ အတ္ထသဉ္စိတန္တိကား၊
ပယောဇနသာဓကံအကျိုး၏ ပြည့်စုံခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကို၊ အနတ္ထ-

သဉ္ဇိတေတိ=ကား၊ အနတ္ထနိဿိတေ=အကျိုးမရှိသည်၌မီသော၊ ဝစနေ=စကား၌၊ ဧတံ အနတ္ထသဉ္ဇိတေတိ ဝစနံ=“အနတ္ထသဉ္ဇိတေ”ဟူသော ဤစကားရပ်သည်၊ ယာတာပေက္ခံ=ပယ်သတ်ခြင်းကို ရှုငဲ့သော၊ ဘုမ္မဝစနံ=သတ္တမိဝိဘတ်ရှိသောသဒ္ဓါတည်း၊ ယသ္မိံ စ=အကြင်အကျိုးမရှိသည်၌လည်း၊ ယေန မဂ္ဂေန=အကြင်အရိယာမဂ်ဖြင့်၊ ယာတော=ပယ်သတ်ခြင်းကို၊ နိပ္ပါဒိယတိ=ပြီးစေအပ်၏၊ တဿေဝ=ထိုအကျိုးမရှိသော အပြစ်ရှိသော စကားကိုသာလျှင်၊ တေန မဂ္ဂေန=ထိုအရိယာမဂ်ဖြင့်၊ ယာတော=ပယ်သတ်ခြင်းကို၊ ကတော နာမ=ပြုအပ်သည်မည်သည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ ဣတိ ဟသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ “မဂ္ဂေနေဝ တာဒိဿဿ ဝစနဿ ယာတော သမုဇ္ဈဒေါတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ”တိ=“မဂ္ဂေနေဝ ။ ပ ။ ဝုတ္တံ ဟောတိ”ဟူ၍၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ဝါ=တနည်းကား၊ ဧတံ အနတ္ထသဉ္ဇိတေတိ ဝစနံ=“အနတ္ထသဉ္ဇိတေ”ဟူသော ဤစကားသည်၊ သာမိအတ္ထေ=သာမိအနက်၌၊ ဘုမ္မဝစနံ=သတ္တမိဝိဘတ်တည်း၊ ဣတိ=ဤသို့၊ မညမာနော=မှတ်တတ်သည်ဖြစ်၍၊ ဧဝံ=ဤသို့၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ=မှတ်ထိုက်၏၊ ဝစနဿ စ=စကားကိုလည်း၊ သမုဇ္ဈိတော=ပယ်သတ်ခြင်းကို၊ ဟမ္ပူလကိလေသာနံ=ထိုအကျိုးမရှိသောစကား၏မူလအရင်းခံဖြစ်သော ကိလေသာတို့ကို၊ သမုဇ္ဈိတေန=အကြွင်းမဲ့ ပယ်သတ်ခြင်းကြောင့်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ=သိအပ်၏။

အတ္တနော=မိမိအား၊ အနုပတာယံ=သင့်လျော်လျောက်ပတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သမရိယာဒံ သပရိစ္ဆေဒံ=အပိုင်းအခြားနှင့်တကွဖြစ်သော၊ ဖလံ=အကျိုးကို၊ ဧာကရောဗိ နိပ္ပတ္တေတိ=ပြီးစေတတ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ အာကာရော=“အာကာရံ”မည်၏၊ ကာရဏံ=အကြောင်းတရားကို၊ လတ္တတိ=ရအပ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ “အာကာရေဟိတိ ကာရဏေဟိ”တိ=“အာကာရေဟိတိ ကာရဏေဟိ”ဟူ၍၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ အဋ္ဌတ္ထုပ္ပတ္တိယုတ္တန္တိ=ကား၊ ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု=ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထုကို၊ နိဿယ=မိန့်၍၊ ပဝတ္တံ=ဖြစ်သောအကြောင်းကို၊ တာယ ပုစ္ဆာယ ဝီတိက္ကမံ

ပါကဋ် ကတွာတိ=ကာ၊ “သစ္စံ ကိရ တံ ဘိက္ခု”တိ အာဒိပုစ္ဆာယ=“သစ္စံ ကိရ တံ ဘိက္ခု”ဤသို့အစရှိသောပုစ္ဆာဖြင့်၊ တေန ဘိက္ခုနာ=ထိုရဟန်းသည်၊ ကတိတိက္ကမံ=ပြုအပ်သော လွန်ကျူးခြင်းကို၊ ပကာသေတွာ=ထင်ရှားပြု၍၊ ဝိတိက္ကမပုကာသနဉ္စ=လွန်ကျူးခြင်းကို ထင်ရှားပြုခြင်းသည်၊ ကိမတ္ထံ=အဘယ်အကျိုးငှာ၊ ဣဒံ သိက္ခာပဒံ=ဤသိက္ခာပုဒ်၊ ပညပေသိ=ပညတ်တော်မူသနည်း၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊ ပုစ္ဆာ=အမေးပုစ္ဆာတည်း၊ အနုဇာနနတ္ထံ=မကဲ့ရဲ့စေလိုခြင်းအကျိုးငှာ၊ (ဝါ) ခွင့်ပြုတော်မူခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဣဒံ သိက္ခာပဒံ=ဤသိက္ခာပုဒ်ကို၊ ပညပေတိ=ပညတ်တော်မူ၏။

နတ္ထိ ကိဉ္စိ ဝတ္ထုဗ္ဗန္တိ=ကာ၊ ပုဗ္ဗေ=ရှေး၌၊ ဝုတ္တနယတ္တာ=ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဧတ္ထ ဧတသ္မိံ ဌာနေ=ဤအရာ၌၊ ကိဉ္စိ=တစုံတခုသော၊ အပုဗ္ဗံ=မဆိုဘူးသော၊ ဝတ္ထုဗ္ဗံ=ဆိုအပ်သော စကားသည်၊ န အတ္ထိ=မရှိ၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဒဿေတိ=ပြ၏၊ တေန=ထို့ကြောင့်၊ “ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တမေဝဟိ”တိ အာဒိ=“ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တမေဝဟိ”အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ သာဓု သာဓုတိ ဣဒံ ပဒံ=“သာဓု သာဓု”ဟူသော ဤပုဒ်သည်၊ ပသာသာယံ=ချီးမွမ်းခြင်း၌၊ အာမေဒိတဝစနံ=“အာမေဒိတံ”စကားတည်း၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ “အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ သမ္ပဟံသေန္တော”တိ=“အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ သမ္ပဟံသေန္တော”ဟူ၍၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ဒွိသု အာကာရေသုတိ=ကာ၊ ဓမ္မဒေသနသိက္ခာပဒ ပညတ္တိံ သင်္ခါတေသု=တရားဟောတော်မူခြင်း၊ သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူခြင်းဟု ဆိုအပ်ကုန်သော၊ ဒွိသု=နှစ်ပါးကုန်သော၊ ကာရဏေသု=အကြောင်းတို့တွင်၊ ဧကံ ဂဟေတွာတိ=ကာ၊ ဓမ္မံ ဝါ=တရားကိုလည်း၊ ဒေသေဿာမ=ဟောတော်မူကုန်အံ့၊ ဣတိ ဧဝံ=ဤသို့၊ ဝုတ္တကာရဏံ=ဆိုအပ်သော အကြောင်းကို၊ ဂဟေတွာ=ယူ၍၊ ဧဝံ ဒုဋ္ဌိက္ခေတိ=ကာ၊ ဧဝံ=ဤသို့၊ ဧတ္ထ ဧတသ္မိံ ဒေသေ=ဤအရပ်ဒေသ၌၊ ဧတ္ထ ဧတသ္မိံ ကာလေ=ဤအချိန်အခါ၌၊ ဒုက္ခေန=ဆင်းရဲသဖြင့်၊ လဘိတဗ္ဗာ=ရအပ်

သော၊ ဘိက္ခုာ=ဆွမ်းသည်၊ အတ္တိ=ရှိ၏၊ ဣတိ ဧဝံ=ဤသို့၊ ဒုဗ္ဘိက္ခေ=ခဲရင်း
သဖြင့် ရအပ်သော ဆွမ်းရှိသော၊ ကာလေ ဝါ=အချိန်အခါကာလ၌လည်း
ကောင်း၊ ဒေသေ ဝါ=အရပ်ဒေသ၌လည်းကောင်း၊ ဒုလ္လဘပိဏ္ဍေတိ=
ကား၊ စတဿေဝ=ဤ“ဒုဗ္ဘိက္ခေ”ပုဒ်၏သာလျှင်၊ အတ္တဒီပနံ=အနက်ကို
ပြခြင်းတည်း၊ ဘာဇနာဒီပရိဟရဏဝသေန=အိုးခွက်အစရှိသည်ကိုဆောင်
ယူသဖြင့်၊ ဗဟုဘဏ္ဍိကတာယ=များစွာသောဥစ္စာဘဏ္ဍာကို ပြခြင်း၏၊
အဘာဝတော=မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ “ဣမာယ သလ္လဟုကဝုတ္တိ-
တာယာ”တိ=“ဣမာယ သလ္လဟုကဝုတ္တိတာယာ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်
၏၊ စတ္တကမေဝ=ဤမျှလောက်ဖြင့်သာလျှင်၊ ယာပေတံ=မျှတခြင်းငှာ၊
အလံ=စွမ်းနိုင်၏၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဥတ္တရိ=အပိုအလွန်၊ ပတ္တနာဘာဝတော=
တောင်းတခြင်း၏မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ “ဣမိနာ စ သလ္လေခေနာ”
တိ=“ဣမိနာ စ သလ္လေခေန”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ ဒုဗ္ဘိက္ခံ ဇီဝိတန္တိ
စတ္တံ=“ဒုဗ္ဘိက္ခံ ဇီဝိတံ”ဟူသောဤပါဠိရပ်၌၊ ဘိက္ခုာနံ=ဆွမ်းတို့၏၊ အဘာ-
ဝေါ=မရှိခြင်းသည်၊ ဒုဗ္ဘိက္ခံ=“ဒုဗ္ဘိက္ခံ”မည်၏၊ နိမ္မက္ခိကန္တိ အာဒိသု ဝိယ-
“နိမ္မက္ခိကံ”အစရှိသည်တို့၌ကဲ့သို့တည်း၊ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွာ၊ ဘိက္ခုဘာဝေါ-
ယေဝ=ဆွမ်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်၊ တံ နိမိတ္တစိတ္တဝိယာ-
တာနံ=ထိုဆွမ်းအစရှိသောအကြောင်းကို ကြံစည်ခြင်း ပင်ပန်းခြင်းတို့၏၊
အဘာဝတော=မရှိခြင်းကြောင့်၊ ဘိက္ခုဟိ=ရဟန်းတို့သည်၊ ဝိဇိတော-
အောင်၏၊ ဝသေ=အလိုနိုင်ငံသို့၊ ဝတ္တိတော=လိုက်၏၊ လောဘော ဝိဇိ-
တောတိ=ကား၊ အာမိသဟေတု=“အာမိသ”ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊
ရတ္တိစ္ဆေဒဝဿစ္ဆေဒသမုဋ္ဌာပကော=ညဉ့်ပြတ်ခြင်း၊ ဝါကျိုးဝါပြတ်ခြင်းကို
ဖြစ်စေတတ်သော၊ လောလုပ္ပါဒေါပိ=လျှပ်ပေါ်လော်လီ ဖြစ်ခြင်းသည်လည်း
ကောင်း၊ တေသံ ဘိက္ခုနံ=ထိုရဟန်းတို့အား၊ န ဟောတိ=မဖြစ်၊ ဣတိ
တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ အာမိသလောလဏာသင်္ခါတော=“အာမိသ”၌ လျှပ်
ပေါ်လော်လီသောအဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော၊ လောဘော=လောဘကို၊ ဝိ-
ဇိဟော=အောင်အပ်၏၊ ဣစ္ဆာစာရော ဝိဇိတောတိ=ကား၊ “အာမိသ-
ဟေတု=“အာမိသ”ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ အညမညဿ=အချင်း
ချင်း၏၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မပ္ပကာသနဝသေန=ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကိုထင်ရှား

ပြသည်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဂုဏဝဏ်ဇ္ဇာ-ဂုဏ်ကုန်သွယ်ခြင်းကို၊ ကတွာ-ပြု၍၊
 ဇီဝိတံ-အသက်ကို၊ ကပ္ပေဿာမိ-မွေးမြူကုန်အံ့”၊ ဣတိ ဧဝံ-ဤသို့၊
 ပဝတ္တဏ္ဏန္တာစာရဿ-ဖြစ်သောယုတ်မာသောအလိုရမက်၏၊ အဘာဝ-
 တော-မရှိခြင်းကြောင့်၊ ယထာဝုတ္တော-အကြင်အကြင်ဆိုအပ်သော၊ ဣန္ဒြာ-
 စာရော-ယုတ်မာသောအလိုရမက်ကို၊ ဝိဇီတော-အောင်အပ်၏၊ စိတ္တုပ္ပါဒ-
 မတ္တဿပိ-စိတ်၏ဥပါဒ်ကာမျှသည်လည်း၊ (ဝါ) စိတ်၏ဖြစ်ကာမျှသည်
 လည်း၊ အနုပ္ပန္နဘာဝံ-မဖြစ်သောအဖြစ်ကို၊ သန္ဓာယ-ရည်ရွယ်၍၊ “စိန္တာ
 ဝါ”တိ-“စိန္တာ ဝါ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်၏၊ ပုနပ္ပုနာနသောစနဝသေန-
 အဖန်တလဲလဲ စိုးရိမ်ခြင်းမရှိသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ စိတ္တုပ္ပါဒပိ- စိတ်၏
 ပင်ပန်းနှိပ်စက်ခြင်းသည်လည်း၊ န ဟောတိ-မဖြစ်၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဒဿ-
 နတ္ထံ-ပြခြင်းအကျိုးငှာ၊ “ဝိယာတော ဝါ”တိ-“ဝိယာတော ဝါ”ဟူ၍၊
 ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်၏။

ရတ္တိစ္ဆေဒေါ ဝါတိ-ကား၊ သတ္တာဟကရဏီယဝသေန-သတ္တာဟ-
 ကရဏီယကိစ္စ၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ (ဝါ) ခုနစ်ရက်အတွင်း ပြုအပ်သော
 ကိစ္စ၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဂန္ဓာ-သွားပြီး၍၊ ဗဟိ-အပြင်ပ၌၊ အရုဏုဌာပန-
 ဝသေန-အရုဏ်တက်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ ဝါ-ညဉ့်ပြတ်
 ခြင်းကိုလည်း၊ န ကတော-မပြုအပ်၊ ကသွာ-အဘယ်ကြောင့်နည်း၊
 သတ္တာဟကိစ္စဝသေနပိ-သတ္တာဟကိစ္စ၏အစွမ်းအားဖြင့်လည်း၊ (ဝါ) ခုနစ်
 ရက်အတွင်း ပြုအပ်သော ကိစ္စ၏အစွမ်းဖြင့်၊ ကတ္တစိ-တစုံတခုသော
 အရပ်သို့ အဂတတ္တာ-မသွားအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဟိ ယုတ္တံ-
 သင့်စွ၊ သတ္တာဟကိစ္စဝသေန-သတ္တာဟကိစ္စ၏အစွမ်းဖြင့်၊ (ဝါ) ခုနစ်ရက်
 အတွင်းပြုအပ်သောကိစ္စ၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝိပ္ပဝါသံ-ညဉ့်ကင်း၍ နေခြင်းကို၊
 သန္ဓာယ-ရည်ရွယ်၍၊ “ရတ္တိစ္ဆေဒေါ”တိ-“ရတ္တိစ္ဆေဒေါ”ဟူ၍၊ (ဝါ)
 “ညဉ့်ပြတ်ခြင်း”ဟူ၍၊ အဋ္ဌကထာဝေါဟာရော-အဋ္ဌကထာဝေါဟာရသည်၊
 (ဝါ) အဋ္ဌကထာ၌ ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုခြင်းသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ တတော-
 ယေဝ ဧ-တို့ကြောင့်သာလျှင်၊ ဝဿုပနာယိက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာယံ-ဝဿု-

ပနာယိက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာဌိ၊ “အယံ ပနေတ္ထ ပါဠိမုတ္တကရတ္တိစ္ဆေဒ-
 ဝိနိစ္ဆယော”တိ=“အယံ ပနေတ္ထ ပါဠိမုတ္တကရတ္တိစ္ဆေဒဝိနိစ္ဆယော”
 ဟူ၍၊ ဝတ္တာ=ဆိုပြီး၍၊ “ဓမ္မဿဝနတ္ထာယ အနိမန္တေန ဂန္တံ န ဝဋ္ဋ-
 တံ”တိ အာဒိနာ=“ဓမ္မဿဝနတ္ထာယ အနိမန္တေန ဂန္တံ န ဝဋ္ဋတံ”
 အစရှိသောစကားရပ်ဖြင့်၊ သတ္တာဟကရဏီယမေဝ=သတ္တာဟကရဏီယ
 ကိစ္စကိုသာလျှင်၊ (ဝါ) ခုနစ်ရက်အတွင်း ပြုအပ်သော ကိစ္စကိုသာလျှင်၊
 ဝိဘတ္တံ=ဝေဘန်အပ်၏၊ မဟာအဋ္ဌကထာယမ္ပိ=မဟာအဋ္ဌကထာ၌လည်း၊
 “သတ္တာဟကိစ္စေန ဂန္တာ ဧကဘိက္ခုနာပိ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ န ကတော”တိ=
 “သတ္တာဟကိစ္စေန ။ ပ ။ န ကတော”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ ဧဝဉ္စ=ဤသို့
 လည်း၊ ကတွာ=ပြု၍၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ နာမ=ညဉ့်ပြတ်ခြင်းမည်သည်ကား၊
 သတ္တာဟကရဏီယဝသေန=သတ္တာဟကရဏီယကိစ္စ၏အစွမ်းဖြင့်၊ (ဝါ)
 ခုနစ်ရက်အတွင်း ပြုအပ်သောကိစ္စ၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ အည-
 ဟာ=သတ္တာဟကရဏီယကိစ္စမှ တပါးတခြားသောအခြင်းအရာအားဖြင့်၊
 ရတ္တိစ္ဆေဒေါ=ညဉ့်ပြတ်ခြင်းသည်၊ န ဟောတိ=မဖြစ်၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ရတ္တိ-
 ခ္ဆေဒလက္ခဏဉ္စ=ညဉ့်ပြတ်ခြင်း လက္ခဏာကိုလည်း၊ ကထိတံ=ဆိုအပ်၏၊
 ဣတိ=ဤသို့၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ ဧတ္ထ စ=ဤညဉ့်ပြတ်ခြင်း၌လည်း၊ ပစ္စယ-
 ဝေကလ္လသင်္ခါတေ=ပစ္စည်း၏ချို့တဲ့ခြင်းဟုဆိုအပ်သော၊ ဝဿဇ္ဈေဒကာ-
 ရဏံ=ဝါကျိုးပြတ်ခြင်း၏အကြောင်းသည်၊ သတိ=ရှိလတ်သော်၊ ရတ္တိစ္ဆေဒ-
 သာပိ=ညဉ့်၏ပြတ်ခြင်းကိုလည်း၊ ဝုတ္တတ္တာ=ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊
 ယတ္ထ=အကြင်အရပ်၌၊ ဝဿဇ္ဈေဒကာရဏံ=ဝါပြတ်ခြင်း၏အကြောင်းကို၊
 လဗ္ဘတိ=ရအပ်၏၊ တတ္ထ=ထိုအရပ်သို့၊ သတ္တာဟကိစ္စေန=သတ္တာဟကရ-
 ဏီယကိစ္စဖြင့်၊ (ဝါ) ခုနစ်ရက်အတွင်း ပြုအပ်သောကိစ္စဖြင့်၊ ဂန္တုမ္ပိ=သွား
 ခြင်းငှာလည်း၊ ဝဋ္ဋတိ=အပ်၏၊ ဣတိ=ဤသို့၊ သိဒ္ဓံ=ပြီးစီး၏၊ ဣတိ=ဤသို့၊
 စူဠဂဏ္ဍိပဒေ စ=စူဠဂဏ္ဍိပဒ်၌လည်းကောင်း၊ မဇ္ဈိမဂဏ္ဍိပဒေ စ=
 မဇ္ဈိမဂဏ္ဍိပဒ်၌လည်းကောင်း၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ တံ ဝစနံ=ထိုစကားသည်၊
 သုဝုတ္တံ=ကောင်းစွာဆိုအပ်သည်တည်း၊ ဝဿပနာယိက္ခန္ဓကေ=ဝဿ-
 ပနာယိက္ခန္ဓက၌၊ ဝဿဇ္ဈေဒါဓိကာရေ=ဝဿဇ္ဈေဒအရာ၌၊ (ဝါ) ဝါကျိုး
 ပြတ်ရာအရာ၌ —

“တေန ခေါပန သမယေန=ထိုအခါ၌၊ အညတရသ္မိ=အမှတ်
မထား တပါးပါးသော၊ အာဝါသေ=ကျောင်း၌၊ ဝဿူပဂတာနံ=ဝါသိုကပ်
ရောက်ကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံ=ရဟန်းတို့၏၊ ဂါမော=ရွာသို့၊ စောရေဟိ=
ခိုးသူတို့သည်၊ ဝုဋ္ဌသိ=ထကြွသောင်းကြမ်း၏၊ ဘဂဝတော=မြတ်စွာဘုရား
အား၊ ဧတမတ္ထံ=ဤအကြောင်းအရာကို၊ အာရောစေသုံ=လျှောက်ထား
ကြကုန်ပြီ၊ ဘိက္ခဝေ=ရဟန်းတို့၊ ယေန ယတ္ထ=အကြင်အရပ်၌၊ ဂါမော=
ရွာသည်၊ အတ္ထိ=ရှိ၏၊ တေန တတ္ထ=ထိုရွာရှိရာအရပ်သို့၊ ဂန္တံ=သွားခြင်းငှာ၊
အနုဇာနာမိ=ငါဘုရား ခွင့်ပြုတော်မူ၏၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဝုတ္တံ=ဟောတော်
မူအပ်ပြီ။

ဧတ္ထ=ဤစကားရပ်၌၊ “ဂါမော=ရွာသည်၊ အဝိဒူရဂတော=မနီးမဝေး
၌ တည်ရှိသည်၊ သစေ ဟောတိ=အကယ်၍ဖြစ်အံ့၊ တတ္ထ တသ္မိ ဂါမေ=
ထိုရွာ၌၊ ပိဏ္ဍာယ=ဆွမ်းအလို့ငှာ၊ စရိတွာ=လှည့်လည်၍၊ ဝိဟာရမေဝ=
ကျောင်းသို့သာလျှင်၊ အာဂန္တာ=ပြန်လာ၍၊ ဝသိတဗ္ဗံ=နေအပ်၏၊ ဂါမော=
ရွာသည်၊ ဒူရဂတော=ဝေးသော အရပ်၌တည်ရှိသည်၊ သစေ ဟောတိ=
အကယ်၍ဖြစ်အံ့၊ သတ္တဟဝါရေန=ခုနစ်ရက်အလှည့်အကြိမ်ဖြင့်၊ အရု-
ဏော=အရုဏ်ကို၊ ဥဌာပေတဗ္ဗော=ထစေအပ်၏၊ (ဝါ) တက်စေအပ်၏၊
သတ္တဟဝါရေန=ခုနစ်ရက်အလှည့်အကြိမ်ဖြင့်၊ အရုဏံ=အရုဏ်ကို၊ ဥဌာ-
ပေတုံ=ထစေခြင်းငှာ၊ (ဝါ) တက်စေခြင်းငှာ၊ န သက္ကာ=မတတ်ကောင်း
သည်၊ စေ ဟောတိ=အကယ်၍ဖြစ်အံ့၊ ဓာတ္ထေဝ တသ္မိ ဧဝ ဒူရဂတ-
ဂါမေ=ဟိုဝေးသောအရပ်၌ တည်ရှိသောရွာ၌သာလျှင်၊ သဘာဂဌာနေ=
သဘောတူသောအရပ်၌၊ ဝသိတဗ္ဗံ=နေအပ်၏၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဣမိနာ
အဋ္ဌကထာဝစနေနပိ=ဤအဋ္ဌကထာစကားနှင့်လည်း၊ သံသန္ဓနတော=
နှိုးနှောခြင်းကြောင့်တည်း၊ တထာ တံ ဝစနံ=ထိုစကားသည်၊ ဟိ သစ္စံ=
မှန်၏၊ ဂါမေ=ရွာ၌၊ အရုဏေ=အရုဏ်သည်၊ ဝုဋ္ဌိတေ=ထသည်ရှိသော်၊
ဘိက္ခာယ=ဆွမ်း၏၊ အဘာဝတော=မရှိခြင်းကြောင့်၊ ဝဿဇ္ဈေဒေဝိ=ဝါကျိုး
ငါ့ဦးနှစ်ခြင်း၌လည်း၊ အနာပတ္တိ=အနာပတ်ကို၊ ဝဒန္တေန=ဟောတော်မူ

လိုသော၊ ဘဂဝတာ-မြတ်စွာဘုရားသည်၊ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ယေန
ဂါဟော၊ တေန ဂန္တု”န္တိ=“အနုဇာနာမိ ။ ပ ။ တေန ဂန္တု”ဟူ၍၊ ဝုတ္တတ္တာ-
ဟောတော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဘိက္ခာယ=ဆွမ်း၏၊ အဘာဝေါ-
မရှိခြင်းသည်၊ ဝဿစ္ဆေဒကာရဏံ=ဝါကျိုးဝါပြတ်ခြင်း၏အကြောင်းသည်၊
ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ တတ္ထ တသ္မိံ ဝစနေ=ထိုစကားရပ်၌၊ “သစေ ဒူရဂတော
သတ္တာဟဝါရေန အရုဏော ဥဌပေတဗ္ဗော” ဣဒံ အဌကထာဝစနံ-
“သစေ ဒူရဂတော ။ ပ ။ ဥဌပေတဗ္ဗော”ဟူသောဤအဌကထာစကား
သည်၊ ဝဿစ္ဆေဒကာရဏေ=ဝါကျိုးဝါပြတ်ခြင်း၏အကြောင်းသည်၊ သတိ-
ရှိလတ်သော်၊ သတ္တာဟကိစ္စေန=သတ္တာဟကရဏီယကိစ္စဖြင့်၊ (ဝါ) ခုနစ်
ရက်အတွင်း ပြုအပ်သောကိစ္စဖြင့်၊ ဂန္တုမ္ပိ-သွားခြင်းငှာလည်း၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်
၏၊ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ-ဤအနက်ကို၊ သာဓေတိ-ပြီးစေ၏။

ယံ ပန ဝစနံ-အကြင်စကားကို၊ ကေနစိ-အချို့သောဆရာတို့
သည်၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏။

ရတ္ထိစ္ဆေဒေါတိ-ကံး၊ သတ္တာဟကိစ္စံ=သတ္တာဟ ကရဏီယကိစ္စ
ကို၊ (ဝါ) ခုနစ်ရက်အတွင်း ပြုအပ်သောကိစ္စကို၊ သန္ဓာယ-ရည်ရွယ်၍၊
ဝုတ္တော=ဆိုအပ်၏၊ သတ္တာဟကရဏီယေန=သတ္တာဟကရဏီယကိစ္စဖြင့်၊
ဂန္တု=သွား၍၊ ရတ္ထိစ္ဆေဒေါ ဝါ-ညဉ့်ပြတ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဝဿစ္ဆေ-
ဒေါ ဝါ-ဝါကျိုးဝါပြတ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဧကဘိက္ခုနာပိ-တစ်ပါးသော
ရဟန်းမျှလည်း၊ န ကတော-မပြုအပ်၊ ဣတိ-ဤသို့၊ မဟာအဌကထာယံ-
မဟာအဌကထာ၌၊ ဝုတ္တံ တိရ-ဆိုအပ်သတတ်၊ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊
ဝဿစ္ဆေဒဿ=ဝါကျိုးဝါပြတ်ခြင်း၏၊ ကာရဏေ-အကြောင်းသည်၊ သတိ-
ရှိလတ်သော်၊ သတ္တာဟကိစ္စံ=သတ္တာဟကရဏီယကိစ္စကို၊ ကာတု-ပြုခြင်း
ငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-အပ်၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဧကေ-အချို့သော ဆရာတို့သည်၊
ဝဒန္တိ=ဆိုကြကုန်၏၊ ပိနယဓရာ ပန=ပိနည်းမိုရ် ဆရာတို့သည်ကား၊ န
ဣစ္ဆန္တိ=မလိုမရှိကြကုန်၊ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ အဌကထာဓိပ္ပါယော-အဌ-
ကထာ၌ ဘုံအပ်သော အဓိပ္ပါယ်ကို၊ ဝိမံသိတဗ္ဗော-စုံစမ်းအပ်၏၊ ဣတိ-
ဤသို့၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏။

တံ ပန=ထိုသို့စုံစမ်းခြင်းသည်ကား၊ သယံ=မိမိသည်၊ (ဝါ) ကိုယ်တိုင်၊ သမ္ပုဇ္ဈဿ=တွေဝေခြင်းသည်၊ ပရေသံ=သူတပါးတို့အား၊ မောဟုပ္ပါဒန-
မတ္တံ=မောဟဖြစ်စေကာမျှသည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွ၊ ဝိန-
ယဓရာနံ=ဝိနည်းဓိုရ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ အနိစ္ဆာယ=အလိုမရှိခြင်း၏၊ ကာရဏံ=
အကြောင်းသည်၊ န ဒိဿတိ=မထင်၊ ကသ္မာ=အဘယ်ကြောင့်နည်း၊
အဋ္ဌကထာယ=အဋ္ဌကထာနှင့်၊ ဝိရုဇ္ဈနတော စ=ဆန့်ကျင်သောကြောင့်
လည်းကောင်း၊ ယုတ္တိအဘာဝတော စ=အသင့်ယုတ္တိ မရှိသောကြောင့်
လည်းကောင်း၊ န ဒိဿတိ=မထင်ရှား၊ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွ၊ ယံ ကာရဏံ=
အကြင်အကြောင်းသည်၊ ဝဿဇ္ဈေဒေဝိ=ဝါကျိုးဝါပြတ်ခြင်း၌လည်း၊ အနာ-
ပတ္တိ=အနာပတ်ကို၊ သာဓေတိ=ပြီးစေ၏၊ တသ္မိ ကာရဏေ=ထိုအကြောင်း
သည်၊ သတိ=ရှိလတ်သော်၊ ဝဿဇ္ဈေဒံ=ဝါကျိုးဝါပြတ်ခြင်းကို၊ သတ္တာဟ-
ကိစ္စေန=သတ္တာဟ၊ ကရဏီယကိစ္စဖြင့်၊ ဝိနာ=ကင်း၍၊ ဂန္တု=သွားခြင်းငှာ၊
န ဝဋ္ဋဟိ=မအပ်၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ကာ နာမ ယုတ္တိ=အဘယ်မှာလျှင်အသင့်
ယုတ္တိ ရှိပါအံ့နည်း၊ “ပစ္ဆိမိကာယ တတ္ထ ဝဿ ဥပဂစ္ဆာမာ”တိ ဣဒံ ပဒံ=
“ပစ္ဆိမိကာယ တတ္ထ ဝဿ ဥပဂစ္ဆာမ”ဟူသောဤပုဒ်သည်၊ တေသံ ဘိက္ခု-
နံ=ထိုရဟန်းတို့၏၊ အနုရူပပရိဝိတက္ကနပရိဒီပနံ=သင့်လျော်လျောက်ပတ်
သော အကြံအစည်ကို ပြသောသဒ္ဒါတည်း၊ ဝိသေသတ္ထပရိဒီပနံ ပန=
တူးသောအနက်ကို ပြတတ်သော သဒ္ဒါသည်ကား၊ န=မဟုတ်၊ တထာ
တံ ဝစနံ=ထိုစကားသည်၊ ဟိ သစ္စံ=မှန်၏၊ ဒုတ္တိက္ခတာယ=ငတ်မွတ်ခေါင်း
ပါး အစာရှားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝဿဇ္ဈေဒကရဏသတ္တာဝတော=
ဝါကျိုးဝါပြတ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်၊ ပုရိမိကာယ=ပုရိမဝါ၌၊
တာဝ=ရှေးဦးစွာ၊ ဝဿဇ္ဈေဒေဝိ=ဝါကျိုးဝါပြတ်ခြင်း၌လည်း၊ အနာပတ္တိ=
အာပတ်မသင့်၊ ပစ္ဆိမိကာယံ=ပစ္ဆိမဝါ၌၊ အနုပဂန္တုကာမတာယ=ကပ်ရောက်
ခြင်းငှာ အလိုမရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့် ဂမနေပိ=သွားခြင်း၌လည်း၊ ဒေါသော=
အပြစ်သည်၊ နတ္တိ=မရှိ၊ ပစ္ဆိမိကာယ=ပစ္ဆိမဝါ၌၊ ဝဿုပနာယိကဒိဝသဿ=
ဝါဆိုပါကပ်သောနေ၏၊ အသမ္ပတ္တဘာဝတော=မရောက်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်တည်း။

န ကိသ္ဗိန္ဒြိ မညန္တိတိ=ကား၊ ကိသ္ဗိန္ဒြိ=တစုံတခုသော၊ ဂုဏေ=ဂုဏ်ကျေးဇူး၌၊ သမ္ဘာဝနဝသေန=ဖြစ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်၊ (ဝါ) ချီးမွမ်းသည်၏အစွမ်းဖြင့်၊ န မညန္တိ=မမှတ်ထင်ကြကုန်၊ ပကာသေတွာတိ=ကား၊ ပဋိလဒ္ဓဗ္ဗာနာဒိဂုဏဝသေန=ရအပ်သော ဈာန်အစရှိသော ဂုဏ်ကျေးဇူး၏အစွမ်းဖြင့်၊ ပကာသေတွာ=ထင်ရှားပြ၍၊ “ပစ္ဆာသီလံ အဓိဌဟေယျာမာ”တိ=ကား၊ ဝုတ္တနယေန=ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်း၊ ကုစ္ဆိပဋိလဂ္ဂနေ=ဝမ်းဗိုက်ကိုစောင့်ရှောက်ခြင်းသည်၊ သတိ=ရှိလတ်သော်၊ တထာပဝတ္ထက္ကစ္ဆာစာရဿ=ထိုသို့သော အခြင်းအရာဖြင့်ဖြစ်သော ယုတ်မာသော အကျင့်၏၊ အပရိသုဒ္ဓဘာဝတော=မစင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အာဇီဝသုဒ္ဓိယာစ=အသက်မွေးမှု၏စင်ကြယ်ခြင်း ၏လည်း၊ အဘာဝတော=မရှိခြင်းကြောင့်ပုန=နောက်ထပ်တဖန်၊ ဝါယ- မိတွာ=လုလ္လဝီရိယပြု၍၊ (ဝါ) အားထုတ်၍၊ သံဝရေ=စောင့်စည်းခြင်း၌၊ ပတိဌာတဗ္ဗံ=တည်အပ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ “ပစ္ဆာ သီလံ အဓိဌဟေယျာမာ”တိ=“ပစ္ဆာ သီလံ အဓိဌဟေယျာမ”ဟူ၍၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ။

ကိ ဣဒန္တိ=ကား၊ ဂရဟဏဝသေန=ကဲ့ရဲ့သည်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ သာလိတဏှာလေဟိ=သလေးဆန်တို့ဖြင့်၊ သမ္ဘာဒိတံ=ပြီးစေအပ်သော၊ မံသေန=အသားဖြင့်၊ ဥပသိတ္တံ=သွန်းလောင်းအပ်သော၊ (ဝါ) ရောပြွမ်းအပ်သော၊ သြဒနံ=ထွင်းသည်၊ သာလိမံသောဒနံ=“သာလိမံသောဒန”မည်၏၊ (ဝါ) “အသားနှင့် ရောပြွမ်းသောထွင်း”မည်၏၊ (ဝါ) “ဒန်ပေါက်ထွမင်း”မည်၏၊ အတိမညိဿတိတိ=ကား၊ အဝညာတကရဏဝသေန=မထေမဲ့မြင်ပြုသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ (ဝါ) အထင်သေးသည်ကို ပြုသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ အတိက္ကမိတွာ=ကျော်လွန်၍၊ မညိဿဟိ=အောင်းမေ့မှတ်ထင်လတ်၊ လာမကံ နိဟိနံ=ယုတ်ညံ့သည်ကို၊ ကဟာ=ပြု၍၊ မညိဿတိ=အောင်းမေ့မှတ်ထင်လတ်၊ ဣတိ ဣဒံ အတ္ထဇာတံ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော ဟောတိ၊ တေန=ထို့ကြောင့်၊ “ဩညာတံ အဝညာတံ ကရိဿတိ”တိ=“ဩညာတံ အဝညာတံ ကရိဿတိ”ဟူ၍၊

အာဟာ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ဟေဋ္ဌာ=အောက်၌၊ (ဝါ) အောက်တန်းစားကို၊ ကတွာ=ပြု၍၊ နိဟိနံ=ယုတ်ညံ့သည်ကို၊ ကတွာ=ပြု၍၊ ဉာတံ=သိခြင်းတည်း၊ ဩဉာတံ=အောက်တန်းစားကိုပြု၍ သိခြင်း၊ (ဝါ) ယုတ်ညံ့သည်ကိုပြု၍ သိခြင်း၊ အဝညာတန္တိ=ကား၊ တဿေဝ=ထို“ဩဉာတံ”ပုဒ်၏သာလျှင်၊ ဝေဝစနံ=ဝေဝစစ်စကားလှယ် ပရိယာယ်တည်း၊ သွာယန္တိ=ကား၊ သော အယံ ဇနပဒေါ=ထိုဇနပုဒ်သည်၊ ဣမာယ ပဋိပတ္တိယာတိ=ကား၊ ဝေရဉ္စာယံ=ဝေရဉ္စာပြည်၌၊ ပူရိတာယ=ဖြည့်ကျင့်အပ်သော၊ သုဒ္ဓက္ကရာယ=ကောင်းစွာပြုနိုင်ခဲ့သော၊ ပဋိပတ္တိယာ=အကျင့်ဖြင့်၊ တုမေ နိဿာယာတိ=ကား၊ တုမာကံ=သင်တို့၏၊ ဣမံ အပ္ပိစ္ဆပဋိပဒံ=ဤအလိုနည်းသော အကျင့်ကို၊ နိဿာယာ=မှီ၍၊ သဗြဟ္မစာရီ သင်္ခါတာတိ=ကား၊ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာဒယော=ဆဗ္ဗဂ္ဂိရဟန်းအစရှိသည်တို့ကို၊ ဝုတ္တာ=ဆိုအပ်ကုန်၏၊ တုမာကံ အဗ္ဘန္တရေ နိဿိဒိတွာတိ=ကား၊ တုမာကံ=သင်တို့၏၊ မဇ္ဈေ=အလယ်၌၊ နိဿိဒိတွာ=ထိုင်၍၊ တုမေဟိ=သင်တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ=အတူတကွ၊ နိဿိဒိတွာ=ထိုင်၍၊ ဣတိ ဣဒံ အတ္ထဇာတံ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော ဟောတိ၊ ဩမာနန္တိ=ကား၊ အတိမာနံ=အလွန်မာန်မူသဖြင့်၊ (ဝါ) အလွန်မာန်မာနကြီးသဖြင့်၊ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွာ၊ ဧတ္ထ=“ဩမာနံ”ဟူသော ဤပါဠိရပ်၌၊ အတိမာနောယေဝ=အလွန်မာန်မူခြင်းကိုသာလျှင်၊ နိဟိနတာယ=ယုတ်ညံ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ “ဩမာနံ”နိဗ္ဗိန္တိ=“ဩမာနံ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တော=ဆိုအပ်၏၊ ဟိဋ္ဌေတွာ=ရှက်၍၊ မညနံ ပန=မှတ်ထင်ခြင်းကိုကား၊ န ဝုတ္တံ=မဆိုအပ်၊ တုမေဟိ အာနန္တ သပ္ပရိသေဟိ ဝိဇိတံ သာလိမံသောဒနံ ပစ္ဆိမာ ဇနတာ အတိမညိဿတိတိ=“တုမေဟိ ။ ပ ။ အတိမညိဿတိ”ဟူ၍၊ ဧဝံ=ဤသို့၊ ဧတ္ထ ဧတသ္မိံ ဌာနေ=ဤအရာ၌၊ ပါဠိ=ပါဠိကို၊ ယောဇေတွာ=ယှဉ်စေ၍၊ အတ္ထံ=အနက်ကို၊ ဝဏ္ဏယန္တိ=ဖွင့်ဆိုကြကုန်၏၊ ဣဒံ အယံ ဝါကျပိဏ္ဏတ္ထော=ဤသို့သော ဝါကျပိဏ္ဏတ္ထသည်၊ (ဝါ) ကို၊ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော=ဆိုအပ်သည်၊ (ဝါ) ဆိုလိုသည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ ယံ ဝတ္ထု=အကြင်ပစ္စည်းဝတ္ထုကို၊ လဒ္ဓံ=ရအပ်၏၊ တေနေဝ ဝတ္ထုနာ=ထိုပစ္စည်းဝတ္ထုဖြင့်သာလျှင်၊ တုဿိတွာ=နှစ်သက်၍၊ သာလိမံသောဒနပတ္တနာယ=သားပြွမ်းထွင်းကို တောင်းတခြင်း၏၊ ဆိန္နတ္တာ=ပြတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ တုမေဟိ=သင်တို့သည်၊ ဝိဇိတံ=အောင်အပ်သော၊ အဘိ-

ဘူတံ-လွမ်းမိုးနှိပ်စက်အပ်သော၊ သာလိမံသောဒနံ-သားပြွမ်းထွင်းကို၊
မဇ္ဈိမဇနုတာ-နောင်လာနောင်သား လူအပေါင်းသည်၊ တတ္ထ-ထိုသားပြွမ်း
ထွင်း၌၊ ပတ္ထနံ-တောင်းတခြင်းကို၊ ဆိန္ဒိတု-ဖြတ်ခြင်းငှာ၊ အသမတ္ထတာ-
ယ-မတတ်နိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အတိမညိဿတိ-မထိမဲ့မြင် ပြုလ
တံ၊ ဣတိ ဣဒံ အတ္ထဇာတံ-ဤသို့သောပဒပိဏ္ဍတ္တအနက်သဘောမျိုး
သည်၊ (ဝါ) ဤသို့သော ပဒပိဏ္ဍတ္တအနက်သဘောမျိုးကို၊ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော-
ဆိုအပ်သည်၊ (ဝါ) ဆိုလိုသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။

ဒုဋ္ဌိက္ခကထာ နိဋ္ဌိတာ။

“မဟာမောဂ္ဂလာနဿ သိဟနာဒကထာ”

၁၇။ အာယသွာတိ ဝါ-“အာယသွာ”ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဒေဝါနံ
ပိယာတိ ဝါ-“ဒေဝါနံ ပိယာ”ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဘဒြ ဘဝန္တိ
ဝါ-“ဘဒြ ဘဝံ”ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဧသော-ဤခေါ်ဝေါ်ပြော ဆိုခြင်း
သည်၊ ပိယသမုဒါစာရော-ချစ်ခင်သဖြင့် ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုအပ်သော
စကားတည်း၊ ဣတိ တသွာ-ထို့ကြောင့်၊ “အာယသွာတိ ပိယဝစန-
မေတ”န္တိ-“အာယသွာတိ ပိယဝစနမေတံ”ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ၊
ဟိ သစ္စံ-မှန်၏၊ ဝိညုဇာတိကာ-ပညာရှိခြင်းသဘော ရှိကုန်သောသူတို့
သည်၊ ပရံ-သူတပါးကို၊ ပိယေန-ချစ်ခင်သဖြင့်၊ သမုဒါစရန္တာ-ခေါ်ဝေါ်
ပြောဆိုကုန်သည်ရှိသော်၊ “ဘဝ”န္တိ ဝါ-“ဘဝံ”ဟူ၍လည်းကောင်း၊ “ဒေ-
ဝါနံ ပိယာ”တိ ဝါ-“ဒေဝါနံ ပိယ”ဟူ၍လည်းကောင်း၊ “အာယသွာ”တိ
ဝါ-“အာယသွာ”ဟူ၍လည်းကောင်း၊ သမုဒါစရန္တိ-ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုကြကုန်
၏၊ တသွာ-ထို့ကြောင့်၊ သမ္ပုခါ-မျက်မှောက်၊ သမ္မောဓနဝသေန-သိစေ
သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ “အာဝုသော”တိ-“အာဝုသော”ဟူ၍၊ သမုဒါ-
စရန္တိ-ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုကြကုန်၏၊ တိရောက္ခံ အာယသွာတိ အယမ္ပိ
ဝစနံ-“တိရောက္ခံ အာယသွာ”ဟူသော ဤစကားသည်လည်း၊ သမုဒါ-
စာရော-ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုခြင်းတည်း၊ တယိဒံ တံ ဣဒံ ပိယဝစနံ-“ပိယ”

ဟူသော ထိုစကားသည်၊ ဂရုဂါရဝသပ္ပတိဿဝသေန=လေးမြတ်ရှိသေ
 ကျိုးနွံသောအားဖြင့်၊ ဂုဏ်တိ-ဆိုအပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ “ဂရု-
 ဂါရဝသပ္ပတိဿာဓိဝစနမေတ”န္တိ=“ဂရုဂါရဝသပ္ပတိဿာ ဓိဝစန-
 မေတံ”ဟူ၍၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ဂုဏမဟန္တတာယ=ဂုဏ်အားဖြင့်မြတ်
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ မဟာမောဂ္ဂလာနော=“မဟာမောဂ္ဂလာန”မည်၏၊
 စူဠမောဂ္ဂလာနဿ=“စူဠမောဂ္ဂလာန”၏၊ အတ္ထိတာယ=ရှိသည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်၊ မဟာမောဂ္ဂလာနော=“မဟာမောဂ္ဂလာန”မည်သည်၊ န=မဟုတ်၊
 ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ “မဟာ စ သော ဂုဏမဟန္တတာယာ”တိ-
 “မဟာ စ သော ဂုဏမဟန္တတာယ”ဟူ၍၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ပပ္ပဋ္ဌ-
 ကောဇန္တိ=ကား၊ ပထဝီသန္တာရကံ=မြေကြီးကိုခံထားသော၊ (ဝါ) မြေကြီးကို
 ဆောင်ထားသော၊ ဥဒကံ=ရေကို၊ အာဟစ္စ=ထိ၍၊ ဌိတေ=တည်သော၊
 မဟာပထဝီယာ=မြေကြီး၏၊ ဟေဌိမတလေ=အောက်အပြင်၌၊ သမုဌိတံ-
 ကောင်းစွာတက်သော၊ ဥဒကောယေန=ရေအယဉ်ဖြင့်၊ အဇ္ဈောတ္ထဋေ-
 လွန်သည်ဖြစ်သော၊ ဘူမိပ္ပဒေသေ=မြေအရပ်၌၊ သဉ္ဇာတကဒ္ဒမပဋ္ဌလ-
 သဒိသံ=ကောင်းစွာဖြစ်သော ညွှန်နှင့်တူသော၊ အတိမဓုရပထဝီမဏ္ဍ-
 အလွန်ချိုသောမြေဆီသည်၊ န မေ တံ အဿ ပတိရူပန္တိ=ကား၊ အနာ-
 ပုတ္တာ=မပန်ကြားဘဲ၊ တံ ကရဏံ=ထိုသို့ပြုခြင်းသည်၊ မေ=ငါ့အား၊ န အနုစ္စ-
 ဝိကံ=မလျှောက်ပတ်သည်၊ ဘဝေယျ=ဖြစ်ရာ၏၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်
 ကား၊ အတ္ထော=အနက်တည်း၊ အနာပုတ္တာ=မပန်ကြားဘဲ၊ ကရောန္တေန စ-
 ပြုသဖြင့်လည်း၊ ဘဂဝါ=မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဣန္ဒြိယိန္ဒြိယံ=အလိုရှိအပ်သည်၊
 အလိုရှိအပ်သည်ကို၊ ကိဉ္စိ=တစ်စုံတစ်ခုကို၊ အနာပုတ္တာ=မပန်ပြောမူ၍၊ ကရော-
 တိ ယထာ=ပြုသကဲ့သို့၊ ဧဝံ တထာ=ထိုအတူ၊ အဟံပိ=ငါသည်လည်း၊
 ဣတိ ဧဝံ=ဤသို့၊ ဘဂဝတာ=မြတ်စွာဘုရားနှင့်၊ သမာနံ=တူညီသည်ကို၊
 ကတွာ=ပြု၍၊ အတ္တာနံ=မိမိကိုယ်ကို၊ မာနေန=မှတ်ထင်သဖြင့် (ဝါ) နှိုင်းယှဉ်
 သဖြင့်၊ ကတံ ဝိယံ=ပြုဘိသကဲ့သို့၊ ဘဝိဿတိ=ဖြစ်လတ်၊ ဣတိ တသ္မာ-
 ထို့ကြောင့်၊ “ယုဂဂ္ဂါဟော ဝိယ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိ ကတော ဘဝေယျာ”
 တိ=“ယုဂဂ္ဂါဟော ဝိယ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိ ကတော ဘဝေယျ”ဟူ၍၊
 အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွာ၊ ပရေန=သူတပါးနှင့်၊ သဒ္ဓိ=အတူတကွ၊

ယုဂံ ယုဂဉ္စ သမာနံ ကတွာ=အတူပြု၍၊ ဂါဟော=ယူခြင်းသည်၊ ယုဂဂ္ဂါ-
ဟော=“ယုဂဂ္ဂါဟ”မည်၏။ ဝါ=တနည်းကား၊ တဿ မမ=ထိုငါ့အား၊
ကော=အဘယ်သည်၊ ဝိသေသော=ထူးအံ့နည်း၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဂဟဏံ=
ယူခြင်းသည်၊ ယုဂဂ္ဂါဟော=“ယုဂဂ္ဂါဟ”မည်၏။

သမ္ပန္နန္တိ=ကား၊ သမ္ပတ္တိယုတ္တံ=ချို့သောအရသာနှင့်ယှဉ်သော၊ ဧတ္ထ
ဧတသ္မိံ ဌာနေ=ဤအရာဌာန၌၊ သာ ပန ရသသမ္ပတ္တိ=ထိုချို့သော အရ-
သာနှင့်ယှဉ်သည်ကို၊ အဓိပ္ပေတာ=အလိုရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊
သာမညဇောတနာယ=သာမညဇောတနာ၏၊ (ဝါ) သာမညအားဖြင့်
ထွန်းပြခြင်း၏၊ ဝိသေသေ=အထူး၌၊ အဝဌာနတော=မတည်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ တေန=ထို့ကြောင့်၊ “သမ္ပန္နန္တိ မဓုရံ သာဒုရသန္တိ
အတ္ထော”တိ=“သမ္ပန္နန္တိ မဓုရံ သာဒုရသန္တိ အတ္ထော”ဟူ၍၊ အာဟ-
မိန့်ဆိုပြီ၊ ဟိ=ချဲ့၍ဆိုဦးအံ့၊ သမ္ပန္နံ=“သမ္ပန္န”သည်၊ ပရိပုဏ္ဏသမဂ္ဂီမဓုရ-
ဝသေန=“ပရိပုဏ္ဏသမ္ပန္န၊ သမဂ္ဂီသမ္ပန္န၊ မဓုရသမ္ပန္န”တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊
ဟိဝိဝံ=သုံးပါးအပြားရှိ၏။

ဟတ္ထ=ထိုသုံးပါးကုန်သော “သမ္ပန္န”တို့တွင် —

“သမ္ပန္နံ သာလိကေဒါရံ၊ သုဝါ ဘုဉ္ဇန္တိ ကောသိယ။

ပဋိဝေဒေမိ တေ ဗြဟ္မေ၊ န နေ ဝါရေတုမုဿဟေ”တိ=

“သမ္ပန္နံ ။ ပ ။ ဝါရေတုမုဿဟေ”ဟူသော၊ ဣဒံ=ဤသမ္ပန္နသည်၊ ပရိ-
ပုဏ္ဏသမ္ပန္နံ=“ပရိပုဏ္ဏသမ္ပန္န”မည်၏၊ ဟိ=ချဲ့၍ဆိုဦးအံ့၊ ပရိပုဏ္ဏမိ=ပြည့်စုံ
ခြင်းသည်လည်း၊ သမန္တတော=ထက်ဝန်းကျင်မှ၊ ပန္နံ ပတ္တံ=ရောက်ခြင်း
တည်း၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ သမ္ပန္နန္တိ=“သမ္ပန္န”ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ=ဆိုအပ်၏။

“ဣမိနာ ပါတိမောက္ခသံဝရေန ဥပေတော ဟောတိ သမုပေတော
ဥပဂတော သမ္ပပဂတော သမ္ပန္နော သမန္တာဂတော”တိ=“ဣမိနာ ပါတိ-
မောက္ခသံဝရေန ။ ပ ။ သမန္တာဂတော”ဟူသော၊ ဣဒံ=ဤသမ္ပန္နသည်၊

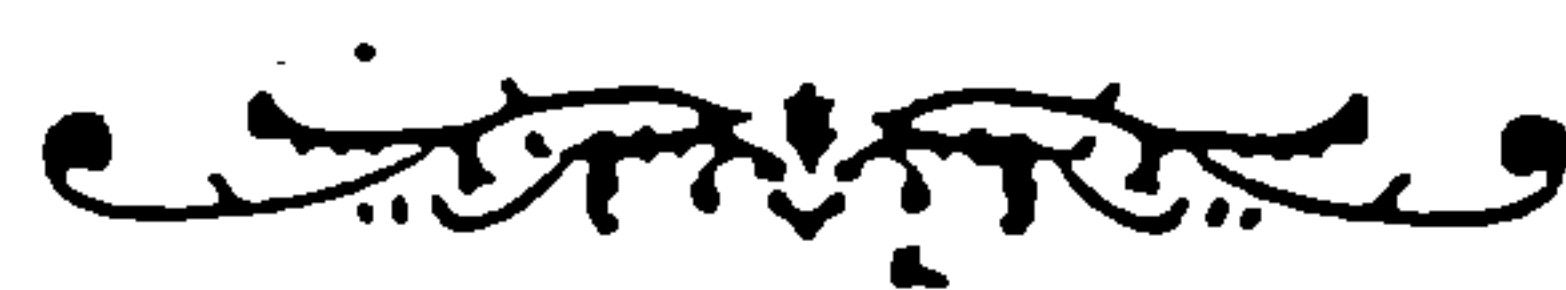
သမင်္ဂီသမ္ပန္နံ နာမ=“သမင်္ဂီသမ္ပန္နံ”မည်၏။ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွ၊ သမင်္ဂီ=ပြည့်စုံခြင်းသည်။ သမ္ပဒေဝ=ကောင်းစွာသာလျှင်၊ ပန္နော ဂတော ဥပဂတော=ရောက်ခြင်းတည်း။ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ ဣဒံ=ဤသမ္ပန္နံသည်။ မဓုရသမ္ပန္နံ=“မဓုရသမ္ပန္နံ”မည်၏။ တတ္ထံ=ထိုသုံးပါးကုန်သော “သမ္ပန္နံ”တို့တွင်၊ ဣစ=ဤ “သမ္ပန္နံ”ဟူသောပုဒ်၌၊ မဓုရသမ္ပန္နံ=မဓုရသမ္ပန္နံကို၊ အဓိပ္ပေတံ=အလိုရှိအပ်၏။ ဣတိ=ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ=သိအပ်၏။ ဥပပန္နုဖလောတိ=ကား၊ ဗဟုမလော=များစွာသောအသီးရှိ၏။ အဿာတိ=ကား၊ ပထဝိယာ=မြေကြီး၏။ ဟေဋ္ဌိမတလဿ=အောက်အပြင်၏။ ဩပမ္ပနိဒဿနတ္ထန္တိ=ကား၊ ဥပမာယ=ဥပမာကို၊ နိဒဿနတ္ထံ=ညွှန်ပြခြင်းအကျိုးငှာ၊ အနိဋ္ဌကန္တိ=ကား၊ နိဒ္ဒေါသံ=အပြစ်ကင်းစင်သော၊ ဧတ္ထံ=“နိဒ္ဒေါသံ”ဟူသောဤပါဠိရပ်၌၊ နိဒ္ဒေါသတော=အပြစ်ကင်းစင်သော အဖြစ်သည်။ မက္ခိကာဒိရဟိတတာယ=ယင်ပျားအစရှိသည်တို့မှ ကင်းစင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏။ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ “နိမ္မက္ခက”န္တိ အာဒိ=“နိမ္မက္ခကံ”အစရှိသောစကားရပ်ကို၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ဧတ္ထံ=ဤဖျားရည်၌၊ မက္ခိကာယင်ပျားတို့သည်၊ နတ္ထိ=မရှိကုန်၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ နိမ္မက္ခကံ=“နိမ္မက္ခကံ”မည်၏။ ဧတ္ထံ=ဤ “နိမ္မက္ခကံ”ဟူသောပုဒ်၌၊ မက္ခိကာ-သဒ္ဓေန စ=မက္ခိကာ-သဒ္ဓါဖြင့်လည်း၊ မက္ခိကာဏ္ဍကမ္ပိ=ဖျားလပို့ကိုလည်း၊ သာမညတော=သာမညအားဖြင့်၊ ဂဟိတံ=ယူအပ်၏။ ဣတိ=ဤသို့၊ ဝဒန္တိ=ဆိုကြကုန်၏။ တေနေဝ=ထို့ကြောင့်သာလျှင်၊ တီသု=သုံးခုကုန်သော၊ ဂဏ္ဍိပဒေသုပိ=ဂဏ္ဍိပဒတို့၌လည်း၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏။ ကိ=အဘယ်သို့၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်သနည်း၊ နိမ္မက္ခန္တိ=ကား၊ ဣမသ္မေဝတ္ထံ ဣမသ္မေဝ အတ္ထံ=ဤအနက်ကိုသာလျှင်၊ ပကာသေတံ=ထင်ရှားပြခြင်းငှာ၊ နိမ္မက္ခကဏ္ဍန္တိ=“နိမ္မက္ခကဏ္ဍံ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏။ တာသံ=ထိုယင်ပျားတို့၏၊ မက္ခိကာဟိစ=ယင်ပျားတို့မှလည်းကောင်း၊ အဏ္ဍကေဟိ စ=အဥတို့မှလည်းကောင်း၊ ဝိရဟိတံ=ကင်း၏။ ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊ အတ္ထော=အနက်တည်း၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏။ အယံ ပန=ဤဆိုအပ်လတံသည်ကား၊ ဧတ္ထံ=ဤ “နိမ္မက္ခကံ” ဟူသောပုဒ်၌၊ အမှာကံ=ငါတို့၏၊ ခန္တိ=အလိုတည်း၊ “မက္ခိကာနံ=ယင်ပျားငယ်တို့၏၊ အဏ္ဍာနိ=အဥတို့တည်း၊ မက္ခိကာဏ္ဍာနိ=

ယင်ပျားငယ်တို့၏အဥတို့၊ ဧတ္ထ=ဤပျားရည်၌၊ မက္ခိကဏ္ဍာနိ=ယင်ပျား
ငယ်တို့၏ အဥတို့သည်၊ နတ္ထိ=မရှိကုန်၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ နိဗ္ဗုဒ္ဓိ-
ကဏ္ဍကံ=“နိဗ္ဗုဒ္ဓိကဏ္ဍက”တို့ မည်ကုန်၏၊ ဣမိနာ ၀စနေန=“နိဗ္ဗုဒ္ဓိ-
ကဏ္ဍက”ဟူသော ဤစကားရပ်ဖြင့်၊ မက္ခိကာနိ=ယင်ပျားတို့၏၊ အဏ္ဏေ-
ဟိ=အဥတို့မှ၊ ရဟိတတာ=ကင်းသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝုတ္တာ=ဆိုအပ်ကုန်၏၊
“နိဗ္ဗုဒ္ဓိက”န္တိ ဣမိနာ ပန=“နိဗ္ဗုဒ္ဓိကံ”ဟူသောဤပုဒ်ဖြင့်ကား၊ မက္ခိကာနိ-
ယေဝ=ယင်ပျားတို့၏သာလျှင်၊ အဘာဝေါ=မရှိသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝုတ္တာ=
ဆိုအပ်၏၊ ဧတံ ကိရ မဇ္ဇတိ=ကား၊ ခုဒ္ဒကမက္ခိကာဟိ=ပျားကြီး၊ ပျားငယ်
တို့သည်၊ ကတမဓု=ပြုအပ်သော ပျားရည်တည်း၊ သဗ္ဗမဇ္ဇတိ=ကား၊
မဟာမက္ခိကာဘရမက္ခိကာဒိကတေဟိ=ပျားကြီး၊ ပျားငယ်အစရှိသည်တို့
သည် ပြုအပ်သော ပျားရည်တို့ထက်၊ အဂ္ဂန္တိ=ကား၊ ဥတ္တမံ=မြတ်၏၊
ဓေသဌန္တိ=ကား၊ ပသတ္ထတမံ=အထူးသဖြင့်ချီးမွမ်းအပ်၏၊ သုရသန္တိ=ကား၊
သောဘနရသံ=ကောင်းမြတ်သောအရသာရှိ၏၊ သြဇေန္တိ=ဟူသည်ကား၊
အစွန္တမောဇေသမ္ပန္တံ=စင်စစ်အရသာနှင့်ပြည့်စုံ၏၊ (ဝါ) စင်စစ်အဆီသြဇာ
နှင့် ပြည့်စုံ၏။

အာယာစနဝစနမေတန္တိ ဣမိနာ=“အာယာစနဝစနမေတံ”
ဟူသော ဤစကားရပ်ဖြင့်၊ သမ္ပဋိစ္ဆနသမ္ပဟံသနာဒိအတ္ထံ=လက်ခံသာယာ
ခြင်းအနက်၊ ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် ရွှင်လမ်းနှစ်သက်ခြင်း အနက်
အစရှိသောအနက်ကို၊ နိဝုတ္တေတိ=ဆုတ်နစ်စေ၏၊ ဧကံ ဟတ္ထန္တိ=ကား၊
ဧကံ=တစ်ခုသော၊ ပါဏိတလံ=လက်ဝါးအပြင်ကို၊ အဘိနိဗ္ဗိနိဿာမိ-
မြေကြီးပုံသဏ္ဌန်ဖန်ဆင်းအံ့၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဝုတ္တမတ္ထံ=ဆိုအပ်သောအနက်
ကို၊ ပကာသေဟံ=ထင်ရှားပြခြင်းငှာ၊ “ပထဝီသဒိသံ ကရိဿာမိ”တိ=
“ပထဝီသဒိသံ ကရိဿာမိ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ အယံ န ခေါ
ပထဝီ၊ ဥဒါဟု န အယန္တိ ဣမိနာ=“အယံ န ခေါ ပထဝီ၊ ဥဒါဟု န
အယံ”ဟူသော ဤပါဠိရပ်ဖြင့်၊ နိဗ္ဗုတပထဝီယာ စ=ဖန်ဆင်းအပ်သော
မြေကြီး၏လည်းကောင်း၊ ပကတိပထဝီယာ စ=ပင်ကိုယ်ပကတိမြေကြီး၏

လည်းကောင်း၊ သန္တိဿမာနတ္တာ=မှတ်ထင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ “ဧသာ= ဤမြေကြီးသည်၊ အမှာကံ=ငါတို့၏၊ ပထဝီ နှင့် ခေါ်=မြေကြီးလေလော၊ ဥဒါဟု=ထိုသို့မဟုတ်၊ အညာ=တပါးတခြားသော၊ ပထဝီ နှင့် ခေါ်=မြေကြီးလေလော”၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနကုက္ကုစ္စံ=ဖြစ်လတ်သော ကုက္ကုစ္စကို၊ (ဝါ) ဖြစ်လတ်သော ယုံမှားသံသယကို၊ ဒဿေတိ=ပြ၏၊ နိဗဒ္ဓဝိပုလ္လာဂမော=အမြဲမပြတ် ပြန်ပြောခြင်းသို့ရောက်သော၊ ဂါမော=ရွာသည်၊ နိဂမော=“နိဂမ”မည်၏၊ ပဝတ္တိမဟာအာယော=ဖြစ်သော ကြီးကျယ်ခြင်းရှိသော၊ မဟာဂါမော=ရွာကြီးတည်း၊ ဣတိ ဣဒံ အတ္ထဇာတံ ဝုတ္တံ ဝုတ္တောဟောတိ၊ န ဝါ ဧသ ဝိပလ္လာသောတိ=ကား၊ ပုဗ္ဗပက္ခံ=ပုဗ္ဗပက္ခကို၊ နိဒဿေတိ=ညွှန်ပြ၏၊ ကသ္မာ=အဘယ်ကြောင့်၊ ဧသ ဧသော ဝိပလ္လာသော=ဤဖောက်ပြန်ခြင်းသည်၊ န ဟောတိ=မဖြစ်သနည်း၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ “အစိန္တေယျော ဟိ ဣဒ္ဓိမတော ဣဒ္ဓိဝိသယော”တိ=“အစိန္တေယျော ဟိ ဣဒ္ဓိမတော ဣဒ္ဓိဝိသယော”ဟူ၍၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ဣဒ္ဓိဗလေနေဝ=တန်ခိုးဖြင့်သာလျှင်၊ တေသံ သတ္တာနံ=ထိုသတ္တဝါတို့၏၊ တာဒိသော=ထိုသို့ သဘောရှိသော၊ ဝိပလ္လာသော=ဖောက်ပြန်ခြင်းသည်၊ န ဘဝိဿတိ=မဖြစ်လတ်၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊ အဓိပ္ပါယော=အဓိပ္ပါယ်တည်း၊ ဣဒါနိ ဣမသ္မိံ ကာလေ=ဤယခုအခါ၌၊ အညာထာ=တပါးတခြားသော အပြားအားဖြင့်၊ ဝိပလ္လာသပ္ပဋိလာဘံ=ဖောက်ပြန်ခြင်းကိုရခြင်းကို၊ ဒဿေန္တော=ပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ ဧဝံ ပနာတိ အာဒိ=“ဧဝံ ပန”အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ဂရဟန္တာတိ=ကား၊ သမ္ပုခါ=မျက်မှောက်၊ ဂရဟန္တာ=ကဲ့ရဲ့ကုန်သောသူတို့သည်၊ ဥပဝဒန္တောတိ=ကား၊ ပရမ္ပုခါ=မျက်ကွယ်၊ အက္ကောသန္တာ=ဆဲရေးကုန်သောသူတို့သည်။

နန စ စောဒေမိ=စောဒနာပါဦးအံ့၊ ဥတ္တရကုရံ=မြောက်ကျွန်းသို့၊ ပိဏ္ဍာယ=ဆွမ်းအလို့ငှာ၊ ဂမနံ=ကြွသွားခြင်းကို၊ ပဋိသေဓေတွာ=တားမြစ်၍၊ ဝိပလ္လာသမ္ပိ=ဖောက်ပြန်ခြင်းကိုလည်း၊ သတ္တာ=သတ္တဝါတို့သည်၊ ပဋိလာဘေယျံ=ရကုန်ရာ၏၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ကာရဏံ=အကြောင်းကို၊ န ဝုတ္တံ=

မဆိုအပ်၊ တသွာ=ထို့ကြောင့်၊ ဧတ္ထ=ဤသတ္တဝါတို့၏ ဖေါက်ပြန်ခြင်း၌၊ ကာရဏံ=အကြောင်းသည်၊ ကိ=အဘယ်သို့လေနည်း၊ ဣတိ တသွာ=ထို့ကြောင့်၊ “တတ္ထ ကိဉ္စာပိ”တိ အာဒိ=“တတ္ထ ကိဉ္စာပိ”အစရှိသောစကားရပ်ကို၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ယဒိပိ=အကယ်၍လည်း၊ ဝိပလ္လာသဿ=သတ္တဝါတို့၏ ဖေါက်ပြန်ခြင်း၏၊ ကာရဏံ=အကြောင်းကို၊ န ဝုတ္တံ=မဆိုအပ်၊ တထာပိ=ထိုသို့ပင် သတ္တဝါတို့၏ ဖေါက်ပြန်၏အကြောင်းကို မဆိုအပ်ပါသော်လည်း၊ “ဝိပလ္လာသမ္ပိ သတ္တာ ပဋိလဘောယျ”န္တိ=“ဝိပလ္လာသမ္ပိ သတ္တာ ပဋိလဘောယျ”ဟူ၍၊ ပုဗ္ဗေ=ရှေး၌၊ အဓိကတတ္တာ=ရအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ တေနော ကာရဏေန=ထိုအကြောင်းကြောင့်သာလျှင်၊ ပိဏ္ဍာယ=ဆွမ်းအလို့ငှာ၊ ဥတ္တရဂမနမ္ပိ=မြောက်ကျွန်းသို့ ကြွသွားတော်မူခြင်းကိုလည်း၊ ဘဂဝတာ=မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ပဋိသိဒ္ဓံ=ပြီးစီး၏၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဝိညာယတိ=သိအပ်၏၊ တသွာ=ကြောင့်၊ တဒေဝ ကာရဏံ=ထိုအကြောင်းကိုသာလျှင်၊ ဣဓာပိ=ဤအရာ၌လည်း၊ ဂဟေတဗ္ဗံ=ယူအပ်၏၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဒဿန္တော=ပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ “ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဂဟေတဗ္ဗံ”န္တိ=“ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဂဟေတဗ္ဗံ”ဟူ၍၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ဝိပလ္လာသမ္ပိ သတ္တာ ပဋိလဘောယျန္တိ ဣဒံ ဝစနံ=ဝိပလ္လာသမ္ပိ သတ္တာ ပဋိလဘောယျ”ဟူသော ဤစကားရပ်ကို၊ ဣဓ=ဤအရာ၌၊ အဝုတ္တမ္ပိ=မဆိုအပ်ပါသော်လည်း၊ အာနေတွာ=ဆောင်ယူ၍၊ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ=စပ်ယှဉ်အပ်၏၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊ အဓိပ္ပါယော=အဓိပ္ပါယ်တည်း၊ အဿဝစနဿ=“ဝိပလ္လာသမ္ပိ သတ္တာ ပဋိလဘောယျ”ဟူသောထိုစကားရပ်၏၊ အတ္ထောပိ=အနက်ကိုလည်း၊ ဝုတ္တသဒိသမေဝ=ဆိုအပ်ပြီးသည်နှင့် ဟူ၍သာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော=သိအပ်၏၊ “ဧဝံ ပန ဝိပလ္လာသံ ပဋိလဘောယျ”န္တိ အာဒိနာ=“ဧဝံ ပန ဝိပလ္လာသံ ပဋိလဘောယျ”အစရှိသော စကားရပ်ဖြင့်၊ ပဉ္စာ=နောက်မှ၊ ဝုတ္တမေဝ=ဆိုအပ်ပြီးသည် သာလျှင်ဖြစ်သော၊ အတ္ထဝိကပုံ=အနက်ထူးကို၊ သန္ဓာယ=ရည်ရွယ်၍၊ ဝဒတိ=ဆို၏၊ တတ္ထတသ္မိံ ပါဠေ=“ဧဝံ ပန ဝိပလ္လာသံ ပဋိလဘောယျ”ဟူသောထိုပါဠိရပ်၌၊ ဟံ ဝစနံ=အကြင်စကားရပ်ကို၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ ကိ=အဘယ်သို့၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်သနည်း၊ “တေ ဘိက္ခု=ထိုရဟန်းတို့သည်၊ ဝုဏော=ဝုဏ်ကျေးဇူး

တို့ကို၊ နိဗ္ဗတ္တေတွာ-ဖြစ်စေ၍၊ ဒုဗ္ဘိက္ခကာလေ-ငတ်မွတ်ခေါင်းပါး အစာ
 အာဟာရ ရှားပါးရာအခါ၌၊ ပထဝီ-မြေကြီးကို၊ ပရိဝတ္တေတွာ-ထက်၊
 အောက် ပြောင်းပြန်လှန်၍၊ ပပ္ပဋကောလံ-မြေဆီ၊ မြေလွှာ၊ မြေဩဇာ၏
 အရသာကို၊ ပရိဘုဉ္ဇိသု-ဘုဉ်းပေးသုံးဆောင်ကြကုန်ပြီ။ ဣတိ-ဤသို့၊
 ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်ပြီ၊ တံ ပပ္ပဋကောလံ-ထိုမြေဆီ၊ မြေလွှာ၊ မြေဩဇာ၏ အရသာ
 ကို၊ အပနေတွာ-ဖယ်ရှား၍၊ တေ ဘိက္ခု-ထိုရဟန်းတို့သည်၊ ဂုဏေ-
 ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို၊ နိဗ္ဗတ္တေတွာ-ဖြစ်စေ၍၊ ဒုဗ္ဘိက္ခကာလေ-ငတ်မွတ်ခေါင်း
 ပါး အစာအာဟာရ ရှားပါးရာအခါ၌၊ ဥတ္တရကုရံ-မြောက်ကျွန်းသို့၊ ဝန္တာ-
 ကြသွားကြကုန်ပြီး၍၊ ပိဏ္ဍာယ-ဆွမ်းအလို့ငှာ၊ စရိတွာ-လှည့်လည်ပြီး၍၊
 ပရိဘုဉ္ဇိသု-ဘုဉ်းပေးသုံးဆောင်ကြကုန်ပြီ၊ ဣတိ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဧတ္ထ ဧတသ္မိ
 ပါဌေ-“ဝိပလ္လာသမ္ပိ သတ္တာ ပဋိလဘေယျံ” ဟူသောဤပါဠိရပ်၌၊ ယော-
 ဇနာ-အနက်ယောဇနာခြင်းကို၊ ကာတဗ္ဗာ-ပြုထိုက်၏၊ ဧကေန ပဒဝီ-
 တိဟာရေနာတိ ဧတ္ထ ပဒေ-“ဧကေန ပဒဝီတိဟာရေန” ဟူသောဤ
 ပုဒ်၌၊ ပဒဿ-ခြေထောက်ကို၊ ဝီတိဟရဏံ နိက္ခိပနံ-ချခြင်းတည်း၊ ပဒ-
 ဝီတိဟာရော-ခြေထောက်ကိုချခြင်း၊ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ ဧကေန-တစ်
 ဘက်သော၊ ပဒနိက္ခေပေန-ခြေထောက်ကိုချခြင်းဖြင့်၊ ဣတိ ဣဒံ အတ္ထ-
 ဇာတံ ဝုတ္တံ ဝုတ္တာ ဟောတိ၊ ဧကေန ပဒဝီတိဟာရေန-တစ်ဘက်သော
 ခြေထောက်ကို လှမ်းသဖြင့်၊ (ဝါ) ခြေတစ်ဖဝါးလှမ်းသဖြင့်၊ အတိက္ကမိတဗ္ဗ-
 ဌာနဉ္စ-ကျော်လွန်အပ်သော အရပ်ဒေသကိုလည်း၊ သမဂမနေန-အညီ
 အညွတ် သွားခြင်းဖြင့်၊ ဒွိန္ဒု-နှစ်ဘက်ကုန်သော၊ ပါဒါနံ-ခြေထောက်တို့၏၊
 အန္တရေ-အလယ်အကြား၌၊ မုဋ္ဌိရတနမတ္တံ-တောင်ဆုတ်အတိုင်းအရှည်
 ရှိသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ မာတိကာမတ္တံ အဓိဌ-
 ဟိတွာဟိ-ကား၊ မုဋ္ဌိရတနပုမာဏံ-တောင်ဆုတ်အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊
 မာတိကာမတ္တံ-မြောင်းငယ်မျှကို၊ အဓိဌဟိတွာ-အဓိဌာန်၍၊ (ဝါ) ဆောက်
 တည်၍၊ ဣတိ အယံ-ဤသည်ကား၊ အတ္ထော-အနက်တည်း။

မဟာမောဂ္ဂလာနသီဟနာဒကထာ နိဋ္ဌိတာ။

“ဝိနယပညတ္တိယာစနကထာ”

၁၈။ ဝိနယပညတ္တိယာတိ-ကာ၊ ပုဗ္ဗေ-ရှေးအခါ၌၊ အပညတ္တသိက္ခာ-
 ပဒံ-ပညတ်တော် မမှုအပ်သေးသော သိက္ခာပုဒ်ကို၊ သန္ဓာယ-
 ရည်ရွယ်၍၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်၏၊ ဟိ-ချဲ့၍ ဆိုဦးအံ့၊ ထေရော-ရှင်သာရိပုတ္တ-
 ရာ မထေရ်သည်၊ ပညတ္တသိက္ခာပဒါနိ-ပညတ်တော်မှုအပ်သော သိက္ခာ-
 ပုဒ်တို့ကို၊ ဌပေတွာ-ချန်ထား၍၊ ဣဒါနိ ဣမသ္မိ ကာလေ-ဤယခုအခါ၌၊
 ပညပေတဗ္ဗသိက္ခာပဒါနိ စ-ပညတ်တော်မှုထိုက်သော သိက္ခာပုဒ်တို့ကို
 လည်းကောင်း၊ ပါတိမောက္ခဒ္ဒေသဉ္စ-ပါတိမောက်ကို ရွတ်ဆိုခြင်းကိုလည်း
 ကောင်း၊ သန္ဓာယ-ရည်ရွယ်၍၊ “ဧတဿ ဘဂဝါ ကာလော၊ ဧတဿ
 သုဂတ ကာလော၊ ယံ ဘဂဝါ သာဝကာနံ သိက္ခာပဒံ ပညပေယျ၊ ဥဒ္ဓိ-
 သေယျ ပါတိမောက္ခ”န္တိ-“ဧတဿ ဘဂဝါ ကာလော ။ ပ ။ ဥဒ္ဓိသေယျ
 ပါတိမောက္ခ”ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ။

ဘဂဝါပိ-မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း —

“ကော န ခေါ ဘန္တေ ဟေတု၊ ကော ပစ္စယော ။ ပ ။ ယာဝ န
 ဣဓေကစ္စေ အာသဝဋ္ဌာနိယာ ဓမ္မာ သံယေ ပါတုဘဝန္တိ”တိ-“ကော န
 ခေါ ဘန္တေ ဟေတု ။ ပ ။ အာသဝဋ္ဌာနိယာ ဓမ္မာ သံယေ ပါတုဘဝန္တိ”
 ဟူ၍ —

ဣမသ္မိ ဘဒ္ဒါလိသုတ္တေ ဝိယ-ဤ“ဘဒ္ဒါလိသုတ်”၌ကဲ့သို့၊
 ဧကစ္စေသု-အချို့ကုန်သော၊ ပညတ္တေသုပိ-ပညတ်တော်မှုအပ်သောသိက္ခာ
 ပုဒ်တို့၌လည်းကောင်း၊ တတော-ထိုပညတ်တော်မှုအပ်ပြီးသောသိက္ခာပုဒ်
 မှ၊ ပရံ-ဟပါးတခြားသော၊ ပညပေတဗ္ဗာနိ စ-ပညတ်တော်မှုအပ်သော
 သိက္ခာပုဒ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ သန္ဓာယ-ရည်ရွယ်၍၊ “န တာဝ သာရိ-
 ပုတ္တ သတ္တာ သာဝကာနံ သိက္ခာပဒံ ပညပေတိ”တိ-“န တာဝ သာရိပုတ္တ
 ။ ပ ။ ပညပေတိ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်၏၊ ဣဓေ စ အဋ္ဌကထာယံ-ဤ
 အဋ္ဌကထာ၌လည်း၊ “သာမဓိ ပစနံ သမဏသာရပုံ န ဟောတိ၊ န စ
 ဝဋ္ဋတိ”တိ-သာမဓိ ပစနံ ။ ပ ။ န စ ဝဋ္ဋတိ”ဟူ၍၊ ဝစနဉ္စ-စကားကို

လည်းကောင်း၊ “ရတ္တိစ္ဆေဒေါ ဝါ ဝဿစ္ဆေဒေါ ဝါ န ကတော”တိ=“ရတ္တိ-
 ခ္ဆေဒေါ ဝါ ။ ပ ။ န ကတော”ဟူ၍၊ ဝစနဉ္စ=စကားကိုလည်းကောင်း၊
 ပုဗ္ဗေ=ရှေးအခါ၌၊ ပညတ္တသိက္ခာပဒါနံ=ပညတ်တော်မူအပ်ပြီးကုန်သော
 သိက္ခာပုဒ်တို့၏၊ သတ္တာဝေ=ထင်ရှားဖြစ်ခြင်း၌၊ ပမာဏန္တိ=လိုရင်းပမာဏ
 ဟူ၍၊ ဒဌဗ္ဗံ=မှတ်ထိုက်၏၊ သေသသိက္ခာပဒါနဉ္စ=ကြွင်းကျသော သိက္ခာပုဒ်
 တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပါတိမောက္ခဒ္ဒေသဿ စ=ပါတိမောက်ကို ရွတ်ဆို
 ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ထေရဿ=ရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်၏၊ အာယ-
 စနေန=တောင်းပန်ခြင်းဖြင့်၊ ပညတ္တတ္တာ=ပညတ်တော်မူအပ်သည်၏အ
 ဖြစ်ကြောင့်၊ “မူလတော ပဘုတို့နိဒါနံ ဒဿေတု”န္တိ=“မူလတော ။ ပ ။
 ဒဿေတု”ဟူ၍၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ရဟောဂတဿာတိ=ကား၊ ရဟော
 ဇနဝိဝိတ္တံ=လူတို့မှကင်းဆိတ်သော၊ ဌာနံ=အရပ်သို့ ဥပဂတဿ=ကပ်ရောက်
 သော၊ တေန=ထို့ကြောင့်၊ ဂဏသင်္ဂဏိကာဘာဝေန=အပေါင်းအဖော်၌
 မွေ့လျော်ခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ထေရဿ=ရှင်သာရိပုတ္တရာ
 မထေရ်အား၊ ကာယဝိဝေကံ=ကာယဝိဝေကကို၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ပဋိ-
 သလ္လိနဿာတိ=ကား၊ နာနာရမ္ပဏစာရတော=အထူးထူးသော အာရုံ၌
 ကျင်လည်သောကြောင့်၊ စိတ္တဿ=စိတ်ကို၊ နိဝတ္တိယာ=ဆုတ်နစ်စေသဖြင့်၊
 ပဋိ သမ္ပဒေဝ=အညီအမျှသာလျှင်၊ နိလိနဿ=ကိန်းအောင်းထသော၊
 တတ္ထ တသ္မိ ဝစနေ=“ပဋိသလ္လိနဿ”ဟူသောထိုစကားရပ်၌၊ အဝိသဋ္ဌ-
 စိတ္တဿ=လွတ်သောစိတ် မရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ (ဝါ) မလွတ်သောစိတ်ရှိ
 ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ တေန စိတ္တသင်္ဂဏိကာဘာဝေန=ထိုစိတ်၏အပေါင်းအဖော်၌
 မွေ့လျော်ခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အဿ=ထိုစိတ်အား၊ ပုဗ္ဗဘာ-
 ဂိယံ=ရှေးအဘို့၌၊ စိတ္တဝိဝေကံ=စိတ္တဝိဝေကကို၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ စိရန္တိ-
 ကား၊ ကာလာပေက္ခံ=အချိန်အခါကာလကိုရှုင့်သော၊ အစ္စန္တသံယောဂေ=
 အမြဲမပြတ်ယှဉ်ခြင်း၌၊ (ဝါ) အစ္စန္တသံယောဂ၌၊ ဥပယောဂဝစနံ=ဒုတိယာ
 ဝိဘတ်တည်း၊ စိရာတိ=ကား၊ စိရကာလယုတ္တာ=ကြာမြင့်သောကာလ
 နှင့်ယှဉ်သော၊ ဌိတိ=တည်ခြင်းကို၊ အဘေဒေန=မပြားခြင်းဖြင့်၊ ဝုတ္တာ-
 ဆိုအပ်ကုန်၏။

ဧတံ န သက္ကောတိတိကား၊ ဧတံ-ဤအကြံအစည်ကို၊ ဝိနိစ္ဆ-
နိတံ-ဆုံးဖြတ်ခြင်းငှာ၊ န သက္ကောတိ-မစွမ်းနိုင်၊ အဋ္ဌကထာယံ-အဋ္ဌက-
ထာ၌၊ ဝုတ္တနယံ-ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းကို၊ ဒဿေတွာ-ပြဆိုပြီး၍၊ ဣဒါနိ
ဣမသ္မိံ ကာလေ-ဤယခုအခါ၌၊ ထေရဝါဒံ-မဟာပဒုမထေရ်၏ အယူ
ဝါဒကို၊ ဒဿေန္တော-ပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ “မဟာပဒုမတ္ထေရော ပနာ”တိ
အာဒိ-“မဟာပဒုမတ္ထေရော ပန”အစရှိသောစကားရပ်ကို၊ အာဟ-မိန့်
ဆိုပြီ၊ အဋ္ဌကထာယမ္ပိ-အဋ္ဌကထာ၌လည်း၊ “န သက္ကောတိ”တိ ဣဒံ
ဝစနံ-“န သက္ကောတိ”ဟူသော ဤစကားရပ်သည်၊ ဇာနဗာနောပိ-သိ
ပါသော်လည်း၊ သမ္ပဒေဝ-ကောင်းစွာသာလျှင်၊ ပရိစ္ဆိန္နိတံ-ပိုင်းခြားခြင်း
ငှာ၊ ယသ္မာ-အကြင်ကြောင့်၊ န သက္ကောတိ-မတတ်နိုင်၊ တသ္မာ-ထိုသို့
မတတ်နိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝဒန္တိ-
ဆိုကြကုန်၏၊ “သောဠသဝိဓာယ ပညာယ မတ္ထကံ ပတ္တဿာ”တိ-
ကား၊ ပဇ္ဈိမနိကာယေ-မဇ္ဈိမနိကာယ်၌၊ အနုပဒသုတ္တန္တဒေသနာ-
ယ-အနုပဒသုတ္တန္တဒေသနာတော်၌ —

“မဟာပညော ဘိက္ခဝေ သာရိပုတ္တော၊ ပုထုပညော ဘိက္ခဝေ
သာရိပုတ္တော၊ ဟာသပညော ဘိက္ခဝေ သာရိပုတ္တော၊ ဇနပညော ဘိက္ခ-
ဝေ သာရိပုတ္တော၊ တိက္ခပညော ဘိက္ခဝေ သာရိပုတ္တော၊ နိဗ္ဗေပပညော
ဘိက္ခဝေ သာရိပုတ္တော”တိ-“မဟာပညော ဘိက္ခဝေ သာရိပုတ္တော ။ ပ ။
နိဗ္ဗေပပညော ဘိက္ခဝေ သာရိပုတ္တော”ဟူ၍ —

ဧဝံ-ဤသို့၊ အာဂတံ-လာသော၊ *မဟာပညာဒိကာ-မဟာပညာ
အစရှိကုန်သော၊ ဆ-ခြောက်ပါးတို့လည်းကောင်း၊ တသ္မိယေဝ သုတ္တေ-
ထိုအနုပဒသုတ်၌လည်း၊ အာဂတာ-လာသော၊ နဝါနုပုဗ္ဗဝိဟာရသမာ-
ပတ္တိပညာ-နဝါနုပုဗ္ဗဝိဟာရသမာပတ္တိပညာလည်းကောင်း၊ အရဟတ္တမဂ္ဂ-
ပညာ-အရဟတ္တမဂ္ဂပညာလည်းကောင်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ သောဠသပ္ပဘေ-
ဒါနံ-ဟင်္ဂဆယ့်ခြောက်ပါးအပြားရှိကုန်သော၊ ဣမာသံ ပညာနံ-ဤပညာ
တို့၏၊ သာဝကဝိသယေ-သာဝကအရာ၌၊ ဥက္ကဋ္ဌကောဋိပ္ပတ္တဿ-မြတ်
သော အထွဋ်အထိပ်သို့ ရောက်ထသော။

ကသ္မာ ပန=အဘယံကြောင့်ကား၊ ဧတ္ထ=ဤအရာ၌၊ ဘဂဝါ=မြတ်
 စွာဘုရားသည်၊ ဝိပဿီအာဒိနံ=ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရား အစရှိကုန်သော၊
 သတ္တန္တံယေဝ=(၇)ဆူသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါနံ=မြတ်စွာဘုရားတို့၏၊
 ဗြဟ္မစရိယဿ=သာသနာတော် တည်းဟူသော မြတ်သော အကျင့်၏၊
 စိရဋ္ဌိတိကာစိရဋ္ဌိတိကာဘာဝံ=ကြာမြင့်စွာ တည်သည်၏အဖြစ်၊ ကြာမြင့်စွာ
 မတည်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ကထေသိ=ဟောတော်မူသနည်း၊ ဗုဒ္ဓဝံသ-
 ဒေသနာယံ ဝိယ=ဗုဒ္ဓဝင် ဒေသနာတော်၌ကဲ့သို့၊ ပဉ္စဝိသတိယာ=နှစ်ကျိပ်
 ငါးဆူကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါနံ=မြတ်စွာဘုရားတို့၏၊ ဗြဟ္မစရိယဿ=သာသနာ
 တော်တည်းဟူသော မြတ်သောအကျင့်၏၊ စိရဋ္ဌိတိကာစိရဋ္ဌိတိကာဘာ-
 ဝံ=ကြာမြင့်စွာ တည်သည်၏အဖြစ်၊ ကြာမြင့်စွာ မတည်သည်၏အဖြစ်ကို
 န ကထေသိ=ဟောတော်မူသနည်း၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊ ပုစ္ဆာ-
 အမေးတည်း၊ ယေသံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ=အကြင်မြတ်စွာဘုရားတို့၏၊ ပဋိ-
 ဝေဓသာသနံ=ပဋိဝေဓသာသနာတော်သည်၊ ဧကံသတော=စင်စစ်အားဖြင့်
 နိစ္ဆယေန=အလိုမရှိသောအားဖြင့်၊ အဇ္ဇာပိ=ယနေ့တိုင်အောင်လည်း၊ ဓရ-
 တိ=ထင်ရှား၏၊ အန္တရဟိတံ=ကွယ်ပျောက်သည်၊ န ဟောတိ=မဖြစ်၊ တေ
 ဧဝ=ထိုဘုရားရှင်တို့သည်သာလျှင်၊ ကိတ္တေန္တော=ပြောဆိုလျက်၊ ဝိပဿီ-
 အာဒိနံယေဝ=ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားအစရှိကုန်သော၊ ဘဂဝန္တာနံ=မြတ်စွာ
 ဘုရားတို့၏၊ ဗြဟ္မစရိယဿ=သာသနာတော်တည်းဟူသော မြတ်သော
 အကျင့်၏၊ စိရဋ္ဌိတိကာစိရဋ္ဌိတိကာဘာဝံ=ကြာမြင့်စွာသောကာလပတ်လုံး
 တည်သည်၏အဖြစ်၊ မတည်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဣဓ=ဤအရာ၌၊ ကထေ-
 သိ=ဟောတော်မူပြီ၊ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွ၊ ဧတသံယေဝ=ထိုဝိပဿီ အစရှိ
 ကုန်သော မြတ်စွာဘုရားရှင်တို့၏သာလျှင်၊ သာဝကာ=တပည့်သာဝက
 တို့သည်၊ တဒါ စေဝ=ထိုအခါ၌လည်းကောင်း၊ ဧတရဟိ စ=ဤယခုအခါ
 ၌လည်းကောင်း၊ သုဒ္ဓါဝါသဘူမိယံ=သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌၊ ဌိတာ=တည်ကုန်၏၊
 အညေသံ=ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားမှ တပါးတခြားကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါနံ=မြတ်
 စွာဘုရားတို့၏၊ သာဝကာ=တပည့်သာဝကတို့သည်၊ တဒါ စေဝ=ထိုအခါ
 ၌လည်းကောင်း၊ ဧတရဟိ စ=ဤယခုအခါ၌လည်းကောင်း၊ သုဒ္ဓါဝါသ-
 ဘူမိယံ=သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌၊ န ဌိတာ=မတည်ကုန်၊ ကသ္မာ=အဘယံကြောင့်

နည်း၊ တေသံ သမ္မာသမ္ပဒါနံ=ထိုဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားမှ တပါးတခြား
 ကုန်သော မြတ်စွာဘုရားတို့၏၊ ပရိနိဗ္ဗာတတ္တာ=ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံတော်မူကုန်
 သည်၏၊ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ သိဒ္ဓတ္ထတိဿဖုဿာနံ=“သိဒ္ဓတ္ထ၊ တိဿ၊
 ဖုဿ”အမည်တော်ရှိကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါနံ=မြတ်စွာဘုရားတို့၏၊ သာဝကာ=
 တပည့်သာဝကတို့သည်၊ သုဒ္ဓါဝါသေသု=သုဒ္ဓါဝါသဘုံတို့၌၊ ဥပ္ပန္နာ ကိရ=
 ဖြစ်ကုန်သတတ်၊ ဥပ္ပတ္တိသမနန္တရဿေဝ=သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ဖြစ်ပြီးသည်၏
 အခြားမဲ့၌သာလျှင်၊ ဣမသ္မိ သာသနေး=ဤသာသနာတော်၌၊ ဥပကာ-
 ဒယော ဝိယ=“ဥပက” အစရှိသည်တို့ကဲ့သို့၊ အရဟတ္တံ=အရဟတ္တဖိုလ်ကို၊
 အဓိဂဉ္ဇာ=ရ၍၊ န စိရဿေဝ=မကြာမြင့်မီသာလျှင်၊ ပရိနိဗ္ဗာယိသု=ပရိနိဗ္ဗာန်
 ဝင်စံတော်မူကြကုန်ပြီ၊ တတ္ထ တတ္ထ=ထိုထိုဘုရားရှင်တို့၏၊ သာသနာတော်၌၊
 သာဝကာ=တပည့်သာဝကတို့သည်၊ ယာဝတာယုကံ=အသက်ရှည်သမျှ
 ကာလပတ်လုံး၊ န အဋ္ဌသု=မတည်ကြကုန်၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဝဒန္တိ=ဆိုကြကုန်
 ၏၊ အပုဗ္ဗာစရိမနိယမော ပန=မရှေးမနှောင်းဖြစ်သောအဖြစ်သည်ကား၊
 အပရာပရံ=ထိုမှဤမှ၊ (ဝါ) တပြောင်းပြန်ပြန်၊ သံသရဏကသတ္တာဝါသ-
 ပဿန=ကျင်လည်သောသတ္တဝါတို့၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဧကိဿာ=တစ်ခုသော၊
 လောကဓာတုယာ=လောကဓာတ်ကို၊ ဣစ္ဆိတော=အလိုရှိအပ်၏၊ တေန-
 ထို့ကြောင့်၊ ဧတံ ဝစနံ=“ဧတံ န သက္ကောတိ”ဟူသော ဤစကားရပ်သည်၊
 န ဝိရုဇ္ဈတိ=မဆန့်ကျင်။

၁၉။ အသာဓာရဏော ဟေတု၊ သာဓာရဏော ပစ္စယောတိ ဧဝမာဒိ
 ဝိဘာဂေန=“အသာဓာရဏော ဟေတု၊ သာဓာရဏော ပစ္စယော”
 ဤသို့အစရှိသောဝေဘန်ခြင်းဖြင့်၊ ဣဓ=ဤဝိနယပညတ္တိယာစနကထာ၌၊
 ပယောဇနံ=အကျိုးတရားသည်၊ နတ္ထိမရိ၊ ဝိပဿီအာဒိနံ ပန=ဝိပဿီ
 အစရှိကုန်သော မြတ်စွာဘုရားရှင်တို့၏ကား၊ ဗြဟ္မစရိယဿ=သာသနာ
 တော်တည်းဟူသော မြတ်သောအကျင့်၏၊ အစိရဋ္ဌိတိကတာယ စ=ကြာ
 မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး မတည်သည်၏ အဖြစ်၏လည်းကောင်း၊
 စိရဋ္ဌိတိကတာယ စ=ကြာမြင့်စွာသောကာလပတ်လုံးတည်သည်၏အဖြစ်

၏လည်းကောင်း၊ ကာရဏပုစ္ဆာပရတ္တာ-အကြောင်းကိုမေးသောပုစ္ဆာ၏
အဖြစ်ကြောင့်၊ စောဒနာယ-စောဒနာခြင်းငှာ၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ဣတိ
တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ “ဟေတုပစ္စယောတိ ဥဘယမေတံ ကာရဏာ-
ဓိဝစန”န္တိ-“ဟေတုပစ္စယောတိ ဥဘယမေတံ ကာရဏာဓိဝစန”
ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ၊ တေန-ထိုအကြောင်းကြောင့်၊ ဖလံ-အကျိုးသည်၊
ဟိနောတိ-ဖြစ်တတ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ ဟေတု-“ဟေတု”မည်
၏၊ အယံ ဟေတု-သဒ္ဓေါ-ဤ“ဟေတု”သဒ္ဓါသည်၊ ကရဏသာဓနော-
ကရဏသာဓနတည်း၊ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ “တေန တဿ ဖလ”န္တိ-
“တေန တဿ ဖလံ”ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ၊ ဟေတု-သဒ္ဓေါ-ဟေတု-
သဒ္ဓါသည်၊ ကတ္တုသာဓနောပိ-ကတ္တုသာဓနသည်လည်း၊ န ယုဇ္ဇတိ-မသင့်
သည်ကား၊ နော-မဟုတ်၊ ယုဇ္ဇတိ ဧဝ-သင့်သည်သာလျှင်တည်း၊ (နော
န ယုဇ္ဇတိ-သင့်၏)၊ ဖလဿ-အကျိုးတရား၏၊ ဟေတုဘာဝံ-အကြောင်း
တရား၏အဖြစ်သို့၊ ဟိနောတိ ဥပဂစ္ဆတိ-ကပ်ရောက်တတ်၏၊ ဣတိ
တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ ဟေတု-“ဟေတု”မည်၏၊ တံ ပဋိစ္စ ဧတိ ပဝတ္တိတိ-
ကား၊ တံ ကာရဏံ-ထိုအကြောင်းတရားကို၊ ပဋိစ္စ-စွဲမှီ၍၊ တဿ-ထို
အကြောင်းတရား၏၊ ဖလံ-အကျိုးတရားသည်၊ ဧတိ ပဝတ္တိတိ နိဗ္ဗတ္တတိ-
ဖြစ်တတ်၏၊ ဣတိ အယံ-ဤသည်ကား၊ အတ္ထော-အနက်တည်း။

ကိလာသုနော အဟေသုန္တိ-ကား၊ အပေါသုက္ကာ-ကြောင့်ကျမဲ့၊
အဟေသု-ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ နိရုဿာဟာ-အားထုတ်ခြင်း မရှိကြကုန်သည်၊
အဟေသု-ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ အယံ-ဤသည်ကား၊ အတ္ထော-အနက်တည်း၊
သာ ပန နိရုဿာဟတာ-ထိုအားထုတ်ခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်သည်၊
အာလသိယဝသေန-ပျင်းရိသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ န ဟောဘိ-မဖြစ်၊
ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ “န အာလသိယ ကိလာသုနော”တိ-“န
အာလသိယကိလာသုနော”ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ၊ အာလသိယ-
ဝသေန-ပျင်းရိသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ကိလာသုနော-အားမထုတ်ကြ
ကုန်သည့် နာဟေသု န အဟေသု-မဖြစ်ကြကုန်၊ ဣတိ အယံ-ဤသည်

ကား၊ အတ္ထော=အနက်တည်း၊ တတ္ထ တသ္မိ ၀စနေ=“န အာလသိယ-
 ကိလာသုနော”ဟူသောထိုစကားရပ်၌၊ ကာရဏံ=အကြောင်းကို၊ ဒေသေ-
 န္တော=ပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ “န ဟိ”တိ အာဒိ=“န ဟိ”အစရှိသောစကားရပ်
 ကို၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ အာလသိယံ ဝါတိ ဣမိနာ=“အာလသိယံ ဝါ”ဟူ
 သော ဤစကားရပ်ဖြင့်၊ ထိနမိဒ္ဓဝသပ္ပဝတ္တာနံ=ထိနမိဒ္ဓတို့၏ အစွမ်းဖြင့်
 ဖြစ်ကုန်သော၊ အကုသလာနံ=အကုသိုလ်တရားတို့၏၊ အဘာဝံ=မရှိခြင်း
 ကို၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ဩသန္နဝိရိယတာ ဝါတိ ဣမိနာ ပန=“ဩသန္န-
 ဝိရိယတာ ဝါ”ဟူသော ဤစကားရပ်ဖြင့်ကား၊ “အာလသိယာဘာဝေပိ-
 ပျင်းရိခြင်းမရှိသော အဖြစ်၌လည်း၊ အန္တမသော=အောက်ထစ်ပိုင်းခြား
 အယုတ်ဆုံးအားဖြင့်၊ အန္တဘာရနေသာဒါနမ္ပိ=အန္တဘာရနေသာဒါန၌
 လည်း၊ သက္ကစ္စံယေဝ=ရိုသေစွာသာလျှင်၊ ဓမ္မံ=တရားတော်ကို၊ ဒေသေ-
 တိ=ဟောတော်မူ၏”၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ၀စနတော=ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်၊
 ယဿ ကဿစိပိ=အမှတ်မရှိ တစုံတခုသော၊ ဓမ္မဒေသနာယ=တရား
 ဒေသနာတော်၏၊ နိရုဿာဟော=အားထုတ်ခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်သည်၊
 နတ္ထိ=မရှိ၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဒီပေတိ=ပြ၏၊ သဗ္ဗေသံ=ခပ်သိမ်းကုန်သောသူ
 တို့အား၊ သမကေနေဝ=အညီအမျှသာလျှင်၊ ဥဿာဟေန=အားထုတ်ခြင်း
 ဖြင့်၊ ဓမ္မဒေသနာယ=တရားဒေသနာတော်၏၊ ပဝတ္တနတော=ဖြစ်ခြင်း
 ကြောင့်တည်း၊ တေန=ထို့ကြောင့်၊ “ဗုဒ္ဓါဟိ”တိ အာဒိ=“ဗုဒ္ဓါဟိ”အစ
 ရှိသောစကားရပ်ကို၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ဩသန္နဝိရိယာတိ=ကား၊ ဩဟိန-
 ဝိရိယာ=လုလ္လဝိရိယကို လျော့ချခြင်းသည်၊ အပေါ့သုက္ကာ=ကြောင့်ကျ
 ခြင်းမရှိသည်၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊ အတ္ထော=အနက်တည်း၊
 ဝေဂေနာတိ=ကား၊ ဇဝေန=လျှင်မြန်စွာ၊ ဧတေသံ=ဤသူတို့အား၊ ဓမ္မေ-
 တရားတော်၌၊ ဂရု=ရိုသေလေးစားခြင်းသည်၊ (ဝါ) အလေးဂရုဖြင့်သည်၊
 အတ္ထိ=ရှိ၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ တေ=ထိုသူတို့သည်၊ ဓမ္မဂရုနော-
 တရားတော်၌ ရိုသေလေးစားခြင်း ရှိသူတို့မည်ကုန်၏၊ ဧတေသံ=ဤသူ
 တို့အား၊ ဓမ္မေ=တရားတော်၌၊ ဂါရဝံ=ရိုသေလေးစားခြင်းသည်၊ အတ္ထိ-
 ရှိ၏၊ ဣဟိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ တေ=ထိုသူတို့သည်၊ ဓမ္မဂါရဝါ=“တရား
 တော်၌ ရိုသေလေးစားခြင်းရှိသူတို့” မည်ကုန်၏၊ ဝိပဿိဿ=“ဝိပဿိ”

အမည်တော်ရှိသော၊ ဘဂဝတော=မြတ်စွာဘုရား၏၊ ကာလေ=လက်ထက်
တော်အခါ၌၊ အသီတိဝဿသဟဿာနိ=အနှစ်“ရှစ်သောင်း”တို့သည်၊
အာယုပ္ပမာဏံ=အသက်အတိုင်းအရှည်သည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ သိခိဿ=“သိခိ”
အမည်တော်ရှိသော၊ ဘဂဝတော=မြတ်စွာဘုရား၏၊ ကာလေ=လက်ထက်တော်အခါ၌၊
သတ္တတိဝဿသဟဿာနိ=အနှစ်“ခုနစ်သောင်း”တို့သည်၊ အာယုပ္ပမာဏံ=အသက်အတိုင်းအရှည်သည်၊
ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ ဝေဿဘုဿ=“ဝေဿဘူ”အမည်တော်ရှိသော၊ ဘဂဝတော=မြတ်စွာဘုရား၏၊
ကာလေ=လက်ထက်တော်အခါ၌၊ သဌိဝဿသဟဿာနိ=အနှစ်“ခြောက်သောင်း”တို့သည်၊
အာယုပ္ပမာဏံ=အသက်အတိုင်းအရှည်သည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ “တေသံ ကိရ ကာလေ
ဒိဃာယုကာ သတ္တာ”တိ=“တေသံ ကိရ ကာလေ ဒိဃာယုကာ သတ္တာ”ဟူ၍၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊
အဘိသမေန္တိတိ=ကား၊ ပဋိဝိဇ္ဇန္တိ=ထိုးထွင်း၍ သိကြကုန်၏။

နိဒ္ဒေါသတာယာတိ=ကား၊ ဝိတိက္ကမဒေါသဿ=လွန်ကျူးခြင်းဟူသောအပြစ်၏၊
အဘာဝတော=မရှိခြင်းကြောင့်၊ “ဣမသ္မိ ဝိတိက္ကမေ=ဤလွန်ကျူးခြင်း၌၊
အယံ နာမ အာပတ္တိ=ဤမည်သောအာပတ်သည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏”၊
ဣတိ ဧဝံ=ဤသို့၊ အာပတ္တိဝသေန=အာပတ်၏အစွမ်းအားဖြင့်၊
အပညပေတွာ=မပညတ်တော်မူ၍၊ (ဝါ) ပညတ်တော်မမူဘဲ၊ “ပါဏာတိပါတံ
ပဟာယ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ”တိ အာဒိနာ=“ပါဏာတိပါတံ ။ ပ ။
ပဋိဝိရတော ဟောတိ”အစရှိသော၊ ဓမ္မဒေသနာဝသေန=ဓမ္မဒေသနာတော်၏အစွမ်းအားဖြင့်၊
ဩဝါဒသိက္ခာပဒါနံပေဝ=ဩဝါဒသိက္ခာပုဒ်ကိုသာလျှင်၊ ပညတ္တတ္တာ=ပညတ်တော်မူအပ်သည်၏၊
အဖြစ်ကြောင့်၊ “သတ္တာပတ္တိက္ခန္ဓဝသေန အာဏာသိက္ခာပဒံ အပညတ္တ”န္တိ=“သတ္တာပတ္တိက္ခန္ဓဝသေန
အာဏာသိက္ခာပဒံ အပညတ္တ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်ပြီ၊ ဆန္တံ ဆန္တံ ဝဿာနံ=ခြောက်နှစ်၊
ခြောက်နှစ်တို့၏၊ အစွယေန=ကျော်လွန်ရာအခါ၌၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ပါဌသေသော=

ပါဌသေသကို၊ ဒဌဗ္ဗော-မှတ်ထိုက်၏၊ အထ ဝါ-တနည်းသော်ကား၊ ဆန္တံ
 ဆန္တံ-ဝဿာနံ-ခြောက်နှစ်၊ ခြောက်နှစ်တို့၏၊ ဩသာနဒိဝသံ-နောက်ဆုံး
 ဖြစ်သောနေ့ကို၊ အပေက္ခိတ္တာ-ရှုငဲ့၍၊ “သကိ သကိ”န္တိ-“သကိ သကိ”
 ဟူ၍၊ ဝုတ္တတ္တာ-ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဣဒံ ဝစနံ-“ဆန္တံ ဆန္တံ
 ဝဿာနံ”ဟူသောဤစကားရပ်သည်၊ တဒပေက္ခိ-ထိုအဆုံးဖြစ်သော နေ့
 ရက်ကို ရှုငဲ့ခြင်းရှိသော၊ သာမိဝစနံ-ဆဋ္ဌိဝိဘတ်ရှိသောသဒ္ဓါတည်း၊ သက-
 လဇမ္ပဒိပေ-အလုံးစုံသော ဇမ္ပဒိပိက္ခန်း၌၊ သဗ္ဗောပိ-အလုံးစုံလည်းဖြစ်
 သော၊ ဘိက္ခုသံယော-ရဟန်းအပေါင်းသည်၊ ဧကသ္မိယေဝ ဌာနေ-တစ်
 ခုတည်းသော နေရာ၌သာလျှင်၊ ဥပေါသထံ-ဥပုသ်ကို၊ အကာသိ-ဖြူပြီ၊
 ဣတိ-ဤသို့၊ သမ္ပန္နော-စပ်ယှဉ်အပ်၏၊ တံ ဌာနံ-ထိုတစ်ခုတည်းသော
 နေရာဌာနဟူသည်၊ ကတမံ-အဘယ်လေနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝဒေယျ-
 ပြောဆိုငြားအံ့၊ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ “ဗန္ဓုမတိယာ ရာဇဓာနိယာ”
 တိ အာဒိ-“ဗန္ဓုမတိယာ ရာဇဓာနိယာ” အစရှိသော စကားရပ်ကို၊
 အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ၊ ဣသိပတနံ-“ဣသိပတနံ”တောအုပ်သည်၊ တေန သ-
 မယေန-ထိုအခါ၌၊ ခေမံ နာမ-“ခေမ”အမည်ရှိသော၊ ဥယျာနံ-ဥယျာဉ်
 သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ မိဂါနံ ပန-သားကောင်တို့ကိုကား၊ အဘယဝါ-
 သတ္တာယ-ဘေးမဲ့နေစိမ့်သောငှာ၊ ဒိန္နတ္တာ-ပေးအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊
 မိဂဒါယောတိ-“မိဂဒါယ”ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏၊ တံ ဝစနံ-ထိုစကားရပ်
 ကို၊ သန္ဓာယ-ရည်ရွယ်၍၊ “ခေမေ မိဂဒါယေ”တိ-“ခေမေ မိဂဒါယေ”
 ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်၏။

အဗ္ဗောကိဏ္ဏာနိ ဒသပိ ဝိသတိပိ ဘိက္ခုသတာနိ ဝသန္တိတိ-
 ကား၊ ဝိသဘာဂပုဂ္ဂလေဟိ-ဆန့်ကျင်ဘက်ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့်၊ အသံသဌာနိ-
 မနိုးနှောကုန်သော၊ ဒသပိ ဝိသတိပိ ဘိက္ခုနံ သဟဿာနံ-တစ်သောင်း၊
 နှစ်သောင်းကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ ဝသန္တိ-သီတင်းသုံးနေထိုင်ကုန်၏၊
 ဒိယနိကာယဌကထာယံ ပန-ဒိယနိကာယ်အဌကထာ၌ကား၊ “တေ
 သဗ္ဗောပိ ဒွါဒသသဟဿဘိက္ခုဂဏှနကာ မဟာဝိဟာရာအဘယဂိရိ-

စေတိယပဗ္ဗတစိတ္တလပဗ္ဗတ ဝိဟာရသဒိသာ စ အဟေသုန္တိ-“တေ
သဗ္ဗေပိ ။ ပ ။ ဝိဟာရသဒိသာ စ အဟေသု”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်၏၊
ဥပေါသထာရောစိကာတိ-ကား၊ ဥပေါသထာရောစနကာ-ဥပုသ်ပြုအံ
သော အချိန်အခါကို ပြောကြားကုန်သော၊ တာ ဒေဝတာ-ထိုနတ်တို့သည်၊
ဧကမ္ပိ ဝဿေ-တစ်နှစ်သည်၊ နိက္ခန္တေ-ကျော်လွန်သည်ရှိသော်၊ တတ္ထ တတ္ထ
တသ္မိ တသ္မိ ပဒေသ-ထိုထိုအရပ်ဒေသသို့၊ ဂန္ဓာ-သွားကြကုန်၍၊ “နိက္ခန္တံ
ခေါ မာရိသ ဧကံ ဝဿံ၊ ပဉ္စ ဒါနိ ဝဿာနိ သေသာနိ၊ ပဉ္စန္ဒ ဝဿာနံ
အစ္စယေန ဗန္ဓုမတိ ရာဇဓာနိ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗာ ပါတိမောက္ခဒ္ဒေသာယာ”
တိ-“နိက္ခန္တံ ခေါ ။ ပ ။ ပါတိမောက္ခဒ္ဒေသာယာ”ဟူ၍၊ အာရောစန္တိ ကိရ-
ပြောကြားကုန်သတတ်၊ (မာရိသာ-အချင်းတို့၊ ဧကံ ဝဿံ-တစ်နှစ်သည်၊
နိက္ခန္တံ-ကျော်လွန်ပါပြီ၊ ဒါနိ ဣဒါနိ-ဤယခုအခါ၌၊ ပဉ္စ ဝဿာနိ-ငါးနှစ်
တို့သည်၊ သေသာနိ-ကြွင်းကျန်ကုန်၏၊ ပဉ္စန္ဒ ဝဿာနံ-ငါးနှစ်တို့၏၊ အစ္စ-
ယေန-ကျော်လွန်ရာအခါ၌၊ ဗန္ဓုမတိ-“ဗန္ဓုမတိ”အမည်ရှိသော၊ ရာဇဓာနိ-
မင်းနေပြည်တော်သို့၊ ပါတိမောက္ခဒ္ဒေသာယာ-ပါတိမောက်ကို ရွတ်ဆိုပြခြင်း
ငှာ၊ ဥပသင်္ကမိတဗ္ဗာ-ချဉ်းကပ်ထိုက်ကုန်၏)။ တထာ-ထိုအတူ၊ ခွံသု
ဝဿသု-နှစ်-နှစ်တို့သည်၊ နိက္ခန္တသု-ကျော်လွန်ကုန်သည်ရှိသော်၊
“နိက္ခန္တာနိ ခေါ မာရိသာ ။ ပ ။ ပါတိမောက္ခဒ္ဒေသာယာ”တိ-ဟူ၍၊
အာရောစန္တိ-ပြောဆိုကြကုန်၏၊ ဣမိနာဝ နယေန-ဤနည်းဖြင့်သာလျှင်၊
တံသု စတုသု ပဉ္စသု ဝဿသု-သုံးနှစ်၊ လေးနှစ်၊ ငါးနှစ်တို့သည်၊
အတိက္ကန္တသု-ကျော်လွန်ကုန်သည်ရှိသော်၊ အာရောစန္တိ-ပြောဆိုကြ
ကုန်၏၊ တေန-ထို့ကြောင့်၊ “မာရိသာ ဧကံ ဝဿံ အတိက္ကန္တံ”နိ အာဒိ-
“မာရိသာ ဧကံ ဝဿံ အတိက္ကန္တံ” အစရှိသောစကားရပ်ကို၊ ဝုတ္တံ-
ဆိုအပ်ပြီ၊ သာနုဘာဝါတိ-ကား၊ ဣဒ္ဓါနုဘာဝေန သာနုဘာဝါ-တန်ခိုး
အာနုဘော်နှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော၊ တေ ကိရ ဘိက္ခုတိ-ကား၊ ယေ
ဘိက္ခု-အကြင်ရဟန်းတို့သည်၊ ဒေဝတာနုဘာဝေန-နတ်တို့၏ တန်ခိုး
အာနုဘော်ဖြင့်၊ ဂစ္ဆန္တိ-သွားကြကုန်၏၊ တေ ဘိက္ခု-ထိုရဟန်းတို့ကို၊
သဇ္ဇာယ-ရည်ရွယ်၍၊ ဝဒတိ-ဆို၏၊ ပါစိနသမုဒ္ဒန္တေတိ-ကား၊ ပါစိန-
သမုဒ္ဒသ-အရှေ့သမုဒ္ဒရာ၏၊ သမိပဒေသေ-အနီးအရပ်၌၊ ဂမိယဝတ္တန္တိ-

ကား၊ ဂမိကေဟိ=ခရီးသွားကုန်သော ရဟန်းတို့သည်၊ ကာတဗ္ဗံ=ပြုအပ်သော၊ သေနာသနပဋိဇ္ဇေနာဒိဝတ္တံ=ကျောင်းကို သုတ်သင်ရှင်းလင်းခြင်း အစရှိသော ကျင့်ဝတ်ကို၊ ဥပေါသထဂ္ဂန္တိ=ကား၊ ဥပေါသထကရဏဌာနံ=ဥပုသ်ပြုရာ အရပ်သို့၊ ဂတာဝ ဟောန္တိတိ=ကား၊ ဒေဝတာနုဘာဝေန=နတ်တို့၏ တန်ခိုးအာနုဘော်အားဖြင့်၊ ဂတာ ဧဝံ=သွားကုန်သည် သာလျှင်၊ ဟောန္တိ=ဖြစ်ကုန်၏၊ တေတိ=ကား၊ အတ္တနော အတ္တနော=မိမိ၊ မိမိ၏၊ အာနုဘာဝေန စ=တန်ခိုးအာနုဘော်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဂတာ=ကြွသွားကြကုန်သော၊ သဗ္ဗေပိ=အလုံးစုံကုန်သောရဟန်းတို့သည်လည်း။

ခန္တိ ပရမန္တိ အာဒိသု=“ခန္တိ ပရမံ” အစရှိကုန်သော ပုဒ်တို့၌၊ အတ္ထော=အနက်ကို၊ ဧဝံ=ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော=သိအပ်၏၊ ပရူပဝါဒံ=သူတံပါးတို့၏ ကဲ့ရဲ့ခြင်းဟူသော၊ ပရာပကာရံ=သူတံပါးတို့၏ပြစ်မှားသော အခြင်းအရာကိုလည်းကောင်း၊ သီတုဏှာဒိဘေဒဗ္ဗေ=အချမ်း၊ အပူ အစရှိသော အပြားကိုလည်းကောင်း၊ ဂုဏောပရောဓံ=ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ပြစ်မှားခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ခမတိ သဟတိ အဓိဝါသေတိ=သည်းခံတတ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ ခန္တိ=“ခန္တိ”မည်၏၊ သာ ပန=ထိုသည်းခံခြင်းသည်ကား၊ သီလာဒိနံ=သီလအစရှိသည်တို့၏၊ ပဋိပက္ခဓမ္မေ=ဆန့်ကျင်ဘက်တရားတို့ကို၊ သဝိသေသံ=အထူးနှင့်တကွ၊ သန္တပတိ ဝိမေတိ=ဖျက်ဆီးတတ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ ပရမံ ဥတ္တမံ=မြတ်သော၊ တပေါ=“အကျင့်”မည်၏၊ တိတိက္ခနံ ခမနံ=သည်းခံခြင်း၊ တိတိက္ခာ=သည်းခံခြင်း၊ ဧဟံ ပဒံ=“တိတိက္ခာ”ဟူသောဤပုဒ်သည်၊ ခန္တိယာ ဧဝံ=ခန္တိ-သဒ္ဒါ၏သာလျှင်၊ ဝေဝစနံ=ဝေဝစံစကားလှယ် ပရိယာယ်တည်း၊ ဟိ သစ္စံ=မှန်၏၊ အက္ခရစိန္တိကာ=အက္ခရာကို ကြံစည်တတ်ကုန်သော သဒ္ဒါကျမ်းကျင်ပညာရှင်တို့သည်၊ (ဝါ) သဒ္ဒါကျမ်းကို တတ်သိကုန်သောသူတို့သည်၊ ခမာယံ=သည်းခံခြင်းအနက်၌၊ တိတိက္ခာ-သဒ္ဒံ=တိတိက္ခာ-သဒ္ဒါကို၊ ဝဏ္ဏန္တိ=ချိုးမွမ်းကုန်၏၊ တသ္မာ ဧဝံ=ထို့ကြောင့်သာလျှင်၊ ဧတ္ထ=“ခန္တိ ပရမံ တပေါတိတိက္ခာ”ဟူသော ပုဒ်၏အနက်၌၊ အတ္ထော=အနက်ကို၊ ဒဌဗ္ဗော=မှတ်

ထိုက်၏။ “တိတိက္ခာသင်္ခါတာ=“တိတိက္ခာ”ဟုဆိုအပ်သော၊ အဓိဝါသန-
ခန္တိ နာမ=“အဓိဝါသနခန္တိ”မည်သည်ကား၊ ဥတ္တမံ=မြတ်သော၊ တပေါ-
အကျင့်တည်း”၊ ဣတိ=ဤသို့၊ အတ္ထော=အနက်ကို၊ ဒဌဗ္ဗော=မှတ်ထိုက်၏၊
နိဗ္ဗာနံ ပရမံ ဝဒန္တိ ဗုဒ္ဓါတိ=ကား၊ ဘဝေန=ဘဝတစ်ခုမျှ၊ ဘဝန္တရံ-
ဘဝတစ်ပါးကို၊ ဘဝနိကန္တိကဘာဝေန=ဘဝကို တပ်မက်တွယ်တာသော
အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝိနာတိ သံသိဗ္ဗတိ=ချုပ်စပ်တတ်၏၊ ဝါ=တနည်းကား၊ သ-
တဏှသေဝံ=တပ်မက်ခြင်းနှင့်တကွ၊ အာယတိ=နောင်အခါ၌၊ ပုနဉ္စဝ-
ဘာဝတော=နောက်ထပ်တဖန်ဖြစ်ခြင်း၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဖလေန=အကျိုး
တရားနှင့်၊ သဒ္ဓိံ=အတူတကွ၊ ကမ္ပံ=ကံကို၊ ဝိနာတိ သံသိဗ္ဗတိ=ချုပ်စပ်
တတ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ ဝါနန္တိ သင်္ချံ=“ဝါန”ဟူ၍ ရေတွက်ခြင်း
သို့၊ ဂတာယ=ရောက်သော၊ တဏှာယ=တဏှာမှ၊ နိက္ခန္တံ=ထွက်မြောက်
သော၊ နိဗ္ဗာနံ=နိဗ္ဗာန်တည်း၊ တတ္ထံ=ထိုနိဗ္ဗာန်၌၊ တဿာ=ထိုတပ်မက်ခြင်း
တဏှာ၏၊ သဗ္ဗသော=အချင်းခပ်သိမ်း၊ အဘာဝတော=မရှိခြင်းကြောင့်
တည်း၊ ဟံ နိဗ္ဗာနံ=ထိုနိဗ္ဗာန်ကို၊ သန္တပဏိတနိပုဏသိဝခေမာဒိနာ=သန္တ၊
ပဏိတ၊ နိပုဏ၊ သိဝ၊ ခေမအစရှိသော၊ သဗ္ဗကာရေန=အလုံးစုံသော
အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ပရမန္တံ=“မြတ်၏”ဟူ၍၊ ဗုဒ္ဓါ=မြတ်စွာဘုရားတို့သည်၊
ဝဒန္တိ=ဟောတော်မူကြကုန်၏။

န ဟိ ပဗ္ဗဇိတော ပရူပယာတိတိ=ကား၊ ယော ဘိက္ခု=အကြင်
ရဟန်းသည်၊ အဓိဝါသနခန္တိရဟိတတ္တာ=သည်းခံခြင်းမှကင်းသည်၏အဖြစ်
ကြောင့်၊ ပရံ=သူတပါးကို၊ ဥပယာတေတိ ဗာဓတိ ဝိဟိသတိ=ညှင်းဆဲ
နှိပ်စက်တတ်၏၊ သော ဘိက္ခု=ထိုရဟန်းသည်၊ ပဗ္ဗဇိတော နာမ=“ပဗ္ဗဇိတ”
မည်သည်၊ န ဟောတိ=မဖြစ်၊ ကသ္မာ=အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗ-
ဝပ္ပဿ=ထုတ်ဆောင်အပ်သော အကုသိုလ်တရားကို၊ အပဗ္ဗဇနတော=
မထုတ်ဆောင်ခြင်းကြောင့်တည်း၊ စတုတ္ထပါဒေါ ပန=“န သမဏော
ဟောတိ ပရံ ဝိဟေဌယန္တော”ဟူသော စတုတ္ထပါဒသည်ကား၊ တတိယ-
ပါဒသေဝံ=“န ဟိ ပဗ္ဗဇိတော ပရူပယာတိ”ဟူသောတတိယပါဒ၏သာ

လျှင်၊ ဝေဝစနံ-ဝေဝစစကားလှယ် ပရိယာယ်တည်း၊ ကသ္မာ-အဘယ်
 ကြောင့်နည်း၊ အနတ္တန္တရတ္တာ-အနက်ထူးမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊
 ဟိ ယုတ္တံ-သင့်စွ၊ “န ဟိ သမဏော”တိ ဧတံ ပဒံ-“န ဟိ သမဏော”
 ဟူသောဤပုဒ်သည်၊ “န ဟိ ပဗ္ဗဇိတော”တိ ဧတဿ-“န ဟိ ပဗ္ဗဇိတော”
 ဟူသောဤပုဒ်၏၊ ဝေဝစနံ-ဝေဝစစကားလှယ် ပရိယာယ်တည်း၊ အထ
 ဝါ-တနည်းသော်ကား၊ ပရူပယာတိတိ-ကား၊ သီလူပယာတိ-သီလကို
 ဖျက်ဆီးသတ်ဖြတ်ခြင်းတည်း၊ ဟိ ယုတ္တံ-သင့်စွ၊ သီလံ-သီလကို၊ ဥတ္တမ-
 ဌေန-မြတ်သောအနက်ကြောင့်၊ ပရန္တိ-“ပရံ”ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ-ဆိုအပ်၏၊ ပရ-
 သဒ္ဓဿ-ပရ-သဒ္ဓါ၏၊ သေဌဝါစကတ္တာ-“အမြတ်”ဟူသော အနက်ကို
 ဟောသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ “ပုဂ္ဂလပရော ပရည”တိ အာဒိသု
 ဝိယ-“ပုဂ္ဂလပရော ပရည” အစရှိသည်တို့၌ ကဲ့သို့တည်း၊ ပရံ-တပါး
 တခြားသော၊ ယံ ကိစ္စိ-အမှတ်မရှိ တစုံတစ်ယောက်သော၊ သတ္တံ-သတ္တဝါ
 ကို၊ ဝိဟေဌယန္တော-ဂဲ၊ လုံတန်၊ အစရှိသည်တို့ဖြင့် ညှင်းဆဲတတ်သော၊
 ယော စ သမဏော-အကြံရဟန်းသည်လည်း၊ ပရူပယာတိ-“ပရူပယာတိ”
 မည်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊ သီလဝိနာသကော-သီလ
 ကိုဖျက်ဆီးတတ်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ သော သမဏော-ထိုရဟန်း
 သည်၊ ပဗ္ဗဇိတော နာမ-“ပဗ္ဗဇိတ”မည်သည်၊ န ဟောတိ-မဖြစ်၊ ဣတိ
 အယံ-ဤသည်ကား၊ အဓိပ္ပါယော-အဓိပ္ပါယ်တည်း၊ အထ ဝါ-တနည်း
 သော်ကား၊ အဓိဝါသနခန္တိယာ-သည်းခံခြင်း၏၊ အဘာဝါ-မရှိခြင်းကြောင့်၊
 ပရူပယာတိ-“ပရူပယာတိ”မည်သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ပရံ-သူတပါးကို၊
 အန္တမသော-အောက်ထစ်ပိုင်းခြား အယုတ်ဆုံးအားဖြင့်၊ ခုံသမကသမ္ပိ-
 မှက်ခြင်ကိုလည်း၊ ဇီဝိတာ-ရုပ်၊ နာမ်နှစ်ထွေ ဇီဝိတိန္ဒြေမှ၊ ဝေါရောပေတိ-
 ကျစေ၏၊ (ဝါ) ချ၏၊ (ဝါ) သတ်၏၊ သော ဘိက္ခု-သည်၊ ပဗ္ဗဇိတော-
 ပဗ္ဗဇိတသည်၊ န ဟောတိ-မဖြစ်၊ ကိံ ကာရဏာ-အဘယ်အကြောင်း
 ကြောင့်နည်း၊ ပါပမလဿ-ယုတ်မာသော အညစ်အကြေးကို၊ အပဗ္ဗဇိ-
 တတ္တာ-မသုတ်သင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ အနိဟဒ္ဓတ္တာ-
 မနှင်ထုတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊ မလံ-
 ကိလေသာတည်းဟူသောအညစ်အကြေးကို၊ ပဗ္ဗဇ္ဇယိ-နှင်ထုတ်ပြီ တသ္မာ-

ထို့ကြောင့်၊ ပဗ္ဗဇိတောတိ="ပဗ္ဗဇိတ"ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ=ဆိုအပ်၏၊ ဣတိ အယံ= ဤသည်ကား၊ အတ္ထော=အနက်တည်း၊ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွ၊ ဣဒံ လက္ခဏံ= "ကိလေသာတည်းဟူသော အညစ်အကြေးကို နှင်ထုတ်ခြင်းဟူသော" ဤလက္ခဏာသည်၊ ပဗ္ဗဇိတလက္ခဏံ=ပဗ္ဗဇိတလက္ခဏာတည်း၊ ယော ဘိက္ခု=အကြင်ရဟန်းသည်၊ ခေါ=စင်စစ်၊ န ဟေဝ ဥပယာတေတိ န မာရေတိ=မသတ်၊ အပိ စ=စင်စစ်သော်ကား၊ ဒဏ္ဍာဒိဟိ=လုံတံအစရှိ သည်တို့ဖြင့်၊ ဝိဟေဋ္ဌေတိ=ညှင်းဆဲနှိပ်စက်တတ်၏၊ ပရံ=သူတပါးကို၊ ဝိဟေဋ္ဌယန္တော=ညှင်းဆဲနှိပ်စက်တတ်သော၊ သောပိ ဘိက္ခု=ထိုရဟန်း သည်လည်း၊ သမဏော=ကိလေသာတို့ကို ငြိမ်းစေတတ်သည်၊ န ဟော တိ=မဖြစ်၊ ကိံ ကာရဏာ=အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း၊ ဝိဟေသာ ယ=ညှင်းဆဲနှိပ်စက်ခြင်း၏၊ အသမိတတ္တာ=မငြိမ်းအေးသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်တည်း၊ သမိတတ္တာ=ကိလေသာတို့ကို ငြိမ်းအေးစေသည်၏အဖြစ် ကြောင့်၊ သမဏောတိ="သမဏ"ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ=ဆိုအပ်၏၊ ဣတိ အယံ= ဤကိလေသာတို့ကို ညှင်းဆဲနှိပ်စက်ခြင်း ငြိမ်းအေးခြင်းသည်၊ သမဏ လက္ခဏံ=သမဏလက္ခဏာတည်း၊ ဟိ သစ္စံ=မှန်၏၊ သမိတတ္တာ ဟိ ပါပါနံ သမဏောတိ ပဝုစ္စတိ"တိ=သမိတတ္တာ ဟိ ပါပါနံ သမဏော တိ ပဝုစ္စတိ"ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏။

အပိ စ=စင်စစ်သော်ကား၊ ဘဂဝါ=မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဘိက္ခုနံ= ရဟန်းတို့အား၊ ပါတိမောက္ခံ=ပါတိမောက္ခကို၊ ဥဒ္ဓိသန္တော=ရွတ်ဆိုပြတော် မူသည်ရှိသော်၊ ပါတိမောက္ခကထာယ စ=ပါတိမောက္ခကထာဖြင့်လည်း ကောင်း၊ သီလပ္ပဓာနတ္တာ=သီလပြဋ္ဌာန်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သီလဿ စ=သီလအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝိသေသတော=အထူးအားဖြင့်၊ ဒေါ သော=ဒေါသသည်၊ ပဋိပက္ခော=ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၏၊ ဣတိ တဿာ=ထို့ ကြောင့်၊ တဿ=ထိုဒေါသ၏၊ နိဂ္ဂဏှဝိဇ္ဇိ=နှိပ်ကွက်သော အစီအရင်ကို၊ ဒသေတံ=ပြခြင်းငှာ၊ အာဒိတော=အစမှ၊ "ခန္တိ ပရမံ တပေါ"တိ="ခန္တိ ပရမံ တပေါ"ဟူ၍၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြ၊ တေန ပဒေန="ခန္တိ ပရမံ တပေါ"

ဟူသောထိုပုဒ်ဖြင့်၊ အနိဌဿ=အလိုမရှိအပ်သောတရား၏၊ ပဋိဟနနု-
 ပါယော=ပယ်သတ်အပ်သော အကြောင်းဥပါယ်ကို၊ ဝုတ္တော=ဆိုအပ်၏၊
 တိတိက္ခာဂ္ဂဏေန ပန=“တိတိက္ခာ”သဒ္ဓါဖြင့်ကား၊ ဣဌဿ=အလိုရှိအပ်
 သောတရား၏၊ ပဋိဟနနုပါယော=ပယ်သတ်အပ်သော အကြောင်းကို၊
 ဝုတ္တော=ဆိုအပ်၏၊ တဒုဘယေနပိ=ထိုနှစ်ပါးစုံသော ခန္တိဟူသောပုဒ်၊
 တိတိက္ခာဟူသောပုဒ်ဖြင့်လည်း၊ ဥပ္ပန္နံ=ဖြစ်သော၊ အရတိ=မွေ့လျော်ခြင်း
 ကို၊ ဥပ္ပန္နံ=ဖြစ်သော၊ အဘိဘုယျ=လွမ်းမိုးနှိပ်စက်၍၊ ဝိဟရတိ=နေ၏၊
 ဣတိ အယံ အတ္ထော=ဤအနက်ကို၊ ဒဿိတော=ပြအပ်၏၊ တဏှာဝါန-
 သ=တဏှာဟုဆိုအပ်သောဝါနကို၊ ဝူပသမနတော=ငြိမ်းအေးခြင်းကြောင့်၊
 ဗုဒ္ဓါ=မြတ်စွာဘုရားတို့သည်၊ နိဗ္ဗာနံ=နိဗ္ဗာန်ကို၊ ပရမံ=မြတ်၏ဟူ၍၊ ဝဒန္တိ-
 ဆိုကြကုန်၏၊ တတ္ထ တသ္မိံ ဝစနေ=“ခန္တိ ပရမံ တပေါ”ဟူသောထိုစကား
 ရပ်၌၊ ခန္တိဂ္ဂဟဏေန=ခန္တိ-သဒ္ဓါဖြင့်၊ ပယောဂဝိပတ္တိယာ=ပယောဂပျက်စီး
 ခြင်း၏၊ အဘာဝေါ=မရှိခြင်းကို၊ ဒဿိတော=ပြအပ်၏၊ တိတိက္ခာဂ္ဂဟ-
 ဇဏေန=တိတိက္ခာ-သဒ္ဓါဖြင့်၊ အာသယဝိပတ္တိယာ=အာသယပျက်စီးခြင်း၏၊
 အဘာဝေါ=မရှိခြင်းကို၊ ဒဿိတော=ပြအပ်၏၊ တထာ=ထိုမှတပါး၊ ခန္တိဂ္ဂ-
 ဟဏေန=ခန္တိ-သဒ္ဓါဖြင့်၊ ပရာပရာသေဟတာ=သူတပါးတို့သည်ကဲ့ရဲ့ခြင်း
 ချုပ်ချယ်ခြင်း သည်းခံခြင်း၏အဖြစ်ကို၊ ဒဿိတော=ပြအပ်၏၊ တိတိက္ခာ-
 ဂ္ဂဟဏေန=တိတိက္ခာ-သဒ္ဓါဖြင့်၊ ပရေသု=သူတပါးတို့၌၊ အနပရဇ္ဈာနာ-
 မပြစ်မှားသောအဖြစ်ကို၊ ဒဿိတော=ပြအပ်၏၊ ဧဝံ=ဤသို့၊ ကာရဏ-
 မုခေန=ပြုခြင်း၏ အကြောင်းဖြင့်၊ အန္တယတော=အန္တယအားဖြင့်၊ ပါတိ-
 မောက္ခံ=ပါတိမောက်ကို၊ ဒဿေတွာ=ပြပြီး၍၊ ဣဒါနိ ဣမသ္မိံ ကာလေ-
 ဤယခုအခါ၌၊ ဗျတိရေကတော=ဗျတိရိက်အားဖြင့်၊ (ဝါ) ဆန့်ကျင်ဘက်
 အားဖြင့်၊ ဒဿေတုံ=ပြခြင်းငှာ၊ “န ဟိ” တိ အာဒိ=“န ဟိ”အစရှိသော
 စကားရပ်ကို၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ တေန=“ထို”န ဟိ”ဟူသော ဗျတိရိက်အား
 ဖြင့်၊ သတ္တာနံ=သတ္တဝါတို့ကို၊ ဇိဝိတာ=ရုပ်၊ နာမ် နှစ်ထွေ ဇိဝိတိန္ဒြေမှ၊
 ဝေါရာပနဉ္စ=ချခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ (ဝါ) ကျစေခြင်းကိုလည်းကောင်း၊
 (ဝါ) သတ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပရံ=သူတပါးကို၊ ပါဏိလေဉ္စဒဏ္ဍာဒိဟိ-
 လက်ဝါး၊ ခဲ၊ ဒုတ် အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ဝိဟေဌနဉ္စ=ညှင်းဆဲနှိပ်စက်ခြင်း

ကိုလည်းကောင်း၊ “ပရူပဃာတော ပရံ ဝိဟေဌန”န္တိ-“ပရူပဃာတော ပရံ ဝိဟေဌန”ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ ယထာ=ဆိုအပ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ တထာ=ထို အတူ၊ ဧဝံသံ=ထိုသူတို့၏၊ သာပတေယျာဝဟရဏံ=ဥစ္စာနှစ်ကိုဆောင် ယူခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ပရာမသနံ=သုံးသပ်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဝိသံဝါဒနံ=ချွတ်ယွင်းစေခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ အညမညဘောဒနံ= အချင်းချင်းကွဲပြားစေသည်လည်းကောင်း၊ ဖရသဝစနေနံ=ရုတ်ရင်းကြမ်း တမ်းသောစကားဖြင့်၊ မဗ္ဗယဋ္ဌနံ=ထိခိုက်စေခြင်းလည်းကောင်း၊ နိရတ္ထက- ဝိပ္ပလာပေါ=အကျိုးမရှိသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ပရသန္တကာဘိဇ္ဈနံ=သူတပါး၏ ဥစ္စာကို လိုခြင်တပ်မက်ခြင်းသည်လည်း ကောင်း၊ ဥစ္ဆေဒစိန္တနံ=ပြတ်တောက်သဖြင့်ကြံစည်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ မိစ္ဆာဘိနိဝေသနဉ္စ=မှားသောအယူကို နှလုံးသွင်းခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဥပဃာတော=သတ်ပုတ်ညှင်းဆဲခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ပရဝိဟေဌနဉ္စ= သူတပါးကိုညှင်းဆဲခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ ဣတိ=ဤ သို့၊ ယဿ ကဿစိ=အမှတ်မထား တပါးပါးသော၊ အကုသလဿ= အကုသိုလ်ဖြစ်သော၊ ကမ္မပထဿ=ကမ္မပထ၏၊ ကမ္မဿ စ=ကံကိုလည်း ကောင်း၊ ကရဏေန=ပြုသဖြင့်၊ သမဏော=ကိလေသာတို့ကို ငြိမ်းအေး စေတတ်သော၊ ပဗ္ဗဇိတော=ရဟန်းသည်၊ န ဟောတိ=မဖြစ်၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဒဿတိ=ပြု၏။

ဒုတိယဂါထာယ=ဒုတိယဂါထာ၌၊ သဗ္ဗပါပဿာတိ=ကား၊ သဗ္ဗ- ကုသလဿ=အလုံးစုံသော အကုသိုလ်ကို၊ သဗ္ဗဿပိ=အလုံးစုံလည်းဖြစ် သော၊ ဒွါဒသာကုသလဿ=တစ်ဆယ့်နှစ်ပါးသော အကုသိုလ်ဖြစ်သော၊ သဗ္ဗစိတ္တုပ္ပါဒသင်္ဂဟိတဿ=အလုံးစုံသောစိတ္တုပ္ပါဒ်ဖြင့် ရေတွက်အပ်သော၊ သာဝဇ္ဇဓမ္မဿ=အပြစ်ရှိသောတရားကို၊ အကရဏန္တိ=ကား၊ အနုပ္ပါဒနံ= မဖြစ်စေခြင်းတည်း၊ ဟိ=ချဲ့၍ဆိုဦးအံ့၊ ကရဏံ နာမ=ပြုခြင်းမည်သည် ကား၊ တဿ အတ္တနော=ထိုမိမိခန္ဓာကိုယ်၏၊ သန္တာနော=သန္တာန်၌၊ ဥပ္ပါ- ဒနံ=ဖြစ်ခြင်းတည်း၊ ဣတိ=ဤသို့၊ တပုဋိက္ခေပတော=ထိုကုသိုလ်တရား၏

ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သောတရားတို့မျှ၊ အကရဏံ=မပြုခြင်းသည်၊ အနုပ္ပါဒနံ= “အနုပ္ပါဒနံ”မည်၏၊ ကုသလဿာတိ=ကား၊ စတုဘူမိကကုသလဿ=ဘုံလေးပါး၌ဖြစ်သော ကုသိုလ်စိတ်ကို၊ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွ၊ “ကုသလဿာ”တိ ဣဒံ ဝစနံ=“ကုသလဿ”ဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်၊ “ဧတံ ဗုဒ္ဓါန သာသန”ဦး=“ဧတံ ဗုဒ္ဓါနံ သာသနံ”ဟူ၍၊ ဝက္ခမာနတ္တာ=ဆိုအပ်လတံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အရိယမဂ္ဂဓမ္မေ စ=အရိယာမဂ်တရားတို့ကိုလည်းကောင်း၊ တေသံ=ထိုအရိယာမဂ်တရားတို့၏၊ သမ္ဘာရဘူတေ=အဆောက်အဦးဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော၊ တေဘူမိကကုသလေ=ကာမဘုံ၊ ရူပဘုံ၊ အရူပဘုံတည်းဟူသော ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်ကုန်သော ကုသိုလ်ဟုဆိုအပ်ကုန်သော၊ ဓမ္မေ စ=တရားတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဗောဓေတိ=သိစေတတ်၏၊ ဥပသမ္ပဒါတိ=ကား၊ ဥပသမ္ပာဒနံ=ပြည့်စုံခြင်းတည်း၊ တံ ပန=ထိုကုသိုလ်တရားကို ပြည့်စုံခြင်းသည်ကား၊ အတ္ထတော=အနက်အားဖြင့်၊ တဿ ကုသလဿ=ထိုကုသိုလ်တရားကို၊ အဓိဂမော ပဋိလာဘော=ရခြင်းတည်း၊ သစိတ္တပရိယောဒပနဦး=ကား၊ အတ္တနော=မိမိ၏၊ စိတ္တဿ=စိတ်ကို၊ ဇောတနံ=ထွန်းလင်းတောက်ပစေခြင်းတည်း၊ စိတ္တဿ=စိတ်ကို၊ ပဘဿရဘာဝကရဏံ=ပြီးပြီးပြန်ပြန်အဖြစ်ကိုပြုခြင်းတည်း၊ သဗ္ဗသော=အချင်းခပ်သိမ်း၊ ပရိသောစနံ=သုတ်သင်ခြင်းတည်း၊ တံ ပန=ထိုသို့စိတ်ကို ပြီးပြီးပြန်ပြန်ဖြစ်ခြင်းသည်၊ အရဟတ္တေန=အရဟတ္တမဂ်သည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ ဧတ္ထ စ=ဤသို့စိတ်ကို ပြီးပြီးပြန်ပြန် ဖြစ်ရာ၌လည်း၊ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီနော=အရဟတ္တမဂ်နှင့် ပြည့်စုံသောရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏၊ စိတ္တံ=စိတ်သည်၊ သဗ္ဗသော=အချင်းခပ်သိမ်း၊ ပရိယောဒပိယတိ နာမ=ပြီးပြီးပြန်ပြန် ပြုစေခြင်းကို ဖြစ်စေခြင်းမည်၏၊ အဂ္ဂဖလက္ခဏေ ပန=အရဟတ္တဖိုလ်ခဏ၌ကား၊ ပရိယောဒပိတံ=ဖြူစင်ခြင်းကိုဖြစ်စေခြင်းသည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ ပုန=နောက်ထပ်တဖန်၊ ပရိယောဒပေတဗ္ဗတာယ=ဖြူစင်စေခြင်းကို ဖြစ်စေအပ်သည်၏အဖြစ်၏၊ အဘာဝတော=မရှိခြင်းကြောင့်တည်း၊ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ ပရိနိဋ္ဌိတပရိယောဒပနတံ=ဖြူစင်စေခြင်းကို ဖြစ်စေအပ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ သန္ဓာယ=ရည်ရွယ်၍၊ “တံ ပန အရဟတ္တေန ဟောတိ”တိ=“တံ ပန အရဟတ္တေန ဟောတိ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ ဣတိ=ဤ

သို့၊ သီလသံဝရေနံသီလသံဝရဖြင့်၊ သဗ္ဗပါပံအလုံးစုံသောအကုသိုလ်ကို၊ ပဟာယံပယ်စွန့်၍၊ လောကိယလောကုတ္တရာဟိလောကီ၊ လောကုတ္တရာဖြစ်ကုန်သော၊ သမထဝိပဿနာဟိသမထ၊ ဝိပဿနာတို့ဖြင့်၊ ကုသလံကုသိုလ်တရားကို၊ သမ္မာဒေတွာပြည့်စုံစေ၍၊ အရဟတ္တဖလေနအရဟတ္တဖိုလ်ဖြင့်၊ စိတ္တံစိတ်ကို၊ ပရိယောဒတဗ္ဗံဖြူစင်စေအပ်၏၊ ဣတိဤသို့၊ ဒေတံဤသို့စိတ်ကိုဖြူစင်စေခြင်းသည်၊ ဗုဒ္ဓါနံမြတ်စွာဘုရားတို့၏၊ သာသနံ ဩဝါဒေါ အနုသိဋ္ဌိအဆုံးအမတော်တည်း။

တတိယဂါထာယတတိယဂါထာ၌၊ အနုပဝါဒေါတိကား၊ ဝါစာယစကားဖြင့်၊ ကဿစိတစုံတစ်ယောက်သောသူအား၊ အနုပဝဒနံစွပ်စွဲကဲ့ရဲ့ခြင်းတည်း၊ အနုပယာတောတိကား၊ ကာယေန စခန္ဓာကိုယ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ မနသာ စစိတ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကဿစိတစုံတစ်ယောက်သောသူအား၊ ဥပယာတာကရဏံညှင်းဆဲခြင်းကိုမပြုခြင်းတည်း၊ မနသာပိစိတ်ဖြင့်လည်း၊ ပရေသံသူတပါးတို့အား၊ အနတ္တစိန္တနာဒိဝသေနအကျိုးမဲ့ကို ကြံစည်ခြင်းအစရှိသည်၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဥပယာတာကရဏဿညှင်းဆဲနှိပ်စက်မှုကိုပြုခြင်းကို၊ ဝဇ္ဇေတဗ္ဗတ္တာရှောင်ကြဉ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ပါတိမောက္ခန္တိကား၊ ယံ တံပ အတိမောက္ခံအကြင်အပြားအားဖြင့် လွန်စွာမြတ်ခြင်းသည်၊ ပါတိမောက္ခံ“ပါတိမောက္ခ”မည်၏၊ ဥတ္တမံမြတ်သော၊ သီလံသီလတည်း၊ ဝါတနည်းကား၊ သုဂတိဘယေဟိသုဂတိဘေးတို့မှ၊ ပါတိစောင့်ရှောက်တတ်၏၊ ဒုဂ္ဂတိဘယေဟိဒုဂ္ဂတိဘေးတို့မှ၊ မောက္ခေတိလွတ်မြောက်စေတတ်၏၊ ဝါတနည်းကား၊ ယော ဘိက္ခုအကြင်ရဟန်းသည်၊ နံထိုသုဂတိဘေးကို၊ ပါတိစောင့်ရှောက်တတ်၏၊ တံထိုဒုဂ္ဂတိဘေးကို၊ မောက္ခေတိလွတ်မြောက်စေတတ်၏၊ ဣတိ တသ္မာထို့ကြောင့်၊ ပါတိမောက္ခန္တိ“ပါတိမောက္ခ”ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိဆိုအပ်၏၊ တသ္မိ ပါတိမောက္ခ စထိုပါတိမောက်၌လည်း၊ သံဝရောတိကား၊ သတ္တန္တံခုနစ်ပါးကုန်သော၊ အာပတ္တိက္ခန္ဓာနံအာပတ်အစုတို့ကို၊ အဝီတိက္ကမလက္ခဏောမလွန်ကျ

သောလက္ခဏာသည်၊ သံဝရော="သံဝရ"မည်၏၊ မတ္တညုတာတိ=ကာ၊
 ဘောဇနော=ဘောဇဉ်၌၊ မတ္တညုတာ=အတိုင်းအရှည်ကို သိသောအဖြစ်
 သည်၊ ပဋိဂ္ဂဟဏပရိဘောဂဝသေန=ခံယူခြင်း၊ သုံးဆောင်ခြင်း၏အစွမ်း
 ဖြင့်၊ ပမာဏညုတာ=အတိုင်းအရှည်ကို သိသောအဖြစ်တည်း၊ ပန္နစ္ဆ
 သယနာသနန္တိ=ကာ၊ ဇနသယံဋ္ဌဝိရဟိတံ=လူတို့နှင့် ထိပါးခြင်းမှ ကင်း
 သော၊ နိဇ္ဇနသမ္မာဓံ=လူတို့မရှိသဖြင့် ကျဉ်းမြောင်းသော၊ ဝိဝိတ္တံ=လူတို့မှ
 ကင်းဆိတ်သော၊ သေနာသနဉ္စ=ကျောင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဧတ္ထ=ဤ
 အရာ၌၊ ဒွိဟိယေဝ=ဆွမ်း၊ကျောင်းအားဖြင့်နှစ်ပါးသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊
 ပစ္စယေဟိ=ပစ္စည်းတို့ဖြင့်၊ စတုပစ္စယသန္တောသော=ပစ္စည်းလေးပါးတို့၌
 တင်းတိမ်ရောင်းရဲသောအဖြစ်ကို၊ ဒီပိတော=ပြအပ်၏၊ ဣတိ=ဤသို့၊
 ဝေဒိတဗ္ဗော=သိအပ်၏၊ ပစ္စယသန္တောသသာမညေန=ပစ္စယသန္တောသ-
 သာမညဖြင့်၊ ဣတရဒ္ဓယဿပိ=ဤမှတစ်ပါးတခြားသော နှစ်ပါးသော
 သန္တောသကိုလည်း၊ လက္ခဏာဟာရ နယေန=လက္ခဏာဟာရနည်းဖြင့်၊
 ဇောတိတဘာဝတော=ထွန်းပြအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ အဓိ-
 စိတ္တေ အာယောဂေါတိ=ကာ၊ ဝိပဿနာပါဒကံ=ဝိပဿနာ၏အခြေခံ
 ဖြစ်သော၊ အဋ္ဌသမာပတ္တိစိတ္တံ=ရှစ်ပါးသောသမာပတ်နှင့် ယှဉ်သောစိတ်
 သည်၊ အဓိစိတ္တံ="အဓိစိတ္တ"မည်၏၊ တတောပိ စ=ထိုထက်အလွန်လည်း၊
 မဂ္ဂဗလစိတ္တမေဝ=မဂ်စိတ်၊ဖိုလ်စိတ်သည်သာလျှင်၊ အဓိစိတ္တံ="အဓိစိတ္တ"
 မည်၏၊ ယထာဝုဇ္ဈော=အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော၊ တသ္မိ အဓိ-
 စိတ္တေ=ထိုအဓိစိတ္တ၌၊ အာယောဂေါ=ယှဉ်ခြင်းတည်း၊ (ဝါ) အားထုတ်ခြင်း
 တည်း၊ အနုယောဂေါ=ယှဉ်ခြင်းတည်း၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊
 အတ္ထော=အနက်တည်း၊ ဧတံ ဗုဒ္ဓါန သာသနန္တိ=ကာ၊ ပရဿ=သူတစ်ပါး
 ကို၊ ဧတံ အနုပဝဒနံ=ဤမကဲ့ရဲ့ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ပါတိမောက္ခေ-
 ပါတိမောက်၌၊ ဧတံ ဧသော သံဝရော=ဤစောင့်စည်းခြင်းသည်လည်း
 ကောင်း၊ ပဋိဂ္ဂဟဏပရိဘောဂေသု=ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်တို့ကို ခံယူခြင်း၊
 သုံးဆောင်ခြင်းတို့၌၊ ဧတံ ဧသော မတ္တညုတာ စ=ဤအတိုင်းအရှည်ကို
 သိသောသူ၏အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဧတံ ဝိဝိတ္တသေနာသနသေဝနံ စ-
 ဤလူရှင်တို့မှ ကင်းဆိတ်သောကျောင်းကို မှီဝဲဆည်းကပ်ခြင်းသည်လည်း

ကောင်း၊ ဧတံ ဧသော အဓိစိတ္တနုယောဂေါ စ=ဤအဓိစိတ္တကိုအားထုတ်
ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဗုဒ္ဓါနံ=မြတ်စွာဘုရားတို့၏၊ သာသနံ ဩဝါဒေါ
အနုသိဋ္ဌိ=အဆုံးအမတော်တည်း။

သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ=အလုံးစုံကုန်သော မြတ်စွာဘုရားတို့၏၊ ဣမာ ပါတိ-
မောက္ခုဒ္ဓေသဂါထာ=ဤပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသဂါထာတို့သည်၊ ဟောန္တိ=ဖြစ်
ကုန်၏၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ=သိအပ်ကုန်၏၊ တေန=ထို့ကြောင့်၊
“ဧတေနော ဥပါယေနာ”တိ အာဒိ=“ဧတေနော ဥပါယေနာ”အစရှိ
သော စကားရပ်ကို၊ အာဟာ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ယာဝ သာသနပရိယန္တာတိ=ကား၊
ဓရမာနုကဗုဒ္ဓါနံ=သက်တော်ထင်ရှား ရှိတော်မူကြကုန်သောမြတ်စွာဘုရား
ရှင်တို့၏၊ အနုသာသနပရိယန္တံ=အဆုံးအမတော်၏ အပိုင်းအခြားကို၊
သန္ဓာယ=ရည်ရွယ်၍၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ ယာဝ=အကြင်မျှလောက်၊ ဗုဒ္ဓါ-
မြတ်စွာဘုရားတို့သည်၊ ဓန္တိ=သက်တော်ထင်ရှားရှိကြကုန်၏၊ တာဝ-
ထိုမျှလောက်၊ ဥဒ္ဓိသိတဗ္ဗတံ=သရုပ်အားဖြင့် အကျဉ်းရွတ်ဆိုပြအပ်သည်
၏အဖြစ်သို့၊ အာဂစ္ဆန္တိ=ရောက်ကြကုန်၏၊ ဣတိ ဣဒံ အတ္ထဇာတံ ဝုတ္တံ
ဝုတ္တော ဟောတိ၊ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွ၊ ဩဝါဒပါတိမောက္ခံ=ဩဝါဒပါတိ-
မောက်ကို၊ ဗုဒ္ဓါယေဝ=မြတ်စွာဘုရားရှင်တို့သည်သာလျှင်၊ ဥဒ္ဓိသန္တိ=ရွတ်ဆို
ပြကြကုန်၏၊ သာဝကာ=တပည့်သာဝကတို့သည်၊ န ဥဒ္ဓိသန္တိ=မရွတ်ဆို
မပြကြကုန်၊ ပဌမဗောဓိယံယေဝ=ပဌမဗောဓိ ဝါတော်နှစ်ဆယ်အတွင်း၌
သာလျှင်၊ ဥဒ္ဓေသံ=ရွတ်ဆိုပြအပ်သည်၏အဖြစ်သို့၊ အာဂစ္ဆန္တိ=ရောက်ကုန်
၏၊ ဣတိ=ဤသို့၊ သမ္ပန္နော=ပုဒ်တို့၏စပ်ယှဉ်ခြင်းကို၊ ကာတဗ္ဗော=ပြုအပ်၏၊
ဧတ္ထ စ=ဤအရာ၌လည်း၊ ပဌမဗောဓိ=ပဌမဗောဓိကို၊ ဝိသတိဝဿပရိ-
စ္ဆန္တာတိ=ဝါတော်နှစ်ဆယ်ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်၏ဟူ၍၊ မဟာဂဏ္ဍိပဒေ=
မဟာဂဏ္ဍိပဒေ၌၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ တဉ္စ ဝစနံ=ထိုစကားကိုလည်း၊ ဟေဋ္ဌာ-
အောက်၌၊ အဋ္ဌကထာယမေဝ=အဋ္ဌကထာ၌သာလျှင်၊ “ဘဂဝတော ဟိ
ပဌမဗောဓိယံ ဝိသတိဝဿန္တရေ နိဗ္ဗုပ္ပာကော နာမ နတ္ထိ”တိ=“ဘဂဝ-
တော ဟိ ။ ပ ။ နတ္ထိ”ဟူ၍၊ ကထိတတ္တာ=ဟောတော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်

ကြောင့်၊ “ပဌမဗောဓိ နာမ ဝိသတိဝဿာနီ”တိ=ဟူ၍၊ ဂဟေတွာ=ယူ၍၊
 ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ အာစရိယဓမ္မပါလတ္ထေရေန ပန=ဆရာဖြစ်သောအရှင်
 ဓမ္မပါလမထေရ်သည်ကား၊ “ပဉ္စစတ္တာလိသာယ ဝဿေသု=လေးဆယ့်
 ငါးနှစ်တို့တွင်၊ အာဒိတော=အစမှ၊ ပန္နရသဝဿာနီ=တစ်ဆယ်ငါးနှစ်တို့
 ကို၊ ပဌမဗောဓိတိ=“ပဌမဗောဓိ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ ဧဝံသတိ=ဤ
 သို့ဖြစ်သည်ရှိသော်၊ မဇ္ဈေ=အလယ်၌၊ ပန္နရသဝဿာနီ=တစ်ဆယ်ငါး
 နှစ်တို့ကို၊ မဇ္ဈိမဗောဓိတိ=“မဇ္ဈိမဗောဓိ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ အန္တေ=
 အဆုံး၌၊ ပန္နရသဝဿာနီ=တစ်ဆယ်ငါးနှစ်တို့ကို၊ ပစ္ဆိမဗောဓိတိ=“ပစ္ဆိမ-
 ဗောဓိ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ ဣတိ=ဤသို့၊ တိဏ္ဏံ=သုံးပါးကုန်သော၊
 ဗောဓိနံ=ဗောဓိတို့၏၊ သမပ္ပမာဏတာ=တူမျှသောပမာဏရှိသည်၏အဖြစ်
 သည်၊ သိယာ=ဖြစ်ရာ၏၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဝဒေယျ=ဆိုငြားအံ့၊ တမ္ပိ ဝစနံ=
 တိုက်ကားသည်လည်း၊ ယုတ္တံ=သင့်မြတ်လှပေ၏၊ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွ၊ ပန္နရ-
 သတ္တိကေန=တစ်ဆယ်ငါးနှစ်ဖြင့်၊ ပဉ္စစတ္တာလိသဝဿာနီ=လေးဆယ့်ငါး
 နှစ်တို့သည်၊ ပရိပူရေန္တိ=ပြည့်ကုန်၏၊ အဌကထာယံ ပန=အဌကထာ၌ကား၊
 ပန္နရသဝဿပမာဏာယ=တစ်ဆယ်ငါးနှစ်အတိုင်းအရှည်ပမာဏရှိသော၊
 ပဌမဗောဓိယာ=ပဌမဗောဓိ၏၊ ဝိသတိဝဿေသုယေဝ=နှစ်ဆယ်သော
 နှစ်တို့၌သာလျှင်၊ အန္တောဂဓတ္တာ=အတွင်း၌ဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊
 “ပဌမဗောဓိယံ=ပဌမဗောဓိ၌၊ ဝိသတိဝဿန္တရေ=ဝါတော်နှစ်ဆယ်၏အ
 တွင်း၌”၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်ပြီ၊ ဣတိ ဧဝမ္ပိ=ဤသို့လည်း၊ ဝိညာ-
 ဟံ=သိမြင်းငှာ၊ သက္ကာ=တတ်ကောင်း၏။

နန စ စောဒေမိ=စောဒနာပါဦးအံ့၊ ကာနိစိ=တစုံတခုသော၊ (ဝါ)
 အချို့သော၊ သိက္ခာပဒါနိ=သိက္ခာပုဒ်တို့ကို၊ ပညပေတွာပိ=ပညတ်တော်မူ
 ပြီး၍လည်း၊ အာဏာပါတိမောက္ခံ=အာဏာပါတိမောက်ကို၊ တာဝ=ရှေးဦး
 စွာ၊ န အနုညာတံ=ခွင့်မပြုအပ်သည် မဟုတ်ပါလော၊ ပစ္ဆာ=နောက်မှ၊
 ထေရဿ=ရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်၏၊ အာယစနေန=တောင်းပန်လျှောက်
 ထားခြင်းဖြင့်၊ အနုညာတတ္တာ=ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်

တည်း။ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ ကထံ=အဘယ်အကြောင်းကြောင့်လျှင်၊
 “သိက္ခာပဒပညတ္တိကာလတော ပန ပဘုတိ အာဏာပါတိမောက္ခ-
 မေဝ ဥဒ္ဓိသိယတိ”တိ=“သိက္ခာပဒပညတ္တိ ကာလတော ပန
 ပဘုတိ အာဏာပါတိမောက္ခမေဝ ဥဒ္ဓိသိယတိ”ဟူ၍၊ ဧတံ ၀စနံ-
 ဤစကားရပ်ကို၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်သနည်း၊ ကာနိစိ=တစုံတခုသော၊ သိက္ခာ-
 ပဒါနိ=သိက္ခာပုဒ်တို့ကို၊ ပညပေတွာဝ=ပညတ်တော်မူပြီး၍သာလျှင်၊ အာ-
 ဏာပါတိမောက္ခ=အာဏာပါတိမောက်ကို၊ ယဒိပိ န အနုညာတံ=အကယ်
 ၍ကား ခွင့်မပြုအပ်ပါပေ၊ တထာပိ=ထိုသို့ပင် ခွင့်မပြုအပ်ပါသော်လည်း၊
 အပညတ္တေ=ပညတ်တော် မမူအပ်သေးသော၊ သိက္ခာပဒေ=သိက္ခာပုဒ်၌၊
 အာဏာပါတိမောက္ခ=အာဏာပါတိမောက်သည်၊ နတ္ထိ=မရှိ၊ ပညတ္တေ-
 ယေဝ=ပညတ်တော်မူအပ်ပြီးသော သိက္ခာပုဒ်၌သာလျှင်၊ ကိန္တု နတ္ထိ=အ
 ဘယ်မှာလျှင် ရှိပါတော့အံ့နည်း၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဣမံ အတ္ထံ=ဤအနက်ကို၊
 ဒသေတု=ပြခြင်းငှာ၊ “သိက္ခာပဒပညတ္တိကာလတော ပန ပဘုတိ”တိ-
 “သိက္ခာပဒ ။ ပ ။ ပဘုတိ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ ပုဗ္ဗာရာမေတိ-
 ကား၊ သာဝတ္ထိယာ=သာဝတ္ထိပြည်၏၊ ပါစိနဒိသာဘာဂေ=အရှေ့အရပ်
 မျက်နှာအဘို့၌၊ ကတတ္တာ=ဆောက်လုပ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဧဝံ
 လဒ္ဓဝေါဟာရေ=ဤသို့ “ပုဗ္ဗာရုံကျောင်း”ဟူ၍ ရအပ်သောအမည်သညာ
 ရှိသော၊ မဟာဝိဟာရေ=ကျောင်းတိုက်ကြီး၌၊ မိဂါရမာတုပါသာဒေတိ-
 ကား၊ မိဂါရသေဌိနော=“မိဂါရ”အမည်ရှိသောသူဌေး၏၊ မာတုဌာနိယတ္တာ-
 အမိအရေ၌တည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ မိဂါရမာတာတိ=“မိဂါရမာတာ”
 ဟူ၍၊ သင်္ချိ=ခေါ်ဝေါ်ရေတွက်ခြင်းသို့၊ ဂတာယ=ရောက်သော၊ ဝိသာခါ-
 မဟာဥပါသိကာယ=“ဝိသာခါ”အမည်ရှိသော ဥပါသိကာမကြီးသည်၊
 ကာရိတေ=ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းအပ်သော၊ ပါသာဒေ=ပြသာဒ်၌၊ အဌာ-
 နန္တိ=ကား၊ ဟေတုပဋိက္ခေပေါ=အကြောင်းကို ပယ်သတ်ခြင်းတည်း၊ အန-
 ဝကာသောတိ=ကား၊ ပစ္စယပဋိက္ခေပေါ=အကြောင်းတရားကို ပယ်သတ်
 ခြင်းတည်း၊ ဥဘယေနပိ=နှစ်ပါးစုံသော ဟေတုသဒ္ဓါ၊ ပစ္စယသဒ္ဓါဖြင့်လည်း၊
 ကာရဏမေဝ=အကြောင်းတရားကိုသာလျှင်၊ ပဋိက္ခိပတိ=ပယ်မြစ်၏၊ ယန္တိ-
 “ယံ”ဟူသည်ကား၊ ယေန ကာရဏေန=အကြင်အကြောင်းကြောင့်။

တေသန္တိ=ကား၊ ဘိက္ခုနံ=ရဟန်းတို့၏၊ သမ္ပုဓသာဝကာနံ သန္တိ-
 ကေ ပဗ္ဗဇိတာတိ=ကား၊ သဗ္ဗန္တိမာနံ=အလုံးစုံသောသာဝကတို့၏နောက်
 ဆုံးဖြစ်သော၊ သုဘဒ္ဒသဒိသာနံ=သုဘဒ္ဒနှင့်တူကုန်သော၊ သမ္ပုဓသာဝ-
 ကာနံ=မျက်မှောက်ဖြစ်ကုန်သော တပည့်သာဝကတို့၏၊ သန္တိကေ=အထံ၌၊
 ပဗ္ဗဇိတေ=ရှင်ရဟန်းပြုကြကုန်သောသူတို့ကို၊ သန္ဓာယ=ရည်ရွယ်၍၊ ဝဒ-
 တိ=ဆို၏၊ ခတ္တိယကုလားဒိဝသေနဝ=မင်းမျိုးအစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်
 သာလျှင်၊ ဝိဝိဓာ=အထူးထူး အပြားပြား များစွာကုန်သော၊ ကုလား=အမျိုး
 အနွယ်မှ၊ ဣတိ=ဤသို့၊ သမ္ပန္နော=ပုဒ်တို့ကိုစပ်အပ်၏၊ ဥစ္စနီစဉ္ဇာရု-
 ဌာရဘောဂါဒိကုလဝသေနာ ဝါတိ=ကား၊ ဥစ္စနီစကုလဝသေန=မြင့်
 မြတ်သောအမျိုးအနွယ်၊ ယုတ်နိမ့်အောက်ကျသောအမျိုးအနွယ်အားဖြင့်၊
 ဥဠာရဠာရဘောဂါဒိကုလဝသေန ဝါ=မြင့်မြတ်လှသော စည်းစိမ်ချမ်းသာ
 အစရှိသည်တို့၏ပြည့်စုံသောအမျိုးအနွယ်အားဖြင့်၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ယော-
 ဇေတဗ္ဗံ=ယှဉ်စေအပ်၏၊ တတ္ထ တသ္မိ ဝစနေ=“ဥစ္စနီစဉ္ဇာရုဠာရ-
 ဘောဂါဒိကုလဝသေနာ ဝါ”ဟူသောထိုစကားရပ်၌၊ ခတ္တိယဗြာဟ္မဏ-
 ဝသေန ဝါ=မင်းမျိုးမင်းနွယ်၊ ပုဏ္ဏားမျိုးပုဏ္ဏားနွယ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊
 ခတ္တိယဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာနံ=မင်းမျိုး၊ ပုဏ္ဏားမျိုး၊ သူကြွယ်မျိုးတို့၏
 ဝသေန ဝါ=အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဥစ္စကုလတာ=မြင့်မြတ်သောအမျိုး
 အနွယ်၏အဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ=သိအပ်ကုန်၏၊ သေသာနံ=ကြွင်းကျသော
 အမျိုးအနွယ်တို့၏၊ ဝသေန=အစွမ်းအားဖြင့်၊ နီစကုလတာ=ယုတ်နိမ့်
 အောက်ကျသော အမျိုးအနွယ်၏အဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ=သိအပ်ကုန်၏၊
 ဥဠာရဠာရဘောဂါဒိ ကုလဝသေန ဝါတိ=ကား၊ ဥဠာရတရတမဥပ-
 ဘောဂဝန္တာဒိကုလဝသေန=အလွန်မြတ်လှသော စည်းစိမ်ချမ်းသာအစရှိ
 သော အမျိုးအနွယ်အားဖြင့်၊ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွ၊ ဥဠာရာတိသယဇောတ-
 နတ္ထံ=အလွန်မြတ်ခြင်းကို ထွန်းပြခြင်းငှာ၊ ပုန=တဖန်၊ ဥဠာရဂ္ဂဟဏံ=
 ဥဠာရ-သဒ္ဒါကို၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ ဒုက္ခာဒုက္ခန္တိ အာဒိသု ဝိယ=“ဒုက္ခာဒုက္ခံ”
 အစရှိသည်တို့ကဲ့သို့တည်း၊ အာဒိ-သဒ္ဒေန=အာဒိ-သဒ္ဒါဖြင့်၊ ဥဠာရာနုဠာ-
 ရာနံ=အလွန်မြတ်ကုန်သောသူတို့ကို၊ ဂဟဏံ=ယူခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ=သိ
 အပ်၏။

ဗြဟ္မစရိယံ ရက္ခန္တိတိ=“ဗြဟ္မစရိယံ ရက္ခန္တိ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တမေဝ ဝုတ္တံ ဒေဝ=ဟောတော်မူအပ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ အတ္တံ=အနက်ကို၊ ပကာသေတွာ=ထင်ရှားပြ၍၊ ဒဿန္တော=ပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ “စိရံ ပရိယတ္တိပမ္ပံ ပရိဟရန္တိ”တိ=“စိရံ ။ ပ ။ ပရိဟရန္တိ”ဟူ၍၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ အပညတ္တေပိ=ပညတ်တော် မမူအပ်သေးသည်လည်းဖြစ်သော၊ သိက္ခာပဒေ=သိက္ခာပုဒ်၌၊ သမာနဇာတိကာအာဒိကာ=တူသောအမျိုးဇာတ် အစရှိသောအဖြစ်ကိုလည်း၊ ယဒိ သိယံ=အကယ်၍ ဖြစ်ကုန်အံ့ အတ္တနော အတ္တနော=မိမိ၊ မိမိ၏၊ ကုလာနုဂတဂန္တံ ဝိယ=အမျိုးအနွယ်သို့ အစဉ်လိုက်သောကျမ်းဂန်ကဲ့သို့၊ န နာသေယံ=မဖျက်ဆီးကုန်ရာ၊ အပညတ္တံ=ပညတ်တော်မမူအပ်သေးသော၊ (ဝါ) မပညတ်အပ်သေးသော၊ သိက္ခာပဒေ=သိက္ခာပုဒ်ကို၊ ယသ္မာ ပန=အကြင်ကြောင့်ကား၊ န နာသေယံ=မဖျက်ဆီးကုန်၊ ဣမေ စ ဘိက္ခု=ဤရဟန်းတို့သည်ကား၊ န သမာနဇာတိအာဒိကာ=တူသောအမျိုးဇာတ် အစရှိသည်မရှိကုန်၊ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ ဝိနာသေသံ=ဖျက်ဆီးကြကုန်ပြီ၊ ဣတိ ဣမံ အတ္တံ=ဤအနက်ကို၊ ဒဿတံ=ပြခြင်းငှာ၊ “ယသ္မာ ဧကနာမာ ။ ပ ။ တသ္မာ အညမညံ ဝိဟေဌေန္တာ”တိ အာဒိ=“ယသ္မာ ဧကနာမာ ။ ပ ။ တသ္မာ အညမညံ ဝိဟေဌေန္တာ” အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ ယဒိ ဒေဝံ=အကယ်၍ သမာနဇာတိက အစရှိသည်တို့ရှိခဲ့သော်၊ ကသ္မာ=အဘယ်ကြောင့်၊ စိရဋ္ဌိတိကဝါရေပိ=စိရဋ္ဌိတိကဝါရဋ္ဌိလည်း၊ “နာနာနာမာ”တိ အာဒိ=“နာနာနာမာ” ဤသို့ အစရှိသောစကားရပ်ကို၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်သနည်း၊ တေသံ=ထိုသူတို့၏၊ နာနာဇ္ဇာဒိဘာဝေ=အထူးအံ့ထူးသော အမျိုးဇာတ်အစရှိသော အဖြစ်သည်၊ သတိပိ=ရှိပါသော်လည်း၊ သိက္ခာပဒပညတ္တိယာ ဒေဝ=သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူခြင်းကြောင့်သာလျှင်၊ သာသနဿ=သာသနာတော်၏၊ စိရပ္ပဝတ္တိ=ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး တည်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဒဿနတ္ထံ=ပြတော်မူခြင်းငှာ၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ သိက္ခာပဒပညတ္တိဝသေနေဝ=သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ သာသနဿ=သာသနာတော်၏၊ စိရပ္ပဝတ္တိ=ကြာမြင့်စွာသောကာလပတ်လုံး တည်ခြင်းကို၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ ဗုဒ္ဓါ=မြတ်စွာဘုရားတို့သည်၊

အတ္တနော=ကိုယ်တော်၏၊ ပရိနိဗ္ဗာနတော=ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံတော်မူသည်မှ၊ ဥဒ္ဓမ္မိ=အထက်၌လည်း၊ ဝိနေတဗ္ဗသတ္တသမ္ဘဝေ=ဆုံးမအပ်သောသတ္တဝါ၏ အဖြစ်သည်၊ သတိ=ရှိလတ်သော်၊ သိက္ခာပဒံ=သိက္ခာပုဒ်ကို၊ ယသ္မာ=အကြင်ကြောင့်၊ ပညပေန္တိ=ပညတ်တော်မူကြကုန်၏၊ ဝိနေတဗ္ဗသတ္တသမ္ဘဝေ=ဆုံးမအပ်သော သတ္တဝါ၏အဖြစ်သည်၊ အသတိ=မရှိလတ်သော်၊ သိက္ခာပဒံ=သိက္ခာပုဒ်ကို၊ န ပညပေန္တိ=ပညတ်တော် မမူကြကုန်၊ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ သိက္ခာပဒပညတ္တိဝသေနော=သိက္ခာပုဒ်ကိုပညတ်တော်မူခြင်း ၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ သာသနဿ=သာသနာတော်၏၊ စိရပ္ပဝတ္တိ=ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး တည်ခြင်းကို၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ ဣတိ=ဤသို့ ဝေဒိတဗ္ဗော=သိအပ်၏၊ ကာယဝစီဒ္ဓါရသင်္ခါတံ=“ကာယဒ္ဓါရ၊ ဝစီဒ္ဓါရ”ဟု ဆိုအပ်သော၊ ဝိညတ္တိ=ကာယဝိညတ်၊ ဝစီဝိညတ်ကို၊ သမုဋ္ဌာပေတွာ= ဖြစ်စေ၍၊ ပဝတ္တမာနမ္ပိ=ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ စိတ္တံ=စိတ်ကို၊ တဿာယေဝ ဝိညတ္တိယာ=ထိုကာယဝိညတ်၊ ဝစီဝိညတ်၏သာလျှင်၊ ဝသေန=အစွမ်းဖြင့်၊ ပဝတ္တနတော=ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ “ကာယဝစီဒ္ဓါရေဟိ ပဝတ္တန္တိ” “ကာယ- ဝစီဒ္ဓါရေဟိ ပဝတ္တံ”ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ ယထာ=ဆိုအပ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ တထာ= ထိုအတူ၊ ဣဒံ သမ္ပဒံ အယံ ဥပမာသမ္ပတ္တိ=ဤဥပမာ၏ ပြည့်စုံခြင်းကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ=မှတ်ထိုက်၏၊ ယထာ တန္တိ ဧတ္ထ ပဒေ=“ယထာ တံ”ဟူသောဤ ပုဒ်၌၊ တန္တိ=“တံ”ဟူသည်ကား၊ နိပါတမတ္ထံ=အနက်မရ နိပါတ်ပုဒ်မျှသာ တည်း၊ ဝဂ္ဂသင်္ဂဟပဏ္ဏာသသင်္ဂဟာဒီဟိတိ=ကား၊ သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂ- မဟာဝဂ္ဂါဒိဝဂ္ဂသင်္ဂဟဝသေန=သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂ၊ မဟာဝဂ္ဂအစရှိသောဝဂ်ကို သိမ်းယူရေတွက်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ မူလပဏ္ဏာသမဇ္ဈိမပဏ္ဏာသာဒိပဏ္ဏာ- သသင်္ဂဟဝသေန=မူလပဏ္ဏာသ၊ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ အစရှိသောပဏ္ဏာသကို သိမ်းယူရေတွက်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ အာဒိ-သဒ္ဓေန=အာဒိ-သဒ္ဓါဖြင့်၊ သံယုတ္တာဒိသင်္ဂဟော=“သံယုတ္တ”အစရှိသည်ကို သိမ်းယူရေတွက်ခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော=သိအပ်၏။

ဧဝံ ဝိတက္ကေယ၊ မာ ဧဝံ ဝိတက္ကယိတ္တာတိ ဧတ္ထ ပဒေ=“ဧဝံ
 ။ ပ ။ ဝိတက္ကယိတ္ထ”ဟူသောဤပုဒ်၌၊ ဧဝံနိကား၊ ယထာနုသိဌာယ=
 အကြင်အကြင် ဆုံးမအပ်သော၊ အနုသာသနိယာ=အဆုံးအမ၏၊ ဝိမိ-
 ဝသေန စ=အစီအရင်၏အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပဋိသေဓနဝသေန စ=
 တားဖြစ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပဝတ္တိတာကာရပရာမသနံ=
 ဖြစ်သောအခြင်းအရာကိုသုံးသပ်ခြင်းတည်း၊ သာ စ=ထိုဖြစ်သောအခြင်း
 အရာကို သုံးသပ်ခြင်းသည်လည်း၊ သမ္မာဝိတက္ကာနဉ္စ=သမ္မာဝိတက်တို့၏
 လည်းကောင်း၊ မိတ္တာဝိတက္ကာနဉ္စ=မိတ္တာဝိတက်တို့၏လည်းကောင်း၊ ပဝတ္တိ-
 အာကာရဒဿ-နဝသေန=ဖြစ်သောအခြင်းအရာကိုပြသည်၏အစွမ်းဖြင့်၊
 ပဝတ္တတိ=ဖြစ်၏၊ အတ္ထအာနိသံဿ စ=အကျိုးဆက် အာနိသင်ကိုလည်း
 ကောင်း၊ အာဒိနဝဿ စ=အပြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝိဘာဝနတ္ထံ=ထင်ရှား
 စွာပြခြင်းအကျိုးငှာ၊ ပဝတ္တတိ=ဖြစ်၏၊ တေန=ထို့ကြောင့်၊ “နေက္ခမ္ပ-
 ဝိတက္ကာဒယော တယော ဝိတက္ကေ ဝိတက္ကေယာ”တိ အာဒိ=“နေက္ခ-
 မ္ပဝိတက္ကာဒယော တယော ဝိတက္ကေ ဝိတက္ကေယ” အစရှိသော
 စကားရပ်ကို၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ဧတ္ထ ဧတသ္မိ ဝစနေ=“နေက္ခမ္ပဝိတက္ကာ-
 ဒယော ။ ပ ။ ဝိတက္ကေယ” အစရှိသောထိုစကားရပ်၌၊ အာဒိ-သဒ္ဓေန-
 အာဒိ-သဒ္ဓါဖြင့်၊ အဗျာပါဒဝိတက္ကအဝိဟိသဝိတက္ကာနံ=အဗျာပါဒဝိတက်၊
 အဝိဟိသဝိတက်တို့ကို၊ ဂဟဏံ=သိမ်းယူခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ=သိအပ်၏၊
 ဟတ္ထ=ထို“အဗျာပါဒဝိတက်၊ အဝိဟိသဝိတက်”တို့တွင်၊ လောဘတော-
 လောဘမှ၊ နိက္ခန္တတ္တာ=ထွက်မြောက်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အ-
 လောဘော=အလောဘကို၊ နေက္ခမ္ပံ=“နေက္ခမ္ပ”ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ=ဆိုအပ်၏၊
 နိဝရဏေဟိ=နိဝရဏတရားတို့မှ၊ နိက္ခန္တတ္တာ=ထွက်မြောက်တတ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်၊ ပဌမဇ္ဈာနံ=ပဌမဇ္ဈာန်ကို၊ နေက္ခမ္ပံ=“နေက္ခမ္ပ”ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ=
 ဆိုအပ်၏၊ သဗ္ဗာကုသလေဟိ=အလုံးစုံကုန်သော အကုသိုလ်တရားတို့မှ၊
 နိက္ခန္တတ္တာ=ထွက်မြောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သဗ္ဗော=အလုံးစုံသော၊
 ကုသလော=ကုသိုလ်ဖြစ်သော၊ ဓမ္မော=တရားကို၊ နေက္ခမ္ပံ=“နေက္ခမ္ပ”ဟူ၍၊
 ဝုစ္စတိ=ဆိုအပ်၏၊ သဗ္ဗသင်္ခတေဟိ=အလုံးစုံကုန်သော သင်္ခတတရားတို့မှ၊
 နိက္ခန္တတ္တာ=ထွက်မြောက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ နိဗ္ဗာနံ=နိဗ္ဗာန်ကို၊ နေက္ခမ္ပံ=

“နေက္ခမ္ပ”ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ=ဆိုအပ်၏၊ ဥပနိဿယတော စ=“ဥပနိဿယ”
 အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ သမ္ပယောဂတော စ=“သမ္ပယောဂ”အားဖြင့်လည်း
 ကောင်း၊ အာရမ္မဏကရဏတော စ=“အာရုံပြုသောအားဖြင့်”လည်း
 ကောင်း၊ နေက္ခမ္ပန=နေက္ခမ္ပနှင့်၊ ပဋိသံယုတ္တော=ယှဉ်သော၊ ဝိတက္ကော=
 ဝိတက်သည်၊ နေက္ခမ္ပဝိတက္ကော=“နေက္ခမ္ပဝိတက်”မည်၏၊ သမ္မာ-
 သင်္ကပ္ပေါ=“သမ္မာသင်္ကပ္ပ”ကို၊ လတ္တတိ=ရအပ်၏၊ သော=ထိုသမ္မာသင်္ကပ္ပ
 သည်၊ အသုဘဇ္ဈာနဿ=အသုဘဇ္ဈာန်၏၊ ပုဗ္ဗဘာဂေ=ရှေ့အဘို့၌၊ ကာ-
 မာဝစရော=ကာမာဝစရသည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ အသုဘဇ္ဈာနေ=အသု-
 ဘဇ္ဈာန်၌၊ ရူပါဝစရော=ရူပါဝစရသည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ တံ ဈာနံ=ထို
 ထိုရူပါဝစရပဌမဇ္ဈာန်ကို၊ ပါဒကံ=အခြေခံကို၊ ကတွာ=ပြု၍၊ ဥပ္ပန္နမဂ္ဂ-
 ဖလကာလေ=ဖြစ်သော မဂ်ကာလ၊ ဖိုလ်ကာလ၌၊ လောကုတ္တရော=
 လောကုတ္တရာသည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ ဗျာပါဒဿ=ဗျာပါဒ၏၊ (ဝါ) ဒေါသ
 ၏၊ ပဋိပက္ခော=ဆန့်ကျင်ဘက်သည်၊ အဗျာပါဒေါ=“အဗျာပါဒ”မည်၏၊
 (ဝါ) ဗျာပါဒ၏ဆန့်ကျင်ဘက်မည်၏၊ (ဝါ) ဒေါသ၏ဆန့်ကျင်ဘက်မည်၏၊
 ဝါ=တနည်းသော်ကား၊ ဧတေန=ဤအဒေါသကြောင့်၊ ကိဉ္စိစိ=တစ်စုံတစ်
 ယောက်ကိုမျှလည်း၊ န ဗျာပါဒေန္တိ=ဗျာပါဒမရှိကြကုန်၊ (ဝါ) ဖျက်စီးခြင်း
 မရှိကြကုန်၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ အဗျာပါဒေါ=“အဗျာပါဒ”မည်၏၊
 မေတ္တာ=မေတ္တာကို၊ လတ္တတိ=ရအပ်၏၊ ယထာဝုတ္တေန=အကြင်အကြင်
 ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော၊ အဗျာပါဒေန=အဗျာပါဒနှင့်၊ ပဋိသံယုတ္တော=ယှဉ်သော၊
 ဝိတက္ကော=ဝိတက်သည်၊ အဗျာပါဒဝိတက္ကော=“အဗျာပါဒဝိတက်”
 မည်၏၊ သော=ထိုအဗျာပါဒဝိတက်သည်၊ မေတ္တာဈာနဿ=မေတ္တာဈာန်၏၊
 ပုဗ္ဗဘာဂေ=ရှေးအဘို့၌၊ ကာမာဝစရော=ကာမာဝစရသည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်
 ၏၊ မေတ္တာဘာဝနာဝသေန=မေတ္တာဘာဝနာ၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ အဓိဂ-
 တေ=ရအပ်သော၊ ပဌမဇ္ဈာနေ=ပဌမဇ္ဈာန်၌၊ ရူပါဝစရော=ရူပါဝစရသည်၊
 ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ တံ ဈာနံ=ထိုရူပါဝစရပဌမဇ္ဈာန်ကို၊ ပါဒကံ=အခြေခံကို၊
 ကတွာ=ပြု၍၊ ဥပ္ပန္နမဂ္ဂဖလကာလေ=ဖြစ်သော မဂ်ကာလ၊ ဖိုလ်ကာလ၌၊
 လောကုတ္တရော=လောကုတ္တရာသည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ ဝိဟိဿာယ=
 ဝိဟိသ၏၊ (ဝါ) ညှင်းဆဲခြင်း၏၊ ပဋိပက္ခော=ဆန့်ကျင်ဘက်သည်၊ အဝိ-

ဟိံသာ="အဝိဟိံသ"မည်၏။ (ဝါ) ဝိဟိံသ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်မည်၏။ (ဝါ) ညှင်းဆဲခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက်မည်၏။ ဝါ-တနည်းကား၊ ဧတာယ-ဤ ကရုဏာဖြင့်၊ သတ္တေ-သတ္တဝါတို့ကို၊ န ဝိဟိံသန္တိ-မညှင်းဆဲကုန်၊ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ အဝိဟိံသာ="အဝိဟိံသ"မည်၏။ ကရုဏာ-ကရုဏာ ကို၊ လဗ္ဘတိ-ရအပ်၏။ တာယ-ထိုကရုဏာနှင့်၊ ပဋိသံယုတ္တော-ယှဉ်သော၊ ဝိတက္ကော-ဝိတက်သည်၊ အဝိဟိံသာဝိတက္ကော="အဝိဟိံသာဝိတက်" မည်၏။ သော-ထိုအဝိဟိံသာဝိတက်သည်၊ ကရုဏာဈာနဿ-ကရုဏာ ဈာန်၏။ ပုဗ္ဗဘာဂေ-ရှေးအဘို့၌၊ ကာမာဝစရော-ကာမာဝစရသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ ကရုဏာဘာဝနာဝဋ္ဋသန-ကရုဏာဘာဝနာ၏အစွမ်းဖြင့်၊ အဓိဂတေ-ရအပ်သော၊ ပဌမဇ္ဈာနေ-ပဌမဇ္ဈာန်၌၊ ရူပါဝစရော-ရူပါဝစရ သည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။ တံ-ထိုရူပါဝစရပဌမဇ္ဈာန်ကို၊ ပါဒကံ-အခြေခံကို၊ ကတွာ-ပြု၍၊ ဥပ္ပန္နမဂ္ဂဖလကာလေ-ဖြစ်သောမဂ်ကာလ၊ ဖိုလ်ကာလ၌၊ လောကုတ္တရော-လောကုတ္တရာသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏။

နနု စ စောဒေမိ=စောဒနာပါဦးအံ့၊ အလောဘာဒေါသာမော- ဟာနံ=အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟတို့၏။ အညမညာဝိရဟတော= အချင်းချင်းကင်းခြင်းကြောင့်၊ နေသံ-ထိုအလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟ တို့၏။ ဝသေန-ဖြင့်၊ ဥပ္ပဇ္ဇနကာနံ=ဖြစ်လတ်ကုန်သော၊ ဣမေသံ နေက္ခမ္မ- ဝိတက္ကာဒိနံ=ဤနေက္ခမ္မဝိတက်အစရှိသည်တို့၏။ အညမညံ=အချင်းချင်း၊ အသင်္ကရတော=မရောနှောသောအားဖြင့်၊ ဝဝတ္ထာနံ=ပိုင်းခြားသတ်မှတ် ခြင်းသည်၊ န ဟောတိ=မဖြစ်လေသလော၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊ စောဒနာ=စောဒနာခြင်းတည်း၊ ဣမေသံ နေက္ခမ္မဝိတက္ကာဒိနံ=ဤနေက္ခမ္မ ဝိဟင်္ဂအစရှိသည်တို့၏။ အညမညံ=အချင်းချင်း၊ အသင်္ကရတော=မရော နှောသောအားဖြင့်၊ ဝဝတ္ထာနံ=ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ခြင်းသည်၊ န ဟောတိ= မဖြစ်သည်၊ နော-မဟုတ်၊ ဟောတိ ဧဝံ-ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း၊ (နော န ဟောတိ=ဖြစ်၏)၊ ကသ္မာ=အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ ဟိ ယသ္မာ-အကြင် ကြောင့်၊ ယဒါ-အကြင်အခါ၌၊ အလောဘော=အလောဘသည်၊ နိယမိတ-

ပရိဏတသမုဒါစာရာဒိဝသေနမှတ်သားသောအဖြစ်၊ ညွတ်သောအဖြစ်၊
 အပေါင်းအဖော်၌ မွေ့လျော်သောအဖြစ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ပဓာနော
 အဓိကပဓာနပြဓာန်းသည်၊ ဟောတိဖြစ်၏၊ တဒါထိုအခါ၌၊ ဣတရေ
 အလောဘမှ တပါးတခြားကုန်သော၊ ဒွေနှစ်ပါးကုန်သော အဒေါသ၊
 အမောဟတို့သည်၊ တဒန္ဓာယိကာထိုအလောဘသို့အစဉ်လိုက်ကုန်သည်၊
 ဘဝန္တိဖြစ်ကုန်၏၊ ဟိသစ္စမှန်၏၊ တထာထိုအတူ၊ ယဒါအကြင်အခါ၌၊
 အလောဘပ္ပဓာနောအလောဘပြဓာန်းသော၊ နေက္ခမ္မဂရုကောနေက္ခမ္မ
 ကို အလေးဂရုပြုခြင်းရှိသော၊ စိတ္တုပ္ပါဒေါစိတ္တုပ္ပါဒ်သည်၊ ယဒါအကြင်
 အခါ၌၊ ဟောတိဖြစ်၏၊ တဒါထိုအခါ၌၊ လဒ္ဓါဝသရောရအပ်သော
 အရာရှိသော၊ နေက္ခမ္မဝိတက္ကောနေက္ခမ္မဝိတက်သည်၊ ပတိဋ္ဌဟတိတညီ
 ၏၊ တံသမ္ပယုတ္တဿထိုနေက္ခမ္မဝိတက်နှင့်ယှဉ်သော၊ အဒေါသလက္ခဏာ
 သမ္ပယုတ္တဿအဒေါသလက္ခဏာရှိသော၊ အဗျာပါဒဿအဗျာပါဒ၏၊ ဝသေန
 အစွမ်းကြောင့်၊ ယောအကြင်အဒေါသသည်၊ တဿေဝထိုနေက္ခမ္မဝိ
 တက်၏သာလျှင်၊ အဗျာပါဒဝိတက္ကဘာဝေါအဗျာပါဒဝိတက်၏အဖြစ်
 သည်၊ သမ္ဘဝေယျကောင်းစွာဖြစ်ရာ၏၊ အဗျာပါဒသဝိတက္ကဘာဝေ
 အဗျာပါဒ ဝိတက်၏အဖြစ်သည်၊ သတိ စရိပါသော်လည်း၊ ကဿစိပိ
 ဟဗ္ဗဟုကိုလည်း၊ အဝိဟေဋ္ဌနကဇာတိကတာယမညှင်းဆဲသော သ
 ဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အဝိဟိသဝိတက္ကဘာဝေါစအဝိဟိသ
 ဝိတက်၏အဖြစ်သည်လည်း၊ သမ္ဘဝေယျကောင်းစွာဖြစ်ရာ၏၊ ဣတရေ
 အဝိဟိသဝိတက်မှ တပါးတခြားကုန်သော၊ တေ ဒွေထိုနှစ်ပါးကုန်သော
 ဗျာပါဒဝိတက်၊ ဝိဟိသဝိတက်တို့သည်၊ ဗာဿေဝ နေက္ခမ္မဝိတက္ကဿ
 ထိုနေက္ခမ္မဝိတက်၏သာလျှင်၊ (ဝါ) ထိုနေက္ခမ္မဝိတက်သို့သာလျှင်၊ အနု
 ဂါမိနောအစဉ်တစိုက် လိုက်ကုန်၏၊ သရူပတောသရုပ်အားဖြင့်၊ အဒိ
 သာနုဟောမတွေ့မမြင်ခြင်းကြောင့်၊ တသ္မိထိုနေက္ခမ္မဝိတက်သည်၊ သတိ
 ရှိလတ်သော်၊ ဟောန္တိဖြစ်ကုန်၏၊ တသ္မိထိုနေက္ခမ္မဝိတက်သည်၊ အသ
 တိမရှိလတ်သော်၊ န ဟောန္တိမဖြစ်ကုန်၊ အနုမာနေယျာမှန်းဆသဖြင့်
 သိအပ်ကုန်သည်၊ ဘဝန္တိဖြစ်ကုန်၏၊ ဧဝမေဝဤအတူသာလျှင်၊ ယဒါ
 အကြင်အခါ၌၊ မေတ္တာပဓာနောမေတ္တာပြဓာန်းသော၊ စိတ္တုပ္ပါဒေါစိတ္တုပ္ပါဒ်

သည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ တဒါ=ထိုအခါ၌၊ ဣတရေ=မေတ္တာမှ တပါးတခြား
ကုန်သော၊ ဒွေ=နှစ်ပါးကုန်သော အလောဘ၊ အမောဟတို့သည်၊ တဒ-
န္ဓာယိကာ=ထိုအဒေါသသို့ အစဉ်လိုက်ကုန်သည်၊ ဘဝန္တိ=ဖြစ်ကုန်၏၊
ယဒါ=အကြင်အခါ၌၊ ကရုဏာပဓာနော=ကရုဏာပြဓာန်းသော၊ စိတ္တုပ္ပါ-
ဒေါ=စိတ္တုပ္ပါဒ်သည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ တဒါ=ထိုအခါ၌၊ ဣတရေ=ကရုဏာ
မှ တပါးတခြားကုန်သော၊ ဒွေ=နှစ်ပါးကုန်သော အလောဘ၊ အဒေါသ
တို့သည်၊ တဒန္ဓာယိကာ=ထိုအမောဟသို့ အစဉ်လိုက်ကုန်သည်၊ ဘဝန္တိ-
ဖြစ်ကုန်၏။

ကာမဝိတက္ကာဒယောတိ ဧတ္ထ ပဒေ=“ကာမဝိတက္ကာဒယော”
ဟူသော ဤပုဒ်၌၊ အာဒိ-သဒ္ဓေန=အာဒိ-သဒ္ဓါဖြင့်၊ ဗျာပါဒဝိတက္ကဝိဟိ-
သာဝိတက္ကာနံ=ဗျာပါဒဝိတက်၊ ဝိဟိသာဝိတက်တို့ကို၊ ဂဟဏံ=ယူခြင်းကို၊
ဝေဒိတဗ္ဗံ=သိအပ်၏၊ တတ္ထ=ထိုကာမဝိတက်၊ ဗျာပါဒဝိတက်၊ ဝိဟိသာဝိတက်
တို့တွင်၊ ကာမပဋိသံယုတ္တော=ကာမဂုဏ်နှင့်ယှဉ်သော၊ ဝိတက္ကော=ဝိတက်
သည်၊ ကာမဝိတက္ကော=“ကာမဝိတက်”မည်၏၊ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွ၊ ဧတ္ထ-
ဤကာမဝိတက်၌၊ ကာမာ=ကာမတို့သည်၊ ဝတ္ထုကာမော စ=ဝတ္ထုကာမ
လည်းကောင်း၊ ကိလေသကာမော စ=ကိလေသကာမလည်းကောင်း၊
ဣတိ=ဤသို့၊ ဒွေ=နှစ်ပါးတို့သည်၊ ဟောန္တိ=ဖြစ်ကုန်၏၊ တတ္ထ တေသု
ဌိသု ကာမေသု=ထိုနှစ်ပါးကုန်သောဝတ္ထုကာမ၊ ကိလေသကာမတို့တွင်၊
ဝတ္ထုကာမပက္ခေ=ဝတ္ထုကာမ၏အဘို့၌၊ အာရမ္မဏဝသေန=အာရုံ၏ အ-
စွမ်းဖြင့်၊ ကာမေဟိ=ကာမဂုဏ်တို့နှင့်၊ ပဋိသံယုတ္တော=ယှဉ်သော၊ ဝိ-
တက္ကော=ဝိတက်သည်၊ ကာမဝိတက္ကော=“ကာမဝိတက်”မည်၏၊ ကိ-
လေသကာမပက္ခေ ပန=ကိလေသကာမပက္ခေ၌ကား၊ သမ္ပယောဂဝသေန=
သမ္ပယောဂ၏အစွမ်းဖြင့်၊ ပဋိသံယုတ္တော=ယှဉ်သော၊ ဝိတက္ကော=ဝိတက်
သည်၊ ကာမဝိတက္ကော=“ကာမဝိတက်”မည်၏၊ ကိလေသကာမပက္ခေ
ပန=ကိလေသကာမ၏ အဘို့၌ကား၊ သမ္ပယောဂဝသေန=သမ္ပယောဂ၏
အစွမ်းဖြင့်၊ ကာမေန=ကာမဂုဏ်နှင့်၊ ပဋိသံယုတ္တောတိ=“ယှဉ်၏”ဟူ၍၊

ယောဇေတဗ္ဗံ=ယှဉ်စေထိုက်၏။ ဗျာပါဒပဋိသံယုတ္တော=ဗျာပါဒနှင့် ယှဉ်သော၊ (ဝါ) ဒေါသနှင့်ယှဉ်သော၊ ဝိတက္ကော=ဝိတက်သည်၊ ဗျာပါဒဝိတက္ကော=“ဗျာပါဒဝိတက်”မည်၏။ ဝိဟိသာပဋိသံယုတ္တော=ဝိဟိသနှင့်ယှဉ်သော၊ (ဝါ) ညှင်းဆဲခြင်းနှင့်ယှဉ်သော၊ ဝိတက္ကော=ဝိတက်သည်၊ ဝိဟိသာဝိတက္ကော=“ဝိဟိသာဝိတက်”မည်၏။ တေသု အကုသလဝိတက္ကေသု=ကာမဝိတက်၊ ဗျာပါဒဝိတက်၊ အဝိဟိသဝိတက်ဟူကုန်သော အကုသလဝိတက် သုံးပါးတို့တွင်၊ ဒွေ=နှစ်ပါးကုန်သော ကာမဝိတက်၊ ဗျာပါဒဝိတက်တို့သည်၊ သတ္တေသုပိ=သတ္တဝါတို့၌လည်းကောင်း၊ သင်္ခါရေသုပိ=ရုပ်၊ နာမ်ဓမ္မ သင်္ခါရတရားတို့၌လည်းကောင်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇိ=ဖြစ်ကုန်၏။ ဟိ=ချဲ့၍ ဆိုဦးအံ့၊ ကာမဝိတက္ကော=ကာမဝိတက်သည်၊ ပိယေ=ချစ်ခင်အပ်သော၊ မနာပေ=နှစ်သက်မြတ်နိုးအပ်သော၊ သတ္တေ ဝါ=သတ္တဝါ၌လည်းကောင်း၊ သင်္ခါရေ ဝါ=ရုပ်၊ နာမ်ဓမ္မ သင်္ခါရတရား၌လည်းကောင်း၊ ဝိတက္ကေန္တဿ=ကြံစည်သောသူအား၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ=ဖြစ်၏။ ဗျာပါဒဝိတက္ကော=ဗျာပါဒဝိတက်သည်၊ အပ္ပိယေ=မချစ်အပ်သော၊ အမနာပေ=မနှစ်သက် မမြတ်နိုးအပ်သော၊ သတ္တေ ဝါ=သတ္တဝါ၌လည်းကောင်း၊ သင်္ခါရေ ဝါ=ရုပ်၊ နာမ်ဓမ္မသင်္ခါရတရား၌လည်းကောင်း၊ ကုဇ္ဈိတွာ=အမျက်ထွက်၍၊ ဩလောကနကာလတော=ကြည့်ရှုသောအခါမှ၊ ပဌာယ=စ၍၊ ယာဝ ဝိနာသနာ=ပျက်စီးသည်တိုင်အောင်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ=ဖြစ်၏။ ဝိဟိသာဝိတက္ကော=ဝိဟိသာဝိတက်သည်၊ သင်္ခါရေသု=ရုပ်၊ နာမ်ဓမ္မသင်္ခါရတရားတို့၌၊ နုပ္ပဇ္ဇတိ=မဖြစ်၊ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွ၊ သင်္ခါရော=ရုပ်၊ နာမ်ဓမ္မသင်္ခါရတရားကို၊ ဒုက္ခာပေတဇ္ဇော နာမ=ဆင်းရဲစေအပ်သော သူမည်သည်၊ နတ္ထိ=မရှိ၊ “ဣမေ သတ္တာ=ဤသတ္တဝါတို့သည်၊ ဟညန္တ ဝါ=သတ်မှုလည်းသတ်ပစေကုန်၊ ဥစ္ဆိန္တ ဝါ=ဖြတ်မှုလည်းဖြတ်ပစေကုန်၊ ဝိနဿန္တ ဝါ=ပျက်စီးမှုလည်းပျက်စီးပစေကုန်၊ မာ ဝါ အဟေသု=မဖြစ်ကုန်မှုလည်း မဖြစ်စေကုန်”၊ ဣတိ=ဤသို့၊ စိန္တနကာလေ ပန=ကြံစည်သော အချိန်အခါကာလ၌ကား၊ သတ္တေသု=သတ္တဝါတို့၌၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ=ဖြစ်၏။ အထ=ထိုသို့ဖြစ်ပါလျက်၊ ကသ္မာ=အဘယ်ကြောင့်၊ “သင်္ခါရော ဒုက္ခပေတဇ္ဇော နာမ နတ္ထိ”တိ=“သင်္ခါရော ဒုက္ခပေတဇ္ဇော နာမ နတ္ထိ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်သနည်း၊ ယေ သတ္တသညိတာ=အကြင်

သတ္တဝါဟု အမှတ်ရှိကုန်သောသူတို့ကို၊ ဒုက္ခာပေတဗ္ဗော•ဆင်းရဲစေအပ်
၏။ ဣတိ=ဤသို့၊ ဣစ္ဆိတာ နန=အလိုရှိအပ်သည် မဟုတ်ပါလော၊ တေပိ
သတ္တာ=ထိုသတ္တဝါတို့သည်လည်း၊ အတ္ထတော=အနက်အားဖြင့်၊ သင်္ခါရာ
ဝေ=ရုပ်၊ နာမ်ဓမ္မ သင်္ခါရတရားတို့သည်သာလျှင်တည်း၊ ဣတိ အယံ=ဤ
သည်ကား၊ စောဒနာ=စောဒနာခြင်းတည်း၊ ဧတံ ဝစနံ=သင် စောဒက
ဆရာပြောဆိုသော “နန ယေ ဒုက္ခာပေတဗ္ဗောတိ” အစရှိသောစကားသည်၊
သစ္စံ=မှန်ကန်လှပါပေ၏၊ ပန တထာပိ=ထိုသို့ပင် မှန်ကန်ပါသော်လည်း၊
ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓါ•ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓ ဖြစ်ကုန်သော၊ (ဝါ) ဣန္ဒြေနှင့် စပ်ယှဉ်ကုန်သော၊
တေ သတ္တာ=ထိုသတ္တဝါတို့သည်၊ သဝိညာဏကတာယ•သဝိညာဏက၏
အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒုက္ခံ=ဒုက္ခကို၊ (ဝါ) ဆင်းရဲခြင်းကို၊ ပဋိသံဝေဒေန္တိ=ခံစား
ကြရကုန်၏၊ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ ဝိဟိံသာဝိတက္ကဿ•ဝိဟိံသာဝိတက်၏၊
ဝိသယာ=အရာဖြစ်ကုန်သော၊ တေ သတ္တသညိတာ=ထိုသတ္တသညိတာ
ဖြစ်ကုန်သောသူတို့ကို၊ (ဝါ) ထိုသတ္တဝါဟူ၍ သညာရှိကုန်သောသူတို့ကို၊
ဣစ္ဆိတာ•အလိုရှိအပ်ကုန်၏၊ ယေ ပန သတ္တာ•အကြင်သတ္တဝါတို့သည်၊
ဝုတ္တလက္ခဏယောဂတော•ဆိုအပ်ပြီးသောလက္ခဏာနှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့်၊
ဒုက္ခံ=ဒုက္ခကို၊ (ဝါ) ဆင်းရဲခြင်းကို၊ န ပဋိသံဝေဒေန္တိ=မခံစားကြရကုန်၊
ဟေ သတ္တာ=ထိုသတ္တဝါတို့ကို၊ သန္ဓာယ=ရည်ရွယ်၍၊ “ဝိဟိံသာဝိတက္ကော
သင်္ခါရေသု နုပ္ပဇ္ဇတိ” တိ=“ဝိဟိံသာဝိတက္ကော သင်္ခါရေသု နုပ္ပဇ္ဇတိ”
ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏။

အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တာနိ ဝိမုစ္စိသုတိ ဧတ္ထ=“အနု-
ပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တာနိ ဝိမုစ္စိသု”ဟူသော ဤပုဒ်၌၊ အာသ-
ဝေဟိတိ=ကား၊ ကတ္တုအတ္ထေ=ကတ္တာအနက်၌၊ ကရဏနိဒ္ဒေသော•က-
ရိုဏ်းကို ညွှန်ပြခြင်းတည်း၊ စိတ္တာနိတိ=ကား၊ ပစ္စတ္တဗဟုဝစနံ=ပထမာ
ဗဟုဝစ “ယော”ဝိဘတ်ကို ညွှန်ပြခြင်းတည်း၊ ဝိမုစ္စိသုတိ=ကား၊ ကမ္မသာ-
စနံ=ကမ္မသာနေတည်း၊ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ ကတ္တုဘူတေဟိ=ကတ္တာဖြစ်၍
ဖြစ်ကုန်သော၊ အာသဝေဟိ=အာသဝေါ တရားတို့သည်၊ အနုပါဒါယ=

မစွဲလမ်းမှု၍၊ အာရမ္မဏာဝသေန-အာရုံ၏အစွမ်းဖြင့်၊ အဂ္ဂဟေတွာ-မယူ
 မှု၍၊ စိတ္တာနိ-စိတ်တို့သည်၊ ဝိမုစ္စိတာနိ-လွတ်အပ်ကုန်၏၊ ဣတိ ဧဝံ-
 ဤသို့၊ ဧတ္ထ-“အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တာနိ ဝိမုစ္စိသု”ဟူသော ဤပါဠိ
 ရပ်၌၊ အတ္ထော-အနက်ကို၊ ဂဟေတဗ္ဗော-ယူအပ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ-ထို့
 ကြောင့်၊ “တေသံ ဟိ စိတ္တာနိ”တိ အာဒိ-“တေသံ ဟိ စိတ္တာနိ”
 အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီး၊ ယေဟိ အာသဝေဟိတိ
 ဧတ္ထာပိ-“ယေဟိ အာသဝေဟိ”ဟူသော ဤပါဠိရပ်၌လည်း၊ ကတ္တု-
 အတ္ထော ဧဝံ-ကတ္တာ-အနက်၌သာလျှင်၊ ကရဏနိဒ္ဒေသော-ကန့်ဏ်း
 ဝိဘတ်ကို (တတိယာဝိဘတ်ကို) ညွှန်ပြခြင်းတည်း၊ ဝိမုစ္စိသုတိ-ကား၊
 ကမ္မသာဓနံ-ကမ္မသာဓနတည်း၊ န တေ တာနိ ဂဟေတွာ ဝိမုစ္စိသု
 တိ-ကား၊ တေ အာသဝါ-ထိုအာသဝေါတရားတို့သည်၊ တာနိ စိတ္တာနိ-
 ထိုစိတ်တို့ကို၊ အာရမ္မဏကရဏာဝသေန-အာရုံပြုသည်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ န
 ဂဟေတွာ-မယူမှု၍၊ ဝိမုစ္စိသု ဝိမောစေသု-လွတ်စေကြကုန်ပြီ၊ ဟိ သစ္စံ-
 မှန်၏၊ ဧတ္ထ ဧတသ္မိ ဝစနေ-“အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တာနိ
 ဝိမုစ္စိသု”ဟူသော ဤစကားရပ်၌၊ စိတ္တာနိတိ-ကား၊ ဥပယောဂဗဟုဝစနံ-
 ဒုတိယာဗဟုဝစံ “ယော”ဝိဘတ်တည်း၊ ဝိမုစ္စိသုတိ-ကား၊ ကတ္တုသာဓနံ-
 ကတ္တုသာဓနတည်း၊ အနုပ္ပါဒနိရောဓေန နိရုဇ္ဈမာနာတိ-ကား၊ အာ-
 ယတိ-နောင် အနာဂတ်အခါ၌၊ အနုပတ္တိသင်္ခါတေန-မဖြစ်ခြင်းဟုဆိုအပ်
 သော၊ နိရောဓေန-ချုပ်ခြင်းဖြင့်၊ အာသဝါ-အာသဝေါ တရားတို့သည်၊
 နိရုဇ္ဈမာနာ-ချုပ်ကုန်လျက်၊ အဂ္ဂဟေတွာ ဝိမုစ္စိသုတိ-ကား၊ အာရမ္မဏ-
 ကရဏာဝသေန-အာရုံပြုသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ အဂ္ဂဟေတွာ-မယူမှု၍၊
 စိတ္တာနိ-စိတ်တို့သည်၊ ဝိမောစေသု-လွတ်စေကြကုန်ပြီ၊ ဝိကသိတစိတ္တာ
 အဟေသုန္တိ-ကား၊ သာတိယသညာဏရသ္မိသမ္ပဒေသေန-လွန်ကဲသောဉာဏ်
 ၏ အရောင်အလင်း၌ ကောင်းစွာတွေ့ထိသဖြင့်၊ သမ္မုလ္လစိတ္တာ-ကောင်း
 စွာပွင့်သော စိတ်ရှိကုန်သည်၊ အဟေသု-ဖြစ်ကြကုန်ပြီ၊ ဣတိ အယံ-ဤ
 သည်ကား၊ အတ္ထော-အနက်တည်း၊ ပုရိမဝစနာပေက္ခန္တိ-ကား၊ “အည-
 တရသ္မိ ဘိသနကေ ဝနသဏ္ဍေ”တိ-“အညတရသ္မိ ဘိသနကေ ဝန-
 သဏ္ဍေ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တဝစနပေက္ခံ-ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောစကားကို ငဲ့သောသဒ္ဓါ

တည်း၊ တေန=ထို့ကြောင့်၊ “ယံ ဝုတ္တံ အညတရသ္မိံ ဘိသနကေ ဝန-
သဏ္ဍေတိ တတြာ”တိ-“ယံ ဝုတ္တံ ။ ပ ။ တတြာ”ဟူ၍၊ အာဟ=မိန့်
ဆိုပြီ၊ ကတန္တိ ဣဒံ ပဒံ-“ကတံ”ဟူသော ဤပုဒ်သည်၊ ဘာဝသာဓန-
ဝါစိ=ဘာဝသာဓနကို ဟောသောသဒ္ဒါတည်း၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊
“ဘိသနကတသ္မိံ ဟောတိ၊ ဘိသနကိရိယာ”တိ-“ဘိသနကတသ္မိံ
ဟောတိ၊ ဘိသနကိရိယာ”ဟူ၍၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ဘိသနဿ=ကြောက်
မက်ဖွယ်ကို၊ ကရဏံ ကိရိယာ=ပြုခြင်းတည်း၊ ဘိနသကတံ=ကြောက်မက်
ဖွယ်ကိုပြုခြင်း၊ တသ္မိံ ဘိသနကတသ္မိံ=ထို့ကြောက်မက်ဖွယ်ကိုပြုခြင်း၌။

ဣဒါနိ ဣမသ္မိံ ကာလေ=ဤယခုအခါ၌၊ အညထာပိ=တပါးတ
ခြားသော အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း၊ အတ္ထယောဇနံ=အနက်ယောဇနာ
ခြင်းကို၊ ဒဿန္တော=ပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ အထ ဝါတိ အာဒိ=“အထ ဝါ”
အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ဣမသ္မိံ အတ္ထဝိကပွေ=ဤ
အတ္ထဝိကပ်၌၊ ဘိသယတံ=ကြောက်အပ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊
ဘိသနော=“ဘိသန”မည်၏၊ ဘိသနော ဧဝ=“ဘိသန”သည်သာလျှင်၊
ဘိသနကော=“ဘိသနက”မည်၏၊ တဿ ဘိသနကဿ=ထို့ကြောက်
ခြင်း၏၊ ဘာဝေါ=အဖြစ်တည်း၊ ဘိသနကတ္တံ=ကြောက်ခြင်း၏အဖြစ်၊
ဘိသနကတ္တန္တိ=“ဘိသနကတ္တံ”ဟူ၍၊ ဝတ္တဗ္ဗေ=ဆိုအပ်ပါလျက်၊ တ-
ကာရဿ=တ-အက္ခရာတစ်လုံး၏၊ လောပံ=ကြေခြင်းကို၊ ကတွာ=ပြု၍၊
“ဘိသနကတ”န္တိ=“ဘိသနကတံ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ ဣတိ=ဤသို့၊
ဒဿန္တော=ပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ “ဘိသနကတသ္မန္တိ ဘိသနကဘာဝေ”
တိ အာဒိ=“ဘိသနကတသ္မန္တိ ဘိသနကဘာဝေ”အစရှိသောစကား
ရပ်ကို၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ယေဘုယျဂ္ဂဇာဏံ=ယေဘုယျ-သဒ္ဒါကို၊ လောမ-
ဝန္တဝသေနပိ=ကြက်သီးမွေးညှင်းထခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်လည်း၊ ယောဇေတဗ္ဗ-
ယှဉ်စေအပ်၏၊ လောမဝသေနေဝ=အမွေး၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်၊
န ယောဇေတဗ္ဗ=မယှဉ်စေအပ်၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ “ဗဟုတရာနံ
ဝါ”တိ အာဒိ=“ဗဟုတရာနံ ဝါ”အစရှိသောစကားရပ်ကို၊ အာဟ=ပြီ။

ပုရိသယုဂဝသေနာတိ=ကား၊ ပုရိသကာလဝသေန=ယောက်ျား
 တို့၏၊ အသက်ရှည်ရာ ကာလ၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ပုရိသာနံ=ယောက်ျား
 တို့၏၊ အာယုပ္ပမာဏဝသေန=အသက်အတိုင်းအရှည်၏အစွမ်းအားဖြင့်၊
 ဣတိ ဣဒံ အတ္ထဇာတံ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော ဟောတိ၊ “သဗ္ဗပစ္ဆိမကော=အလုံး
 စုံသောသာဝကတို့၏ နောက်ဆုံး၌ဖြစ်သော၊ သုဘဒ္ဒသဒိသော=“သုဘဒ္ဒ”
 မထေရ်ကဲ့သို့တည်း၊ ဣတိ=ဤသို့၊ တိသုပိ=သုံးခုလည်းဖြစ်ကုန်သော၊
 ဂဏ္ဍိပဒေသု=ဂဏ္ဍိပဒတို့၌၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ တသ္မိ ကာလေ=ထိုအချိန်
 ကာလ၌၊ ဝိဇ္ဇမာနာနံ=ထင်ရှားရှိကုန်သော၊ ဒွိန္ဒု=နှစ်ယောက်ကုန်သော၊
 ပုရိသာနံ=ယောက်ျားတို့၏၊ အာယုပရိစ္ဆေဒံ=အသက်၏အပိုင်းအခြားကို၊
 သကာလမေဝ=အလုံးစုံကိုသာလျှင်၊ ဂဟေတွာ=ယူ၍၊ “သတသဟဿံ
 ။ ပ ။ အဋ္ဌာသိ”တိ=“သတသဟဿံ ။ ပ ။ အဋ္ဌာသိ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ=
 ဆိုအပ်၏၊ ဒွေယေဝ ပုရိသယုဂါနိတိ ဧတ္ထ ပဒေ=“ဒွေယေဝ ပုရိ-
 သယုဂါနိ”ဟူသော ဤပုဒ်၌၊ ပုရိသာနံ=ယောက်ျားတို့၏၊ ယုဂပ္ပဝတ္တိ-
 ကာလော=အစုံဖြစ်သော ကာလသည်၊ ပုရိသယုဂံ=“ပုရိသယုဂ”မည်၏၊
 ဧတံ ဝစနံ=“ပုရိသယုဂါနိ”ဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်၊ အဘိလာပမတ္တမေဝ=
 ခေါ်ဝေါ်ကြောင်းဖြစ်သော သဒ္ဒါမျှသာတည်း၊ အတ္ထတော ပန=အနက်
 အားဖြင့်ကား၊ ပုရိသောဝ=ယောက်ျားသည်သာလျှင်၊ ပုရိသယုဂံ=“ပုရိသ-
 ယုဂ”မည်၏၊ ဘဂဝတိ=မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဓရမာနေ=သက်တော်ထင်
 ရှားရှိလတ်သော်၊ ဧကံ=တစ်ခုသော၊ ပုရိသယုဂံ=ပုရိသယုဂတည်း၊ ဘဂ-
 ဝတိ=မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ပရိနိဗ္ဗုတေ=ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံတော်မူသည်ရှိ
 သော်၊ ဧကံ=တစ်ခုသော၊ ပုရိသယုဂံ=“ပုရိသယုဂ”တည်း၊ ဣတိ=ဤသို့၊
 ကတွာ=ပြု၍၊ “ဒွေယေဝ ပုရိသယုဂါနိ”တိ=“ဒွေယေဝ ပုရိသယုဂါနိ”
 ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ ဘဂဝတိ=မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ပရိနိဗ္ဗုတေ=ပရိ-
 နိဗ္ဗာန်ဝင်စံသည်ရှိသော်၊ ဧကမေဝ=တစ်ခုသာလျှင်ဖြစ်သော၊ ပုရိသယုဂံ=
 ပုရိသယုဂသည်၊ အသီတိယေဝ ဝဿသဟဿာနိ=အနှစ် “ရှစ်သောင်း”
 ဟိုင်ဟိုင်၊ ဗြဟ္မစရိယံ=သာသနာတော်တည်းဟူသော မြတ်သောအကျင့်
 သည်၊ အဋ္ဌာသိ=တည်လေပြီ၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ=သိအပ်၏။

၂၀။ သာဝကယုဂါနီတိ-ကား၊ သာဝကာ ဧဝံသာဝကတို့သည်သာလျှင်၊ သာဝကယုဂါနီ="သာဝကယုဂ"တို့ မည်ကုန်၏၊ အသမ္ဘုဏန္တေနာတိ-ကား၊ အပါပုဏန္တေန=မရောက်နိုင်သဖြင့်၊ ဂစ္ဆံ ဂဏှာပေန္တဿာတိ-ကား၊ သဗ္ဗညုတဉာဏဿ=သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်၏၊ ဝိဇာယနတ္ထံ-ဖြစ်စေခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဉာဏဂစ္ဆံ-ဉာဏ်တိုက်ကို၊ ဂဏှာပေန္တဿယူသည်ဖြစ်၍။

၂၀။ ကော အနုသန္တိတိ-ကား၊ ပုတ္တပရကထာနံ-ရှေ့စကား၊ နောက်စကားတို့၏၊ အနုသန္တာနံ-ဆက်စပ်ခြင်းသည်ကား၊ ကိ-အဘယ်လေနည်း၊ သမ္ပန္နော-ဆက်စပ်ခြင်းသည်ကား၊ ကော-အဘယ်လေနည်း၊ ဣတိ အယံ-ဤသည်ကား၊ အတ္ထော-အနက်တည်း၊ သိက္ခာပဒပညတ္တိယာစနာပေက္ခန္တိ-ကား၊ ယာစိယတိ-တောင်းပန်အပ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ ယာစနာ="ယာစနာ"မည်၏၊ သိက္ခာပဒပညတ္တိယေဝ=သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူခြင်းကိုသာလျှင်၊ ယာစနာ-တောင်းပန်ခြင်းတည်း၊ သိက္ခာပဒပညတ္တိယာစနာ=သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူခြင်းကိုတောင်းပန်ခြင်း၊ တံ=ထိုသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူခြင်းကို၊ အပေက္ခတိ=ရှုင့်တတ်၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ သိက္ခာပဒပညတ္တိယာစနာပေက္ခံ-သိက္ခာပုဒ်ကိုပညတ်တော်မူခြင်းကို ရှုင့်သော၊ ဘုဗ္ဗဝစနံ=သတ္တမိဝိဘတ်ရှိသော သဒ္ဓါတည်း၊ ယာစိယမာနသိက္ခာပဒပညတ္တိအပေက္ခံ-တောင်းပန်အပ်သောသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူခြင်းအကြောင်းကိုရှုင့်သော၊ ဘုဗ္ဗဝစနံ-သတ္တမိဝိဘတ်တည်း၊ ဣတိ ဣဒံ အတ္ထဇာတံ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော ဟောတိ၊ ဟိ သစ္စံ-မှန်၏၊ ယာစနဝိသိဋ္ဌာ=တောင်းပန်အပ်သောထူးသော၊ သိက္ခာပဒပညတ္တိယေဝ=သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူခြင်း၌သာလျှင်၊ "တတ္ထာ"တိ ဣမိနာ="တတ္ထ"ဟူသောဤပုဒ်ဖြင့်၊ ပရာမဋ္ဌာ-သုံးသပ်အပ်ကုန်၏၊ (ဝါ) စွဲလမ်းအပ်ကုန်၏၊ ဧတေနဝ=ထို့ကြောင့်သာလျှင်၊ "တတ္ထ တဿာ သိက္ခာပဒပညတ္တိယာ"တိ="တတ္ထ တဿာ သိက္ခာပဒ ပညတ္တိယာ"ဟူ၍၊ ဝက္ခတိ-ဆိုလတံ၊ ယံ ဝုတ္တန္တိ-ကား၊ "သိက္ခာပဒံ ပညပေယျာ"တိ ဣမိနာ="သိက္ခာပဒံ

ပညပေယျ"ဟူသောဤပုဒ်ဖြင့်၊ ယံ သိက္ခာပဒပညပနံ=အကြင်သိက္ခာပုဒ်
ကို ပညတ်တော်မူခြင်းကို၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ ယာစိတံ=တောင်းပန်အပ်၏၊
ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊ အတ္ထော=အနက်တည်း၊ တတ္ထ တဿာ
သိက္ခာပဒပညတ္တိယာတိ=ကား၊ တဿံ ယာစိယမာနသိက္ခာပဒပညတ္တိ-
ယံ=ထိုတောင်းပန်အပ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူခြင်း၌၊ ဣတိ
အယံ=ဤသည်ကား၊ အတ္ထော=အနက်တည်း၊ အကာလန္တိ=ကား၊ သိက္ခာ-
ပဒပညတ္တိယာ=သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူခြင်း၏၊ အကာလံ=အကာလ
ကို၊ (ဝါ) အချိန်အခါမဟုတ်သည်ကို။

အာသဝဋ္ဌာနိယာတိ ဧတ္ထ ပဒေ="အာသဝဋ္ဌာနိယာ"ဟူသော
ဤပုဒ်၌၊ အဓိကရဏေ=အဓိကရဏသာဓနအနက်၌၊ အနိယ-သဒ္ဓေါ=
အနိယ-သဒ္ဓါတည်း၊ (ဝါ) အနိယ-ပစ္စည်းတည်း၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊
“အာသဝါ တိဋ္ဌန္တိ ဧတေသု”တိ အာဒိ=“အာသဝါ တိဋ္ဌန္တိ ဧတေသု”
အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟာ=မိန့်ဆိုပြီ၊ တေ အာသဝါ=ထိုဘေးရန်တို့
ဟူသည်၊ ဧကေ ပန=အဘယ်သည်တို့နည်း၊ တဒဓိကရဏဘူတာ=ထိုအာ-
သဝတို့၏၊ တည်ရာဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော၊ (ဝါ) ထိုဘေးရန်တို့၏ တည်ရာ
ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ=တရားတို့ဟူသည်၊ ဧကေ စ=အဘယ်သည်တို့
နည်း၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ “ယေသု ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္မရာယိကာ”
တိ အာဒိ=“ယေသု ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္မရာယိကာ”အစရှိသောစကားရပ်ကို၊
အာဟာ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာ=မျက်မှောက်ထင်ထင် ရှုမြင်အပ်သော
ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ဖြစ်ကုန်သော၊ ပရူပဝါဒါဒယော=သူတပါးတို့၏ စွပ်စွဲကဲ့ရဲ့
ခြင်းအစရှိကုန်သော၊ သမ္မရာယိကာ=ကောင်းစွာရှေးရှုရောက်အပ်သော
တမလွန်ဘဝ၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ အာဟိယိကာ အပါယဒုက္ခဝိသေသာ=
အပါယ်ဘုံ၌ဖြစ်ကုန်သော ဒုက္ခအထူးဖြစ်ကုန်သော၊ တေန တေန ပစ္စယ-
ဝသေန=ယုံထိုအကြောင်းတရား၏ အစွမ်းသတ္တိဖြင့်၊ (ဝါ) ကြောင့်၊ တေ
ဓမ္မာ=ထိုဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္မရာယိကဖြစ်ကုန်သောဘေးရန်တို့သည်၊ အာသဝန္တိ
ပဝတ္တန္တိ=ဖြစ်တတ်ကုန်၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ အာသဝါ=အာသဝ

တို့မည်ကုန်၏။ နေသန္တိ-ကား၊ ပရူပဝါဒါဒိအာသဝါနံ-“ပရူပဝါဒ”အစရှိ
 ကုန်သော အာသဝတို့၏။ (ဝါ) သူတပါးတို့၏ မျက်ကွယ်ကဲ့ရဲ့ခြင်းအစရှိ
 ကုန်သောဘေးရန်တို့၏။ တေတိ-ကား၊ ဝိတိက္ကမဓမ္မာ-လွန်ကျူးခြင်းတရား
 တို့သည်၊ အာသဝဌာနိယေ-အာသဝ၏အကြောင်းဖြစ်သော၊ (ဝါ) ဘေးရန်
 ၏ အကြောင်းဖြစ်သော၊ ဓမ္မေ-တရားသည်၊ အသတိ-မရှိလတ်သော်၊
 သိက္ခာပဒပညတ္တိယံ-သိက္ခာပုဒ်ကိုပညတ်တော်မူခြင်း၌၊ ဒေါသော-အပြစ်
 သည်၊ ကော-အဘယ်မှာ ရှိပါအံ့နည်း၊ ယေန ပုဂ္ဂလေန-အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်
 သည်၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဝုတ္တံ-ဆိုအပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ “ယဒိ ဟိ
 ပညပေယျာ”တိ အာဒိ-“ယဒိ ဟိ ပညပေယျ”အစရှိသောစကားရပ်ကို၊
 အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ၊ ဝိတိက္ကမဒေါသံ-လွန်ကျူးသောအပြစ်ကို၊ အဒိသ္မာ-မတွေ့
 မြင်မူ၍၊ ယဒိ ပညပေယျ-အကယ်၍ ပညတ်တော်မူငြားအံ့၊ ဣတိ အယံ-
 ဤသည်ကား၊ အဓိပ္ပါယော-အဓိပ္ပါယ်တည်း၊ ပရမ္ပါ-မျက်ကွယ်၌၊
 အက္ခောသနံ-ဆဲရေးခြင်းသည်၊ ပရူပဝါဒေါ-“ပရူပဝါဒ”မည်၏၊ ပရေ-
 ဟိ-သူတပါးတို့သည်၊ ဝစနေသု-စကားတို့၌၊ ဒေါသာရောပနံ-အပြစ်တင်
 ခြင်းသည်၊ ပရူပါရမ္ဘော-“ပရူပါရမ္ဘ”မည်၏၊ သမ္ပါ-မျက်မှောက်၌၊
 ဂရဟနံ-ကဲ့ရဲ့ခြင်းသည်၊ ဂရဟဒေါသော-“ဂရဟဒေါသ”မည်၏။

ကထဉ္စိ ကထံ ဟိ-အဘယ်အကြောင်းကြောင့်လျှင်၊ ပလိဝေဌေ-
 သတိ-ရစ်ပတ်ရတုံဘိသနည်း၊ ဣတိ-ဤသို့၊ သမ္ပန္နော-ပုဒ်တို့၏စပ်ယှဉ်
 ခြင်းကို၊ ကာတဗ္ဗော-ပြုအပ်၏၊ ကထံ-သဒ္ဓယောဂေ-ကထံ-သဒ္ဓါနှင့်ယှဉ်
 ခြင်း၌၊ အနာဂတပ္ပယောဂေါ-အနာဂတ်သဒ္ဓါနှင့်ယှဉ်ခြင်းကို၊ ဒဌဗ္ဗော-
 မှတ်တိုက်၏၊ အန္ဓာယိကောတိ-ကား၊ အနုဝတ္ထကော-အလိုသို့ အစဉ်
 လိုက်၏၊ အောဂက္ခန္ဓန္တိ-ဘောဂရာဇိ-စည်းစိမ်ဥစ္စာအစုကို၊ “ဧတေ-
 ဤသူတို့သည်၊ အမှကံ-ငါတို့၏၊ ဉာတိ-ဆွေမျိုးတို့တည်း၊” ဣတိ-ဤသို့၊
 ဉာယန္တိ-သိအပ်ကုန်၏၊ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊ ဉာတိ-“ဉာတိ”တို့မည်
 ကုန်၏၊ ပိတာမဟပိတုပုတ္တာဒိဝသေန-“အဘိုး၊ အဘ၊ သား”အစရှိသည်
 တို့၏အစွမ်းဖြင့်၊ ပရိဝဋ္ဋဌေန-လည်တတ်သောအနက်ကြောင့်၊ (ဝါ) သက်

ရောက်တတ်သောအနက်ကြောင့်၊ ပရိဝဋ္ဌော="ပရိဝဋ္ဌ"မည်၏။ ဉာတိ-
ယေဝ=ဆွေမျိုးသည်ပင်လျှင်၊ ပရိဝဋ္ဌော=အဆက်၊ အဆက်တည်း၊ ဉာတိ-
ပရိဝဋ္ဌော=ဆွေမျိုးအဆက်အဆက်၊ ယာသစ္စာဒနပရမတာယသန္တဌာ
တိ=ကား၊ ယာသစ္စာဒန=စားရုံဝတ်ရုံ၌၊ (ဝါ) အစားအဝတ်၌၊ ပရမတာ-
ယ ဥတ္တမတာယ=မြတ်သောအတိုင်းအရှည်ဖြင့်၊ သန္တဌာ=တင်းတိမ်ရောင့်ရဲ
လွယ်ကုန်၏။ ယာသစ္စာဒနပရိယေသန=စားရုံ ဝတ်ရုံ ရှားမှီးခြင်း၌၊ (ဝါ)
အစားအသောက်ရှားမှီးခြင်း၌၊ သလ္လေခဝသေန=ခေါင်းပါးသောအားဖြင့်၊
ပရမတာယ ဥက္ကဋ္ဌဘာဝေ=မြတ်သောအဖြစ်၌၊ သဏ္ဌိတာ=တည်၏။ ဣတိ
အယံ=ဤသည်ကား၊ အတ္ထော=တည်း၊ ဝါ=တနည်းကား၊ ယာသစ္စာဒန-
မေဝ=စားရုံဝတ်ရုံသည်သာလျှင်၊ ပရမံ=မြတ်၏၊ ပရမာ=မြတ်သော၊ ကော-
ဋီ=အစွန်းသည်၊ ဧတေသံ=ထိုသူတို့အား၊ အတ္ထိ=ရှိ၏၊ တတော=ထိုမှ၊
ပရံ=နောက်ဖြစ်သော၊ ကိစ္ဆိ=တစုံတစ်ခုသော၊ အသာမိတဇာတံ=အသာ-
မိတဇာတကို၊ န ပရိယေသန္တိ=မရှာမှီးကုန်၊ န ပစ္စာသိသန္တိ=မတောင်းတ
ကုန်၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ ယာသစ္စာဒနပရမာ="ယာသစ္စာဒနပရ-
မာ"မည်၏။ တေသံ=ထိုယာသစ္စာဒနတို့၏၊ ဘာဝေါ=ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ယာ-
သစ္စာဒနပရမတာ="ယာသစ္စာဒနပရမတာ"မည်၏။ တသံ ယာသစ္စာဒန-
ပရမတာယ=ထိုယာသစ္စာဒနပရမတာ၌၊ သန္တဌာ=တင်းတိမ်ရောင့်ရဲကုန်
၏။ တေသု နာမကောတိ=ကား၊ ယထာဂုတ္တဂုဏဝိသိဋ္ဌေသု=အကြင်
အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော ဂုဏ်ကျေးဇူးအထူးရှိကုန်သော၊ တေသု ဘိက္ခု-
သု=ထိုရဟန်းတို့တွင်၊ ကော နာမ=အဘယ်မည်သော ရဟန်းလေနည်း၊
လောကာမိသဘူတန္တိ=ကား၊ လောကဗီရိယာပန္နံ=လူတို့၌ အကျုံးဝင်
သည်၊ ဟုတွာ=ဖြစ်၍၊ ကိလေသေဟိ=ကိလေသာတို့ဖြင့်၊ အာမသိ-
တဗ္ဗတ္တာ=သုံးသပ်အပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ လောကာမိသဘူတံ=
"လောကာမိသဘူတ"မည်၏။ ပဗ္ဗဇ္ဇာသင်္ခေပေန ဝါတိ="ပါဏာတိ-
ပါတာ ဝေရမဏီ"တိ အာဒိနာ="ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏီ"အစရှိသည်
ဖြင့်၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာမုခေနော=ရဟန်း၏အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်၊ ဧတန္တိ=ကား၊ မေထု-
နာဒိနံ=မေထုန်အစရှိသည်တို့ကို၊ အကရဏံ=မပြုခြင်းတည်း၊ ထာမန္တိ-
ကား၊ သိက္ခာပဒါနံ=သိက္ခာပုဒ်တို့ကို၊ ပညာပနကိရိယာယ=ပညတ်တော်

မူခြင်းကို ပြုသဖြင့်၊ သာမတ္ထိယံ-စွမ်းနိုင်သည်၌၊ ဗလန္တိ-ကား၊ ယာထာဝ-
 တော-အဟုတ်အမှန်အားဖြင့်၊ သဗ္ဗဓမ္မာနံ-အလုံးစုံကုန်သောတရားတို့ကို၊
 ပဋိဝေဓသမတ္ထံ-သိခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော၊ ဉာဏဗလံ-သံဃညတဉာဏ်
 တော်၏ အားအစွမ်းကို၊ ကုပ္ပေယျာတိ-ကား၊ ကုပ္ပံ-ပျက်စီးခြင်းသည်၊
 ဘဝေယျ-ဖြစ်ရာ၏၊ ဧတဿေဝ-ထိုသို့သဘောရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊
 အတ္ထဿ-အနက်ကို၊ ပါကဋကရဏံ-ထင်ရှားစွာပြုခြင်းကို၊ န ယထာ-
 ဌာနေ တိဋ္ဌေယျာတိ-ကား၊ ပညတ္တိဌာနေ-ပညတ်တော်မူသည့်အတိုင်း၊
 န တိဋ္ဌေယျ-မတည်ရာ၊ ဣတိ အယံ-ဤသည်ကား၊ အတ္ထော-အနက်
 တည်း၊ အကုသလောတိ-ကား၊ တိကိစ္ဆိတုံ-ဆေးကုသခြင်းငှာ၊ ယုတ္တ-
 ကာလဿ-သင့်လျော်သော ကာလကို၊ အပရိဇာနနတော-မသိခြင်း
 ကြောင့်၊ အကုသလော အဆေကော-ဆေးကုသခြင်း၌ မလိမ္မာသည်၊
 အဝုဒ္ဓိ-မကြီးပွား၊ မတိုးတက်ခြင်းသည်၊ အနယော-“အနယ”မည်၏၊
 ဒုက္ခံ-ဆင်းရဲခြင်းသည်၊ ဗျသနံ-“ဗျသန”မည်၏၊ ပဋိကစ္စေဝါတိ-ကား၊
 ဂဏှုပ္ပါဒနတော-အိုင်းအမာအနာဖြစ်သည်မှ၊ ပဌမမေဝ-ရှေးဦးစွာသာ
 လျှင်၊ သဉ္ဇ္ဈဝီ ကတွာတိ-ကား၊ သောဘနစ္ဆဝီ-ကောင်းသော အရေရှိ
 သည်ကို၊ ကတွာ-ပြု၍၊ ဗာလဝေဇ္ဇောတိ-ကား၊ အပဏ္ဍိတဝေဇ္ဇော-
 ဉာဏ်ပညာမရှိသော ဆေးဆရာသည်၊ လောဟိတက္ခယဉ္စ မံ ပါပေတိ
 တိ-ကား၊ ဝိဘတ္တိပရိဏာမံ-ဝိဘတ်၏ ပြောင်းလွဲခြင်းကို၊ ကတွာ-ပြု၍၊
 ယောဇေတဗ္ဗံ-ယှဉ်စေထိုက်၏။

အကာလံ ဒဿေတွာတိ-ကား၊ သိက္ခာပဒပညတ္တိယာ-သိက္ခာ
 ပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူခြင်း၏၊ အကာလံ-အချိန်အခါ မဟုတ်သည်ကို၊
 ဒဿေတွာ-ပြုပြီး၍၊ ရောဂံ ဝူပသမေတွာတိ-ကား၊ ဖာသုံ-ချမ်းသာ
 သည်ကို၊ ကတွာ-ပြု၍၊ သကေ အာစရိယကေတိ-ကား၊ အာစရိယဿ-
 ဆရာ၏၊ ဘာဝေါ-အဖြစ်တည်း၊ အာစရိယကံ-ဆရာ၏အဖြစ်၊ ဝါ-တနည်း
 ကား၊ အာစရိယဿ-ဆရာ၏၊ ကမ္မံ-အမှုကိစ္စတည်း၊ အာစရိယကံ-ဆရာ
 ၏ အမှုကိစ္စ၊ အတ္တနော-မိမိ၏၊ တသ္မိံ အာစရိယဘာဝေ-ထိုဆရာ၏

အဖြစ်၌၊ ဝါ=တနည်းကား၊ တသို့ အာစရိယကမ္မေ=ထိုဆရာ၏အမှုကိုစွဲ၌၊
ဧတံ="သကေ အာစရိယကေ"ဟူသော ဤပုဒ်သည်၊ နိမိတ္တတ္ထေ=နိမိတ်
အနက်၌၊ ဘုမ္မဝစနံ=သတ္တမိဝိဘတ် ရှိသောပုဒ်တည်း၊ ဝိဒိတာနုဘာ-
ဝေါတိ=ကား၊ ပါကဋ္ဌာနုဘာဝေါ=ထင်ရှားသော အာနုဘော်ရှိသည်။

ဝိပုလဘာဝေနာတိ=ကား၊ ပဗ္ဗဇ္ဇိတာနံ=ရဟန်းတို့၏၊ ဗဟုဘာ-
ဝေန=များသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ သာသနေ ဧကစ္စေ အာသဝဌာနိယာ
ဓမ္မာ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ=ကား၊ ယသ္မာ=အကြင်ကြောင့်၊ သေနာသနာနိ=ကျောင်း
တို့သည်၊ ပဟေန္တိ=မျှတလောက်ငှကုန်၏၊ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ အာဝါသ-
မတ္တရိယာဒိဟေတုကာ=ကျောင်း၌ဝန်တို့ခြင်းအစရှိသောအကြောင်းရှိကုန်
သော၊ သာသနေ=သာသနာတော်၌၊ ဧကစ္စေ=အချို့ကုန်သော၊ အာသဝ-
ဌာနိယာ=အာသဝတို့၏တည်ရာဖြစ်ကုန်သော၊ (ဝါ) ဘေးရန်တို့၏တည်
ရာဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ=တရားတို့သည်၊ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ=မဖြစ်ကုန်၊ ဣမိနာ
နယေနာတိ ဧတေန ပဒေန="ဣမိနာ နယေန"ဟူသော ဤပုဒ်ဖြင့်၊
ပဒသောဓမ္မသိက္ခာပဒါဒိနံ="ပဒသောဓမ္မ" သိက္ခာပုဒ် အစရှိသည်တို့ကို၊
သင်္ဂဟော=သိမ်းယူခြင်းကို၊ ဒဌဗ္ဗော=မှတ်ထိုက်၏။

လာဘဂ္ဂမဟတ္တန္တိ=ကား၊ စိဝရာဒိလဘိတဗ္ဗပစ္စယော=သင်္ကန်း
အစရှိသော ရအပ်သောပစ္စည်းကို၊ လာဘော=ရခြင်းတည်း၊ တဿ
လာဘဿ=ထိုသင်္ကန်းအစရှိသော ရအပ်သောပစ္စည်း၏၊ အဂ္ဂံ မဟတ္တံ-
များသည်၏ အဖြစ်သည်၊ ပဏီတတာ=မြတ်သည်၏အဖြစ်သည်၊ လာ-
ဘဂ္ဂမဟတ္တံ="လာဘဂ္ဂမဟတ္တံ"မည်၏၊ ဝါ=တနည်းကား၊ တဿ လာ-
ဘဿ=ထိုသင်္ကန်းအစရှိသော ရအပ်သောပစ္စည်း၏၊ ဗဟုဘာဝေါ=များ
သည်၏အဖြစ်သည်၊ လာဘဂ္ဂမဟတ္တံ="လာဘဂ္ဂမဟတ္တံ"မည်၏၊ ဗဟု-
သုဟဿ=အကြားအမြင် များသောပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဘာဝေါ=အဖြစ်တည်း၊
ဗဟုဿစွံ=အကြားအမြင်များသောပုဂ္ဂိုလ်၏အဖြစ်၊ အယောနိသော

ဥပ္ပုဇ္ဈမာနာတိ=ကာ။ အယောနိသော=မသင့်မလျော်သောအကြောင်း
 အားဖြင့်၊ အဘိနိဝိသမာနော=နှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်ကုန်သော၊ ဝိပရိတ-
 တော=ဖောက်ပြန်သောအားဖြင့်၊ ဇာနဗာနာ=သိကုန်သော၊ ဣတိ အယံ=
 ဤသည်ကား၊ အတ္ထော=အနက်တည်း၊ ရသေန ရသံ သံသန္တိတွာတိ=
 ကား၊ သဘာဝေန=ပင်ကိုယ်သဘောသဘာဝအားဖြင့်၊ သဘာဝံ=သဘော
 ကို၊ သံသန္တိတွာ=ရောနှော၍၊ အနုညာတပစ္စတ္ထရဏာဒိသု=ခွင့်ပြုတော်မူ
 အပ်သော အိပ်ယာအခင်းအစရှိသည်တို့၌၊ သုခသမ္ပဿသာမညတော=
 သိမ်မွေ့သော အတွေ့အထိ သာမညအားဖြင့်၊ ဥပါဒိန္နဗဿရသေပိ=
 မာတုဂါမတို့၏ တွေ့ထိခြင်းကိစ္စ၌လည်း၊ အနဝဇ္ဇသညိတာယ=“အပြစ်မရှိ”
 ဟု အမှတ်သညာရှိသည်ဖြစ်၍၊ အနုပါဒိန္နဗဿရသေန=ခေါင်းအုံးမွေ့ရာ
 အစရှိသော အတွေ့နှင့်၊ ဥပါဒိန္နဗဿရသံ=မာတုဂါမတို့၏ အတွေ့ကို၊
 သံသန္တိတွာ=နှီးနှော၍၊ သမာနဘာဝံ=တူညီသည်၏အဖြစ်သို့ ဥပနေတွာ=
 ကပ်စောင်၍၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊ အတ္ထော=အနက်တည်း၊ ဥဒ္ဓမ္မံ
 ဥပ္ပိနယံ သတ္ထုသာသနံ ဒိပေန္တိတိ=ကာ။ “တထာဟံ ဘဂဝတာ ဓမ္မံ
 ဒေသိတံ အာဇာနာမိ”တိ အာဒိနာ=“တထာဟံ ။ ပ ။ အာဇာနာမိ”အစ
 ရှိသည်ဖြင့်၊ သတ္ထုသာသနံ=မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်ကို၊ ဥဒ္ဓမ္မံ=
 ဓမ္မမဟုတ်သည်ကို၊ (ဝါ) ဓမ္မ၏ဆန့်ကျင်ဘက်ကို၊ ဥပ္ပိနယံ=ဝိနည်းမဟုတ်
 သည်ကို၊ (ဝါ) ဝိနည်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ကို၊ ကတွာ=ပြု၍၊ ဒိပေန္တိ=ပြုကြ
 ကုန်၏။

ဣမသ္မိ အတ္ထေတိ=ကာ။ “နိရဗ္ဗဒေါ ဟိ သာရိပုတ္တ ဘိက္ခုသံ-
 ယော”တိ=“နိရဗ္ဗဒေါ ဟိ သာရိပုတ္တ ဘိက္ခုသံယော”ဟူ၍၊ ဧဝံ=ဤသို့၊
 ဝုတ္တဘိက္ခုသညိတေ=ဟောတော်မူအပ်သော “ဘိက္ခုသံယော”ဟူ၍ အမှတ်
 သညာရှိသော၊ အတ္ထေ=အနက်၌၊ ကထံ ပန=အကြောင့်လျှင်၊ ဒုဿီလာနံ=
 ဒုဿီလရဟန်းတို့အား၊ စောရဘာဝေါ=ခိုးသူ၏တို့၏အဖြစ်ဟူ၍၊ အာဟ=
 မိန့်ဆိုသနည်း၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ “တေ ဟိ အဿမဏာဝ-
 ဟုတွာ”တိ အာဒိ=“တေ ဟိ အဿမဏာဝ ဟုတွာ” အစရှိသော

စကားရပ်ကို၊ အာဟာ=မိန့်ဆိုပြီး၊ ကာဠကဓမ္မယောဂါတိ=ကား၊ ဒုဿိလ-
တာသင်္ခါတပါပဓမ္မယောဂတော=“သီလမရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏အဖြစ်”ဟု ဆို
အပ်သော အကုသိုလ်တရားတို့နှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်၊ ပဘဿရောတိ=
ကား၊ ပဘဿရသီလော=ပြီးပြီးပြန်ပြန် အရောင်ထွက်သောသီလရှိ၏၊
သာရော ဝုစ္စန္တိတိ=ကား၊ သာသနဗြဟ္မစရိယဿ=သာသနာတော်တည်း
ဟူသော မြတ်သောအကျင့်၏၊ သာရဘူတတ္တာ=အနှစ်သာရ၏ အဖြစ်
ကြောင့်၊ သီလာဒယော=သီလအစရှိကုန်သော၊ ဂုဏာ=ဂုဏ်တို့ကို၊ “သာ-
ရော”တိ=“သာရော”ဟူ၍၊ ဝုစ္စန္တိ=ဆိုအပ်ကုန်၏။

သဗ္ဗပရိတ္တဂုဏောတိ=ကား၊ သဗ္ဗေဟိ=ခပ်သိမ်းကုန်သောသူတို့
အောက်၊ နိဟိနဂုဏော=ယုတ်နိမ့်သောဂုဏ်ရှိ၏၊ ဝါ=တနည်းကား၊ အပ္ပ-
ဂုဏော=နည်းသောဂုဏ်ရှိ၏၊ သော သောတာပနောတိ=ကား၊ အာနန္ဒ-
တ္ထေရံ=“ရှင်အာနန္ဒာ” မထေရ်ကို၊ သန္ဓာယ=ရည်ရွယ်၍၊ ဝဒတိ=မိန့်ဆို၏၊
သောတံ အာပနောတိ=ကား၊ မဂ္ဂသောတံ=အရိယာမဂ်တည်းဟူသော
အယာဉ်သို့၊ အာပနော=ရောက်၏၊ ပဋိပက္ခဓမ္မာနံ=ဆန့်ကျင်ဘက် တရား
တို့အား၊ အနဝသေသတော=အကြွင်းအကျန်မရှိသောအားဖြင့်၊ သဝန-
တော=ယိုးစီးစေတတ်သောကြောင့်၊ ပေလ္လနတော=ယိုးစီးစေတတ်သော
ကြောင့်၊ သောတော=“သောတ”မည်၏၊ အရိယမဂ္ဂေါ=အရိယာမဂ်တည်း၊
ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ “သောတောတိ စ မဂ္ဂဿေတံ အဓိဝစန”
န္တိ=“သောတောတိ စ မဂ္ဂဿေတံ အဓိဝစန”ဟူ၍၊ အာဟာ=မိန့်ဆိုပြီး၊
သောတာပနောတိ . တေန သမန္တာဂတဿ ပုဂ္ဂလဿာတိ ဣမိ-
နာ=“သောတာပနောတိ ။ ပ . ။ ပုဂ္ဂလဿ”ဟူသော ဤပါဠိရပ်ဖြင့်၊
မဂ္ဂဿမဂ္ဂိ=အရိယာမဂ်နှင့် ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ သောတာပနောတိ=
“သောတာပန”ဟူ၍၊ ဝတ္တာ=ဆိုပြီး၍၊ တမေဝတ္ထံ တမေဝ အတ္ထံ=ထိုဆို
အပ်ပြီးသောအနက်ကို၊ ဥဒါဟရဏေန=ဥဒါဟရဏ်ပုံစံပြယုဂ်ဖြင့်၊ သာဓေ-
တ္တာ=ပြီးစေပြီး၍၊ ဣဒါနိ ဣမသ္မိ ကာလေ=ဤယခုအခါ၌၊ အဓိပ္ပေတ-
ပုဂ္ဂလံ=အလိုရှိအပ်သောပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ နိဒ္ဒါရေတ္တာ=ထုတ်ဆောင်၍၊ ဒဿေ-

န္တော=ပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ “ဣဓ ပနာ”တိ အာဒိ=“ဣဓ ပနာ”အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ဣဓ=“သောတာပန္နော”ဟူသောဤပုဒ်၌၊ အာပဇ္ဇ-သဒ္ဓေါ=“အာပဇ္ဇ”သဒ္ဓါသည်၊ “ဖလသစ္စိကိရိယာယ ပဋိပန္နော”တိ အာဒိသု ဝိယ=“ဖလသစ္စိကိရိယာယ ပဋိပန္နော”အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌ ကဲ့သို့၊ ဝတ္တမာနကာလိကော=ဝတ္တမာန်ကာလနှင့်ယှဉ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ “မဂ္ဂေန ဖလဿ နာမံ ဒိန္နန္တိ”=“မဂ္ဂေန ဖလဿ နာမံ ဒိန္န”ဟူ၍၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ဟိ သစ္စ=မှန်၏၊ မဂ္ဂေန=အရိယာမဂ်သည်၊ အတ္တနာ=မိမိနှင့်၊ သဒိသဿ=တူသော၊ အဋ္ဌကိကဿ ဝါ=အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိ သည်လည်းဖြစ်သော၊ သတ္တကိကဿ ဝါ=အင်္ဂါခုနစ်ပါးရှိသည်လည်းဖြစ် သော၊ ဖလဿ=ဖိုလ်အား၊ သောတောတိ နာမံ=“သောတ”ဟူသောအ မည်ကို၊ ဒိန္နံ=ပေးအပ်၏၊ အတိတကာလိကတ္ထေ ပန=အတိတ်ကာလနှင့် ယှဉ်သောအဖြစ်၌ကား၊ သရသတောဝ=မိမိကိစ္စအားဖြင့်သာလျှင်၊ နာမ- လာဘော=အမည်နာမကို ရခြင်းသည်၊ သိယာ=ဖြစ်ရာ၏၊ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွ၊ မဂ္ဂက္ခဏေ=မဂ်ခဏ၌၊ မဂ္ဂသောတံ=အရိယာမဂ်တည်းဟူသောအယာဉ်သို့ အာပဇ္ဇတိ နာမ=ရောက်သည်မည်၏၊ ဖလက္ခဏေ=အရိယာဖိုလ်၏ခဏ၌၊ အာပန္နော=ရောက်၏။

ဝိရူပံ=ဖောက်ပြန်စွာ၊ သဥပါယာသံ=ဥပါယာသနှင့်တကွ၊ (ဝါ) ပူလောင်ခြင်းနှင့်တကွ၊ နိပါတေတိ=ကျရောက်စေတတ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ= ထို့ကြောင့်၊ ဝိနိပါတော=“ဝိနိပါတ”မည်၏၊ အပါယဒုက္ခေ=အပါယ် ဆင်းရဲ၌၊ ခိပနတော=ကျရောက်စေတတ်သည်၊ ဓမ္မောတိ=ကား၊ သဘာ- ဝေါ=သဘောတည်း၊ တေန=ထို့ကြောင့်၊ “န အတ္တာနံ အပါယေသု ဝိနိပါတနသဘာဝေါ”တိ=“န အတ္တာနံ ။ ပ ။ သဘာဝေါ”ဟူ၍၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ အထ ဝါ=တနည်းသော်ကား၊ ဓမ္မောတိ=ကား၊ အပါ- ယေသု=အပါယ်ဘုံတို့၌၊ ခိပနတော=ကျရောက်စေတတ်သော၊ သက္ကာ- ယဒိဋ္ဌိအာဒိကော=သက္ကာယဒိဋ္ဌိ အစရှိသော၊ အကုသလဓမ္မော=အကု- သိုလ်တရားတည်း၊ ယဿ ပန=အကြင်သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ သော

အကုသလဓမ္မော=ထိုအကုသိုလ်တရားသည်၊ နတ္ထိ=မရှိ၊ ကသ္မာ=အဘယ်
 ကြောင့်နည်း၊ သဗ္ဗသော=အချင်းခပ်သိမ်း၊ ပဟိနတ္တာ=ပယ်အပ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ သော=ထိုသောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ယသ္မာ=အကြင်
 ကြောင့်၊ အပါယေသု=အပါယ်ဘုံတို့၌၊ အတ္တာနံ=မိမိကိုယ်ကို၊ ဝိနိပါတနု-
 သဘာဝေါ=ကျရောက်စေတတ်သောသဘောရှိသည်၊ န ဟောတိ=မဖြစ်၊
 တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ “န အတ္တာနံ အပါယေသု ဝိနိပါတနုသဘာဝေါ
 တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ”တိ=“န အတ္တာနံ ။ ပ ။ ဝုတ္တံ ဟောတိ”ဟူ၍၊
 ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ ကသ္မာတိ=ကား၊ အဝိနိပါတနုဓမ္မတာယ=အပါယ်သို့
 ကျရောက်ခြင်းသဘောမရှိသည်၏၊ ကာရဏံ=အကြောင်းကို၊ ပုစ္ဆတိ=မေး
 ၏၊ အပါယံ=အပါယ်သို့၊ ဂမေန္တိ=သွားစေတတ်ကုန်၏၊ ဣတိ တသ္မာ=
 ထို့ကြောင့်၊ အပါယဂမနိယာ=“အပါယဂမနိယ”တို့မည်ကုန်၏၊ ဝိနိ-
 ပါတနုသဘာဝေါတိ=ကား၊ ဥပ္ပဇ္ဇနသဘာဝေါ=ဖြစ်စေတတ်သောသဘော
 သည်၊ သမ္ပတ္တနိယာမေန မဂ္ဂေနာတိ=ကား၊ သမ္မာ=ကောင်းစွာ၊ ဘဝ-
 နိယာမကေန=ဘဝမြဲခြင်းရှိသော၊ ပဋိလဒ္ဓမဂ္ဂေန=ရအပ်သောမဂ်ဖြင့်၊ ဝါ-
 တနည်းကား၊ နိယတောတိ=ကား၊ ဟေဋ္ဌိမန္တတော=အောက်ဆုံးအားဖြင့်၊
 သတ္တမဘဝတော=ခုနစ်ခုမြောက်သောဘဝမှ၊ ဥပရိ=အထက်၌၊ အနုပ္ပဇ္ဇ-
 နဓမ္မတာယ=မဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသောအားဖြင့်၊ နိယတော=မြဲ၏၊ သမ္မော-
 မိတိ=ကား၊ ဥပရိမဂ္ဂတ္တယသင်္ခါတာ=အထက်မဂ်တို့၏ သုံးခုတို့၏အပေါင်း
 ဟုဆိုအပ်သော အရိယာမဂ်သည်၊ သမ္မောမိ=“သမ္မောမိ”မည်၏၊ ဟိ သစ္စံ-
 မှန်၏၊ ယော အရိယာမဂ္ဂေါ=အကြင်အရိယာမဂ်သည်၊ သမ္မုဇ္ဈတိ=သစ္စာ
 လေးပါးမြတ် တရားတို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိတတ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့
 ကြောင့်၊ သော အရိယမဂ္ဂေါ=ထိုအရိယာမဂ်သည်၊ သမ္မောမိ=“သမ္မောမိ”
 မည်၏၊ အရိယမဂ္ဂေါ=အရိယာမဂ်ကို၊ လဗ္ဘတိ=ရအပ်၏၊ သော စ=ထို
 အရိယာမဂ်ကိုလည်း၊ ဣဓ=ဤအရာ၌၊ ပဌမမဂ္ဂဿ=ပဌမမဂ်ကို၊ (ဝါ)
 ဘောဟပတ္တိမဂ်ကို၊ အဓိဂတတ္တာ=ရအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊
 အဝသိဋ္ဌော စေ=ကြွင်းကျန်သော အရိယာမဂ်ကို၊ အဓိဂန္တုဗ္ဗဘာဝေန=
 ရောက်အပ်၊ ရအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဣစ္ဆိတဗ္ဗော=အလိုရှိအပ်၏၊
 ဣတိ=ဤသို့၊ ဒဌဗ္ဗော=မှတ်အပ်၏၊ တေန=ထို့ကြောင့်၊ “ဥပရိမဂ္ဂတ္တယံ

အဝဿံ သမ္မာပကော"တိ="ဥပရိမဂ္ဂတ္ထယံ အဝဿံ သမ္မာပကော" ဟူ၍၊ အာဟာ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ယော ပုဂ္ဂလော=အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဥပရိမဂ္ဂတ္ထ-
ယံ=အထက်၌ဖြစ်သော မဂ်တို့၏သုံးခုတို့၏ အပေါင်းသို့၊ အဝဿံ=မချွတ်
စကန်၊ သမ္မာပုဏ္ဏာတိ=ကောင်းစွာရောက်တတ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့
ကြောင့်၊ သော ပုဂ္ဂလော=ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သမ္မာပကော=သမ္မာပက"မည်
၏၊ သောတာပနော="သောတာပန်"ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ လဗ္ဘတိ=ရအပ်၏။

ဝိနယပညတ္တိယာစနကထာ နိဋ္ဌိတာ။

“ဗုဒ္ဓါဓိဏ္ဏကထာ”

၂၂။ အနုဓမ္မတာတိ=ကာ၊ လောကုတ္တရဓမ္မာနုဂတော=လောကုတ္တရာ
တရားသို့ အစဉ်လိုက်သော၊ (ဝါ) လောကုတ္တရာတရားအား
လျှောက်ပတ်သော၊ ဓမ္မော=သဘောတော်တည်း၊ အနုပလောကေတွာ
တိ ပဒဿ=“အနုပလောကေတွာ”ဟူသောပုဒ်ကို၊ အနာပုစ္ဆာတိ=“
“အနာပုစ္ဆာ”ဟူ၍၊ ဝိဝရဏံ=ဖွင့်ပြခြင်းတည်း၊ ဇနပဒစာရိကံ ပက္ကမန္တိ
တိ စတ္ထ ပဒေ=“ဇနပဒစာရိကံ ပက္ကမန္တိ”ဟူသောဤပုဒ်၌၊ ဣတိ-
သဒ္ဓေါ=ဣတိ-သဒ္ဓါသည်၊ ဂမ္ပမာနတာယ=ဂမ္ပမာနတာယအားဖြင့်၊ န
ဝုတ္တော=မဟောအပ်၊ အညတ္တာပိ=တပါးတခြားလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဤ-
ဒိသေသု=ဤကဲ့သို့ ရှုအပ်ကုန်သော၊ ဌာနေသု=အရာဌာနတို့၌၊ ဧဝံ=ဤ
အတူ တည်း၊ တတ္ထ တသ္မိ “ဇနပဒစာရိကံ ပက္ကမန္တိ”တိ ဝစနေ=“ဇနပဒ-
စာရိကံ ပက္ကမန္တိ”ဟူသောထိုစကားရပ်၌၊ ဇနပဒေသု=ဇနပုဒ်တို့၌၊ စရဏံ=
လှည့်လည်သွားလာခြင်းတည်း၊ ဝါ=တနည်းကား၊ စရဏံ=လှည့်လည်သွား
လာခြင်း၊ စာရော=လှည့်လည်သွားလာခြင်း၊ သော ဧဝံ စာရော=ထိုလှည့်
လည်သွားလာခြင်းသည်ပင်လျှင်၊ စာရိကာ=“စာရိကာ”မည်၏၊ ဇနပဒေသု=
ဇနပုဒ်တို့၌၊ စာရိကာ=လှည့်လည်သွားလာခြင်းသည်၊ ဇနပဒစာရိကာ=“
“ဇနပဒစာရိကာ”မည်၏၊ တံ ဇနပဒစာရိကံ=ထိုဇနပုဒ်သို့ လှည့်လည်
သွားလာခြင်းသို့ ပက္ကမန္တိ=မဲသွားကုန်၏၊ ဇနပဒဂမနံ=ဇနပုဒ်သို့ လှည့်လည်

သွားလာခြင်းသို့ ဂစ္ဆန္တိ=သွားကုန်၏။ ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား။ အတ္ထော=အနက်တည်း။ ပက္ကမန္တိယေဝါတိ=“ပက္ကမန္တိယေဝ”ဟူ၍။ အဝဇာရ-
ဏေန=အဝဇာရဏအားဖြင့်၊ န ပက္ကမန္တိ=မသွားကုန်သည်ကား။ နော=မဟုတ်။ ပက္ကမန္တိ ဧဝ=ဖဲသွားသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ=ဤသို့သော
အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို၊ ဒဿေတိ=ပြ၏။ “ဇနပဒစာရိကံ ပက္ကမန္တိ”တိ ဧတ္ထ
ပဒေ=“ဇနပဒစာရိကံ ပက္ကမန္တိ”ဟူသောဤပုဒ်၌၊ ဌတွာ=တန်ရပ်၍၊ ဘဂ-
ဝတော=မြတ်စွာဘုရား၏၊ စာရိကပက္ကမနဝိဓိ=ဒေသစာရိ ဖဲသွားပုံ အစီ
အရင်ကို၊ ဒဿေန္တော=ပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ “ဇနပဒစာရိကံ စရန္တာ စာ”
တိ=“ဇနပဒစာရိကံ စရန္တာ စ”ဟူ၍၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ဧသ စာရိကာ
နာမ=ဤ“ဇနပဒစာရိကာ”မည်သည်ကား၊ (ဝါ) ဤဇနပုဒ်တို့၌လှည့်လည်
ခြင်းမည်သည်ကား၊ တုရိတစာရိကာ စေဝ=တုရိတစာရိကလည်းကောင်း၊
(ဝါ) လျင်မြန်သောအားဖြင့် ဒေသစာရိ လှည့်လည်ခြင်းလည်းကောင်း၊
အတုရိတစာရိကာ စ=အတုရိတစာရိကလည်းကောင်း၊ (ဝါ) မလျင်မြန်
သောအားဖြင့် လှည့်လည်ခြင်းလည်းကောင်း၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဒုဝိဇော-
နုဓ်ပါးအပြားရှိ၏၊ တတ္ထ=ထိုနှစ်ပါးကုန်သော ဒေသစာရိတို့တွင်၊ ဒူရေပိ-
ဝေ=သောအရပ်၌လည်း၊ ဟေဓနေယျပုဂ္ဂလံ=သစ္စာလေးပါးကို သိထိုက်
သောပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဒိသွာ=တွေ့မြင်တော်မူ၍၊ တဿ=ထိုသစ္စာလေးပါးကို
သိထိုက်သောပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဟေဓနတ္ထာယ=သစ္စာလေးပါးကို သိစေခြင်းငှာ၊
သဟဿာ=အဆောထလျှင်၊ ဂမနံ=သွားခြင်းသည်၊ တုရိတစာရိကာ နာမ-
“တုရိတစာရိကာ”မည်၏၊ (ဝါ) လျင်မြန်သော သွားခြင်းမည်၏၊ သာ
စာရိကာ=ထို“တုရိတစာရိကာ”ကို၊ (ဝါ) ထိုလျင်မြန်သော သွားခြင်းကို၊
မဟာကဿပတ္ထေရပစ္စုဂ္ဂမနာဒိသု=မဟာကဿပ မထေရ်အား ခရီးဦး
ကြိုဆိုခြင်းအစရှိသည်တို့၌၊ ဒဌဗ္ဗာ=မှတ်ထိုက်ကုန်၏၊ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွာ၊
ဘဂဝါ=မြတ်စွာဘုရားသည်၊ မဟာကဿပတ္ထေရံ=မဟာကဿပမထေရ်
ကို၊ ပစ္စုဂ္ဂစ္ဆန္တော=ခရီးဦးကြိုဆိုသည်ဖြစ်၍၊ မုဟုတ္တေန=တစ်မုဟုတ်ဖြင့်၊
တိဂါဝုတံ=သုံးဂါဝုတ်ရှိသော၊ မဂ္ဂံ=လမ်းခရီးသို့၊ အဂမာသိ=ကြွသွားပြီ၊
အာဠဝကဿ=အာဠဝကဘိလူး၏၊ အတ္ထာယ=အကျိုးငှာ၊ တိသယောဇနံ=
ယူဇနာသုံးဆယ်ရှိသော၊ မဂ္ဂံ=လမ်းခရီးသို့၊ အဂမာသိ=ကြွသွားပြီ၊ အင်္ဂုလိ-

မာလဿ=အင်္ဂုလိမာလ၏။ အတ္ထာယ=အကျိုးငှာ၊ တထာ=ထိုအတူ၊ တိသ-
ယောဇနံ=ယူဇနာသုံးဆယ်ရှိသော၊ မဂ္ဂံ=လမ်းခရီးသို့၊ အဂမာသိ=ကြွသွား
တော်မူပြီ၊ ပုတ္တုသာတိဿ ပန=ပုတ္တုသာတိ၏ကား၊ အတ္ထာယ=အကျိုး
ငှာ၊ ပဉ္စစတ္တာလီသယောဇနံ=“လေးဆယ့်ငါး” ယူဇနာရှိသော၊ မဂ္ဂံ=လမ်း
ခရီးသို့၊ အဂမာသိ=ကြွသွားတော်မူပြီ၊ မဟာကပ္ပိနဿ=မဟာကပ္ပိန၏၊
အတ္ထာယ=အကျိုးငှာ၊ ဝိသယောဇနသတံ=ယူဇနာ “နှစ်ရာ” ရှိသော၊ မဂ္ဂံ=
လမ်းခရီးသို့၊ အဂမာသိ=ကြွသွားတော်မူပြီ၊ ဓနိယဿ=ဓနိယမထေရ်၏၊
အတ္ထာယ=အကျိုးငှာ၊ သတ္တယောဇနံသတာနိ=ယူဇနာ “ခုနစ်ရာ” ရှိသော၊
မဂ္ဂံ=လမ်းခရီးသို့၊ အဂမာသိ=ကြွသွားတော်မူပြီ၊ ဓမ္မသေနာပတိနော=
တရားစစ်သူကြီးဖြစ်သော ရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်၏၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကဿ=
အတူနေတပည့်ဖြစ်သော၊ ဝနဝါသီတိဿသာမဏောရဿ=တော၌နေလေ့
ရှိသော တိဿသာမဏော၏၊ အတ္ထာယ=အကျိုးငှာ၊ တိဂါဝုတာဓိကံ=
သုံးဂါဝုတ်အပိုအလွန်ရှိသော၊ ဝိသယောဇနသတံ=ယူဇနာ “နှစ်ရာ” ရှိသော၊
မဂ္ဂံ=လမ်းခရီးသို့၊ အဂမာသိ=ကြွသွားတော်မူပြီ၊ အယံ=ဤသည်ကား၊
တုရိတစာရိကာ=“တုရိတစာရိကာ” မည်၏၊ (ဝါ) “လျင်မြန်သော ဒေသ-
စာရိကြွသွားတော်မူခြင်း” မည်၏။

ပန=“တုရိတဒေသစာရိ” မှတစ်ပါး “အတုရိတဒေသစာရိ” ကိုဆိုဦးအံ့၊
ဘဂဝါ=မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဂါမနိဂမနဂရပဋိပါဋိယာ=ရွာ၊ နိဂုံး၊ မြို့တို့
၏ အစဉ်အားဖြင့်၊ ဒေဝသိကံ=နေ့စဉ်နေ့တိုင်း၊ ယောဇနအမယောဇန-
ဝသေန=တစ်ယူဇနာ၊ ယူဇနာဝက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ပိဏ္ဏပါတစရိယာ-
ဒီဟိ=ဆွမ်းခံလှည့်လည်ခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ လောကံ=လူအပေါင်းကို၊
အနုဂ္ဂဏန္တဿ=ချီးမြှောက်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏၊ ယံ ဂမနံ=အ-
ကြင်ကြွသွားတော်မူခြင်းသည်၊ အတ္ထိ=ရှိ၏၊ အယံ=ဤဒေသစာရိသည်၊
အတုရိတစာရိကာ နာမ=“အတုရိတစာရိကာ” မည်၏၊ (ဝါ) မလျင်
မြန်သော လှည့်လည်ကြွသွားတော်မူခြင်းမည်၏၊ ဣမံ ပန စာရိကံ= ဤ
အတုရိတဒေသစာရိကို၊ စရန္တော=လှည့်လည်တော်မူသော၊ ဘဂဝါ=မြတ်
စွာဘုရားသည်၊ မဟာမဏ္ဍလံ=မဟာမဏ္ဍလလည်းကောင်း၊ မဇ္ဈိမမဏ္ဍ-

လံ="မဇ္ဈိမမဏ္ဍလ"လည်းကောင်း၊ အန္တိမမဏ္ဍလံ="အန္တိမမဏ္ဍလ"လည်း
 ကောင်း၊ ဣတိ=ဤသို့၊ တိဏ္ဍံ=သုံးပါးကုန်သော၊ မဏ္ဍလာနံ=မဏ္ဍလတို့
 တွင်၊ အညတရသ္မိံ=အမှတ်မထား၊ တပါးပါးသော မဏ္ဍလ၌၊ စရတိ=လှည့်
 လည်တော်မူ၏၊ တတ္ထ=ထိုသုံးပါးကုန်သော မဏ္ဍလတို့တွင်၊ "ဇနပဒ-
 စာရိက"န္တိ="ဇနပဒစာရိကံ"ဟူ၍၊ ဝုတ္တတ္တာ=ဟောတော်မူအပ်သည်၏အ
 ဖြစ်ကြောင့်၊ အတုရိတစာရိကာဝ=အတုရိတစာရိကကိုသာလျှင်၊ ဣဓ-
 ဤအရာ၌၊ အဓိပ္ပေတာ=အလိုရှိအပ်၏၊ တမေဝ=ထိုအတုရိတစာရိက
 ကိုသာလျှင်၊ ဝိဘဇိတွာ=ဝေဘန်၍၊ ဒဿန္တော=ပြလို၍၊ "မဟာမဏ္ဍံ
 မဇ္ဈိမမဏ္ဍလ"န္တိ အာဒိ="မဟာမဏ္ဍံ မဇ္ဈိမမဏ္ဍလံ"အစရှိသော စကား
 ရပ်ကို၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ။

တတ္ထ=ထိုသုံးမျိုးကုန်သောမဏ္ဍလတို့တွင်၊ အန္တိမမဏ္ဍလန္တိ=ကား၊
 ခုဒ္ဒကမဏ္ဍလံ=ကျဉ်းသောအဝန်းတည်း၊ ဝါ=တနည်းကား၊ ဣတရေသံ=
 အန္တိမမဏ္ဍလမှ တပါးတခြားကုန်သော မဟာမဏ္ဍလ၊ မဇ္ဈိမမဏ္ဍလတို့တွင်၊
 အန္တောဂ္ဂတ္တာ=အတွင်းဝင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အန္တိမမဏ္ဍလံ="အန္တိမ-
 မဏ္ဍလ"မည်၏၊ အဗ္ဘန္တရိမမဏ္ဍလန္တိ="အဗ္ဘန္တရိမမဏ္ဍလ"ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ=ဆို
 အပ်သည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ ပန=ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့၊ ဣမေသံ မဏ္ဍလာနံ=
 ဤမဏ္ဍလတို့၏၊ ပမာဏံ=အတိုင်းအရှည် ပမာဏတို့သည်၊ ကိ=အဘယ်
 မျှလေနည်း၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဝဒေယျ=ပြောဆိုငြားအံ့၊ ဣတိ တသွားထို့
 ကြောင့်၊ "တတ္ထ မဟာမဏ္ဍလံ နဝယောဇနသတိက"န္တိ အာဒိ="တတ္ထ
 မဟာမဏ္ဍလံ နဝယောဇနသတိကံ"အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟ=
 မိန့်ဆိုပြီ၊ နဝယောဇနသတိကံ=ယူဇနာကိုးရာရှိသော၊ ဌာနမ္ပိ=အရပ်သည်
 လည်း၊ မဇ္ဈိမဒေသပရိယာပနမေဝ=မဇ္ဈိမဒေသ၌ အကျုံးဝင်သည်သာ
 လျှင်တည်း၊ တတော=ထိုယူဇနာကိုးရာထက်၊ ပရံ=အပိုအလွန်၊ နာဓိပ္ပေ-
 တံ=အလိုမရှိအပ်၊ ကသွား=အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ တုရိတစာရိကာဝသေန=
 တုရိတစာရိက၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ အဂမနတော=ကြွသွားတော်မမူခြင်း
 ကြောင့်တည်း၊ (ဝါ) မကြွသွားတော်မူခြင်းကြောင့်တည်း၊ ယသွား=အကြင်

ကြောင့်၊ နိက္ခန္တကာလတော=ကြွသွားတော်မူရာ အချိန်အခါ ကာလမှ၊
 ပဌာယ=စ၍၊ ဂတဂတဌာနဿ=ကြွတော်မူရာ၊ ကြွတော်မူရာအရပ်၏၊
 စတုသု ပဿေသု=အရပ်လေးမျက်နှာတို့၌၊ သမန္တတော=ထက်ဝန်းကျင်မှ၊
 ယောဇနသတံ=ယူဇနာတစ်ရာသည်၊ ဧကကောလာဟလံ=ဧကကော-
 လာဟလသည်၊ (ဝါ) တခဲနက်အုပ်အုပ် ကျက်ကျက်သည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်
 ၏၊ ပုရိမံ ပုရိမံ=ရှေးဦးစွာ၊ ရှေးဦးစွာ၊ အာဂတာ=လာကုန်၊ လာကုန်သော
 သူတို့သည်၊ နိမန္တေတံ=ပင့်ဖိတ်ခြင်းငှာ၊ လဘန္တိ=ရကြကုန်၏၊ ဣတရေသု=
 မဟာမဏ္ဍလမှ တပါးတခြားကုန်သော၊ ဒွိသု=နှစ်ခုကုန်သော၊ မဏ္ဍလေ-
 သု=မဇ္ဈိမမဏ္ဍလ၊ အန္တိမမဏ္ဍလတို့၌၊ သုက္ကာရော=ပူဇော်သက္ကာရသည်၊
 မဟာမဏ္ဍလံ=မဟာမဏ္ဍလသို့၊ ဩသရတိ=သက်ဝင်၏၊ တတ္ထ တသ္မိ
 မဏ္ဍလေ=ထိုမဟာမဏ္ဍလ၌၊ ဘဂဝန္တော=ဘုန်းတော်ကြီးမားကုန်သော၊
 ဗုဒ္ဓါ=မြတ်စွာဘုရားတို့သည်၊ တေသု တေသု ဂါမနိဂမေသု=ထိုထို ရွာ၊
 နိဂုံးတို့၌၊ ဧကာဟံ=တစ်ရက်၊ ဒွိဟံ=နှစ်ရက်၊ ဝသန္တာ=သတင်းသုံးတော်မူ
 လျက်၊ မဟာဇနံ=များစွာသော လူအပေါင်းကို၊ အာမိသပဋိဂ္ဂဟေန=
 ဆွမ်းအစရှိသော အာမိသကို ခံယူတော်မူသဖြင့်၊ အနုဂ္ဂဏန္တာ=ခိုးမြှင့်တော်
 မူကြကုန်၏၊ ဓမ္မဒါနေန စ=ဓမ္မဒါနဖြင့်လည်း၊ ဝိဝဇ္ဈပနိဿိတံ=သံသရာ
 ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ခြင်းကိုမှီသော၊ ကုသလံ=ကုသိုလ်ကို၊ ဝဗေန္တိ=
 တိုးပွားစေကြကုန်၏၊ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ “ဂါမနိဂမာဒိသု မဟာဇနံ
 အာမိသပဋိဂ္ဂဟေန အနုဂ္ဂဏန္တာ”တိ အာဒိ=“ဂါမနိဂမာဒိသု မဟာ-
 ဇနံ အာမိသပဋိဂ္ဂဟေန အနုဂ္ဂဏန္တာ”အစရှိသောစကားရပ်ကို၊ ဝုတ္တံ=
 ဆိုအပ်၏၊ သမထဝိပဿနာံ တရုဏာ ဧဟန္တိတိ ဧတ္ထ ပဒေ=သမထ-
 ဝိပဿနာံ တရုဏာ ဟောန္တိ”ဟူသော ထိုစကားရပ်၌၊ တရုဏဝိပ-
 သနာတိ=ကား၊ သင်္ခါရပရိစ္ဆေဒေန=ရုပ်နာမ်ဓမ္မသင်္ခါရတရားတို့ကို ပိုင်း
 ခြားခြင်း၌၊ ပဝတ္တံ=ဖြစ်သော၊ ဉာဏံ=ဉာဏ်လည်းကောင်း၊ ကင်္ခါဝိတရ-
 ဏေ=ယုံးမှားသံသယကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း၌၊ ပဝတ္တံ=ဖြစ်သော၊ ဉာဏံ=
 ဉာဏ်လည်းကောင်း၊ သမ္ပသနေ=ရုပ်နာမ်ဓမ္မသင်္ခါရတရားတို့ကို သုံးသပ်
 ခြင်း၌၊ ပဝတ္တံ=ဖြစ်သော၊ ဉာဏံ=ဉာဏ်လည်းကောင်း၊ မဂ္ဂါမဂ္ဂေ=မဂ္ဂ၊
 အမဂ္ဂ၌၊ (ဝါ) အရိယာမဂ်ကို ရကြောင်းဟုတ်သည်၊ ရကြောင်းမဟုတ်

သည့်၌၊ ပဝတ္တံ=ဖြစ်သော၊ ဉာဏံ=ဉာဏ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ=ဤသို့၊ စတုနံ=လေးပါးကုန်သော၊ ဉာဏာနံ=ဉာဏ်တို့၏၊ အဓိဝစနံ=အမည်တည်း၊ သမထဿ=သမထဘာဝနာ၏၊ တရုဏဘာဝေါ=နုသောအဖြစ်ကိုကား၊ ဥပစာရသမာဓိဝသေန=ဥပစာရသမာဓိ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော=သိအပ်၏။ “သစေ ပန အန္တောဝသေ ဘိက္ခုနံ သမထဝိပဿနာ တရုဏာ ဟောန္တိ”တိ ဣဒံ ပဒံ=“သစေ ပန ။ ပ ။ တရုဏာ ဟောန္တိ”ဟူသောဤ ပုဒ်သည်၊ နိဒဿနမတ္တံ=ညွှန်ပြခြင်းမျှတည်း၊ ဣတိ=ဤသို့ ဒဌဗ္ဗံ=မှတ်ထိုက်၏၊ အညေနပိ=တပါးတခြားလည်းဖြစ်သော၊ မဇ္ဈိမမဏ္ဍာလေ=မဇ္ဈိမမဏ္ဍာလ၌၊ ဝေနေယျာနံ=ဆုံးမအပ်ကုန်သောသူတို့၏၊ ဉာဏပရိပါကာဒိကာရဏေန=ဉာဏ်၏ရင့်ကျက်ခြင်း အစရှိသည်ကို ပြုသဖြင့်၊ မဇ္ဈိမမဏ္ဍာလေ=မဇ္ဈိမမဏ္ဍာလ၌၊ စာရိကံ=ဒေသစာရိကို၊ စရိတုကာမာ=ကြွသွားတော်မူခြင်းငှာ အလိုရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ စာတုမာသံ=လေးလတို့ပတ်လုံး၊ ဝသိတွာဝသိတင်းသုံးနေတော်မူပြီး၍ သာလျှင်၊ နိက္ခမန္တိ=ထွက်သွားကြကုန်၏။

ပဝါရုဏသင်္ခါတံ ဒတွာတိ=ကား၊ အနုမတိဒါနဝသေန=အလိုကို ပေးသောအားဖြင့်၊ ဒတွာ=ပေး၍၊ မာဂသိရဿ ပဌမဒိဝသေတိ=ကား၊ မာဂသိရဿ=နတ်တော်လ၏၊ ပဌမဒိဝသေ=ပဌမနေ့ရက်၌၊ (ဝါ) လဆန်းတစ်ရက်နေ့၌၊ ဣဒဉ္စ=ဤနေ့ကိုလည်း၊ ဧတရဟိ=ဤယျအခါ၌၊ ပဝတ္တဝေါဟာရဝသေန=ဖြစ်သောခေါ်ဝေါ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ကတ္တိကမာသဿ=တန်ဆောင်မုန်းလ၏၊ အပရပက္ခဗါဋိပဒဒိဝသံ=လဆုတ်အထွက်တစ်ရက်နေ့ကို၊ သန္ဓာယ=ရည်ရွယ်၍၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ တေသန္တိ=ကား၊ တေသံ ဗုဒ္ဓါနံ=ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့၏၊ တေဟိ=ထိုမြတ်စွာဘုရားရှင်တို့သည်၊ ဝိနေတဗ္ဗတ္တာ=ဆုံးမတော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ “တေသံ ဝိနေယျသတ္တာ”တိ=“တေသံ ဝိနေယျသတ္တာ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ မာဂသိရမာသမ္ပိ တတ္ထေဝ ဝသိတွာ ဖုဿမာသဿ ပဌမဒိဝသေတိ ဣဒမ္ပိ=“မာဂသိရမာသမ္ပိ ။ ပ ။ ပဌမဒိဝသေ”ဟူသောဤစကားသည်လည်း၊ နိဒဿနမတ္တံ=ညွှန်ပြခြင်းမျှတည်း၊ ဣတိ=ဤသို့ ဒဌဗ္ဗံ=မှတ်

ထိုက်၏။ စတုမာသဝုတ္တာနမ္ပိ=လေးလပတ်လုံး သီတင်းသုံး နေတော်မူပြီး
သော်လည်း၊ ဗုဒ္ဓါနံ-မြတ်စွာဘုရားတို့၏။ ဝိနေယျသတ္တာ-ဆုံးမထိုက်သော
သတ္တဝါတို့သည်၊ အပရိပက္ခိန္ဒြိယာ=မရင့်ကျက်သေးသော ဣန္ဒြေရှိကုန်
သည်။ ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏။ တေသံ=ထိုဝေနေယျသတ္တဝါတို့၏။ ဣန္ဒြိယ-
ပရိပါကံ=ဣန္ဒြေ၏ရင့်ကျက်ခြင်းကို၊ အာဂမယမာနာ=ဆိုင်းငံ့တော်မူလျက်၊
အပရမ္ပိ=တပါးတခြားလည်းဖြစ်သော၊ ဧကမာသံ ဝါ-တစ်လပတ်လုံး
လည်းကောင်း၊ ဒွိတိစတုမာသံ ဝါ-နှစ်လ၊ သုံးလ၊ လေးလပတ်လုံးလည်း
ကောင်း၊ တတ္ထေဝ=ထိုအရပ်၌သာလျှင်၊ ဝသိတွာ=သီတင်းသုံးနေတော်မူ
ပြီး၍၊ မဟာဘိက္ခုသံဃပရိဝါရာ-များစွာကုန်သော ရဟန်းအပေါင်းတို့
ခြံရံကုန်လျက်၊ နိက္ခမိတွာ-ထွက်တော်မူ၍၊ ပုရိမနယေနေဝ-ရှေးနည်းဖြင့်
သာလျှင်၊ လောကံ=လူအပေါင်းကို၊ အနုဂ္ဂဏန္တာ=ချီးမြှောက်ကုန်လျက်၊
သတ္တဟိ မာသေဟိ ဝါ-ခုနစ်လတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဆဟိ မာသေဟိ
ဝါ-ခြောက်လတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပစ္ဆဟိ မာသေဟိ ဝါ-ငါးလတို့ဖြင့်
လည်းကောင်း၊ စတူဟိ မာသေဟိ ဝါ-လေးလတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊
စာရိကံ=ဒေသစာရိကို၊ ပရိယောသာပေန္တိ=ပြီးစေကုန်၏။ ဝေနေယျ-
ဝသေနေဝါတိ=ကား၊ အဝဇာရဏေန=အဝဇာရဏ ဧဝ-သဒ္ဓါဖြင့်၊ စိဝ-
ရာဒိဟေတု-သင်္ကန်းအစရှိသောအကြောင်းကြောင့်၊ န စရန္တိ=ဒေသစာရိ
လှည့်လည်တော်မမူကြကုန်၊ တထာ တံ ဝစနံ-ထိုစကားသည်၊ ဟိ သစ္စံ-
မှန်၏။ တိသု-သုံးပါးကုန်သော၊ ဣမေသု မဏ္ဍလေသု-ဤမဏ္ဍလတို့တွင်၊
ယတ္ထ ကတ္ထစိ=အမှတ်မထား တပါးပါးသော မဏ္ဍလ၌၊ စာရိကံ=ဒေသ-
စာရိကို၊ စရန္တာ=လှည့်လည်ကြကုန်သည်ရှိသော်၊ စိဝရာဒိဟေတု=သင်္ကန်း
အစရှိသောအကြောင်းကြောင့်၊ န စရန္တိ=ဒေသစာရိ မလှည့်လည်ကြကုန်၊
အထ ခေါ=စင်စစ်သော်ကား၊ ယေ ဒုဂ္ဂတဗာလဇိဏ္ဏဗျာဓိကာ=အကြင်
ဆင်းရဲကုန်သော၊ မလိမ္မာကုန်သော၊ အနာရောဂါသည် နှိပ်စက်အပ်ကုန်
သော သူတို့သည်၊ သန္တိ-ရှိကုန်၏။ တေ-ထိုသူတို့သည်၊ “ကဒါ-အဘယ်
အခါ၌၊ တထာဂတံ-မြတ်စွာဘုရားကို၊ အာဂန္တာ-ကြွလာတော်မူ၍၊ ပဿိ-
ဿန္တိ=ဖူးမြင်ကြရကုန်အံ့နည်း၊ မယိ-ငါဘုရားသည်၊ စာရိကံ=ဒေသစာရိကို၊
စရန္တေ ပန=ကြွတော်မူသည်ရှိသော်ကား၊ မဟာဇနော=များစွာသော လူ

အပေါင်းသည်၊ တထာဂတဒဿနံ-မြတ်စွာဘုရား ဖူးမြင်ရခြင်းကို၊ လဘိ-
ဿတိ=ရတော်မူလတံ၊ တတ္ထ=ထိုသို့ ငါဘုရားကို ဖူးမြင်ရခြင်း၌၊ ကေစိ-
အချို့ကုန်သောသူတို့သည်၊ စိတ္တာနိ=စိတ်တို့ကို၊ ပဿာဒေဿန္တိ=ကြည်ညို
စေကြကုန်လိမ့်လတံ၊ ကေစိ=အချို့ကုန်သော သူတို့သည်၊ မာလာဒိဟိ-
ပန်းအစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ပူဇေဿန္တိ=ပူဇော်ကြကုန်လိမ့်လတံ၊ ကေစိ=အချို့
ကုန်သောသူတို့သည်၊ ကဋ္ဌေဘိက္ခံ=တစ်ရောက်ချို့မျှသောဆွမ်းကို၊ (ဝါ)
တစ်ဖွန်းမျှသောဆွမ်းကို၊ ဒဿန္တိ=ပေးလှူကြကုန်လိမ့်လတံ၊ ကေစိ=အချို့
ကုန်သောသူတို့သည်၊ မိစ္ဆာဒဿနံ=မိစ္ဆာအယူကို၊ (ဝါ) မကောင်းသော
အယူကို၊ ပဟာယ=ပယ်စွန့်၍၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိကာ=ကောင်းသောအယူရှိကြကုန်
သည်၊ ဘဝိဿန္တိ=ဖြစ်ကြကုန်လိမ့်လတံ၊ တံ တထာဂတဒဿနံ=ထိုမြတ်
စွာဘုရားကို ဖူးမြင်ရခြင်းသည်၊ နေသံ=ထိုသူတို့၏၊ ဒီယရတ္တံ=ကြာမြင့်စွာ
သော နေ့၊ ညဉ့်ပတ်လုံး၊ ဟိတာယ=အစီးအပွားအလို့ငှာ၊ သုခါယ=ချမ်း
သာခြင်းငှာ၊ ဘဝိဿတိ=ဖြစ်လတံ၊ ဣတိ ဧဝံ=ဤသို့၊ လောကာနုကမ္မာ-
ယ=လူအပေါင်းကို သနားတော်မူခြင်းငှာ၊ စာရိကံ=ဒေသစာရိကို၊ စရန္တိ-
လှည့်လည်တော်မူကြကုန်၏။

အပိ စ=အထူးကား၊ စတူဟိ=လေးပါးကုန်သော၊ ကာရဏေဟိ=
အကြောင်းတို့ဖြင့်၊ သဂဝန္တော=ဘုန်းတော်ကြီးမားကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါ=မြတ်
စွာဘုရားတို့သည်၊ စာရိကံ=ဒေသစာရိကို၊ စရန္တိ=လှည့်လည်တော်မူကြ
ကုန်၏၊ ဇယိဝိဟာရဝသေန=လမ်းခရီး၌နေတော်မူလိုသည်၏အစွမ်းဖြင့်၊
သရိရဟသုကတ္ထာယ=ခန္ဓာကိုယ်၏ ချမ်းသာခြင်း အကျိုးငှာ၊ စာရိကံ=
ဒေသစာရိကို၊ စရန္တိ=လှည့်လည်တော်မူကြကုန်၏၊ အဠုပ္ပတ္တိကာလာဘိ-
ကင်္ခနတ္ထာယ=အဠုပ္ပတ္တိကာလကို လိုလားတောင်းတခြင်းအကျိုးငှာ၊ စာ-
ရိကံ=ဒေသစာရိကို၊ စရန္တိ=လှည့်လည်တော်မူကြကုန်၏၊ ဘိက္ခုနံ=ရဟန်း
တို့အား၊ သိက္ခာပဒပညာပနတ္ထာယ=သိက္ခာပုဒ်ကိုပညတ်တော်မူရန်အကျိုး
ငှာ၊ စာရိကံ=ဒေသစာရိကို၊ စရန္တိ=လှည့်လည်တော်မူကြကုန်၏၊ တတ္ထ
တတ္ထ တသ္မိ တသ္မိ ဌာနေ=ထိုထိုသို့သောအရပ်၌၊ ပရိပါကဂတိန္ဒြိယေ=

ရင့်ကျက်သော ဣန္ဒြေရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်ကုန်သော၊ ဗောဓနေယျ-
သတ္တေ=သစ္စာလေးပါးမြတ်တရားတို့ကို သိထိုက်ကုန်သောသတ္တဝါတို့ကို၊
ဗောဓနတ္ထာယ=သစ္စာလေးပါးမြတ်တရားတို့ကို သိစေခြင်းအကျိုးငှာလည်း
ကောင်း၊ စာရိကံ=ဒေသစာရိကို၊ စရန္တိ=လှည့်လည်တော်မူကြကုန်၏၊ ဣတိ-
ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော=သိထိုက်၏။

အပရေဟိပိ=တပါးတခြားလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ စတူဟိ=လေးပါး
ကုန်သော၊ ကာရဏေဟိ=အကြောင်းတို့ဖြင့်၊ ဘဂဝန္တော=ဘုန်းတော်ကြီး
မားကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါ=မြတ်စွာဘုရားတို့သည်၊ စာရိကံ=ဒေသစာရိကို၊ စရန္တိ-
လှည့်လည်တော်မူကြကုန်၏၊ ဗုဒ္ဓံ=မြတ်စွာဘုရားကို၊ သရဏံ=ကိုးကွယ်
ဆည်းကပ်ခြင်းသို့၊ ဂစ္ဆိဿန္တိ=ရောက်ကြကုန်လိမ့်လတံ၊ ဣတိ ဝါ=ဤ
အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ စာရိကံ=ဒေသစာရိကို၊ စရန္တိ=လှည့်လည်တော်
မူကြကုန်၏၊ ဓမ္မံ=တရားတော်ကို၊ သရဏံ=ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းသို့၊
ဂစ္ဆိဿန္တိ=ရောက်ကုန်လိမ့်လတံ၊ ဣတိ ဝါ=ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း၊
စာရိကံ=ဒေသစာရိကို၊ စရန္တိ=လှည့်လည်ကြကုန်၏၊ သံယံ=သံဃာတော်
ကို၊ သရဏံ=ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သို့၊ ဂစ္ဆိဿန္တိ=ရောက်ကြကုန်လိမ့်လတံ၊
ဣတိ ဝါ=ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း၊ စာရိကံ=ဒေသစာရိကို၊ စရန္တိ-
လှည့်လည်ကြကုန်၏၊ မဟတာ=များစွာသော၊ ဓမ္မဝဿေန=တရားတော်
တည်းဟူသောမိုးကို ရွာသွန်းဖြိုးသဖြင့်၊ စတဿော=လေးပါးကုန်သော၊
ပရိသာ=ပရိသတ်တို့ကို၊ သန္တပ္ပေဿာမ=ရောင့်ရဲစေကြကုန်အံ့၊ ဣတိ ဝါ-
ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း၊ စာရိကံ=ဒေသစာရိကို၊ စရန္တိ=လှည့်လည်
တော်မူကြကုန်၏။

အပရေဟိပိ=တပါးတခြားလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ပဉ္စဟိ=ငါးပါးကုန်
သော၊ ကာရဏေဟိ=အကြောင်းတို့ဖြင့်၊ ဘဂဝန္တော=ဘုန်းတော်ကြီးမား
ကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါ=မြတ်စွာဘုရားတို့သည်၊ စာရိကံ=ဒေသစာရိကို၊ စရန္တိ-
လှည့်လည်တော်မူကြကုန်၏၊ ပါဏာတိပါတာ=သူတပါး၏ အသက်ကို
သတ်ဖြတ်ခြင်းမှ၊ ဝိရမိဿန္တိ=ရှောင်ကြဉ်ကုန်လိမ့်လတံ၊ ဣတိ ဝါ=ဤ
အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ စာရိကံ=ဒေသစာရိကို၊ စရန္တိ=လှည့်လည်ကြကုန်

၏။ အဒိဇ္ဈာဒါနာ=ဥစ္စာပိုင်ရှင်သည် ကိုယ်နှုတ်နှစ်ပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါး
 ဖြင့် မပေးအပ်သော သူတပါး၏ပစ္စည်းဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်းမှ၊ ဝိရမိဿန္တိ-
 ရှောင်ကြဉ်ကြကုန်လိမ့်လတံ၊ ဣတိ ဝါ=ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း၊
 စာရိကံ=ဒေသစာရိကို၊ စရန္တိ=လှည့်လည်ကြကုန်၏၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာ-
 ရာ=ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားမှားယွင်းယွင်း ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် ကျင့်ခြင်းမှ၊
 ဝိရမိဿန္တိ=ရှောင်ကြဉ်ကြကုန်လိမ့်လတံ၊ ဣတိ ဝါ=ဤအကြောင်းကြောင့်
 လည်း၊ စာရိကံ=ဒေသစာရိကို၊ စရန္တိ=လှည့်လည်ကြကုန်၏၊ မုသာဝါဒါ-
 ချွတ်ယွင်းဖောက်ပြန် မဟုတ်မမှန်သောစကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ၊ ဝိရမိ-
 သန္တိ=ရှောင်ကြဉ်ကြကုန်လိမ့်လတံ၊ ဣတိ ဝါ=ဤအကြောင်းကြောင့်
 လည်း၊ စာရိကံ=ဒေသစာရိကို၊ စရန္တိ=လှည့်လည်ကြကုန်၏၊ သုရာမေဒယ-
 မဇ္ဇပမာဒဌာနာ=ယစ်မှူးကြောင်းဖြစ်သော သေရည်၊ အရက်ကို သောက်
 ခြင်းမှ၊ ဝိရမိဿန္တိ=ရှောင်ကြဉ်ကြကုန်လိမ့်လတံ၊ ဣတိ ဝါ=ဤအကြောင်း
 ကြောင့်လည်း၊ စာရိကံ=ဒေသစာရိကို၊ စရန္တိ=လှည့်လည်ကြကုန်၏။

အပရေဟိပိ=တပါးတခြားလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ အဌဟိ=ရှစ်ပါး
 ကုန်သော၊ ကာရဏေဟိ=အကြောင်းတို့ဖြင့်၊ ဘဂဝန္တော=ဘုန်းတော်ကြီး
 မားကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါ=မြတ်စွာဘုရားတို့သည်၊ စာရိကံ=ဒေသစာရိကို၊ စရန္တိ-
 လှည့်လည်ကြကုန်၏၊ ပဌမံ=ရှေးဦးစွာသော၊ ဈာနံ=ဈာန်ကို၊ (ပဌမံ ဈာနံ=
 ပဌမဈာန်ကို)၊ လဘိဿန္တိ=ရကြကုန်လိမ့်လတံ၊ ဣတိ မနသိ ကတ္တာ-
 ဤသို့နှလုံးသွင်း၍၊ စာရိကံ=ဒေသစာရိကို၊ စရန္တိ=လှည့်လည်ကြကုန်၏။
 ။ ပ ။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိ=နေဝသညာနာသညာယ-
 တနသမာပတ်ကို၊ လဘိဿန္တိ=ရကြကုန်လိမ့်လတံ၊ ဣတိမနသိ ကတ္တာ-
 ဤသို့နှလုံးသွင်း၍၊ စာရိကံ=ဒေသစာရိကို၊ စရန္တိ=လှည့်လည်ကြကုန်၏။

အပရေဟိပိ=တပါးတခြားလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ အဌဟိ=ရှစ်ပါး
 ကုန်သော၊ ကာရဏေဟိ=အကြောင်းတို့ဖြင့်၊ ဘဂဝန္တော=ဘုန်းတော်ကြီး
 မားကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါ=မြတ်စွာဘုရားတို့သည်၊ စာရိကံ=ဒေသစာရိကို၊ စရန္တိ-
 လှည့်လည်ကြကုန်၏၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ=သောတာပတ္တိမဂ်ကို၊ အဓိဂ-
 မိဿန္တိ=ရကြကုန်လိမ့်လတံ၊ ဣတိ ဝါ=ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း၊

စာရိကံ=ဒေသစာရိကို၊ စရန္တိ=လှည့်လည်ကြကုန်၏။ ။ ပ ။ အရဟတ္တဖလံ=အရဟတ္တဖိုလ်ကို၊ သစ္စိကရိဿန္တိ=မျက်မှောက်ပြုကုန်လိမ့်လတံ၊ ဣတိ ဝါ=ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း၊ စာရိကံ=ဒေသစာရိကို၊ စရန္တိ=လှည့်လည်ကြကုန်၏။

ပုပ္ပါနိ ဩစိနန္တာ ဝိယ စရန္တိတိ ဣမိနာ ပဒေန=“ပုပ္ပါနိ ဩစိနန္တာ ဝိယ စရန္တိ”ဟူသော ဤပုဒ်ဖြင့်၊ မာလာကာရောပန်းသည်သည်၊ (ပန်းသယ်သည်)၊ ဗဟုများစွာသော၊ ပုပ္ဖဂစ္ဆပန်းခြံပန်းရုံကို၊ ဒိသွာတွေမြင်၍၊ တတ္ထ တသ္မိ ပုပ္ဖဂစ္ဆေထိုပန်းခြံပန်းရုံ၌၊ စိရံကြာမြင့်စွာ၊ ဌတာပိရပ်တည်၍လည်း၊ ပုပ္ပါနိပန်းတို့ကို၊ ဩစိနိတွာဆွတ်ခူး၍၊ ပုပ္ဖသုညပန်းပွင့်တို့မှကင်းဆိတ်သော၊ (ဝါ) ပန်းပွင့်မရှိသော၊ ဂစ္ဆပန်းခြံပန်းရုံကို၊ ဒိသွာတွေမြင်၍၊ တတ္ထ တသ္မိ ဌာနေထိုပန်းပွင့်မရှိသော ပန်းခြံပန်းရုံအရပ်၌၊ ပပဉ္စကြာမြင့်ခြင်းကို၊ အကတွာမပြုမူ၍၊ တံထိုပန်းပွင့်မရှိသော ပန်းခြံပန်းရုံကို၊ ပဟာယပယ်စွန့်၍၊ အညတ္ထတပါးတခြားသော ပန်းပွင့်ရှိသော ပန်းခြံပန်းရုံသို့၊ ဂန္တာသွား၍၊ ပုပ္ပါနိပန်းပွင့်တို့ကို၊ ဩစိနန္တာဆွတ်ခူးလျက်၊ ဝိစရတိ ယထာလှည့်လည်သကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝပုံစံနှိုင်းယူ ဤအတူသာလျှင်၊ ဗုဒ္ဓါပိမြတ်စွာဘုရားတို့သည်လည်း၊ ယတ္ထယေသု ဂါမနိဂမာဒိသုအကြင်ရွာနိဂုံး အစရှိသည်တို့၌၊ ဝိနေယျသတ္တာသစ္စာလေးပါး မြတ်တရားတို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိထိုက်သော သတ္တဝါတို့သည်၊ ဗဟုများစွာ၊ ဟောန္တိရှိကုန်၏၊ ဣတ္ထ တေသု ဂါမနိဂမာဒိသုထိုရွာနိဂုံးအစရှိသည်တို့၌၊ စိရမ္ပိကြာမြင့်စွာလည်း၊ ဝသန္တာသီတင်းသုံးနေတော်မူကုန်လျက်၊ တေထိုဝေနေယျသတ္တဝါတို့ကို၊ ဝိနေတွာဆုံးမတော်မူပြီး၍၊ ဝိနေယျသုညဂါမာဒိသုသစ္စာလေးပါး မြတ်တရားတို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိထိုက်သော သတ္တဝါတို့မှ ကင်းဆိတ်သော ရွာနိဂုံးအစရှိသည်တို့၌၊ ပပဉ္စကြာမြင့်ခြင်းကို၊ အကတွာမပြုမူ၍၊ တံ ဂါမံထိုရွာကို၊ ပဟာယပယ်စွန့်၍၊ ဗဟုဝိနေယျကေသုများစွာကုန်သော သစ္စာလေးပါး မြတ်တရားတို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိထိုက်သော သတ္တဝါတို့ ရှိကုန်သော၊

ဂါမာဒိသု=ရွာအစရှိသည်တို့၌၊ ဝသန္တာ=သီတင်းသုံးနေတော်မူကုန်လျက်၊
ဝိစရန္တိ=လှည့်လည်ကြကုန်၏။ ဣတိ=ဤသို့၊ ဒသေတိ=ပြ၏။ တတော-
ယေဝံ=ထိုကြောင့်သာလျှင်၊ အတိဗုဒ္ဓကေပိ=အလွန်ကျဉ်းမြောင်း သည်
လည်းဖြစ်သော၊ အန္တိမမဏ္ဍလေ=အန္တိမမဏ္ဍလ၌၊ ဥပနိဿာယဝန္တာနံ=
အမှီပြု၍ နေလေ့ရှိကုန်သောသူတို့၏၊ ဗဟုဘာဝတော=များသည်၏အဖြစ်
ကြောင့်၊ တာဝ=ရှေးဦးစွာ၊ ဗဟုမ္ပိ=များစွာလည်းဖြစ်သော၊ ကာလံ=ကာလ
ပတ်လုံး၊ သတ္တမာသပရိယန္တံ=“ခုနစ်လ” အပိုင်းအခြားရှိသော၊ စာရိကံ=
ဒေသစာရိကို၊ စရန္တိ=လှည့်လည်တော်မူကြကုန်၏။

သန္တသဘာဝတ္တာ=ငြိမ်းအေးသောသဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊
နိဗ္ဗာနံ•နိဗ္ဗာန်သည်၊ သန္တံ=ငြိမ်သက်၏။ ဝါ•တနည်းကား၊ ကိလေသ-
သမဏဟေတုတာယ=ကိလေသာတို့ကို ငြိမ်းအေးစေတတ်သော အ-
ကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်၊ နိဗ္ဗာနံ=နိဗ္ဗာန်သည်၊ သန္တံ=ငြိမ်သက်၏။ သုခ-
ကရဏတာယ စ=ချမ်းသာကို ပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း၊
နိဗ္ဗာနံ•နိဗ္ဗာန်သည်၊ သုခံ=“သုခ”မည်၏။ ဣတိ တသွာ=ကြောင့်၊ “သန္တံ
သုခံ နိဗ္ဗာနမာရမ္ပဏံ ကတ္တာ”တိ=“သန္တံ သုခံ နိဗ္ဗာနမာရမ္ပဏံ
ကတ္တာ”ဟူ၍၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ဒသသဟဿစက္ကဝါဠေတိ=ကား၊
ဇာတိက္ခေတ္တဘူတာယံ•ဇာတိခေတ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ဒသသဟဿိလော-
ကဓာတုယာ=တစ်သောင်းသောလောကဓာတ်၏၊ ဣဒဉ္စ ဝစနံ=ဤစကား
သည်လည်း၊ ဒေဝဗြဟ္မာနံ=နတ်၊ ဗြဟ္မာတို့၏၊ ဝသေန=အစွမ်းဖြင့်၊ ဝုတ္တံ=
ဆိုအပ်၏။ မနုဿာ ပန=လူတို့သည်ကား၊ ဣမသ္မိယေဝ စက္ကဝါဠေ=ဤ
စကြာဝဠာတို့ကို၌၊ ဗောဓနေယျာ=သစ္စာလေးပါးကို သိထိုက်ကုန်သည်၊
ဟောန္တိ=ဖြစ်ကုန်၏။ ဗောဓနေယျသတ္တသမဝလောကနန္တိ=ကား၊ ပဌ-
မံ=ရှေးဦးစွာ၊ မဟာကရုဏာယ=မဟာကရုဏာတော်ဖြင့်၊ ဖရိတွာ=ပြန့်နှံ့
စေ၍၊ (ဝါ) ပြန့်နှံ့၍၊ ပစ္ဆာ=နောက်၌၊ သဗ္ဗညုတဉာဏဇာလံ=သဗ္ဗညုတ
ဉာဏ်တော်တည်းဟူသောကွန်ယက်ကို၊ ပစ္ဆိမိတွာ=ဖြန့်တော်မူ၍၊ တဿ=
ထိုသဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်၏၊ အန္တော=အဆုံးသို့၊ ပဝိဋ္ဌာနံ=ဝင်လာကုန်

သော၊ ဟေဓနေယျသတ္တာနံ=သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကိုသိထိုက်ကုန်သော သတ္တဝါတို့အား၊ သမောလောကနံ=ကြည့်တော်မူခြင်းတည်း၊ ကိရ=ကြား ရဘူးသည်ကား၊ ဗုဒ္ဓါ=မြတ်စွာဘုရားတို့သည်၊ မဟာကရုဏာသမာပတ္တိ= မဟာကရုဏာသမာပတ်ကို၊ သမာပဋိတွာ=ဝင်စားပြီး၍၊ တတော=ထို မဟာကရုဏာသမာပတ်မှ၊ ဝုဋ္ဌာယ=ထ၍၊ “ယေ သတ္တာ=အကြင်သတ္တဝါ တို့သည်၊ ဘဗ္ဗာ=ကျွတ်ထိုက်ကုန်၏၊ ပရိပါကဉာဏာ=ရင့်ကျက်သော ဉာဏ်ရှိကုန်၏၊ အဇ္ဈေယနပင်လျှင်၊ မယာ=ငါဘုရားသည်၊ ဝိနေတဗ္ဗာ= ဆုံးမထိုက်ကုန်၏၊ တေ သတ္တာ=ထိုသတ္တဝါတို့သည်၊ မယံ=ငါဘုရား၏၊ ဉာဏဿ=သဗ္ဗညုတဉာဏ်အား၊ ဥပဋ္ဌဟန္တ=ထင်လာစေကုန်သတည်း”၊ ဣတိ=ဤသို့၊ စိတ္တံ=စိတ်ကို၊ ဓမ္မဋ္ဌာယ=ဆောက်တည်၍၊ (ဝါ) အဓိဋ္ဌာန်၍၊ သမန္နာဟရန္တိ=ကောင်းစွာအညီအမျှဆောင်ကုန်၏၊ တေသံ ဗုဒ္ဓါနံ=ထို မြတ်စွာဘုရားတို့၏၊ သမန္နာဟာရာ=ကောင်းစွာအညီအမျှဆောင်ခြင်းနှင့်၊ သဟ=အတူတကွ၊ ဧကော ဝါ=တစ်ယောက်လည်းကောင်း၊ ဒွေ ဝါ=နှစ် ယောက်တို့လည်းကောင်း၊ ဗဟူ ဝါ=များစွာတို့လည်းကောင်း၊ တဒါ=ထို အခါ၌၊ ဝိနယူပဂါ=ဆုံးမခြင်းငှာ ထိုက်ကုန်သော၊ ဝေနေယျာ=ဝေနေယျ သတ္တဝါတို့သည်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏဿ=သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်အား၊ အာ ပါထံ=ထင်ခြင်းသို့၊ အာဂစ္ဆန္တိ=ရောက်လာကုန်၏၊ အယံ=ဤသည်ကား၊ ဧတ္ထ=ဤအရာ၌၊ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝေါ=မြတ်စွာဘုရားတို့၏ တန်ခိုးအာနုဘော် တည်း၊ ပန=ဆက်၍ဆိုဦးအံ့၊ ဧဝံ=ဤသို့၊ အာပါထံ=ထင်ခြင်းသို့၊ အာဂ တာနံ=ရောက်လာကုန်သော၊ နေသံ သတ္တာနံ=ထိုသတ္တဝါတို့၏၊ ဥပနိဿ ယဉ္စ=မိုးရာဥပနိဿယကိုလည်းကောင်း၊ ဗုဗ္ဗစရိယံ စ=ရှေး၌ကျင့်အပ်ခဲ့ ဘူးပြီးသော အကျင့်ကိုလည်းကောင်း၊ ပုဗ္ဗဟေတုံ စ=ရှေး၌ဖြစ်ခဲ့ဘူးပြီး သော အကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ သမ္ပတိဝတ္တမာနံ=ယှုပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ ဖြစ်သော၊ ပဋိပတ္တိံ စ=အကျင့်ကိုလည်းကောင်း၊ ဩလောဓေန္တိ=ကြည့်ရှု တော်မူကြကုန်၏၊ ဟိ ‘ယုတ္တံ=သင့်စွ၊ ဝေနေယျသတ္တပရိဂ္ဂဏှနုတ္တံ=ဝေနေ ယျသတ္တဝါတို့ကို သိမ်းယူခြင်းအကျိုးငှာ၊ သမန္နာဟာရေ=ကောင်းစွာအ ညီအညွတ် ဆောင်ခြင်းတို့ကို၊ ကတေ=ပြုတော်မူအပ်သည်ရှိသော်၊ ပဌမံ= ရှေးဦးစွာ၊ နေသံ ဗုဒ္ဓါနံ=မြတ်စွာဘုရားတို့၏၊ ဝေနေယျဘာဝေနေဝ=

ဝေနေယျသတ္တဝါ၏အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်၊ ဥပဋ္ဌာနံ=ထင်လာသည်၊ ဟောတိ=
ဖြစ်၏၊ အထ=ထိုသို့ ဝေနေယျသတ္တဝါ၏အဖြစ်ဖြင့်ထင်လာသည်ရှိသော်၊
“ကိံ န ခေါ=အဘယ်ကြောင့်လျှင်၊ ဘဝိဿတိ=ဖြစ်လတံ့နည်း”၊ ဣတိ=
ဤသို့၊ သရဏဂမနာံဒိဝသေန=သရဏဂုံ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအား
ဖြင့်၊ ကမ္ဘိ=တစုံတစ်ခုသော၊ နိပ္ပတ္တိ=ပြီးစီးခြင်းကို၊ ဝိမံသမာနာ=စုံစမ်းလိုကုန်
သည်ဖြစ်၍၊ ပုဗ္ဗပနိဿယာနိ=ရှေး၌ဖြစ်ခဲ့ဘူးပြီးသော မှီရာဥပနိဿယ
တို့ကို၊ ဩလောကေန္တိ=ကြည့်ရှုတော်မူကြကုန်၏။

ဩတိဇ္ဈေတိ=ကာ၊ အာရောစိတေ=ပြောကြားအပ်သည်ရှိသော်၊
ဝါ=တနည်းကာ၊ ပရိသမဇ္ဈံ=ပရိသတ်၏ အလယ်သို့၊ ဩတိဇ္ဈေ=သက်
ရောက်သည်ရှိသော်၊ ဒွိက္ခုတ္တုန္တိ=ကာ၊ ဧကသ္မိံ သံဝစ္ဆရေ=တစ်နှစ်၌၊
ဒွိက္ခုတ္တု=နှစ်ကြိမ်၊ ဗုဒ္ဓကာလေ=မြတ်စွာဘုရား၏ လက်ထက်တော် အခါ
ကာလ၌၊ ဧကေကသ္မိံ သံဝစ္ဆရေ=တစ်နှစ်၌၊ ဒွေ ဝါရေ=နှစ်ကြိမ်တိုင်တိုင်၊
ဘိက္ခု=ရဟန်းတို့သည်၊ သန္နိပတန္တိ ကိရ=စည်းဝေးကြကုန်သတတ်၊ ဥပ-
ကဋ္ဌဝဿူပနာယိကကာလေ စ=ဝါဆိုဘို့ရန် နေ့ရက်သည် နီးကပ်သော
ကာလ၌လည်းကောင်း၊ ပဝါရဏကာလေ စ=ပဝါရဏာပြုရာကာလ၌
လည်းကောင်း၊ သန္နိပတန္တိ=စည်းဝေးကြကုန်၏၊ ဝဿူပနာယိကာယ-
ဝါဆိုဘို့ရန်နေ့ရက်သည်၊ ဥပကဋ္ဌာယ=နီးကပ်လာသည်ရှိသော်၊ ဒသပိ-
ဆယ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဝိသမ္ပိ=နှစ်ဆယ်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တိ-
သမ္ပိ=သုံးဆယ်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ စတ္တာလီသမ္ပိ=လေးဆယ်လည်းဖြစ်
ကုန်သော၊ ပညာသမ္ပိ=ငါးဆယ်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု=ရဟန်းတို့
သည်၊ ဝဂ္ဂဝဂ္ဂါ=အစုအစုတို့သည်၊ ဟုတွာ=ဖြစ်ကုန်၍၊ ကမ္မဋ္ဌာနတ္ထာယ-
ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားတို့ကိုယူခြင်းအကျိုးငှာ၊ အာဂစ္ဆန္တိ=ရောက်လာကြကုန်၏၊
ဘဂဝါ=မြတ်စွာဘုရားသည်၊ တေဟိ ဘိက္ခုဟိ=ထိုရဟန်းတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-
အတူတကွ၊ သမ္မောဒိတွာ=ဝမ်းမြောက်တော်မူ၍၊ “ဘိက္ခဝေ=ရဟန်းတို့၊
ဝဿူပနာယိကာယ=ဝါဆိုဘို့ရန် နေ့ရက်သည်၊ ဥပကဋ္ဌာယ=နီးကပ်လာ
သည်ရှိသော်၊ ကသ္မာ=အဘယ်ကြောင့်၊ ဝိစရထ=လှည့်လည်ကြကုန်သ

နည်း"၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ပုစ္ဆတိ=မေးတော်မူ၏၊ အထ=ထိုမြတ်စွာဘုရားက
 မေးတော်မူရာအခါ၌၊ တေ ဘိက္ခု=ထိုရဟန်းတို့သည်၊ "ဘဂဝါ=ရှင်တော်
 မြတ်ဘုရား၊ မယံ=ငါတို့သည်၊ ကမ္မဋ္ဌာနတ္ထံ=ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားကို ယူခြင်း
 အကျိုးငှာ၊ အာဂတာ=ရောက်လာကြကုန်သည်၊ အမှ=ဖြစ်ကြပါကုန်၏၊
 နော=တပည့်တော်တို့အား၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ=ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားကို၊ ဒေထ=ပေး
 တော်မူပါလော့"၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ=ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားကို၊ ယာစန္တိ=
 တောင်းကြကုန်၏၊ သတ္တာ=မြတ်စွာဘုရားသည်၊ တေသံ ဘိက္ခုနံ=ထို
 ရဟန်းတို့အား၊ စရိယဝသေန=အကျင့်စရိုက်၏အစွမ်းဖြင့်၊ ရာဂစရိတ-
 သ=ရာဂစရိုက်ရှိသောသူအား၊ အသုဘကမ္မဋ္ဌာနံ=အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊
 ဒေတိ=ပေးတော်မူ၏၊ ဒေါသစရိတသ=ဒေါသစရိုက် ရှိသောသူအား၊
 မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာနံ=မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ ဒေတိ=ပေးတော်မူ၏၊ မောဟ-
 စရိတသ=မောဟစရိုက်ရှိသောသူအား၊ ဥဒ္ဓေသော=ပါဠိကိုသင်ယူခြင်း
 သည်လည်းကောင်း၊ ပရိပုစ္ဆာ=အဋ္ဌကထာကို သင်ယူခြင်းသည်လည်း
 ကောင်း၊ ကာလေန=သင့်လျော်လျောက်သော အချိန်အခါကာလ၌၊ ဓမ္မ-
 သဝနံ=တရားတော်ကို နာယူခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ကာလေန=သင့်
 လျော်လျောက်ပတ်သောအခါ၌၊ ဓမ္မသာကဏ္ဍာ=တရားတော်ကို ဆွေးနွေး
 တိုင်ပင်ခြင်းလည်းကောင်း၊ ဣဒံ=ဤအမှုကိစ္စသည်၊ တုယံ=သင့်အား၊
 သပ္ပိယံ=သင့်လျော်လျောက်ပတ်၏"၊ ဣတိ=ဤသို့၊ အာစိက္ခတိ=ပြော
 ဟောတော်မူ၏၊ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်စွာ၊ မောဟစရိတသ=မောဟစရိုက်ရှိသော
 သူအား၊ အာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာနံ=အာနာပါနဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်၊
 ကိဇ္ဈာပိ သပ္ပိယံ=အကယ်၍ကား သင့်လျော်လျောက်ပတ်ပါပေ၏၊ ပန
 တထာပိ=ထိုသို့ပင် မောဟစရိုက်ရှိသောသူအား အာနာပါနဿတိ ကမ္မ-
 ဋ္ဌာန်းသည် သင့်လျော်လျောက်ပတ်ပါသော်လည်း၊ ကမ္မဋ္ဌာနဘာဝနာယ=
 ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပွားများအားထုတ်ခြင်း၏၊ ဘာဇနဘူတံ=တည်ရာဖြစ်သည်
 ကို၊ ကာတု=ပြုခြင်းငှာ၊ သမ္မောဟဝိဂမာယ=တွေဝေခြင်းမှ ကင်းခြင်းငှာ၊
 ပဌမံ=ရှေးဦးစွာ၊ ဥဒ္ဓေသပရိပုစ္ဆာဓမ္မသဝနဓမ္မသာကဏ္ဍာသု=ပါဠိကိုသင်ယူ
 ခြင်း၊ အဋ္ဌကထာကိုသင်ယူခြင်း၊ တရားတော်ကိုနာယူခြင်း၊ တရားတော်
 ကို တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခြင်းတို့၌၊ နိယောဇေတိ=တိုက်တွန်းတော်မူ၏၊ ဝိတက္က-

စရိတဿ=ဝိတက်စရိက် ရှိသောသူအား၊ အာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာနံ=
 အာနာပါနဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ ဒေတိ=ပေးတော်မူ၏၊ သဒ္ဓါစရိတဿ=
 သဒ္ဓါစရိက်ရှိသောသူအား၊ ဝိသေသတော=အထူးအားဖြင့်၊ ပုရိမာ=ရှေး၌
 ဖြစ်ကုန်သော၊ ဆ=ခြောက်ပါးကုန်သော၊ အနုဿတိယော=အနုဿတိ
 တို့သည်၊ သပ္ပါယာ=သင့်လျှောက်လျှောက်ပတ်ကုန်၏၊ တာသံ ပန=ထို
 အနုဿတိတို့ကို၊ အနုယုဉ္ဇနေ=မေးစိစစ်ခြင်း၌၊ အယံ=ဤသည်ကား၊
 ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပတ္တိ=ရှေးအဘို့၌ဖြစ်သောအကျင့်တည်း၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဒ-
 သောတုံ=ပြခြင်းငှာ၊ ပသာဒနိယသုတ္တန္တေန=ပသာဒနိယသုတ္တန်ဖြင့်၊ ဗုဒ္ဓ-
 သုဗောဓိတံ စ=မြတ်စွာဘုရား၏ ကောင်းစွာသိတော်မူသည်၏အဖြစ်ကို
 လည်းကောင်း၊ ဓမ္မသုဓမ္မတံ စ=တရားတော်၏ ကောင်းသောတရားတော်
 ၏အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ သံယသုပ္ပဋိပတ္တိဉ္စ=သံယာတော်၏ ကောင်းစွာ
 ကျင့်တော်မူသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပကာသေတိ=ထင်ရှားပြ
 တော်မူ၏၊ ဉာဏစရိတဿ ပန=ဉာဏစရိက်ရှိသောသူအားကား၊ (ဝါ)
 ဗုဒ္ဓိစရိက်ရှိသောသူအားကား၊ မရဏဿတိ=မရဏဿတိသည်လည်း
 ကောင်း၊ ဥပသမာနုဿတိ=ဥပသမာနုဿတိသည်လည်းကောင်း၊ စတု-
 ဓာတုဝဝတ္ထာနံ=စတုဓာတုဝဝတ္ထာန်သည်လည်းကောင်း၊ အာဟာရေပဋိ-
 ကူလသညာ=အာဟာရေပဋိကူလသညာသည်လည်းကောင်း၊ ဝိသေသ-
 တော=အထူးအားဖြင့်၊ သပ္ပါယာ=သင့်လျှောက်လျှောက်ပတ်ကုန်၏၊ တေ-
 သံ=ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းတို့၏၊ ဥပကာရဓမ္မဒဿနတ္ထံ=အဆောက်အဦးဖြစ်သော
 တရားကိုပြခြင်းငှာ၊ အနိစ္စတာဒိပဋိသံယုတ္တေ=အနိစ္စတာ အစရှိသည်တို့
 နှင့် စပ်ယှဉ်ကုန်သော၊ ဂမ္ဘီရေ=နက်နဲကုန်သော၊ သုတ္တန္တေ=သုတ္တန်တို့ကို၊
 ကထေတိ=ဟောတော်မူ၏၊ တေ ဘိက္ခု=ထိုရဟန်းတို့သည်၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ=
 ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ ဂဟေတွာ=ယူ၍၊ သပ္ပါယံ=သင့်လျှော်လျှောက်ပတ်သည်၊
 သစေ ဟောတိ=အကယ်၍ဖြစ်အံ့၊ သတ္ထု=မြတ်စွာဘုရား၏၊ သန္တိကေ
 ဧဝံ=အထံ၌သာလျှင်၊ ဝသန္တိ=နေကုန်၏၊ သပ္ပါယံ=သင့်လျှော်လျှောက်ပတ်
 သည်၊ နော စေ ဟောတိ=အကယ်၍မဖြစ်အံ့၊ သပ္ပါယံ=သင့်လျှော်လျှောက်
 ပတ်သော၊ သေနာသနံ=ကျောင်းအိပ်ယာနေရာကို၊ ပုစ္ဆန္တာ=မေးကြကုန်
 လျက်၊ ဂစ္ဆန္တိ=ကြွသွားကုန်၏၊ တေပိ ဘိက္ခု=ထိုရဟန်းတို့သည်လည်း၊

တတ္ထ တသ္မိံ ဌာနေထိအရပ်ဒေသဌာန၌၊ ဝသန္တာသီတင်းသုံးနေထိုင်
 ကြကုန်လျက်၊ ပဋိပဒံအကျင့်ကို၊ ဂဟေတွာယူ၍၊ တေမာသိကံဝါတွင်း
 သုံးလကာလပတ်လုံး၊ ကမ္မဌာနံကမ္မဌာန်းကို၊ ယဇ္ဇေန္တာစေ့စော်ကြကုန်
 သည်ရှိသော်၊ ဝါယမန္တာလုလ္လဝီရိယကို ပြုကြကုန်သည်ရှိသော်၊ သော-
 တာပနာပိသောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း၊ ဟောန္တိဖြစ်ကုန်၏၊ သက-
 ဒါဂါမိနောပိ၊ အနာဂါမိနောပိ၊ အရဟန္တာပိရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း၊
 ဟောန္တိဖြစ်ကုန်၏၊ တတောထိုနောင်မှ၊ ဝုတ္ထဝသောဝါကျွတ်ပြီးသည်
 ရှိသော်၊ (ဝါ) ဝါမှထပြီးသည်ရှိသော်၊ ပဝါရေတွာပဝါရဏာပြုပြီး၍၊
 သတ္ထုမြတ်စွာဘုရား၏၊ သန္တိကံအထံသို့၊ ဂန္ဓာသွားပြီး၍၊ “ဘဂဝါရှင်
 တော်မြတ်ဘုရား၊ အဟံတပည့်တော်သည်၊ တုမ္မာကံရှင်တော်မြတ်စွာ
 ဘုရားတို့၏၊ သန္တိကေအထံ၌၊ ကမ္မဌာနံကမ္မတရားကို၊ ဂဟေတွာယူ
 ပြီး၍၊ သောတာပတ္တိဖလံသောတာပတ္တိဖိုလ်သို့၊ ပတ္တောရောက်ပါ၏၊
 ။ ပ ။ အဂ္ဂဖလံအမြတ်ဆုံးဖိုလ်ဖြစ်သော၊ အရဟတ္တံအရဟတ္တဖိုလ်သို့၊
 ပတ္တောရောက်ပါ၏”၊ ဣတိဤသို့၊ ပဋိလဒ္ဓဂုဏံရအပ်သော ဂုဏ်
 ကျေးဇူးကို၊ အာရောစေန္တိပြောဆိုကြကုန်၏၊ ဥပရိအထက်၌၊ အနဓိဂတ-
 သမရအပ်သေးသော မဂ်ဖိုလ်တရားကို၊ အဓိဂမာယခြင်းငှာ၊ ကမ္မ-
 ဌာနဉ္စကမ္မဌာန်းကိုလည်း၊ ယာစန္တိတောင်းကြကုန်၏၊ တေနထို့ကြောင့်၊
 “ပုရေ ဝဿူပနာယိကာယ စ ကမ္မဌာနဂ္ဂဟဏတ္ထံ ။ ပ ။ ဥပရိ
 ကမ္မဌာနဂ္ဂဟဏတ္ထဉ္စာ”တိ၊ “ပုရေ ။ ပ ။ ကမ္မဌာနဂ္ဂဟဏတ္ထဉ္စ”
 ဟူ၍၊ ဝုတ္တံဆိုအပ်၏။

အာယာမာတိ ဧတ္ထ ပဒေ=“အာယာမ”ဟူသောဤပုဒ်၌၊ အာ-
 သဒ္ဓေါ=အာ-သဒ္ဓါသည်၊ “အာဂစ္ဆ”တိ ဣမိနာ=“အာဂစ္ဆ”ဟူသော ဤ
 ပုဒ်နှင့်၊ သမာနတ္ထော=တူသောအနက်ရှိ၏၊ ဣတိ တသ္မာထို့ကြောင့်၊
 “အာယာမာတိ အာဂစ္ဆ ယာမာ”တိ=“အာယာမာတိ အာဂစ္ဆ ယာမ”
 ဟူ၍၊ အာဟာမိနံဆိုပြီး၊ ဧဟိလာလော၊ ဂစ္ဆမသွားကြကုန်အံ့၊ ဣတိ
 အယံဤသည်ကား၊ အတ္ထော=“အာယာမ”ပုဒ်၏အနက်တည်း၊ အာနန္ဒာ

တိ=ကား၊ ဘဂဝါ=မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သန္တိကာဝစရတ္တာ=အနီးအပါး၌ တည်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ (ဝါ) အနီးအပါး၌ ကျင်လည်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်၊ ထေရ်=ရှင်အာနန္ဒာမထေရ်ကို၊ အာလပတိ=ခေါ်တော်မူ၏၊ တဒါ ပန=ထိုအခါ၌ကား၊ သတ္ထု=မြတ်စွာဘုရား၏၊ သန္တိကေ=အနီးအပါး၌၊ ဝသန္တာနံ=နေထိုင်ကြကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံ=ရဟန်းတို့၏၊ အဘာဝတော= မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ န=မဟုတ်၊ ဟိ သစ္စံ=မှန်၏၊ တဒါ=ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝတော=မြတ်စွာဘုရား၏၊ သန္တိကေ=အနီးအပါး၌၊ ပဉ္စသတပရိမာ-
 ဣာ=ငါးရာအတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ဘိက္ခုသံယော=ရဟန်းသံဃာအ-
 ပေါင်းသည်၊ အတ္ထိ=ရှိ၏၊ ထေရော ပန=ရှင်အာနန္ဒာ မထေရ်သည်ကား၊
 “အာဝုသော=ငါ့ရှင်တို့၊ ပတ္တစိဝရာနိ=သပိတ်၊ သင်္ကန်းတို့ကို၊ ဂဏှထ=ယူ
 ကြကုန်လော့၊ ဘဂဝါ=မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အသုကဋ္ဌာနံ=ဤမည်သော
 အရပ်သို့၊ ဂန္တုကာမော=ကြွသွားတော်မူခြင်းငှာအလိုရှိ၏”၊ ဣတိ=ဤသို့၊
 ဘိက္ခုနံ=ရဟန်းတို့အား၊ အာရောစေတိ=ပြောဆိုလျှောက်ထားပြောကြား၏၊
 “အထ ခေါ ဘဂဝါ အာယသုန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ”တိ=“အထ ခေါ
 ။ ပ ။ အာမန္တေသိ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တတ္တာ=ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ “ဘဂ-
 ဝတော ပစ္စသောသိ”တိ=“ဘဂဝတော ပစ္စသောသိ”ဟူသော၊ ဣဓ
 ဣမသ္မိံ ပဒေ=ဤပုဒ်၌၊ ဘဂဝတောတိ ဣဒံ ဝစနံ=“ဘဂဝတော”ဟူသော
 ဤစကားသည်ကား၊ သာမိဝစနံ=သာမိဝိဘတ်တည်း၊ (ဝါ) ဆဋ္ဌိဝိဘတ်
 တည်း၊ အာမန္တနဝစနမေဝ=ခေါ်တော်မူသောစကားတော်၏သာလျှင်၊
 သမ္ပန္နိအန္တရံ=စပ်သည်၏အခြားမဲ့ကို၊ အပေက္ခတိ=ရှုငဲ့၏၊ ဣတိ ဣမိနာ
 အဓိပ္ပါယေန=ဤသို့သော အဓိပ္ပါယ်ဖြင့်၊ “ဘဂဝတော ဝစနံ ပဋိအ-
 သောသိ”တိ=“ဘဂဝတော ဝစနံ ပဋိအသောသိ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ=ဆို
 အပ်၏၊ ဘဂဝတောတိ ပန ဣဒံ ဝစနံ=“ဘဂဝတော” ဤစကားကို၊
 ပတိဿဝသမ္ပန္နေန=ဝန်ခံခြင်းနှင့်စပ်သဖြင့်၊ သမ္ပဒါနဝစနံ=သမ္ပဒါနံစကား
 တည်း၊ “ဒေဝဒတ္တဿ ပဋိသုဏောတိ”တိ ယထာ=“ဒေဝဒတ္တဿ ပဋိ-
 သုဏောတိ”ဟူသောသဒ္ဒါကဲ့သို့တည်း၊ ပစ္စသောတိတိ ဧတ္ထ ပဒေ=“ပစ္စ-
 သောတိ”ဟူသောဤပုဒ်၌၊ ပဋိ-သဒ္ဒေါ=ပဋိ-သဒ္ဒါသည်၊ အဘိမုခဝစ-
 နော=ရှေးရှုဝန်ခံသော စကားတည်း၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ “အဘိ-

မုခေါ ဟုတွာ သုဏီ"တိ- "အဘိမုခေါ ဟုတွာ သုဏီ"ဟူ၍၊ အာဟ-
မိန်ဆိုပြီး၊ ဘဂဝတော=မြတ်စွာဘုရား၏၊ မုခါဘိမုခေါ=ရှေးရှုမျက်မှောက်၊
ဟုတွာ=ဖြစ်၍၊ အဓိဝါသေတွာ=လက်ခံသာယာတော်မူပြီး၍၊ (ဝါ) စိတ်
တော်ထက်၌ ပန်တက်နေစေပြီး၍၊ သုဏီ=နားထောင်ပြီး၊ န ဥဒါသိနော=
ဥဒါန်းမကျူးရင့်သည်၊ ဟုတွာ=ဖြစ်၍၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊ အဓိပ္ပါ-
ယော=အဓိပ္ပါယ်တည်း။

တဿ ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယဿ=ထို့တန်ခိုးပြာဠိဟာကို၊ အာဂန္တုက-
ဝသေန=အာဂန္တုက၏အစွမ်းဖြင့်၊ ကံတတ္တာ=ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
“နဂရဒ္ဓါရတော ပဌာယာ”တိ- “နဂရဒ္ဓါရတော ပဌာယ”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ-
ဆိုအပ်၏၊ သုဝဏ္ဏရသပိဋ္ဌရာဟိ ရသ္မိဟိတိ ဧတ္ထ ပဒေ= “သုဝဏ္ဏရသ-
ပိဋ္ဌရာဟိ ရသ္မိဟိ”ဟူသော ဤပုဒ်၌၊ ရသ-သဒ္ဓေါ-ရသ-သဒ္ဓါသည်၊
ဥဒကပရိယာယော=ဥဒက-သဒ္ဓါ၏ ပရိယာယ်တည်း၊ ပိဋ္ဌရ-သဒ္ဓေါ-
ပိဋ္ဌရ-သဒ္ဓါသည်၊ ဟေမဝဏ္ဏပရိယာယော=ဟေမဝဏ္ဏ-သဒ္ဓါ၏ပရိယာယ်
တည်း၊ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ သုဝဏ္ဏဇလဓာရာ ဝိယ=ရွှေရည်အယဉ်ကဲ့သို့၊
သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာဟိ=ရွှေအဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိကုန်သော၊ ရသ္မိဟိ=
အရောင်တို့ဖြင့်၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊ အတ္ထော=အနက်တည်း၊
သမုဇ္ဇောတယမာနောတိ=ကား၊ ဩဘာသယမာနော=ထွန်းလင်းတောက်
ပစေလျက်၊ အဿာတိ=ကား၊ ဝေရဉ္ဇဿ=“ဝေရဉ္ဇာ”အမည်ရှိသော၊ ဗြဟ္မ-
ဏဿ=“ဥဒယ”ပုဏ္ဏား၏၊ ဘဂဝန္တံ ဥပနိသီဒိတုကာမောတိ=ကား၊
ဘဂဝန္တံ=မြတ်စွာဘုရားသို့၊ ဥပဂန္တာ=ကပ်ရောက်၍၊ နိသီဒိတုကာမော=
ထိုင်ခြင်းငှာ အလိုရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဘဂဝတော=မြတ်စွာဘုရား၏၊ သမိပေ=
အနီး၌၊ နိသီဒိတုကာမော=ထိုင်ခြင်းငှာအလိုရှိ၏၊ ဣတိ ဣဒံ အတ္ထဇာတံ=
ဤသို့သော ပဒပိဏ္ဏတ္ထအနက်သဘောမျိုးသည်၊ (ဝါ) ကို၊ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော=
ဆိုအပ်သည်၊ (ဝါ) ဆိုလိုသည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏။

ဗြာဟ္မဏ=အို ဝေရန္တာပုဏ္ဏား၊ တယာ=သင်ပုဏ္ဏားကြီးသည်၊
 နိမန္တိတာ=ပင့်ဖိတ်အပ်သည်၊ ဟုတ္တာ=ဖြစ်၍၊ ဝဿဝုတ္တာ=မိုးလပတ်လုံး
 သီတင်းသုံးနေခဲ့ပြီးကုန်သည်၊ (ဝါ) ဝါကျွတ်ပြီးကုန်သည်၊ အမှ=ဖြစ်ကုန်၏၊
 ဣတိ=ဤသို့၊ ပါဠိယံ=ပါဠိတော်၌၊ သမ္ပန္နော=ပုဒ်တို့၏စပ်ခြင်းကို၊ ဝေဒိ-
 တဗျော=သိအပ်၏၊ ဒါတဗျော အဿာတိ=ကား၊ ဒါတဗျော=ပေးလှူအပ်
 သည်၊ ဘဝေယျ=ဖြစ်ရာ၏၊ နော အသန္တောတိ=ကား၊ အဝိဇ္ဇမာနော=
 ထင်ရှားမရှိသည်ကား၊ နေဝ ဟောတိ=မဟုတ်၊ ဝိဇ္ဇမာနော ဧဝ=ထင်ရှားရှိ
 သည်သာလျှင်တည်း၊ (နေဝ အဝိဇ္ဇမာနော=ထင်ရှားရှိသည်သာလျှင်တည်း၊)
 ကိဇ္ဈ=အဘယ်သို့လျှင်၊ ဝိဇ္ဇမာနောယေဝ=ထင်ရှားရှိသည်သာလျှင်တည်း၊
 ဣတိ=ဤသို့၊ ဒီပေတိ=ပြ၏၊ ဝါ=တနည်းကား၊ လိင်္ဂဝိပလ္လာသေန=လိင်္ဂ-
 ဝိပလ္လာသနှင့်၊ ဝိနာ=ကင်း၍၊ ဧတ္ထ ဧတသ္မိ ဝစနေ=“နော အသန္တော”ဤ
 ဟူသော စကားရပ်၌၊ အတ္ထော=အနက်ကို၊ ဒဌဗျော=မှတ်ထိုက်၏၊ ဣတိ
 တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ “အထ ဝါ”တိ အာဒိ=“အထ ဝါ”အစရှိသောစကား
 ရပ်ကို၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ဣမိနာ=ဤ“အထ ဝါ”အစရှိသောစကားရပ်ဖြင့်၊
 သာမညဝစနတော=သာမညစကားအားဖြင့်၊ ဧတ္ထ ဧတသ္မိ ဝစနေ=ဤ
 “နော အသန္တော”ဟူသောစကားရပ်ဖြင့်၊ နပုံသကလိင်္ဂနိဒ္ဒေသော=နပုံလိင်
 ကို ညွှန်ပြကြောင်းသဒ္ဒါတည်း၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဒသေတိ=ပြ၏၊ နော နတ္ထိ
 တိ=ကား၊ နော အမှာကံ=ငါတို့အား၊ နတ္ထိ=မရှိ၊ ဝါ=တနည်းကား၊ နောတိ
 ဧတဿ ပဒဿ=“နော”ဟူသောဤပုဒ်၏၊ ဝိဝရဏံ=ဖွင့်ပြခြင်းသည်ကား၊
 နတ္ထိ=မရှိ၊ ကေသံ=အဘယ်သူတို့အား၊ အဒါတုကာမတာ ဝိယ=မပေးမလှူ
 လိုသောအဖြစ်ကဲ့သို့နည်း၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ “ယထာ”တိ အာဒိ=
 “ယထာ”အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ပဟုတဝိတ္ထု-
 ပကရဏာနန္တိ ဧတ္ထ ပဒေ=“ပဟုတဝိတ္ထုပကရဏာနံ”ဟူသောဤပုဒ်
 ၌၊ ဝိတ္တိဟိ=ကား၊ ဝိတ္တိယာ=နှစ်သက်ခြင်း၏၊ ဥပကရဏံ=အဆောက်အဦး
 သည်၊ ဝိတ္ထုပကရဏံ=“ဝိတ္ထုပကရဏ”မည်၏၊ တုဋ္ဌိကရဏံ=နှစ်သက်ခြင်း
 ကို ပြခြင်းတည်း၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊ အတ္ထော=အနက်တည်း၊
 ဧတေသံ=ထိုသူတို့အား၊ ပဟုတံ=များစွာသော၊ ဓနဉ္စေတရူပရဇတ-
 နာနာဝိဇာလကာရသုဝဏ္ဏဘာဇနာဒိဘေဒံ=ဥစ္စာ၊ စပါး၊ ရွှေ၊ ငွေ၊ အထူးထူး

အပြားပြားသော တန်ဆာဆင်အပ်သော ရွှေခွက်အစရှိသော အပြားရှိ
သော၊ ဝိတ္တုပကရဏံ နှစ်သက်ခြင်း၏ အဆောက်အဦးသည်၊ အတ္ထိ-
ရိ၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ တေ ပုဂ္ဂလာ=ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ပဟူတ-
ဝိတ္တုပကရဏံ “ပဟူတဝိတ္တုပကရဏ”တို့ မည်ကုန်၏၊ ပဟူတဝိတ္တု-
ပကရဏာနံ=များစွာသော နှစ်သက်ခြင်း၏ အဆောက်အဦးဖြစ်ကုန်သော၊
တေသံ မစ္ဆရိနံ=ထိုဝန်တို့ခြင်း ရှိကုန်သောသူတို့အား၊ အဒါတုကာမတာ
ဝိယ=လှူဒါန်းပေးကမ်းခြင်းငှာအလိုမရှိကုန်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ တထာ=ထိုအတူ၊
နော=ငါတို့အား၊ အဒါတုကာမတာပိ=လှူဒါန်းပေးကမ်းခြင်းငှာ အလိုမရှိ
သည်၏အဖြစ်သည်လည်း၊ နတ္ထိ=မရှိ၊ ဣတိ=ဤသို့၊ သမ္ပန္နော=ပုဒ်တို့ကို
စပ်ယှဉ်အပ်၏၊ တံ ကုတေတ္ထ လဗ္ဘာတိ ဧတ္ထ ပဒေ=၌၊ တန္တိ=ကား၊ တံ
ကာရဏံ=ထိုအကြောင်းကို၊ ဝါ=တနည်းကား၊ တံ ကိစ္စံ=ထိုကိစ္စကို၊ ဧတ္တာ
တိ=ကား၊ ယရာဝါသေ=အိမ်ယာတည်ထောင် လူတို့ဘောင်၌၊ ဒုတိယေ=
ဖြစ်သော၊ အတ္ထဝိကပ္ပေ ပန=အတ္ထဝိကပ်၌ကား၊ တန္တိ=ကား၊ ဒေယျဓမ္မ-
ဿ=ပေးလှူအပ်သော ပစ္စည်းဝတ္ထုကို၊ ပရာမသနံ=သုံးသပ်ခြင်းတည်း၊
ဧတ္တာတိ=ကား၊ ဣမသ္မိံ တေမာသဗ္ဗန္တိရေ=ဤဝါတွင်းသုံးလအတွင်း၌၊
ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊ အတ္ထော=အနက်တည်း၊ ယန္တိ=ကား၊ ယေန
ကာရဏေန=အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊ ဝါ=တနည်းကား၊ ကိရိယာ-
ပရာမသနံ=ကိရိယာကို သုံးသပ်ခြင်းတည်း၊ ဒုတိယေ=ဒုတိယဖြစ်သော၊
အတ္ထဝိကပ္ပေ ပန=အတ္ထဝိကပ်၌ကား၊ ယန္တိ=ကား၊ ယံ ဒေယျဓမ္မံ=အကြင်
ပေးလှူအပ်သော သဘောရှိသော ပစ္စည်းဝတ္ထုကို၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်
ကား၊ အတ္ထော=အနက်တည်း။

အလံ ယရာဝါသပလိဗောဓိန္ဒိယာတိ သညာပေတွာတိ=
ကား၊ ဩဟုဏ=အို ဝေရဇ္ဇာပုဏ္ဏား၊ ဧတံ=ဤဒါနဝတ္ထုကို ပေးလှူဘို့ရန်
မေ့လျော့ခြင်းကို၊ ယရာဝါသပလိဗောဓေန=ယရာဝါသပလိဗောဓေသည်၊
(ဝါ) ယရာဝါသသည် နှိပ်စက်အပ်သည်၊ ဟုတွာ=ဖြစ်၍၊ န ကတံ=ပြု
အပ်သည်မဟုတ်၊ အထ ခေါ်=စင်စစ်သော်ကား၊ ဧတံ=ဤဒါနဝတ္ထုကို

ပေးလှူဘို့ရန် မေ့လျော့ခြင်းသည်၊ မာရာဝဋ္ဋနေန-မာရ်နတ်၏ လှည့်ပတ်
သောအားဖြင့်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ ဣတိ-ဤသို့ ဗြာဟ္မဏ-ဝေရဉ္စာပုဏ္ဏားကို
သညာပေတွာ-သိစေပြီး၍၊ တဒ်ဏာနုရူပါယာတိ-ကား၊ တဒါ-ထိုအခါ
၌၊ ယာဒိသိ-အကြင်သို့သဘောရှိသော၊ တဿ-ထိုဝေရဉ္စာပုဏ္ဏား၏၊
အဇ္ဈာသယပ္ပဝတ္တိ-အလိုအဇ္ဈာသယ၏ဖြစ်ခြင်းသည်၊ တဒနုရူပါယ-ထို
ဝေရဉ္စာပုဏ္ဏား၏ အဇ္ဈာသယနှင့် လျှောက်ပတ်သော၊ ဣတိ အယံ-ဤ
သည်ကား၊ အတ္ထော-အနက်တည်း၊ တဒါ-ထိုအခါ၌၊ တဿ ဗြာဟ္မဏ-
ဿ-ထိုဝေရဉ္စာပုဏ္ဏား၏၊ တာဒိသဿ-ထိုသို့သဘောရှိသော၊ ဝိဝဋ္ဌ-
သန္နိဿိတဿ-ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ကင်းခြင်းကိုမှီသော၊ ဉာဏပရိပါကဿ-
ဉာဏ်ရင့်ကျက်ခြင်း၏၊ အဘာဝတော-မရှိခြင်းကြောင့်၊ ကေဝလံ-သက်
သက်၊ အဗ္ဘန္တရသန္နိဿိတော ဒေဝ-အတွင်း၌ မှီသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊
အတ္ထော-အနက်ကို၊ ဒဿိတော-ပြအပ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ-ထို့ကြောင့်၊
“ဒိဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကံ အတ္ထံ သန္ဓသေတွာ”တိ-“ဒိဌဓမ္မိကသမ္ပ-
ရာယိကံ အတ္ထံ သန္ဓသေတွာ”ဟူ၍၊ အာဟ-မိန့်ဆိုပြီ၊ ပစ္စက္ခတော-
မျက်မှောက်ပြုသောအားဖြင့်၊ ဝိဘာဝေတွာ-ထင်ရှားပြလို၍၊ ဣတိ အယံ-
ဤသည်ကား၊ အတ္ထော-အနက်တည်း၊ ကုသလေဓမ္မေတိ-ကား၊ တေ-
ဘူမကေ-“ကာမဘုံ၊ ရူပဘုံ၊ အရူပဘုံ”တည်းဟူသော ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်ကုန်
သော၊ ကုသလေ-ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မေ-တရားတို့ကို၊ တတ္ထာတိ-
ကား၊ ကုသလဓမ္မေ-ကုသိုလ်တရားတို့ကို၊ ယထာသမာဒပိတေ-အကြင်
သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ကောင်းစွာဆောက်တည်စေအပ်သည်
တို့ကို၊ နန္ဒိ-“နံ”ဟူသည်ကား၊ ဗြာဟ္မဏ-ဝေရဉ္စာပုဏ္ဏားကို၊ သမုတ္တေ-
ဇေတွာတိ-ကား၊ သမ္ပဒေဝ-ကောင်းစွာသာလျှင်၊ ဥပရူပရိ-အထက်
အထက်သို့၊ နိဝေသေတွာ-နှလုံးသွင်းစေ၍၊ ပုညကိရိယာယ-ကုသိုလ်
ကောင်းမှုကို ပြုခြင်း၏၊ တိက္ခဝိသဒဘာဝံ-ထက်သန်သောအဖြစ်၊ သန့်ရှင်း
သောအဖြစ်ကို၊ အာပါဒေတွာ-ဖြစ်စေ၍၊ တံ ပန-ထိုသို့ကုသိုလ်ကောင်းမှု
ကိုပြုခြင်း၏ထက်သောအဖြစ်၊ သန့်ရှင်းသောအဖြစ်ကို ဖြစ်ခြင်းသည်ကား၊
အတ္ထဂေါ-အနက်အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့်၊ တဿ-ထိုပုညကိရိယဝတ္ထုကို၊
ဥဿာဟဇနနံ-အားထုတ်ခြင်းကို ဖြစ်စေခြင်းသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊

ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ “သဉ္ဇဿာဟံ ကတွာ”တိ=“သဉ္ဇဿာဟံ ကတွာ”ဟူ၍၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ဧဝံ=ဤသို့၊ ပုညကိရိယာယ=ပုညကိရိယ-
ဝတ္ထု၌၊ သဉ္ဇဿာဟတော=အားထုတ်ခြင်းနှင့် အတူတကွ ဖြစ်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဧဝရူပဂုဏသမင်္ဂီတာ စ=ဤသို့သဘောရှိ
သော ဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ နိယမတော=
မြဲသောအားဖြင့်၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မကာဒိအတ္ထသမ္ပာဒနံ=ဒိဋ္ဌဓမ္မကအစရှိသောအကျိုး
၏ ပြည့်စုံခြင်းရှိသည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ ဣတိ ဧဝံ=ဤသို့၊ သဉ္ဇဿာဟ-
တာယ=အားထုတ်ခြင်းနှင့်တကွရှိသောအဖြစ်ဖြင့်၊ အညေဟိ=တပါးတခြား
ကုန်သောသူတို့သည်၊ တသ္မိ=ထိုအားထုတ်ခြင်း၌၊ ဝိဇ္ဇမာနဂုဏေဟိ=ထင်
ရှားရှိသောဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ဖြင့်၊ သမ္ပဟံသေတွာ=ကောင်းစွာအပြားအား
ဖြင့် ရွှင်လန်းစေ၍၊ သမ္ပဒေဝ=ကောင်းစွာသာလျှင်၊ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌဘာဝံ=ရွှင်
လန်းနှစ်သက်သောအဖြစ်ကို၊ အာပါဒေတွာ=ဖြစ်စေ၍။

ယဒိ=အကယ်၍၊ ဘဂဝါ=မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဓမ္မရတနဝဿံ=
တရားရတနာတည်းဟူသောမိုးကို၊ ဝဿိ=ရွာသွန်းဖြိုးစေတော်မူပြီ၊ အထ=
ထိုသို့ဖြစ်ပါလျက်၊ ကသ္မာ=အဘယ်ကြောင့်၊ သော=ထိုဝေရဉ္စာပုဏ္ဏားသည်၊
ဝိသေသံ=စွာန်၊ မဂ်၊ ဖိုလ်ဟူသော တရားထူးကို၊ နာဓိဂစ္ဆိ=မရသနည်း?၊
ဗြာဟ္မဏဿ=ဝေရဉ္စာပုဏ္ဏားကြီးအား၊ ဥပနိဿယသမ္ပတ္တိယာ=မှီရာဥပ-
နိဿယပြည့်စုံခြင်း၏၊ အဘာဝတော=မရှိခြင်းကြောင့်တည်း၊ ယဒိ ဧဝံ=
အကယ်၍ တရားတော်ကို ထိုးထွင်း၍ မသိသည်ရှိသော်၊ ကသ္မာ=အ
ဘယ်ကြောင့်၊ ဘဂဝါ=မြတ်စွာဘုရားသည်၊ တဿ ဗြာဟ္မဏဿ=ထို
ထိုဝေရဉ္စာပုဏ္ဏားအား၊ တထာ.တေန အာကာရေန=ထိုသို့သော အခြင်း
အရာအားဖြင့်၊ ဓမ္မရတနဝဿံ=“တရားရတနာတည်း” ဟူသောမိုးကို၊
ဝဿိ=ရွာသွန်းဖြိုးတော်မူသနည်း၊ ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊ ပုစ္ဆာ=
အမေးပုစ္ဆာတည်း၊ ဧတ္ထံ ဧတသ္မိံ ဝစနေ=“ဘဂဝါ ဓမ္မရတနဝဿံ ဝဿိ”
ဟူသော ဤစကား၌၊ စောဒကဿ=စောဒကပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ပရိဟာရော=
အဖြေကို၊ မယာ=ငါသည်၊ ဝုစ္စတေ=ဆိုဦးအံ့၊ တဿ ဗြာဟ္မဏဿ=ထို

ဝေရန္တာပုဏ္ဏားအား၊ ဝိသေသာဓိဂမောတရားထူးကို ရနိုင်ခြင်းသည်၊
 ယဒိပိ နတ္ထိအကယ်၍ကား မရှိပါပေ၊ ပန တထာပိထိုသို့ပင် မရှိပါ
 သော်လည်း၊ အာယတိနောင်အခါ၌၊ နိဗ္ဗာနာဓိဂမတ္ထာယနိဗ္ဗာန်ကိုရခြင်း
 အကျိုးငှာလည်းကောင်း၊ ဝါသနာဘာဂိယာ စဝါသနာဘာဂိယအကျိုးငှာ
 လည်းကောင်း၊ (ဝါ) ကုသိုလ်ကောင်းမှု၌ အထုံဝါသနာအကျိုးငှာလည်း
 ကောင်း၊ သဗ္ဗာအလုံးစုံသော၊ ပုရိမပစ္ဆိမဓမ္မကထာပုရိမပစ္ဆိမဖြစ်သော
 ဓမ္မကထာသည်၊ အဟောသိဖြစ်ပြီ၊ ဣတိဤသို့၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗာမှတ်ထိုက်ကုန်
 ၏၊ ဟိ ယုတ္တံသင့်စွ၊ ဘဂဝတောမြတ်စွာဘုရား၏၊ နိရတ္ထကာအကျိုး
 ကျေးဇူးမရှိသော၊ ဓမ္မဒေသနာတရားဒေသနာတော်သည်၊ န အတ္ထိမရှိ၊
 တေမာသိကောပိ ဒေယျဓမ္မောတိကား၊ တေမာသံဝါတွင်းသုံးလ
 ကာလပတ်လုံး၊ ဒါတဗ္ဗောပေးလှူအပ်သော၊ ဒေယျဓမ္မောပိပေးလှူအပ်
 သော သဘောရှိသော ပစ္စည်းဝတ္ထုကိုလည်း၊ ယံ ဒိဝသန္တိကား၊ ယသ္မိ
 ဒိဝသေအကြင်နေ၌။

၂၃။ ဗုဒ္ဓပရိဏာယကန္တိကား၊ ဧတဿ ဘိက္ခုသံယဿဤရဟန်း
 သံဃာအပေါင်း၏၊ ဗုဒ္ဓေါမြတ်စွာဘုရားသည်၊ ပရိဏာယကော
 အကြီးအမှူး ဦးစီးခေါင်းဆောင်သည်၊ အတ္ထိရှိ၏၊ ဣတိ တသွားထို့
 ကြောင့်၊ သော ဘိက္ခုသံယောထိုရဟန်းသံဃာအပေါင်းသည်၊ ဗုဒ္ဓပရိ
 ဏာယကော“ဗုဒ္ဓပရိဏာယက”မည်၏၊ ဗုဒ္ဓပရိဏာယကောမြတ်
 စွာဘုရားလျှင် အကြီးအမှူး ဦးစီးခေါင်းဆောင်ရှိသော ရဟန်းသံဃာ
 အပေါင်း၊ ဘိက္ခုသံယောရဟန်းသံဃာအပေါင်းကို၊ လဗ္ဘတိရအပ်၏၊
 တံ ဗုဒ္ဓပရိဏာယကံမြတ်စွာဘုရားဟူသော အကြီးအမှူး ဦးစီးခေါင်း
 ဆောင်ရှိသော ထိုရဟန်းသံဃာအပေါင်းကို၊ ဣတိ အယံဤသည်ကား၊
 အတ္ထော“ဗုဒ္ဓပရိဏာယကံ”ဟူသော ပုဒ်၏အနက်တည်း၊ ယာဝဒတ္ထံ
 ကတွာတိကား၊ ယာဝအကြင်မျှလောက်၊ အတ္ထောအလိုရှိ၏၊ တာဝ
 ထိုအလိုရှိသလောက်၊ ဘောဇနေနဘောဇဉ်ဖြင့်၊ တဒါထိုအခါ၌၊ ကတံ
 ပြုအပ်၏၊ ဣတိ အယံဤသည်ကား၊ အဓိပ္ပါယ်“ယာဝဒတ္ထံ”ပုဒ်၏

အဓိပ္ပါယ်တည်း။ ဒါတုံ=ပေးလှူခြင်းငှာ၊ ဥပနိတဘိက္ခာယ=ဆောင်ယူခဲ့သောဆွမ်း၏၊ ပဋိက္ခေပေါ နာမ=ပယ်မြစ်ခြင်းမည်သည်ကား၊ ဟတ္ထသညာယ ဝါ=လက်အမှတ်အသားဖြင့်လည်းကောင်း၊ မုခဝိကာရေန ဝါ=နှုတ်ပါးစပ်၏ ဖောက်ပြန်သဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝစီဘေဒေန ဝါ=နှုတ်မြွတ်ပြောဆိုသဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ “ဟတ္ထသညာယာ”တိ အာဒိ=“ဟတ္ထသညာယ”အစရှိသောစကားရပ်ကို၊ အာဟာမိန့်ဆိုပြီး၊ ဩနိတပတ္တပါဏိန္တိ ဧတ္ထ ပဒေ=ဩနိတပတ္တပါဏိဟူသောဤပုဒ်၌၊ အတ္ထော=အနက်ကို၊ ဧဝံ=ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော=သိအပ်၏၊ ဧတဿ ဘဂဝတော=ဤမြတ်စွာဘုရားအား၊ ပတ္တတော=သပိတ်တော်မှ၊ ဩနိတော=ပယ်ချအပ်သော၊ ပါဏိ=လက်တော်သည်၊ အတ္ထိ=ရှိ၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ သော ဘဂဝါ=ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဩနိတပတ္တပါဏိ=“ဩနိတပတ္တပါဏိ”မည်၏၊ ဩနိတပတ္တပါဏိ=သပိတ်တော်မှ ပယ်ချအပ်သော လက်တော်ရှိသော မြတ်စွာဘုရား၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ဘိန္နာဓိကရဏာဝိသယော=“ဘိန္နာဓိကရဏ”အရာရှိသော၊ အယံ သဒ္ဓေါ=“ဩနိတပတ္တပါဏိ”ဟူသောဤသဒ္ဓါသည်၊ ဗာဟိရတ္ထသမာသော=ဗာဟိရအနက်ရှိသော ဗဟုဗ္ဗိသမာသ်တည်း၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ “ပတ္တတော ဩနိတပါဏိ”တိ အာဒိ=“ပတ္တတော ဩနိတပါဏိ”အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟာမိန့်ဆိုပြီး၊ “ဩနိတ္တပတ္တပါဏိ”န္တိပိ=“ဩနိတ္တပတ္တပါဏိ”ဟူ၍လည်း၊ ပါဌော=ပါဠိသည်၊ အတ္ထိ=ရှိသေး၏၊ တဿ=ထို“ဩနိတ္တပတ္တပါဏိ”ဟူသောပါဠိရပ်၏၊ အတ္ထော=အနက်ကို၊ ဧဝံ=ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော=သိအပ်၏၊ အဿ ဘဂဝတော=ထိုမြတ်စွာဘုရားအား၊ အာမိသာပနယနေန=အာမိသကိုပယ်မြစ်သဖြင့်၊ ပါဏိတော=လက်တော်မှ၊ ဩနိတ္တံ နာနာညူတံ=အသီးအသီး ဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ဝိနာဘူဟံ=ကင်းဆိတ်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ပတ္တံ=သပိတ်တော်သည်၊ အတ္ထိ=ရှိ၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ သော ဘဂဝါ=ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဩနိတ္တပတ္တပါဏိ=“ဩနိတ္တပတ္တပါဏိ”မည်၏၊ ဩနိတ္တပတ္တပါဏိ=အာမိသကို ပယ်မြစ်သဖြင့် လက်တော်မှ အသီးအသီးဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ကင်းဆိတ်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ သပိတ်တော်ရှိတော်မူသော မြတ်စွာ

ဘုရား၊ ဝါ=တနည်းကား၊ အဿ ဘဂဝတော=ထိုမြတ်စွာဘုရားအား၊
 ပါဏိတော=လက်တော်မှ၊ သုစိကတံ=စင်ကြယ်ခြင်းကို ပြုအပ်သော၊ ပတ္တံ=
 သပိတ်တော်သည်၊ အတ္ထိ=ရှိ၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ သော ဘဂဝါ=
 ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဩနိတ္တပတ္တပါဏိ="ဩနိတ္တပတ္တပါဏိ"မည်၏၊
 (ဝါ) လက်တော်မှ စင်ကြယ်ခြင်းကို ပြုအပ်သောသပိတ် ရှိတော်မူသော
 မြတ်စွာဘုရား၊ တံ ဩနိတ္တပတ္တပါဏိ=အာမိသကို ပယ်မြစ်သဖြင့် လက်
 တော်မှ အသီးအသီး ဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ကင်းဆိတ်သည် ဖြစ်၍ဖြစ်သော
 သပိတ်ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို၊ (ဝါ) လက်တော်မှ စင်ကြယ်ခြင်း
 ကို ပြုအပ်သော သပိတ်ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို၊ ဟတ္ထေ စ=
 လက်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပတ္တဉ္စ=သပိတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဓောဝိတွာ=
 ဆေးကြောပြီး၍၊ ဧကမန္တေ=သင့်တင့်လျောက်ပတ်သောအရပ်၌၊ ပတ္တံ=
 သပိတ်ကို၊ နိက္ခိပိတွာ=ချထားတော်မူ၍၊ နိသိန္နံ=ထိုင်နေတော်မူ၏၊ ဣတိ
 အယံ=ဤသည်ကား၊ အတ္ထော=အနက်တည်း၊ ပတ္တုဏ္ဏပဋ္ဌပဋ္ဌေ စာတိ=
 ကား၊ ပတ္တုဏ္ဏပဋ္ဌေ စ="ပတ္တုဏ္ဏ"တိုင်းပြည်မှဖြစ်သော ပုဆိုးတို့ကိုလည်း
 ကောင်း၊ ပဋ္ဌပဋ္ဌေ စ="ပဋ္ဌ"တိုင်းပြည်မှဖြစ်သောပုဆိုးတို့ကိုလည်းကောင်း၊
 တတ္ထ တေသု ပဋ္ဌေသု=ထိုပုဆိုးတို့တွင်၊ ပတ္တုဏ္ဏပဒေသေ="ပတ္တုဏ္ဏ"
 အရပ်ဒေသ၌၊ ဘဝါ=ဖြစ်သည်တည်း၊ ပတ္တုဏ္ဏာ="ပတ္တုဏ္ဏ"အရပ်ဒေသ၌
 ဖြစ်သည်၊ ကောသိယဝိသေသာတိပိ="ပိုးချည်ပိုးဆိုးအထူး"ဟူ၍လည်း၊
 ဝဒန္တိ=ဆိုကြကုန်၏၊ -ပဋ္ဌာနိ ပန=ပုဆိုးတို့သည်ကား၊ စိနပဋ္ဌာနိ=စိန့်တိုင်း
 ပြည်မှဖြစ်သော ပုဆိုးတို့တည်း၊ အာယောဂါဒိသု=အာယောဂပတ်အစရှိ
 သည်တို့တွင်၊ အာယောဂေါတိ=ကား၊ ပဋိအာယောဂေါ=ပဋိအာယောဂ
 ဖြစ်သော၊ ပဋ္ဌံ=ပုဆိုးကို၊ အံသဗဒ္ဒကံ ပတ္တုတ္ထဝိကာဒိသု=အံသကိုက်
 သပိတ်အိတ် အစရှိသည်တို့တွင်၊ ဘေသဇ္ဇတေလာနန္တိ=ကား၊ ဘေသဇ္ဇ-
 သမ္မာကေန=ဆေးဖြင့်ကောင်းစွာကျက်သဖြင့်၊ သာမိတတေလာနံ= ပေါင်း
 အပ်သောဆီတို့ဖြင့်၊ (ဝါ) ပြီးစေအပ်သောဆီတို့ဖြင့်၊ တုမ္မာနီတိ=ကား၊
 စပ္ပမယတေလဘာဇနာနိ=သားရေဖြင့်ပြီးသော ဆီခွက်တို့တည်း၊ ဧကမေ-
 ကဿ=တစ်ပါးတစ်ပါးသော၊ ဘိက္ခုနော=ရဟန်းအား၊ သဟဿဂ္ဂနကံ=

အဘိုးတစ်ထောင် ထိုက်တန်သော၊ တေလံ=ဆီကို၊ အဒါသိ=ပေးလှူပြီ၊
ဣတိ=ဤသို့၊ သမ္ပန္နော=ပုဒ်တို့ကိုစပ်ယှဉ်အပ်၏။

မဟာယာဂံ ယဇိတွာတိ=ကား၊ မဟာဒါနံ=ကြီးစွာသော အလှူ
ဒါနကို၊ ဒတွာ=ပေးလှူ၍၊ သပုတ္တဒါရံ ဝန္တိတွာ နိသိန္နန္တိ=ကား၊ ပုတ္တ-
ဒါရေဟိ=သား၊ သမီး၊ ဇနီးမယားတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ=အတူတကွ၊ ဝန္တိတွာ=ရှိခိုး
၍၊ နိသိဗ္ဗံ=ထိုင်နေသော၊ တေမာသန္တိ=ကား၊ အစွန္တသံယောဂေ=အစွန္တ-
သံယောဂအနက်၌၊ ဥပယောဂဝစနံ=ဒုတိယာဝိဘတ်ရှိသောသဒ္ဓါတည်း၊
“တေမာသံ=ဝါတွင်းသုံးလ ကာလပတ်လုံး၊ သောတဗ္ဗဓမ္မံ=နာယူအပ်သော
တရားကို၊ အဇ္ဇေဝ=ယနေပင်လျှင်၊ သုဏိဿာမိ=နာယူအံ့”၊ ဣတိ=ဤသို့၊
စိန္တေတွာ=ကြံစည်၍၊ နိသိန္နဿ=ထိုင်နေသော ဝေရဉ္စာပုဏ္ဏား၏၊ တံ
အဇ္ဈာသယံ=ထိုအလိုဆန္ဒကို၊ ပူရေတွာ=ပြည့်စေတော်မူ၍၊ ဒေသိတတ္တာ=
ဟောတော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ “ပရိပုဏ္ဏသင်္ကပ္ပံ ကုရုမာ-
နော”တိ=“ပရိပုဏ္ဏသင်္ကပ္ပံ ကုရုမာနော”ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ အနု-
ဗန္တိတွာတိ=ကား၊ အနုဂန္ဓာ=အစဉ်တစိုက် လိုက်ကြကုန်၍၊ (ဝါ) လိုက်ပို့
ကြကုန်၍။

ဗုဒ္ဓါနံ=မြတ်စွာဘုရားတို့အား၊ အနဘိရတိပရိတဿိတာ နာမ=
မဗ္ဗေလျော်ခြင်း၊ ငြိငွေခြင်းမည်သည်၊ နတ္ထိ=မရှိ၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊
“ယထာဇ္ဈာသယံ ယထာရုစိတံ ဝါသံ ဝသိတွာ”တိ=“ယထာဇ္ဈာသယံ
ယထာရုစိတံ ဝါသံ ဝသိတွာ”ဟူ၍၊ အာဟာ=မိန့်ဆိုပြီ၊ ဟိ ယုတ္တံ=သင့်
စွ၊ အဘိရန္တံ အဘိရတိတိ=“အဘိရန္တံ အဘိရတိ”ဟူသည်ကား၊ အတ္ထ-
တော=အနက်အားဖြင့်၊ ဧကံ=တစ်ခုတည်းသာတည်း၊ (ဝါ) တူ၏၊ အယံ
အဘိရန္တသဒ္ဓေါစ=ဤ“အဘိရန္တ”သဒ္ဓါသည်လည်း၊ အဘိရုစိတပရိယာ-
ယော=“အဘိရုစိတ”သဒ္ဓါ၏ ပရိယာယ်တည်း၊ အဿာဒပရိယာယော=
“အဿာဒ”သဒ္ဓါ၏ ပရိယာယ်သည်၊ န ဟောတိ=မဟုတ်၊ အဿာဒ-

ဝသေန စ=သာယာသည်၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း၊ ကတ္ထစိ=တစုံတစ်ခုသော အရပ်၌၊ ဝသန္တဿ=နေသောသူအား၊ အဿာဒဝတ္ထုဝိဂမနေန=အဿာဒဝတ္ထုမှ ကင်းသဖြင့်၊ တဿ=ထိုသူအား၊ တတ္ထ=ထိုအရပ်ဒေသ၌၊ အနဘိရတိ=မမွေ့လျော် မပျော်ပိုက်ခြင်းသည်၊ သိယာ=ဖြစ်ရာ၏၊ တယိဒံ တံ ဣဒံ အနဘိရတိ=ထိုမမွေ့လျော် မပျော်ပိုက်ခြင်းသည်၊ ဒိကာသဝါနံ=ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ နတ္ထိ=မရှိ၊ ဗုဒ္ဓါနံ=မြတ်စွာဘုရားတို့အား၊ အနဘိရတိ=မမွေ့လျော် မပျော်ပိုက်ခြင်းသည်၊ ပဂေဝ အတ္ထိ=အဘယ်မှလျှင် ရှိနိုင်ပါ တော့အံ့နည်း၊ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ အနဘိရတိဝသေန=မမွေ့လျော်မပျော် ပိုက်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ကတ္ထစိ=တစုံတစ်ခုသော အရပ်ဒေသ၌၊ ဝသိတွာ=သီတင်းသုံးနေတော်မူပြီး၍၊ တဒဘာဝတော=ထိုသို့မမွေ့လျော် မပျော်ပိုက်ခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အညတ္ထ=တပါးတခြားသော အရပ်ဒေသသို့၊ ဂမနံ နာမ=ကြွသွားတော်မူခြင်းမည်သည်၊ နတ္ထိ=မရှိ၊ ဝိနေယျဝိနယနတ္ထံ=ဝေနေယျသတ္တဝါတို့ကို ဆုံးမတော်မူခြင်း အကျိုးငှာ၊ ကတ္ထစိ=တစုံတစ်ခုသော အရပ်ဒေသ၌၊ ဝသိတွာ=သီတင်းသုံး နေတော် မူပြီး၍၊ တသ္မိ=ထိုအရပ်ဒေသ၌၊ သိဒ္ဓေ=ဆုံးမတော်မူပြီးသည်ရှိသော်၊ ဝိနေယျဝိနယတ္ထမေဝ=ဝေနေယျသတ္တဝါတို့ကို ဆုံးမတော်မူခြင်း အကျိုးငှာ သာလျှင်၊ တတော=ထိုအရပ်ဒေသမှ၊ အညတ္ထ=တပါးတခြားသောအရပ် ဒေသသို့၊ ဂစ္ဆန္တိ=ကြွသွားတော်မူကြကုန်၏၊ အယံ=ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည် ကား၊ ဧတ္ထ=“ယထာရုစိတံ ဝါသံ ဝသိတွာ”ဟူသော ဤပါဠိရပ်၌၊ ဘဂဝတော=မြတ်စွာဘုရား၏၊ ယထာရုစိ=အလိုတော်တည်း၊ သောရေယျာဒိနိ အနုပဂမ္ဘာတိ=ကား၊ မဟာမဏ္ဍလစာရိကာယ=အဝန်းကျယ် သော ဒေသစာရိ ကြွသွားတော်မူခြင်းဖြင့်၊ ဝိထိဘူတာနိ=လမ်းခရီးသဖွယ် ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော၊ သေရေယျနဂရာဒိနိ=“သောရေယျမြို့” အစရှိသည် တို့သို့၊ အနုပဂန္တာ=မကပ်ရောက်တော်မူ၍၊ ပယာဂပတိဌာနန္တိ ဧတံ အဓိဝစနံ=“ပယာဂပတိဌာနံ”ဟူသောဤအမည်သည်၊ ဂါမဿပိ=ရွာ၏ လည်းကောင်း၊ ဓာတ္ထဿပိ=ဆိပ်ကမ်း၏လည်းကောင်း၊ အဓိဝစနံ=အမည် တည်း၊ ဂင်္ဂံ နဒိန္တိ=ကား၊ ဂင်္ဂံ နာမ=“ဂင်္ဂါ” အမည်ရှိသော၊ နဒိ=မြစ်ကို၊

တဒဝသရိတံ ဧတ္ထ="တဒဝသရိ"ဟူသောဤပုဒ်၌၊ တန္တိ="တံ"ဟူသည်
ကား၊ ကရဏတ္ထေ=ကရိုဏ်းအနက်၌၊ ဥပယောဂဝစနံ=ဒုတိယာဝိဘတ်
ရှိသောသဒ္ဒါတည်း၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ "တေန အဝသရိ တဒ-
ဝသရိ"တိ="တေန အဝသရိ တဒဝသရိ"ဟူ၍၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီး။

ဗုဒ္ဓါစိဏ္ဏကထာ နိဋ္ဌိတာ။

သမန္တပါသာဒိကာယာတိ=ကား၊ သမန္တတော=ထက်ဝန်းကျင်မှ၊
သဗ္ဗသော=အချင်းခပ်သိမ်း၊ ပသာဒံ=ကြည်ညိုခြင်းကို၊ ဇနေတိ=ဖြစ်စေ
တတ်၏၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ သမန္တပါသာဒိကာ="သမန္တပါသာ-
ဒိကာ"မည်၏၊ တဿာ သမန္တပါသာဒိကာယ=ထိုထက်ဝန်းကျင်မှ ကြည်
ညိုခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သောကျမ်းဂန်၏၊ တတြိဒံ သမန္တပါသာဒိကာယ
သမန္တပါသာဒိကတ္တသ္မိန္တိ ဧတ္ထ ပဒေ="တတြိဒံ သမန္တပါသာဒိကာယ
သမန္တပါသာဒိကတ္တသ္မိ"ဟူသောဤပုဒ်၌၊ တတြာတိ=ကား၊ ပုရိမဝစ-
နာပေက္ခံ=ရှေ့စကားကိုဌဲသောသဒ္ဒါတည်း၊ ဣဒန္တိ=ကား၊ ဝက္ခမာနကာ-
ရဏဝစနပေက္ခံ=ဆိုလတုံသော အကြောင်းကိုဌဲသောသဒ္ဒါတည်း၊ တတြ
တသ္မိ ဝစနေ="တတြိဒံ"ဟူသောထိုစကားရပ်၌၊ အယံ=ဤဆိုအပ်လတံ
သည်ကား၊ ယောဇနာ=အနက်ယောဇနာခြင်းတည်း၊ "သမန္တပါသာဒိကာ-
ယ ဝိနယသံဝဏ္ဏနာယာ"တိ="သမန္တပါသာဒိကာယ ဝိနယသံဝဏ္ဏနာယ"
ဟူ၍၊ (ဝါ) ဟူသော၊ ယံ ဝစနံ=အကြင်စကားကို၊ ဝုတ္တံ=ဆိုအပ်၏၊ တတြ
တသ္မိ ဝစနေ="သမန္တပါသာဒိကာယ ဝိနိယသံဝဏ္ဏနာယ"ဟူသော ထို
စကားရပ်၌၊ ယာ သာ သံဝဏ္ဏနာ=အကြင်အဋ္ဌကထာကို၊ သမန္တပါသာ-
ဒိကာတိ="သမန္တပါသာဒိကာ"ဟူ၍၊ ဝုတ္တာ=ဆိုအပ်၏၊ တဿာ သမန္တ-
ပါသာဒိကာယ=ထို "သမန္တပါသာဒိကာ" အမည်ရှိသော၊ သံဝဏ္ဏနာယ=
အဋ္ဌကထာ၏၊ သမန္တပါသာဒိကတ္တသ္မိ သမန္တပါသာဒိကဘာဝေ=ထက်ဝန်း
ကျင်မှ ကြည်ညိုစေတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် သဗ္ဗသော=အချင်းခပ်သိမ်း၊
ပသာဒဇနကတ္ထေ=ကြည်ညိုခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊

ဣဒံ=ဤဆိုအပ်လတံသည်ကား၊ ဟောတံ=ဖြစ်၏၊ ကိ ဟောတံ=အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း၊ ဣတံ=ဤသို့၊ ဝဒေယျ=ဆိုငြားအံ့၊ ဣတံ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ “အာစရိယပရမ္ပတော”တိ အာဒိ=“အာစရိယပရမ္ပတော” အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟာ=မိန့်ဆိုပြီ။

အာစရိယပရမ္ပတောတံ=ကား၊ “ဥပါလိ ဒါသကော”တိ အာဒိ-နာ=“ဥပါလိ ဒါသကော”အစရှိသောစကားရပ်ဖြင့်၊ ဝုတ္တအာစရိယပရမ္ပတော=ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ဆရာအဆက်ဆက်မှ၊ နိဒါနဝုတ္ထုပ္ပဘေဒဒီပနတောတံ=ကား၊ နိဒါနပ္ပဘေဒဒီပနတော စ=နိဒါန်းအပြားကို ပြခြင်းမှလည်းကောင်း၊ ဝုတ္ထုပ္ပဘေဒဒီပနတော စ=ဝုတ္ထုအပြားကို ပြခြင်းမှလည်းကောင်း၊ တတ္ထ=ထိုနိဒါန်းအပြား၊ ဝုတ္ထုအပြားတို့တွင်၊ ဗာဟိရနိဒါနအတ္တန္တရနိဒါန သိက္ခာပဒ နိဒါနဒဿန ဝသေန=ဗာဟိရနိဒါန်း၊ အတ္တန္တရနိဒါန်း၊ သိက္ခာပုဒ်နိဒါန်းကို ပြသည်၏အစွမ်းဖြင့်၊ နိဒါနပ္ပဘေဒဒီပနံ=နိဒါန်းအပြားကို ပြခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ=သိအပ်၏၊ ထေရဝါဒပ္ပကာသနံ ပန=ထေရဝါဒကို ပြခြင်းသည်ကား၊ ဝုတ္ထုပ္ပဘေဒဒီပနံ=ဝုတ္ထုအပြားကို ပြခြင်းတည်း၊ ပရသမယဝိဝဇ္ဇနတောတံ=ကား၊ “သကာယ ပဋိညာယ မေတ္တိယံ ဘိက္ခုနိ နာသေဟာ”တိ အာဒိသု=“သကာယ ။ ပ ။ နာသေထ”အစရှိသည်တို့၌၊ မိစ္ဆာပဋိပန္နာနံ=မှားယွင်းသော အကျင့်ရှိကုန်သော၊ ပရေသံ=သူတပါးတို့၏၊ လဒ္ဓိနိရာကရဏတော=အယူကို တားမြစ်ခြင်းကို ပြခြင်းကြောင့်၊ တတောယေဝ=ထို့ကြောင့်သာလျှင်၊ အတ္တနော=မိမိ၏၊ သမယပတိဌာပနေန=အယူ၌ တည်စေသဖြင့်၊ သကသမယဝိသုဒ္ဓိတော=မိမိအယူကို စင်ကြယ်ခြင်းကြောင့်။

ဗျဉ္ဇနပရိသောဓနတောတံ=ကား၊ ပါဌသောဓနေန=ပါဌကိုသုတ်သင်သဖြင့်၊ ဗျဉ္ဇနပရိသောဓနံ=ဗျည်းကိုသုတ်သင်ခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ=သိအပ်၏၊ ဝါ=တနည်းကား၊ သဒ္ဓသတ္ထာနုသာရေန=သဒ္ဓါကျမ်းကို အစဉ်မှီး

သဖြင့်၊ နိဗ္ဗစနံ=ဝိဂြိုဟ် ဝစနတ္ထကို၊ ဒဿေတွာ=ပြဆိုပြီး၍၊ ပဒနိပ္ပတ္တိ-
ဒဿနံ=ပုဒ်၏ပြီးခြင်းကိုပြခြင်းငှာ၊ ဗျဉ္ဇနပရိသောဓနံ=သဒ္ဒါကို သုတ်သင်
ခြင်းသည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏။ ဝိဘင်္ဂနယဘေဒဒဿနတောတိ=ကား၊
“တိဿော ဣတ္ထိယော”တိ အာဒိ ပဒဘာဇနဿ=“တိဿော ဣတ္ထိယော”
ဤသို့အစရှိသော ပဒဘာဇနီ၏၊ အနုရူပဝသေန=လျှောက်ပတ်သည်၏
အစွမ်းအားဖြင့်၊ နယဘေဒဒဿနတော=နည်းအပြားကိုပြခြင်းမှ၊ သမ္ပ-
ဿတန္တိ=ကား၊ ဥဏ္ဏစက္ခုနာ=ဉာဏ်မျက်စိဖြင့်၊ သမ္မာ=ကောင်းစွာ၊
ပဿန္တာနံ=ရှုမြင်ကြကုန်သော၊ ဥပပရိက္ခန္တာနံ=စုံစမ်းကုန်သောသူတို့အား၊
ဣတိ အယံ=ဤသည်ကား၊ အတ္ထော=အနက်တည်း၊ အပါသာဒိကန္တိ-
ကား၊ အပ္ပသာဒါဝဟံ=ကြည်ညိုခြင်းကို မဆောင်ခြင်းသည်၊ ဧတ္တာတိ=ကား၊
သမန္တပါသာဒိကာယ=“သမန္တပါသာဒိကာ” အမည်ရှိသော အဋ္ဌကထာ၌၊
သမ္ပဿတံ=ဉာဏ်မျက်စိဖြင့် ကောင်းစွာရှုမြင်ကြကုန်သော၊ ဝိညုနံ=ပညာ
ရှိတို့၏၊ ဣတိ=ဤသို့၊ သမ္ပန္နော=ပုဒ်တို့၏ စပ်ယှဉ်ခြင်းကို၊ ကာတဗ္ဗော-
ပြုအပ်၏၊ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ အယံ သံဝဏ္ဏနာ=ဤအဋ္ဌကထာသည်၊
သမန္တပါသာဒိကာတွေဝ=“သမန္တပါသာဒိကာ”အဋ္ဌကထာဟူ၍သာ
လျှင်၊ ပဝတ္တာ=ဖြစ်၏၊ ဣတိ=ဤသို့၊ ယောဇေတဗ္ဗံ=ပုဒ်တို့ကို ယှဉ်စေအပ်
၏၊ ကဿ ကေန=အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဒေသိတဿ=ဟောအပ်သော
တရားတော်၏၊ သံဝဏ္ဏနာ=အဖွင့်သံဝဏ္ဏနာသည်၊ (ဝါ) အဋ္ဌကထာသည်၊
ဟောတိ=ဖြစ်သနည်း၊ ဣတိ တသ္မာ=ထို့ကြောင့်၊ “ဝိနယဿာ”တိ အာဒိ-
“ဝိနယဿ”အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟ=မိန့်ဆိုပြီ။

ဣတိ သမန္တပါသာဒိကာယ ဝိနယဋ္ဌကထာယ
သာရတ္ထဒီပနီယံ
ဝေရဉ္စကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ သမတ္တာ။

သာသနာတော်ကွယ်ပျောက်ကြောင်း
တရားငါးပါး

“အင်္ဂုတ္တရနိကာယ စတုတ္ထပဏ္ဏာသက သဒ္ဓမ္မဝဂ္ဂ
ပဌမသဒ္ဓမ္မသမ္မောသသုတ္တ”

အင်္ဂုတ္တိရိလာ၊ သာသနာကွယ်ကြောင်း၊
တရားပေါင်းကား၊ ရဟန်းများတို့၊ တရားမနာ၊
စာပေမသင်၊ နှုတ်တွင်မဆောင်၊ သိအောင်မပြု၊
ဓမ္မာနုဓမ္မတ်၊ ပဋိပတ်ကွာ၊ ဤငါးဖြာတည်း။

~~~~~

“အင်္ဂုတ္တရနိကာယ စတုတ္ထပဏ္ဏာသက သဒ္ဓမ္မဝဂ္ဂ
ဒုတိယသဒ္ဓမ္မသမ္မောသသုတ္တ”

ထဝါထို့ပြင်၊ စာသင်ပယ်လျော၊ ကျယ်မဟောကြ၊
ကျယ်မချနှင့်၊ ကျယ်စွာမအံ၊
မကြံမစည်၊ ဤငါးမည်တည်း။

~~~~~

“အင်္ဂုတ္တရနိကာယ စတုတ္ထပဏ္ဏာသက သဒ္ဓမ္မဝဂ္ဂ
တတိယသဒ္ဓမ္မသမ္မောသသုတ္တ”

ဝါတနည်းမှာ၊ အက္ခရာပုဒ်ပျက်၊ လေ့ကျက်သင်ကြ၊
ဒုဗ္ဗစမူ၊ စာချသူရှား၊ လံာတ်များအောင်ဖန်၊
ခိုက်ရန်ကွဲပြား၊ ဤငါးပါးသည်၊
ဘုရားသာသနာ၊ ကွယ်ကြောင်းတည်း။

~~~~~